

BREVIARIUM
SENONENSE,

Autoritate Illustrissimi & Reverendissimi in Christo Patris D.D. DIONYSII-FRANCISCI BOUTHILLIER DE CHAVIGNY, Senonensis Archiepiscopi, editum,

Ac Jussu Eminentissimi D. D. Cardinalis PAULI D'ALBERT DE LUYNES, Archiepiscopi Vice-Comitis Senonensis, Galliarum & Germaniæ Primatis, Corbeiensis Abbatis & Comitis, Regii Ordinis Sancti-Spiritûs Commendatoris, &c. &c. &c. necnon ejusdem Ecclesiæ Decani & Capituli consensu recognitum, & typis denuo mandatum.

PARS AUTUMNALIS.

SENONIS,

Apud P. HARDUINUM TARBÉ, Em. D. D. Card. Archiep. & Cleri Senonensis Typographum.

M. DCC. LXXX.

BIBLIOTHECA BODLEIANA

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.

PARS AUTUMNALIS.

DOMINICA
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PAter noster, qui es in cœlis; sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua sicut in cœlo & in terra: panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: & dimítte nobis débita nostra, sicut & nos dimíttimus debitóribus nostris: & ne nos indúcas in tentatiónem; sed líbera nos à malo. Amen. *Matt.* 6. 9. *ad* 13.

AVe, María, grátiâ plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui, Jesus. *Luc.* 1. 28. 42.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ. Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui conceptus est de Spíritu-sancto, natus ex María Vírgine; passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & sepúltus: descéndit ad ínferos; tértiâ die resurréxit à mórtuis: ascendit ad cœlos; sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum-sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clarâ sed demissâ voce dicitur,

DOmine, lábia mea apéries; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50. 16.

Deus, in adjutórium meũ inténde, ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína *Ps.* 69. 2.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui-sancto; Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula secułórum. Amen. Allelúia.

Invitatorium, Jubilémus Deo salutári nostro: * Præoccupémus fáciem ejus in confessióne. *Ps.* 94. 1. *Repetitur*, Jubilémus.

PSALMUS 94.

Deus Rex & Creator; colendus: Deus judex & ultor; timendus.

Veníte, exultémus Dómino; jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Invitatorium, Jubilémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus super omnes deos; quóniam non repéllet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit.

Divisio, * Præoccupémus.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum, plorémus coram Dómino qui fecit nos; quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus, ejus & oves páscuæ ejus.

Invitatorium, Jubilémus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra; sicut in exacerbatióne secúndùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, & vidérunt ópera mea.

Divisio, * Præoccupémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic; & dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea: Si introíbunt in réquiem meam.

Invitatorium, Jubilémus.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula secułórum. Amen.

Divisio, * Præoccupémus.

Deinde repetitur Invitatorium, Jubilémus.

Sic semper in omni Officio dicitur Invitatorium, nisi aliter notetur.

HYMNUS.

Primo die mundum Deus
Verbo creat, primo die
Christus resúrgens pérditos
Nos, morte victâ, líberat.

Quid désides tenet sopor?
Surgámus omnes ócyus,
Et nocte quærámus Deum,
David ut exémplo docet.

Nostras preces exaúdiat;
Suísque donis múneret;
Et expiátos crímine
Reddat beátis sédibus.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Filio,
Tibíque, sancte Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *toni.* a. Novit Dóminus.

*Asteriscus hic * notat mediationem & pausam.*

PSALMUS I.

Justis felicitas, malis interitus.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secus decúrsus aquárum; * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Filio, * & Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sécula seculórum. Amen.

Hi ℣℣. Glória & Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum & Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Novit Dóminus viam justórum, & iter impiórum períbit. *v.* 7.

Ant. 2. D. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christum Deus constituit regem: iram timeant ipsi rebelles.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsùs Dóminum, & advérsùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos; * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hereditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga fér-

rea, * & tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dño in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, * nequando irascátur Dóminus, & pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino in timóre, & exultáte ei cum tremóre. *v.* 11.

Ant. 3. g. Exúrge.

PSALMUS 3.

Salus certa sperantium in se Dominus.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporátus sum; * & exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine: salvum me fac, Deus meus;

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa; * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Exúrge, Dómine, salvum me fac Deus meus. *v.* 6.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine, *In Choro respondetur tantùm secretò, dum protrahitur neuma,* ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118. 55.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò, Pater noster, &c. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem: ℟. Sed líbera nos à malo.

Postea Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Dómine, benè dícere.

Benedictiones habentur post Psalterium.

[*Qui privatim & solus recitat Officium, omisso* Jube, Dómine, benè dícere, *dicit benedictionem.*]

Lectiones cum Responsoriis habentur vel in Proprio de Tempore, vel in Proprio de Sanctis.

Hæc omnia observantur in singulis Nocturnis, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Inténde.

PSALMUS 5.

Insurgunt hostes; oranti Deus scutum.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis

meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo; * Dómine, manè exaúdies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operántur iniquitátem: * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam; * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua, propter inimícos meos: * dírige in conspéctu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolosè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, * secundùm multitúdinem impietátum eórum expélle eos, quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Inténde voci oratiónis meæ, Rex meus, & Deus meus. *℣.* 2.

Ant. 5. a. Convértere Dómine.

PSALMUS 6.

Oratio pœnitentis, Dei misericordiam implorantis.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè: * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo; * lavábo per síngulas noctes lectum meum; láctymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus de precatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant & conturbéntur veheménter omnes inimíci mei : * convertántur & erubéscant valde velóciter.

Ant. Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam : salvum me fac propter misericórdiam tuam. *v.* 4.

Ant. 6. F. Justum.

PSALMUS 7.

Petit justus salutem sibi ; malis prædicit excidium.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me ;

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis ;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis ;

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge, Dómine, in ira tua ; * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti : * & synagóga populórum circúmdabit te :

Et propter hanc in altum regrédere, * Dóminus júdicat pópulos :

Júdica me, Dómine, secúndùm justítiam meam, * & secúndùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, & díriges justum ; * scrutans corda & renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, & pátiens ; * numquid iráscitur per síngulos dies ?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, & parávit illùm ;

Et in eo parávit vasa mortis ; * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam ; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum ; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus ; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus ; * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *v.* 11.

℣. Mediâ nocte surgébam ad confiténdum tibi

℟. Super judícia justificatiónis tuæ. *Ps.* 118. 62.

Pater, *secretò*. ℣. Et ne nos, *ut suprà*.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Dómine.

PSALMUS 8.

Oratio spectantis naturam & ejus autorem mirantis.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti:

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, * glóriâ & honóre coronásti eum, & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi,

Volucres cœli, * & pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra! *v.* 1.

Ant. 8. G. Lætábor.

PSALMUS 9.

Anima pro victoriis reportatis grates agit; pro reportandis opem poscit.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te, * psallam nómini tuo, Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsùm: * infirmabúntur, & períbunt à fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum & causam meam: * sedísti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpásti gentes, & périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, & in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem; * & civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu; * & Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * & ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium paúperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quó-

niam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion; * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est; * non est oblítus clamórem paúperum.

Miserére meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infíxæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit paúperis: * patiéntia paúperum non períbit in finem.

Exúrge, Dómine; non confortétur homo: * judicéntur gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Ant. Lætábor & exultábo in te, psallam nómini tuo, Altíssime. *v.* 2.

Ant. 7. a. Dóminus regnábit.

Divisio PSALMI 9.

UT quid, Dómine, recessísti longè, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur paúper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ; * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminũ peccátor, * secúndùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: non movébor; * à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, & amaritúdine, & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in paúperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelúnca sua;

Insidiátur ut rápiat paúperem: * rápere páuperem, dùm áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, & ca-

ret, cùm dominátus fúerit paúperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus, * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne oblivíscáris paúperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est paúper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & malígni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, & in séculum séculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium paúperũ exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Dóminus regnábit in ætérnum, & in séculum séculi. *v.* 40.

℣. In nóctibus extóllite manus vestras in sancta,

℟. Et benedícite Dóminum. *Ps.* 133. 3.

Pater, *secretò*. Et ne nos,

Post ultimum Responsorium dicitur Te Deum, *si dicendum sit.*

TE Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli, & universæ potestátes,

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * imménsæ majestátis;

Venerándum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu, ad liberándum suscептúrus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna cœlórum.

Tu ad déxteram Dei ſedes * in glória Patris.

Judex créderis * eſſe ventúrus.

Te ergo, quæſumus, fámulis tuis ſúbveni, * quos pretióſo sánguine rédemiſti.

Ætérna fac * cum ſanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hereditáti tuæ;

Et rege eos, * & extólle illos uſque in ætérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te,

Et laudámus nomen tuum in ſéculum, * & in ſéculum ſéculi.

Dignáre, Dómine, die iſto * ſine peccáto nos custodíre.

Miſerére noſtrì, Dómine, * miſerére noſtrì.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodum ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi, * non confundar in æternum.

℣. *Sacerdotalis*. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non eſt finis. *Pſ.* 144. 3.

[*Si Laudes non ſequantur continuò, hìc dicitur*, Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus. *Deinde Oratio propria cum integra concluſione; ac poſtea iterum*, Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias; *Tum ſubmiſſà voce*, Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen. *Ac tandem*, Pater noſter, *ſecretò*.]

AD LAUDES.

[*Si ſeparentur ab Officio Nocturno, dicitur ſecretò*, Pater *&* Ave, *& ſic aliis diebus.*]

DEus, in adjutóriũ meum intende, ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína. *Pſ.* 69. 1.

Glória Patri, &c.

Ant. 3. *a.* Dóminus regnávit.

PSALMUS 92.

Quantus Deus in operibus! domum ejus decet ſanctitas.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt; * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcínxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine, * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris; * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Dóminus regnávit, decórem indútus eſt; indútus eſt Dóminus fortitúdinem. *v.* 1.

Ant. 2. *D.* Laudáte.

PSALMUS 99.

Ad cultum & laudes Dei patris & regis exhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra, * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus; ipſe fecit nos, & non ipſi nos: * pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus.

Introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis, * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam ſuávis eſt Dóminus, * in ætérnum miſericórdia ejus, & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Laudáte nomen ejus, quóniam ſuávis eſt Dóminus, in ætérnum miſericórdia ejus. *v.* 5.

Ant. 8. *G.* Deus.

PSALMUS 62.

Juſtus primâ luce ſuſpirat ad Deum, ejus auxilio lætus & ſecurus.

DEus, Deus meus; * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea; * quàm multiplíciter tibi caro mea!

In terra deſérta, & ínvia, & inaquóſa, ſic in ſancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas; * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî ſuper ſtratum meum, in matutínis meditábor in te; * quia fuíſti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam; * introíbunt in inferióra terræ, tradentur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtrúctum eſt os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo. Sitívit in te ánima mea. *v.* 1. 2.

Ant. 3. g. Benedícite.

CANTICUM trium puerorum. *Dan.* 3. 57. *ad* 88.

Omnes creaturæ ad benedicendum Deo invitantur.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dó-

mini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol & luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æstus, Dómino : * benedícite, frigus & æstus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino : * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino : * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino : * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete, & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israël Dóminum; * laudet & superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus & ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Mísaël, Dómino; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hîc, loco Glória Patri, *dicitur*,

Benedicámus Patrem, & Fílium * cum sancto Spíritu;

Laudémus & superexaltémus eum * in sécula seculórum. Amen.

Ant. Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 57.

Ant. 1. *a.* Laudáte Dóminum.

PSALMUS *Laudum.* 150.

Laudandus omnimodè Deus.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano

& choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus ; laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

℣. I.

CAPITULUM. *Apoc.* 7. 12.

BEnedíctio, & cláritas, & sapiéntia, & gratiárum áctio, honor, & virtus, & fortitúdo Deo nostro in sécula seculórum. Amen.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

ÆTERNE rerum Cónditor,
Noctem diémque tu regis,
Et témporum mutans vices
Vitæ levas fastídium.

SURGAMUS, ecce lúcifer
Cœli fugat calíginem,
Lucísque præco cántibus
Nobis diem prænúntiat.

JESU, labántes réspice,
Nostris refúlge sénsibus:
Si réspicis nos, súrgimus,
Bonúsque vota súscipis.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculò, ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118. 148.

Ad Benedíctus, *Antiphona habetur in Proprio.*

CANTICUM *Zachariæ.*
Luc. 1. 68. *ad* 79.

Hymnus Deo propter datum hominibus Christum, lucem, misericordiam & salutem.

BEnedíctus Dóminus Deus Israël ; * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ ;

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos ;

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris, * & memorári testaménti sui sancti :

Jusjurándum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis ;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte & justítia coram ipso * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis ; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus ;

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos óriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent, * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Post Canticum dicitur Antiphona. Deinde, Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Tum Oratio propria cum integra conclusione; & post Orationem,* Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si qua occurrat commemoratio, hoc loco fit per Antiphonam, Versiculum, & Orationem; quæ sumuntur vel ex Proprio vel ex Communi, ut suis locis notatur.

Post ultimam commemorationem repetitur, Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò, Fidélium ánimæ, &c. *Deinde,* Pater noster, *secretò.*

AD PRIMAM.

Pater, Ave, Credo, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium, *suprà.*

HYMNUS.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet à nocéntibus.

LINGUAM refrænans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes hauriat.

SINT pura cordis íntima,
Absístat & vecórdia;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

UT cùm dies abscésserit,
Diemque nox excéperit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.

PRÆSTA, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Ant. 1. D. Benedíctus es, Dómine.

PSALMUS 117.

Victis hostibus & adeptâ salute, liberatori & misericordi Deo Canticum.

CONfitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israël quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aáron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * & ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impúlsus, evérsus sum ut cáderem, * & Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingressus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus; * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac, ô Dómine, benè prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me; * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sǽculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Legis divinæ laus & amor, utilitas & sapientia.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quód dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelínquas usqùequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te; * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedíctus ès, Dómine, * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor; * & considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor, * non oblivíscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

Retribue servo tuo; * vivífica me, & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscóndas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti supérbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & adversùm me loquebántur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis;

Nam & testimónia tua meditátio mea est, * & consílium meũ justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea, * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me; * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me, * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio, * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine, * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cùm dilatásti cor meum.

Quando fit Officium de Dominica ut in Psalterio, & in festis SS. Trinitatis dicitur sequens

SYMBOLUM.

QUicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem,

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum peribit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémur.

Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes:

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs-sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus-sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus-sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus-sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus-sanctus:

Et tamen non tres ætérni; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi; * sed unus increátus, & unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus-sanctus:

Et tamen non tres omnipoténtes; * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus-sanctus:

Et tamen non tres dii; * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus-sanctus;

Et tamen non tres Dómini; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres Deos aut Dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est; * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus-sanctus à Patre & Fílio; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Fílius, non tres Fílii; * unus Spíritus-sanctus, non tres Spíritus-sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * & Unitas in Trinitáte, & Trinitas in Unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo ſalvus eſſe,* ita de Trinitáte ſéntiat.

Sed neceſſárium eſt ad ætérnam ſalútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini noſtri Jeſu Chriſti fidéliter credat.

Eſt ergo fides recta, ut credámus & confiteámur, * quia Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Dei Fílius, Deus & homo eſt.

Deus eſt ex ſubſtántia Patris ante ſécula génitus; * & homo eſt ex ſubſtántia matris in ſéculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo; * ex ánima rationáli & humána carne ſubſíſtens.

Æquális Patri ſecúndùm divinitátem; * minor Patre ſecúndùm humanitátem.

Qui licèt Deus ſit & homo; * non duo tamen, ſed unus eſt Chriſtus.

Unus autem non converſióne divinitátis in carnem; * ſed aſſumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno non confuſióne ſubſtántiæ; * ſed unitáte perſónæ.

Nam ſicut ánima rationális & caro unus eſt homo, * ita Deus & homo unus eſt Chriſtus:

Qui paſſus eſt pro ſalúte noſtra, deſcéndit ad ínferos, * tertiâ die reſurréxit à mórtuis;

Aſcéndit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis, * inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus advéntum omnes hómines reſúrgere habent cum corpóribus ſúis,* & redditúri ſunt de factis própriis ratiónem;

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam;* qui verò mala, in ignem ætérnum.

Hæc eſt fides cathólica, * quam niſi quiſque fidéliter firmitérque credíderit, ſalvus eſſe non póterit.

Ant. Benedíctus es, Dómine, doce me juſtificatiónes tuas. *Pſ.* 118. 12.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 17.

Regi ſeculórum immortáli, inviſíbili, ſoli Deo honor & glória in ſécula ſeculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Chriſte Jeſu fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repetitur*, Chriſte Jeſu fili Dei vivi, miſerére nobis. ℣. Qui ſedes ad déxteram Patris, * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui-ſancto. *Repetitur*, Chriſte Jeſu fili Dei vivi, miſerére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Hebr.* 1. 3.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43. 27.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus. ORATIO.

[*In feſtis Annualibus ac per eorum Octavas, Oratio feſti præmittitur Orationi*

ſequenti, & terminantur ſub una & eadem concluſione.]

DOmine Deus omnípotens; qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecíſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciéndam noſtra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs-ſancti Deus, per ómnia ſǽcula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino.
℟. Deo grátias.

Deinde Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens,

COnfiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ ſemper vírgini, beáto Michaéli archángelo, beáto Joánni Baptíſtæ, ſanctis apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (& vobis, fratres,) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideo precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem archángelum, beátum Joánnem-Baptíſtam, ſanctos apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus reſpondet,

MIſereátur tuî omnípotens Deus, & dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius dicit,* Amen.

Deinde Chorus repetit Confeſſionem; & ubi dictum eſt, vobis, fratres, *&* vos, fratres; *dicit,* tibi, pater, *&* te, pater.

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit,

MIſereátur veſtrî omnípotens Deus, & dimíſſis peccátis veſtris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Qui ſolus recitat, ſemel dicit Confiteor, *ut ſuprà, òmiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi. Deinde,* Miſereátur *ſemel, ad quod dicit* noſtrî, noſtris, nos.

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miſéricors Dóminus. ℟. Amen.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Dómine, benè dícere. *Hebdomadarius benedicit:* Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam dóceat nos Dóminus. *Pſ.* 118. 66. *Reſpondet Chorus,* Amen. *Tum fit lectio Canonis, qui quâlibet*

die varius legitur, & habetur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis, post Lectiones Officii Nocturni, vel post Laudes. In fine Canonis dicitur, Tu autem, Dómine, miserére nostrî. *Chorus respondet,* Deo grátias.

[*In Capitulo Ecclesiæ Metropolitanæ ad arbitrium Præcentoris, & pro opportunitate temporis, loco Canonis occurrentis, fit lectio brevis ex Concilio Aquisgranensi, quod est regula Canonicorum, eò ritu quo suprà dictum est: & expositione lectionis dicti Concilii, à Præcentore paucis verbis factâ, legitur Martyrologium.*]

[*A privatim recitantibus post lectionem Canonis, omisso Martyrologio, quod extra Chorum ad libitum legitur, dicitur,* ℣. Pretiósa, & Sancta María, *ut infrà.*]

Deinde fit lectio Martyrologii seu denuntiatio Sanctorum, in cujus fine nihil respondetur, sed Hebdomadarius statim dicit,

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115. 5.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum, & sine Orémus,

SAncta María, & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum; ut nos mereámur ab eo adjuvári & salvári, qui vivit & regnat in sécula seculórum. ℟. Amen.

Hebdomadarius dicit ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123. 8.

Submissiori voce dicit, Benedícite. *Lector versus ad eum,* Dóminus: *& statim subjungit. Hebdomadarius ad absolutionem Capituli,*

℣. Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem; fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. ℟. Amen. *Hebr.* 13. 21.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

Pater noster.

AD TERTIAM.

Pater, Ave, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

NUnc sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor
Confessiónem pérsonent;
Flamméscat igne cáritas,
Accéndat ardor próximos.

PRÆSTA, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Ant. 2. D. Véniant mihi.

Ex PSALMO 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum, * & exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, & scrutábor legem tuam, * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitátem; * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meũ quod suspicátus sum; * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua; * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum; * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum & in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine; * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspéctu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * & exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio PSALMI 118.

MEmor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea; * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníquè agébant usquequáque, * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * & consolátus sum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine, * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi; * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo, * miserére meî secúndùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, & non sum

turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me; * & legem tuam non sum oblítus.

Mediâ nocte surgébam ad confiténdum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * & custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra; * justificatiónes tuas doce me.

Divisio PSALMI 118.

BOnitátem fecísti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquàm humiliárer, ego delíqui; * proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu, * & in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum; * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me, * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me; * da mihi intelléctum, & discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, & lætabúntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secúndùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timentes te, * & qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam. *v.* 77.

CAPITULUM. I. *Joan.* 4. 16.

DEus cáritas est: & qui manet in caritáte, in Deo manet, & Deus in eo.

℟. *breve.* Da mihi intelléctum, Dómine, * Et scrutábor legem tuam, ℟. Da mihi. ℣. Et custódiam illam in toto corde meo. * Et scrutábor. Glória. ℟. Da mihi. *Ps.* 118. 34.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, ℟. Quia ipsam vólui. *Ps.* 118. 35.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater, Ave, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

RECTOR potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices;
Splendóre manè pérficis,
Et ígnibus merídiem.

EXTINGUE flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.

PRÆSTA, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Ant 7. d. Jurávi, & státui.

Ex PSALMO 118.

DEfécit in salutáre tuũ ánima mea, * & in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes, * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra; * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndùm misericordiam tuam vivífica me, * & custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tua persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periíssem in humilitáte mea.

In æternum non oblivíscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, * salvum me fac, quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me; * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiónis vidi finem; * latum mandátum tuum nimis.

Divisio PSALMI 118.

QUómodo diléxi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo, * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi; * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi; * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia faúcibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi:* proptérea odívi omnem viã iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * & lumen sémitis tuis.

Jurávi, & státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine; vivífica me secúndùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine; * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper, * & legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandátis tuis non errávi.

Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi. 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam diléxi.

Adjútor & suscéptor meus es tu; * & in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malígni, * & scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secúndùm elóquium tuum, & vivam, * & non confúndas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus ero;* & meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes à judíciis tuis; * quia injústa cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ; * ídeò diléxi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas, * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam;* non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum; * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndùm misericórdiam tuam,* & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego; * da mihi intelléctum, ut sciã testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandáta tua,* super aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar; * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Jurávi, & státui custodíre

te judícia justítiæ tuæ.
18. 106.
TULUM. 1. Thess. 5.
21. 22.
Mnia probáte: quod bonum est tenéte: ab omni mala abstinéte vos.
breve, Fac cum servo
Secúndùm misericórdiam tuam; ℟. Fac. ℣. Et stationes tuas doce me.
cúndùm misericórdiam Glória. ℟. Fac. Ps. 124.
Servus tuus sum ego; mihi intelléctum, ℟. Ut testimónia tua. Ps. 15.
Oratio conveniens.

AD NONAM.
Pater, Ave, secretò.
℣. Deus, in adjutórium.
HYMNUS.

RERUM Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans,

LARGIRE lucem véspere,
Quæ corda nusquã déserat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.

PRÆSTA, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne sǽculum.
Amen.

Ant. 8. a. Aspice in me.
Ex PSALMO 118.

MIrabília testimónia tua; * ídeo scrutáta est ea ánima mea.
Declarátio sermónum tuórum illúminat, * & intelléctum dat párvulis.
Os meum apérui, & attráxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.
Aspice in me, & miserére meî * secúndùm judícium diligéntium nomen tuum.
Gressus meos dírige secúndùm elóquium tuum, * & non dominétur meî omnis injustítia.
Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.
Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * & doce me justificatiónes tuas.
Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.
Justus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.
Mandásti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.
Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.
Ignítum elóquium tuum veheménter, * & servus tuus diléxit illud.
Adolescéntulus sum ego & contémptus; * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Justítia tua, justítia in ætérnum; * & lex tua véritas.
Tribulátio & angústia invenérunt me; * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum; * intelléctum da mihi, & vivam.

Divisio Psalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaúdi me, Dómine; * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndùm misericórdiam tuam, Dómine; * & secúndùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine, * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me; * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine; * secúndùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequúntur me, & tríbulant me; * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine; * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratìs, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam, * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuū, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua & testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo; * secúndùm elóquium tuum éripe me.

Eructábūt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea

elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit, * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Aspice in me, & miserére meî. *Ps.* 118. 132.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 6. 20.

EMpti estis prétio magno: glorificáte, & portáte Deum in córpore vestro.

℟. *breve*, Clamávi in toto corde meo: * Exaúdi me, Dómine; ℟. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram.* Exaúdi me, Dómine. Glória. ℟. Clamávi. *Ps.* 118. 145.

℣. Clamávi ad te: salvum me fac, ℟. Ut custódiam mandáta tua. *Ps.* 118. 146.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, María.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. d. Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christi divinitas & imperium, sacerdotium & victoria.

DIxit Dóminus Dómino meo; * Sede à dextris meis,

Donec ponam inimícos tuos * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum; * Tu es Sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet, * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo; Sede à dextris meis. *v.* 1.

Ant. 4. *E.* Fidélia.

PSALMUS 110.

Canticum Deo Redemptori.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum, & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in ómnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum misericors

& miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo,

Ut det illis hereditátem géntium : * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo, * mandávit in ætérnum testaméntum suũ.

Sanctum & terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi *v.* 7.

Ant. 4. *E.* Qui timet Dóminum.

PSALMUS III.

Timenti Dominum prosperitas; gloria sublevanti miseros; peccatori calamitas.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis, * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucúndus homo, qui miserétur, & cómmodat; dispónet sermónes suos in judício; * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus, * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, * confirmátum est cor ejus, non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus; * justítia ejus manet in séculum séculi, cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, & irascétur; déntibus suis fremet, & tabéscet : * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis. *v.* 1.

Ant. 7. c. Sit nomen Dómini.

PSALMUS III.

Laudes Domino super omnia excelso, & humiles exaltanti.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum * ex hoc nunc & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gen-

tes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, * qui in altis hábitat, & humília réspicit in cœlo, & in terra?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui;

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómini benedíctum ex hoc nunc & usque in séculum. *v.* 2.

Ant. 1. D ℣. Nos qui vívimus.

PSALMUS 113.

Dei potentia; idolorum vanitas; invocatur Dei benedictio in suos.

IN éxitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro,

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israël potéstas ejus.

Mare vidit, & fugit; * Jordánis convérsus est retrórsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugísti? * & tu, Jordánis, quia convérsus es retrórsùm?

Montes, exultástis sicut aríetes? * & colles, sicut agni óvium?

À fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convértit petram in stagna aquárum, * & rúpem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua & veritáte tua;

Nequándo dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo; * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra géntium, argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquéntur; * óculos habent, & non vidébunt;

Aures habent, & non aúdient; * nares habent, & non odorábunt;

Manus habent, & non palpábunt; * pedes habent, & non ambulábunt; non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël sperávit in Dómino, * adjútor eórum & protéctor eórum est.

Domus Aáron sperávit in Dómino, * adjútor eórum & protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum speravérunt in Dómino, * adjútor eórum & protéctor eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * & benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Israël, * benedíxit dómui Aáron.

Benedíxit ómnibus qui ti-

ment Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos, & super fílios vestros.

Benedícti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino, * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino * ex hoc nunc & usque in séculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino. *v.* 17.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1. 3. 4.

Benedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, & Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

HYMNUS.

Lucis Creátor óptime,
Mentes subi, sensus rege;
Nobis tuæ sol grátiæ
Lucére nunquam désinat.

En nox diúrno síderi
Succédit; ætérnus dies,
Calígo nulla quem tegit,
Erróris umbras díscute.

Absterge quidquid nóxium
Lethális afflávit lues:
Inténta cœlo mens nihil
Te præter unum cógitet.

Dum sorte mortáles gravi
Inter cadúca volvimur,
Sanctus supérnam júgiter
Suspíret ardor pátriam.

In te salútis ánchoram
Spes fundet; ut post férvidos
Vitæ tumúltus, in tuo
Detur sinu quiéscere.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: ℟. Elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum. *Ps.* 140. 2.

Ad Magníficat, *Antiphona ut in Proprio.*

CANTICUM *B. Mariæ Virginis. Luc.* 1. 46. *ad* 55.

Canticum Deo superbos humilianti, humiles exaltanti, & mundum liberanti.

Magníficat * ánima mea Dóminum;

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes;

Quia fecit mihi magna qui potens est, * & sanctum nomen ejus:

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo; * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede; * & exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis; * & dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus, in sécula.

Deinde dicitur Antiphona & Oratio conveniens.

Postea, si occurrat aliqua Commemoratio de Sancto, fit eo loco; & sic in sequentibus Feriis.

A Dominica tertia post Pentecosten ad Adventum fit sequens Commemoratio de Cruce omnibus Dominicis, quando fit de Dominica, extra tamen Octavas.

Ant. Qui peccátum non fecit, peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2. 22. 24.

℣. Misit verbum suum, & sanávit eos,

℟. Et erípuit eos de interitiónibus eórum. *Ps.* 106. 20.

Orémus. *Oratio.*

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi; quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis.

FERIA SECUNDA,

AD OFFICIUM NOCT.

Pater. Ave. Credo.

Dómine, lábia mea apéries, *suprà*, 1.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Et sic aliis diebus.

Invitatorium, Veníte, * Exultémus Dómino, *Ps.* 94. 1.

Continuatur Psalmus, Jubilémus Deo salutári nostro, &c. *ut suprà*, 2.

HYMNUS.

TU, Christe, sopítos vocas;
Spreto cubíli súrgimus:
Sacris decet nos cánticis
Noctis quiétem rúmpere.

Te lingua primùm cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat,
Te júgiter nox prædicet,
Laudet dies te júgiter.

TOTOS tibi nos víndica,
Tibíque sic fac vívere,
Ut áctuum sis ómnium
Et finis & primórdium.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

In Feriis & aliis Officiis trium Lectionum, novem Psalmi positi ad singulas Ferias dicuntur pro unico Nocturno.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Réſpice.

PSALMUS 10.

Anima in Deo confidentis ſecuritas.

IN Dómino confido : * quómodo dícitis ánimæ meæ, Tranſmígra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagíttas ſuas in pháretra, * ut ſagíttent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecíſti, deſtruxérunt : * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo ſancto ſuo, * Dóminus in cœlo ſedes ejus:

Oculi ejus in paúperem reſpíciunt; * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat juſtum, & ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam.

Pluet ſuper peccatóres láqueos : * ignis, & ſulfur, & ſpíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam juſtus Dóminus, & juſtítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 11.

Anima calumniis deſolata, Deum protectorem invocat & ſperat.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit ſanctus; * quóniam diminútæ ſunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti ſunt unuſquíſque ad próximum ſuum; * lábia dolóſa, in corde & corde locúti ſunt.

Diſpérdat Dóminus univérſa lábia dolóſa, * & linguam magníloquam,

Qui dixérunt : Linguam noſtram magnificábimus, lábia noſtra à nobis ſunt : * quis noſter Dóminus eſt?

Propter miſériam ínopum & gémitum paúperum, nunc exúrgam, * dicit Dóminus.

Ponam in ſalutári; * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia caſta; * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum ſéptuplum.

Tu, Dómine, ſervábis nos : * & cuſtódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ímpii ámbulant : * ſecúndum altitúdinem tuam multiplicáſti fílios hóminum.

PSALMUS 12.

Anima confidentis & afflictæ deprecatio.

USquequo, Dómine, obliviſcéris me in finem? * úſquequo avértis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Uſquequo exaltábitur inimícus meus ſuper me? * réſpice, & exaúdi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in mor-

te: * nequando dicat inimícus meus: Præválui advérsùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo, * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Réspice, & exaúdi me, Dómine Deùs meus. *Ps.* 12. 3.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Consérva me.

PSALMUS 13.

Impiorum malitia; bonis è cœlo fuit & erit liberator.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolóse agébant; * venénum áspidum sub lábiis eórum,

Quórum os maledictióne & amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: * illîc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est: * consílium ínopis confudístis, quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 14.

Quæ sit ad cœlum via?

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit advérsùs próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus; * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, &

non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

PSALMUS 15.

Deus hereditas justi; eum protegit; à morte suscitabit & in æternum beabit.

COnsérva me, Dómine, quóniam sperávi in te:* dixi Dómino, Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sánctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum; * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus; * nec memor ero nóminum eórū per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, & cálicis mei: * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris;* étenim heréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum; * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper; * quóniam à dextris est mihi ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe:

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno; * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ; adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te. *Ps.* 15. 1.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Pérfice gressus meos.

PSALMUS 16.

Justus in angustiis à Deo poscit & sperat opem & felicitatem.

EXaúdi, Dómine, justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Aúribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte: * igne me examinásti, & non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaúdi verba mea.

Mirífica misericórdias

tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me, * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meã circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, prævéni eum, & supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis: * & dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

PSALMUS 17.

Victis hostibus & adeptâ salute, triumphatori Deo, Christi Ecclesiæ & animæ Canticum.

Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & sperábo in eum.

Protéctor meus, & cornu salútis meæ, * & suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi:

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * & clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est & contrémuit terra: fundaménta móntium conturbáta sunt; & commóta sunt; * quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exársit: * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descéndit: * & calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, *

grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam; * grando, & carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, & dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundaménta orbis terrárum;

Ab increpatióne tuæ, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Misit de summo, & accépit me; * & assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab his qui odérunt me; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus est Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam, * & secúndùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo, * & justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam, * & secúndùm puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocénte innocens eris.

Et cum elécto eléctus eris, * & cum pervérso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * & óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo transgrédiar murum.

Divisio Psalmi 17.

Deus meus, impollúta via ejus: elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcínxit me virtúte, * & pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum; * & super excélsa státuens me:

Qui docet manus meas ad prælium: * & posuísti ut arcum æreum bráchia mea;

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ, * & déxtera tua suscépit me;

Et disciplína tua corréxit me in finem; * & disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me, * & non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, & comprehéndam illos; * & non convértar, donec deficiant.

Confríngam illos, nec póterunt stare; * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxísti me virtúte ad bellum, * & supplantásti insurgéntes in me subtus me.

Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * & odiéntes me disperdidísti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret: * ad Dóminum; nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti; * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli; * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi; * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi; * fílii aliéni inveteráti sunt, & claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, & benedíctus Deus meus; * & exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindíctas mihi, & subdis pópulos sub me: * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me; * à viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * & nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes Regis ejus, & fáciens misericórdiam christo suo David, * & sémini ejus usque in séculum.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, ut non moveántur vestígia mea. *Ps.* 16. 6.

℣. Illúmina óculos meos
℟. Ne unquam obdórmiam in morte. *Ps.* 12. 4.

Pater, *secretò.* ℣. Et ne nos.

Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *ut in Proprio de Tempore.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis, nisi Tempore Paschali.*

℣. *Sacerd.* Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi,
℟. Et psallam nómini Dómini altíssimi. *Ps.* 12. 7.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 8. c. Cœli enárrant.

Psalmus 18.

Splendidus sol, lex Domini pulcrior; dulces cœli, timor Dei dulcior & utilior.

CŒli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum; * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * à summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscóndat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiã præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multùm; * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? * ab occúltis meis munda me, & ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei; * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redémptor meus.

Ant. Cœli enárrant glóriam Dei, & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum *v.* 1.

Ant. 8. G. In nómine.

PSALMUS 19.

Votum pro Principe.

EXaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis; * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui, * & holocaústum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secúndùm cor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt: * nos autem surréximus, & erécti sumus.

Dómine, salvum fac regem; * & exaúdi nos in die quâ invocavérimus te.

Ant. In nómine Dei nostri magnificábimur. *v.* 5.

Ant. 7. a. Exaltáre, Dómine.

PSALMUS 20.

Ob victoriam de hostibus reportatam hymnus eucharisticus Deo.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex; * & super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * & tribuísti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo:

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala; * cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum; * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

Ant Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: cantábimus & psallémus virtútes tuas. *v.* 17.

Ant. 1. *a.* Confitémini.

CANTICUM *Isaiæ. c.* 12. 1. *ad fin.*

Celebrat anima Deum placatum, salvantem & inter homines habitantem.

COnfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi; * convérsus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus; * fiduciáliter agam, & non timébo;

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gaúdio de fóntibus Salvatóris; * & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus:

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * me-

mentóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit; * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta, & lauda, habitátio Sion; * quia magnus in médio tuî Sanctus Israël.

Ant. Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus. *ỽ.* 4.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM. *Eccli.* 39. 19. *ad* 25.

Omnium creatori & inspectori Deo Canticum.

COllaudáte cánticum, & benedícite Dóminum * in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, & confitémini illi * in voce labiórum vestrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis,

Et sic dicétis in confessióne: * Opera Dómini univérsa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * & in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum:

Quóniam in præcépto ipsíus placor fit, * & non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * & non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * & nihil est mirábile in conspéctu ejus.]

Ant. 1. a. Senes.

PSALMUS *Laudum* 148.

Cœlum & terram Deus creavit; hymnus sit Deo cœli & terræ.

LAudáte Dóminum de cœlis; * laudáte eum in excélsis:

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, sol & luna; * laudáte eum, omnes stellæ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini,

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in séculum séculi: * præcéptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béstiæ, & univérsa pécora, * serpéntes & vólucres pennátæ:

Reges terræ & omnes pópuli, * príncipes, & omnes júdices terræ,

Júvenes & vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini; * quia exaltátum est nomen ejus sólius.

Conféssio ejus super cœ-

lum & terram ; * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * filiis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Ant. Senes cum junióribus laudent nomen Dñi. *v.* 12.

CAPITULUM. *Rom.* 13. 12. 13.

NOx præcéssit, dies autem appropinquávit : abjiciámus ergo ópera tenebrárum, & induámur arma lucis ; sicut in die honéstè ambulémus.

HYMNUS.

SPLENDOR patérnæ glóriæ,
Lux lucis, & fons lúminis,
Sol verus affúlge ; tui
Emítte lumen Spíritûs.

AFFLANTE cujus númine,
Oblíta prorsus séculum
Mens, & suî jam nil memor,
Suspíret ætérnas domos.

VOTIS vocémus & Patrem,
Qui nos trahens ad Fílium,
Quod velle dat pius bonum,
Hoc & potens det éxequi.

INSIDAT altis méntibus
Intamináta cástitas :
Expers doli, plenum fide
Cor caritáte férveat.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Ad te orábo, Dómine ; ℟. Manè exaúdies vocem meam. *Ps.* 5. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. *F.* Benedíctus Dóminus Deus Israël. *Luc* 1. 68.

Preces quando dicuntur, & Suffragia habentur infrà ad calcem Psalterii.

AD PRIMAM.

Pater. Ave. Credo.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis, *infrà ad calcem Psalterii.*

Ant. 4. E. Dómine.

PSALMUS 21.

Christi patientis dolores & ultima morientis suspiria ; inde nascentis Ecclesiæ dignitas, cibus & æternitas.

DEus, Deus meus, réspice in me, quare me dereliquísti ? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exaúdies ; * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

In te speravérunt patres nostri ; * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt : * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo ; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum ; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre, * spes mea ab ubéribus matris meæ :

In te projéctus sum ex útero; * de ventre matris meæ Deus meus es tu;

Ne discésseris à me; * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi; * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum; * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faúcibus meis: * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos; * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me; * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis; * in médio ecclésiæ laudábo te.

Divisio PSALMI 21.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum; * univérsum semen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israël; * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem paúperis:

Nec avértit fáciem suam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent paúperes, & saturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur & converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * & ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt, & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * & semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * & an-

nuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

PSALMUS 22.

Deus Pastor; ovibus nil ab ipsa morte timendum.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me; * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam, & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Paráſti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos qui tríbulant me.

Impinguáſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me; ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21. 20.

Capitulum, ℟. breve, & Preces quando dicuntur, habentur infrà ad calcem Psalterii.

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave, María.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Nunc sancte, *infrà ad calcem Psalterii.*

Ant. 8. G. Delícta.

PSALMUS 23.

Deus omnium rex, justorum felicitas & magnificus triumphator.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? *

Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

PSALMUS 24.

Oratio petentis à Deo veritatis lucem, peccatorum remissionem & animæ salutem.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi; * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum, quæ à sǽculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * & ignorántias meas ne memíneris.

Secúndùm misericórdiam tuam meménto meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Divisio PSALMI 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur; * & semen ejus hereditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum; * & testaméntum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum; * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî; * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum; * & dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt; * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant. Delícta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris. *v.* 7.

Capitulum, ℞. *breve*, & *Preces quando dicuntur, ut infrà ad calcem Psalterii.*

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave, María.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Rector potens, *infrà ad calcem Psalterii.*

Ant. 1. â. Dóminus.

PSALMUS 25.

Bonorum societatem & cultum Dei sapiens eligit & malorum vitat consortia.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum; * & in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos, & cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est; * & compláeui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas; * & circúmdabo altáre tuum, Dómine,

Ut aúdiam vocem laudis, * & enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt; * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, & miserére meî.

Pes meus stetit in dirécto: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 26.

Animæ fiducia, protegente Deo; & ejus, hoste premente, gemitus & vota.

DOminus illuminátio mea, & salus mea: * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ: * à quo trepidábo?

Dum appropíant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt,

Si consístant advérsùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus,

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meũ super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo,

& psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

Exaúdi, Dómine, vocem meam, quâ clamávi ad te: * miserére meî, & exaúdi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avértas fáciem tuam à me; * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelínquas me; * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me; * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age, & confortétur cor tuum, * & sustine Dóminum.

Ant. Dóminus illuminátio mea, & salus mea: quem timébo? *v.* 1.

Capitulum, ℟. *breve*, & *Preces quando dicuntur, infrà ad calcem Psalterii.*

AD NONAM.

Pater noster. Ave, María.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Rerum Deus, *infrà ad calcem Psalterii.*

Ant. 1. f. Dómine, Deus meus.

Psalmus. 27.

Urgente malo, Deum invocat anima protectorem & ducem.

Ad te, Dómine, clamábo; Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te; * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secúndùm ópera eórum, * & secúndùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndùm ópera mánuum eórum tríbue illis, * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dñi, & in ópera mánuum ejus, * déstrues illos, & non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus; * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protéctor meus: * in ipso sperávit cor meum, & adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ; * & protéctor salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in ætérnum.

PSALMUS 28.

Ad sacrificium & adorationem potentis Dei, filii ejus invitantur.

AFférte Dómino, filii Dei; * afférte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit; * Dñus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte; * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * & confringet Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: vox Dómini concutiéntis desértū; * & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénsa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit; * & sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit; * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 29.

Partam sibi salutem autori Deo gratulatur anima.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me; * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te; * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus; * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus; * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea; * Non movébor in ætérnum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam à me, * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & miséritus est meî; * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meũ in gaúdium mihi; * conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítiâ,

Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar: * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Dómine Deus meus; clamávi ad te, & sanásti me. *Ps.* 29. 2.

Capitulum, ℟. breve, & Preces quandó dicuntur, infrà ad calcem Psalterii.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, María.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 1. D. Custódiens.

PSALMUS 114.

Orantem humilem Deus liberat à morte.

DIlexi, quóniam exaúdiet Dóminus * vocem oratiónis meæ;

Quia inclinávit aurem suam mihi; * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus, * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meã de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Custódiens párvulos Dóminus, humiliátus sum, & liberávit me.

Ant. 7. a. Dirupísti.

PSALMUS 115.

Sospitatori Deo vota animæ liberatæ.

CRédidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis:

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dñi mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus, * ego servus tuus, & filius ancíllæ tuæ,

Dirupísti víncula mea; * tibi sacrificábo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam

dam in conspéctu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Dirupísti víncula mea, tibi sacrificábo hóstiam laudis. *v.* 7.

Ant. 3. c. Véritas.

PSALMUS 116.

Deus in omnes misericors, Deum laudent omnes.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Véritas Dómini manet in ætérnum. *v.* 2.

Ant. 8. G. Ad Dóminum.

PSALMUS 119.

Justus solatium à Deo petit adversùs obtrectatores: luget præsentis vitæ miserias.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Ant. Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; & exaudívit me. *v.* 1.

Ant. 2. D. Auxílium.

PSALMUS 120.

E cœlo salus; inde vigil Deus suos die nocteque protegit.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te; Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo; * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum * ex hoc nunc & usque in séculum.

Ant. Auxílium meum à Dómino. *v.* 2.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5. 8. 9.

SObrii estóte, & vigiláte; quia adversárius vester diábolus tanquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret; cui resístite fortes in fide.

HYMNUS. *Besnault.*

ILLUMINET seu sol diem,
Seu nox tenébras íngerat,
Nostris, Deus, te cánticis
Laudáre non cessábimus.

VERBO jubes, & prótinus
Quod nil fuit, fit ómnia:
Cœlum supérnè ténditur,
Ináne terram sústinet.

UTRINQUE cólligis suo
Moles aquárum límite;
Et pénduis has núbibus,
Et cóntines illas mari.

SIC tu, fidélis pérsequi,
Imples opus quod cœperas;
Hinc éxcitas nos à tuis
Cessáre nunquam laúdibus.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die, ℞. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps* 43, 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 8, G. * Magníficat ánima mea Dóminum. *Luc.* 1. 46.

Preces, si dicendæ sint, & Suffragia, habentur infrà ad calcem Psalterii.

Oratio, quando non assignatur propria, dicitur de Dominica præcedenti.

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium, In psalmis * Jubilémus Dñó. *Ps.* 94. 2.

Psalmus, Veníte. 2.

HYMNUS. *Besnault.*

CANDOR patérni lúminis,
Lux, Christe, lucis & dies,
Noctúrna per siléntia
Nostris adésto cántibus.

NUSQUAM sopor nos óbruat:
Aufer benígno lúmine
Quam méntibus calíginem
Spargunt malígni spíritus.

DA puriores júgiter
Tollámus ad cœlum manus;
Ut, quas tibi persólvimus,
Placátus admíttas preces.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Deus meus es tu.

PSALMUS 30.

Christus moriens Patrem invocat, ipsi animam suam commendat, & certus auxilii suos in adversis ad spem hortatur.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi; * quóniã tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum; * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes* supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, & lætábor in misericórdia tua;

Quóniam respexísti humilitátem meam; * salvásti de necessitátibus ánimam meam;

Nec conclusísti me in mánibus inimíci; * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Miserére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, & vicínis meis valde; * & timor notis meis;

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me:

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde; * factus sum tanquam vas pérditum:

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu, in eo dum convenírent simul advérsùm me; * accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi, Deus meus es tu: in mánibus tuis sortes meæ;

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum, * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te: * erubéscant ímpii, & deducántur in inférnum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquúntur advérsùs justum iniquitátem in supérbia & in abusióne.

Divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ, * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo, * à contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus; * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munítå.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum à fácie oculórum tuórū.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, & retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

PSALMUS 31.

Pia adhortatio, ut quisque à peccatis se abstrahat.

BEáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci, * & injustítiam meam non abscóndi.

Dixi, Confitébor advérsùm me injustítiam meam Dómino: * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verùmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & ínstruam te in via hac quâ gradiéris; * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris; * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; * & gloriámini, omnes recti corde.

Ant. Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30. 15. 16.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Beáta gens.

PSALMUS 32.

Creatori omnium, inspectori cordium, & suorum provisori munifico Deo grates agit anima.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne;

Quia rectum est verbum Dómini; * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium: * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt, * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris; * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra; * ab eo autem com-

movéántur omnes inhabitántes orbem;

Quóniam ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem & generatiónem.

Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus; *pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.

Divisio Psalmi 32.

De cœlo respéxit Dóminus; * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem;* in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor & protéctor noster est;

Quia in eo lætábitur cor nostrum., * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

Deus suorum lumen & tutela: impiorum eversor.

Benedícam Dóminum in omni témpore, * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea; * aúdiant mansuéti, & læténtur.

Magnificáte Dóminũ mecum, * & exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me; * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illumináminí; * & fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt; * inquiréntes autem

Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo, * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perséquere eam.

Oculi Dómini super justos; * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde; * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum, * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * & qui odérunt justum delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * & non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus. *Ps.* 32. 12.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Lingua mea.

PSALMUS 34.

Oratio postulantis opem Dei adversùs hostium dolos & odia.

JUdica, Dómine, nocéntes me; * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma & scutum; * & exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, & conclúde advérsùs eos qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ, Salus tua ego sum.

Confundántur & revereántur * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsùm, & confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti; * & Angelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ, & lúbricum; * & Angelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meã.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abscóndit, apprehéndat eum; * & in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens inopens de manu fortiórum ejus, * egénum

& páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio PSALMI 34.

SUrgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moléfti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens & contristátus, sic humiliábar.

Et advérsùm me lætáti sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compúncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne; * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergaúdeant mihi qui adversántur mihi iníquè; * qui odérunt me gratis, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur; * & in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt, Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti, Dómine, ne síleas; * Dómine, ne discédas à me.

Exúrge, & inténde judício meo; * Deus meus, & Dóminus meus in causam meam.

Júdica me secúndùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non supergaúdeant mihi.

Non dicant in córdibus suis, Euge, euge, ánimæ nostræ: * nec dicant, Devorávimus eum.

Erubéscant & revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne & reveréntiâ, * qui magna loquúntur super me.

Exúltent & læténtur qui volunt justítiam meam; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia: justitia Dei: justorum gloria.

DIxit injústus ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspéctu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas

& dolus; * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo; ástitit omni viæ non bonæ, * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

Hómines & juménta salvábis, Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ, * & torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ; * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem; * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. Lingua mea meditábitur justítiam tuam, totâ die laudem tuam. *Ps.* 34. 28.

℣. Meditátus sum nocte cum corde meo, ℟. Et exercitábar, & scopébam spíritum meum. *Ps.* 76. 6.

℣. *Sacerdotalis*, Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Ps.* 33. 4.

AD LAUDES.

Ant. 8. c. Delectáre in Dómino.

PSALMUS 36.

Bonorum & malorum quàm dispar status & exitus! hinc Propheta gravis adhortatio ad virtutem.

Noli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tanquam fœnum velóciter aréscent, * & quemádmodum ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita terram, & pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino; * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & spera in eo; * & ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * súbditus esto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua; * in hómine faciénte injustítias.

Désine ab ira, & derelínque furórem; * noli æmulári, ut malignéris:

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur; * sustinéntes autem Dómi-

rum, ipsi hereditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Mansuéti autem hereditábunt terram; * & delectabúntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * & stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum, * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, * intendérunt arcum suum,

Ut dejíciant paúperem & inopem, * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * & arcus eórum confringátur.

Ant. Delectáre in Dómino, & dabit tibi petitiónes cordis tui. *v.* 4.

Ant. 8. G. Benedicéntes ei.

Divisio PSASMI 36.

MElius est módicum justo * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur; * confírmat autem justos Dóminus.

Novit Dóminus dies immaculatórum, * & heréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, & in diébus famis saturabúntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficiéntes quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, & non solvet: * justus autem miserétur, & tríbuet.

Quia benedicéntes ei hereditábunt terram; * maledicéntes autem ei dispéribunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur; * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * & non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, & cómmodat; * & semen illíus in benedictióne erit.

Ant. Benedicéntes ei hereditábunt terram. *v.* 22.

Ant. 6. F. Os justi.

Altera divisio PSALMI 36.

DEclína à malo, & fac bonum; * & inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelínquet sanctos suos; * in ætérnum conservabúntur.

Injusti puniéntur; * & semen impiórum períbit:

Justi autem hereditábunt terram, * & inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non supplantabúntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum:

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus; * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum, & custódi viam ejus; & exaltábit te, ut hereditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * & elevátum sicut cedros Líbani:

Et transívi, & ecce non erat; * & quæsívi eum, & non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injústi autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt:

Salus autem justórum à Dómino, * & protéctor eórũ in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; & éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos; * quia speravérunt in eo.

Ant. Os justi meditábitur sapiéntiam. *v.* 30.

Ant. 7. d. Psalmos nostros.

CANTICUM *Ezechiæ.*

Is. 38. 10. *ad* 20.

Justi, instante morte, timor, preces & vota.

EGo dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi; * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium; * non aspíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, * & convolúta est à me, quasi tabernáculum pastórũ.

Præcísa est velut à texénte vita mea; dum adhuc ordírer, succídit me: * de manè usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad manè; * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea.

De manè usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei * suspiciéntes in excélsum.

Dómine, vim pátior, respónde pro me: * quid dicam, aut quid respondébit mihi, cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritûs mei, corrípies me, & vivificábis me: * ecce in pace amaritúdo mea amaríssima.

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret; * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea:

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater filiis notam fáciet veritátem tuám.

Dómine, salvum me fac; * & psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini. ℣. 20.

[*In Festis loco superioris Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM. *Eccli.* 36. 1. *ad* 16.

Vota Judæorum in hostes; Christianorum in malè sanas cupiditates.

MIserére nostrî, Deus ómnium, & réspice nos; * & osténde nobis lucem miseratiónum tuárum:

Et immítte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognóscant quia non est Deus, nisi tu, & enárrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspéctu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspéctu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognóscant te, sicut & nos cognóvimus: * quóniam non est Deus, præter te, Dómine.

Innova signa, & immúta mirabília: * glorífica manum, & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram; * tolle adversárium, & afflíge inimícum.

Festína tempus, & meménto finis; * ut enárrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * & qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob, * ut cognóscant quia non est Deus, nisi tu, & enárrent magnália tua;

Et hereditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ, super quam invocátum est nomen tuum; * & Israël, quem coæquásti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 4. *irreg.* A. Cantáte Dómino.

PSALMUS *Laudum* 149.

Laudatur Deus, qui exaltat mansuetos in salutem.

CAntáte Dómino cánticum novum; * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo qui fecit eum, * & filii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano, & psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, *

& exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória; * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis,

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Cantáte Dómino cánticum novum; laus ejus in ecclésia sanctórum. *v.* r.

CAPITULUM. 1. *Theff.* 5. 17. 18.

SIne intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim volúntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis.

HYMNUS.

O Tu diúrno lúmine
Qui próvehi diem jubes,
Jesu, refúlge désuper
Puris amóris ígnibus.

Te lux agátur árbitro,
Quæ te recúrrit auspice:
Soli tibi fac vívere
Nos qui tui toti sumus.

Si quando curæ dístrahunt,
Nusquam malis nos ímplicent;
Mens réspuat terréstria,
Supérna semper áppetat.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Manè astábo tibi, Dómine, ℟. Et vidébo; quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5. 4.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1. 68.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Dómine.

PSALMUS 37.

Peccato miser gemit, petitque opem à Deo & misericordiam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ; * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum;

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum, * & sicut onus grave graváta sunt super me.

Putruérunt & corrúptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum & curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar:

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus, * & non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum & humiliátus sum nimis; * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum, * & gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt & stetérunt;

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes; * & dolos totâ die meditabántur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum:

Et factus sum sicut homo non aúdiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi, * tu exaúdies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaúdeant mihi inimíci mei; * &, dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum, * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo:

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me, * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 38.

Mundi vanitas, vitæ brevitas, dolorum acerbitas: patitur anima silens, & gemens poscit auxilia.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor advérsùm me.

Obmútui, & humiliátus sum, & sílui à bonis: * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intrà me, * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum,

Et númerum diérum meórum, quis est, * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos: * & substántia mea tanquam nihilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo; * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea,

Et nunc, quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * & substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me, * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, * quóniam tu fecísti.

Amove à me plagas tuas; * à fortitúdine manus tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuísti hóminem, & tabéscere fecísti sicut aráneam ánimã ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaúdi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam: * aúribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas: quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquàm ábeam; * & ámpliùs non ero.

Ant. Dómine, ante te omne desidérium meum, & gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37. 10.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Dómine.

PSALMUS 39.

Christus se victimis antiquis substituit; novam legem promulgat & moriens sibi suisque poscit opem Dei.

EXpéctans expectávi Dóminum, * & inténdit mihi;

Et exaudívit preces meas: * & edúxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos; * & diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt, * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * & non respéxit in vanitátes, & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti; * aures autem perfecísti mihi.

Holocaústum & pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me: ut fácerem voluntátem tuam; * Deus meus,

vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Divisio PSALMI 39.

ANnuntiávi justítiam tuã in ecclésia magna: * ecce lábia mea non prohibébo; Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, & salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei, * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me; * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur & revereántur simul qui quærunt ánimam meam, * ut aúferant eam.

Convertántur retrórsùm, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi, Euge, euge.

Exúltent, & læténtur super te omnes quæréntes te; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, & protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 40.

Laus eleemosynæ & liberatoris Dei.

BEátus qui intélligit super egénum & paúperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus; * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi; * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur forás, * & loquebátur in idípsum.

Advérsùm me susurrábant omnes inimíci mei, * advérsùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsùm me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî, & reſúſcita me; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluíſti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepíſti, * & confirmáſti me in conſpéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à ſéculo, & uſque in ſéculum. * Fiat, fiat.

Ant. Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me. *Pſ.* 39. 12.

AD SEXTAM.

Ant. 4. *irreg.* A. Apud me orátio.

PSALMUS 41.

Solatium juſti, ſpes melioris vitæ.

QUemádmodum deſíderat cervus ad fontes aquárum, * ita deſíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi eſt Deus tuus?

Hæc recordátus ſum, & effúdi in me ánimam meã: * quóniam tranſíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonûs epulántis.

Quare triſtis es, ánima mea, * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Diviſio PSALMI 41.

AD meípſum ánima mea conturbáta eſt: * proptérea memor ero tuî de terrã Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélſa tua, & fluctus tui * ſupèr me tranſiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suſcéptor meus es.

Quare oblítus es meî? * & quare contriſtátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei:

Dum dicunt mihi per ſíngulos dies, * Ubi eſt Deus tuus?

Quare triſtis es, ánima mea, * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

PSALMUS 42.

Invocatio divinæ veritatis: in eâ sperandum: eâ duce ad altaria accedendum.

JUdica me, Deus, * & discérne causam meam de gente non sancta.

Ab hómine iníquo & dolóso érue me, * quia tu es Deus fortitúdo mea:

Quare me repulísti? & quare tristis incédo, * dum affligit me inimícus?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei; * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea, & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Apud me orátio Deo vitæ meæ; dicam Deo: Suscéptor meus es. *Ps.* 41. 9. 10.

AD NONAM.

Ant. 3. g. In nómine tuo.

PSALMUS 43.

Anima pressa malis, Dei auxilia antiqua recolit, nova postulat & urget.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit; & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse rex meus & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo; * & gládius meus non salvábit me:

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odiéntes nos confudísti.

In Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Divisio PSALMI 43.

NUnc autem repulísti, & confudísti nos; * & non egrediéris Deus in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsùm post inimícos nostros; * & qui odérunt nos diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum, * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit

multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris ; * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrántis & obloquéntis, * à fácie inimíci & persequéntis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, * & iníquè non égimus in testaménto tuo :

Et non recéssit retrò cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras à via tua :

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio PSALMI 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret ista ? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exúrge, quare obdórmis, Dómine ? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis ? * oblivísceris inópiæ nostræ, & tribulatiónis nostræ ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exúrge, Dómine, ádjuva nos, * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. In nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis. *Ps.* 43. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. In domum.

PSALMUS 121.

Ecclesia petit à Deo gentis & templi prosperitatem.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi ; * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem ;

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idípsum :

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, testimónium Israël, * ad confiténdum nómini Dómini :

Quia illîc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem ; * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In domum Dómini íbimus. *v.* 1.

Ant. 7. a. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

A Deo salus : ad ipsum anima tribulata confugit.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ, * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra; * oppróbrium abundántibus, & despéctio supérbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri. *v.* 3.

Ant. 1. â. Adjutórium nostrum.

PSALMUS 123.

Deo liberatori gratias agit anima.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël, * Nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra, sicut passer, erépta est * de láqueo venántium;

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. *v.* 8.

Ant. 8. c. Bénefac.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse custos & iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion; * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, * & Dóminus in circúitu pópuli sui ex hoc nunc & usque in séculum:

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum, * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, * bonis, & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israël.

Ant. Bénefac, Dómine, bonis, & rectis corde. *v.* 4.

Ant. 6. F. Convérte.

PSALMUS 125.

Post labores, merces: post dolores, solatia.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gaúdio os nostrum, * & lingua nostra exultatióne:

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum; * facti sumus lætántes.

Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant, & flebant, * mitténtes sémina sua;

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.

Ant. Convérte, Dómine, captivitátem nostram. *v.* 5.

CAPITULUM. 2 *Petr.* 1. 10.

SAtágite, ut per bona ópera certam vestram vocatiónem, & electiónem faciátis: hæc enim faciéntes, non peccábitis aliquándo.

HYMNUS. *Besnault.*

DEUS, jubes: ab árida
Aquæ recédunt; nec mora,
Unum ferúntur in locum,
Et nomen impónis mari.

SUIS decóra flóribus
Appáruit tellus ferax;
Et quas opes condit sinu,
Fecúnda mater prótulit.

MENS ecce ceu tellus iners,
Mendáxque fundus, áruit;
Infúnde rorem grátiæ,
Et úberes fructus dabit.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Véspere, & manè, & merídie narrabo, & annuntiábo; ℟. Et exaúdiet Dóminus vocem meam. *Ps.* 54. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1. 47.

FERIA QUARTA

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium, Deus magnus Dóminus: * Veníte, adorémus. *Ps.* 94. 6.

Psalmus, Veníte, 2.

HYMNUS.

QUAM grande nobis, ô Deus,
Cœlo volúmen éxplicas!
Quàm te disértis úndique
Cœlum canit concéntibus!

QUOT astra nobis éxhibet,
Tot óribus te prædicat:
Cœlo magístro nos quoque
Te júgiter laudábimus.

DUM rúmpimus noctis moras,
Tibíque, Christe, psállimus;
Ne quid canámus díssonum,
Tu quod sit aptum súggere.

Nil sancta turbet ótia
Vani tumúltus séculi;
Sit únicus nobis labor
Tuis vacáre laúdibus.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Pópuli.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale: Christi & Ecclesiæ dotes.

ERuctávit cor meum verbum bonum: *dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime,

Spécie tuâ, & pulcritúdine tuâ * inténde, prósperè procéde.

Et regna propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, * pópuli sub te cadent, in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * proptérea unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui:

Et concupíscet rex decórem tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus; * in fímbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi;

Afferéntur in lætítia & exultatióne, * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in séculum séculi.

PSALMUS 45.

Felix Ecclesia & anima justa confidentia : in ipsis Deus, in eis bella aut nulla aut vana.

DEus noster refúgium & virtus ; * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra : * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus ; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * aúferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma, * & scuta combúret igni.

» Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus ; * » exaltábor in géntibus, & » exaltábor in terra. »

Dóminus virtútum nobíscum :* suscéptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 46.

Deus omnis terræ Dominus, ipsi plaudant omnes gentes.

OMnes gentes, plaúdite mánibus ;* jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis ; * Rex magnus super omnem terrã.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus ; * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Ant. Pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, & in séculum séculi. *Ps.* 44. 18.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Invoca me.

PSALMUS 47.

Felix urbs, quam Deus incolit & regit !

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, látera Aquilónis, *cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur; * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt, * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehéndit eos; * ibi dolóres ut parturiéntis.

In spíritu veheménti * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri; * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítiâ plena est déxterâ tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ *propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & compleftímini eam; * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, & distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in séculum séculi: * ipse reget nos in sécula.

PSALMUS 48.

Nil opes contra mortem; sed virtus mortem vincit.

AUdíte hæc, omnes gentes, * aúribus percípite, omnes qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, & filii hóminum, * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam, * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * & in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo? * non dabit Deo placatiónem suam,

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * & laborábit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit sapiéntes moriéntes: * simul insípiens & stultus peribunt.

Et relínquent aliénis divítias suas, * & sepúlcra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie & progénie; * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intelléxit; * comparátus est juméntis insipién-

tibus, & símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis: * & póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno: * & auxílium eórum veteráscet in inférno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Ne timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia, * neque descéndet cum eo glória ejus:

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur; * confitébitur tibi, cùm benefécceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * & usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

PSALMUS 49.

Surgant sacerdotes ad judicium; væ qui Deum verbis celebrant & operibus contemnunt!

DEus deórum Dóminus locútus est, * & vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus. * Deus manifésté véniet: Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet, * & in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, & terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, & loquar; Israël, & testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te, * holocaústa autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus, & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * & pulcritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi; * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum, * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis, * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: *

bulatiónis : * éruam te, & honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justítias meas, & assúmis testaméntum meum per os tuum?

Tu verò odísti disciplínam, * & projecísti sermónes meos retrórsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo ; * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsùs fratrem tuum loquebáris, & advérsùs filium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, & tácui.

Existimásti iníquè quòd ero tuî símilis : * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum ; * nequándo rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrificium laudis honorificábit me : * & illìc iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Ant. Invoca mè in die tribulatiónis : éruam te, & honorificábis me. *Ps.* 49. 16.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Os meum.

PSALMUS 50.

Anima pænitentis amara contritio & supplex oratio.

MIserére meî, Deus, * secúndùm magnam misericórdiam tuam ;

Et secúndùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me :

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci, * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor : * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gaúdium & lætítiam ; * & exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ; * & Spíritum sanctum tuum ne aúferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * & ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis

meæ; * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique; * holocaústis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus; * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benígnè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes & holocaústa: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 51.

Frustrà confidunt in divitiis & linguâ maledici: destruet illos Dominus, & prævalebunt justi.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem, * evéllet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, & timébunt; & super eum ridébunt, & dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum,

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum; * & præváluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, & in sǽculum sǽculi.

Confitébor tibi in sǽculum, quia fecísti; * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

PSALMUS 52.

Deum esse negat impius: instat timor & ultor.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt; * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérũt: * illìc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt,

quóniam Deus sprevit eos.
Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

Ant. Os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50. 17.

℣. In die clamávi & nocte coram te. ℟. Intret in conspéctu tuo orátio mea. *Ps.* 87. 1. 2.

℣. *Sacerdotalis*, Dóminus excélsus, terríbilis; ℟. Rex magnus super omnem terram. *Ps.* 46. 2.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Confitébor.

PSALMUS 53.

Orat justus & sperat adversùs hostes auxilium Dei.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.
Deus, exaúdi orationem meam, * aúribus pércipe verba oris mei:
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.
Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me; * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est. *v.* 8.

Ant. 1. *a.* Ad Deum clamávi.

PSALMUS 54.

Justus, premente timore, morte & amicis proditoribus, meliorem amicum Deum invocat & sperat.

EXaúdi, Deus, orationem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, & exaúdi me.
Contristátus sum in exercitatióne mea, * & conturbátus sum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris.
Quóniam declinavérunt in me iniquitátes; * & in ira moléſti erant mihi.
Cor meum conturbátum est in me, * & formído mortis cécidit super me.
Timor & tremor venérunt super me; * & contexérunt me ténebræ.
Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ? * & volábo, & requiéscam.
Ecce elongávi fúgiens, * & mansi in solitúdine.
Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs, * & tempestáte.
Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quó-

niam vidi iniquitátem, & contradictiónem in civitáte.

Dic ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas; * & labor in médio ejus, & injustítia;

Et non defécit de platéis ejus * usúra, & dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset, * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus, & notus meus.

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos, * & descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus salvábit me.

Ant. Ad Deum clamávi; & Dóminus salvábit me, *v.* 17.

Ant. 8. G. Jacta.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, & manè, & merídie narrábo, & annuntiábo; * & exaúdiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exaúdiet Deus, & humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum: * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus, * & appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum, * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò Deus dedúces eos * in púteum intéritûs,

Viri sánguinum, & dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet. *v.* 23.

Ant. 8. G. Non est sanctus.

Canticum *Annæ.*

1. *Reg.* 2. 1. *ad* 10.

Vitæ & prosperitatis arbitro potenti & sancto Deo Canticum.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te; * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes.

Recédant vétera de ore vestro; quia Deus scientiárum Dóminus est, * & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accíncti sunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus se locavérunt; * & famélici saturáti sunt,

Donec stérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, & vivíficat, * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus paúperem facit, & ditat; * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * & de stércore élevat paúperem,

Ut sédeat cum princípibus, * & sóliū glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & ímpii in ténebris conticéscent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus, * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, * & dabit impérium regi suo, & sublimábit cornu christi sui.

Ant. Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te. ℣. 3.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens* CANTICUM. *Tob.* 13. 1. *ad* 10.

Adeptâ libertate cantat Ecclesia Deum salvantem: & hostibus, si resipiscant, spondet misericordem.

MAgnus es, Dómine, in ætérnum, * & in ómnia sécula regnum tuum:

Quóniam tu flagéllas, & salvas: dedúcis ad ínferos, & redúcis: * & non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israël, * & in conspéctu géntium laudáte eum:

Quóniam ídeo dispérsit vos inter gentes, quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis scire eos: * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras: * & ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit nobíscum, & cum timóre & tremóre confitémini illi: * Regémque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam osténdit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, & fácite justítiam coram Deo, * credéntes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam.

Ego autem, & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes elécti ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 7. a. Laudáte eum.

PSALMUS *Laudum* 150.

Laudandus omnimodè Deus.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus; * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro; * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus, laudáte eũ in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte eum in virtútibus ejus. *v.* 2.

CAPITULUM. *Gal.* 6. 9. 10.

BOnum faciéntes, non deficiámus: témpore enim suo metémus non deficiéntes. Ergo dum tempus habémus, operémur bonum ad omnes, máximè autem ad doméſticos fidei.

HYMNUS. *Besnault.*

AURORA lucem próvehit,
Cedant tenébræ lúmini:
Lucis novæ dilúculum
Nos ad precándum cónvocat.

SUPREMA, Chriſte, cláritas,
Beáta spes mortálium,
Fac luce totâ córdibus
Se prodat alma véritas.

TE mens anhélans ámbiat,
Credens colat, sperans amet;
Et juncta cœli cœtibus,
Laudáre nunquam désinat.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam; ℟. Quia factus es suscéptor meus. *Ps.* 58. 17. 19.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Eréxit cornu salútis nobis, in domo David púeri sui. *Luc.* 1. 69.

AD PRIMAM.

Ant. 3. g. Clamábo.

PSALMUS 55.

Anima afflicta Deum amicum invocat, & despicit hominem hoſtem.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die; * quóniam multi bellántes advérsùm me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperabo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: *

non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabántur; * advérsùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, & abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi; * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo, sicut & in promissióne tua.

Tunc converténtur inimíci mei retrórsùm: * in quacúmque die invocávero te, ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam, * laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

PSALMUS 56.

Justus in extremis Altissimum fidenter invocat.

MIserére meî, Deus, miserére meî; * quóniam in te confídit ánima mea;

Et in umbra alárum tuárum sperábo * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me; * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam, & veritátem suam, * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum; dormívi conturbátus.

Filii hóminum, dentes eórum arma & sagittæ; * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis, * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam, * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo, & psalmum dicam.

Exúrge, glória mea, exúrge, psaltérium & cíthara; * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psalmum dicam tibi in géntibus.

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus; * & super omnem terram glória tua.

PSALMUS 57.

Gravis in malos objurgatio & prædictio instantis illorum miseriæ.

SI verè útique justítiam loquímini, * recta judicáte, filii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini in terra, * injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero; * locúti sunt falsa.

Furor illis secúndùm similitúdinem serpéntis; * sicut áspidis surdæ, & obturántis aures suas;

Quæ non exaúdiet vocem incantántium, * & venéfici incantántis sapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum; * molas leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decúrrens: * inténdit arcum suum, donec infirméntur.

Sicut cera quæ fluit, auferéntur: * supercécidit ignis, & non vidérunt solem.

Priúsquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum, * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindíctam; * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo, Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Clamábo ad Deum altíssimum, Deum qui benefécit mihi. *Ps.* 56. 3.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Deus meus.

PSALMUS 58.

Orat justus hostibus, non mortem quæ destruit, sed ignominiam quæ instruit; sibi verò salutem & Deo gloriam.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus, * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam, * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occúrsum meũ, & vide: * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israël,

Inténde ad visitándas omnes gentes; * non misereáris ómnibus qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam, & famem patiéntur ut canes, * & circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo, & gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Divisio PSALMI 58.

FOrtitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus præ véniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos: * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua, * & depóne eos, protéctor meus, Dómine.

Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum; * & comprehendántur in supérbia sua;

Et de execratióne & mendácio annuntiabúntur in consummatióne, * in ira consummatiónis, & non erunt.

Et scient, quia Deus dominábitur Jacob, * & fínium terræ.

Converténtur ad véspeRam, & famem patiéntur ut canes, * & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum; * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * & exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es suscéptor meus & refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es, * Deus meus misericórdia mea.

PSALMUS 59.

Ecclesiæ afflictæ flebilis querimonia, & invocatio divini auxilii.

DEus, repulísti nos, & destruxísti nos: * irátus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura; * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem; * ut fúgiant à fácie arcûs,

Ut liberéntur dilécti tui: * salvum fac dézterâ tuâ, & exáudi me.

Deus locútus est in sancto suo; * Lætábor & partíbor Síchimam, & convállem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses, * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei;

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum, * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu Deus qui repulísti nos; * & non egrediéris Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem, * & ipse ad nihilum dedúcet tribulántes nos.

Ant. Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me. *Ps.* 58. 11.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *g.* Prótegar.

PSALMUS 60.

Justus ab inimicis liberatus : Christi regnum æternum.

EXaúdi, Deus, deprecatiónem meam : * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum, * in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula, * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam,* dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei :* misericórdiam & veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi,* ut reddam vota mea de die in diem.

PSALMUS 61.

Tutus quem Deus protegit : impiis malitia & divitiæ, Deo misericordia & potestas.

NOnne Deo subjécta erit ánima mea ? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus, suscéptor meus ; * non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem ? * interfícitis univérsi vos, tanquam paríeti inclináto, & macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meũ cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti : * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto, ánima mea ; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvátor meus, * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, & glória mea ; * Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra : * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniqui-

tâte, & rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potéstas Dei est, & tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Oratio urgente calumnia: infirmabitur malitia, justus lætabitur, & exaltabitur veritas.

EXaúdi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me à convéntu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas; * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, & non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes; * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * & exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; * & infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos, * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, & sperábit in eo: * & laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Prótegar in velaménto alárum tuárum, Dómine. *Ps.* 60. 4.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Omnis terra.

PSALMUS 64.

Suspirat ad patriam felicem exul anima.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaúdi oratiónem meã; * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaúdi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ; * qui contúrbas pro-

fundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & véspera delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parásti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria; multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

P S A L M U S 65.

Justus periculis ereptus celebrat servatorem Deum.

JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum dícite nómini ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quam terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi, * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum; óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum, * & audítam fácite vocem laudis ejus;

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus; * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro, * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam, * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaústis; * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt labia mea:

Et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocaústa medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum; * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exaúdiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit orationem meã, & misericórdiam suam à me.

PSALMUS 66.

Petit anima ut Deus ab omnibus cognoscatur & laudetur.

DEus misereátur nostrî, & benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostrî,

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent gentes; * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * & métuant eum omnes fines terræ.

Ant. Omnis terra adóret te, & psallat tibi, psalmum dicat nómini tuo. *Ps.* 65. 3.

AD VESPERAS.

Ant. 7. a. Nisi Dóminus.

PSALMUS 126.

Vani labores, quibus non favet Deus.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite, postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit diléctis suis somnum, * ecce heréditas Dómini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, frustrà vígilat qui custódit eam. *v.* 2.

Ant. 2. D. Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Cuncta prospera timentibus Dominum.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis, * beátus es, & benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abún-

dans, * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ:

Ecce sic benedicétur homo * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum; * pacem super Israël.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum. *v.* 1.

Ant. 8. c. Confundántur.

PSALMUS 128.

Christi, justorum & Ecclesiæ prælia: infortunia peccatorum.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israël,

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea, * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundántur & convertántur retrórsùm omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priúsquàm evellátur, exáruit;

De quo non implévit manum suam qui metit, * & sinum suum qui manípulos cólligit:

Et non dixérunt qui prætéribant: Benedíctio Dómini super vos, * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Confundántur & convertántur retrórsùm omnes qui odérunt Sion. *v.* 5.

Ant. 2. *D.* Sperávit.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis à Deo misericordiam implorantis & sperantis.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine; * Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est: * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israël in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio:

Et ipse rédimet Israël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sperávit ánima mea in Dómino *v.* 5.

Ant. 1. *a.* Speret.

PSALMUS 130.

Timeat superbus; humili sit spes.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in ma-

gnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israël in Dómino * ex hoc nunc & usque in séculum.

Ant. Speret Israël in Dómino. *v.* 5.

CAPITULUM. 2. *Thess.* 3. 5.

DOminus dírigat corda vestra in caritáte Dei, & patiéntia Christi.

HYMNUS. *Besnault.*

O Quam poténti déxterâ
Orbes poli, quos cóndidit,
Deus tuétur & movet,
Mirus labóris ártifex!

EFFUSA cœlo sídera,
Autóris ad nutum sui
Statis agúntur cúrsibus,
Menses & annos dírigunt.

HÆC qui creávit lúmina,
Quàm lucet ille spléndidus!
Qui tanta dona cóntulit,
Quàm dignus ille díligi!

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem speret Israël in Dómino; ℟. Quia apud Dóminum misericórdia. *Ps.* 129. 6. 7.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1. 50.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium. Non repéllet Dóminus plebem suam: * Veníte, adorémus. *Ps.* 94. 6.

Psalmus, Veníte, 2.

HYMNUS. *Besnault.*

DUM noctis umbræ cóntegunt
Rerum colóres ómnium,
Nos ante te prostérnimur,
Qui cuncta solus pérspicis.

TU prima vota súscipe,
Et noctis in siléntio
Te prosequámur áuspice
Quæ te juvánte cœpimus.

AUFER procul piácula,
Sordésque mentis áblue,
Largíre, Christe, grátiam
Quæ munda servet péctora.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Date glóriam Deo.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale Christo victori; ab ipso postulat anima fortitudinem & pacem.

EXúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus; * & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus:

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei, * & delectének in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascéndit super occásum, Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus; * turbabúntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo; * Deus, qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * símiliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepúlcris.

Deus, cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto,

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, * à fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hereditáti tuæ; * & infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea; * parásti in dulcédine tua paúperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus * virtúte multâ.

Rex virtútum diléсti, diléсti; * & speciéi domûs dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, * pennæ colúmbæ deargentátæ, & posterióra dorsi ejus in pallóre auri:

Dum discérnit cœléstis reges super eam, * nive dealbabúntur in Selmon.

Divisio PSALMI 67.

MOns Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis:

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo, étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem; * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum; * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris;

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divisio Psalmi 67.

IN ecclésiis benedícite Deo, * Dómino de fóntibus Israël.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eórum; * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ; * confírma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argénto.

Díssipa gentes quæ bella volunt. * Vénient legáti ex Ægypto, Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo, * psállite Dómino, psállite Deo.

Qui ascéndit super cœlum cœli ad Orientem, * ecce dabit voci suæ vocem virtútis.

Date glóriam Deo; * super Israël magnificéntia ejus; & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israël ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Ant. Date glóriam Deo; super Israël magnificéntia ejus. *v.* 35.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Quærite Deum.

Psalmus 68.

Orantis justi agonia, dolores & opprobria. Salutem à Deo vocat & sperat.

SAlvum me fac, Deus, * quóniã intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi, * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * & tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injústè; * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam, * & delícta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam, * & factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium, * & factus sum illis in parábolam.

Advérsùm me loquebántur qui sedébant in porta, * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus beneplácitì, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaúdi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar: * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaúdi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua; * secúndùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam à púero tuo; * quóniam tríbulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam; * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meũ, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel, * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant, * & dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta, * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt; * & super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * & non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum justis non scribántur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper & dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producéntem & úngulas.

Vídeant páuperes, & læténtur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * & ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hereditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Quærite Deum, & vivet ánima vestra. *v.* 33.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Dómine.

PSALMUS 69.

Oratio implorantis opem à Deo in adversis.

DEus, in adjutórium meum inténde, * Dómine, ad adjuvándum me festína.

Confundántur, & revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsùm & erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus, & liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

PSALMUS 70.

Auxilium Dei postulat Ecclesia adversùs impios: ipso felix nascens, ipso felix erit jam adulta.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum; * ut salvum me fácias,

Quóniam firmaméntum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agéntis, & iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine, * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero, de ventre matris meæ tu es protéctor meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, * ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis; * cùm defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes: Deus derelíquit eum, persequímini, & comprehéndite eum; * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me;* Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundántur & defíciant detrahéntes ánimæ meæ; * operiántur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo;* & adjíciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me à juventúte mea; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua.

Et usque in senéctam & sénium, * Deus, ne derelínquas me.

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam, & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas & malas, * & convérsus, vivificásti me, & de abyssis terræ íterùm reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam, * & convérsus, consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus; * psallam tibi in cíthara, sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi: * & ánima mea quam redemísti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuã, * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

P S A L M U S 71.

Christi regnum, regnum in omnes & in æternum, regnum caritatis & pacis, justitiæ & ubertatis.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis,

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, & salvos fáciet fílios paúperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole, & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum, & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi, * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper; * totâ die benedícent ei,

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus, * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula, * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ; * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum; & replébitur majestáte ejus omnis terra. * Fiat, fiat.

Ant. Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus. *Ps.* 70. 17.

℣. Bonum est confitéri Dómino, & psállere nómini tuo, Altíssime; ℟. Ad annuntiándum manè misericórdiam tuam, & veritátem tuam per noctem. *Ps.* 91. 1. 2.

℣. *Sacerdotalis*, Laudábo nomen Dei cum cántico, ℟. Et magnificábo eum in laude. *Ps.* 68. 35.

AD LAUDES.

Ant. 1. *a*, Quàm bonus.

PSALMUS 72.

Hic impii videntur felices, & probi miseri; instant novissima, absolventque Deum.

QUàm bonus Israël Deus, * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei:

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns:

Quia non est respéctus morti eórum, * & firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideo ténuit eos supérbia; *opérti sunt iniquitáte, & impietáte suâ:

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum; * transiérunt in affēctum cordis:

Cogitavérunt & locúti sunt nequítiam, * iniquitátem in excélso locúti sunt:

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hìc, * & dies pleni inveniéntur in eis.

Ant. Quàm bonus Israël Deus, his qui recto sunt corde! *v.* 1.

Ant. 2. D. Lábor est ante me.

Divisio Psalmi 72.

ET dixérunt: Quómodo scit Deus, * & si est sciéntia in Excélso?

Ecce ipsi peccatóres, & abundántes in século * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas:

Et fui flagellátus totâ die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc; * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis; * dejecísti eos, dùm allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem! * súbitò defecérunt, periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, * Dómine, in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Ant. Labor est ante me, donec intrem in sanctuárium Dei. *v.* 16. 17.

Ant. 6. F. Deus.

Altera divisio Psalmi 72.

QUia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt; * & ego ad níhilum redáctus sum, & nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te; * & ego semper tecum.

Tenuísti manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * & à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum; * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant se à te, períbunt; * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes præ-

dicatiónes tuas * in portis filiæ Sion.

Ant. Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum. ℣. 26.

Ant. 5. a. Quis símilis tuî.

CANTICUM *Moysi.*

Exod. 15. 2. *ad* 20.

Israël, hostibus demersis, grates agit liberatori Deo.

CAntémus Dómino, gloriósè enim magnificátus est, * equum & ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum; * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnipotens nomen ejus; * currus Pharaónis, & exércitum ejus projécit in mare:

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari rubro, abyssi operuérunt eos; * descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percússit inimícum; * & in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos.

Misísti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam; * & in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens; * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar & comprehéndam, * dívidam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meũ, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare; * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendísti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuísti in misericórdia tua * pópulo quem redemísti;

Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & iráti sunt; * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine bráchii tui:

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine; * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dñe:

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætérnum & ultrà.

Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare; * & redúxit super eos Dóminus aquas maris:

Fílii autem Israël ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? quis símilis tuî? *v.* 11.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM.

1. *Par.* 29. 10. *ad* 13.

Tibi, Deus, potestas & imperium; tibi gloria sit, laus & amor omnium.

BEnedíctus es, Dómine Deus Israël patris nostri, * ab ætérno in ætérnum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, * & poténtia, & glória, atque victória; & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt,* & in terra, tua sunt:

Tuum, Dómine, regnum, * & tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua est glória: * tu domináris ómnium,

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 4. *irreg.* c. Exaltátum est.

PSALMUS *Laudum* 148.

Ad laudandum Deum omnes creaturæ invitantur.

LAudáte Dóminum de cœlis; * laudáte eum in excélsis:

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, sol & luna; * laudáte eum, omnes stellæ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini,

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in séculum séculi; * præcéptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárũ, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béstiæ & univérsa pécora, * serpéntes & vólucres pennátæ;

Reges terræ & omnes pópuli, * príncipes, & omnes júdices terræ,

Júvenes & vírgines, senes

nes cum junióribus laudent nomen Dómini ; * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum & terram ; * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Ant. Exaltátum est nomen ejus solíus. Conféssio ejus super cœlum & terram. *v.* 13. 14.

CAPITULUM. I. *Cor.* 16. 13. 14.

VIgiláte, state in fide, viríliter ágite, & confortámini ; ómnia vestra in caritáte fiant.

HYMNUS.

SURGENS novum mundo diem
Auróra jam prænúntiat :
Christus suo verum jubar
Splendóre nos illúminet.

SIC tota decúrrat dies,
Ne lingua peccet, ne manus ;
Incauta nil mens cógitet,
Quod ipse non probet Deus.

SPECTATOR è cœlis adest,
Quem nil latet, qui désuper
Scrutátur ima péctoris,
Et cuncta præsens áspicit.

SPERARET incássum reus
Celáre posse crímina :
Hic testis, hic est árbiter,
Hunc nemo fallit júdicem.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. In matutínis meditábor in te ; ℟. Quia fuísti adjútor meus. *Ps.* 62. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti serviámus illi. *Luc.* 1. 74.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *a.* Quóniam.

PSALMUS 73.

Gentis & Templi calamitas : Deus rex & creator vocatur in auxilium suorum.

UT quid, Deus, repulísti in finem ; * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hereditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa, & non cognovérunt, * sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum ; * in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuálium tuum ; * in terra pol-

luérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus; jam non est prophéta; * & nos non cognóscet ámpliùs.

Divisio PSALMI 73.

USquequo, Deus, improperábit inimícus? * irrítat adversárius nomen tuũ in finem?

Ut quid avértis manum tuam, & déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare; * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis, * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes & torréntes; * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox; * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ; * æstátem & ver, tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino; * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * & ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt ascéndit semper.

PSALMUS 74.

Deus judex, frustrà se extollunt iniqui; ipsis instat ultima miseria.

COnfitébimur tibi, Deus, confitébimur, & invocábimus nomen tuum, * narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, & omnes qui hábitant in ea; * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum, * nolíte loqui advérsùs Deum iniquitátem;

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque à desértis móntibus, * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, * & hunc exáltat :

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * & inclinávit ex hoc in hoc ;

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta ; * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sǽculum ; * cantábo Deo Jacob :

Et ómnia córnua peccatórum confríngam, * & exaltabúntur córnua justi.

Ant. Quóniam Deus judex est, hunc humíliat, & hunc exáltat. ℣. 7.

AD TERTIAM.

Ant. 8. *G.* Cogitávi.

PSALMUS 75.

Regum impiorum debellatori Deo carmen eucharisticum.

NOtus in Judæa Deus ; * in Israël magnum nomen ejus :

Et factus est in pace locus ejus, * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis : * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum, * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis resístet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium ; * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 76.

Anima desolata favores antiquos Dei recolens meliora sperat.

VOce meâ ad Dóminum clamávi ; * voce meâ ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum ; * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea ; * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum, & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei ; * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos, * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo, * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus, * aut non apponet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatiónem?

Aut oblivíscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Divisio Psalmi 76.

Memor fui óperum Dómini; * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum,

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam; * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt, * & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt; * vox tonitrui tui in rota;

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ; * commóta est, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis, * & vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti, sicut oves, pópulum tuum * in manu Móysi & Aáron.

Ant. Cogitávi dies antíquos, & annos ætérnos in mente hábui. ℣. 5.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Ipse est.

PSALMUS 77.

Quanta Dei in Judæos beneficia! quanta Judæorum in Deum delicta! quanta, ulciscente Deo, peccantium excidia!

Atténdite, pópule meus, legem meam, * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum, * loquar propositiónes ab inítio,

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera,

Narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * & legem pósuit in Israël.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea

filiis suis, * ut cognóscat generátio áltera.

Filii qui nascéntur, & exúrgent, * & narrábunt filiis suis,

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscántur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava & exásperans;

Generátio quæ non diréxit cor suum, * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Prima divisio PSALMI 77.

FIlii Ephrem intendéntes & mitténtes arcum, * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre:

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perdúxit eos, * & státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abysso multa.

Et edúxit aquam de petra, * & dedúxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei, * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?

Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, * & torréntes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, & dístulit; * & ignis accénsus est in Jacob, & ira ascéndit in Israël:

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * & jánuas cœli apéruit,

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cœli dedit eis:

Panem Angelórum manducávit homo; * cibária misit eis in abundántia.

Secunda divisio PSALMI 77.

TRánstulit Austrum de cœlo, * & indúxit in virtúte sua Africum:

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * & sicut arénam maris volatília pennáta;

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum:

Et manducavérunt, & saturáti sunt nimis, & desidérium eórum áttulit eis; *

non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascéndit super eos:

Et occídit pingues eórum, * & eléctos Isráël impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc; * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum, & revertebántur, * & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei:

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam, * & non accéndit omnem iram suam:

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens; & non rédiens.

Ant. Ipse est miséricors, & propítius fiet peccátis. *v.* 38.

AD NONAM.

Ant. 3. c. Dedúxit.

Tertia divisio Psalmi 77.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et convérsi sunt, & tentavérunt Deum, * & sanctum Isráël exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus * die quâ redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum ne bíberent.

Misit in eos cœnomyïam, & comédit eos; * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & posse-siónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ, indignatiónem, & iram, & tribulatiónem; * immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepércit à morte animábus eórum; * & juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primo-

genitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Quarta divisio Psalmi 77.

ET abstulit sicut oves pópulum suum, * & perdúxit eos tanquàm gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes, * & sorte divísit eis terram in funículo distributiónis;

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israël.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excélsum, * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum quemádmodum patres eórum: * convérsi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & sprevit; * & ad níhilum redégit valdè Israël.

Et répulit tabernáculum Silo; * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulcritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * & hereditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis; * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt; * & víduæ eórum non plorabántur.

Ultima divisio Psalmi 77.

ET excitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino:

Et percússit inimícos suos in postérióra, * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * & tribum Ephraïm non elégit:

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sécula.

Et elégit David servum suum, * & sústulit eum de grégibus óvium:

De post fœtántes accépit eum * páscere Jacob servum suum, & Israël hereditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * & in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Dedúxit eos in spe, & non timuérunt. *Ps.* 77. 53.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Sacerdótes tui.

PSALMUS 131.

Orat Propheta pro Rege, imperio, sacerdotio, & gente; singulis Deus prospera spondet, si legem servent.

MEménto, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ; * si ascéndero in lectum strati mei;

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem;

Et réquiem tempóribus meis, * donec invéniam locum Dómino, tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta; * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus, * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam, * & sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur eam; * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint filii tui testaméntum meum, * & testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et filii eórum usque in sǽculum * sedébunt super sedem tuam;

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sǽculum sǽculi; * hìc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam; * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári; * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sacerdótes tui induántur justítiam. *v.* 9.

Ant. 1. *a.* Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Caritatis mutua felicitas.

ECce quàm bonum, & quàm jucúndum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguéntum in cápite, quod descéndit in barbam, barbam Aáron; * quod descéndit in oram vestiménti ejus,

Sicut ros Hermon, * qui descéndit in montem Sion:

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in sǽculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucúndum habitáre fratres in unum! *v*. I.

Ant. 3. *g*. Omnia.

PSALMUS 134.

Ministros suos invitat Ecclesia ad laudes Dei. Idola vana, Deus autem bonus & omnipotens.

LAudáte nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminum,

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dñus; * psállite nómini ejus, quóniam suáve:

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessiónem sibi:

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dñus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit * in cœlo, in terra, in mari, & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de thesaúris suis; * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus;

Et misit signa & prodígia in médio tuî, Ægypte; * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas, * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan;

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israël pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum; * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquéntur; * óculos habent, & non vidébunt;

Aures habent, & non aúdient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël, benedícite Dómino: * domus Aáron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino; * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit. *v*. 6.

Ant 2. D. In humilitáte nostra.

PSALMUS 135.

Creatori, victori & misericordi Deo Canticum.

COnfitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórũ; * confitémini Dómino dominórum;

Qui facit mirabília magna solus; * qui fecit cœlos in intelléctu;

Qui firmávit terram super aquas; * qui fecit luminária magna,

Solem in potestátem diéi, * lunam & stellas in potestátem noctis.

Qui percússit Ægyptum * cum primogénitis eórum:

Qui edúxit Israël de médio eórum, * in manu poténti, & bráchio excélso:

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * & edúxit Israël per médium ejus:

Et excússit Pharaónem, & virtútem ejus * in mari rubro:

Qui tradúxit pópulum suum per desértum; * qui percússit reges magnos:

Et occídit reges fortes, * Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan:

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israël servo suo:

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * & redémit nos ab inimícis nostris.

Qui dat escam omni carni, * confitémini Deo cœli.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. In humilitáte nostra memor fuit nostrî. *v.* 13.

Ant. 2. *D.* Sédimus.

PSALMUS 136.

Flet Judæus, flet & Christianus patriam & libertatem cogitans.

Super flúmina Babylónis, illìc sédimus, * & flévimus cùm recordarémur Sion.

In salícibus, in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra:

Quia illìc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos; * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea:

Adhæreat lingua mea faúcibus meis, * si non meminero tuî,

Si non propósuero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt, Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.

Filia Babylónis mísera; * beátus qui retribuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis:

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Sédimus, & flévimus cùm recordarémur Sion. *v.* 1.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 10. 31.

SIve manducátis, sive bibitis, sive áliud quid fácitis; ómnia in glóriam Dei fácite.

HYMNUS. *Besnault.*

SAnctus poténter íncubans
Fecúndat undas Spíritus:
Ut Conditóris vox jubet,
Pisces natant, volant aves.

Cum non metant, hos próvido
Nutrit fovétque númine,
Omnésque, quà possunt, Deo
Laudes rependunt débitas.

Nos semper ingrátum genus,
Patris tacémus múnera:
Hæret fides, spes flúctuat,
Frigéscit ipsa cáritas.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. Ad te clamávi totâ die; ℟. Lætífica ánimam servi tui. *Ps.* 85. 3. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Depósuit poténtes de sede, & exaltávit húmiles. *Luc.* 1. 52.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium, Veníte, adorémus, * Et procidámus ante Deum. *Ps.* 94. 6.

Psalmus, Veníte, 2.

HYMNUS. *Besnault.*

TU Trinitátis únitas,
Orbem poténter qui regis,
Atténde laudis cánticum
Quod excubántes psállimus.

Quot nos, Deus, premant mala,
Quæ méntibus nox íncubet,
Altis vides è sédibus;
Medére, tu solus potes.

Si fraude lusi dæmonum
In nocte quid delíquimus,
Tuâ poténti grátiâ
Dies renáscens déleat.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 7. a. In generatiónem.

PSALMUS 78.

Urbis, gentis & templi vastitas; oratio populi supplicis ad Deum.

DEus, venérunt gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gen-

tes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, citò antícipent nos misericórdiæ tuæ; * quia paúperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus, * Ubi est Deus eórum?

Et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum: * secúndùm magnitúdinem bráchii tui pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum; * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sǽculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

PSALMUS 79.

Ecclesia contrita invocat Deum olim propitium.

QUi regis Israël, inténde, * qui dedúcis velut ovem Joseph:

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manásse.

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris, * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuã, & salvi érimus.

Divisio PSALMI 79.

VIneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus, * & vindémiant eam omnes qui prætergrediúntur viam?

Extermínávit eam aper de

silva, * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere; * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam istam,

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua: * & super filium hóminis quem confirmásti tibi:

Incénsa igni, & suffóssa; * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * & super filium hóminis quem confirmásti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Ant. In generatiónem & generatiónem annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78. 13.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Exultáte.

PSALMUS 80.

Festa piè celebranda; hinc Dei favor.

EXultáte Deo adjutóri nostro, * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, & date tympanum, * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insígni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israël est, * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus, * manus ejus in cóphino serviérunt.

Divisio PSALMI 80.

IN tribulatióne invocásti me, & liberávi te; * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & contestábor te: * Israël, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti; * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam; * & Israël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndùm desidéria cordis eórũ, * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me, * Israël si in viis meis ambulásset,

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem, * & super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei; * & erit tempus eórum in sǽcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti; * & de petra, melle saturávit eos.

PSALMUS 81.

Dii terræ pauperem premunt; morientur: eorum judex potentior cœlorum Deus.

DEus stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem; * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno, & pupíllo; * húmilem, & paúperem justificáte.

Erípite paúperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & filii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de príncipibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.

Ant. Exultáte Deo adjutóri nostro. *Ps.* 80. 2.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Dómine.

PSALMUS 82.

Oratio in hostes Dei; ipsis Propheta precatur ignominiam ut quærant veritatem.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus:

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt; * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt advérsùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, & disperdámus eos de gente; * & non memorétur nomen Isräel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter simul, * advérsùm te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum, & Ismaëlítæ,

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium filiis Lot.

Fac illis sicut Mádian, & Sísaræ; * sicut Jabin in torrénte Cisson:

Dispeniérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum, sicut Oreb, * & Zeb, & Zébee, & Sálmana;

Omnes príncipes eórum, qui dixérunt: * Hereditáte possideámus sanctuáriũ Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam; * & sicut stípulam ante fáciem venti;

Sicut ignis qui combúrit silvam, * & sicut flamma combúrens montes,

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ, * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéscant, & conturbén-

tur in sǽculum sǽculi, * & confundántur, & péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus altíssimus in omni terra.

PSALMUS 83.

Suspirat justus ad æternas Dei domos tabernaculis peccatorum meliores.

QUàm dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus, & Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine; * in sǽcula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te! * ascensiónes in corde suo dispósuit in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem; * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam, * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster, áspice, Deus; * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus, * grátiam & glóriam dabit Dóminus:

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia; * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te!

PSALMUS 84.

Solutâ captivitate, Deo grates agit anima: oriuntur misericordia & justitia, pax & veritas.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam; * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus salutáris noster, * & avérte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus, * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est,* & justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra nostra dabit fructum suum:

Justítia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te! *Ps.* 83. 13.

℣. In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, ℟. Et nocte cánticum ejus. *Ps.* 41. 9.

℣. *Sacerdotalis*, Cognóscant quia nomen tibi Dóminus, ℟. Tu solus altíssimus in omni terra. *Ps.* 82. 19.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Tu, Dómine.

Psalmus 85.

Adversùs potentium minas, postulat anima Dei vires.

Inclína, Dómine, aurem tuam, & exaúdi me; * quóniam inops & pauper sum ego:

Custódi ánimam meam: quóniam sanctus sum; * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die; * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi:

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Aúribus pércipe, Dómine, oratiónem meam, * & inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * & non est secúndùm ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília; * tu es Deus solus.

Ant. Tu, Dómine, suávis & mitis, & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te. *v.* 5.

Ant. 7. c. Glorificábo.

Divisio Psalmi 85.

Deduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me, * & erui-

sti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserére meî; * da impérium tuum púero tuo, & salvum fac filium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur: * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, & consolátus es me.

Ant. Glorificábo nomen tuum in ætérnum. *v.* 12.

Ant. 4. E. Meditátus sum.

PSALMUS 142.

Justitiam Dei reverens anima afflicta petit ejus spiritum qui regat, & misericordiam qua salvet.

DOmine, exaúdi oratiónem meam, aúribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua, * exaúdi me in tua justítia;

Et non intres in judícium cum servo tuo, * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens;

Quia persecútus est inimícus ánimam meam, * humiliávit in terra vitam meam;

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi, * & anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis, * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te; * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaúdi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me, * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam, * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos;

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Meditátus sum in ómnibus opéribus tuis. *v.* 5.

Ant. 7. a. Opéruit cœlos.

CANTICUM *Habacuc.* *c.* 3. 1. *ad fin.*

Venientis Dei in auxilium suorum majestas; gentium, solis & abyssi terror: justus verò in Deo Jesu suo exultans.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus; * & laudis ejus plena est terra.

Splèndor ejus ut lux erit, * córnua in mánibus ejus,

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors;

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspéxit, & dissólvit gentes: * & contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ, * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum, * juraménta tríbubus, quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ, vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcâbis terram, * & in furóre obstupefácies gentes.

Egréssus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii; * denudásti fundaméntum ejus usque ad collū.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat paúperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus; * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * & subter me scáteat;

Ut requiéscam in die tribulatiónis; * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florébit; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non ásferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quasi cervórum;

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Ant. Opéruit cœlos glória ejus; & laudis ejus plena est terra. *v.* 3.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens*

Canticum *Isaiæ.*
c. 26. 1. *ad* 9.

Superbos tandem pes egeni conculcat; pacifica genti veritatis atria panduntur.

Urbs fortitúdinis nostræ Sion, * salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit: servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperástis in Dómino in sǽculis ætérnis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitántes in excélso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes paúperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulándum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine; sustinúimus te: * nomen tuum & memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed & spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, & non discet justítiam: * in terra sanctórum íniqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua, * & non vídeant;

Vídeant, & confundántur zelántes pópuli: * & ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis: * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 5. a. Laudent nomen ejus.

Psalmus *Laudum* 149.

Sanctorum remuneratori magnifico Deo Canticum.

Cantáte Dómino cánticum novum; * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo qui

fecit eum, * & filii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano, & psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * & exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in manibus eórum,

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis,

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Laudent nomen ejus in choro, in tympano, & psaltério psallant ei. *v.* 3.

CAPITULUM. *Rom.* 14. 19.

QUæ pacis sunt, sectémur; & quæ ædificatiónis sunt, in ínvicem custodiámus.

HYMNUS. *Besnault.*

CElsi Tonántis Unice,
Castæque proles Vírginis,
Quo stat salus mortálium,
Purus dies, illábere.

FAC manè primo débitas
Grates tibi repéndere;
Fac semper inténtos tuis
Nos esse, Christe, laúdibus.

SINCERA radíces agat
In corde símplici fides,
Immóta spes congaúdeat,
His major adsit cáritas.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142. 8.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. *D.* Serviámus in sanctitáte, & justítia coram Dómino, ómnibus diébus nostris. *Luc.* 1. 74. 75.

AD PRIMAM.

Ant. 4. *E.* Inclína.

PSALMUS 86.

Civitatis Dei gloria, robur & felicitas.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illìc.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea; * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium: * ómnium habitátio est in te.

P S A L M U S 87.

Oratio pereuntis, adversùs iram, misericordiam implorantis à Deo.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea, * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea, * & vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum, * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber,

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlcris, quorum non es memor ámpliùs; * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me, * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar; * óculi mei languérunt præ inópia.

Divisio PSALMI 87.

CLamávi ad te, Dómine, totâ die; * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília, * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi, * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam, * avértis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea, * exaltátus autem humiliátus sum, & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me:

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die, * circumdedérunt me simul.

Elongásti à me amícum, & próximum, * & notos meos à miséria.

Ant. Inclína aurem tuam ad precem meam. *Ps.* 87. 3.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Misericórdias Dómini.

P S A L M U S 88.

Potenti & misericordi Deo Canticum: promissiones Davidi factæ: stirpis ejus infortunia: invocatur liberator.

MIsericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem & gene-

rationem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixísti : In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis :

Dispósui testaméntum eléctis meis; * jurávi David servo meo, Usque in ætérnum præparábo semen tuum;

Et ædificábo in generatiónem & generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino, * símilis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio sanctórum, * magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi ? * potens es, Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris, * motum autem flúctuum ejus tu mítigas :

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum; * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos :

Tui sunt cœli, & tua est terra; orbem terræ, & plenitúdinem ejus tu fundásti;* aquilónem & mare tu creásti :

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua; & exaltétur déxtera tua; * justítia & judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas * præcédent fáciem tuam :

Beátus pópulus qui scit jubilatiónem; * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die; * & in justítia tua exaltabúntur :

Quóniam glória virtútis eórum tu es; * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum :

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & sancti Israël regis nostri.

Divisio Psalmi 88.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixísti : * Pósui adjutórium in poténte, & exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum :

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum :

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso; * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum

ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & suscéptor salútis meæ:

Et ego primogénitum ponam illum, * excélsum præ régibus terræ,

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam, * & testaméntum meum fidéle ipsi,

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint;

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint;

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum:

Misericórdiam autem meã non dispérgam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo testaméntum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar, * semen ejus in ætérnum manébit:

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, & sicut luna perfécta in ætérnum: * & testis in cœlo fidélis.

Altera divisio PSALMI 88.

TU verò repulísti, & despexísti, * distulísti christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui, * profanásti in terra sanctuárium ejus:

Destruxísti omnes sepes ejus, * posuísti firmaméntum ejus formídinem:

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam; * factus est oppróbrium vicínis suis:

Exaltásti déxteram depriméntium eum, * lætificásti omnes inimícos ejus:

Avertísti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello:

Destruxísti eum ab emundatióne, * & sedem ejus in terram collisísti:

Minorásti dies témporis ejus, * perfudísti eum confusióne.

Usquequo, Dómine, avértis in finem, * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituísti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, & non vidébit mortem; * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem christi tui:

Benedíctus Dómi
térnum. * Fiat, fi
Ant. Misericór
mini in ætérnum
V. 2.

A D S E X

Ant. 7 *d.* Qu
ficáta sunt.

P S A L M

Fugax homin
Dei potesta
dor invoca

DOmine
ctus e
nerati
tiónem.
Priúsquàn
aut formar
bis, * à s
séculum u
Ne avé
humilitát
Convertí
num.
Quón
óculos t
hestérn
custód
Qu
tur, *
M
seat,
seat
dúre
Q
tua
bár

st
c
t

misericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,

In decachórdo psaltério, * cum cántico in cíthara:

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ:

Vir insípiens non cognóscet, * & stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum, * & apparúerint omnes qui operántur iniquitátem, ut intéreant in séculum séculi:

Tu autem Altíssimus * in ætérnum, Dómine:

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum, * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Et des[illegible] meus [illegible] inimíco[illegible] in-[illegible] [illegible]én[illegible] nán-[illegible] [illegible] ébit, * [illegible] ultir[illegible]

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * & non est iníquitas in eo.

Ant. Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ. *v.* 6.

AD NONAM.

Ant. 8. a. Factus est.

PSALMUS 93.

Deus omnium inspector; superborum est vindex, consolatorque bonorum.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres, Dómine, * úsquequo peccatóres gloriabúntur?

Effabúntur & loquéntur iniquitátem, * loquéntur omnes qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hereditátem tuam vexavérunt:

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupíllos occidérunt:

Et dixérunt: Non vidébit [illegible]minus, * nec intélliget [illegible] Jacob.

[illegible]ellígite, insipiéntes in [illegible]lo; * & stulti, ali[illegible]do sápite.

[illegible]ui plantávit aurem, non [illegible]et? * aut qui finxit ócu[illegible], non consíderat?

F

Benedíctus Dóminus in ætérnum. * Fiat, fiat.

Ant. Misericórdias Dómini in ætérnum cantábo. ℣. 2.

AD SEXTAM.

Ant. 7 *d.* Quàm magnificáta sunt.

PSALMUS 89.

Fugax hominum vita: ira Dei potestas: gratia splendor invocatur.

DOmine, refúgium factus es nobis * à generatióne in generatiónem.

Priúsquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, * à século & usque in séculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem; * & dixísti: Convertímini, filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hestérna quæ prætériit, & custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habéntur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat, manè flóreat, & tránseat; * véspere décidat, indúret, & aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annórum nostrórum, in ipsis septuagínta anni:

Si autem in potentátibus, octogínta anni; * & ámpliùs eórum, labor & dolor:

Quóniam supervénit mansuetúdo, * & corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Divisio PSALMI 89.

DExteram tuam sic notam fac, * & erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequo? * & deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, & in ópera tua; * & dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, * & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige.

PSALMUS 91.

In operibus suis magnificus Deus, justus in judiciis, in omnibus laudandus.

BOnum est confitéri Dómino, * & psállere nómini tuo, Altíssime;

Ad annuntiándum manè

misericórdiam

misericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,
In decachórdo psaltério, * cum cántico in cíthara:
Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ:
Vir insípiens non cognóscet, * & stultus non intélliget hæc.
Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum, * & apparúerint omnes qui operántur iniquitátem, ut intéreant in sǽculum sǽculi:
Tu autem Altíssimus * in ætérnum, Dómine:
Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.
Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum, * & senéctus mea in misericórdia úberi.
Et despéxit óculus meus inimícos meos; * & in insurgéntibus in me malignántibus aúdiet auris mea.
Justus ut palma florébit, * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.
Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * & bene patiéntes erunt,
Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * & non est iníquitas in eo.
Ant. Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ. *v. 6.*

AD NONAM.

Ant. 8. a. Factus est.

PSALMUS 93.

Deus omnium inspector; superborum est vindex, consolatorque bonorum.

Deus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.
Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.
Usquequo peccatóres, Dómine, * úsquequo peccatóres gloriabúntur?
Effabúntur & loquéntur iniquitátem, * loquéntur omnes qui operántur injustítiam?
Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hereditátem tuam vexavérunt:
Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupíllos occidérunt:
Et dixérunt. Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.
Intellígite, insipiéntes in pópulo; * & stulti, aliquándo sápite.
Qui plantávit aurem, non aúdiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam, * & hereditátem suam non derelínquet,

Quoadúsque justítia convertátur in judícium; * & qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsùs malignántes? * aut quis stabit mecum advérsùs operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * pauló minùs habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secúndùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi, * & sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum, & in malítia eórum dispérdet eos; * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

PSALMUS 95.

Hymnus regnanti & populos judicaturo Deo.

CAntáte Dómino cánticum novum; * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus:

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium, dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulcritúdo in conspéctu ejus; * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sáncto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem

terræ, qui non commovébitur; * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, & exúltet terra; commoveátur mare, & plenitúdo ejus; * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

PSALMUS 96.

Regnantis Dei splendor; vanitas sculptilium; soli Deo sit laus, solus est Dominus.

DOminus regnávit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, & læta est Sion;

Et exultavérunt fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram; * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium spei meæ, *Ps.* 93. 22.

AD VESPERAS.

Ant. 5. a. In conspéctu.

PSALMUS 137.

Stant Angeli in circuitu throni: coram ipsis celebrat anima misericordiam Dei.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi; * adorábo ad templum sanctum tuum;

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua, & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me; *

multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me; * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: Dómine, misericórdia tua in séculum; * ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. In conspéctu Angelórum psallam tibi. *v.* 2.

Ant. 3. *a.* Suscepísti me.

PSALMUS 138.

A puero inevitabilis in nos Dei inspectio, & vigil providentia.

DOmine, probásti me, & cognovísti me; * tu cognovísti sessiónem meam, & resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longè, * sémitam meam, & funículum meum investigásti;

Et omnes vias meas prævidísti; * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima, & antíqua: * tu formásti me, & posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me; * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es; * si descéndero in inférnum, ades:

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me, * & nox illuminátio mea in delíciis meis;

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illuminábitur; * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos; * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi, quia terribíliter magnificátus es: * mirabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecísti in occúlto; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes scribéntur; * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; * nimis confortátus est principátus eórum;

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur; * exurréxi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres; * viri sánguinum, declináte à me;

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam; * & super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos, * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum; * intérroga me, & cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est; * & deduc me in via ætérna.

Ant. Suscepísti me de útero matris meæ. *v.* 13.

Ant. 4. E. Deus meus es tu.

PSALMUS 139.

Petit & sperat Ecclesia opem Dei adversùs improbos.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde, * totâ die constituébant prælia:

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: * & ab homínibus iníquis éripe me,

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt supérbi láqueum mihi,

Et funes extendérunt in láqueum; * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo, peccatóri; * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne fortè exalténtur.

Caput circúitûs eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos; * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra; * virum injústū mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Deus meus es tu; exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ. *v.* 7.

Ant. 8. c. Ad te, Dómine.

PSALMUS 140.

Postulat justus patientiam in adversis & salutem.

DOmine, clamávi ad te, exaúdi me; * inténde voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut

incénsum in conspéctu tuo:* elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccatis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absórpti sunt juncti petræ júdices eórum, * aúdient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei; * in te sperávi, non aúferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi; * & à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. Ad te, Dómine, Dómine, óculi mei; in te sperávi. *v.* 8.

Ant. 8. *c.* Tu es spes mea.

PSALMUS 141.

Fidelis destitutus omni humanâ ope, divinam implorat.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum;

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiéndo ex me spíritum meum; * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam, * & non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me, * & non est qui requírat ánimã meã.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo; * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium. *v.* 6.

CAPITULUM. I. *Petr.* I. 22.

ANimas vestras castificántes in obediéntia caritátis, in fraternitátis amóre, símplici ex corde ínvicem dilígite atténtiùs,

HYMNUS. *Besnault.*

VIDES, Deus, terræ sinu
Juménta quæ prodúxeras:
Videns probas; nunc grándius
Opus, quod his præsit, moves.

LUTUM perítus ártifex
Imáginem formas tuî:
Ipsam Creatóris manum
Homo creándus éxigit.

IMAGO nos Dei sumus,
Sumus Dei nos hálitus:
Sit cura semper íntegris
Deum reférre móribus.

QUIDQUID creat, totum tibi
Velut duci, súbdit Deus;
Ne dégener fias, homo,
Tui nec ortûs ímmemor.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula. Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die; ℟. Expándi ad te manus meas. *Ps.* 80. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Esuriéntes implévit bonis; & dívites dimísit inánes. *Luc.* 1. 53.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium, Dóminum Deum nostrum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 94. 7.

Psalmus, Veníte. 2.

HYMNUS. *Besnault.*

UNIUS ô substántiæ,
Trinúsque persónis Deus,
Nostras pius cum cánticis
Preces benígnè súscipe.

TE prædicat suo dies
Splendóre, Rector témporum;
Nec prædicat minùs suo
Diséria nox siléntio.

NOCTIS quiéto témporé
Ad confiténdum súrgimus:
Uni tibi fac mens vacet,
Sis unus in votis, Deus.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Exaltáte Dóminum.

PSALMUS 97.

Laudatur Deus, quòd notum fecerit gentibus salutare suum.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum, * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conſpéctu Regis Dómini ; * moveátur mare, & plenitúdo ejus ; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpéctu Dómini ; * quóniam venit judicáre terram :

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Adoremus regnantem Deum: olim invocantes exaudivit e nunc orantes non deſpiciet.

DOminus regnávit, iraſcántur pópuli ; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excélſus ſuper omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt : * & honor Regis judícium díligit.

Tu paráſti directiónes, * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum ; * & adoráte ſcabéllum pedum ejus, quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aáron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuël inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos ; * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos ; * Deus tu propítius fuiſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus ; * quóniam ſanctus Dóminus Deus noſter.

PSALMUS 100.

Miſericordiæ divinæ laus : norma benè vivendi.

MIſericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Pſallam & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injúſtam, * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæſit mihi cor pravum, * declinántem à me malígnum non cognoſcébam.

Detrahéntem ſecrétò próximo ſuo, * hunc perſequébar.

Supérbo óculo & inſatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ ut ſédeant mecum ; * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ qui facit ſu-

pérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Ant. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus. *Ps.* 98. 9.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In quacúmque die.

PSALMUS 101.

Vita brevis & misera: solus Deus miseriam nescit & mortem.

DOmine, exáudi oratiónem meam, * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me; * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, & áruit cor meum, * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis; * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, advérsùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ, & indignatiónis tuæ; * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt, * & ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes, * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio PSALMI 101.

TU exúrgens miseréberis Sion; * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion; * & vidébitur in glória sua:

Respéxit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera; * & pópulus qui creábitur laudábit Dóminum;

Quia prospéxit de excélso sancto suo; * Dóminus de cœlo in terram aspéxit,

Ut audíret gémitus com-

peditórum, * ut sólveret fílios interemptórum,

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem;

In conveniéndo pópulos in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ; * Paucitátem diérum meórum núntia mihi:

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundásti, * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; tu autem pérmanes; * & omnes sicut vestiméntum veteráscent:

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabúntur; * tu autem idem ipse es, & anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * & semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. In quacúmque die invocávero te, velóciter exaúdi me. *v.* 3.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Quómodo miserétur.

Psalmus 102.

Misericordi, benefico & Patri Deo Canticum animæ periculis & peccatis soluta.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivísci omnes retributiónes ejus;

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas;

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus;

Qui replet in bonis desidérium tuum; * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israël voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & miséricors Dóminus, * longánimis & multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in ætérnum comminábitur:

Non secúndùm peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndùm iniquitátes nostras retríbuit nobis:

Quóniam secúndùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantùm distat ortus ab occidénte, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se; * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam

pulvis sumus; * homo, sicut fœnum dies ejus, tanquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet; * & non cognóscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in filios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus,

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Altera divisio PSALMI 102.

DOminus in cœlo parávit sedem suam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus, * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, in omni loco dominatiónis ejus: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se. *v.* 13.

℣. Confitébor tibi in pópulis, Dómine, ℟. Et psallam tibi in natiónibus. *Ps.* 107. 4.

℣. *Sacerdotalis*, Confiteántur nómini tuo magno, ℟. Quóniam terríbile & sanctum est. *Ps.* 98. 3.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Bénedic.

PSALMUS 103.

Mirum ordinem mundi lustrans anima celebrat ejus autorem bonum & magnificum Deum.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.

Confessiónem & decórem induísti, * amíctus lúmine sicut vestiménto;

Exténdens cœlum sicut pellem; * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascénsum tuum; * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis ángelos tuos spíritus; * & minístros tuos ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam, * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus; * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, & descéndunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti quem non transgrediéntur; * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in con-

vállibus, * inter médium móntiũ pertransíbunt aquæ:

Potábunt omnes béstiæ agri; * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt, * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis, * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum juméntis, * & herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit;

Illìc pásseres nidificábunt; * heródii domus dux est eórum.

Montes excélsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, & facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ;

Cátuli leónum rugiéntes ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt, * & in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperam.

Ant. Bénedic, ánima mea, Dómino; Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter. *v.* 1.

Ant. 3. *a.* Quàm magnificáta sunt.

Divisio PSALMI 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua: Dómine! ómnia in sapiéntia fecísti: * impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum & spatiósum mánibus; * illìc reptília quorum non est númerus, animália pusilla cum magnis:

Illìc naves pertransíbunt; * draco iste quem formásti ad illudéndum ei.

Omnia à te expéctant * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte:

Averténte autem te fáciem, turbabúntur; * áuferes spíritum eórum, & defícient, & in púlverem suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum, & creabúntur; * & renovábis fáciem terræ.

Ant. Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! ómnia in sapiéntia fecísti. *v.* 24.

Ant. 7. c. Cantábo Dómino.

Altera divisio PSALMI 103.

SIt glória Dómini in séculum! * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere; * qui

tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea, * psallam Deo meo quándiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum; * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Cantábo Dómino in vita mea, psallam Deo meo quándiu sum. *v.* 33.

Ant. I. *a.* Date magnificéntiam.

CANTICUM *Moysi.*
Deut. 32. 1. *ad* 43.

Pater hominum Deus; sed filii rebelles; punit severè: tandem miseretur.

AUdíte, cœli, quæ loquor; * aúdiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum;

Quasi imber super herbam, & quasi stillæ super grámina: * quia nomen Dómini invocábo.

Date magnificéntiam Deo nostro: * Dei perfécta sunt ópera, & omnes viæ ejus judícia.

Deus fidélis, & absque ulla iniquitáte, justus & rectus; * peccavérunt ei, & non filii ejus in sórdibus.

Generátio prava atque pervérsa, * hæccine reddis Dómino, pópule stulte, & insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, & fecit, & creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas:

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi; * majóres tuos, & dicent tibi:

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israël.

Pars autem Dómini, pópulus ejus; * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum, & dócuit, * & custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * & super eos vólitans,

Expándit alas suas, & assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit, * & non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram, * ut comédderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo,

Bútyrum de arménto, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan;

Et hircos cum medúlla trítici, * & sánguinem

uvæ bíberet meracíſſimum.
Incraſſátus eſt diléctus & recalcitrávit ; * incraſſátus, impinguátus, dilatátus,
Derelíquit Deum factórem ſuum, * & recéſſit à Deo ſalutári ſuo.
Provocavérunt eum in diis aliénis, * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt :
Immolavérunt dæmóniis, & non Deo ; * diis quos ignorábant :
Novi, recentéſque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.
Deum qui te génuit dereliquíſti, * & oblítus es Dómini creatóris tui.
Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus eſt ; * quia provocavérunt eum fílii ſui, & fíliæ :
Et ait : Abſcóndam fáciem meam ab eis, * & conſiderábo novíſſima eórum ;
Generátio enim pervérſa eſt, * & infidéles filii ;
Ipſi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus ſuis ;
Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus, * & in gente ſtulta irritábo illos.
Ignis ſuccénſus eſt in furóre meo, * & ardébit uſque ad inférni novíſſima :
Devorabítque terram cum gérmine ſuo, * & móntium fundaménta combúret.
Congregábo ſuper eos mala, * & ſagíttas meas complébo in eis.
Conſuméntur fame, * & devorábunt eos aves morſu amaríſſimo.
Dentes beſtiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium ſuper terram, atque ſerpéntium.
Foris vaſtábit eos gládius, & intus pavor, * júvenem ſimul ac vírginem, lacténtem cum hómine ſene.
Dixi : Ubinam ſunt ? * ceſſáre fáciam ex homínibus memóriam eórum :
Sed propter iram inimicórum díſtuli ; * ne fortè ſuperbírent hoſtes eórum,
Et dícerent, Manus noſtra excélſa, * & non Dóminus fecit hæc ómnia.
Gens abſque consílio eſt, & ſine prudéntia : * útinam ſáperent & intellígerent, ac novíſſima providérent.
Quómodo perſequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia ?
Nonne ídeo, quia Deus ſuus véndidit eos, * & Dóminus conclúſit illos ?
Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum : * & inimíci noſtri ſunt júdices.
De vínea Sodomórum vínea eórum, * & de ſuburbánis Gomórrhæ :
Uva eórum uva fellis, * & botri amaríſſimi.
Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áſpidum inſanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * & signáta in thesaúris meis?

Mea est últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis, * & adésse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum:

Surgant, & opituléntur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * & non sit álius Deus præter me:

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego sanábo; * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam; * & dicam: Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur, gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis; * & hís qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo sagíttas meas sánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur;

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro. *v.* 4.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM *Judith.* 16. 2. *ad* 8.

Conterenti bella, suosque liberanti Deo hymnus eucharisticus.

INcípite Dómino in tympanis, * cantáte Dómino in cymbalis.

Moduláminì illi psalmum novum; * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella, * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne * in multitúdine fortitúdinis suæ:

Cujus multitúdo obturávit torréntes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * & júvenes meos occisúrum gládio,

Infántes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 7. c. Laudáte eum.

PSALMUS *Laudum* 150.

Deus ab omnibus & omnimodè laudandus.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus; * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro; * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus, laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus. *v.* 2.

CAPITULUM. *Philipp.* 4. 8.

QUæcúmque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

HYMNUS. *Besnault.*

PRoles Parénti par tuo,
Verúsque de Deo Deus,
Exúrge, da mundo diem,
Mentis tenébras díscute.

Te quærimus dilúculo;
Nos sánctus ardor éxcitat:
Quæ corde puro fúndimus,
O Christe, vota súscipe.

Exurge, de cœlo tuis
Intus fove cor ígnibus;
Ut unde flagrat, huc amans
Toto ferátur ímpetu.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; ℟. Exultávimus, & delectáti sumus. *Ps.* 89. 14.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Visitávit nos, óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris, & in umbra mortis sedent. *Luc.* 1. 78. 79.

AD PRIMAM.

Ant. 4. *irreg.* A. Quærite Dóminum.

PSALMUS 104.

Quanta Deus Israëli contulit! qua ab illo reposcit.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus; * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & psállite ei; * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini; * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus; * filii Jacob, elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster; * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testaménti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham, * & juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum, * & Israël in testaméntum ætérnum,

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, paucíssimi, * & íncolæ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis; * & corrípuit pro eis reges:

Nolíte tángere christos meos, * & in prophétis meis nolíte malignári:

Divisio Psalmi 104.

Et vocávit famem super terram, * & omne firmaméntum panis contrívit:

Misit ante eos virum; * in servum venúmdatus est Joseph:

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus:

Elóquium Dómini inflammávit eum; * misit rex, & solvit eum; princeps populórum, & dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * & príncipem omnis possessiónis suæ,

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum, * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægyptum, * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter; * & firmávit eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus, * & dolū fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

Misit Móysen servum suum, * Aáron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras & obscurávit; * & non exacerbávit sermónes suos.

Convértit aquas eórum in sánguinem: * & occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; & venit cœnomyïa, & cíniphes, * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem; * ignem comburéntem in terra ipsór-

Et percúſſit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum finium eórum.

Dixit; & venit locúſta, & bruchus, * cujus non erat númerus,

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percúſſit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et edúxit eos cum argénto & auro: * & non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta eſt Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum ſuper eos.

Expándit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit cotúrnix; * & pane cœli ſaturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ; * abiérunt in ſicco flúmina.

Quóniam memor fuit verbi ſancti ſui, * quod hábuit ad Abraham púerum ſuum:

Et edúxit pópulum ſuum in exultatióne, * & electos ſuos in lætítia:

Et dedit illis regiónes géntium, * & labóres populórum poſſedérunt,

Ut cuſtódiant juſtificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Quærite Dóminum, & confirmámini; quærite fáciem ejus ſemper. *v.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Beáti.

PSALMUS 105.

Ingratus Iſraël: fatetur ſua delicta, & ſalutem precatur.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, & fáciunt juſtítiam * in omni témpore!

Meménto noſtrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui; * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hereditáte tua.

Diviſio PSALMI 105.

Peccávimus cum pátribus noſtris, * injúſtè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua; * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ:

Et irritavérunt aſcendéntes in mare, * mare rubrum:

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum, * ut notam fáceret poténtiam ſuam:

Et increpuit mare ru-

brum, & exsiccátum est; * & dedúxit eos in abyssis sicut in desérto:

Et salvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimíci:

Et opéruit aqua tribulántes eos; * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * & non sustinuérunt consílium ejus:

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto; * & tentavérunt Deum in inaquóso:

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * & misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aáron sanctum Dómini.

Apérta est terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit super congregatiónem Abíron:

Et exársit ignis in synagóga eórum, * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos; * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit, ut dispérderet eos, * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus,

Ut avérteret iram ejus, * ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem; * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis; * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor; * & comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit; * & cessávit quassátio:

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus est Móyses propter eos;

Quia exacerbavérunt spíritum ejus, * & distínxit in lábiis suis.

Altera divisio PSALMI 105.

NON disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commíxti sunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum, & serviérunt sculptílibus eórum; * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios ſuos, * & fílias ſuas dæmóniis;

Et effudérunt ſánguinem innocéntem; * ſánguinem filiórum ſuórum, & filiárum ſuárum quas ſacrificavérunt ſculptílibus Chánaan.

Et inféćta eſt terra in ſanguínibus, & contamináta eſt in opéribus eórum; * & fornicáti ſunt in adinventiónibus ſuis.

Et irátus eſt furóre Dóminus in pópulum ſuum, * & abominátus eſt hereditátem ſuam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti ſunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti ſunt ſub mánibus eórum: * ſæpè liberávit eos.

Ipſi autem exacerbavérunt eum in consílio ſuo, * & humiliáti ſunt in iniquitátibus ſuis.

Et vidit cùm tribularéntur, * & audívit oratiónem eórum;

Et memor fuit teſtaménti ſui, * & pœnítuit eum ſecúndùm multitúdinem miſericórdiæ ſuæ.

Et dedit eos in miſericórdias * in conſpéćtu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, * & cóngrega nos de natiónibus,

Ut confiteámur nómini ſanćto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedíćtus Dóminus Deus Iſraël à ſéculo, & uſque in ſéculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Beáti qui cuſtódiunt judícium, & fáciunt juſtítiam in omni témpore. *v.* 3.

AD SEXTAM.

Ant. 1. D. Confiteántur Dómino.

PSALMUS 106.

Peccavit Iſraël, indè calamitas: clamavit ad Dominum, indè ſalus: quis ſapiens & intelliget miſericordias Domini.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redémpti ſunt à Dómino, quos redémit de manu inimíci, * & de regiónibus congregávit eos,

A ſolis ortu & occáſu, * ab aquilóne & mari.

Erravérunt in ſolitúdine in inaquóſo, * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſuriéntes & ſitiéntes, * ánima eórum in ipſis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularéntur, * & de neceſſitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rećtam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia satiávit ánimam inánem, * & ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro,

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt,

Et humiliátum est in labóribus cor eórum; * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularéntur, * & de necessitátibus eórum liberávit eos,

Et edúxit eos de ténebris, & umbra mortis; * & víncula eórum disrúpit.

Divisio Psalmi 106.

COnfiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum, * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum, * & appropinquavérunt usque ad portas mortis:

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularéntur, * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, & sanávit eos, * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis,

Ipsi vidérunt ópera Dñi, * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit; & stetit spíritus procéllæ; * & exaltáti sunt fluctus ejus:

Ascéndunt usque ad cœlos, & descéndunt usque ad abyssos; * ánima eórum in malis tabescébat:

Turbáti sunt, & moti sunt sicut ébrius; * & omnis sapiéntia eórum devoráta est:

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularéntur; * & de necessitátibus eórum edúxit eos:

Et státuit procéllam ejus in auram, * & siluérunt fluctus ejus:

Et lætáti sunt quia siluérunt; * & dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera divisio Psalmi 106.

COnfiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Et exáltent eum in ecclésia plebis, * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum; * & éxitus aquárum in sitim;

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum, * & terram sine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illìc esuriéntes; * & constituérunt civitátem habitatiónis;

Et seminavérunt agros, & plantavérunt víneas; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, & multiplicáti sunt nimis; * & juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * & vexáti sunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes, * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit paúperem de inópia, * & pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabúntur; * & omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, & custódiet hæc? * & intélliget misericórdias Dómini.

Ant. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum. ℣. 31.

AD NONAM.

Ant. 4. irreg. A, Dómine, Dómine.

PSALMUS 107.

Ad Dei nutum paratum cor justi: silente Deo, vana salus hominis.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo, & psallam in glória mea.

Exúrge, glória mea; exúrge, psaltérium & cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psallam tibi in natiónibus;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, & super omnem terram glória tua; * ut liberéntur dilécti tui.

Salvum fac déxterâ tuâ, * & exaúdi me.

Deus locútus est in sancto suo; * exultábo, & dívidam Síchimam; & convállem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses; * & Ephraïm suscéptio cápitis mei;

Juda rex meus; * Moab lebes spei meæ;

In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu Deus qui repulísti nos? * & non exíbis Deus in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

PSALMUS 108.

Impiis Ecclesia prædicit adversa sibique prospera petit.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsùm me linguâ dolosâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me; * & expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem, * & diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum:

Fiant dies ejus pauci, * & episcopátum ejus accípiat alter:

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, & mendícent, * & ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus: * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini, * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, * & dispéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * & persecútus est hóminem ínopem & mendícum, & compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquúntur mala advérsùs ánimam meã.

Divisio PSALMI 108.

ET tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus & pauper ego sum, * & cor meum conturbátum est intrà me.

Sicut umbra cùm declínat, ablátus sum; * & excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio, * & caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppró-

brium illis ; * vidérunt me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus : * salvum me fac secúndùm misericórdiam tuã.

Et sciant quia manus tua hæc, * & tu, Dómine, fecísti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces ; * qui insúrgunt in me, confundántur ; servus autem tuus lætábitur.

Induántur qui détrahunt mihi, pudóre ; * & operiántur sicut diplöide, confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum ;

Quia ástitit à dextris paúperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum ; quia suávis est misericórdia tua. *v.* 21.

AD VESPERAS.

Ant. 6. F. Beátus.

Psalmus 143.

Anima jam à Deo servata, Deum rursùs invocat ; ab eo victoria, in eo felicitas.

BEnedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & refugium meum ; * suscéptor meus, & liberátor meus ;

Protéctor meus, & in ipso sperávi ; * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei ? * aut filius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti símilis factus est ; * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & descénde ; * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & dissipábis eos ; * emitte sagittas tuas, & conturbábis eos.

Emítte manum tuam de alto, éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem, * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Deus, cánticum novum cantábo tibi, * in psaltério decachórdo psallam tibi,

Qui das salútem régibus, * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno.

Eripe me, & érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum déxtera iniquitátis :

Quorum filii sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua :

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi :

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud ;

Oves

Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ:

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulũ cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus cujus Dóminus Deus ejus. *v.* 18.

Ant. 8. a. Benedícat.

PSALMUS 144.

Rex omnium Deus. Quàm benignè singulis providet!

EXaltábo te, Deus meus rex, * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi, * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiã glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur, * & mirabília tua narrábunt;

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt:

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítiâ tuâ exultábunt.

Miserátor. & miséricors Dóminus; * pátiens, & multùm miséricors.

Suávis Dóminus univérsis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & sancti tui benedícant tibi:

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur,

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno:

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Justus Dóminus in ómnibus viis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exaúdiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum ;* & benedícat omnis caro nómini ſancto ejus in ſéculum , & in ſéculum ſéculi.

Ant. Benedícat omnis caro nómini ſancto ejus. ℣. 21.

Ant. 5. a. Dóminus.

PSALMUS 145.

Non homini fidendum, perit; ſed viventi ſemper, veraci, potenti ac magnifico Deo.

LAuda, ánima mea, Dóminum; * laudábo Dóminum in vita mea, pſallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus, * in filiis hóminum, in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuam; * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis ſunt :

Qui cuſtódit veritátem in ſéculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos; * Dóminus illúminat cæcos :

Dóminus érigit eliſos; * Dóminus díligit juſtos :

Dóminus cuſtódit ádvenas; pupíllum & víduam ſuſcípiet; * & vias peccatórum diſpérdet.

Regnábit Dóminus in ſécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Ant. Dóminus érigit elíſos; Dóminus díligit juſtos. ℣. 8.

Ant. 1. a. Magnus.

PSALMUS 146.

Afflictorum ſervatori & omnium proviſori Deo Canticum.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus; * Deo noſtro ſit jucúnda, decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúſalem Dóminus, * diſperſiónes Iſraélis congregábit :

Qui ſanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum :

Qui númerat multitúdinem ſtellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suſcípiens manſuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres uſque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne; * pſállite Deo noſtro in cíthara,

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam :

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam ſervitúti hóminum :

Qui dat juméntis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus. *v.* 5.

Ant. 4. *E.* Lauda.

PSALMUS 147.

Pacificatori & Legislatori Deo Canticum.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum; * benedíxit fíliis tuis in te:

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe fruménti sátiat te:

Qui emíttit elóquium suũ terræ; * velóciter currit sermo ejus:

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit:

Mittit crystállum suam sicut buccéllas; * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, & liquefáciet ea; * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ:

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni; * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Lauda, Jerúsalem, Dóminum: lauda Deum tuum, Sion. *v.* 1.

CAPITULUM. *Rom.* 11. 33.

O Altitúdo divitiárum sapiéntiæ, & sciéntiæ Dei: quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, & investigábiles viæ ejus!

HYMNUS.

O Sempitérna Trínitas,
Mundum creas poténtiâ;
Jugi tuéris cónditum,
Regísque providéntiâ.

Tuo treméntes Angeli
Circumvolútum lúmine
Ardent vidére te Pater,
Te Nate, teque Spíritus.

Pavore sancto térriti
En opprimúntur glóriâ,
Proníque coram prócidunt,
Pennísque velant se suis.

Et nos tui quos nóminis
Signat renátos dígnitas,
Jam te fide capéssimus
Adoptiónis fílii.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Sépties in die laudem dixi tibi, ℟. Super judícia justítiæ tuæ. *Ps.* 118. 164.

Ad Magníficat, *Antiphona in Proprio de Tempore.*

Oratio Dominicæ sequentis.

¶ *A Sabbato ante Dominicam tertiam post Pentecosten ad Adventum, fit sequens Commemoratio de Cruce omnibus Sabbatis, quando fit de Dominica, extra tamen Octavas.*

Ant. Parébit signum Fílii hóminis in cœlo; & tunc plangent omnes tribus terræ. *Matt.* 24. 30.

℣. Fodérunt manus meas & pedes meos; ℟. Dinumeravérunt ómnia ossa mea. *Ps.* 21. 18.

ORATIO. Orémus.

Adésto nobis, quæsumus, Dómine Deus noster; & quos sanctæ Crucis lætári facis honóre, ejus quoque perpétuis defénde subsídiis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Vigiliis, & in Feriis quatuor Temporum, post Antiphonam ad Benedíctus, *dicuntur flexis genibus, & submissâ voce sequentes*

PRECES.

Kyrie, eléïson. Christe, eléïson. Kyrie, eléïson. Pater noster, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Peccávimus cum pátribus nostris, ℟. Injústè égimus, iniquitátem fécimus. *Ps.* 105. 6.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, ℟. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ; quia paúperes facti sumus nimis. *Ps.* 78. 8.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos; ℟. Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum. *Ps.* 78. 9.

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, ℟. Et salutáre tuum da nobis. *Ps.* 84. 8.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam; ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131. 9.

℣. Dómine, salvum fac Regem; ℟. Et exaúdi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19. 10.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, ℟. Et bénedic hereditáti tuæ. *Ps.* 27. 9.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121. 6. 7.

℣. Orémus pro frátribus nostris abséntibus; ℟. Rege

tos, & extólle illos usque in ætérnum. *Ps.* 27. 9.

℣. Pro infírmis, afflíctis, & captívis: ℟. Líbera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24. 22.

℣. Pro cunctis fidélibus defúnctis: ℟. Convértere, Dómine, úsquequo? & deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89. 13.

Deinde dicitur Psalmus, De profúndis, 86. *in fine,* Glória Patri.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Deus, tu convérsus vivificábis nos: ℟. Et plebs tua lætábitur in te. *Ps.* 84. 7.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

Deinde altâ voce,

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, fit hoc loco. Deinde fiunt

SUFFRAGIA,

seu Commemorationes communes, ut sequitur.

De Cruce.

In Officio Feriali tantùm.

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6. 14.

℣. Benedíctum est lignũ, ℟. Per quod fit justítia. *Sap.* 14. 7.

Oratio. Orémus.

Deus, qui Unigéniti Fílii tui pretióso sánguine vivíficæ Crucis vexíllum sanctificáre voluísti; concéde, quæsumus, eos qui ejúsdem sanctæ Crucis gaudent honóre, tuâ quoque ubíque protectióne gaudére; Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

De omnibus Sanctis.

In Festis Simplicibus & Feriis.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7. 15.

℣. Justi confitebúntur nómini tuo; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139. 14.

Oratio. Orémus.

[*Quando dicitur Officium parvum B. Mariæ, vel quando fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parenthesi includuntur.*]

A Cunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis & córporis defénde perículis; & intercedéntibus (beátâ & gloriósâ semper Vírgine Dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beáto N. & ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benígnus & pacem; ut destrúctis adversitátibus & erróribus univérsis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte; Per (eúmdem) Dóminum no-

ſtrum Jeſum Chriſtum Filiũ tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs-ſancti Deus, per ómnia ſǽcula ſeculórum. ℟. Amen.

[*Nomen Patroni additur ante vel poſt nomina SS. Apoſtolorum, pro dignitate illius.*]

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino.
℟. Deo grátias.

Si aliud non ſequatur Officium, dicitur ſecretò, Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

Deinde Pater noſter.

AD PRIMAM.

Pater, Ave, Credo, *ſecretò*.
℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

JAM lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos ſervet à nocéntibus.

LINGUAM refrænans témperet,
Ne litis horror ínſonet:
Viſum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.

SINT pura cordis íntima,
Absíſtat & vecórdia;
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

UT cùm dies abſcéſſerit,
Diémque nox excéperit,
Mundi per abſtinéntiam
Ipſi canámus glóriam.

PRÆSTA, Pater piiſſime,
Patríque compar Unice,
Sancto ſimul cum Spíritu
Regnans per omne ſǽculum.
Amen.

[*In Feſtivali Officio, Antiphona ut habetur proprio loco: Pſalmi ſecundùm Feriam.*

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 17.

REgi ſeculórum immortáli, invisíbili, ſoli Deo honor & glória in ſǽcula ſeculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

℟. *breve*, Chriſte Jeſu, Fili Dei vivi, *ut infrà.*]

In Feriali Officio, Antiphona, & Pſalmi ſecundùm Feriam.

CAPITULUM. *Iſai.* 33. 2.

DOmine, miſerére noſtrî; te enim expectávimus: eſto bráchium noſtrum in manè, & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis.

℟. *breve*. Chriſte Jeſu, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repetitur*, Chriſte Jeſu, Fili Dei vivi, miſerére nobis. ℣. Qui ſedes ad déxteram Patris, * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui-ſancto. *Repetitur*, Chriſte Jeſu, Fili Dei vivi, miſerére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Hebr.* 1. 3.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43. 27.

PRECES.

In Semiduplicibus, Simplicibus, & Feriali Officio dicuntur ſubmiſſâ voce, (&

flexis genibus, quando Preces dictæ sunt ad Laudes.)

In Duplicibus & suprà, ac intrà Octavas non dicuntur; sed dicto ℣. Exúrge, *omissis* ℣℣. *sequentibus, dicitur* Dóminus vobíscum, *& Oratio,* Dómine Deus, *ut infrà; & post* Benedicámus, *fit Confessio.*

KYrie, eléïson. Christe, eléïson. Kyrie, eléïson. Pater, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Vivet ánima mea, & laudábit te; ℟. Et judícia tua adjuvábunt me. *Ps.* 118. 175.

Credo in Deum, *secretò usque ad* ℣. Carnis resurrectiónem; ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87. 14.

℣. Repleátur os meum laude, ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70. 8.

℣. Avérte fáciem tuam à peccátis meis, ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50. 11.

℣. Cor mundum crea in me, Deus, ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50. 12.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne aúferas à me. *Ps.* 50, 13.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50. 14.

Quando Preces non dicuntur flexis genibus, hìc fit Confessio: quando verò dicuntur, adduntur sequentes ℣℣. *ante Confessionem.*

℣. Vias tuas, Dómine, demónstra mihi; ℟. Et sémitas tuas édoce me. *Ps.* 24. 4.

℣. Dírige me in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24. 5.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum, quæ à sǽculo sunt. *Ps.* 24. 6.

℣. Delícta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris. ℟. Secúndùm misericórdiam tuam meménto meî tu. *Ps.* 24. 7. 8.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo; ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139. 2.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus, ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58. 2.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem, ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58. 3.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sǽculum sǽculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60. 9.

℣. Deus, in adjutórium

meum inténde ; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. 2.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102. 1.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus ; *Ps.* 102. 2.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis ; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas ; *Ps.* 102. 3.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; ℟. Qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus ; *Ps.* 102. 4.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum ; ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua. *Ps.* 102. 5.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem.

CONfiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni-Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (& vobis, fratres,) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere ; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem-Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet,

MIsereátur tuî omnípotens Deus, & dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius dicit*, Amen.

Deinde Chorus repetit Confessionem ; & ubi dictum est, vobis, fratres, & vos, fratres ; *dicit*, tibi, pater, & te, pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit,

MIsereátur vestrî omnípotens Deus, & dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INdulgéntiam, absolutiónem & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur,

℣. Exaúdi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64. 6.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122. 3.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos ; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos ; ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 1.

℣. Dóminus vobíscum;
℟. Et cum spíritu tuo.
Oratio. Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenîre fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs-sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum;
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino.
℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Dómine, benè dícere. *Hebdomadarius benedicit:* Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam dóceat nos Dóminus. *Ps.* 118. 66. *Respondet Chorus*, Amen. *Tum fit lectio Canonis, qui quâlibet die varius legitur, & habetur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis, post Lectiones Officii Nocturni, vel post Laudes. In fine Canonis dicitur*, Tu autem, Dómine, miserére nostrî. *Chorus respondet*, Deo grátias.

[*In Capitulo Ecclesiæ Metropolitanæ ad arbitrium Præcentoris, & pro opportunitate temporis, loco Canonis occurrentis, fit lectio brevis ex Concilio Aquisgranensi, quod est regula Canonicorum, eo ritu quo suprà dictum est: & expositione lectionis dicti Concilii, à Præcentore paucis verbis factâ, legitur Martyrologium.*]

[*A privatim recitantibus post lectionem Canonis, omisso Martyrologio, quod extra Chorum ad libitum legitur, dicitur* ℣. Pretiósa, & Sancta María, *ut infrà.*]

Deinde fit lectio Martyrologii seu denuntiatio Sanctorum, in cujus fine nihil respondetur, sed Hebdomadarius statim dicit

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115. 5.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum, & sine Orémus,

SAncta María, & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum; ut nos mereâmur ab eo adjuvári & salvári, qui vivit & regnat in sécula seculórum.
℟. Amen.

[*Denique, ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem in cujus fine nihil quoque respondetur, Hebdomadarius dicit* ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 1.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum,

Oratio. Orémus.

Absólve, quǽsumus, Dómine, ab omni vínculo delictórum ánimas Pontíficum, Fratrum, ac Benefactórum nostrórum, & ómnium fidélium defunctórum; ut in resurrectiónis glória inter sanctos & eléctos tuos resuscitáti respírent; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Notandum est quòd in die obitûs dicetur Oratio pro dignitate defuncti ante Orationem, Absólve, *sub eadem conclusione.*]

Sequentes ℣℣. *cum Oratione* Actiónes, *ante laborem quotidianum dicendi, omittuntur diebus Festis à populo feriatis; & immediatè postquam dictum est*, Sancta María, *vel* Absólve, *Hebdomadarius dicit* ℣. Adjutórium, *infrà.*

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. 2.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat, &c. Allelúia.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua; ℟. Et dírige fílios eórum. *Ps.* 89. 16.

℣. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89. 17.

Oratio. Orémus.

Actiónes nostras, quǽsumus, Dómine, aspirándo prǽveni, & adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Hebdomadarius dicit ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123. 8.

Submissiori voce dicit, Benedícite. *Lector versus ad eum*, Dóminus: *& statim subjungit Hebdomadarius ad absolutionem Capituli*,

℣. Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem; fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sǽcula sæculórum. ℟. Amen. *Hebr.* 13. 21.

Si aliud non sequatur Officium, dicitur secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noster.

AD TERTIAM.

Pater, Ave, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Nunc, sancte, nobis, Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor
Confessiónem pérsonent;
Flamméscat igne cáritas,
Accéndat ardor próximos.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Antiphona, & Psalmi secundùm Feriam.

Capitulum. *Jer.* 17. 14.

Sana me, Dómine, & sanábor; salvum me fac, & salvus ero; quóniam laus mea tu es.

℟. *breve*, Ego dixi; * Dómine, miserére meî; ℟. Ego. ℣. Sana ánimam meã, quia peccávi tibi. * Dómine. Glória. ℟. Ego. *Ps.* 40. 4. 5.

℣. Miserére meî, Dómine, ℟. Quóniam infirmus sum. *Ps.* 6. 3.

Quando ad Laudes dicta sunt Preces, tunc ad Tertiam, Sextam, & Nonam dicuntur flexis genibus, & submissâ voce sequentes

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et osténde fáciem tuam; & salvi érimus. *Ps.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 1.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

Pater noster, *nisi aliud sequatur Officium.*

AD SEXTAM.

Pater, Ave, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices;
Splendóre manè pérficis,
Et ígnibus merídiem.

Extingue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Antiphona, & Psalmi secundùm Feriam.

Capitulum. *Coloss.* 3. 17.

Omne quodcúmque fácitis in verbo, aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grá-

tias agéntes Deo & Patri per ipsum.

℟. *breve*, Benedícam Dóminum * In omni témpore, ℟. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. * In omni témpore. Glória. ℟. Benedícam. *Ps.* 33. 2.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea, ℟. Psallam Deo meo quámdiu fúero. *Ps.* 145. 1.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

Pater noster, *nisi aliud sequatur Officium.*

AD NONAM.

Pater, Ave, *secretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Rerum Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans,

Largire lucem véspere,
Quæ corda nusquã déserat,
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Antiphona, & Psalmi secundùm Feriam.

Capitulum. *Gal.* 6. 2.

Alter altérius ónera portáte, & sic adimplébitis legem Christi.

℟. *breve*, Ab occúltis meis * Munda me, Dómine, ℟. Ab occúltis. ℣. Et ab aliénis parce servo tuo. * Munda. Glória. ℟. Ab occúltis. *Ps.* 18. 13. 14.

℣. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, ℟. Ut non moveántur vestígia mea. *Ps.* 16. 5.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

Pater noster, *nisi aliud sequatur Officium.*

AD VESPERAS.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Laudes, 148. *In iis loco Psalmi* De profúndis, *dicitur Ps.* Miserére meî, Deus, 73.

SUFFRAGIA, seu Commemorationes communes,

De Cruce,

In Officio Feriali tantùm.

Ant. Currámus ad propósitum nobis certámen, aspiciéntes in autórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio sustínuit Crucem. *Hebr.* 12. 1. 2.

℣. Ego ad Dóminum aspíciam, ℟. Expectábo Deũ Salvatórem meum. *Mich.* 7. 7.

Oratio. Orémus.

Deus, qui Unigéniti Fílii tui pretióso sánguine vivíficæ Crucis vexíllum san-

tificáre voluísti; concéde, quæsumus, eos qui ejúsdem sanctæ Crucis gaudent honóre, tuâ quoque ubíque protectióne gaudére; Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

De omnibus Sanctis, In Festis Simplicibus & Feriis.

Ant. Justi epuléntur & exúltent in conspéctu Dei, & delectántur in lætítia. *Ps.* 67. 4.

℣. Exultáte, justi, in Dómino; ℟. Rectos decet collaudátio. *Ps.* 32. 1.

Oratio. Orémus.

[*Quando dicitur Officium parvum B. Mariæ, vel quando fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parenthesi includuntur.*]

A Cunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis & córporis defénde perículis; & intercedéntibus (beátâ & gloriósâ semper Vírgine Dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beáto N. & ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benígnus & pacem; ut destrúctis adversitátibus & erróribus univérsis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte; Per (eúmdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fíliũ tuum, qui tecum vivit, &c.

[*Nomen Patroni additur ante vel post nomina SS. Apostolorum, pro dignitate illius.*]

AD COMPLETORIUM

Per totam Hebdomadam.

C Onvérte nos, Deus salutáris noster, ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Ps.* 84. 4.

℣. Deus, in adjutóriũ, &c.

Ant. 8. G. Miserére meî.

Psalmus 4.

Spes in Deo collocanda, non in divitiis: in eo pax & somnus quietus.

C Um invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére meî, * & exaúdi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum; * Dóminus exaúdiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium justítiæ, & speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tuî, Dómine: * dedísti lætítiã in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, * singuláriter in spe constituísti me.

PSALMUS 90.

Nil sub tutela Dei timendum: Angelis commissus homo.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

« Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum; * Deus meus, sperábo in Deum. «

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus, * non timébis à timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * Altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malū, * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo:

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis;

In mánibus portábunt te, * ne forté offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónē.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exaúdiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne, erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & osténdam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Invitat Ecclesia suos ut Deum die nocteque colant.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini,

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Miserére meî, & exaúdi oratiónem meam. *Ps.* 4. 2.

HYMNUS.

DEus creátor ómnium,
Grates perácto jam die,
Et noctis exórtu preces
Proni tibi persólvimus.

QUOD longa peccávit dies
Amárus éxpiet dolor,
Nec per sopórem nos sinas

Hostis patére fraúdibus.
Infestus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbrántibus tu nos, Pater,
Natos sub alis prótege.
O quando lucéscet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando te perénniter
Amábimus, laudábimus!
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Sancto simul cum Spíritu
Regnans per omne séculum.
Amen.

Capitulum. *Jer.* 14. 9.

Tu in nobis es, Dómine, & nomen tuum invocátum est super nos; ne derelínquas nos.

℟, *breve*, In manus tuas, Dómine, * Comméndo spíritum meum; ℟. In manus. ℣. Redemísti me, Dómine Deus veritátis: * Comméndo. Glória. ℟. In manus. *Ps.* 30. 6.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16. 8.

Ant. 7. a. Non dormitábit.

Canticum *Simeonis.*
Luc. 2. 29. *ad* 32.

Nato & viso Christo Redemptore, justus mortem placidè expectat.

Nunc dimíttis servum tuum, Dómine, * secúndùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod paràsti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël.

Ant. Non dormitábit, neque dórmiet qui custódit Israël. *Ps.* 120. 4.

PRECES

In Semiduplicibus, Simplicibus, & Feriis, dicuntur submissâ voce, (& genibus flexis, quando dictæ sunt Preces in Vesperis.)

In Duplicibus & suprà, ac intrà Octavas; omissis ℣℣. *sequentibus, dicitur* Dóminus vobíscum, *& Oratio*, Véritas, *infrà, & post* Benedicámus, *fit Confessio.*

Kyrie, eléïson. Christe, eléïson. Kyrie, eléïson.

Pater, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In pace in idípsum dórmiam, & requiéscam; ℟. Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe constituísti me. *Ps.* 4. 9. 10.

Credo in Deum, *secretò usque ad* ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, & superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctus es in firmaménto cœli; ℟. Et laudábi-

lis & gloriósus in sécula. *Dan.* 3. 56.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster, ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66. 7. 8.

Deinde fit Confessio, ut suprà ad Primam. 152. *Postea dicitur*

℣. Exaúdi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64. 6.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122. 3.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79. 8.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíscum;
℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio. Orémus.

Veritas tua, quæsumus, Dómine, semper máneat & lúceat in córdibus nostris; & per grátiam sancti-Spíritûs omnis fálsitas inimíci destruátur: salva nos, omnípotens Deus, & lucem nobis concéde perpétuam Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritûs-sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Finito Completorio, dicitur submissiori voce,

Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei, & communicátio sancti-Spíritûs sit cum ómnibus vobis.

℟. Amen. 2. *Cor.* 13. 13.

Antiphona de Beata Maria Virgine,
Ad devotionem.

Ave, Regína cœlórum:
Ave, Dómina Angelórum:
Salve, radix; salve, porta,
Ex qua mundo lux est orta.
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131. 13.

Oratio. Orémus.

Concéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eúmdem, &c.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, & Credo.

BENEDICTIONES

dicendæ ante Lectiones.

DOMINICA,
& in Officiis novem Lectionum quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.

1. DEus, Dómini nostri Jesu Christi Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. ℟. Amen. *Ephes.* 1. 17.

2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5. 20.

3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. 2. *Joan.* 16. 13.

IN II. NOCTURNO.

4. Illucéscat Deus in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei. 2. *Cor.* 4. 6.

5. Sciámus supereminéntem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3. 19.

6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2. 27.

IN III. NOCTURNO.

7. Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritusancto, & in plenitúdine multa. 1. *Thess.* 1. 5.

8. Crescámus in grátia & cognitióne Dómini nostri & Salvatóris Jesu Christi. 2. *Petr.* 3. 18.

9. Deus spei rérpleat nos omni gaúdio & pace in credéndo; ut abundémus in spe, & virtúte Spíritûs-sancti. *Rom.* 15. 13.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evangelium cum Homilia, tunc nona Benedictio erit,

9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1. 23.

¶ *Quando D. Archiepiscopus nonam Lectionem lecturus est, dicto ab eo ex more* Jube, Dómine, benè dícere, *Dignior post ipsum respondet illi:* Ora pro nobis, Pater. *Tuncque D. Archiepiscopus dicit:*

Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abúndet in sciéntia, & in omni sensu; ut sitis sincéri, & sine offénsa in diem Christi. *Philipp.* 1. 9. 10.

IN FEST. SANCTORUM, *quæ sunt novem Lectionum.*

Benedictiones dicuntur in primo & tertio Nocturno, ut suprà; in secúndo autem Nocturno, ut sequuntur.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut sciá-

mus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1. 17. 18.

5. Dignos fáciat nos in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1. 12. 13.

6. Aperiántur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26. 18.

IN FEST. SANCTORUM, *quæ sunt trium Lectionum tantùm.*

Dicuntur tres Benedictiones,

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos fáciat nos, &c.
3. Aperiántur, &c. *ut suprà.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit,

3. Non erubescámus Evangélium; virtus enim Dei est in salútem omni credénti. *Rom.* 1. 16.

IN FERIALI OFFICIO.

Benedictiones sumuntur secundùm Feriam, hoc ordine, scilicet,

Feriâ 2. *&* 5. *ex I. Nocturno.*

Feriâ 3. *&* 6. *ex II. Nocturno.*

Feriâ 4. *& Sabbato, ut sequitur.*

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3. 14. 16. 17.
2. Crescámus in grátia & cognitióne Dómini nostri & Salvatóris Jesu Christi. 2. *Petr.* 3. 18.
3. Deus spei rÉpleat nos omni gaúdio & pace in credéndo; ut abundémus in spe, & virtúte Spíritûs-sancti. *Rom.* 15. 13.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit,

Non erubescámus, &c. *ut suprà.*

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA
Intrà Hebdomadam Dom. XI. post Pentecosten.
Incipit liber Esther.
Lectio j. cap. 1. ℣. 1. *ad* 4.

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam, super centum vigínti septem províncias, quando sedit in sólio regni sui, Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui fecit grande convívium cunctis princípibus, & púeris suis, fortíssimis Persárum, & Medórum ínclytis, & præféctis provinciárum coram se, ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicet & octogínta diébus.

Lectio ij. *v.* 9. *ad* 13.

VAsthi quoque regína fecit convívium feminárum in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat. Itaque die séptimo, cùm rex esset hilárior, & post nímiam potatiónem incaluísset mero; præcépit septem eunúchis qui in conspéctu ejus ministrábant, ut introdúcerent regínam Vasthi coram rege, pósito super caput ejus diadémate, ut osténderet cunctis pópulis, & princípibus pulcritúdinem illíus: erat enim pulcra valde. Quæ rénuit, & ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, veníre contémpsit.

Lectio iij. *c.* 2. 5. *ad* 9.

ERat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus, fílius Jaïr, filii Séme͏̈i, filii Cis, de stirpe Jémini, qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat, qui fuit nutrítius fíliæ fratris sui Edíssæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther, & utrúmque paréntem amíserat; pulcra nimis & decórâ fácie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in fíliam. Cúmque percrebuísset regis impérium, & juxta mandáta illíus multæ pulcræ vírgines adduceréntur Susan, & Egéo traderéntur eunúcho; Esther quoque inter céteras puéllas ei trádita est,

ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, & invénit grátiam in conspéctu illíus.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *Ann.* 816. *lib.* 1. *cap.* 131.

Canónici laudes Deo in commúne persolvéntes, pro suis populorúmque, quorum oblatiónibus vivunt, delíctis Dóminum exórent. Debent quoque, juxta Apóstolum, primò ómnium ab his fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt constitúti.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio j. *c.* 2. 15. *ad* 17.

Evolúto témpore per órdinem, instábat dies quo Esther fília Abíhail fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in fíliam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsívit mulíebrem cultum, sed quæcúmque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde, & incredíbili pulcritúdine, ómnium óculis gratiósa & amábilis videbátur. Ducta est ítaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plusquam omnes mulíeres; habuítque grátiam & misericórdiam coram eo super omnes mulíeres; & pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vasthi.

Lectio ij. *c.* 3. 1. *ad* 2.

Post hæc rex Assuérus exaltávit Aman fílium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag; & pósuit sólium ejus super omnes príncipes quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabántur, flectébant génua, & adorábant Aman; sic enim præcéperat eis imperátor: solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum.

Lectio iij. *c.* 3. 3. *ad* 6.

Mardochæo dixérunt púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant: Cur præter céteros non obsérvas mandátum regis? Cúmque hoc crébriùs dícerent, & ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupiéntes utrùm perseveráret in senténtia: díxerat enim eis se esse Judæum. Quod cùm audísset Aman, & experiménto probásset quod Mardochæus non fléctéret sibi genu, nec se adoráret; irátus est valde, & pro níhilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas: audíerat enim quod esset gentis Judææ;

magísque vóluit omnem Judæórum, qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *Ann.* 816. *lib.* 1. *cap.* 145.

CAnónici jejúniũ ament, hóspites cólligant, paúperes récreent, nudos véstiant, infirmos vísitent, mórtuos sepéliant, in tribulatióne pósitis opem ferant; doléntes consoléntur.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad* 5.

DIe autem tértio indúta est Esther regálibus vestiméntis, & stetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contra basílicam regis. At ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domûs. Cumque vidísset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus, & exténdit contra eam virgam áuream, quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixítque ad eam rex: Quid vis, Esther regína? Quæ est petítio tua? etiámsi dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respóndit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódie, & Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque rex: Vocáte, inquit, citò Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

Lectio ij. *c.* 6. 6. *ad* 10.

CUm esset ingréssus Aman, ait illi rex: Quid debet fieri viro, quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, & réputans quòd nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respóndit: Homo, quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, & impóni super equum qui de sella regis est, & accípere régium diadéma super caput suum; & primus de régiis princípibus ac tyránnis téneat equum ejus, & per platéam civitátis incédens, clamet & dicat: Sic honorábitur, quemcúmque volúerit rex honoráre. Dixítque ei rex: Festína; & sumptâ stolâ & equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo, qui sedet ante fores palátii: cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermíttas.

Lectio iij. *c.* 6. 11. *ad* 13.

TUlit ítaque Aman stolam & equum, indutúmque Mardochæum in platéa civitátis, & impósitum equo præcedébat, atque clamábat; Hoc honóre condígnus est, quemcúmque rex volúerit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii: & Aman festinávit ire in domum suam, lugens & opérto cápite: Narravítque

Zares uxóri suæ & amícis ómnia quæ evenífsent sibi. Cui respondérunt sapiéntes quos habébat in consílio, & uxor ejus: Si de sémine Judæórum est Mardochæus, ante quem cádere cœpísti, non póteris ei resístere, sed cades in conspéctu ejus.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *c.* 145.

CAnónici amóri Christi nihil præpónant, caritátem non derelínquant; pacem, si fíeri potest, cum ómnibus homínibus hábeant; diem judícii tímeant, vitam ætérnam spirituáliter concupíscant, spem suã Deo commíttant; próprio Epíscopo in ómnibus secúndùm canónicam institutiónem obtémperent.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio j. *c.* 7. 1. *ad* 6.

INtrávit ítaque rex & Aman, ut bíberent cum regína. Dixítque ei rex étiam secúndâ die, postquam vino incalúerat: Quæ est petítio tua, Esther, ut detur tibi? & quid vis fíeri? etiámsi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa respóndit: Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, & si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, & pópulum meum pro quo óbsecro: tráditi enim sumus ego & pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, & pereámus: atque útinam in servos & fámulas venderémur; esset tolerábile malum, & gemens tacérem: nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redúndat in regem. Respondénsque rex Assuérus, ait: Quis es iste, & cujus poténtiæ, ut hæc aúdeat fácere? Dixítque Esther: Hostis & inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille aúdiens, íllico obstúpuit, vultum regis ac regínæ ferre non sústinens.

Lectio ij.

c. 7. 9. *ad fin.* & 8. 1. *ad* 2.

DIxítque Harbóna unus de eunúchis qui stabant in ministério regis: En lignũ, quod paráverat Mardochæo qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis quinquagínta cúbitos. Cui dixit rex: Appéndite eum in eo. Suspénsus est ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo; & regis ira quiévit. Die illo dedit rex Assuérus Esther regínæ domum Aman adversárii Judæórum, & Mardochæus ingréssus est ante fáciem regis. Conféssa est enim ei Esther, quòd esset pátruus suus. Tulítque rex ánnulum, quem ab Aman récipi jússerat, & trádidit Mardochæo. Esther autem constí-

tuit Mardochæum super domum suam.

Lectio iij. *c.* 9. 1. *ad* 2.

IGitur duodécimi mensis, quem Adar vocári antè jam díximus, tértiâ-décimâ die, quando cunctis Judæis interféctio parabátur, & hostes eórum inhiábant sánguini, versâ vice Judæi superióres esse cœpérunt, & se de adversáriis vindicáre. Congregatíque sunt per síngulas civitátes, óppida, & loca, ut exténderent manum contra inimícos & persecutóres suos. Nullúsque ausus est resístere, eò quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrárat.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.
An. 816. *lib.* 1. *cap.* 145.

CAnónici senióres spirítaliter junióres díligant; junióres senióribus obséquiũ dignum exhíbeant. Doctióres, minùs doctis nequáquam se præferant, sed magìs eos cum caritáte ædíficent; neque hi qui nobilitáte géneris, aut virtútum donis pollent, céteris se túmidè superextóllant.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Oránte Esdrâ, & flente, & jacénte ante templum Dei, colléctus est ad eum de Israël cœtus grandis, & flevit pópulus fletu multo. 1. *Esdr.* 10. 1.

Oratio, Confirma, quæsumus, Dómine, tuórum corda, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber primus Esdræ.
Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 3.

IN anno primo Cyri regis Persárum, ut compleréretur verbum Dómini ex ore Jeremíæ, suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis Persárum: & tradúxit vocem in omni regno suo, étiam per scriptúram, dicens: Hæc dicit Cyrus rex Persárum: Omnia regna terræ dedit mihi Dóminus Deus cœli, & ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis de univérso pópulo ejus? Sit Deus illíus cum ipso. Ascéndat in Jerúsalem, quæ est in Judæa, & ædíficet domum Dómini Dei Israël; ipse est Deus qui est in Jerúsalem.

℞. Esdras scriba velox in lege Móysi, venit in Jerúsalem, juxta manum Dei sui bonam super se: * Parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret & docéret in Israël. 1. *Esdr.* 7. 6. 9. 10. ℣. Qui fécerit & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. *Matth.* 5. 19. * Parávit.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 7.

ET surrexérunt príncipes patrum de Juda & Bénjamin, & Sacerdótes, & Levítæ, & omnis cujus Deus suscitávit spíritum, ut ascénderent ad ædificándum templum Dómini, quod erat in Jerúsalem. Universíque qui erant in circúitu, adjuvérunt manus eórum in vasis argénteis & aúreis, in substántia & juméntis, in supelléctili, excéptis his quæ sponte obtúlerant. Rex quoque Cyrus prótulit vasa templi Dómini, quæ túlerat Nabuchodónosor de Jerúsalem, & posúerat in templo Dei sui.

℞. Deus meus, delícta nostra crevérunt usque ad cœlum: * Peccávimus gráviter, & in iniquitátibus nostris tráditi sumus in captivitátem, & in confusiónem. 1. *Esdr.* 9. 6. 7. ℣. Tribulátio & angústia in omnem ánimam hóminis operántis malum. *Rom.* 2. 9. * Peccávimus.

Lectio iij. *c.* 3. 1. *ad* 3.

COngregátus est ergo pópulus quasi vir unus in Jerúsalem. Et surréxit Jósue fílius Jósedec, & fratres ejus sacerdótes, & Zoróbabel fílius Saláthiel, & fratres ejus; & ædificavérunt altáre Dei Israël, ut offérrent in eo holocautómata, sicut scriptum est in lege Móysi viri Dei. Collocavérunt autem altáre Dei super bases suas, deterréntibus eos per circúitum pópulis terrárum; & obtulérunt super illud holocaústum Dómino manè & véspere.

℞. Dómine Deus cœli fortis, qui custódis pactum & misericórdiam cum his qui te díligunt, óbsecro, * Sit auris tua atténdens ad oratiónem servórum tuórum, qui volunt timére nomen tuum. 2. *Esdr.* 1. 5. 11. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. 1. *Petr.* 3. 12. * Sit auris. Glória. * Sit auris.

IN II. NOCTURNO.

Ex enarratióne sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos. *Enarr. in Ps.* 64. §. 1.

Lectio iv.

CAptivátus pópulus Israël, ex civitáte Jerúsalem ductus est in servitútem Babylóniæ. Prophetávit autem Jeremías sanctus, post septuagínta annos reditúrum pópulum de captivitáte, & instauratúrum civitátem ipsam Jerúsalem, quam devíctam ab hóstibus plánxerat. Illo autem témpore fuérunt Prophétæ in illa captivitáte pópuli constitúti in Babylónia, inter quos erat & Ezéchiel Prophéta. Expectábat autem ille pópulus donec impleréntur témpora septuagínta annórum, secúndum prophetíam Jeremíæ.

tiæ. Factum est complétis ſeptuaginta annis, reſtitútū eſt templum quod dejéctum erat; & regréſſa eſt de captivitáte magna pars illíus pópuli. Sed quóniam dicit Apóſtolus: [Hæc in figúra contingébant in illis, ſcripta ſunt autem propter nos, in quos finis ſeculórum obvénit;] debémus & nos noſſe priùs captivitátem noſtram, deínde liberatiónem noſtram; debémus noſſe Babylóniam, in qua captívi ſumus; & Jerúſalem, ad cujus réditum ſuſpirámus.

℟. Congregátus eſt omnis pópulus, & dixérunt Eſdræ ſcribæ ut afférret librum legis; & legit in eo apértè, * Et áures omnis pópuli erant eréctæ ad librum. 2. *Eſdr.* 8. 1. 3. ℣. Intendébant turbæ his quæ dicebántur, unanímiter audiéntes. *Act.* 8. 6. * Et aures.

Lectio v.

ISTæ quippe duæ civitátes, ſecúndùm lítteram revéra duæ civitátes. Et illa quidem Jerúſalem modò à Judæis non incólitur. Poſt crucifíxum enim Dóminum vindicátum eſt in illos flagéllo magno; & eradicáti ab eo loco, ubi ímpiâ libertáte furióſi advérſùs médicum inſaníerant, diſpérſi ſunt per omnes gentes, & datâ eſt illa terra Chriſtiánis: impletúmque eſt quod eis díxerat Dóminus: [Proptérea auferétur à vobis regnum, & dábitur genti faciénti juſtítiam.] Cùm autem vidérent tunc multas turbas ire poſt Dóminum prædicántem regnum cœlórum, & mirabília faciéntem, dixérunt príncipes illíus civitátis: [Si dimiſérimus eum, omnes ibunt poſt illum, & vénient Románi, & tollent nobis & locum & gentem.] Ne locum pérderent, Dóminum occidérunt; & ídeo perdidérunt, quia occidérunt.

℟. Manus Dei noſtri eſt ſuper omnes qui quærunt eum in bonitáte; & * Impériū ejus, & fortitúdo ejus, & furor ſuper omnes qui derelínquunt eum. 1. *Eſdr.* 8. 22. ℣. Reddet iis qui ſecúndùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam; iis autem qui non acquiéſcunt veritáti, ira & indignátio. *Rom.* 2. 7. 8. * Impérium.

Lectio vj. §. 1. 2.

CIvitas ergo quædam illa terréna, cujúſdam civitátis ætérnæ in cœlis umbram gerébat: at ubi cœpit illa quæ ſignificabátur, evidéntiùs prædicári, umbra quâ ſignificabátur, dejécta eſt: proptérea ibi modò templum non eſt, quod fabricátum fúerat in imáginem futúri córporis Dómini. Tenémus lucem, umbra tranſívit; tamen adhuc in quadam captivitáte ſumus: [Quámdiu ſumus,

(inquit) in córpore, peregrinámur à Dómino.] Et vidéte nómina duárum istárum civitátum, Babylónis & Jerúsalem. Bábylon, confúsio interpretátur; Jerúsalem, vísio pacis. Inténdite nunc civitátem confusiónis, ut intelligátis visiónem pacis: istam tolerétis, ad illam suspirétis.

℟. Vos transgréssi estis ut adderétis super delíctum Israël, & nunc * Date confessiónem Deo; † Fácite plácitum ejus. 1. *Esdr.* 10. 10. 11. ℣. Reformámini in novitáte sensûs vestri, ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfécta. *Rom.* 12. 2. * Date. Glória. † Fácite.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c.* 10. 23. *ad* 37.

IN illo témpore; Convérsus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quòd multi prophétæ & reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, & non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 171. *de Verbis Apostoli*, §. 2. *Aliàs Serm.* 37. *de Verbis Domini.*

QUemdam quæréntem quæ sint óptima præcépta & summa in lege, admónuit duo esse, [Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota mente tua; & díliges próximum tuum tanquam teípsum.] Ille autem: [Et quis est mihi próximus?] Et narrávit Dóminus: [Homo quidam descendébat ab Jerúsalem in Jéricho.] Osténdit illum quodámmodo Israëlítam. [Et íncidit in latrónes.] Cùm expoliássent, & plagas ei graves irrogássent, dimisérunt eum in via semivívum. Tránsiit Sacérdos, útique génere próximus, prætériit jacéntem. Tránsiit Levítes, & hic génere próximus, jacéntem étiam ipse contémpsit. Tránsiit Samaritánus, génere longínquus, misericórdiâ próximus, fecítque quod nostis. In quo Samaritáno se vóluit intélligi Dóminus Jesus Christus.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem, & plagis impósitis abiérunt, semivívo relícto: * Sacérdos viso illo prætérivit, simíliter & Levíta: Samaritánus autem videns eum, misericórdiâ motus est. *Luc.* 10. 30. 31. 32. 33. ℣. Fácere misericórdiam & judícium magis placet Dómino quàm víctimæ. *Prov.* 21. 3. * Sacérdos.

Lectio viij. §. 3.

CUm ergo longè à nobis esset immortális & justus, tanquam à mortálibus & peccatóribus, descéndit ad nos, ut fieret no-

bis próximus ille longínquus. Et quid fecit ? Cùm habéret ipse duo bona, & nos duo mala; ille duo bona, justítiam & immortalitátem ; nos duo mala, iniquitátem & mortalitátem : si utrúmque malum nostrum suscepísset, par noster factus esset, & liberatóre nobíscum opus habéret.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infúndens óleum & vinum, & * Impónens illum in juméntum suum, duxit in stábulum, & curam ejus egit. *Luc.* 10. 34. ℣. Qui séquitur justítiam & misericórdiam, invéniet vitam, justítiam, & glóriam. *Prov.* 21. 21. * Impónens.

Lectio ix.

QUid ergo fecit, ut esset próximus nobis ? Próximus non hoc quod nos, sed prope nos. Duo atténde: Justus est, immortális est. In duóbus tuis malis, una est culpa, áltera est pœna : culpa est quòd injústus es, pœna est quia mortális es. Ille ut esset próximus, suscépit pœnam tuam, non suscépit culpam tuam : & si suscépit, deléndam suscépit, non faciéndam. Justus & immortális longè ab injústis & mortálibus. Peccátor mortális, longè eras à justo immortáli. Non est factus ille peccátor, quod tu; sed factus est mortális, quod tu. Manens justus, factus est mortális. Suscipiéndo pœnam, & non suscipiéndo culpam, & culpam delévit & pœnam.

℟. Quis horum trium vidétur tibi próximus fuísse illi, qui íncidit in latrónes ? Legisperítus dixit : Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus : * Vade, & tu † Fac símiliter. *Luc.* 10. 36. 37. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te; útique fácere judícium, & dilígere misericórdiam. *Mich.* 6. 8. * Vade. Glória. † Fac.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. * Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quòd multi prophétæ & reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, & non vidérunt. *Luc.* 10. 23. 24.

Oratio. Orémus.

COnfírma, quæsumus, Dómine, tuórum corda fidélium, & grátiæ tuæ virtúte corróbora; ut & perpétuo tibi sint amóre devóti, & mútuâ dilectióne sincéri; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 1549. *cap.* 61.

SAnctórum celebritátes in diem Domínicam incidéntes, censémus submovéndas, & in Fériam áliquám præcedéntem vel sequéntem transferéndas; quò

Sanctórum ómnium Dómino sua conservétur solémnitas: excéptis beátæ Maríæ, Apostolórum, & áliis summis festivitátibus.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. â. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex ómnibus víribus tuis, & ex omni mente tua; & próximum tuum sicut teípsum. *Luc.* 10. 27.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. *c.* 3. 6. *ad* 8.

A Primo die mensis séptimi cœpérunt offérre holocaústum Dómino: Porrò templum Dei nondum fundátum erat. Dedérunt autem pecúnias látomis & cæmentáriis; cibum quoque, & potum, & óleum Sidóniis, Tyriísque, ut deférrent ligna cédrina de Líbano ad mare Joppe, juxta quod præcéperat Cyrus rex Persárum eis. Anno autem secúndo advéntûs eórum ad templum Dei in Jerúsalem, mense secúndo, cœpérunt Zoróbabel fílius Saláthiel, & Jósue fílius Jósedec, & réliqui de frátribus eórum Sacerdótes, & Levítæ, & omnes qui vénerant de captivitáte in Jerúsalem, & constituérunt Levítas à vigínti annis & suprà, ut urgérent opus Dómini.

Lectio ij. *v.* 10. *ad fin.*

FUndáto ígitur à cæmentáriis templo Dómini, stetérunt Sacerdótes in ornátu suo cum tubis; & Levítæ fílii Asaph in cymbalis, ut laudárent Deum per manus David regis Israël. Et concinébant in hymnis, & confessióne Dómino; Quóniam bonus, quóniam in ætérnum misericórdia ejus super Israël. Omnis quoque pópulus vociferabátur clamóre magno in laudándo Dóminum, eò quòd fundátum esset templum Dómini. Plúrimi étiam de Sacerdótibus & Levítis, & príncipes patrum, & senióres qui víderant templum priùs cùm fundátum esset, & hoc templum in óculis eórum, flebant voce magnâ: & multi vociferántes in lætítia, elevábant vocem. Nec póterat quisquam agnóscere vocem clamóris lætántium, & vocem fletûs pópuli; commíxtim enim pópulus vociferabátur clamóre magno, & vox audiebátur procul.

Lectio iij. *c.* 4. 1. *ad* 5.

AUdiérunt autem hostes Judæ, & Bénjamin, quia fílii captivitátis ædificárent templum Dómino Deo Israël; & accedéntes ad Zoróbabel, & ad príncipes patrum, dixérunt eis: Ædificémus vobíscum, quia ita ut vos, quærimus Deum

vestrum: ecce nos immolávimus víctimas à diébus Asor Haddan regis Assur, qui addúxit nos huc. Et dixit eis Zoróbabel, & Jósue, & réliqui príncipes patrum Israël: Non est vobis & nobis ut ædificémus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli ædificábimus Dómino Deo nostro, sicut præcépit nobis Cyrus rex Persárum. Factum est ígitur, ut pópulus terræ impedíret manus pópuli Judæ, & turbáret eos in ædificándo. Conduxérunt autem advérsùs eos consiliatóres, ut destrúerent consílium eórum ómnibus diébus Cyri regis Persárum, & usque ad regnum Daríi regis Persárum.

CANON.

Ex Concílio Narbonénsi.

An. 589. *can.* 2.

HOc definítum est, ut in psalléndi ordínibus per quémlibet Psalmum Glória dicátur omnipoténti Deo; per majóres verò Psalmos, prout fúerint prolíxiùs, pausatiónes fiant; & per quamque pausatiónem Glória Trinitátis, Dómino decantétur.

FERIA TERTIA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad.* 5.

PRophetavérũt Aggæus Prophéta, & Zacharías filius Addo, prophetántes ad Judæos qui erant in Judæa & Jerúsalem, in nómine Dei Israël. Tunc surrexérunt Zoróbabel filius Saláthiel, & Jósue filius Jósedec, & cœpérunt ædificáre templum Dei in Jerúsalem, & cum eis prophétæ Dei adjuvántes eos. In ipso autem témpore venit ad eos Thathánaï, qui erat dux trans flumen, & Stharbuzánaï, & consiliárii eórum, sicque dixérunt eis: Quis dedit vobis consílium ut domum hanc ædificarétis, & muros ejus instaurarétis? Ad quod respóndimus eis, quæ essent nómina hóminum autórum ædificatiónis illíus. Oculus autem Dei eórum factus est super senes Judæórum, & non potuérunt inhibére eos. Placuítque ut res ad Daríum referrétur, & tunc satisfácerent advérsùs accusatiónem illam.

Lectio ij. *c.* 6. 1. *ad* 5.

TUnc Daríus rex præcépit: & recensuérunt in bibliothéca librórum, qui erant repósiti in Babylóne & invéntum est in Ecbátanis, quod est castrum in Medéna província, volúmen unum; talísque scriptus erat in eo commentárius: Anno primo Cyri regis; Cyrus rex decrévit ut domus Dei ædificarétur, quæ est in Jerúsalem, in loco ubi ímmolent hóstias, & ut ponant fundaménta supportántia altitúdinem cubitó-

rum sexagínta, & latitúdinem cubitórum sexagínta; órdines de lapídibus impolítis tres, & sic órdines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabúntur: sed & vasa templi Dei aúrea & argéntea, quæ Nabuchodónosor túlerat de templo Jerúsalem, & attúlerat ea in Babylónem, reddántur & referántur in templum in Jerúsalem in locum suum; quæ & pósita sunt in templo Dei.

Lectio iij. *v. 6. ad* 10.

NUnc ergo, Thathánaï dux regiónis, quæ est trans flumen, Stharbuzánaï, & consiliárii vestri Apharsachæi qui estis trans flumen, procul recédite ab illis; & dimíttite fíeri templum Dei illud à duce Judæórum, & à senióribus eórum, ut domum Dei illam ædíficent in loco suo. Sed & à me præcéptum est quid opórteat fíeri à presbyteris Judæórum illis, ut ædificétur domus Dei, scílicet ut de arca regis, id est, de tribútis quæ dantur de regióne trans flumen, studióse sumptus dentur viris illis, ne impediátur opus. Quòd si nécésse fúerit, & vítulos, & agnos, & hœdos in holocaústum Deo cœli, fruméntum, sal, vinum, & óleum, secúndùm ritum Sacerdótum qui sunt in Jerúsalem, detur eis per síngulos dies, ne sit in áliquo querimónia; & ófferant oblatiónes Deo cœli, oréntque pro vita regis, & filiórum ejus.

CANON.

Ex Concílio Senonénsi.

An. 1528. *in decretis morum, cap.* 21.

DIœcesáni diligénter vísitent Breviária, Missália, Antiphonária, ac Sanctórum Legéndas. Et quæ deprehénderint supérflua, aut non satis pro Ecclésiæ dignitáte conveniéntia, ipsi contínuò tollent, & resecábunt; & quæ víderint esse necessária, adjícient.

FERIA QUARTA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. *c. 9. 1. ad* 5.

POstquam hæc compléta sunt, accessérunt ad me (Esdram) príncipes, dicéntes: Non est separátus pópulus Israël, Sacerdótes & Levítæ à pópulis terrárum, & abominatiónibus eórum, Chananæi vidélicet, & Hethæi, & Pherezæi, & Jebusæi, & Ammonitárum, & Moabitárum, & Ægyptiórum, & Amorrhæórum: tulérunt enim de filiábus eórum sibi & fíliis suis, & commiscuérunt semen sanctum cum pópulis terrárum: manus étiam príncipum & magistrátuum fuit in trangressióne hac prima. Cùmque au-

díssem sermónem istum, scidi pállium meum & túnicam, & evélli capíllos cápitis mei & barbæ; & sedi mœrens. Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israël, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant, & ego sedébam tristis usque ad sacrifícium vespertínum; & in sacrifício vespertíno surréxi de afflictióne mea, & scisso pállio & túnicâ, curvávi génua mea, & expándi manus meas ad Dóminum Deum meum.

Lectio ij. *c.* 10. 1. *ad* 4.

SIc ergo oránte Esdrâ, & imploránte eo, & flente, & jacénte ante templum Dei, colléctus est ad eum de Israël cœtus grandis nimis virórum, & mulíerum, & puerórum; & flevit pópulus fletu multo. Et respóndit Sechénias fílius Jéhiel de fíliis Ælam, & dixit Esdræ: Nos prævaricáti sumus in Deum nostrum, & dúximus uxóres alienígenas de pópulis terræ; & nunc, si est pœniténtia in Israël super hoc, percutiámus fœdus cum Dómino Deo nostro, ut projiciámus univérsas uxóres, & eos qui de his nati sunt, juxta voluntátem Dómini, & eórum qui timent præcéptum Dómini Dei nostri: secúndùm legem fiat. Surge, tuum est decérnere; nosque érimus tecum: confortáre, & fac.

Lectio iij. *v.* 10. *ad* 12.

ET surréxit Esdras sacérdos, & dixit ad eos: Vos transgrélli estis, & duxístis uxóres alienígenas, ut adderétis super delíctum Israël: & nunc date confessiónem Dómino Deo patrum vestrórum, & fácite plácitum ejus; & separámini à pópulis terræ, & ab uxóribus alienígenis. Et respóndit univérsa multitúdo, dixítque voce magnâ: Juxta verbum tuum ad nos, sic fiat.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 1. *cap.* 6.

MUlto jam ex témpore, pio, (ut spes est) ánimo desiderávimus repurgári Breviária. Nam cùm olim à sanctíssimis Pátribus institútum sit, ut solæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitaréntur; nescímus quâ incúriâ accíderit, ut in eárum locum succésserint ália cum his neútiquam comparánda, atque ínterim históriæ sanctórum tam incúltæ, ac tam negligénti judício conscríptæ, ut nec autoritátē habére videántur, nec gravitátem.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Nehémiæ, qui & Esdræ secúndus dícitur.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

VErba Nehémiæ fílii Hélchiæ: Et factum est in mense Casleu, anno vigésimo; & ego eram

in Susis castro : & venit Hánani unus de frátribus meis, ipse & viri ex Juda : & interrogávi eos de Judæis qui remánserant & supérerant de captivitáte, & Jerúsalem. Et dixérunt mihi : Qui remansérunt, & relícti sunt de captivitáte ibi in província, in afflictióne magna sunt, & in oppróbrio : & murus Jerúsalem dissipátus est, & portæ ejus combústæ sunt igni. Cùmque audíssem verba hujuscémodi, sedi, & flevi, & luxi diébus multis ; jejunábam, & orábam ante fáciem Dei cœli.

Lectio ij. *c.* 2. 1. *ad* 6.

EGo eram pincérna regis. Factum est autem in mense Nisan, anno vigésimo Artaxérxis regis ; & vinum erat ante eum, & levávi vinum, & dedi regi ; & eram quasi lánguidus ante fáciem ejus. Dixítque mihi rex : Quare vultus tuus tristis est, cùm te ægrótum non vídeam ? non est hoc frustrà, sed malum néscio quod in corde tuo est. Et tímui valde, ac nimis ; & dixi regi : Rex, in ætérnum vive, quare non mœreat vultus meus, quia cívitas domûs sepulcrórum patris mei desérta est, & portæ ejus combústæ sunt igni ? Et ait mihi rex : Pro qua re póstulas ? Et orávi Deum cœli, & dixi ad regem : Si vidétur regi bonum, & si placet servus tuus ante fáciem tuam, ut mittas me in Judæam ad civitátem sepúlcri patris mei, & ædificábo eam. Dixítque mihi rex, & regína quæ sedébat juxta eum : Usque ad quod tempus erit iter tuum, & quando revertéris ? & plácuit ante vultum regis, & misit me ; & constítui ei tempus.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 18.

ET veni Jerúsalem, & eram ibi tribus diébus ; & surréxi nocte ego, & viri pauci mecum ; & non indicávi cuíquam quid Deus dedísset in corde meo ut fácerem in Jerúsalem ; & juméntum non erat mecum, nisi ánimal cui sedébam. Et egréssus sum per portam Vallis nocte... Et transívi ad portam Fontis, & ad aquædúctum regis, & non erat locus juménto cui sedébam, ut transíret. Et ascéndi per torréntem nocte, & considerábam murum... & rédii.. Magistrátus autem nesciébant quò abiíssem, aut quid ego fácerem : sed & Judæis, & sacerdótibus, & optimátibus, & magistrátibus, & réliquis qui faciébant opus, usque ad id loci, nihil indicáveram. Et dixi eis : Vos nostis afflictiónem in qua sumus, quia Jerúsalem desérta est, & portæ ejus consúmptæ sunt igni : veníte, & ædificémus muros Jerúsalem ; & non simus ultrà oppróbrium. Et indicávi eis manum Dei mei, quòd es-

set bona mecum, & verba regis quæ locútus esset mihi.

CANON.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1564. *Congreg.* 5.

A Primæva Breviárii institutióne, id antíqui Patres voluísse videntur, ut síngulis hebdómadis totum Psaltérium recitarétur.

FERIA SEXTA.

De libro Nehémiæ.

Lectio j. *c.* 4. *v.* 7. *ad* 9.

FActum est autem, cùm audísset Sanabállat, & Tobías, & Arabes, & Ammanítæ, & Azótii, quòd obdúcta esset cicátrix muri Jerúsalem, & quòd cœpíssent interrúpta conclúdi, iráti sunt nimis; & congregáti sunt omnes páriter, ut veníreut, & pugnárent contra Jerúsalem, & moliréntur insídias. Et orávimus Deum nostrum, & posúimus custódes super murum die ac nocte contra eos.

Lectio ij. *v.* 10. *ad* 15.

DIxit autem Judas: Debilitáta est fortitúdo portántis, & humus nímia est, & nos non potérimus ædificáre murum. Et dixérunt hostes nostri: Nésciant, & ignórent donec veniámus in médium eórum, & interficiámus eos, & cessáre faciámus opus.... Factum est autem, cùm audíssent inimíci nostri nuntiátum esse nobis, dissipávit Deus consílium eórum. Et revérsi sumus omnes ad muros, unusquísque ad opus suum.

Lectio iij. *v.* 16. *ad* 18.

ET factum est à die illa, média pars júvenum eórum faciébat opus, & média paráta erat ab bellum; & lánceæ, & scuta, & arcus, & lorícæ, & príncipes post eos in omni domo Juda. Ædificántium in muro, & portántium ónera, & imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus, & álterâ tenébat gládium; ædificántium enim unusquísque gládio erat accínctus renes. Et ædificábant, & clangébant búccinâ juxta me.

CANON.

Ex Concílio Toletáno undécimo.

An. 675. *cap.* 3.

PLácuit huic sancto Concílio, ut Metropolitánæ sedis autoritáte coácti uniuscujúsque províncíæ Pontífices, rectoréſque Ecclesiárum, unum eumdémque in psalléndo téneant modum, quem in Metropolitána sede cognovérint institútum.

SABBATO.

De libro Nehémiæ.

Lectio j.

c. 5. *v.* 1. *ad* 2. & *v.* 9. *ad* 12.

FActus est clamor pópuli, & uxórum ejus magnus advérsùs fratres suos Judæos. Et erant qui

dícerent : Fílii nostri, & fíliæ nostræ multæ sunt nimis, accipiámus pro prétio eórum fruméntum, & comedámus, & vivámus... Dixíque ad eos : Non est bona res quam fácitis ; quare non in timóre Dei nostri ambulátis, ne exprobrétur nobis à géntibus inimícis nostris ? Et ego, & fratres mei, & púeri mei commodávimus plúrimis pecúniam & fruméntum ; non repetámus in commúne istud, æs aliénum concedámus, quod debétur nobis. Rédditе eis hódie agros suos, & víneas suas, & olivéta sua, & domos suas ; quin pótiùs centésimam pecúniæ, fruménti, vini, & ólei, quam exígere solétis ab eis, date pro illis. Et dixérunt : Reddémus, & ab eis nihil quærémus ; sicque faciémus ut lóqueris.

Lectio ij.

c. 8. *v.* 1. *ad* 3. *& v.* 6.

ET vénerat mensis séptimus, filii autem Israël erant in civitátibus suis. Congregatúsque est omnis pópulus quasi vir unus ad platéam, quæ est ante portam Aquárum ; & dixérunt Esdræ scribæ ut afférret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israéli. Attulit ergo Esdras sacérdos legem coram multitúdine virórum & mulíerum, cunctísque qui póterant intellígere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apértè in platéa quæ erat ante portam Aquárum, de manè usque ad médiam diem, in conspéctu virórum & mulíerum & sapiéntium : & aures omnis pópuli erant eréctæ ad librum.... Et benedíxit Esdras Dómino Deo magno : & respóndit omnis pópulus : Amen, amen, élevans manus suas ; & incurváti sunt, & adoravérunt Deum proni in terram.

Lectio iij.

c. 13. 19. *ad* 22.

FActum est autem, cùm quievíssent portæ Jerúsalem in die sábbati, dixi : & clausérunt jánuas, & præcépi ut non aperírent eas usque post sábbatum : & de púeris meis constítui super portas ut nullus inférret onus in die sabbati. Et mansérunt negotiatóres, & vendéntes univérsa venália foris Jerúsalem semel & bis. Et contestátus sum eos, & dixi eis : Quare manétis ex advérso muri ? Si secúndò hoc fecéritis, manum mittam in vos. Itaque ex témpore illo non venérunt in sábbato. Dixi quoque Levítis ut mundaréntur, & venírent ad custodiéndas portas, & sanctificándam diem sábbati : & pro hoc ergo meménto meî, Deus meus, & parce mihi secúndùm multitúdinem miseratiónum tuárum.

CANON.
Ex Concílio Toletáno undécimo.
An. 675. *cap.* 3.

UNiuscujúsque provínciæ Pontífices, Rectoréſque Ecclesiárum, non áliquâ diversitáte cujúsque órdinis vel officii, à Metropolitána se patiántur sede disjúngi. Sic enim justum est, ut inde unusquísque sumat régulas magistérii, unde honóris consecratiónem accépit: ut juxta majórum decréta, sedes quæ unicuíque sacerdotális mater est dignitátis, sit & Ecclesiásticæ magístra ratiónis.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D.* Scripsit rex Antíochus omni regno suo, ut esset omnis pópulus, unus; & relínqueret unusquísque legem suã: multi de pópulo Israël noluérunt infríngere legem Dei sanctam, & trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1. 43. 65. 66.

Oratio, Omnípotens sempitérne Deus, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XIII.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incípiunt libri Machabæórum.

Lectio j.
Lib. 1. *c.* 1. 1. *ad* 5.

FActum est, postquam percússit Alexánder Philíppi Mácedo, (qui primus regnávit in Græcia, egréssus de terra Cethim,) Daríum regem Persárum & Medórum; constítuit prælia multa, & obtínuit ómnium munitiónes, & interfécit reges terræ, & pertránsiit usque ad fines terræ, & accépit spólia multitúdinis géntium: & síluit terra in conspéctu ejus. Et congregávit virtútem, & exércitum fortem nimis; & exaltátum est, & elevátum est cor ejus; & obtínuit regiónes géntium, & tyránnos, & facti sunt illi in tribútum.

℟. Postquam percússit Alexánder Daríum regem Persárum, * Pertránsiit usque ad fines terræ: síluit terra in conspéctu ejus, & post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. 1. *Mach.* 1. 1. 3. 6. ℣. Quid prodest hómini si mundum univérsum lucrétur, ánimæ verò suæ detriméntum patiátur? *Matt.* 16. 26. *Pertránsiit.

Lectio ij. *v.* 6. *ad* 10.

ET post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles, qui secum erant nutríti à juventúte; & divísit illis regnum suum, cùm adhuc víveret. Et regnávit Alexánder annis duódecim, & mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum, unusquísque in loco suo: & imposuérunt omnes sibi diadémata post mortem ejus, & filii eórum

post eos annis multis, & multiplicáta sunt mala in terra.

℟. Cóntigit septem fratres cum matre compélli à rege Antíocho contra fas édere carnes porcínas, flagris & taúreis cruciátos. Primus sic ait: * Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7. 1. 2. ℣. Neque mors, neque vita, neque principátus, neque instántia, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei. *Rom.* 8. 38. 39. * Paráti.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 16.

ET éxiit ex eis radix peccátrix, Antíochus Illústris, filius Antíochi regis, qui fúerat Romæ obses; & regnávit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcórum. In diébus illis exiérunt ex Israël filii iníqui, & suasérunt multis, dicéntes: Eámus, & disponámus testaméntum cum géntibus quæ circa nos sunt; quia ex quo recéssimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in óculis eórum. Et destinavérunt áliqui de pópulo, & abiérunt ad regem: & dedit illis potestátem ut fácerent justítiam géntiũ... Et juncti sunt natiónibus, & venúmdati sunt ut fácerent malum.

℟. In sartágine cùm primus diu cruciarétur, céteri fratres unà cum matre ínvicem se hortabántur mori fórtiter, dicéntes: * Dóminus Deus aspíciet veritátem, & † Consolábitur in nobis. 2. *Mach.* 7. 5. 6. ℣. Per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. *Hebr.* 12. 1. *Dóminus. Glória. † Consolábitur.

¶ *Si hæc Dominica, aut una ex sequentibus, proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, omittentur Lectiones sequentes; & earum loco dicentur Lectiones positæ in Proprio SS. post Festum Exaltationis S. Crucis.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni. *Orat.* 20.

Lectio iv.

QUinam Machabæi fúerint, quâque primùm ex institutióne atque doctrína in tantam virtútis frugem gloriámque pervénerint, perspícuè liber ille declárat, qui ratiónem ánimi perturbatiónibus imperáre docet, in ejúsque arbítrio esse, ut in utrámvis partem, hoc est, vel ad virtútem, vel ad vítium propendeámus. Nam libri illíus autor, cùm pleráque ália testimónia, tum horum quoque dimicatiónes in hujus arguménti confirmatiónem áttulit. Mihi verò hæc tantùm commemoráre sufficiet. Eleázarus primítiæ eó-

rum qui ante Christum passi sunt, quemádmodum post Christum Stéphanus, sacérdos, & senex, canus capíllis, canus & prudéntiâ, priùs quidem pro pópulo sacrificábat & orábat. Tandem autem & semetípsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam, ac totíus pópuli expiatrícem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem & filios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, omni legáli sacrificio splendidiórem & puriórem: quæ sunt enim filiórum, ad patrem reférri æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Supra modum mater mirábilis síngulos hortabátur voce pátriâ, * Mundi Creátor spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetípsos despícitis propter leges ejus. 2. *Mach.* 7. 20. 21. 23. ℣. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. *Matth.* 10. 28. * Mundi Creátor.

Lectio v.

IBi fortes & magnánimi filii, generósæ matris generósa sóboles, gloriósi veritátis propugnatóres, Antíochi tempóribus excelsióres, veri Mosáicæ legis discípuli, paternórum rituum observantíssimi; númerus apud Hebræos laudábilis, & propter septenáriæ quiétis mystériū venerábilis, unum spirántes, unum sectántes, unum illud ad vitam iter agnoscéntes, ut mortem Dei causâ suscíperent; non minùs ánimis fratres quàm corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli. O rem admirándam! torménta quasi thesaúros præripiéntes, pro magístra lege perícula subeúntes, illáta non magis formidántes, quàm quæ supérerant requiréntes; unum illud vériti ne tyránnus à pœnis desísteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne invíti fratres álii ab álio sejungeréntur, & ne in eo discrímine, cruciátibus erépti, malâ victóriâ superárent.

℟. Fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt; * Tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves. 2. *Mach.* 7. 36. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. 2. *Cor.* 4. 17. * Tu verò.

Lectio vj.

ERat ibi fortis & generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus matérna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum qui in torméntis erant,

miserebátur; sed timóre angebátur, ne non ea suscíperent: neque magìs eos qui è vita migráverant desiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungeréntur; de quibus filiis magìs quàm de mórtuis erat solícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat; de his verò quómodo Deus eos suscíperet, laborábat. O virílem ánimum in córpore mulíebri! ô admirábile magni ánimi increméntum.

℟. Rex accénsus irâ, in adolescentiórem super omnes crudéliùs desævit, indígnè ferens se derísum: * Novíssimè autem post filios & mater consúmpta est. 2. *Mach.* 7. 39. 41. ℣. Distént sunt, non suscipiéntes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Heb.* 11. 35. * Novíssimè. Glória. * Novíssimè.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij.

c. 17. 11. *ad* 19.

IN illo témpore; Dum iret Jesus in Jerúsalem, transíbat per médiam Samaríam & Galilæam. Et cùm ingrederétur quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri lepróſi. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Quæst. Evang. lib. 2. *quæst.* 40. §. 1. 2.

IN decem leprósis quos Dóminus ita mundávit, cùm ait: [Ite, osténdite vos sacerdótibus,] multa quæri possunt quæ méritò quæréntes movent. Non solùm de número quid sibi velint quòd decem sunt, & quòd unus ex illis solus grátias agit: hæc enim líberè quærúntur; ut étiam non investigáta, vel nihil vel non multùm impédiant intentiónem legéntis: sed illa pótiùs, cur eos ad sacerdótes míserit, ut cùm irent mundaréntur. Nullum enim eórum quibus hæc corporália benefícia præstitit, invenítur misísse ad sacerdótes, nisi leprósos. Nam & illum à lepra mundáverat cui dixit: [Vade, osténde te sacerdótibus, & offer pro te sacrifícium, quod præcépit Móyses, in testimónium illis.]

℟. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri lepróſi, qui stetérunt à longè, dicéntes: * Jesu præcéptor, miserére nostrî. *Luc.* 17. 12. 13. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo. *Sap.* 16. 8. * Jesu.

Lectio viij.

QUæréndum ígitur est, quid ipsa lepra signíficet: non enim sanáti, sed

mundáti dicúntur qui eâ caruérunt. Colóris quippe vítium est, non valetúdinis aut integritátis sénsuum atque membrórum. Leprósi ergo non absúrdè intélligi possunt, qui sciéntiam veræ fidei non habéntes, várias doctrínas profiténtur erróris. Non enim vel abscóndunt imperítiam suam, sed pro summa perítia próferunt in lucem, & jactántiâ sermónis osténtant.

℟. Leprósos ut vidit Jesus, dixit: * Ite, osténdite vos sacerdótibus. *Luc.* 17. 14. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immúndũ osténdent eis. *Ezech.* 44. 23. * Ite.

Lectio ix.

NUlla porrò falsa doctrína est, quæ non áliqua vera intermísceat. Vera ergo falsis inordinátè permíxta, in una disputatióne vel narratióne hóminis, tanquam in uníus córporis colóre apparéntia, signíficant lepram, tanquam veris falsísque colórum fucis humána córpora variántem atque maculántem. Hi autem tam vitándi sunt Ecclésiæ, ut si fieri potest, lóngiùs remóti magno clamóre Christum interpéllent; sicut isti [decem stetérunt à longè, & levavérunt vocem, dicéntes: Jesu præcéptor, miserére nostrî.] Nam & quòd præceptórem vocant, quo nómine néscio utrùm quisquam Dóminum interpelláverit pro medicína corporáli, satìs puto significáre, lepram, falsam esse doctrínam, quam bonus præcéptor abstérgit.

℟. Dum irent leprósi, mundáti sunt: * Unus autem regréssus est, cum magna voce magníficás Deum, & † Cécidit in fáciem ante pedes Jesu, grátias agens; & hic erat Samaritánus. *Luc.* 17. 14. 15. 16. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei, & mirabílium ejus. *Ps.* 77. 11. * Unus. Glória. † Cécidit.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. * Dixit Jesus: Nonne decem mundáti sunt? Et novem ubi sunt? Non est invéntus qui redíret, & daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17. 17. 18.

Oratio. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, da nobis fidei, spei, & caritátis augméntum: & ut mereámur ássequi quod promíttis, fac nos amáre quod præcipis; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Reménsi. *An.* 1583. *tit. de Eucharistia, cap.* 14.

DIébus Domínicis ac pópulo festívis, dum majus sacrum, cóncio, vel supplicatiónes fiunt, in álio áliquo altári Ecclésiæ Missam celebrári omníno prohibémus.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D.* Ait Samaritáno Jesus: Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17. 19.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *lib.* 2. *c.* 3. 1. *ad* 4.

CUm sancta cívitas habitarétur in omni pace, leges étiam adhuc óptimè custodiréntur, propter Oníæ Pontíficis pietátem, & ánimos ódio habéntes mala, fiébat ut & ipsi reges & príncipes locum summo honóre dignum dúcerent, & templum máximis munéribus illustrárent; ita ut Seleúcus Asiæ rex de reddítibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinéntes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsisténte sibi príncipe sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte molíri.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 8.

SEd cùm víncere Oníam non posset, venit ad Apollónium Tharsææ filium, qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ, & Phœnícis; & nuntiávit ei, pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis, & commúnes cópias imménsas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum; esse autem possíbile sub potestáte regis cádere univérsa. Cùmque retulísset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædíctam pecúniam transportáret. Statímque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam & Phœnícen civitátes esset peragratúrus, revéra autem regis propósitum perfectúrus.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 12.

SEd cùm venísset Jerosólymam, & benígnè à summo sacerdóte in civitáte esset excéptus, narrávit de dato indício pecuniárum, & cujus rei grátiâ adésset, apéruit: interrogábat autem, si verè hæc ita essent. Tunc summus sacérdos osténdit depósita esse hæc, & victuália viduárum, & pupillórum; quædam verò esse Hircáni Tobíæ viri valde eminéntis, in his quæ detúlerat ímpius Simon: univérsa autem argénti talénta esse quadringénta, & auri ducénta: décipi verò eos, qui credidíssent loco & templo quod per univérsum mundum honorátur pro suî veneratióne & sanctitáte, omníno impossíbile esse.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

An. 1528. *in decretis morum, cap.* 17.

ORganórum usum Ecclésia à Pátribus ad cultum servitiúmque divi-

num recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis instruméntis résonet in Ecclésia impudíca aut lascíva melódia; sed sonus omníno dulcis, qui nihil præter hymnos divínos & cántica spirituália repræséntet.

FERIA TERTIA.
De libris Machabæórum.

Lectio j.
lib. 2. c. 3. 23. ad 26.

HEliodórus quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed spíritus omnipoténtis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam, ita ut omnes qui ausi fúerant parére ei, ruéntes Dei virtúte, in dissolutiónem & formídinem converteréntur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem hábens sessórem, óptimis operiméntis adornátus: isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit; qui autem ei sedébat, videbátur arma habére aúrea. Alii étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glóriâ, speciosíque amíctu; qui circumstetérunt eum, & ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberántes.

Lectio ij. *v. 27. ad 31.*

SUbitò autem Heliodórus cóncidit in terram, eúmque multâ calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt.... Et ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe & salúte privátus. Hi autem Dóminum benedicébant, quia magnificábat locum suum: & templum, quod pauló antè timóre ac tumúltu erat plenum, apparénte omnipoténte Dómino, gaúdio & lætítiâ implétum est. Tunc verò ex amícis Heliodóri quidam rogábant conféstim Oníam, ut invocáret Altíssimum, ut vitâ donáret ei, qui in suprémo spíritu erat constitútus.

Lectio iij. *v. 32. ad fin.*

COnsíderans autem summus sacérdos, ne fortè rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circa Heliodórum consummátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cùmque summus sacérdos exoráret, iidem júvenes eísdem véstibus amícti, astántes Heliodóro, dixérunt: Oníæ sacerdóti grátias age; nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit: tu autem à Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei, & potestátem. Et his dictis non comparuérunt. Heliodórus autem, hóstiâ Deo oblátâ, & votis magnis promíssis ei qui vívere illi concéssit, & Oníæ grátias agens, recépto exércitu, repedábat ad regem. Testabátur autem óm-

nibus ea quæ sub óculis suis víderat ópera magni Dei. Cùm autem rex interrogásset Heliodórum quis esset aptus adhuc semel Jerosólymam mitti, ait: Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatórem, mitte illuc; & flagellátum eum recípies, si tamen eváserit; eò quòd in loco sit verè Dei quædam virtus: nam ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor, & adjútor est loci illíus, & veniéntes ad malefaciéndum pércutit, ac perdit. Igitur de Heliodóro, & ærárii custódia, ita se res habet.

CANON.

Ex Concílio Cameracénsi.
An. 1565. *tit.* 6. *cap.* 15.

QUi tintinnábula, & campánulas ad harmóniam quamdam pulsáre solent, cáveant omníno ne hujúsmodi pulsatióne cantiónes turpes, inhonéstas, & vulgò jactátas imiténtur; sed pótiùs hymnórum & canticórum Ecclésiæ modulatiónes.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.
Lectio j.
lib. 1. *c.* 1. 17. *ad* 23.

PArátum est regnum in conspéctu Antíochi, & cœpit regnáre in terra Ægypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, & elephántis, & equítibus, & copiósa návium multitúdine: & constítuit bellum advérsùs Ptolemæum regem Ægypti; & véritus est Ptolemæus à fácie ejus, & fugit, & cecidérunt vulneráti multi. Et comprehéndit civitátes munítas in terra Ægypti, & accépit spólia terræ Ægypti. Et convértit Antíochus, postquam percússit Ægyptum in centésimo & quadragésimo tértio anno; & ascéndit ad Israël, & ascéndit Jerosólymam in multitúdine gravi, & intrávit in sanctificatiónem cum supérbia.

Lectio ij. *v.* 23. *ad* 26.

ET accépit altáre áureum, & candelábrum lúminis, & univérsa vasa ejus, & mensam propositiónis, & libatória, & phíalas, & mortaríola áurea, & velum, & corónas, & ornaméntum áureum quod in fácie templi erat; & comminuit ómnia. Et accépit argéntũ & aurum, & vasa concupiscibília; & accépit thesáuros occúltos quos invénit; & sublátis ómnibus, ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum, & locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israël, & in omni loco eórum.

Lectio iij. *v.* 46. *ad* 52.

ET misit rex libros per manus nuntiórum in Jerúsalem, & in omnes civitátes Juda; ut sequeréntur

leges géntium terræ, & prohibérent holocaústa, & sacrificia, & placatiónes fieri in templo Dei; & prohibérent celebrári sábbatum, & dies solémnes: & jussit coinquinári sancta, & sanctum pópulum Israël. Et jussit ædificári aras, & templa, & idóla, & immolári carnes suíllas, & pécora commúnia, & relínquere filios suos incircumcísos, & coinquinári ánimas eórum in ómnibus immúndis & abominatiónibus, ita ut oblivisceréntur legem, & immutárent omnes justificatiónes Dei. Et quicúmque non fecíssent secúndùm verbum regis Antíochi, moreréntur.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi secúndo.

An. 567. can. 4.

LAïci secus altáre quo sancta mystéria celebrántur, inter Cléricos, tam ad Vigílias quàm ad Missas, stare pénitus non præsúmant; sed pars illa, quæ à cancéllis versùs altáre divíditur, choris tantùm psalléntium páteat Clericórum.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 2. c. 6. 18. ad 22.

ELeázarus unus de primóribus scribárum, vir ætáte provéctus, & vultu decórus, apérto ore hians compellebátur carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præíbat ad supplícium. Intuens autem quemádmodum oportéret accédere, patiénter sustinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant, iníquâ miseratióne commóti propter antíquam viri amicítiam, tolléntes eum secrétò rogábant afférri carnes quibus vesci ei licébat, ut simularétur manducásse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus; ut hoc facto à morte liberarétur; & propter véterem viri amicítiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

Lectio ij.

v. 23. ad 28.

AT ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam, & ingénitæ nobilitátis canítiem, atque à púero óptimæ conversatiónis actus: & secúndùm sanctæ & à Deo cónditæ legis constitúta, respóndit citò dicens, præmítti se velle in inférnum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fíngere: ut multi adolescéntium arbitrántes Eleázarum nonagínta annórum transísse ad vitam alienigenárum; & ipsi propter meam simulatió-

nem, & propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiántur, & per hoc máculam atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam etsi in præsénti témpore suppliciis hóminum erípiar, sed manum Omnipoténtis nec vivus nec defúnctus effúgiam: quamóbrem fórtiter vitâ excedéndo, senectúte quidem dignus apparébo; adolescéntibus autem exémplum forte relínquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honéstâ morte perfúngar. His dictis, conféstim ad supplícium trahebátur.

Lectio iij. *v. 29. ad fin.*

HI autem qui eum ducébant, & paulò antè fúerant mitióres, in iram convérsi sunt propter sermónes ab eo dictos, quos illi per arrogántiam prolátos arbitrabántur. Sed cùm plagis perimerétur, ingémuit, & dixit: Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, maniféstè tu scis quia, cùm à morte possem liberári, duros córporis sustíneo dolóres: secúndùm ánimam verò propter timórem tuum libénter hæc pátior. Et iste quidem hoc modo vitâ decéssit, non solùm juvénibus, sed & univérsæ genti memóriam mortis suæ ad exémplum virtútis & fortitúdinis derelínquens.

CANON.

Ex Concílio Rotomagénsi.

An. 1581. *cap.* 3. *num.* 9.

CEssent in Ecclésiis fraternitátum & societátum quarúmlibet concília & negótia; cessent confabulatiónes quælibet; cessent vana, & multò pótiùs fœda & profána collóquia. Eò nec libri, nisi oratiónis & pietátis, nec ália nisi sancta inferántur.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *lib.* 2. *c.* 7. 1. *ad* 9.

COntigit & septem fratres unà cum matre sua apprehénsos, compélli à rege édere contra fas carnes porcínas, flagris & taúreis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, sic ait: Quid quæris, & quid vis díscere à nobis? paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus ítaque rex, jussit sartágines & ollas æneas succéndi; quibus statim succénsis, jussit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam; & cute cápitis abstráctâ, summas quoque manus & pedes ei præscíndi, céteris ejus frátribus & matre inspiciéntibus. Et cùm jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, & adhuc spirántem torréri in sartágine, in qua cùm diu cruciarétur, céteri unà cum matre invi-

tem se hortabántur mori fórtiter, dicéntes: Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis, quemádmodum in protestatióne cántici declarávit Móyses: Et in servis suis consolábitur. Mórtuo ítaque illo primo, hoc modo, sequéntem deducébant ad illudéndum; & cute cápitis ejus cum capíllis abstráctâ, interrogábant si manducáret priúsquam toto córpore per membra síngula punirétur. At ille respóndens pátriâ voce, dixit: Non fáciam. Propter quod & iste, sequénti loco, primi torménta suscépit; & in último spíritu constitútus, sic ait: Tu quidem, sceléstissime, in præsénti vita nos perdis; sed Rex mundi defúnctos nos pro suis légibus in ætérnæ vitæ resurrectióne suscitábit.

Lectio ij. *v.* 10. *ad* 19.

POst hunc tértius illúditur, & linguam postulátus citò prótulit, & manus constánter exténdit, & cum fidúcia ait: E cœlo ista possídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero; ita ut rex & qui cum ipso erant, miraréntur adolescéntis ánimum, quòd tanquam níhilum dúceret cruciátus. Et hoc ita defúncto, quartum vexábant simíliter torquéntes; & cùm jam esset ad mortem, sic ait: Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterum ab ipso resuscitándos; tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cùm admovíssent quintum, vexábant eum: at ille respíciens in eum, dixit: Potestátem inter hómines habens, cùm sis corruptíbilis, facis quod vis; noli autem putáre genus nostrum à Deo esse derelíctum: tu autem patiénter sústine, & vidébis magnam potestátem ipsíus, quáliter te, & semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum, & is mori incípiens, sic ait: Noli frustrà erráre: nos enim propter nosmetípsos hæc pátimur, peccántes in Deum nostrum, & digna admiratióne facta sunt in nobis; tu autem ne exístimes tibi impúnè futúrum, quòd contra Deum pugnáre tentáveris.

Lectio iij. *v.* 20. *ad* 23.

SUpra modum autem mater mirábilis, & bonórum memóriâ digna, quæ pereúntes septem filios sub uníus diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat propter spem quam in Deum habébat; síngulos illórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ, & femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuístis; neque enim ego spíritum & ánimam donávi vobis & vi-

tam, & singulorum membra non ego ipsa compégi; sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit oríginem, & spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetípsos despícitis propter leges ejus.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi.

Ann. 1583. *tit.* 15.

STátuit hæc Synodus, ne qui collóquia sua in átrio alicújus Ecclésiæ constítuant habénda, mercésve in cœmetério venáles expónant: inde enim fit, ut in ipsa Ecclésia sua exérceant negótia, ubi oratiónes & divína tantùm fieri æquum est officia.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 2. *c.* 7. 24. *ad* 26.

ANtíochus contémni se arbitrátus, simul & exprobrántis voce despéctâ, cùm adhuc adolescéntior superésset, non solùm verbis hortabátur, sed & cum juraménto affirmábat, se dívitem & beátum factúrum, & translátum à pátriis légibus amícum habitúrum, & res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cùm adoléscens nequáquam inclinarétur, vocávit rex matrem, & suadébat ei ut adolescénti fieret in salútem. Cùm autem multis eam verbis esset hortátus, promísit suasúram se filio suo.

Lectio ij. *v.* 27. *ad* 29.

ITaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyránnum, ait pátriâ voce: Fili mi, miserére meî, quæ te in útero novem ménsibus portávi, & lac triénnio dedi, & álui, & in ætátem istam perdúxi: peto, nate, ut aspícias ad cœlum & terram, & ad ómnia quæ in eis sunt; & intélligas quia ex níhilo fecit illa Deus, & hóminum genus: ita fiet ut non tímeas carníficem istum, sed dignus frátribus tuis efféctus párticeps, súscipe mortem, ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam.

Lectio iij. *v.* 30. *ad* 41.

CUm hæc illa adhuc díceret, ait adoléscens: Quem sustinétis? non obédio præcépto regis, sed præcépto legis quæ data est nobis per Móysen. Tu verò qui invéntor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur; & si nobis propter increpatiónem & correptiónem Dóminus Deus noster módicùm irátus est; sed íterum reconciliábitur servis suis. Tu autem, ô sceléste, & ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustrà extólli vanis spebus

in servos ejus inflammátus; nondum enim omnipoténtis Dei, & ómnia inspiciéntis, judícium effugísti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt: tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves. Ego autem, sicut & fratres mei, ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus, ínvocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fieri, teque cum torméntis & verbéribus confitéri, quòd ipse est Deus solus. In me verò & in frátribus meis désinet Omnipoténtis ira, quæ super omne genus nostrum justè superdúcta est. Tunc rex accénsus irâ, in hunc super omnes crudéliùs desævit, indígnè ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens. Novíssimè autem post filios & mater consúmpta est.

CANON.

Ex Concílio Constantinopolitáno quini-sexto.

An. 692. can. 76.

NOn opórtet intrà sanctos ámbitus cauponáriam officínam, vel cibórum spécies propónere; vel álias venditiónes fácere, suam veneratiónem Ecclésiis servántes..... Si quis ergo in prædícto delícto deprehénsus fúerit, segregétur.

Ad Magníficat, Ant. 7. G. Simon Mathathíæ filius, & fratres ejus dedérunt se perículo, & restitérunt adversáriis gentis suæ, ut starent sancta ipsórum, & lex: & glóriâ magnâ glorificavérunt gentem suam. 1. *Mach.* 14. 29.

Oratio, Custódi, Dómine, *infrà in Laudibus.*

DOMINICA XIV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *lib.* 1. *c.* 2. 1. *ad* 13.

IN diébus illis surréxit Mathathías filius Joánnis, filii Simeónis, sacérdos ex filiis Jóarib ab Jerúsalem, & consédit in monte Modin; & habébat filios quinque, Joánnem qui cognominabátur Gaddis, & Simónem qui cognominabátur Thasi, & Judam qui vocabátur Machabæus, & Eleázarum qui cognominabátur Abaron, & Jónathan qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda, & in Jerúsalem. Et dixit Mathathías: Væ mihi, ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, & contritiónem civitátis sanctæ, & sedére illic, cùm datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt; tem-

plum ejus sicut homo ignóbilis; vasa glóriæ ejus captíva abdúcta sunt; trucidáti sunt senes ejus in platéis, & júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hereditávit regnum ejus, & non obtínuit spólia ejus? Omnis compositio ejus abláta est. Quæ erat líbera, facta est ancílla. Et ecce sancta nostra & pulcritúdo nostra, & cláritas nostra desoláta est, & coinquinavérunt ea gentes: Quò ergo nobis adhuc vívere?

℟. Intrávit rex Antíochus in sanctificatiónem cum supérbia, accépit altáre aúreum & univérsa vasa, & comminuit, & fecit cædem hóminum; * Et factus est planctus magnus in Isräël. 1. *Mach.* 1. 23. 25. 26. ℣. Datum est illi bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13. 7. * Et factus est.

Lectio ij. *v.* 14. *ad* 18.

ET scidit vestiménta sua Mathathías, & filii ejus; & operuérunt se cilíciis, & planxérunt valde. Et venérunt illuc qui missi erant à rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre, & accéndere thura, & à lege Dei discédere. Et multi de pópulo Isräël consentiéntes accessérunt ad eos; sed Mathathías, & filii ejus constánter stetérunt. Et respondéntes qui missi erant ab Antíocho, dixérunt Mathathíæ: Prinçeps, & claríssimus, & magnus es in hac civitáte, & ornátus fíliis & frátribus: ergo accéde prior, & fac jussum regis, sicut fecérunt omnes gentes, & viri Juda, & qui remansérunt in Jerúsalem; & eris tu, & filii tui inter amícos regis, & amplificátus auro & argénto, & munéribus multis.

℟. Cœpit ex gravi supérbia dedúctus Antíochus ad agnitiónem suî veníre, & ita ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre; * Orábat hic sceléstus Dóminum à quo non esset misericórdiâ consecutúrus. 2. *Mach.* 9. 11. 12. 13. ℣. Scitóte quóniam reprobátus est; non enim invénit pœniténtiæ locum. *Hebr.* 12. 17. * Orábat.

Lectio iij. *v.* 19. *ad* 22.

ET respóndit Mathathías, & dixit magnâ voce: Et si omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquisque à servitúte legis patrum suórum, & conséntiat mandátis ejus; ego & filii mei, & fratres mei obediémus legi patrum nostrórum. Propitius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei; non audiémus verba regis Antíochi, nec sacrificábimus transgrediéntes

tes

tes legis nostræ mandáta, ut eámus álterâ viâ.

℟. Surréxit Machabæus, & adjuvábant eum omnes fratres ejus, & * Præliabántur prælium Israël cum lætítia, & repúlsi sunt inimíci ejus, & † Diréċta est salus in manu ejus. 1. *Mach.* 3. 1. 2. 6. ℣. Operáti sunt justítiam; fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. *Hebr.* 11. 33. 34. * Præliabántur. Glória Patri. † Diréċta est.

IN II. NOCTURNO.

Si hæc Dominicâ proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, requirè Rubr. 180.

De expositióne sancti Joánnis Chrysóstomi in Psalmum quadragésimum tértium.

Lectio iv.

MAchabæi, cùm invasísset Judæam Antíochus, qui dictus est Epíphanes, & ómnia devastásset, & multos qui tunc erant, à pátriis institútis resilíre coegísset, permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus. Et quando grave quidem bellum ingruébat, nec quidquam possent fácere quod prodésset, se abscondébant: nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper apparéntes in média irruébant perícula, sed nonnúnquam & fugiéntes & laténtes secedébant.

℟. Illi quidem armis confidunt simul & audáciâ; nos autem * In omnipoténte Dómino, qui potest & veniéntes advérsùm nos, & univérsum mundum uno nutu delére, confidimus. 2. *Mach.* 8. 18. ℣. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére. *Matt.* 10. 30. 31. * In omnipoténte.

Lectio v.

POstquam autem parum respirárunt, tanquam generósi quidam cátuli ex antris exiliéntes, & è látebris emergéntes statuérunt non se ámpliùs solos serváre, sed étiam álios quoscúmque possent: & civitátem & omnem regiónem obeúntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos & íntegros: & multos étiam qui laborábant, & corrúpti erant, in státum prístinum redegérunt, eis persuadéntes redíre ad legem pátriam. Deum enim dicébant esse benígnum & cleméntem, nec unquam adímere salútem, quæ profiscíscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicéntes, habuérunt deléctum fórtium virórum.

℟. In áliis natiónibus Dóminus patiénter expéctat, ut eas in plenitúdine peccatórum púniat; * Corrípiens verò in advérsis pópulum suum non derelínquit. 2. *Mach.* 6. 14. 16. ℣. Novit Dóminus iníquos in diem

judícii reservare cruciándos. 2. *Petr.* 2. 9. * Corrípiens.

Lectio vj.

NOn enim pro uxóribus, liberis, & ancíllis, patriæque eversióne & captivitáte; sed pro lege & pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cùm ergo áciem dirígerent, & suas ánimas prodígerent, fundébant adversários, non armis fidéntes, sed loco omnis armatúræ, pugnæ causam sufficere ducéntes. Ad bellum autem eúntes, non tragœdias excitábant, non pæána canébant, sicut nonnúlli fáciunt: non adscivérunt tibícines, ut fit in áliis castris: sed Dei supérnè auxílium invocábant, ut adésset, opem ferret, & manum præbéret, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℞. Pro peccátis nostris pátimur, * Et si nobis propter correptiónem Deus noster módicùm irátus est, † Iterum reconciliábitur servis suis. 2. *Mach.* 7. 32. 33. ℣. Persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur; dejícimur, sed non perímus. 2. *Cor.* 4. 9. * Et si. Glória. † Iterum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 6. 24. *ad* 33.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre: aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget; aut unum sustinébit, & álterum contémnet. Non potéstis Deo servíre, & mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. *de Serm. Domini in monte*, §. 47.

NEmo potest duóbus dóminis servíre.] Ad hanc ipsam intentiónem referéndum est quod consequénter expónit, dicens: [Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget: aut álterum patiétur, & álterum contémnet.] Quæ verba diligénter consideránda sunt: nam qui sint duo dómini, deínceps osténdit, cùm dicit: [Non potéstis Deo servíre, & mammónæ.] Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicúntur. Cóngruit & Púnicum nomen: nam lucrum, Púnicè mammon dícitur. Sed qui servit mammónæ, illi útique servit, qui rebus istis terrénis mérito suæ perversitátis præpósitus, magistrátus hujus sǽculi à Dómino dícitur.

℞. Ne solíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini: * Nonne ánima plus est quàm esca; & corpus plusquam vestiméntum? *Matt.* 6. 25. ℣. Quadragínta annis in desérto nihil pátribus défuit; vestiménta

eórum non inveteravérunt. 2. *Esdr.* 9. 21. * Nonne.

Lectio viij. §. 53.

NOlíte ergo,] inquit, [solíciti esse, dicéntes: Quid edémus, aut quid bibémus?] Et réliqua. Hìc manifestíssimè osténdit, non hæc esse appeténda, tanquã tália bona nostra, ut propter ipsa debeámus benè fácere, si quid fácimus, sed tamen esse necessária. Quid enim intérsit inter bonum quod appeténdum est, & necessárium quod suméndum est, hâc senténtiâ declarávit, cùm ait: [Quærite primùm regnum Dei, & justítiam ejus, & hæc ómnia apponéntur vobis.] Regnum ergo & justítia Dei bonum nostrum est, & hóc appeténdum, & ibi finis constituéndus, propter quod ómnia faciámus quæcúmque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli; non serunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea; & Pater vester cœléstis pascit illa: * Nonne vos magìs pluris estis illis? *Matt.* 6. 26. ℣. Dat juméntis éscam ipsórum, & pullis corvórũ invocántibus eum. *Ps.* 146. 9. * Nonne vos.

Lectio ix. §. 53. 54.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum perveníre possímus, quæ vita sine his necessáriis agi non potest; [Apponéntur vobis hæc,] inquit, sed vos regnum Dei & justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud Primùm, significávit quia hoc postérius quæréndum est, non témpore, sed dignitáte: illud tanquam bonum nostrum, hoc tanquam necessárium nostrum; necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ídeo debémus evangelizáre, ut manducémus; sed ídeo manducáre, ut evangelizémus: nam si proptérea evangelizámus, ut manducémus, vílius habémus Evangélium quàm cibum; & erit jam bonum nostrum in manducándo, necessárium autem in evangelizándo.

℟. Nolíte ergo solíciti esse, dicéntes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester, quia his indigétis. *Matt.* 6. 31. 32. ℣. Peccatóri dedit Deus curam supérfluam, ut addat & cóngreget; & hoc vánitas est, & cassa solicitúdo. *Eccli.* 2. 26. * Hæc. Glória. † Scit.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. F. Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potéstis Deo servíre, & mammónæ. *Matt.* 6. 24.

ORATIO. Orémus.

CUstódi, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuã propitiatióne perpétuâ: & quia sine te lábitur humána mortálitas; tuis semper au-

xíliis, & abstrahátur à nóxiis, & ad salutária dirigátur; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Rotomagénsi. *An.* 1581. *tit. de Curat. offic. cap.* 22.

PRohibémus in quibúsdã Ecclésiis, quæ simul Collegiátæ sunt & Parœciáles; eádem horâ cantári Missas Canonicórum & Parœcianórum; sed sub pœna excommunicatiónis stari in his judício Epíscopi; nec córpora mortuórum Domínicis inférri inter Missárum solémnia; sed, si fieri potest, post Vésperas servári.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Quærite primùm regnum Dei, & justítiam ejus; & hæc ómnia adjiciéntur vobis. *Matt.* 6. 33.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 1. *c.* 2. 27. *ad* 30.

EXclamávit Mathathías voce magnâ in civitáte, dicens: Omnis qui zelum habet legis, státuens testaméntum, éxeat post me. Et fugit ipse, & filii ejus in montes, & reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quæréntes judícium & justítiam, in desértum: & sedérunt ibi ipsi, & filii eórum, & mulíeres eórum, & pécora eórum; quóniam inundavérunt super eos mala.

℟. Intrávit rex, 192.

Lectio ij. *v.* 49. *ad* 54.

ET appropinquavérunt dies Mathathíæ moriéndi, & dixit fíliis suis: Nunc confortáta est supérbia, & castigátio, & tempus eversiónis, & ira indignatiónis. Nunc ergo, ô filii, æmulatóres estóte legis, & date ánimas vestras pro testaménto patrum vestrórum, & mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; & accipiétis glóriam magnam, & nomen ætérnum. Abraham nonne in tentatióne invéntus est fidélis, & reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum, & factus est dóminus Ægypti. Phínees pater noster, zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni.

℟. Cœpit, 192.

Lectio iij. *v.* 64. *ad fin.*

VOs ergo, filii, confortámini, & viríliter ágite in lege; quia in ipsa glorióſi éritis. Et ecce Simon frater vester, scio quòd vir consílii est: ipsum audíte semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus à juventúte sua, sit vobis princeps milítiæ, & ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos

ómnes factóres legis : & vindicáte vindíctam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus : & inténdite in præcéptum legis. Et benedíxit eos, & appósitus est ad patres suos. Et defúnctus est anno centésimo & quadragésimo sexto; & sepúltus est à filiis suis in sepúlcris patrum suórum in Modin : & planxérunt eum omnis Israël planctu magno.

℟. Surréxit, 193.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 7. *cap.* 29.

CAvénda summópere post exéquias delicáta convívia, crápulæ, ac comessatiónes, ne Deus placándus, magis irritétur.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *Lib.* 1. *c.* 3. 1. *ad* 9.

SUrréxit Judas, qui vocabátur Machabæus, filius ejus pro eo, & adjuvábant eum omnes fratres ejus, & univérsi qui se conjunxerant patri ejus ; & præliabántur prælium Israël cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo, & índuit se lorícam sicut gigas, & succínxit se arma béllica sua in præliis, & protegébat castra gládio suo. Símilis factus est leóni in opéribus suis, & sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne. Et persecútus est iníquos perscrútans eos; & qui conturbábant pópulum suum, eos succéndit flammis; & repúlsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus, & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt; & dirécta est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos, & lætificábat Jacob in opéribus suis, & in séculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, & pérdidit ímpios ex eis, & avértit iram ab Israël. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, & congregávit pereúntes.

℟. Illi quidem armis, 193.

Lectio ij. *v.* 42. *ad* 48.

ET vidit Judas, & fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, & exércitus applicábant ad fines eórum : & cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum & consummatiónem; & dixérunt unusquísque ad próximum suum : Erigámus dejectiónem pópuli nostri, & pugnémus pro pópulo nostro, & sanctis nostris. Et congregátus est convéntus ut essent paráti in prælium; & ut orárent, & péterent misericórdiam & miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desértum : non erat qui ingrederétur & egrederétur

de natis ejus; & sanctum conculcabátur: & filii alienigenárum erant in arce; ibi erat habitátio géntium, & abláta est volúptas à Jacob, & defécit ibi tíbia & cíthara. Et congregáti sunt, & venérunt in Maspha contra Jerúsalem; quia locus oratiónis erat in Maspha antè in Israël. Et jejunavérunt in illa die, & induérunt se cilíciis, & cínerem imposuérunt cápiti suo, & discidérunt vestiménta sua; & expandérunt libros legis, de quibus scrutabántur gentes similitúdinem simulacrórum suórum.

℟. In áliis natiónibus, 193.

Lectio iij. *v.* 55. *ad fin.*

ET post hæc constítuit Judas duces pópuli, tribúnos, & centuriónes, & pentacontárchos, & decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, & sponsábant uxóres, & plantábant víneas, & formidolósis, ut redírent unusquísque in domum suam secúndùm legem. Et movérunt castra, & collocavérunt ad austrum Emmaüm. Et ait Judas: Accingímini, & estóte filii poténtes, & estóte paráti in manè, ut pugnétis advérsùs natiónes has quæ convenérunt advérsùs nos, dispérdere nos & sancta nostra; quóniam mélius est nos mori in bello, quàm vidére mala gentis nostræ, & sanctórum. Sicut autem fúerit volúntas in cœlo, sic fiat.

℟. Pro peccátis nostris, 194.

C A N O N.

Ex Concílio Bracarénsi secúndo.

An. 563. *cap.* 18.

PLácuit ut córpora defunctórum nullo modo in Basílica Sanctórum sepeliántur; sed, si necésse est, déforis circa murum Basílicæ, usque ádeo non abhórret. Nam si firmíssimum hoc privilégium usque nunc manet civitátes, ut nullo modo intrà ámbitus murórum, cujúslibet defúncti corpus humétur, quantò magis hoc venerabílium Mártyrum debet reveréntia obtinére?

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 1. *c.* 4. 34. *ad* 40.

COmmisérunt prælium: & cecidérunt de exércitu Lysiæ quinque míllia virórum. Videns autem Lysias fugam suórum, & Judæórum audáciam, & quòd paráti sunt aut vívere aut mori fórtiter; ábiit Antiochíam, & elégit mílites, ut multiplicáti rursus veníreut in Judæam. Dixit autem Judas, & fratres ejus: Ecce contríti sunt inimíci nostri; ascendámus nunc mundáre sancta, & reno-

váre. Et congregátus est omnis exércitus, & ascendérunt in montē Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desértam, & altáre profanátum, & portas exústas, & in átriis virgúlta nata sicut in saltu, vel in móntibus, & pastophória díruta. Et scidérunt vestiménta sua, & planxérunt planctu magno, & imposuérunt cínerem super caput suum; & cecidérunt in fáciem super terram, & exclamavérunt tubis signórum, & clamavérunt in cœlum.

℟. Intrávit rex, 192.

Lectio ij. *v.* 41. *ad* 48.

TUnc ordinávit Judas viros ut pugnárent advérsùs eos qui erant in arce, donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habéntes in lege Dei: & mundavérunt sancta, & tulérunt lápides contaminatiónis in locum immúndum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consílium bonū ut destrúerent illud, ne fortè illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes, & demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domûs in loco apto, quoadúsque veníret Prophéta, & respondéret de eis. Et accepérunt lápides íntegros secúndùm legem; & ædificavérunt altáre novum secúndùm illud quod fuit priùs: & ædificavérunt sancta, & quæ intrà domum erant intrínsecùs: & ædem & átria ædificavérunt.

℟. Cœpit, 192.

Lectio iij. *v.* 53. *ad* 56.

ET obtulérunt sacrificiū secúndùm legem, super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secúndùm tempus & secúndùm diem, in qua contaminavérunt illud gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, & cítharis, & cínyris, & in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, & adoravérunt, & benedixérunt in cœlum eum qui prospérávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, & obtulérunt holocáusta cum lætítia, & sacrifícium salutáris & laudis.

℟. Surréxit, 193.

CANON.

Ex Concíliis * Mediolanénsi primo, & ** Reménsi.

* *Ann.* 1565. *c.* 60. ** *An.* 1582. *n.* 3.

ANte solis ortum, & post occásum, mórtuum & efférri, & ad sepultúram récipi prohibémus.... Paúperes verò quibus ténues ádeo fuére facultátes, ut própriis impénsis humári néqueant, gratìs & honéstè tamen sepéliant Parœci; alióquin pœnas arbitrárias exsolutúri.

FERIA QUINTA.
De libris Machabæórum.
Lectio j. *Lib.* 2. *c.* 9. 1. *ad* 7.

EOdem témpore Antíochus inhonéstè revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam, quæ dícitur Persépolis, & tentávit expoliáre templum, & civitátem opprímere: sed multitúdine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt; & ita cóntigit ut Antíochus post fugam túrpiter redíret. Et cùm venísset circa Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem & Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum, qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére; ideóque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlésti eum judício perurgénte, eò quòd ita supérbè locútus est se ventúrum Jerosólymam, & congériem sepúlcri Judæórum eam factúrum. Sed qui univérsa cónspicit Dóminus Deus Israël, percússit eum insanábili & invisíbili plagâ. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehéndit eum dolor dirus víscerum, & amára internórum torménta: & quidem satìs justè; quippe qui multis & novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licèt ille nullo modo à sua malítia cessáret. Super hoc autem supérbiâ replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, & præcípiens accelerári negótium, cóntigit illum ímpetu eúntem de curru cádere, & gravi córporis collisióne membra vexári.

℟. Illi quidem armis, 193.
Lectio ij.
c. 9. *v.* 8. *ad* 13. *&* *v.* 28.

ISque, qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbiâ replétus, & móntium altitúdines in statéra appéndere; nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, maniféstam Dei virtútem in semetípso contéstans, ita ut de córpore ímpii, vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus & fœtóre exércitus gravarétur: & qui paulò antè sídera cœli contíngere se arbitrabátur, eum nemo póterat, propter intolerántiam fœtóris portáre. Hinc ígitur cœpit ex gravi supérbia dedúctus ad agnitiónem suî veníre, divínâ admónitus plagâ, per moménta síngula dolóribus suis augménta capiéntibus. Et cùm nec ipse jam fœtórem suum ferre posset, ita ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. Orábat autem hic sceléstus Dóminum, à quo

non esset misericórdiâ consecutúrus.... Igitur homicída & blasphémus péssimè percússus, & ut ipse álios tractáverat, péregrè in móntibus miserábili óbitu vitâ functus est.

℟. In áliis natiónibus, 193.

Lectio iij.

c. 10. 24. *ad* 32.

AT Timótheus, qui priùs à Judæis fúerat superátus, convocáto exército peregrínæ multitúdinis, & congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabæus autem, & qui cum ipso erant, appropinquánte illo, deprecabántur Dóminum, caput terrâ aspergéntes, lumbósque cilíciis præcíncti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, & adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngiùs de civitáte procedéntes, & próximi hóstibus effécti, resedérunt. Primo autem solis ortu utríque commisérunt; isti quidem victóriæ & prosperitátis sponsórem cum virtúte Dóminum habéntes; illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed, cùm véhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frænis áureis decóri, ducátum Judæis præstántes: ex quibus duo Machabæum médium habéntes, armis suis circumséptum incólumem conservábant; in adversários autem tela & fúlmina jaciébant, ex quo & cæcitáte confúsi, & repléti perturbatióne cadébant. Interfécti sunt autem viginti míllia quingénti, & équites sexcénti. Timótheus verò confúgit in Gázaram præsídium munítum.

℟. Pro peccátis, 194.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *cap.* 60. *de funeribus & exequiis.*

SI cui locus sepultúræ deinceps dábitur in Ecclésia, humi tantùm detur; & sepúlcrum in quo condétur, ópere fornicáto cum réliquo Ecclésiæ paviménto æquátum sit.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 2. *c.* 11. 6. *ad* 12.

UT Machabæus, & qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia, cum fletu & lácrymis rogábant Dóminum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israël. Et ipse primus Machabæus,

sumptis armis, céteros adhortátus est simul secum perículum subíre, & ferre auxílium frátribus suis. Cùmque páriter prompto ánimo procéderent, Jerosólymis appáruit præcédens eos eques in veste cándida, armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixérunt misericórdem Dóminum, & convaluérunt ánimis, non solùm hómines, sed & béstias ferocíssimas, & muros férreos paráti penetráre. Ibant ígitur prompti, de cœlo habéntes adjutórem, & miserántem super eos Dóminum. Leónum autem more ímpetu irruéntes in hostes, prostravérunt ex eis úndecim míllia péditum, & équitum mille sexcéntos; univérsos autem in fugam vertérunt; plures autem ex eis vulneráti, nudi evasérunt. Sed & ipse Lysias túrpiter fúgiens evásit.

℟. Intrávit rex, 192.

Lectio ij.

c. 15. 6. *ad* 11.

NIcánor quidem cum summa supérbia eréctus, cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe, auxílium sibi à Deo affutúrum; & hortabátur suos ne formidárent ad advéntum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, & nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege & Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres constítuit eos: & ita ánimis eórum eréctis, simul ostendébat géntium falláciam, & juramentórum prævaricatiónem. Singulos autem illórum armávit, non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis & exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos lætificávit.

℟. Cœpit, 192.

Lectio iij.

v. 12. *ad* 18.

ERat autem hujuscémodi visus: Oníam, qui fúerat summus Sacérdos, virum bonum & benígnũ, verecúndum visu, modéstum móribus, & elóquio decórum, & qui à púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Post hoc apparuísse & álium virum, ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum; respondéntem verò Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, & pópuli Israël; hic est, qui multùm orat pro pópulo, & univérsa sancta civitáte, Jeremías Prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextram, & dedísse Judæ gládium áureum, di-

céntem : Accipe ſanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adverſários pópuli mei Iſraël. Exhortáti itaque Judæ ſermónibus bonis valde, de quibus extólli poſſet ímpetus, & ánimi júvenum confortári, ſtatuérunt dimicáre & conflígere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret, eò quòd cívitas ſancta & templum periclitaréntur. Erat enim pro uxóribus, & fíliis, itémque pro frátribus, & cognátis, minor ſolicitúdo; máximus verò & primus pro ſanctitáte timor erat templi.

℟. Surréxit, 193.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénſi quarto.

An. 1576. *part.* 1. *tit.* 1.

CŒmetéria ut muro, vel áliàs tutè úndique ſepiántur; & eórum ingréſſus béſtiis occludátur, curet Epíſcopus diligénter. In eórum médio crux firmiter eréćta ſit.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j.

Lib. 2. *c.* 15. 25. *ad* 35.

NIcánor & qui cum ipſo erant, cum tubis & cánticis admovébant. Judas verò, & qui cum eo erant, invocáto Deo per orationes, congréſſi ſunt: manu quidem pugnántes, ſed Dóminum córdibus orántes, proſtravérunt non minùs trigínta quinque míllia, præſéntiâ Dei magnificè delectáti. Cùmque ceſſáſſent, & cum gaúdio redírent, cognovérunt Nicánorem ruiſſe cum armis ſuis. Facto ítaque clamóre, & perturbatióne excitátâ, pátriâ voce omnipoténtem Dóminum benedicébant. Præcépit autem Judas, qui per ómnia córpore & ánimo mori pro cívibus parátus erat, caput Nicánoris, & manum cum húmero abſcíſſam, Jeroſólymam perférri. Quò cùm perveníſſet, convocátis contribúlibus & ſacerdótibus ad altáre, accérſiit & eos qui in arce erant. Et oſténſo cápite Nicánoris, & manu nefáriâ, quam extendens contra domum ſanctam omnipoténtis Dei, magnificè gloriátus eſt; linguam étiam ímpii Nicánoris præcíſam juſſit particulátim ávibus dari; manum autem deméntis contra templum ſuſpéndi. Omnes ígitur cœli benedixérunt Dóminum, dicéntes: Benedíctus, qui locum ſuum incontaminátum ſervávit. Suſpéndit autem Nicánoris caput in ſumma arce, ut évidens eſſet, & maniféſtum ſignum auxílii Dei.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *ſumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij.

Lib. 1. *c.* 9. *v.* 7. *ad* 10. *v.* 17. *ad* 19. & *v.* 28. *ad* 31.

VIdit Judas quòd defluxit exércitus suus, & bellum perurgébat eum, & confráctus est corde, quia non habébat tempus congregándi eos; & dissolútus est. Et dixit his qui resídui erant: Surgámus, & eámus ad adversários nostros, si potérimus pugnáre advérsùs eos. Et avertébant eum, dicéntes: Non potérimus, sed liberémus ánimas nostras modò, & revertámur ad fratres nostros, & tunc pugnábimus advérsùs eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas: Absit istam rem fácere ut fugiámus ab eis: & si appropiávit tempus nostrum, moriámur in virtúte propter fratres nostros, & non inferámus crimen glóriæ nostræ..... Et ingravátum est prælium, & cecidérunt vulneráti multi ex his, & ex illis. Et Judas cécidit, & céteri fugérunt. Et Jónathas & Simon tulérunt Judam fratrem suum, & sepeliérunt eum in sepúlcro patrum suórum in civitáte Modin.... Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, & dixérunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defúnctus est, vir símilis ei non est qui éxeat contra inimícos nostros, Bácchiden, & eos qui inimíci sunt gentis nostræ: nunc itaque te hódie elégimus esse pro eo nobis in príncipem, & ducem ad bellándum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, & surréxit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij.

c. 13. 1. *ad* 9.

AUdívit Simon quòd congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda, & attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est & in timóre, ascéndit Jerúsalem, & congregávit pópulum, & adhórtans dixit: Vos scitis quanta ego, & fratres mei, & domus patris mei, fécimus pro légibus, & pro sanctis prælia; & angústias quales vídimus: horum grátiâ periérunt fratres mei omnes propter Israël, & relíctus sum ego solus. Et nunc non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis; non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo itaque gentem meam, & sancta; natos quoque nostros, & uxóres; quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos inimicítiæ grátiâ. Et accénsus est spíritus pópuli simul ut audívit sermónes istos: & respondérunt voce magnâ, dicéntes: Tu es dux noster loco Judæ, & Jónathæ fratris tui; pugna prælium no-

strum, & ómnia quæcúmque díxeris nobis, faciémus.

CANON.

Ex Synodo Trecénsi.

An. 1459. *loc.* 2. *fol.* 93.

CEssent in Ecclésiis & in eárum cœmetériis negotiatiónes mercatórum & judiciórum seculáriũ. Nulla ibídem per láïcos causa, máximè criminális, agitétur; sed eórum loca à cognitiónibus laïcórum sint pénitus aliéna.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Sapiéntia insipiéntibus locúta est: Relínquite infántiam, & vívite, & ambuláte per vias prudéntiæ. *Prov.* 9. 4. 6.

Oratio, Ecclésiæ tuæ, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XV. *post Pentecosten.*

In I. Nocturno.

Incípiunt Parábolæ Salomónis.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 9.

PArábolæ Salomónis, filii David, regis Israël. Ad sciéndam sapiéntiam & disciplínam: ad intelligénda verba prudéntiæ, & suscipiéndam eruditiónem doctrínæ, justítiam & judícium, & æquitátem: ut detur párvulis astútia, adolescénti sciéntia & intelléctus. Aúdiens sápiens, sapiéntior erit; & intélligens, gubernácula possidébit. Animadvértet parábolam, & interpretatiónem; verba sapiéntum, & ænígmata eórum. Timor Dómini, princípium sapiéntiæ. Sapiéntiam atque doctrínam stulti despíciunt. Audi, fili mi, disciplínam patris tui, & ne dimíttas legem matris tuæ, ut addátur grátia cápiti tuo, & torques collo tuo.

℟. Da mihi, Dómine, sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciã quid accéptum sit apud te; * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè. *Sap.* 9. 4. 10. 11. ℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modésta, non júdicans, sine simulatióne. *Jac.* 3. 17. * Illa.

Lectio ij.

v. 10. *ad* 16.

FIli mi, si te lactáverint peccatóres, ne acquiéscas eis. Si díxerint: Veni nobíscum, insidiémur sánguini, abscondámus tendículas contra insóntem frustrà, deglutiámus eum sicut inférnus vivéntem, & íntegrum quasi descendéntem in lacum. Omnem pretiósam substántiam reperiémus, implébimus domos nostras spóliis. Sortem mitte nobíscum, marsúpium unum sit ómnium nostrũm. Fili mi, ne ámbules cum eis, próhibe pedem tuum

à sémitis eórum; pedes enim illórum ad malum currunt, & festínant ut effúndant sánguinem.

℟. Vidi sub sole in loco judícii impietátem, & in loco justítiæ iniquitátem, & dixi in corde meo: * Justum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. *Eccle.* 3. 16. 17. ℣. Uniuscujúsque opus maniféstum erit; dies enim Dómini declarábit. 1. *Cor.* 3. 13. * Justum.

Lectio iij. *v.* 20. *ad* 28.

SApiéntia foris prædicat, in platéis dat vocem suam, in cápite turbárum clámitat, in fóribus portárum urbis profert verba sua, dicens: Usquequo, párvuli, dilígitis infántiam, & stulti ea quæ sibi sunt nóxia cúpient, & imprudéntes odíbunt sciéntiam? Convertímini ad correptiónem meam: En próferam vobis spíritum meum, & osténdam vobis verba mea: Quia vocávi, & renuístis; exténdi manum meam, & non fuit qui aspíceret; despexístis omne consílium meum, & increpatiónes meas neglexístis. Ego quoque in intéritu vestro ridébo, & subsannábo, cùm vobis id quod timebátis, advénerit. Cùm irrúerit repentína calámitas, & intéritus quasi tempéstas ingrúerit; quando vénerit super vos tribulátio & angústia, tunc invocábunt me, & non exaúdiam; manè consúrgent, & non invénient me.

℟. Si esuríerit inimícus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi; * Noli vinci à malo, sed † Vince in bono malum. *Rom.* 12. 20. 21. ℣. In ruína inimíci tui ne exúltet cor tuum, ne fortè vídeat Dóminus, & displíceat ei. *Prov.* 24. 17. 18. * Noli. Glória. † Vince.

IN II. NOCTURNO.

Si hac Dominica proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, require Rubr. 180.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lectio iv.

Lib. 17. *c.* 20. §. 1.

PRophetásse Sálomon reperítur in suis libris, qui tres recépti sunt in autoritátem canónicam, Provérbia, Ecclesiástes, & Cánticum Canticórum. Alii verò duo, quorum unus Sapiéntia, alter Ecclesiásticus dícitur, propter elóquii nonnúllam similitúdinem, ut Salomónis dicántur obtínuit consuetúdo: non autem esse ipsíus, non dúbitant doctióres; eos tamen in autoritátem, máximè occidentális, antíquitus recépit Ecclésia. Quorum in uno qui appellátur Sapiéntia Salomónis, pássio Christi apertíssimè prophetátur. Impii quippe interfectóres ejus

commemorántur, dicéntes: [Circumveniámus justum, quóniam insuávis est nobis, & contrárius est opéribus nostris, & impróperat nobis peccáta legis, & infámat in nos peccáta disciplínæ nostræ.] In Ecclesiástico autem fides géntium futúra prædícitur isto modo: [Miserére nóstrî, dominátor Deus ómnium, & immítte timórem tuum super omnes gentes.]

℞. Ne despícias hóminem averténtem se à peccáto, neque impróperes ei; * Meménto quóniam omnes in correptióne sumus. *Eccli.* 8. 6. ℣. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne & tu tentéris. *Gal.* 6. 1. * Meménto.

Lectio v. §. 2.

IN tribus verò illis quos Salomónis esse constat, & Judæi canónicos habent, ut ostendátur ad Christum & Ecclésiam pertinére quod in eis ejúsmodi reperítur, operósa disputátio necessária est, quæ nos ultrà quàm opórtet, si nunc adhibétur, exténdit. Tamen quod in Provérbiis légitur, viros ímpios dícere, [Abscondámus in terra virum justum injústè, absorbeámus verò eum tanquam inférnus vivéntem, & auferámus ejus memóriam de terra, possessiónem ejus pretiósam apprehendámus;] non ita obscúrum est, ut de Christo & possessióne ejus Ecclésia sine laboriósa expositióne non possit intélligi. Tale quippe áliquid étiam Dóminus ipse Jesus per Evangélicam parábolam osténdit dixisse malos colónos: [Hic est heres, veníte, occidámus eum, & nostra erit heréditas.]

℞. Disciplínam Dómini ne abjícias; * Quem enim díligit Dóminus, córripit; & quasi pater in filio cómplacet sibi. *Prov.* 3. 11. 12. ℣. Tanquam filiis offert se Deus; quis enim filius quem non córripit pater? *Hebr.* 12. 7. * Quem enim díligit.

Lectio vj.

IN álio libro qui vocátur Ecclesiástes, ubi ait: [Non est bonum hómini, nisi quod manducábit & bibet;] quid credibílius dícere intellígitur, quàm quod ad participatiónem mensæ hujus pértinet, quam sacérdos ipse Mediátor Testaménti novi exhibet secúndùm órdinem Melchísedech de córpore & sánguine suo? id enim sacrificium successit ómnibus illis sacrifíciis véteris Testaménti, quæ immolabántur in umbra futúri... Jam verò Cánticum Canticórum spirituális quædam sanctárum est volúptas méntium, in conjúgio illíus regis & re-

ginæ civitátis, quod est Christus & Ecclésia.

℟. Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas; * Deum time, & † Mandáta ejus obsérva; hoc est omnis homo. *Eccle.* 12. 8. 13. ℣. Qui servat verbum Dei, verè in hoc cáritas Dei perfécta est. 1. *Joan.* 25. * Deum time. Glória Patri. † Mandáta.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij.

c. 7. 11. *ad* 16.

IN illo témpore; Ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm; & ibant cum eo discípuli ejus, & turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defúnctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98. *de Verbis Evang.* §. 4. *Aliàs Serm.* 44. *de Verbis Domini.*

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit: Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotántem petebátur, ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit & hunc júvenem víduæ fílium, de quo nunc admóniti sumus, ut hinc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra caritáte loquerémur. Modò audístis quómodo excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: & ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus, quòd flebat mater vídua & destitúta único fílio, fecit quod audístis, dicens: [Adoléscens, tibi dico, surge.] Surréxit ille mórtuus, cœpit loqui; & réddidit illum matri suæ. Excitávit & Lázarum de sepúlcro.

℟. Defúnctus efferebátur fílius únicus matris suæ, & hæc vídua erat; quàm cùm vidísset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. *Luc.* 7. 12. 13. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effúndat loquélam gémitûs. *Eccli.* 35. 17. * Dóminus.

Lectio viij. §. 5.

ISta tria génera mortuórum, sunt tria génera peccatórum, quos hodiéque súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intus erat in domo, nondum erat de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intus suscitáta est, viva paréntibus réddita. Iste autem jam quidem non in domo, sed tamen nondum in sepúlcro, pariétibus elátus erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuum nondum elátum, suscitávit mórtuum jam elátum, nondum sepúltum. Tértium restábat, ut & se-

pulum suscitáret; & hoc fecit in Lázaro.

℟. Accéssit Jesus, & tétigit lóculum; hi autem qui portábant, stetérunt; & * Ait: Adoléscens, tibi dico, surge; & resédit qui erat mórtuus. *Luc.* 7. 14. 15. ℣. Dedúcit ad ínferos, & redúcit; humíliat, & súblevat. 1. *Reg.* 2. 6. 7. * Ait.

Lectio ix. §. 7.

HÆc ergo, caríssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant; qui mórtui sunt, revivíscant. Sive adhuc peccátum in corde concéptum est, & non procéssit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intrà domum consciéntiæ. Sive jam quod cogitávit admísit; nec sic desperétur. Non surréxit mórtuus intus, surgat elátus: pœníteat facti, de próximo revivíscat; non eat in profúndum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam quatriduánus putet. Nec ipse despéret: profúndus mórtuus est, sed altus est Christus. Novit clamándo terréna ónera rúmpere, novit intrínsecùs per seípsum vivificáre, solvéndum discípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam: neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum ullus putor in vivénte remánserat. Ergo qui vivunt, vivant; quicúmque autem mórtui sunt, in quacúmque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter resúrgant.

℟. Sicut Pater súscitat mórtuos, & vivíficat; * Sic & † Fílius quos vult, vivíficat. *Joan.* 5. 21. ℣. Non est fortis sicut Deus noster: Dóminus mortíficat & vivíficat. 1. *Reg.* 2. 2. 6. * Sic & Fílius. Glória. † Fílius.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui. Et dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7. 15.

Oratio. Orémus.

ECclésiæ tuæ, quæsumus Dómine, preces & lácrymas intuére propítius ut, quæ mórtuos peccáti fílios suos lamentátur, illos grátiâ tuâ resurgéntes tibi læta gratulétur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Narbonénsi. *An.* 1551. *can.* 36.

PRæcípimus Párochis ómnibus, eorúmque vicem geréntibus, è suggésto sive prono parochiános monére, excommunicatiónis pœnam illis minitántes, ut unusquísque ad Missam Parochiálem véniat, diébus præsértim Domínicis.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor; & magnificábant Deum, dicéntes: Quia Prophéta ma

gnus surréxit in nobis, & quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7. 16.

FERIA SECUNDA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *c.* 3. 1. *ad* 7.

FIlli mi, ne obliviscáris legis meæ, & præcépta mea cor tuum custódiat; longitúdinem enim diérum, & annos vitæ, & pacem appónent tibi. Misericórdia & véritas te non déserant; circúmda eas gútturi tuo, & describe in tábulis cordis tui, & invénies grátiam & disciplínam bonam coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipse díriget gressus tuos. Ne sis sápiens apud temetípsum: Time Deum, & recéde à malo.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 9. *ad* 15.

HOnóra Dóminum de tua substántia, & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei; & implebúntur hórrea tua saturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Disciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias; nec defícias cùm ab eo corríperis; quem enim díligit Dóminus, córripit; & quasi pater in fílio cómplacet sibi. Beátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ; mélior est acquisítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríssimi fructus ejus. Pretiósior est cunctis ópibus; & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *c.* 5. 1. *ad* 13.

FIlli mi, atténde ad sapiéntiam meam, & prudéntiæ meæ inclína aurem tuam; ut custódias cogitatiónes, & disciplínam lábia tua consérvent. Ne atténdas falláciæ mulíeris; favus enim distíllans lábia meretrícis, & nitídius óleo guttur ejus: novíssima autem illíus amára quasi absynthium, & acúta quasi gládius biceps. Pedes ejus descéndunt in mortem, & ad ínferos gressus illíus pénetrant. Per sémitam vitæ non ámbulant; vagi sunt gressus ejus, & investigábiles. Nunc ergo, fili mi, audi me; & ne recédas à verbis oris mei. Longè fac ab ea viam tuam, & ne appropínques fóribus domûs ejus. Ne des aliénis honórem tuum, & annos tuos crudéli; ne fortè impleántur extránei víribus tuis, & labóres tui sint in domo aliéna; & gemas in novíssimis, quando consúmpseris carnes tuas, & corpus tuum, & dicas: Cur detestátus sum disciplínam, & increpatiónibus non acquiévit cor meum; nec audívi vocem

docéntium me, & magístris non inclinávi aurem meam?

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Collectióne variórum Cánonum Ecclésiæ Africánæ contra Donatístas.

Cap. 50.

PLácuit ut altária, quæ passim per agros, & per vias tanquam memóriæ Mártyrum constituúntur, in quibus nullum corpus aut relíquiæ Mártyrum cónditæ probántur; ab Epíscopis qui locis eísdem præsunt, si fieri potest, everántur.

FERIA TERTIA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

c. 6. 6. *ad* 11.

VAde ad formícam, ô piger, & consídera vias ejus, & disce sapiéntiam: quæ cùm non hábeat ducem, nec præceptórem, nec príncipem, parat in æstáte cibum sibi, & cóngregat in messe quod cómedat. Usquequo, piger, dórmies? quando consúrges è somno tuo? Paúlulùm dórmies; paúlulùm dormitábis, paúlulùm cónseres manus ut dórmias; & véniet tibi quasi viátor, egéstas; & paupéries, quasi vir armátus. Si verò ímpiger fúeris, véniet ut fons messis tua, & egéstas longè fúgiet à te.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 12. *ad* 19.

HOmo apóstata, vir inútilis; gráditur ore pervérso, ánnuit óculis, terit pede, dígito lóquitur, pravo corde machinátur malum, & omni témpore júrgia séminat. Huic extémplo véniet perdítio sua, & súbitò conterétur, nec habébit ultrà medicínam. Sex sunt quæ odit Dóminus, & séptimum detestátur ánima ejus: Oculos sublímes, linguam mendácem, manus effundéntes innóxium sánguinem, cor máchinans cogitatiónes péssimas, pedes velóces ad curréndum in malum, proferéntem mendácia testem fallácem, & eum qui séminat inter fratres discórdias.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *c.* 8. 12. *ad* 17.

EGo sapiéntia hábito in consílio, & erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & supérbiam, & viam pravam, & os bilíngue detéstor. Meum est consílium, & æquitas; mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, & legum conditóres justa decérnunt; per me príncipes ímperant, & poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me dílìgo;

& qui manè vígilant ad me, invénient me.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Lateranénsi quarto Œcuménico.

An. 1215. *c.* 19.

PRæcípimus ut oratória, vasa, corporália, & vestiménta Ecclésiæ, munda & nítida conservéntur. Nimis enim vidétur absúrdum, in sacris sordes neglígere, quæ dedecérent étiam in profánis.

FERIA QUARTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

c. 10. 1. *ad* 5.

FIlius sápiens lætíficat patrem; fílius verò stultus mœstítia est matris suæ. Nihil próderunt thesaúri impietátis: justítia verò liberábit à morte. Non affliget Dóminus fame ánimam justi, & insídias impiórum subvértet. Egestátem operáta est manus remíssa; manus autem fórtium divítias parat. Qui nítitur mendáciis, hic pascit ventos; idem autem ipse séquitur aves volántes. Qui cóngregat in messe, fílius sápiens est; qui autem stertit æstáte, fílius confusiónis.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij.

v. 6. *ad* 12.

BEnedíctio Dómini super caput justi; os autem impiórum óperit iníquitas. Memória justi cum laúdibus; & nomen impiórum putréscet. Sápiens corde præcépta súscipit; stultus cæditur lábiis. Qui ámbulat simplíciter, ámbulat confidénter; qui autem deprávat vias suas, maniféstus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolórem: & stultus lábiis verberábitur. Vena vitæ, os justi; & os impiórum óperit iniquitátem. Odium súscitat rixas: & univérsa delícta óperit cáritas.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 13. *ad* 19.

IN lábiis sapiéntis invenítur sapiéntia: & virga in dorso ejus qui índiget corde. Sapiéntes abscóndunt sciéntiam: os autem stulti confusióni próximum est. Substántia dívitis, urbs fortitúdinis ejus: pavor paúperum, egéstas eórum. Opus justi ad vitam: fructus autem ímpii ad peccátum. Via vitæ, custodiénti disciplínam: qui autem increpatiónes relínquit, errat. Abscóndunt ódium lábia mendácia: qui profert contuméliam, insípiens est. In multilóquio non déerit peccátum; qui autem moderátur lábia sua, prudentíssimus est.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *cap.* 5.

ORatoriórum ædificatiónem aut usum, ne fácilè, sed magna de causa permíttant Epíscopi.

FERIA QUINTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

c. 11. 1. *ad* 8.

STatéra dolósa, abominátio est apud Dóminum; & pondus æquum, volúntas ejus. Ubi fúerit supérbia, ibi erit & contumélia: ubi autem est humílitas, ibi & sapiéntia. Simplícitas justórum díriget eos: & supplantátio pervers órum vastábit illos. Non próderunt divítiæ in die ultiónis: justítia autem liberábit à morte. Justítia símplicis díriget viam ejus; & in impietáte sua córruet ímpius. Justítia rectórum liberábit eos: & in insídiis suis capiéntur iníqui. Mórtuo hómine ímpio, nulla erit ultrà spes: & expectátio solicitórum períbit. Justus de angústia liberátus est; & tradétur ímpius pro eo.

℟. Ne despícias hóminem, 207.

Lectio ij. *c.* 14. 12. *ad* 17.

EST via, quæ vidétur hómini justa; novíssima autem ejus dedúcunt ad mortem. Risus dolóre miscébitur, & extréma gaúdii luctus óccupat. Viis suis replébitur stultus, & super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo: astútus consíderat gressus suos. Fílio dolóso nihil erit boni: servo autem sapiénti prósperi erunt actus, & dirigétur via ejus. Sápiens timet, & declínat à malo: stultus tránsilit, & confídit. Impátiens operábitur stultítiam: & vir versútus odiósus est.

℟. Disciplínam Dómini, 207.

Lectio iij.

c. 14. 31. *ad fin.* & *c.* 15. 1. *ad* 4.

QUi calumniátur egéntem, éxprobrat factóri ejus; honórat autem eum, qui miserétur paúperis. In malítia sua expellétur ímpius; sperat autem justus in morte sua. In corde prudéntis requiéscit sapiéntia; & indóctos quosque erúdiet. Justítia élevat gentem: míseros autem facit pópulos peccátum. Accéptus est regi miníster intélligens: iracúndiam ejus inútilis sustinébit. Respónsio mollis frangit iram; sermo durus súscitat furórem. Lingua sapiéntium ornat sciéntiam; os fatuórum ebúllit stultítiam. In omni loco óculi Dómini contemplántur bonos & malos. Lingua placábilis, lignum vitæ;

quæ autem immoderáta est, cónteret spíritum.

℟. Vánitas vanitátum, 208.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

Ann. 1573. *part.* 2. *tit.* 4.

DUas píxides unaquæque Parochiális Ecclésia saltem hábeat; álteram formâ majóri, ad usum sacræ Communiónis pópulo in Ecclésia ministrándæ; álteram minóri, quâ sanctíssimum Sacraméntum ad infírmos deferátur.

FERIA SEXTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. *c.* 16, 2, *ad* 8.

SPirítuum ponderátor est Dóminus. Revéla Dómino ópera tua, & dirigéntur cogitatiónes tuæ. Univérsa propter semetípsum operátus est Dóminus, ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini est omnis árrogans; étiam si manus ad manum fúerit, non est ínnocens. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam: accépta est autem apud Deum magis quàm immoláre hóstias. Misericórdiâ & veritáte rédimitur iníquitas: & in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convértet ad pacem. Mélius est parum cum justítia, quàm multi fructus cum iniquitáte.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij.

c. 16. 28, *ad fin.* & *c.* 17. 1. *ad* 2.

HOmo pervérsus súscitat lites; & verbósus séparat príncipes. Vir iníquus lactat amícum suum; & ducit eum per viam non bonam. Qui attónitis óculis cógitat prava, mordens lábia sua pérficit malum. Coróna dignitátis senéctus, quæ in viis justítiæ reperiétur. Mélior est pátiens viro forti; & qui dominátur ánimo suo, expugnatóre úrbium. Sortes mittúntur in sinum, sed à Dómino temperántur. Mélior est buccélla sicca cum gaúdio, quàm domus plena víctimis cum júrgio. Servus sápiens dominábitur fíliis stultis, & inter fratres hereditátem dívidet.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *c.* 18. 1, *ad* 8.

OCcasiónes quærit qui vult recédere ab amíco: omni témpore erit exprobrábilis. Non récipit stultus verba prudéntiæ; nisi ea díxeris quæ versántur in corde ejus. Impius, cùm in profúndum véncrit peccatórum, contémnit; sed séquitur eum ignomínia & oppróbrium. Aqua profúnda verba ex ore viri: & torrens redúndans fons sapiéntiæ. Accípere persó-

nam ímpii non est bonum, ut declínes à veritáte judícii. Lábia stulti miscent se rixis; & os ejus júrgia próvocat. Os stulti contrítio ejus; & lábia ipsíus, ruína ánimæ ejus. Verba bilínguis, quasi simplícia; & ipsa pervéniunt usque ad interióra ventris.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1573. *part.* 2. *tit.* 4.

QUinque saltem partícu-læ consecrátæ servéntur assíduè in píxide, ubi sanctíssimum Sacraméntum conservátur; quæ octávo quoque die renovéntur.

SABBATO.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

c. 22. 6. *ad* 15.

PRovérbium est: Adoléscens juxta viam suam, étiam cùm senúerit, non recédet ab ea. Dives paupéribus ímperat: & qui áccipit mútuum, servus est fenerántis. Qui séminat iniquitátem, metet mala; & virga iræ suæ consummábitur. Qui pronus est ad misericórdiam, benedicétur; de pánibus enim suis dedit paúperi. Victóriam & honórem acquíret qui dat múnera; ánimam autem aufert accipiéntium. Ejice derisórem, & exíbit cum eo júrgium, cessabúntque causæ & contuméliæ. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum habébit amícum regem. Oculi Dómini custódiunt sciéntiam; & supplantántur verba iníqui. Dicit piger: Leo est foris, in médio plateárum occidéndus sum. Fóvea profúnda os aliénæ: cui irátus est Dóminus, íncidet in eam. Stultítia colligáta est in corde púeri; & virga disciplínæ fugábit eam.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij.

c. 26. 27. *ad fin.* & *c.* 27. 1. *ad* 7.

QUi fodit fóveam, íncidet in eam: & qui volvit lápidem, revertétur ad eum. Lingua fallax non amat veritátem: & os lúbricum operátur ruínas. Ne gloriéris in crástinum, ignórans quid superventúra páriat dies. Laudet te aliénus, & non os tuum; extráneus, & non lábia tua. Grave est saxum, & onerósa aréna; sed ira stulti utróque grávior. Ira non habet misericórdiam, nec erúmpens furor; & ímpetum concitáti ferre quis póterit? Mélior est manifésta corréptio, quàm amor abscónditus. Melióra sunt vúlnera diligéntis, quàm fraudulénta óscula odiéntis. Anima sa-

turáta calcábit favum ; & ánima esúriens, étiam amárum pro dulci sumet.

Lectio iij. *c.* 29. 17. *ad* 26.

ERudi filium tuum, & refrigerábit te, & dabit delícias ánimæ tuæ. Cùm prophetía derécerit, dissipábitur pópulus : qui verò custódit legem, beátus est. Servus verbis non potest erudíri ; quia quod dicis intélligit, & respondére contémnit. Vidísti hóminem velócem ad loquéndum ? stultítia magìs speránda est, quàm illíus corréptio. Qui delicátè à pueritia nutrit servum suum, póstea séntiet eum contumácem. Vir iracúndus próvocat rixas : & qui ad indignándum fácilis est, erit ad peccándum proclívior. Supérbum séquitur humílitas ; & húmilem spíritu suscípiet glória. Qui cum fure partícipat, odit ánimam suam ; adjurántem audit, & non índicat. Qui timet hóminem, citò córruet : qui sperat in Dómino, sublevábitur. Multi requírunt fáciem príncipis ; & judícium à Dómino egréditur singulórum.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

An. 1528. *in decretis morum, cap.* 21.

INhibémus Capéllas de novo érigi, cónstrui, étiam omníno dírutas reædificári, sine Diœcesanórum licéntia & permissióne.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Cùm esset sapientíssimus Ecclesiástes, dócuit pópulum, & conscrípsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccle.* 12. 9. 10.

Oratio, Tua nos, quæsumus, *infrà in Laudibus.*

DOMINICA XVI.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástæ.

Lectio j.

c. 1. 1. *ad* 7.

VErba Ecclesiástæ, filii David, regis Jerúsalem. Vánitas vanitatum, dixit Ecclesiástes : vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. Quid habet ámpliùs homo de univérso labóre suo, quo labórat sub sole ? Generátio præterit, & generátio ádvenit : terra autem in ætérnum stat. Oritur sol, & óccidit, & ad locum suum revértitur ; ibíque renáscens, gyrat per merídiem, & fléctitur ad aquilónem. Lustrans univérsa in circúitu pergit spíritus, & in círculos suos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, & mare non redúndat : ad locum unde éxeunt flúmina revertúntur, ut íterum fluant.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 8. *ad* 11.

CUnctæ res difficiles : non potest eas homo explicáre sermóne. Non saturátur

tur óculus visu; nec auris audítu implétur. Quid est quod fuit? ipsum quod futúrum est: quid est quod factum est? ipsum quod faciéndum est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dícere: Ecce hoc recens est; jam enim præcéssit in sǽculis quæ fuérunt ante nos. Non est priórum memória; sed nec eórũ quidem quæ póstea futúra sunt, erit recordátio apud eos qui futúri sunt in novíssimo.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 12. *ad fin.*

EGo Ecclesiástes fui rex Israël in Jerúsalem: & propósui in ánimo meo quærere & investigáre sapiénter de ómnibus quæ fiunt sub sole. Hanc occupatiónem péssimam dedit Deus fíliis hóminum, ut occuparéntur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, & ecce univérsa vánitas, & afflíctio spíritûs. Pervérsi difficilè corrigúntur, & stultórum infinítus est númerus. Locútus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus efféctus sum, & præcéssi omnes sapiéntiâ, qui fuérunt ante me in Jerúsalem; & mens mea contempláta est multa sapiénter, & dídici. Dedíque cor meum ut scirem prudéntiam atque doctrínam, erroréſque & stultítiam; & agnóvi quòd in his quoque esset labor, & afflíctio spíritûs; eò quòd in multa sapiéntia, multa sit indignátio: & qui addit sciéntiam, addit & labórem.

℟. Si esuríerit, 206.

IN II. NOCTURNO.

Si hæc Dominica proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, require Rubricam, 180.

De Sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.

Serm. contra Concubinarios, circa finem.

Lectio iv.

SAlomon, cùm seculárium rerum concupiscéntiâ teneretur, magnas eas & admirándas putábat, multúmque in eis labóris & solicitúdinis insumébat, magníficas ædificándo domos, copiósum coacervándo aurum, congregándo cantórum choros, vária génera ministrórum mensæ & popínæ, quæréndo ánimæ suæ voluptátem ab hortórum & córporum formosórum grátia, & omnem, ut ita dicam, oblectatiónis & refrigérii viam sectándo.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio v.

AT ubi inde ad se revérsus, & quasi ex umbrósa quadam abysso ad lumen veræ sapiéntiæ respícere váluit; tunc sublímem illam, & cœlis dignam emísit vocem: [Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas.] Hanc & vos, & hâc sublimiórem, si voluéritis, efferétis senténtiam de intempestiva hac

voluptáte, si aliquantíspèr à mala consuetúdine vos sequestravéritis.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio vj.

QUamvis autem à Salomóne séculis superióribus non tam multa sapiéntiæ exigebátur diligéntia; neque enim delícias lex vetus prohibébat, neque áliis frui supervácuis dicébat vanum: áttamen, & sic se habéntibus rebus, in ipsis contuéri pótuit, quàm viles, & vanitáti obnóxiæ res sint. Nos verò ad majórem vocári vitam, & ad excelléntius fastígium ascéndimus, & in majóribus exercémur palæstris; & quid áliud, quàm quòd sicut supérnæ virtútes intellectuáles & incorpóreæ illæ, vitam instítuere jubémur?

℟. Vánitas, 208.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c.* 14. 1. *ad* 11.

IN illo témpore; Cùm intráret Jesus in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum sábbato manducáre panem; & ipsi observábant eum: & ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Lib. 16. *Moral. in Job, cap.* 23. & 24.

QUantálibet sit justítia óperis, apud intérnum Júdicem nulla est, si hanc élevat tumor mentis. [Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória; & qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur.] Quæ nimírum senténtia à veritátis ore non díscrepat, dicéntis: [Omnis qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur.] Unde & per Salomónem dícitur: [Antequam conterátur, exaltátur cor hóminis; & ántequam gloriétur, humiliátur.] Rectè autem dícitur: [Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur;] quia quantùm per membrórum ministérium deprehéndi potest, prima supérbiæ osténsio esse in óculis solet. Oculos ergo inclináre, est nullum respiciéndo despícere, sed se minórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur qui óculos inclínat; quia qui falsũ supérbiæ vérticem déserit, veritátis altitúdinẽ ascéndit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discúmbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, & qui te vocávit dicat tibi: Da huic locum. *Luc.* 14. 8. 9. ℣. Ubi fúerit supérbia, ibi erit & contumélia; ubi autem est humílitas, ibi est sapiéntia. *Prov.* 11. 2. * Non.

Homil. 7. *in Evang. n.* 4.

Lectio viij.

REstat ergo ut in omne quod scit, sese mens déprimat; ne quod virtus

sciéntiæ cóngregat, ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, semper ad memóriam malè acta revocáte; ut dum cautè culpa conspícitur, nunquam de bono ópere incáutè ánimus lætétur. Superióres invicem, eos máximè qui vobis commíssi non sunt, próximos vestros atténdite; quia & quos ágere áliqua prava conspícitis, quæ in eis láteant bona nescítis. Magnus ergo unusquísque esse stúdeat, sed tamen áliquo modo esse se nésciat; ne dum sibi magnitúdinem arrogánter tríbuit, amíttat. Hinc étenim per Prophétam dícitur: [Væ qui sapiéntes estis in óculis vestris, & coram vobismetípsis prudéntes.] Hinc Paulus ait: [Nolíte prudéntes esse apud vosmetípsos.] Hinc contra superbiéntem Saül dícitur: [Cùm esses párvulus in óculis tuis, caput in tríbubus Isräël factus es.] Ac si apértè dicerétur: Cùm tu te párvulum conspíceres, ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónspicis, à me parvus æstimáris.

℟. Recúmbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascénde supériùs; * Tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus. *Luc.* 14. 10. ℣. Mélius est ut dicátur tibi: Ascénde, quàm ut humiliéris. *Prov.* 25. 7. * Tunc erit.

Lectio ix.

SI ergo sancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de semetípsis vília séntiunt; quid in sua excusatióne dictúri sunt qui sine ópere virtútis intuméscunt? Sed etsi quælibet bona adsint ópera, nulla sunt, nisi ex humilitáte condiántur. Miránda quippe áctio cum elatióne non élevat, sed gravat. Qui enim sine humilitáte virtútes cóngregat, in ventum púlverem portat; & unde áliquid ferre cérnitur, inde detériùs cæcátur. In cunctis ergo quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem tenéte; nec quibus jam superióres, sed quibus adhuc inferióres estis aspícite; ut dùm meliórum vobis exémpla propónitis, ad majóra semper ascéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Supérbum séquitur humílitas; * Et † Húmilem spíritu suscípiet glória. *Prov.* 29. 23. ℣. Qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. *Luc.* 14. 11. * Et húmilem. Glória. † Húmilem.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. f. Cùm intráret Jesus in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum sábbato manducáre panem; & ipsi observábant eum. *Luc.* 14. 1.

Oratio. Orémus.

Tua nos, quæsumus, Dómine, grátia semper & prævéniat & sequátur; ac bonis opéribus júgiter præstet esse inténtos; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 22. decr. de observ. in celebr. Missæ.

Moneant Epíscopi pópulum, ut frequénter ad suas Paróchias, saltem diébus Domínicis, & majóribus festis accédant.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. C. Dixit Jesus ad Legisperítos, & Pharisæos: Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse verò apprehénsum sanávit hydrópicum, ac dimísit. *Luc.* 14. 3. 4.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c.* 2. 1. *ad* 3.

Dixi ego in corde meo: Vadam, & áffluam delíciis, & fruar bonis. Et vidi quòd hoc quoque esset vánitas. Risum reputávi errórem; & gáudio dixi: Quid frustrà decíperis? Cogitávi in corde meo abstráhere à vino carnem meam, ut ánimum meum transférrem ad sapiéntiam, devitarémque stultítiam, donec vidérem quid esset útile fíliis hóminum: quo facto opus est sub sole número diérum vitæ suæ.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 9.

Possédi servos & ancíllas, multámque famíliam hábui; arménta quoque & magnos óvium greges ultra omnes qui fuérunt ánte me in Jerúsalem. Coacervávi mihi argéntum & aurum, & substántias regum ac provinciárum: feci mihi cantóres & cantatríces, & delícias filiórum hóminum, scyphos & úrceos in ministério ad vina fundénda: & supergréssus sum ópibus omnes qui ante me fuérunt in Jerúsalem.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 13.

Sapiéntia quoque persevérávit mecum: & ómnia quæ desideravérunt óculi mei, non negávi eis; nec prohíbui cor meum quin omni voluptáte fruerétur, & oblectáret se in his quæ præparáveram: & hanc ratus sum partem meam, si úterer labóre meo. Cùmque me convertíssem ad univérsa ópera quæ fécerant manus meæ, & ad labóres in quibus frustrà sudáveram, vidi in ómnibus vanitátem & afflictiónem ánimi, & nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplándã sápiéntiam, errorésque & stultítiam. Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem factórem suum? & vidi quòd tantùm præcéderet sapiéntia stultítiam,

quantùm differt lux à ténebris.

℟. Si esúrierit, 206.

C A N O N.

Ex Collectióne variórum Cánonum Ecclésiæ Africánæ contra Donatístas.

Cap. 50.

OMnímo nulla memória Mártyrum probabíliter acceptétur, nisi ubi corpus, aut áliquæ relíquiæ sunt, aut orígo alicújus habitatiónis, vel possessiónis vel passiónis fidelíssimâ orígine tráditur. Nam quæ per sómnia, & per inánes quasi revelatiónes quorúmlibet hóminum ubicúmque constituúntur altária, omnímodo reprobéntur.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c.* 3. 1. *ad* 8.

OMnia tempus habent, & suis spátiis tránseunt univérsa sub cœlo. Tempus nascéndi, & tempus moriéndi: tempus plantándi, & tempus evellêndi quod plantátum est. Tempus occidéndi, & tempus sanándi: tempus destruéndi, & tempus ædificándi. Tempus flendi, & tempus ridéndi: tempus plangéndi, & tempus saltándi. Tempus spargéndi lápides, & tempus colligéndi: tempus amplexándi, & tempus longè fíeri ab ampléxibus. Tempus acquiréndi, & tempus perdéndi: tempus custodiéndi, & tempus abjiciéndi. Tempus scindéndi, & tempus consuéndi: tempus tacéndi, & tempus loquéndi. Tempus dilectiónis, & tempus ódii: tempus belli, & tempus pacis.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 9. *ad* 13.

QUid habet ámplius homo de labóre suo? Vidi afflictiónem quam dedit Deus filiis hóminum, ut distendántur in ea. Cuncta fecit bona in témpore suo, & mundum trádidit disputatióni eórum, ut non invéniat homo opus quod operátus est Deus ab inítio usque ad finem. Et cognóvi quòd non esset mélius, nisi lætári & fácere benè in vita sua. Omnis enim homo qui cómedit & bibit, & videt bonum de labóre suo, hoc donum Dei est.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 14. *ad* 17.

DIdici quòd ómnia ópera quæ fecit Deus, persevérent in perpétuum; non póssumus eis quidquam áddere, nec auférre, quæ fecit Deus ut timeátur. Quod factum est, ipsum pérmanet: quæ futúra sunt, jam fuérunt: & Deus instaúrat quod ábiit. Vidi sub sole in loco judícii impietátem, & in loco justítiæ iniquitátem. Et dixi in corde meo: Justum & ímpium judicábit

Deus, & tempus omnis rei tunc erit.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Bituricénsi.

An. 1584. *tit.* 10. *de Reliq. Sanctorum.*

HOnorámus Relíquias Mártyrum, ut Deum cujus servi sunt, adorémus: honorámus servos, ut honor servórum redúndet in Dóminum. Si enim ossa Mártyrum pólluunt contingéntes, quómodo Eliséus Prophéta mórtuus mórtuũ suscitávit?

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c.* 4. 1. *ad* 4.

VErti me ad ália, & vidi calúmnias quæ sub sole gerúntur, & lácrymas innocéntium, & néminem consolatórem; nec posse resístere eórum violéntiæ, cunctórum auxílio destitútos. Et laudávi magis mórtuos, quàm vivéntes, & feliciórem utróque judicávi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ sub sole fiunt. Rursum contemplátus sum omnes labóres hóminum, & indústrias animadvérti patére invídiæ próximi: & in hoc ergo vánitas, & cura supérflua est.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 8.

STultus cómplicat manus suas, & cómedit carnes suas, dicens: Mélior est pugíllus cum réquie, quàm plena útraque manus cum labóre & afflictióne ánimi. Consíderans réperi & áliam vanitátem sub sole. Unus est, & secúndum non habet, non fílium, non fratrem; & tamen laboráre non cessat, nec satiántur óculi ejus divítiis, nec recógitat, dicens: Cui labóro, & fraudo ánimam meam bonis? in hoc quoque vánitas est, & afflíctio péssima.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 14.

MElius est ergo duos esse simul, quàm unum; habent enim emoluméntum societátis suæ: si unus cecíderit, ab áltero fulciétur. Væ soli, quia cùm cecíderit, non hábet sublevántem se. Et si dormíerint duo, fovebúntur mútuò: unus quómodo calefiet? Et si quíspiam prævalúerit contra unum, duo resístunt ei: funículus triplex difficilè rúmpitur. Mélior est puer pauper & sápiens rege sene & stulto qui nescit prævidére in pósterum. Quòd de cárcere catenísque intérdum quis egrediátur ad regnum: & álius natus in regno inópiâ consumátur.

℟. Si esuríerit, 206.

C A N O N.

Ex Concíliis * Lateranénsi quarto Œcuménico, & ** Ravennénsi.

* *An.* 1215. *cap.* 62. ** *an.* 1311. *can.* 5.

STatúimus ut antíquæ Relíquiæ, ámodo extra capsam non ostendántur, nec exponántur venáles..... Præláti verò non permíttant illos, qui ad eórum Ecclésias causâ veneratiónis accédunt, vanis figméntis, aut falsis décipi documéntis... De quibus verò nulla certitúdo potest habéri, in altáribus vel álibi, sicut visum fúerit, recondántur, nec de cétero pópulis exponántur.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad* 4.

NE témere quid loquáris, neque cor tuum sit velox ad proferéndum sermónem coram Deo. Deus enim in cœlo, & tu super terram; idcírco sint pauci sermónes tui. Multas curas sequúntur sómnia, & in multis sermónibus inveniétur stultítia. Si quid vovísti Deo, ne moréris réddere; dísplicet enim ei infidélis & stulta promíssio: sed quodcúmque vóveris, redde: multóque mélius est non vovére, quàm post votum promíssa non réddere.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 8.

NE déderis os tuum ut peccáre fácias carnem tuam; neque dicas coram Angelo: Non est providéntia; ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, díssipet cuncta ópera mánuum tuárum. Ubi multa sunt sómnia, plúrimæ sunt vanitátes, & sermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórum, & violénta judícia, & subvérti justítiam in província, non miréris super hoc negótio; quia excélso excélsior est álius, & super hos quoque eminentióres sunt álii; & ínsuper univérsæ terræ rex ímperat serviénti.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 14.

AVárus non implébitur pecúniâ; & qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: & hoc ergo vánitas. Ubi multæ sunt opes, multi & qui cómedunt eas. Et quid prodest possessóri, nisi quòd cernit divítias óculis suis? Dulcis est somnus operánti, sive parum, sive multùm cómedat: satúritas autem dívitis non sinit eum dormíre. Est & ália infírmitas péssima, quam vidi sub sole; divítiæ conservátæ in malum dómini sui; péreunt enim in afflictióne péssima: generávit fílium qui in summa egestáte erit. Sicut egréssus est nudus de

útero matris suæ, sic revertétur, & nihil aúferet secum de labóre suo.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. decr. de invocat. Sanctorum.

STátuit sancta Synodus nulla étiam admitténda esse nova mirácula, nec novas Relíquias recipiéndas, nisi recognoscénte & approbánte Epíscopo, qui simul atque de iis áliquid compértum habúerit, adhíbitis in consílium Theólogis, & áliis piis viris, ea fáciat quæ veritáti & pietáti consentánea judicáverit.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c. 6. 1. ad 3.*

EST & áliud malum quod vidi sub sole, & quidem frequens apud hómines: Vir, cui dedit Deus divítias, & substántiam, & honórem, & nihil deest ánimæ suæ ex ómnibus quæ desíderat; nec tribuit ei potestátem Deus ut coméndat ex eo, sed homo extráneus vorábit illud. Hoc vánitas, & miséria magna est. Si genúerit quíspiam centum líberos, & víxerit multos annos, & plures dies ætátis habúerit, & ánima illíus non utátur bonis substántiæ suæ, sepulturáque cáreat; de hoc ego pronúntio quòd mélior illo sit abortívus.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c. 7. 1. ad 4.*

QUid necésse est hómini majóra se quærere, cùm ignóret quid condúcat sibi in vita sua, número diérum peregrinatiónis suæ, & témpore quod velut umbra prætérit? Aut quis ei póterit indicáre quid post eum futúrum sub sole sit? Mélius est nomen bonum, quàm unguénta pretiósa; & dies mortis, die nativitátis. Mélius est ire ad domum luctûs, quàm ad domum convívii; in illa enim finis cunctórum admonétur hóminum, & vivens cógitat quid futúrum sit. Mélior est ira risu; quia per tristítiam vultûs corrígitur ánimus delinquéntis.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v. 14. ad 19.*

COnsídera ópera Dei, quòd nemo possit corrígere quem ille despéxerit. In die bona frúere bonis, & malam diem præcave. Sicut enim hanc, sic & illam fecit Deus, ut non invéniat homo contra eum justas querimónias. Hæc quoque vidi in diébus vanitátis meæ: Justus perit in justítia sua, & ímpius multo vivit témpore in malítia sua. Noli esse justus multùm, neque plus sápias quàm necésse est, ne obstupéscas. Ne ímpiè agas

multùm ; & noli esse stultus, ne moriáris in témpore non tuo. Bonum est te sustentáre justum, sed & ab illo ne súbtrahas manum tuam ; quia qui timet Deum, nihil négligit.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. decr. de invocat. Sanctorum.

OMnis supérstítio in Sanctórum invocatióne, Reliquiárum veneratióne, & Imáginum sacro usu tollátur ; omnis turpis quæstus eliminétur ; omnis dénique lascívia vitétur ; ita ut procáci venustáte imágines non pingántur nec ornéntur ; & Sanctórum celebratióne, ac Reliquiárum visitatióne hómines ad comessatiónes atque ebrietátes non abutántur.

SABBATO.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. *c.* 9. 10. *ad* 12.

QUodcúmque fácere potest manus tua, instánter operáre ; quia nec opus, nec rátio, nec sapiéntia, nec sciéntia erunt apud ínferos, quò tu próperas. Verti me ad áliud, & vidi sub sole, nec velócium esse cursum, nec fórtium bellum, nec sapiéntium panem, nec doctórum divítias, nec artíficum grátiam ; sed tempus casúmque in ómnibus. Nescit homo finem suum : sed sicut pisces capiúntur hamo, & sicut aves láqueo comprehendúntur, sic capiúntur hómines in témpore malo, cùm eis extémplo supervénerit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ XV.* 207.

Lectio ij. *c.* 10. 16. *ad fin.*

VÆ tibi, terra, cujus rex puer est, & cujus príncipes manè comedunt. Beáta terra, cujus rex nóbilis est, & cujus príncipes vescúntur in témpore suo ad reficiéndum, & non ad luxúriam. In pigrítiis humiliábitur contignátio, & in infirmitáte mánuum perstillábit domus. In risum fáciunt panem & vinum, ut epuléntur vivéntes : & pecúniæ obédiunt ómnia. In cogitatióne tua regi ne détrahas, & in secréto cubículi tui ne maledíxeris díviti ; quia & aves cœli portábunt vocem tuam, & qui habet pennas, annuntiábit senténtiam.

Lectio iij. *c.* 12. 8. *ad fin.*

VAnitas vanitátum, dixit Ecclesiástes, & ómnia vánitas. Cùmque esset sapientíssimus Ecclesiástes, dócuit pópulum, & enarrávit quæ fécerat : & investígans compósuit parábolas multas. Quæsívit verba utília, & conscrípsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. Verba sapiéntium sicut stímuli, & quasi clavi in

altum defixi, quæ per magistrórum consílium data sunt à pastóre uno. His ámplius, fili mi, ne requíras. Faciéndi plures libros nullus est finis; frequénsque meditátio, carnis afflíctio est. Finem loquéndi páriter omnes audiámus. Deum time, & mandáta ejus obsérva; hoc est enim omnis homo: & cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium pro omni erráto, sive bonum sive malum illud sit.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. decr. de invocat. Sanctorum.

STátuit sancta Synodus némini licére ullo in loco, vel Ecclésia, étiam quomodólibet exémpta, ullam insólitam pónere, vel ponéndam curáre imáginem, nisi ab Epíscopo approbáta fúerit.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Per sapiéntiam sanáti sunt quicúmque placuérunt tibi, Dómine, à princípio. *Sap.* 9. 19.

Oratio, Da, quæsumus, *infrà in Laudibus.*

DOMINICA XVII. *post Pentecosten.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

DIlígite justítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte, & in simplicitáte cordis quærite illum: quóniam invenítur ab his qui non tentant illum; appáret autem eis qui fidem habent in illum. Pervérsæ enim cogitatiónes séparant à Deo; probáta autem virtus córripit insipiéntes. Quóniam in malévolam ánimam non introíbit sapiéntia, nec habitábit in córpore súbdito peccátis. Tu autem.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 8.

SPíritus enim sanctus disciplínæ effúgiet fictum, & áuferet se à cogitatiónibus quæ sunt sine intelléctu, & corripiétur à superveniénte iniquitáte. Benígnus est enim spíritus sapiéntiæ, & non liberábit malédicum à lábiis suis; quóniam renum illíus testis est Deus, & cordis illíus scrutátor est verus, & linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum: & hoc, quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis. Propter hoc, qui lóquitur iníqua, non potest latére; nec prætériet illũ corrípiens judíciũ.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 13.

IN cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: sermónum autem illíus audítio ad Deum véniet, ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, & tumúltus murmuratiónum non abs-

condétur. Custodíte ergo vos à murmuratióne quæ nihil prodest, & à detractióne párcite linguæ; quóniam sermo obscúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ vestræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum vestrárum. Quóniam Deus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum.

℟. Si esuríerit, 206.

IN II. NOCTURNO.

Si hac Dominica proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, require Rubricam, 180.

Ex Enarratióne sancti Augustíni Epíscopi, super Psalmos. *Enarr. in Ps.* 64. §. 8.

Lectio iv.

NOn præváleant super te sermónes iniquórum. Domum Dei desídera, & bona ejus domûs desídera: sed noli tália, quália desideráre soles vel in domo tua, vel in domo vicíni tui, vel in domo patróni tui. Aliud quiddam est bonum domûs illíus. Quid opus est ut nos dicámus quæ sint bona illíus domûs? Ipse índicet qui cantat éxiens de Babylónia: [Replébimur, inquit, in bonis domûs tuæ.] Quæ sunt bona ista? Erexerámus fortásse cor ad aurum, ad argéntum, & cétera pretiósa: noli tália quærere; ista premunt, non levant.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio v.

HIc ergo jam bona illa Jerúsalem, bona illa domûs Dómini, bona illa templi Dómini meditémur; quia quæ domus Dómini, hoc ipsum templum Dómini. [Replébimur in bonis domûs tuæ: sanctum templum tuum, mirábile in justítia.] Ista sunt bona domûs illíus. Non dixit: Templum sanctum tuum, mirábile in colúmnis, mirábile in marmóribus, mirábile in tectis aurátis; sed [mirábile in justítia.] Habes foris óculos unde vídeas mármora & aurum: intus est óculus unde videátur pulcritúdo justítiæ.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio vj. *Post pauca.*

QUædam ergo est pulcritúdo justítiæ, quam vidémus óculo cordis, & amámus, & exardéscimus: quam multùm dilexérunt hómines in ipsis Martyribus, cùm eórum membra béstiæ laniárent. Nonne cùm sanguis fœdáret ómnia, cùm mórsibus belluínis víscera funderéntur, non habébant óculi nisi quod horrérent? Quid ibi erat quod amarétur, nisi quia erat in illa fœditáte di laniatórum membrórum íntegra pulcritúdo justítiæ?

Ista sunt bona domûs Dei, his te para satiári. Sed ut inde satiéris cùm pervéneris, hoc te opórtet esuríre & sitíre cùm peregrináris: hoc siti, hoc ésuri; quia ipsa erunt bona Dei. Audi illum Regem cui ista dicúntur, qui venit ut te redúcat, & se tibi fecit viam. Quid dicit? [Beáti qui esúriunt & sítiunt justítiam, quóniam ipsi saturabúntur. Sanctum templum tuum, admirábile in justítia.] Et ipsum templum, fratres, nolíte præter vos cogitáre. Amáte justítiam, & vos estis templum Dei.

℟. Vánitas, 208.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 22. 34. *ad fin.*

IN illo témpore; Pharisæi audiéntes quòd siléntium imposuísset Jesus Sadducæis, convenérunt in unum; & interrogávit Jesum unus ex eis Legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Epist. 155. §. 15. *Aliàs Epist.* 52. *ad Macedonium.*

CHristus, id est, Véritas, dicit in his duóbus præcéptis totam Legem Prophetásque pendére, Ut diligámus Deum ex toto corde, ex tota ánima, ex tota mente; &, Diligámus próximos tanquam nosmetípsos. Próximus sanè hoc loco non sánguinis propinquitáte, sed ratiónis societáte pensándum est, in qua sócii sunt omnes hómines. Cùm ergo illâ dilectióne, quam divína lex ímperat, débeat homo dilígere Deum, & seípsum, & próximum; non tamen ex hoc tria præcépta data sunt, nec dictum est in his tribus, sed [in his duóbus præcéptis tota Lex pendet & Prophétæ,] id est, in dilectióne Dei ex toto corde, ex tota ánima, & ex tota mente, & próximi tanquam suî ipsíus: Vidélicet ut intelligerétur nullam esse áliam dilectiónem, quâ quisque díligit seípsum, nisi quòd díligit Deum.

℟. Interrogávit Jesum unus Legis doctor tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Ait Jesus: * Díliges Dóminum ex toto corde tuo; hoc est máximum & primum mandátum. *Matt.* 22. 35. 36. 37. 38. ℣. Quid Dóminus Deus tuus petit à te, nisi ut díligas eum, ac sérvias Dómino Deo tuo in toto corde tuo, & in tota ánima tua? *Deut.* 10. 12. * Díliges Dóminum.

Lectio viij.

QUi enim áliter se díligit, pótiùs se odísse dicéndus est. Fit quippe iníquus, privatúrque luce justítiæ, cùm à potióre ac

præstantióre bono avérsus, atque inde vel ad seípsum convérsus, ad inferióra & egéna útique convértitur; fitque in ipso quod veracíssimè scriptum est: [Qui autem amat iniquitátem, odit ánimam suam.] Quia ígitur nemo, nisi Deum diligéndo, díligit seípsum; non opus erat ut dato de Dei dilectióne præcépto, étiam seípsum homo dilígere juberétur, cùm in eo díligat seípsum, quòd díligit Deum.

℟. Secúndum mandátum símile est huic: * Díliges próximum tuum sicut teipsum. *Matt.* 22. 39. ℣. Dílige próximum, & conjúngere fide cum illo. *Eccli.* 27. 18. *Díliges próximum.

Lectio ix.

DEbet ergo & próximum dilígere tanquam seípsum, ut quem potúerit hóminem vel beneficéntiæ consolatióne, vel informatióne doctrínæ, vel disciplínæ coërcitióne addúcat ad coléndum Deum; sciens in his duóbus præcéptis totam Legem Prophetásque pendére. Hoc qui sóbriâ discretióne éligit, prudens est; qui nullâ hinc afflictióne avértitur, fortis est; qui nullâ áliâ delectatióne, témperans est; qui nullâ elatióne, justus est. His virtútibus divínitus impertítis, per grátiam Mediatóris Dei cum Patre, & nobíscum hóminis Jesu Christi, per quem post inimicítias iniquitátis reconciliámur Deo in spíritu caritátis: his, inquam, virtútibus divínitus impertítis, & bona vita nunc ágitur, & póstea præmium ejus, quæ nisi ætérna esse non potest, beáta vita persólvitur.

℟. Ait Jesu Scriba: Benè, Magíster, in veritáte dixísti, quia Unus est Deus; &, Ut diligátur ex toto corde, &, * Dilígere próximum tanquam seípsum, majus est ómnibus holocautomátibus & sacrifíciis. *Marc.* 12. 32. 33. ℣. Numquid vult Dóminus holocaústa & víctimas, & non pótiùs ut obediátur voci Dómini? 1. *Reg.* 15. 22. * Dilígere. Glória. * Dilígere.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. E. Congregátis Pharisæis interrogávit eos Jesus, dicens: Quid vobis vidétur de Christo? Cujus filius est? Dicunt ei: David. *Matt.* 22. 41. 42.

Oratio. Orémus.

DA, quæsumus, Dómine, pópulo tuo diabólica vitáre contágia; & te solum Deum purâ mente sectári; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 24. *cap.* 4.

EPíscopi saltem Domínicis & áliis festívis diébus, púeros in síngulis Pa-

róchiis fidei rudiménta, & obediéntiam erga Deum & paréntes, diligénter ab iis, ad quos spectábit, docéri curábunt; &, si opus sit, étiam per censúras Ecclesiásticas compéllent.

Ad Magníficat, *Ant. 7. d.* Ait Pharisæis Jesus: Si David vocat Christum, Dóminum: quómodo filius ejus est? Et nemo póterat ei respondére verbum. *Matt. 22. 45. 46.*

FERIA SECUNDA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c. 4. 7. ad 16.*

JUstus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est, non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, & vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa; plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc, properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem vidéntes, & non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei, & misericórdia est in sanctos ejus, & respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, & juvéntus celérius consummáta, longam vitam injústi.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c. 5. 1. ad 5.*

STabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, & mirabúntur in subitatióne inspirátæ salútis; dicéntes intrà se, pœniténtiam agéntes, & præ angústia spíritûs geméntes: Hi sunt, quos habúimus aliquándo in derísum, & in similitúdinem impropérii.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v. 4. ad 9.*

NOs insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, & finem illórum sine honóre: Ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, & inter sanctos sors illórum est. Ergo errávimus à via veritátis, & justítiæ lumen non luxit nobis, & sol intelligéntiæ non est ortus nobis. Lassáti sumus in via iniquitátis & perditiónis, & ambulávimus vias difficiles; viam autem Dómini ignorávimus. Quid nobis prófuit su-

pérbia? aut divitiárum jactántia quid cóntulit nobis? Transiérunt ómnia illa tanquam umbra.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Toletáno quarto.

An. 633. *cap.* 25.

IGnorántia, mater cunctórum errórum, máximè in sacerdótibus Dei vitánda est, qui docéndi officium in pópulis suscepérunt.

FERIA TERTIA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 6. 1. *ad* 6.

MElior est sapiéntia quàm vires; & vir prudens quàm fortis. Audíte ergo, reges, & intellígite; díscite, júdices finium terræ. Præbéte aures, vos qui continétis multitúdines, & placétis vobis in turbis natiónum; quóniam data est à Dómino potéstas vobis, & virtus ab Altíssimo, qui interrogábit ópera vestra, & cogitatiónes scrutábitur; quóniam cùm essétis minístri regni illíus, non rectè judicástis, nec custodístis legem justítiæ, neque secúndùm voluntátem Dei ambulástis. Horréndè & citò apparébit vobis; quóniam judícium duríssimum his qui præsunt, fiet.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 11.

EXíguo enim concéditur misericórdia: poténtes autem poténter torménta patiéntur. Non enim subtrahet persónam cujúsquam Deus, nec verébitur magnitúdinem cujúsquam; quóniam pusíllum & magnum ipse fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus: fortióribus autem fórtior instat cruciátio. Ad vos ergo, reges, sunt hi sermónes mei; ut discátis sapiéntiam, & non excidátis. Qui enim custodíerint justa justè, justificabúntur: & qui didícerint ista, invénient quid respóndeant.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 13. *ad* 20.

CLara est, & quæ nunquam marcéscit sapiéntia: & fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, & invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupíscunt, ut illis se prior osténdat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit; assidéntem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergo de illa, sensus est consummátus; & qui vigiláverit propter illam, citò secúrus erit; quóniam dignos seipsâ círcuit quærens, & in viis osténdit se illis hiláriter, & in omni providéntia occúrrit illis. Inítium enim illíus, veríssima est disciplínæ concupiscéntia: cura ergo disciplí-

næ, diléctio est; & diléctio, custódia legum illíus est; custodítio autem legum, consummátio incorruptiónis est: incorrúptio autem facit esse próximum Deo.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

Ann. 816. *lib.* 1. *cap.* 20.

TAm doctrínâ quàm vitâ claréré debet Ecclesiásticus doctor: nam doctrína sine vita arrogántem reddit; vita sine doctrína, inútilem facit. Sacerdótis prædicátio opéribus confirmánda est, ita ut quod docet verbo, ínstruat exémplo.

FERIA QUARTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 7. 3. *ad* 10.

EGo natus accépi commúnem äërem, & in simíliter factam décidi terram; & primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involuméntis nutrítus sum, & curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo introïtus est ómnibus ad vitam, & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus: & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus; & divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus: nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum in comparatióne illíus, aréna est exígua; & tanquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illíus. Super salútem & spéciem diléxi illam; & propósui pro luce habére illam, quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 11. *ad* 16.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honéstas per manus illíus: & lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia; & ignorábam quóniam horum ómnium mater est, quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico, & honestátem illíus non abscóndo. Infinítus enim thesáurus est homínibus, quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 21. *ad* 26.

QUæcúmque sunt abscónsa & improvísa, dídici; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia; est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disértus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefáciens, humánus, benígnus, stábilis, certus, secúrus, omnem habens virtútem, ómnia prospíciens, & qui cápiat omnes spíritus: intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia: attíngit autem ubíque propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei, & emanátio quædam est claritátis omnipoténtis Dei sincéra: & ídeo nihil inquinátum in eam incúrrit; candor est enim lucis ætérnæ, & spéculum sine mácula Dei majestátis, & imágo bonitátis illíus.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex sancto Gregório.

Epist. ad Theodorum.

IMperátor cœli, Dóminus hóminum & Angelórum pro vita tua tibi suas Epístolas transmísit: Stude ergo, quæso, & quotídie creatóris tui verba meditáre. Disce cor Dei in verbis Dei, ut ardéntiùs ad ætérna suspíres.

FERIA QUINTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 8. 5. *ad* 9.

SI divítiæ appetúntur in vita, quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia? Si autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magìs quàm illa, est ártifex? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes; sobrietátem enim & prudéntiam docet, & justítiam & virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus. Et si multitúdinem sciéntiæ desíderat quis, scit prætérita, & de futúris æstimat; scit versútias sermónum, & dissolutiónes argumentórum; signa & monstra scit ántequam fiant, & evéntus témporum & seculórum. Propósui ergo hanc addúcere mihi ad convivéndum, sciens quóniam mecum communicábit de bonis, & erit allocútio cogitatiónis & tædii mei.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij.

c. 8. 21. *ad fin.* & *c.* 9. 1. *ad.* 4.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum. Adii Dóminum, & deprecátus sum illum, & dixi ei ex totis præcórdiis meis: Deus patrum meórum, & Dómine

misericórdiæ, qui fecísti ómnia verbo tuo, & sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est, ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia, & in directióne cordis judícium júdicet: da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, & noli me reprobáre à púeris tuis.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij.

c. 9. 19. *& c.* 10. 1. *ad* 7.

PEr sapiéntiam sanáti sunt quicúmque placuérunt tibi, Dómine, à princípio. Hæc illum, qui primus formátus est à Deo pater orbis terrárum, cùm solus esset creátus, custodívit; & edúxit illum à delícto suo, & dedit illi virtútem continéndi ómnia. Ab hac ut recéssit injústus in ira sua, per iram homicídii fratérni depériit: propter quem, cùm aqua delé ret terram, sanávit íterum sapiéntia, per contemptíbile lignum justum gubérnans. Hæc & in consénsu nequítiæ cùm se natiónes contulíssent, scivit justum, & consérvávit sine queréla Deo, & in filii misericórdia fortem custodívit. Hæc justum à pereúntibus ímpiis liberávit fugiéntem, descendénte igne in Pentápolim: quibus in testimónium nequítiæ fumigabúnda constat desérta terra, & incérto témpore fructus habéntes árbores, & incredíbilis ánimæ memória stans figméntum salis.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *part.* 3. *tit. monit.*

LEctióne librórum spirituálium & Clericálium qui probáti sunt, ánimos mentésque páscite. Quotídie áliquid ex sacris Bíbliis légite: áliquid item ex Sanctórum Patrum opúsculis.... & aliórum qui sanctitátis & doctrínæ laude in Ecclésia celebrántur.

FERIA SEXTA:

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 13. 1. *ad* 3.

VAni sunt omnes hómines in quibus non subest sciéntia Dei: & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est; neque opéribus attendéntes agnovérunt quis esset ártifex: sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum äërem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem & lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt; sciant quantò his dominátor eórum speciósior est. Speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 4. *ad* 7.

AUt si virtútem & ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis: à magnitúdine enim speciéi, & creatúræ, cognoscibíliter póterit creâtor horum vidéri. Sed tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortásse errant, Deum quæréntes, & voléntes inveníre. Etenim cùm in opéribus illíus conversémtur, inquírunt; & persuásum habent quóniam bona sunt quæ vidéntur.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 8. *ad* 10.

ITerum autem nec his debet ignósci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum; quómodo hujus dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, & inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argéntum, artis inventiónem, & similitúdines animálium, aut lápidem inútilē opus manûs antíquæ.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi secúndo.

An. 836. *cap.* 2. *de doctrina Episcoporum, can.* 4.

COnvenit sacerdotáli ministério scire formam Evangélicam, documénta Apostólica, Cánonum institúta, normam régulæ Pastorális à sanctíssimo Pontífice Gregório éditæ; ne juxta eúmdem sanctíssimum virum ab imperítis, quod absit, Pastorále magistérium áliquâ temeritáte usurpétur, aut viléscat.

SABBATO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *c.* 15. 1. *ad* 3.

TU, Deus noster, suávis & verus es, pátiens, & in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, sciéntes magnitúdinē tuam; & si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est: & scire justítiam, & virtútem tuam, radix est immortalitátis.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ XV.* 207.

Lectio ij. *v.* 4. *ad* 6.

NOn enim in errórem indúxit nos hóminum malæ artis excogitátio, nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per várîos colóres, cujus aspéctus insensáto dat concupiscéntiam, & díligit mórtuæ imáginis effígiem sine ánima. Malórum amatóres digni sunt qui spem hábeant in tálibus, & qui fáciunt illos, & qui díligunt, & qui colunt.

Lectio iij. *v.* 7. *ad* 9.

SEd & figulus mollem terram premens laborióse fingit ad usus nostros unumquódque vas, & de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, & símiliter quæ his sunt contrária: horum autem vasórum quis sit usus, judex est figulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto, ille qui paulò antè de terra factus fúerat, & post pusíllum redúcit se unde accéptus est, repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est, nec quóniam brevis illa vita est, sed concertátur aurifícibus & argentáriis; sed & ærários imitátur, & glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *part.* 3. *tit.* 1.

NE omíttant Epíscopi, sacræ Theológiæ, sacrorúmque Cánonum, aliarúmque Ecclesiasticárum doctrinárum officio munerí que episcopáli própriè congruéntium, stúdiis quotídie statis horis óperam dare; quotidiéque áliquid ex sacris Bíbliis, potíssimùm episcopáli fidei religioníque commíssis, studióse légere.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Doctrínam sapiéntiæ & disciplínæ scripsit Jesus filius Sirach: Beátus qui in istis versátur bonis; si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit; quia lux Dei, vestígium ejus est. *Eccli.* 50. 29. 30. 31.

Oratio, Propitiáre, Deus omnípotens, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XVIII. *post Pentecosten.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 6.

OMnis sapiéntia à Dómino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies sǽculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, & latitúdinem terræ, & profúndum abyssi quis diménsus est? Sapiéntiam Dei præcedéntem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, & intelléctus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ verbum Dei in excélsis; & ingréssus illíus, mandáta ætérna. Tu autem.

℞. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 13.

DIsciplína sapiéntiæ cui reveláta est & manifestáta? & multiplicatiónem ingréssus illíus quis intelléxit? Unus est altíssimus Creátor omnípotens, & Rex potens & metuéndus nimis, sedens super thronum illíus, & dóminans Deus. Ipse creávit

illam in Spíritu-sancto, & vidit, & dinumerávit, & mensus est. Et effúdit illam super ómnia ópera sua, & super omnem carnem secúndùm datum suum, & præbuit illam diligéntibus se. Timor Dómini glória, & gloriátio, & lætítia, & coróna exultatiónis. Timor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam, & gaúdium, & longitúdinem diérum. Timénti Dóminum benè erit in extrémis, & in die defunctiónis suæ benedicétur.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 33. *ad* 39.

FIlli, concupíscens sapiéntiam, consérva justítiam; & Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim & disciplína timor Dómini: & quod beneplácitum est illi, fides & mansuetúdo; & adimplébit thesáuros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini: & ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspéctu hóminum, & non scandalizéris in lábiis tuis. Atténde in illis, ne fortè cadas, & addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem; & revélet Deus abscónsa tua, & in médio synagógæ elídat te.

℟. Si esúrierit, 206.

IN II. NOCTURNO.

Si hæc Dominica proximè antecedat Quatuor Tempora Septembris, require Rubricam, 180.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 1. *cap.* 10.

SUnt nonnúlli qui vitam suam négligunt, & dum transitória áppetunt, dum ætérna vel non intélligunt, vel intelléćta contémnunt, nec dolórem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque supérna, quæ amiférunt, non consíderant, esse se (heu míseri!) in bonis felíces putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt. Nequáquam ad contemplatiónem pátriæ ætérnæ desidérii áciem tendunt; sed semetípsos in iis, ad quæ projécti sunt deseréntes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiúntur, & in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis exúltant.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio v.

AT contrà electórum mentes dum transitória cuncta nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ, exquírunt; cùmque eórum satisfactióni nihil extra Deũ súfficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in Conditóris sui spe & contemplatióne requiéscit, supérnis intérseri cívibus áppetit; & unusquísque eórum adhuc in mundo córpore pósitus,

mente tamen extra mundum surgit; ærúmnam exílii quam tólerat, deplórat; & ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergo dolens videt, quàm sit ætérnum quod pérdidit, ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percúrrit; & quò magìs crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat, eò augétur dolor, quòd necdum ad mansúra pertíngat.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio vj. *Post pauca.*

INtuéndum quoque est, quòd nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt, qui seípsos rerum evéntibus præcípites déserunt, nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigántur. Nam qui solérter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciéndo consíderat, & ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adversúsque surrípiat, hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat; pensat, ne ab iis quæ agénda sunt, præpédiat formído; ne in iis quæ differénda sunt, præcipitátio impéllat; ne prava per concupiscéntiam apérto bello súperent; ne recta per inánem glóriam insidiándo supplántent.

℟. Vánitas, 208.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 9. 1. *ad* 8.

IN illo témpore; Ascéndens Jesus in navículam, transfretávit, & venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHristum in humánis áctibus divína gessísse mystéria, & in rebus visibílibus invisibília exercuísse negótia, léctio hodiérna monstrávit. Nonne ipse est qui, fugátis flúctibus maris profúnda nudávit, ut Israëlíticus pópulus inter stupéntes undas, sicco vestígio, velut móntium cóncava pertransíret? Nonne hic est qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit, ut inter líquidum humánis gréssibus sólidum præbéret obséquium? Et quid est quòd ipse sibi maris sic déneget servitútem, ut brevíssimi lacûs tránsitum sub naútica mercéde transfretáret? Quid mirum, fratres? Christus venit suscípere infirmitátes nostras, & suas nobis conférre virtútes; humána quærere, præstáre divína; accípere injúrias, réddere dignitátes; ferre tædia, reférre sanitátes; quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit; & qui non fúerit

cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conférre sanitátem.

℟. Ecce viri portántes hóminem qui erat paralyticus, quærébant eum pónere ante Jesum; & * Non inveniéntes quâ parte inférrent præ turba, per tégulas summisérunt eum cum lecto in médium. *Luc.* 5. 18. 19. ℣. Spes illórum in salvántem illos, & óculi Dei in diligéntes se. *Eccli.* 34. 15. * Non inveniéntes.

Lectio viij.

CHristus ergo si in suis mansísset virtútibus, commúne cum homínibus nihil habéret; & si non impléffet carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Sustínuit ergo has necessitátes ut homo verus humánis necessitátibus probarétur. [Et venit in civitátem suam.] Creátor rerum, orbis Dóminus, postéaquam se propter nos nostra coangustávit in carne, cœpit habére humánā pátriam: cœpit civitátis Judáïcæ esse civis, paréntes habére cœpit, paréntum ómnium ipse parens; ut invitáret amor, attráheret cáritas, vincíret afféctio, suadéret humánitas quos fugârat dominátio, metus dispérserat, & fécerat ejus potestátis extórres. [Et ecce offerébant ei paralyticum jacéntem in lecto; & respíciens Jesus fidem illórum, dixit paralytico: Confide, fili; remittúntur tibi peccáta tua.] Audit véniā, & tacet paralyticus, nec ullam respóndet grátiam, quia plùs córporis quàm ánimæ tendébat ad curam, & temporáles ærúmnas resolúti córporis sic deflébat, ut ætérnas pœnas resolutiónis ánimæ non defléret, gratiórem sibi præséntem vitam júdicans, quàm futúrā. Méritò Christus operántium fidem réspicit, & vecórdiam réspicit sic jacéntis ut fidei aliénæ suffrágio paralytici ánima antè curarétur quàm corpus.

℟. Videns Jesus fidem illórum, dixit paralytico: * Confide, fili, remittúntur tibi peccáta tua. *Matt.* 9. 2. ℣. Per misericórdiam & fidem purgántur peccáta. *Prov.* 15. 27. * Confide.

Lectio ix.

CErnitis in hoc loco, fratres, Deum non interrogáre insipiéntium hóminum voluntátes, non expectáre ignorántium fidem, non infirmórum stulta desidéria perscrutári, sed ad altérius fidem subveníre, quod per solam grátiam conferébat, cùm quidquid divínæ voluntátis est non negáret. Et revérâ, fratres, quando médicus languéntium aut quærit aut réspicit voluntátes, cùm semper contrária desíderet aut requírat

infirmus? Hinc est quòd nunc ferrum, nunc ignem, nunc amára pócula ingerit & appónit invítis, ut curâ sani séntiant, quam non póterant sentíre ægrotántes. Et si homo injúrias déspicit, maledícta contémnit, ut sauciátis morbo spontè vitam cónferat & salútem; quantò magìs Christus médicus bonitáte divínâ, morbis saúcios peccatórum, & phrénesi críminum laborántes, ad salútem étiam invítos áttrahit & noléntes? O, si velímus, fratres, ô si velímus omnem mentis nostræ parálysim pervidére! ánimam nostram virtútibus destitútam jacére in vitiórum stratis cernerémus: lucéret nobis quemádmodum Christus, & nostras quotídie nóxias réspicit voluntátes, & ad salutária nos remédia pértrahit & perúrget invítos.

℟. Ego sum, ego sum ipse qui * Déleo iniquitátes tuas propter me, & † Peccatórum tuórum non recordábor. *Isai.* 43. 25. ℣. Dixit Jesus: Homo, remittúntur tibi peccáta tua. *Luc.* 5. 20. * Déleo. Glória. † Peccatórum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Jésus ait paralytico: Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. Et surréxit, & ábiit in domum suam. *Matt.* 9. 6. 7.

Oratio. Orémus.

PRopitiáre, Deus omnípotens, iniquitátibus nostris, & animárum nostrárum medére languóribus; ut grátiâ tuâ sanáti, felíces amóre tuo vivámus; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *An.* 816. *lib.* 1. *cap.* 26.

QUando quicúmque álius períerit quem nulla docéndi necéssitas movet, solus sui scéleris pœnas dabit. Ille verò cui dispensátio verbi commíssa est, etiámsi sanctè vivat; si tamen pérditè vivéntes argúere aut erubéscat, aut métuat, cum ómnibus, qui, eo tacénte, períerint, perit. Et quid ei próderit non puníri suo, qui puniéndus est alièno peccáto?

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Vidéntes turbæ, timuérunt; & glorificavérunt Deum, qui dedit potestátem talem homínibus. *Matt.* 9, 8.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 2. 1. *ad* 6.

FIli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia & timóre, & prǽpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuũ, & sústine: inclína aurem tuam, & súscipe verba intelléctûs;

tellectûs; & ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei: conjúngere Deo, & sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe: & in dolóre sústine; & in humilitáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum & argéntum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te; & dírige viam tuam, & spera in illum. Serva timórem illíus, & in illo veteráſce.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 11. *ad* 17.

RESpícite, filii, natiónes hóminum; & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. Quis enim permánsit in mandátis ejus, & derelíctus est? aut quis invocávit eum, & despéxit illum? Quóniam pius & miséricors est Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta; & protéctor est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde, & lábiis sceléstis, & mánibus malefaciéntibus, & peccatóri terram ingrediénti duábus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo; & ídeo non protegéntur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam, & qui dereliquérunt vias rectas; & divertérunt in vias pravas. Et quid fácient, cùm inspícere cœperit Dóminus?

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 18. *ad fin.*

QUi timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus: & qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminũ, inquírent quæ beneplácita sunt ei: & qui díligunt eum, replebúntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua, & in conspéctu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum, custódiunt mandáta illíus, & patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus, dicéntes: Si pœniténtiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, & non in manus hóminum. Secúndùm enim magnitúdinem ipsíus, sic & misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi tértio.

An. 813. *can.* 2.

UT omnes Epíscopi studiósè óperam dent divínæ lectióni; sanctum Evangélium, & Epístolas beáti Pauli Apóstoli, non solùm crebrò léctitent, sed étiam quantùm possint, memóriæ stúdeant commendáre, sanctorúmque Patrum opúscula super éadem expósita, devótè frequéntent.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 3. 7. *ad* 15.

QUi honórat patrem suum, vitâ vivet longióre: & qui obédit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat paréntes; & quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere & sermóne, & omni patiéntia honóra patrem tuum; ut supervéniat tibi benedíctio ab eo, & benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum: maledíctio autem matris eradícat fundaménta. Ne gloriéris in contumélia patris tui; non enim est tibi glória ejus confúsio; glória enim hóminis ex honóre patris sui, & dédecus filii pater sine honóre. Fili, súscipe senéctam patris tui, & non contrístes eum in vita illíus; & si defécerit sensu, véniam da; & ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 19. *ad* 26.

FIli, in mansuetúdine ópera tua pérfice, & super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, & coram Deo invénies grátiam: quóniam magna poténtia Dei solíus, & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, & fortióra te ne scrutátus fúeris; sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium, ea quæ abscóndita sunt, vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multiplíciter, & in plúribus opéribus ejus non eris curiósus; plúrima enim super sensum hóminum osténsa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, & in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 27. *ad fin.*

COr durum habébit malè in novíssimo: & qui amat perículum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit succéssus; & pravus corde, in illis scandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus, & peccátor adjíciet ad peccándum. Synagógæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. Cor sapiéntis intelligitur in sapiéntia; & auris bona aúdiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sápiens cor & intelligíbile abstinébit se à peccátis, & in opéribus justítiæ succéssus habébit. Ignem ardéntem extínguit aqua, & eleemósyna resístit peccátis: & Deus pro-

spéctor est ejus qui reddit grátiam: méminit ejus in pósterum, & in témpore casûs sui invéniet firmaméntum.

℟. Vánitas, 208.

C A N O N.

Ex Concílio Cabilonénsi secúndo.

An. 813. *can.* 1.

DEcrévimus juxta sanctórum Cánonum constitutiónem, & ceterárum sanctárum Scripturárum doctrínam, ut Epíscopi assídui sint in lectióne, & scrutémtur mystéria verbórum Dei, quibus in Ecclésia doctrínæ fulgóre spléndeant, & verbórum Dei aliméntis ánimas sibi súbditas satiáre non cessent.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 4. 1. *ad* 9.

FIli, eleemósynam paúperis ne defraúdes, & óculos tuos ne transvértas à paúpere. Animam esuriéntem ne despéxeris; & non exásperes paúperem in inópia sua. Cor ínopis ne afflíxeris, & non prótrahas datum angustiánti. Rogatiónem contribuláti ne abjícias; & non avértas fáciem tuam ab egéno. Ab ínope ne avértas óculos tuos propter iram; & non relínquas quæréntibus tibi retro maledícere: maledicéntis enim tibi in amaritúdine ánimæ exaudiétur deprecátio illíus: exaúdiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni paúperum affábilem te fácito: & presbytero humília ánimam tuã, & magnáto humília caput tuum. Declína paúperi sine tristítia aurem tuam, & redde débitum tuum, & respónde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu supérbi.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c.* 23. *ad* 30.

FIli, consérva tempus, & devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum, & est confúsio addúcens glóriam & grátiam. Ne accípias fáciem advérsùs fáciem tuam, nec advérsùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in casu suo, nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscóndas sapiéntiam tuam in decóre suo: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; & sensus, & sciéntia, & doctrína in verbo sensáti, & firmaméntum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis ullo modo; & de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 31. *ad fin.*

NOn confundáris confitéri peccáta tua & ne subjíciàs te omni hómini

pro peccáto. Noli resístere contra fáciem poténtis, nec conéris contra ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua, & usque ad mortem certa pro justítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua; & inútilis, & remíssus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evértens doméllicos tuos, & ópprimens subjéctos tibi. Non sit porrécta manus tua ad accipiéndum, & ad dandum colléćta.

℟. Si esuríerit, 206.

C A N O N.

Ex Concílio Meldénsi.

An. 845. *can.* 34.

CAnonum statúta sine præjudício ab ómnibus custodiántur; & nemo in actiónibus vel judíciis ecclesiásticis, suo sensu, sed eórum autoritáte ducátur. In exponéndis étiam vel prædicándis divínis Scriptúris, sanctórum catholicórum & probatissimórum Patrum sensum quisque sequátur; in quorum scriptis, ut beátus dicit Hierónymus, fidei véritas non vacíllet.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad* 7.

NOli atténdere ad possessiónes iníquas, & ne díxeris: Est mihi sufficiens vita; nihil enim próderit in témpore vindíctæ & obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui, & ne díxeris: Quómodo pótui? aut quis me subjíciet propter facta mea? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi, & quid mihi áccidit triste? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas: Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim & ira ab illo citò próximant, & in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 8. *ad* 12.

NOn tardes convérti ad Dóminum, & ne differas de die in diem; súbitò enim véniet ira illíus, & in témpore vindíctæ dispérdet te. Noli ánxius esse in divítiis injústis; non enim próderunt tibi in die obductiónis & vindíctæ. Non véntiles te in omnem ventum, & non eas in omnem viam; sic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini, & in veritáte sensûs tui & sciéntia; & prosequátur te verbum pacis & justítiæ.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 13. *ad fin.*

ESto mansuétus ad audiéndum verbum, ut intélligas; & cum sapién-

tia próferas respónsum verum. Si est tibi intelléctus, respónde próximo: sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiáris in verbo indisciplináto, & confundáris. Honor & glória in sermóne sensáti; lingua verò imprudéntis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susúrro, & linguâ tuâ ne capiáris, & confundáris. Super furem enim est confúsio & pœniténtia, & denotátio péssima super bilínguem: susurratóri autem ódium, & inimicítia, & contumélia. Justífica pusíllum & magnum simíliter.

℟. Vánitas, 208.

C A N O N.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 2. *cap.* 32.

EOs tantùm & re & nómine Cléricos reputámus, qui legem Dei die noctúque meditántur, munus suscéptum débitè exequúntur, ac vitam agunt sacerdótio dignam.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 6. 5. *ad* 11.

VErbum dulce multíplicat amícos, & mítigat inimícos: & lingua eúcharis in bono hómine abúndat. Multi pacífici sint tibi, & consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne pósside eum: & ne fácilè credas ei. Est enim amícus secúndùm tempus suum, & non permanébit in die tribulatiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam: & est amícus qui ódium & rixam & convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ, & non permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, & in doméstícis tuis fiduciáliter aget.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *v.* 14. *ad* 17.

AMícus fidélis, protéctio fortis; qui autem invénit illum, invénit thesaúrum. Amíco fidéli nulla est comparátio, & non est digna ponderátio auri & argénti contra bonitátem fídei illíus. Amícus fidélis, medicaméntum vitæ & immortalitátis; & qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam; quóniã secúndùm illum erit amícus illíus.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *c.* 7. 4. *ad* 11.

NOli quærere à dómino ducátum, neque à rege cáthedram honóris. Non te justífices ante Deum, quóniam ágnitor cordis ipse est: & penes regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes: ne fortè exti-

méscas fáciem poténtis, & ponas scándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immíttas in pópulum, neque álliges duplícia peccáta; nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, & fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas: In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus: & offerénte me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *part.* 3. *tit.* 2.

OMnis Sacérdos Clericúsve sciat id in offício suo pósitum esse, ut cùm vel in officiis divínis obeúndis, vel in frequentándis Ecclésiis, quod debet, tempus consúmpserit; si quid sibi réliquum est, id omne non in rerum seculárium collóquiis, profanísque actiónibus; sed in divinárum litterárum stúdiis, & in cœléstium rerum contemplatiónibus, & sanctis piísque officiis tradúcat.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 7. 12. *ad* 18.

NOn irrídeas hóminē in amaritúdine ánimæ: est enim qui humíliat & exáltat, circumspéctor Deus. Noli aráre mendácium advérsùs fratrem tuum; neque in amicum simíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium; assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum; & non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laboriósa ópera, & rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Meménto iræ, quóniam non tardábit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominica XV.* 207.

Lectio ij. *v.* 22. *ad* 29.

NOn lædas servum in veritáte operántem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi diléctus quasi ánima tua: non defraúdes illum libertáte, neque ínopem derelínquas illum. Pécora tibi sunt? atténde illis; & si sunt utília, persevérent apud te. Fílii tibi sunt? érudi illos, & curva illos à pueritia illórum. Fíliæ tibi sunt? serva corpus illárum, & non osténdas hilárem fáciem tuam ad illas. Trade filiam, & grande opus féceris; & hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secúndùm ánimam tuam, non projícias illam: & odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra pa-

trem tuum, & gémitûs matris tuæ ne obliviscáris.

Lectio iij. *v.* 31. *ad* 33. *&* 36. *ad fin.*

IN tota ánima tua time Dóminum; & sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit; & minístros ejus ne derelínquas. Honóra Deum ex tota ánima tua; & honorífica sacerdótes..., & paúperi pórrige manum tuam, ut perficiátur propitiátio & benedíctio tua. Grátia dati in conspéctu omnis vivéntis: & mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne; & cum lugéntibus ámbula. Non te pigeat visitáre infirmum; ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua, & in ætérnum non peccábis.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *part.* 3. *tit.* 2.

NE Clérici apud se libros hábeant, aut legant, quorum lectióne benè agéndi stúdium, morum disciplína, & timor caritásquè Dei languéscere possit: quales libri sunt, qui res vel inánes, vel jocósas, vel scúrriles, ridiculásve, vel impúras cóntinent.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Sápiens non odit mandáta & justítias, & non illidétur quasi in procélla navis. *Eccli.* 33. 2.

Oratio, Omnípotens & miséricors Deus, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 8. 19. *ad fin.*

CUm iracúndo non fácies rixam, & cum audáce non eas in desértum; quóniam quasi nihil est ante illum sanguis; & ubi non est adjutórium, elídet te. Cum fátuis consílium non hábeas; non enim póterunt dilígere nisi quæ eis placent. Coram extráneo ne fácias consílium; nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuũ manifêstes; ne fortè ínferat tibi grátiam falsam, & convicietur tibi.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c.* 10. 1. *ad* 6.

JUdex sápiens judicábit pópulum suum, & principátus sensáti stábilis erit. Secúndùm júdicem pópuli, sic & minístri ejus: & qualis rector est civitátis, tales & inhabitántes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum, & civitátes inhabitabúntur per sensum poténtium. In manu Dei potéstas terræ; & útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei

prospéritas hóminis, & super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris, & nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v. 7. ad 17.*

ODíbilis coram Deo est, & homínibus, supérbia: & execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfértur propter injustítias, & injúrias, & contumélias, & divérsos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid supérbit terra & cinis? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam: hic enim & ánimam suam venálem habet; quóniam in vita sua projécit íntima sua. Omnis potentátus brevis vita. Languor prolíxior gravat médicum. Brevem langórem præcídit médicus: sic & rex hódie est, & cras moriétur. Cùm enim moriétur homo, hereditábit serpéntes, & béstias, & vermes. Initium supérbiæ hóminis, apostatáre à Deo; quóniam inítium omnis peccáti est supérbia: qui tenúerit illam, adimplébitur maledíctis, & subvértet eum in finem. Proptérea exhonorávit Dóminus convéntus malórum, & destrúxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destrúxit Deus, & sedére fecit mites pro eis.

℟. Si esúrierit, 206.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 22. in cap. 10. Epist. 1. ad Corinth. in Moral. post init.

Lectio iv.

NOn tardes convérti ad Dóminum, & ne dífferas de die in diem:] nescis enim quid paritúra sit superventúra dies. Ex dilatióne quippe perículum ac metus náscitur; ex eo autem, quòd quis moram omnem ac cunctatiónem fúgiat, perspícua & certa salus. Proínde virtútem arctíssimè compléctere. Sic enim, sive júvenis hinc abscédas, tutò abscédes: sive ad senílem ætátem pervénias, cum amplíssimis ópibus excédes, duplicémque lætítiam ac festivitátem per omnem viam habébis, nimírum & à vítio ábstinens, & virtútem ampléxans.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio v.

CAve díxeris: Erit tempus cùm ad meliórem frugem reverténdum erit: hæc enim verba Deum majórem in modum ad iracúndiam cóncitant. Quid tandem est, quòd cùm ille infiníta tibi sécula pollícitus sit, tu contrà in præsénti hac vita quæ brevis ac fluxa est, nullum labórem suscípere velis; verùm ita dissolútus & ignávus sis, ut étiam hanc ipsam brevió-

rem requíras? Annon eædem comessatiónes quotídie? annon eædem mensæ?.. Annon éadem theátra? annon eædem pecúniæ? Quoúsque ista, tanquam vera & sólida amábis? Quoúsque inexplébili vitii cupiditáte tenéberis.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio vj. *Post pauca.*

Mero te obruísti, cibis te ingurgitásti, rapuísti? Consíste jam, teque in contráriam viam refer. Deo grátias age, quòd te inter média peccáta haudquáquã abrípuit: ne álterum quoque tibi tempus ad flagitiósè vivéndum præfiníri póstules. Multi, dum álios per avarítiam circumscríberent, hinc abrépti sunt atque ad perspícuas certásque pœnas abscessérunt. Ne idẽ tibi áccidat, time. At, inquis, multis Deus in extréma quoque senectúte peccáta sua confiténdi spátium concéssit? Quid tum? An tibi quoque concédet? Concédet fortásse, inquis. Quid ais, Fortásse, & intérdum, & sæpe? In mentem tibi véniat te de ánima tua consílium iníre. Contrárium étiam pone, tecúmque ita réputa, ac dic: Quid autem, si non concésserit? Tu contrà. Quid autem, si concésserit, inquis? Concéssit quidem ipse. Verúmtamen hoc illo tútius est & utílius.

℟. Vánitas, 208.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 22. 1. *ad* 14.

In illo témpore; Respóndens Jesus, dixit in parábolis Princípibus Sacerdótum & Pharisæis, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et misit servos suos vocáre invitátos ad núptias, & nolébant veníre. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 38. *in Evang. post initium.*

In hoc Pater Regi Fílio núptias fecit, quo ei per Incarnatiónis mystérium sanctam Ecclésiam sociávit. Uterus autem Genitrícis Vírginis, hujus sponsi thálamus fuit. Unde & Psalmísta dicit: [In sole pósuit tabernáculum suum, & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.] Tanquam sponsus quippe de thálamo suo procéssit, quia ad conjungéndam sibi Ecclésiam incarnátus Deus de incorrúpto útero Vírginis exívit. Misit ergo servos suos, ut ad istas núptias amícos invitárent. Misit semel, misit íterum; quia Incarnatiónis Domínicæ prædicatóres ad invitándum misit, & priùs Prophétas, & póstmodum Apóstolos fecit.

℟. Símile factum est reg-

num cœlórum hómini regi, qui fecit núptias filio suo, & * Misit servos suos vocáre invitátos, & nolébant venire. *Matt.* 22. 2. 3. ℣. Hæc dicit Dóminus: Misi servos meos Prophétas, & non audiérunt me, sed induravérunt cervícem suã. *Jer.* 7. 25. 26. * Misit.

Lectio viij. *Paulò pòst.*

SEquitur: [Illi autem neglexérunt; & abiérunt, álius in villam suam, álius verò in negotiatiónem suã.] In villam quippe ire, est labóri terréno immoderátè incúmbere; in negotiatiónem verò ire, est actiónum secularium lucris inhiáre. Quia enim álius inténtus labóri terréno, álius verò mundi hujus actiónibus déditus, mystérium Incarnatiónis Domínicæ pensáre, & secúndùm illud vívere dissímulat; quasi ad villam vel negótium pergens, veníre ad regis núptias recúsat.

℟. Misit álios servos, dicens: Dícite invitátis: Veníte ad núptias. Illi neglexérunt; & * Abiérunt, álius in villam suam, álius ad negotiatiónem suam. *Matt.* 22. 4. 5. ℣. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium, & non suscípient illud: à minóre ad majórem omnes avarítiæ student. *Jer.* 6. 10. 13. * Abiérunt.

Lectio ix. *Multò inferiùs.*

INtrávit autem rex ut vidéret discumbéntes; & vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli.] Quid, fratres caríssimi, exprimi per nuptiálem vestem putámus? Si enim vestem nuptiálem, baptísma vel fidem dícimus, quis sine baptísmate & fide has núptias intrávit? Eo enim ipso foris est, quo necdum crédidit. Quid ergo debémus intellígere nuptiálem vestem, nisi caritátem? Intrat enim ad núptias sed cum nuptiáli veste non intrat, qui in sancta Ecclésia assístens, fidem habet, sed caritátem non habet. Rectè enim cáritas, nuptiális vestis vocátur; quia hanc in se Cónditor noster hábuit, dum ad sociándæ sibi Ecclésiæ núptias venit. Solâ quippe dilectióne Dei actum est, ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Unde & Joánnes dicit: [Sic enim Deus diléxit mundum, ut Filium suum Unigénitum daret pro nobis.]

℟. Rex ait servis suis: Núptiæ quidem parátæ sunt, sed qui invitáti erant, non fuérunt digni. * Ite ergo ad éxitus viárum, & † Quoscúmque invenéritis, vocáte ad núptias. *Matt.* 22. 8. 9. ℣. Sapiéntia propósuit mensam suam: misit ancíllas suas, ut vocárent ad

arcem. *Prov.* 9. 2. 3. * Ite. Glória. † Quoſcúmque.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G.* Intrávit rex ut vidéret diſcumbéntes, & vidit ibi hóminem non veſtítum veſte nuptiáli; & ait illi: Quómodo huc intráſti non habens veſtem nuptiálem? At ille obmútuit. *Matt.* 22. 11. 12.

Oratio. Orémus.

Omnípotens & miſéricors Deus, de cujus múnere venit, ut tibi à fidélibus tuis dignè & laudabíliter serviátur; purífica corda noſtra, quæſumus, ut juſtítiâ tuâ, quaſi veſte nuptiáli indúti, ad ætérnas Agni núptias admítti mereámur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto.

An. 829. *lib.* 1. *cap.* 50.

Ne in Domínica die mercátus, plácita, & rurália quæque ópera, necnon & quáſlibet carrigatiónes ullíus conditiónis hómines fácere præſumant; quóniam dum hæc agunt, & decus chriſtianitátis offúſcant, & nomen Chriſti blaſphemántibus locum ámpliùs detrahéndi attríbuunt.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Dixit rex miníſtris: Ligátis mánibus, & pédibus ejus, míttite eum in ténebras exterióres: ibi erit fletus, & ſtridor déntium. Multi enim ſunt vocáti, pauci verò elécti. *Matt.* 22. 13. 14.

FERIA SECUNDA.

De libro Eccleſiáſtici.

Lectio j. *c.* 11. 4. *ad* 10.

In veſtítu ne gloriéris unquam, nec in die honóris tui extolláris; quóniam mirabília ópera Altíſſimi ſolíus, & glorióſa, & abſcónſa, & invíſa ópera illíus. Multi tyránni ſedérunt in throno, & inſuſpicábilis portávit diadéma. Multi poténtes oppréſſi ſunt válidè; & glorióſi tráditi ſunt in manus alterórum. Priúſquam intérroges, ne vitúperes quemquam: & cùm interrogáveris, córripe juſtè. Priúſquam aúdias, ne reſpóndeas verbum: & in médio ſermónum ne adjícias loqui. De ea re, quæ te non moléſtat, ne certéris: & in judício peccántium ne consíſtas. Fili, ne in multis ſint actus tui: & ſi dives fúeris, non eris immúnis à delícto.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c.* 13. 1. *ad* 7.

Qui tetígerit picem, inquinábitur ab ea: & qui communicáverit ſupérbo, índuet ſupérbiam. Pondus ſuper ſe tollet, qui honeſtióri ſe commúnicat. Et ditióri te ne ſócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam? quando enim ſe colliſerint, confringétur. Dives injúſtè egit, & fremet: pauper au-

tem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te; & si non habúeris, derelínquet te. Si habes, convívet tecum, & evacuábit te; & ipse non dolébit super te. Si necessárius illi fúeris, supplantábit te; & subrídens spem dabit, narrans tibi bona, & dicet: Quid opus est tibi?

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *v.* 12. *ad* 18.

ADvocátus à potentióre, discéde; ex hoc enim magìs te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris; & ne longè sis ab eo, ne eas in obliviónem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illíus; ex multa enim loquéla tentábit te, & subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua; & non parcet de malítia, & de vínculis. Cave tibi, & atténde diligénter áuditui tuo; quóniam cum subversióne tua ámbulas. Aúdiens verò illa quasi in somnis vide, & vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum, & ínvoca illum in salúte tua.

℟. Si esuríerit, 206.

C A N O N.

Ex Concílio Cabilonénsi.

An. 813. *can.* 4.

OPportúnum dúcimus, ut humilitátem atque religiónem & in vultu, & in ópere, & in hábitu, & in sermóne demónstrent Epíscopi; ut benè agéntes, & hábitu & vultu demúlceant; malè agéntibus verò ipso suo visu terríbiles sint.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 13. 23. *ad* 30.

VEnátio leónis, ónager in erémo; sic & páscua dívitum sunt paúperes. Et sicut abominátio est supérbo humílitas; sic & execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis; húmilis autem, cùm cecíderit, expellétur & à notis. Díviti decépto multi recuperatóres: locútus est supérba, & justificavérunt illum; húmilis decéptus est, ínsuper & argúitur; locútus est sensátè, & non est datus ei locus. Dives locútus est, & omnes tacuérunt, & verbum illíus usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, & dicunt: Quis est hic? & si offénderit, subvértent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia; & nequíssima paupértas in ore ímpii.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *c.* 14. 1. *ad* 6.

BEátus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo, & non est stimulátus in tristítia delícti. Felix, qui non

hábuit ánimi sui tristítiam, & non éxcidit à spe sua. Viro cúpido & tenáci sine ratióne est substántia, & hómini lívido ad quid aurum? Qui acérvat ex ánimo suo injústè, áliis cóngregat, & in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? & non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet, nihil est illò néquius.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 17.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis: non satiábitur donec consúmat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala: & non satiábitur pane; sed índigens, & in tristítia erit super mensam suam. Fili, si habes, bénefac tecum, & Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat, & testaméntum inferórum quia demonstrátum est tibi: testaméntum enim hujus mundi, morte moriétur. Ante mortem bénefac amíco tuo, & secúndùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono, & partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relínques dolóres; & labóres tuos in divisióne sortis? Da, & áccipe, & justífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre justítiam.

℟. Vánitas, 208.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *c.* 14.

PAstóres suscéptum curæ Pastorális officium ministráre dignè tantò magìs néqueunt, quantò ad humilitátis magistérium ex sola elatióne pervenérunt.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j.

c. 20. 31. *ad fin.* & *c.* 21. 1. *ad* 5.

XEnia & dona excæcant óculos júdicum, & quasi mutus in ore avértit correptiónes eórum. Sapiéntia abscónsa, & thesáurus invísus, quæ utílitas in utrísque? Mélior est qui celat insipiéntiam suam, quàm homo qui abscóndit sapiéntiam suam. Fili, peccásti? non adjícias íterum: sed & de prístinis deprecáre, ut tibi dimittántur. Quasi à fácie cólubri fuge peccáta; & si accesséris ad illa, suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus, interficiéntes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta, omnis iníquitas; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio, & injúriæ annullábunt substántiam: & domus quæ nimis locúples est, annullábitur supérbiâ: sic substántia supérbi eradicábitur.

℟. Da mihi, 205.

Lectio ij. *c.* 25. 1. *ad* 8.

IN tribus plácitum est spirítui meo, quæ sunt probáta coram Deo, & homínibus: Concórdia fratrum: & amor proximórum; & vir & múlier benè sibi consentiéntes. Tres spécies odívit ánima mea, & ággravor valde ánimæ illórum: Paúperem supérbum; dívitem mendácem; senem fátuum & insensátum. Quæ in juventúte tua non congregásti, quómodo in senectúte tua invénies? Quàm speciósum canitiéi judícium, & presbyteris cognóscere consílium! Quàm speciósa veteránis sapiéntia, & gloriósis intelléctus, & consílium! Coróna senum, multa períitia; & glória illórum, timor Dei.

℟. Vidi, 206.

Lectio iij. *c.* 28. 1. *ad* 10.

QUi vindicári vult, à Dómino invéniet vindíctam; & peccáta illíus servans serváabit. Relínque próximo tuo nocénti te; & tunc deprecánti tibi peccáta solvéntur. Homo hómini resérvat iram, & à Deo quærit medélam? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, & de peccátis suis deprecátur? Ipse cùm caro sit, resérvat iram, & propitiatiónem petit à Deo? quis exorábit pro delíctis illíus? Meménto novissimórum, & désine inimicári; tabitúdo enim & mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei, & non irascáris próximo. Memoráre testaméntum Altíssimi, & déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite, & minues peccáta.

℟. Si esuriérit, 206.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *Ann.* 816. *lib.* 1. *cap.* 17.

HUmílitas, si céteris quoque virtútibus cingítur, tunc ante óculos Dei vera est, cùm ad respuéndum hoc, quod utíliter subíre præcípitur, pértinax non est.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 31. 18. *ad* 24.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teípso. Utere quasi homo frugi his quæ tibi apponúntur; ne, cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ: & noli nímius esse, ne fortè offéndas. Et si in médio multórum sedísti, prior illis ne exténdas manum tuam, nec prior poscas bíbere. Quam sufficiens est hómini erudíto vinum exíguum; & in dormiéndo non laborábis ab illo; & non séntics dolórem. Vigília, chólera, & tortúra viro infrunito: somnus sanitátis in hómine parco; dórmiet usque manè,

& ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Ne despícias, 207.

Lectio ij. *v.* 26. *ad* 32.

AUdi me, fili, & ne spernas me; & in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, & omnis infírmitas non occúrret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum, & testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas, & testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligéntes in vino noli provocáre; multos enim extermináyit vinum. Ignis probat ferrum durum: sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus, vinum in sobrietáte.

℟. Disciplínam, 207.

Lectio iij. *v.* 35. *ad fin.*

VInum in jucunditátem creátum est, & non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ, & cordis, vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ & córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum, irritatiónem, & iram, & ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ, vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudéntis offénsio, minórans virtútem, & fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum; & non despícias eum in jucunditáte illíus; verba impropérii non dicas illi; & non premas illum in repeténdo.

℟. Vánitas, 208.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

Ann. 816. *lib.* 1. *cap.* 17.

NOn verè est húmilis, qui supérni nutûs arbítrio, ut débeat præésse intélligit, & tamen contémnit. Divínis dispositiónibus súbditus, atque à vítio obstinatiónis aliénus, cùm sibi regíminis culmen impónitur, si jam donis prævéntus est, quibus & áliis prosit, & ex corde debet fúgere, & invítus obedíre.

F E R I A S E X T A.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 32. 9. *ad* 17.

AUdi tacens, & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adoléscens lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput respónsum tuum. In multis esto quasi ínscius, & audi tacens simul, & quærens. In médio magnatórum non præsúmas: & ubi sunt senes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit coruscátio: & ante verecúndiam præíbit grátia, & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgéndi non te trices; præcúrre autem prior in domum tuam, & illic avocáre, & illic

lude, & age conceptiónes tuas, & non in delíctis, & verbo supérbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, & inebriántem te ab ómnibus bonis suis.

℞. Da mihi, 205.

Lectio ij.

c. 32. 24. *ad fin.* & *c.* 33. 1. & 3.

FIli, sine consílio nihil fácias, & post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, & non offéndes in lápides: nec credas te vitæ laborióſæ, ne ponas ánimæ tuæ scándalum: & à filiis tuis cave, & à doméſticis tuis atténde. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ; hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, atténdit mandátis: & qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non ocúrrent mala; sed in tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit à malis.... Homo sensátus credit legi Dei, & lex illi fidélis.

℞. Vidi, 206.

Lectio iij. *c.* 34. 24. *ad fin.*

QUi offert sacrifícium ex substántia paúperum, quasi qui víctimat fílium in conspéctu patris sui. Panis egéntium, vita paúperum est: qui defraúdat illum, homo sánguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occídit próximum suum. Qui effúndit sánguinem, & qui fraudem facit mercenário, fratres sunt. Unus ædíficans, & unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, & unus maledícens; cujus vocem exaúdiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, & iterum tangit eum, quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, & iterum éadem fáciens, quid próficit humiliándo se? oratiónem illíus quis exaúdiet?

℞. Si esuríerit, 206.

CANON.

Ex Concílio Parisiénsi sexto.

An. 829. *lib.* 1. *cap.* 1.

FIdes vera & fructuósa esse non potest, nisi bonis opéribus exornétur; id est, fide, spe, caritáte; humilitáte, castitáte, continéntiâ, sobrietáte, unanimitáte, concórdiâ, justítiâ, pietáte, misericórdiâ, innocéntiâ, & simplicitáte, & céteris his simílibus, quæ ómnia in dilectióne Dei & próximi consístunt.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *c.* 37. 15. *ad* 23.

CUm viro sancto asſíduus esto, quemcúmque cognóveris observántem timórem Dei; cujus ánima est secúndùm ánimam tuam; & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum: non est

enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquándo vera, quàm septem circumspectóres sedéntes in excélso, ad speculándum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te; & ante omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor: ex quo partes quátuor oriúntur, bonum & malum, vita & mors; & dominátrix illórum est asſídua lingua. Est vir astútus multórum erudítor, & ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, & ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est; in omni re defraudábitur.

Si fiat de Sabbato ℟℟. sumentur ex II. Nocturno Dominica XV. 207.

Lectio ij. *c.* 41. 1. *ad* 5.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habénti in substántiis suis! viro quiéto, & cujus viæ diréctæ sunt in ómnibus, & adhuc valénti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigénti, & qui minorátur víribus; defécto ætáte, & cui de ómnibus cura est, & incredíbili, qui perdit patiéntiam! Noli metúere judícium mortis. Meménto quæ ante te fuérunt, & quæ superventúra sunt tibi: hoc judícium à Dómino omni carni.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 17.

VÆ vobis, viri ímpii, qui dereliquístis legem Dómini altíssimi. Et si nati fuéritis, in maledictióne nascémini: & si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terram converténtur; sic ímpii à maledícto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum: nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magìs permanébit tibi, quàm mille thesáuri pretiósi & magni. Bonæ vitæ númerus diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplínam in pace conserváte, filii.

C A N O N.

Ex Concílio Parisiénsi sexto. *An.* 829. *lib.* 1. *cap.* 12.

OMnibus Sacerdótibus illa speciáliter senténtia beáti Gregórii ante óculos constituénda est, in qua inter cétera; Cùm rerum, inquit, necéssitas expóscit, pensándum valde est, ad culmen quisque regíminis quáliter véniat; atque ad hoc rite pervéniens, quáliter vivat; & benè vivens, quáliter dóceat; & rectè docens, infirmitátem suam quotídie quantâ valet consideratióne cognóscat.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *irr.* c. Ezéchiel vidit cons-

péctum glóriæ, quam osténdit illi in curru Chérubim. *Eccli.* 49. 10.

Oratio, Largíre, quæsumus, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XX.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi, sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne; & nubes magna, & ignis invólvens, & splendor in circúitu ejus: & de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis. Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & salvi éritis.

℟. Mitto ego te ad filios Israël, ad gentes apostatríces: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc; * Filii durâ fácie, & indomábili corde sunt. *Ezech.* 2. 3. 4. ℣. Quemádmodum Jannes & Mambres restitérunt Móysi, ita & hi resístunt veritáti. 2. *Tim.* 3. 8. * Filii.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 9.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium: & hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, & quátuor pennæ uni. Pedes eórum, pedes recti; & planta pedis eórum, quasi planta pedis vítuli; & scintíllæ, quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: & fácies, & pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cùm incéderent, sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur. Hæc dicit.

℟. Væ prophétis insipiéntibus, qui sequúntur spíritum suum: * Erit manus mea super prophétas qui vident vana, eò quòd decéperint pópulum meum, dicéntes: Pax; & non est pax. *Ezech.* 13. 3. 9. 10. ℣. Fuérunt pseudoprophétæ in pópulo, sicut & in vobis erunt magístri mendáces. 2. *Petr.* 2. 1. * Erit manus mea.

Lectio iij. *v.* 10. *ad* 13.

SImilitúdo autem vultûs eórum, fácies hóminis; & fácies leónis, à dextris ipsórum quátuor: fácies au-

tem bovis, à siníſtris ipſórum quátuor; & fácies áquilæ déſuper ipſórum quátuor. Fácies eórum, & pennæ eórum exténtæ déſuper; duæ pennæ singulórum jungebántur, & duæ tegébant córpora eórum, & unumquódque eórum coram fácie ſua ambulábat: ubi erat ímpetus ſpíritûs, illuc gradiebántur, nec revertebántur cùm ambulárent. Et ſimilitúdo animálium, aſpéctus eórum quaſi carbónum ignis ardéntium, & quaſi aſpéctus lampadárum. Hæc.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus: * Vir ſi fúerit juſtus, ad uſúram non commodáverit, & ámpliùs non accéperit, † Hic juſtus eſt, vitâ vivet. *Ezech.* 18. 3. 5. 8. 9. ℣. Mútuum date, nihil inde ſperántes; & erit merces veſtra multa. *Luc.* 6. 35. * Vir ſi fúerit juſtus. Glória. † Hic juſtus eſt.

In II. Nocturno.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi de Civitáte Dei.

Lectio iv.

Lib. 18. *cap.* 34. §. 1.

IN ipſa Babylóniæ captivitáte priùs prophetavérunt Dániel & Ezéchiel, duo ex Prophétis majóribus. Quorum Dániel étiam tempus, quo ventúrus fúerat Chriſtus atque paſſúrus, número definívit annórum: quod longum eſt computándo monſtráre, & ab áliis factitátum eſt ante nos. De poteſtáte verò ejus & glória ſic locútus eſt: [Vidébam, (inquit) in viſu noctis, & ecce cum núbibus cœli ut Fílius hóminis véniens erat, & uſque ad Vetúſtum diérum pervénit; & in conſpéctu ejus prælátus eſt; & ipſi datus eſt principátus, & honor, & regnum: & omnes pópuli, tribus & linguæ ipſi ſérvient. Potéſtas ejus, potéſtas perpétua, quæ non transíbit; & regnum ejus non corrumpétur.] Tu autem.

℟. Dies multos ſedébunt fílii Iſraël ſine rege, & ſine ſacrifício, & ſine altári: * Et poſt hæc reverténtur, & quærent Dóminum Deum ſuum. *Oſee* 3. 4. 5. ℣. Cæcitas ex parte cóntigit in Iſraël, donec plenitúdo géntium intráret. *Rom.* 11. 25. * Et poſt hæc.

Lectio v.

EZéchiel quoque more prophético per David Chriſtum ſigníficans, quia carnem de David ſémine aſſúmpſit; propter quam formam ſervi, quâ factus eſt homo, étiam ſervus Dei dícitur idem Dei Fílius; ſic eum prophetándo prænúntiat ex perſóna Dei Patris: [Et ſuſcitábo, (inquit) ſuper pécora mea paſtórem unum qui paſcat ea, ſervum meum David: & ipſe paſcet ea, & ipſe erit eis in paſtórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum, &

servus meus David princeps in médio eórum : ego Dóminus locútus sum.]

℟. Numquid placári potest Dóminus in míllibus aríetum ? * Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te : Utique fácere judícium, & dilígere misericórdiam. *Mich.* 6. 7. 8. ℣. Qui vult dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum ; inquírat pacem, & sequátur eam. 1. *Petr.* 3. 10. 11. * Indicábo.

Lectio vj.

ET álio loco : [Et rex, (inquit) unus erit ómnibus ímperans : & non erunt ultrà duæ gentes, nec dividéntur ámpliùs in duo regna : neque polluéntur ultrà in idólis suis, & abominatiónibus suis, & in cunctis iniquitátibus suis. Et salvos eos fáciam de univérsis sédibus suis, in quibus peccavérunt, & mundábo eos : & erunt mihi pópulus, & ego ero illis Deus: & servus meus David rex super eos, & pastor unus erit ómnium eórum.]

℟. In odórem suavitátis suscípiam vos, * Et sanctificábor in vobis, & recordabímini scélerum vestrórum, & † Displicébitis vobis in ómnibus malítiis vestris. *Ezech.* 20. 41. 43. ℣. Sicut exhibuístis membra vestra iniquitáti, ita nunc exhibéte membra vestra servíre justítiæ in sanctificatiónem. *Rom.* 6. 19. * Et sanctificábor. Glória. † Displicébitis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *c.* 4. 46. *ad* 53.

IN illo témpore ; Erat quidam régulus cujus fílius infirmabátur Caphárnaüm. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 28. *in Evang. post initium.*

QUid est quòd régulus rogat, ut ad ejus fílium véniat, & tamen ire corporáliter recúsat ; ad servum verò Centuriónis non invitátur, & tamen se corporáliter ire pollicétur ? Réguli fílio per corporálem præséntiam non dignátur adésse, Centuriónis servo non dedignátur occúrrere. Quid est hoc, nisi quòd supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúram quâ ad imáginem Dei facti sunt, sed honóres & divítias venerámur ? Cùmque pensámus quæ circa eos sunt, neglígimus pensáre ipsos, eò profectò quòd interióra mínimè providémus : dum ea considerámus, quæ in corpóribus despécta sunt ; neglígimus pensáre quod sunt. Redémptor verò noster ut osténderet quia quæ alta sunt hóminum, despiciénda sunt ;

& quæ despécta sunt hóminum, despiciénda non sunt; ad filium réguli ire nóluit, ad servum Centuriónis ire parátus fuit.

℟. Cùm audísset régulus quia Jesus adveníret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum; * Et rogábat eum ut descénderet, & sanáret filium ejus; incipiébat enim mori. *Joan.* 4. 47. ℣. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, ádjuva me; præter te nullus est auxiliátor álius. *Esth.* 14. 3. * Et rogábat.

Lectio viij. *Paulò pòst.*

Certè si nos cujúspiam servus rogáret, ut ad eum ire deberémus, prótinus nobis nostra supérbia in cogitatióne tácita respondéret, dicens: Non eas, quia temetípsum degéneras, honor tuus despícitur, locus viléscit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit: & tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus. Quid verò apud Deũ vílius, quid despéctius esse potest, quàm serváre honórem apud hómines, & intérni testis óculos non timére? Unde & in sacro Evangélio ad Pharisæos Dóminus ait: [Vos estis qui justificátis vos coram homínibus; Deus autem novit corda vestra: quia quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum.]

℟. Dixit Jesus: Nisi signa & prodígia vidéritis, non créditis. Dicit régulus: Dómine, descénde, priúsquam moriátur fílius meus. * Dicit ei Jesus: Vade, fílius tuus vivit. *Joan.* 4. 48. 49. 50. ℣. Sermo tuus, Dómine, hos qui in te credíderint, consérvat. *Sap.* 16. 26. * Dicit ei.

Lectio ix.

Notáte, fratres, notáte quod dícitur: Si enim quod homínibus altum est, abominábile est apud Deum; cordis nostri cogitátio tantò apud Deum in imo est, quantò homínibus in alto: & humílitas cordis nostri tantò apud Deum in alto est, quantò homínibus in imo. Despiciàmus ergo, si quid boni gérimus; nulla nos nostra inflet operátio, non rerum abundántia, non glória extóllat. Si quibúslibet ex bonis affluéntibus intus inturnéscimus, Deo despécti sumus.

℟. Crédidit homo sermóni quem dixit Jesus, & ibat: jam autem, * Eo descendénte, † Servi occurrérunt ei, dicéntes: Quia fílius ejus víveret. *Joan.* 4. 50. 51. ℣. Nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. *Eccli.* 2. 11. * Eo descendénte. Glória. † Servi.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. *a.* Dixérunt servi: Quia heri horâ séptimâ relíquit eum febris. Cognóvit pater, quia

illa hora erat, in qua dixit ei Jesus: Filius tuus vivit. *Joan.* 4. 52. 53.

Oratio. Orémus.

Largíre, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus & pacem; ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis, & secúrâ tibi mente desérviant; Per Dóminum.

CANON.

Ex Synodo Trecénsi.

An. 1439. *loc.* 1. *fol.* 92.

PRæcípimus Presbyteris, ut suis Parochiánis inhíbeant, ne quándiu Missa Parochiális in Ecclésia celebrátur diébus Domínicis & festívis, máximè solémnibus, áliquos in suis tabérnis recípiant pro potándo, nisi fúerint transeúntes, vel necéssitas aliquális eos ad hoc indúcat.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. ⁑ Crédidit régulus, & domus ejus tota. Hoc secúndum signum fecit Jesus, cùm veníssset à Judæa in Galilæam. *Joan.* 4. 53. 54.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 2. 3. *ad* 6.

FIli hóminis, mitto ego te ad filios Israël, ad gentes apostatríces, quæ recessérunt à me: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum, usque ad diem hanc. Et filii durâ fácie, & indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te; & dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus: Si fortè vel ipsi aúdiant, & si fortè quiéscant; quóniam domus exáspera̧ns est: & scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. Tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas. Hæc dicit.

℟. Mitto ego te, 258.

Lectio ij. *c.* 3. 4. *ad* 8.

ET dixit ad me: Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profúndi sermónis, & ignótæ linguæ tu mítteris, ad domum Israël: neque ad pópulos multos profúndi sermónis, & ignótæ linguæ, quorum non possis audíre sermónes: & si ad illos mitteréris, ipsi audírent te. Domus autem Israël nolunt audíre te, quia nolunt audíre me; omnis quippe domus Israël attrítâ fronte est, & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum.

℟. Væ prophétis, 258.

Lectio iij. *v.* 17. *ad* 19.

FIli hóminis, speculatórem dedi te dómui Israël; & aúdies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. Si dicénte me ad ímpium: Morte moriéris, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à

via sua ímpia, & vivat; ipse ímpius in iniquitáte suâ moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio; & ille non fúerit convérsus ab impietáte sua, & à via sua ímpia; ipse quidem in iniquitáte suâ moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti.

℟. Vivo ego, 259.

CANON.

Ex Concílio Ticinénsi.

An. 850. *cap.* 4.

SIt Sacerdótis elóquium spirituáli sale condítum... Purgétur.... ab omni levitáte & jactántia dígnitas Episcopális; ut ómnibus Christiánis bonæ conversatiónis spéculum fieri váleat.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 9. 3. *ad* 7.

GLória Dómini Israël assúmpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs: & vocávit virum qui indútus erat líneis, & atramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. Et dixit Dóminus ad eum: Transi per médiam civitátem in médio Jerúsalem, & signa Thau super frontes virórum geméntium, & doléntium super cunctis abominatiónibus, quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiénte me: Transíte per civitátem sequéntes eum, & percútite; non parcat óculus vester, neque misereámini: Senem, adolescéntulum, & vírginem, párvulum, & mulíeres interfícite usque ad interneciónem; omnèm autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis, & à sanctuário meo incípite. Cœpérunt ergo à viris senióribus qui erant ante fáciem domûs. Et dixit ad eos: Contamináte domum, & impléte átria interféctis: egredímini. Et egréssi sunt, & percutiébant eos qui erant in civitáte. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 259.

Lectio ij. *c.* 13. 1. *ad* 6.

ET factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, vaticináre ad prophétas Israël, qui prophétant, & dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini; Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequúntur spíritum suum, & nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophétæ tui, Israël, erant. Non ascendístis ex advérso, neque opposuístis murum pro domo Israël, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, & divínant mendácium, dicéntes: Ait Dóminus, cùm Dóminus non míserit eos; & perseveravérunt confirmáre sermónem.

℟. Numquid, 260.

Lectio iij. *v.* 8. *ad* 10.

PRoptérea hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana; & vidístis mendácium; ídeo ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus: Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, & divínant mendácium: in consílio pópuli mei non erunt, & in scriptúra domûs Israël non scribéntur; nec in terram Israël ingrediéntur, [& sciétis quia ego Dóminus Deus:] eò quòd decéperint pópulum meum, dicéntes: Pax, & non est pax.

℟. In odórem, 260.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi primo.

An. 461. *can.* 1.

SAcerdótes vel minístri Ecclésiæ de quibus dictum est, Vos estis lux mundi, ita in omni sancta conversatióne à Dei timóre actus suos dírigant, ut & divínæ possint placére cleméntiæ, & bonum fidélibus præbeant exémplum.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 13. 18. *ad* 21.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ quæ consuunt pulvíllos sub omni cúbito manûs; & fáciunt cervicália sub cápite univérsæ ætátis ad capiéndas ánimas: & cùm cáperent ánimas pópuli mei, vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum propter pugíllum hórdei, & fragmen panis, ut interfícerent ánimas quæ non moriúntur, & vivificárent ánimas quæ non vivunt, mentiéntes pópulo meo credénti mendáciis. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvíllos vestros, quibus vos cápitis ánimas volántes; & dirúmpam eos de bráchiis vestris, & dimíttam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volándum. Et dirúmpam cervicália vestra, & liberábo pópulum meum de manu vestra, neque erunt ultrà in mánibus vestris ad prædándum: & sciétis quia ego Dóminus. Hæc.

℟. Mitto ego te, 258.

Lectio ij. *c.* 14. 6. & 7.

HÆc dicit Dóminus Deus: Convertímini, & recédite ab idólis vestris, & ab univérsis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras. Quia homo, homo de domo Israël, & de prosélytis quicúmque ádvena fúerit in Israël, si alienátus fúerit à me, & posúerit idóla sua in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suã, & vénerit ad prophétam ut intérroget per eum me; ego Dóminus respondébo ei per me.

℟. Væ prophétis, 258.

Lectio iij.

Lectio iij. *c.* 9. *ad* 13.

ET prophéta cùm erráverit, & locútus fúerit verbum; ego Dóminus decépi prophétam illum; & exténdam manum meam super illum, & delébo eum de médio pópuli mei Israël. Et portábunt iniquitátem suã; juxta iniquitátem interrogántis, sic iníquitas prophétæ erit: ut non erret ultrà domus Israël à me, neque polluátur in univérsis prævaricatiónibus suis; sed sint mihi in pópulum, & ego sim eis in Deum, ait Dóminus exercítuum. Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, terra cùm peccáverit mihi, ut prævaricétur præváricans, exténdam manum meam super eam, & cónteram virgam panis ejus; & immíttam in eam famem, & interfíciam de ea hóminem, & juméntum.

℟. Vivo ego, 259.

CANON.

Ex Concílio Senonénsi.

An 1528. *in decretis morum, cap.* 25.

IN conversatióne cum Láïcis, ita se hábeant Clérici, ut neque ex nímia familiaritáte, aut conversatióne æquáli, reddátur contémptus dignitátis; neque ex nímia austeritáte, fastu, aut pompa, supérbi, aut plus æquo eláti judicéntur.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 18. 4. *ad* 9.

ECce omnes ánimæ, meæ sunt: ut ánima patris, ita & ánima filii mea est: ánima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Et vir si fúerit justus, & fécerit judícium, & justítiam; in móntibus non comédèrit, & óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israël; & uxórem próximi sui non violáverit, & ad mulíerem menstruátam non accésserit; & hóminem non contristáverit; pignus debitóri reddíderit; per vim nihil rapúerit; panem suum esuriénti déderit; & nudum operúerit vestiménto; ad usúram non commodáverit, & ámpliùs non accéperit; ab iniquitáte avérterit manum suam, & judícium verum fécerit inter virum & virum; in præcéptis meis ambuláverit, & judícia mea custodíerit ut fáciat veritátem: hic justus est, vitâ vivet, ait Dóminus Deus. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 259.

Lectio ij. *v.* 10. *ad* 14. & *v.* 17.

QUòd si genúerit fílium latrónem effundéntem sánguinem, & fécerit unum de istis: & hæc quidem ómnia non faciéntem, sed in móntibus comedéntem, & uxórem próximi sui pol-

Lectio iij. v. 8. *ad* 10.

PRopterea hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana, & vidístis mendácium; ídeo ecce ego ad vos, dicit Dominus Deus: Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, & divinant mendacium: in consilio pópuli mei non erunt, & in scriptúra domûs Israël non scribéntur; nec in terram Israël ingrediéntur, [& sciétis quia ego Dominus Deus:] eò quòd decéperint populum meum, dicéntes: Pax, & non est pax.

℟. In odórem, 260.

CANON.

Ex Concilio Turonénsi primo.

An. 461. *can.* 1.

SAcerdotes vel ministri Ecclesiæ de quibus dictum est, Vos estis lux mundi, ita in omni sancta conversatióne à Dei timóre actus suos dirigant, ut & divinæ possint placére deméntiæ, & bonum fidélibus præbeant exémplum.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. c. 13. 18. *ad* 21.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ quæ consuunt pulvíllos sub omni cúbito manûs; & fáciunt cervicália sub cápite univérsæ ætátis ad capiéndas ánimas: & cùm cáperent ánimas pópuli mei, vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum propter pugíllum hordei, & fragmen panis, ut interfícerent ánimas quæ non moriúntur, & vivificárent ánimas quæ non vivunt, mentiéntes pópulo meo credénti mendáciis. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvíllos vestros, quibus vos cápitis ánimas volantes; & dirúmpam eos de bráchiis vestris, & dimíttam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volándum. Et dirúmpam cervicália vestra, & liberabo pópulum meum de manu vestra, neque erunt ultra in mánibus vestris ad prædándum: & sciétis quia ego Dóminus. Hæc.

℟. Mitto ego te, 258.

Lectio ij. c. 14. 6. & 7.

HÆc dicit Dóminus Deus: Convertímini, & recédite ab idólis vestris, & ab univérsis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras. Quia homo, homo de domo Israël, & de prosélytis quicúmque ádvena fúerit in Israël, si alienátus fúerit à me, & posúerit idóla sua in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suá, & vénerit ad prophétam ut intérroget per eum me; ego Dóminus respondébo ei per me.

℟. Væ prophétis, 258.

Lectio iij.

Lectio iij. *c. 9. ad* 13.

ET prophéta cùm erráverit, & locútus fúerit verbum; ego Dóminus decépi prophétam illum; & exténdam manum meam super illum, & delébo eum de médio pópuli mei Israël. Et portábunt iniquitátem suã; juxta iniquitátem interrogántis, sic iníquitas prophétæ erit: ut non erret ultrà domus Israël à me, neque polluátur in univérsis prævaricatiónibus suis; sed sint mihi in pópulum, & ego sim eis in Deum, ait Dóminus exercítuum. Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, terra cùm peccáverit mihi, ut prævaricétur prævàricans, exténdam manum meam super eam, & cónteram virgam panis ejus; & immíttam in eam famem, & interfíciam de ea hóminem, & juméntum.

℟. Vivo ego, 259.

CANON.

Ex Concílio Senonénsi.

An 1528. *in decretis morum, cap.* 25.

IN conversatióne cum Láïcis, ita se hábeant Clérici, ut neque ex nímia familiaritáte, aut conversatióne æquáli, reddátur contémptus dignitátis; neque ex nímia austeritáte, fastu, aut pompa, supérbi, aut plus æquo eláti judicéntur.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 18. 4. *ad* 9.

ECce omnes ánimæ, meæ sunt: ut ánima patris, ita & ánima filii mea est: ánima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Et vir si fúerit justus, & fécerit judícium, & justítiam; in móntibus non comédetit, & óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israël; & uxórem próximi sui non violáverit, & ad mulíerem menstruátam non accésserit; & hóminem non contristáverit; pignus debitóri reddíderit; per vim nihil rapúerit; panem suum esuriénti déderit; & nudum operúerit vestiménto; ad usúram non commodáverit, & ámpliùs non accéperit; ab iniquitáte avérterit manum suam, & judícium verum fécerit inter virum & virum; in præcéptis meis ambuláverit, & judícia mea custodíerit ut fáciat veritátem: hic justus est, vitâ vivet, ait Dóminus Deus. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 259.

Lectio ij. *v.* 10. *ad* 14. *& v.* 17.

QUòd si genúerit filium latrónem effundéntem sánguinem, & fécerit unum de istis: & hæc quidem ómnia non faciéntem, sed in móntibus comedéntem, & uxórem próximi sui pol-

luéntem ; egénum & paúperem contristántem, rapiéntem rapínas, pignus non reddéntem, & ad idóla levántem óculos suos, abominatiónem faciéntem, ad usúram dantem, & ámpliùs accipiéntem: numquid vivet? Non vivet: cùm univérsa hæc detestánda fécerit, morte moriétur, sanguis ejus in ipso erit. Quòd si genúerit filium, qui videns ómnia peccáta patris sui, quæ fecit, timúerit, & non fécerit símile eis....: hic non moriétur in iniquitáte pátriis sui, sed vitâ vivet.

℟. Numquid, 260.

Lectio iij. *v.* 20. *ad* 23.

ANima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Fílius non portábit iniquitátem patris, & pater non portábit iniquitátem filii: justítia justi super eum erit, & impíetas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit pœniténtiam ab ómnibus peccátis suis quæ operátus est, & custodíerit ómnia præcépta mea, & fécerit judícium & justítiam: vitâ vivet, & non moriétur. Omnium iniquitátum ejus quas operátus est, non recordábor: in justítia sua quam operátus est, vivet. Numquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus; & non ut convertátur à viis suis, & vivat?

℟. In odórem, 260.

CANON.
Ex Concílio Epaonénsi.
An. 517. *can.* 38.

MOnastéria puellárum, non nisi probátæ vitæ, & ætátis provéctæ, ad quascúmque eárum necessitátes vel ministratiónes permittántur intráre. Ad faciéndas verò Missas qui ingréssi fúerint, statim exácto ministério régredi festinábunt.

FERIA SEXTA.
De Ezechiéle Prophéta.
Lectio j. *c.* 33. 11. & 12.

DIc ad eos: Vivo ego, dicit Dóminus Deus; nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius à via sua, & vivat. Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis: & quare moriémini, domus Israël? Tu ítaque, fili hóminis, dic ad filios pópuli tui: Justítia justi non liberábit eum in quacúmque die peccáverit; & impíetas ímpii non nocébit ei in quacúmque die convérsus fúerit ab impietáte sua. Hæc dicit.

℟. Mitto ego te, 258.

Lectio ij. *c.* 34. 2. *ad* 5.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ pastóribus Israël, qui pascébant semetípsos; nonne greges à pastóribus pascúntur? Lac comedebátis, & lanis operiebámini, & quod crassum erat occidebátis; gregem autem meum non pascebátis. Quod infirmum fuit non

consolidástis; & quod ægrótum, non sanástis; quod confráctum est non alligástis, & quod abjéctum est non reduxístis, & quod períerat non quæsístis; sed cum austeritáte imperabátis eis, & cum poténtia. Et dispérsæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor; & factæ sunt in devoratiónem.

℟. Væ prophétis, 258.

Lectio iij. *v.* 9. *ad* 12.

PRoptérea, pastóres, audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres requíram gregem meum de manu eórum, & cessáre fáciam eos ut ultrà non pascant gregem, nec pascant ámpliùs pastóres semetípsos; & liberábo gregem meum de ore eórum, & non erit ultrà eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, & visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum in die, quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum; sic visitábo oves meas, & liberábo eas de ómnibus locis in quibus dispérsæ fúerant in die nubis & calíginis.

℟. Vivo ego, 259.

C A N O N.

Ex Concílio Lateranénsi tértio Œcuménico.

An. 1179. *cap.* 11.

MOnastéria Sanctimoniálium si quisquam Cléricus, sine manifésta & necessária causa frequentáre præsúmpserit, per Epíscopum arceátur.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 34. 20. *ad* 24.

HÆc dicit Dóminus Deus ad vos: Ecce ego ipse júdico inter pecus pingue & maciléntum; pro eo quòd latéribus & húmeris impingebátis, & córnibus vestris ventilabátis ómnia infirma pécora, donec dispergeréntur foràs: salvábo gregem meum, & non erit ultrà in rapínam; & judicábo inter pecus & pecus. Et suscitábo super eas pastórem unum qui pascat eas, servum meũ David: ipse pascet eas, & ipse erit eis in pastórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum; & servus meus David princeps in médio eórum: ego Dóminus locútus sum. Hæc dicit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. sumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij. *c.* 36. 23. *ad* 25.

HÆc dicit Dóminus: Sanctificábo nomen meum magnum quod pollútum est inter gentes, quod polluístis in médio eárum; ut sciant gentes quia ego Dóminus, ait Dóminus exercítuum, cùm sanctificátus fúero in vobis coram

eis. Tollam quippe vos de géntibus, & congregábo vos de univérsis terris, & addúcam vos in terram vestram. Et effúndam super vos aquam mundam, & mundabímini ab ómnibus inquinaméntis vestris, & ab univérsis idólis vestris mundábo vos.

Lectio iij. *v. 26. ad 29.*

ET dabo vobis cor novum, & spíritum novum ponam in médio vestrî: & áuferam cor lapídeum de carne vestra, & dabo vobis cor cárneum. Et spíritum meum ponam in médio vestrî: & fáciam ut in præcéptis meis ambulétis, & judícia mea custodiátis & operémini. Et habitábitis in terra quam dedi pátribus vestris: & éritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum. Et salvábo vos ex univérsis inquinaméntis vestris.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. cap. 5.

INgredi intrà septa Monastérii Sanctimoniálium némini líceat, cujuscúmque géneris aut conditiónis, sexûs, vel ætátis fúerit, sine Epíscopi vel Superióris licéntia in scriptis obténta, sub excommunicatiónis pœna ipso facto incurrénda. Dare autem tantùm Epíscopus vel Supérior licéntiam debet in cásibus necessáriis.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *G.* Anánias & Azárias & Mísaël credéntes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. *Mach.* 2. 59. 60.

Oratio, Spíritum caritátis tuæ, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XXI.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. *c.* 1. 1. & 2.

ANno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, & obsédit eam. Et trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim regem Juda, & partem vasórum domûs Dei. Et asportávit ea in terram Sénnaar in domum Dei sui. Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & salvi éritis.

℟. Exclamávit Susánna, & dixit: Deus ætérne, qui abscónditórum es cógnitor, tu scis quóniam falsum testimónium tulérunt contra me, & ecce mórior. * Exaudívit autem Dóminus vocem ejus. *Dan.* 13. 42. 43. 44. ℣. Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? *Rom.* 8. 33. 34. * Exaudívit.

Lectio ij. *v.* 3. & 4.

ET ait rex Aſphenez præpóſito eunuchórum ut introdúceret de filiis Iſraël, & de ſémine régio & tyrannórum, púeros in quibus nulla eſſet mácula, decóros formâ, & erudítos omni ſapiéntiâ, cautos ſciéntiâ, & doctos diſciplínâ, & qui poſſent ſtare in palátio regis, ut docéret eos lítteras, & linguam Chaldæórum.

℟. A Darío conſtitútum eſt decrétum ut in univérſo império tremíſcant & páveant Deum Daniélis; * Ipſe eſt enim Deus vivens, & ætérnus, ipſe liberátor atque ſalvátor. *Dan.* 6. 26. 27. ℣. Non eſt in álio áliquo ſalus; nec enim áliud nomen eſt ſub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos ſalvos fieri. *Act.* 4. 12. * Ipſe eſt.

Lectio iij. *v.* 6. 7. & 17.

FUérunt ergo inter eos de filiis Juda, Dániel, Ananías, Míſaël, & Azárias. Et impóſuit eis præpóſitus eunuchórum nómina; Daniéli, Baltáſſar; Ananíæ, Sidrach; Miſaéli, Miſach; & Azáriæ, Abdénago...... Púeris autem his dedit Deus ſciéntiam & diſciplínam in omni libro & ſapiéntia: Daniéli autem intelligéntiam ómnium viſiónum & ſomniórum.

℟. Miſérunt Babylónii Daniélem in lacum leónum, & erat ibi diébus ſex. Venit rex Cyrus die ſéptimo, & ecce Dániel ſedens in médio leónum, & exclamávit: * Magnus es, Dómine Deus Daniélis. *Dan.* 14. 30. 39. 40. ℣. Dómine Deus omnípotens, Rex ſeculórum, quis non timébit te, & magnificábit nomen tuum? *Apoc.* 15. 3. 4. * Magnus es. Glória. * Magnus es.

IN II. NOCTURNO.

De expoſitióne ſancti Hierónymi Presbyteri in Daniélem Prophétam.

Lectio iv. *In Proœm.*

COntra Prophétam Daniélem duodécimum librum ſcribit Porphyrius, nolens eum ab ipſo cujus inſcríptus eſt nómine, eſſe compóſitum; ſed à quodam qui tempóribus Antíochi qui appellátus eſt Epíphanes, fúerit in Judæa; & non tam Daniélem ventúra dixíſſe, quàm illum narráſſe prætérita. Dénique quidquid uſque ad Antíochum díxerit, veram hiſtóriam continére: ſi quid autem ultrà opinátus ſit, quia futúra neſcíerit, eſſe mentítum. Cui ſolertíſſimè reſpondérunt, Euſébius Cæſariénſis Epíſcopus tribus volumínibus, id eſt, octávo décimo, nono décimo, & vicéſimo: Apollinárius quoque uno grandi libro, hoc eſt, vicéſimo ſexto; & ante hos ex parte Methódius.

℟. Fílius honórat patrē,

& servus dóminum suum : si pater ego sum, ubi est honor meus?*Si Dóminus ego sum, ubi est timor meus. *Malach.* 1. 6. ℣. Quid vocátis me, Dómine, Dómine, & non fácitis quæ dico? *Luc.* 6. 46. * Si Dóminus.

Lectio v.

VErùm, quia nobis propósitum est non adversárii calúmniis respondére, quæ longo sermóne índigent; sed ea quæ à Prophéta dicta sunt nostris disserere, id est, Christiánis; illud in præfatióne commóneo, nullum Prophetárum tam apértè dixísse de Christo. Non enim solùm scribit eum esse ventúrũ, quod est commúne cum céteris; sed étiam quo témpore ventúrus sit docet, & reges per órdinem dígerit, & annos enúmerat, ac manifestíssima signa prænúntiat. Quæ quia vidit Porphyrius univérsa compléta, & transácta negáre non póterat; superátus históriæ veritáte, in hanc prorúpit calúmniam, ut ea quæ in consummatióne mundi de Antichristo futúra dicúntur, propter gestórum in quibúsdam similitúdinem, sub Antíocho Epíphane impléta conténdat. Cujus impugnátio testimónium veritátis est: tanta enim dictórum fides fuit, ut Prophéta incrédulis homínibus non videátur futúra dixísse, sed narrásse prætérita.

℟. Judícium verum judicáte, & misericórdiã fácite unusquísque cum fratre suo; * Et víduam, & pupíllum, & paúperem nolíte calumniári. *Zach.* 7. 9. 10. ℣. Loquímini veritátem unusquísque cum próximo suo: estóte ínvicem benígni, misericórdes. *Ephes.* 4. 25. 32. * Et víduam.

Lectio vj. *circa finem.*

AD intelligéndas autem extrémas partes Daniélis, múltiplex Græcórum história necessária est, ...qui omnem extrémæ visiónis narrant históriam, & post Alexándrum usque ad Cæsarem Augústum, Syriæ & Ægypti, id est, Seleúci & Antíochi & Ptolemæórum bella descríbunt. Et si quando cógimur litterárum seculárium recordári, & áliqua ex his dícere quæ olim omísimus, non nostræ est voluntátis, sed ut ita dicam, gravíssimæ necessitátis; ut probémus ea quæ à sanctis Prophétis ante sécula multa prædícta sunt, tam Græcórum quàm Latinórum, & aliárum géntium lítteris continéri.

℟. Jacob, apprehénde legem, ámbula per viam ad splendórem ejus, ne tradas dignitátem tuam genti aliénæ. * Beáti sumus, Israël, quia † Quæ Deo placent, manifésta sunt nobis. *Ba-*

ruch 4. 2. 3. 4. ℣. Qui dixit de ténebris lucem splendéscere, Deus ipse illúxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei. 2. *Cor.* 4. 6. * Beáti sumus. Glória. † Quæ Deo.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 18. 23. *ad fin.*

IN illo témpore; Dicit Jesus: Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi

Homil. 27. *in Genes.*

UT discámus parábolam hanc ob animárum nostrárum salútem à Dómino addúctam, audi quæ inferúntur: [Sic & Pater vester cœléstis fáciet vobis, (inquit) si non unusquísque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delícta illórum.] Magnum parábolæ lucrum, modò atténdere voluérimus. Quid enim tantum potérimus dimíttere, quantum nobis à Dómino dimíttitur? Et nos quidem, si hoc voluérimus, consérvis remíttimus; ipsi verò à Dómino remissiónem accípimus. Et vide ut diligénter síngula sunt dicta. Non enim dixit simplíciter, Si non dimiséritis homínibus peccáta; sed, [Si non unusquísque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delícta illórum.] Advérte quómodo vult cor nostrum in quiéte & tranquillitáte esse, & mentem nostram à perturbatiónibus aliénam, affectionibúsque líberam, plurimúmque nos erga próximum dilectiónis stúdium declaráre.

℟. Prócidens servus orábat dóminum: Patiéntiam habe in me. Misértus dóminus débitum dimísit ei. Egréssus autem * Servus unum de consérvis suffocábat, dicens: Redde quod debes. *Matt.* 18. 26. 27. 28. ℣. Homo hómini resérvat iram, & à Deo quærit medélam? *Eccli.* 28. 3. * Servus.

Lectio viij.

ALio quoque loco íterum dicéntem audíre licet: [Si dimiséritis homínibus delícta illórum, dimíttet & vobis Pater vester cœléstis.] Ne ígitur putémus, dum hoc fácimus, nos álteri gratificári, aut magnum quoddam benefícium apud illum depónere. Nam ipsi sumus qui benefício frúimur, & multum lucri inde nobis conciliámus: sicut étiam si hoc non fecérimus, omníno nihil eos lædere potérimus, nobis ipsis autem intolerábilem gehénnæ pœnam parámus. Idcírco óbsecro ut cogitántes hæc, nunquam admittámus, ut eórum qui nos contristárunt vel áliàs of-

fendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur: sed considerántes quanta hoc nobis ásferat benefícia, & quantam apud Dóminum fidúciam; & ante ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriâ affecêre, peccatórum nostrórum assúmptio quædam sit: festinémus, & anhelémus ut parátum inde lucrum reputántes, tam officiósi in eos simus qui nos offendérunt, quàm sumus in eos qui verè nobis benefáciunt. Nam si sápimus, non ita nobis prodésse póterunt qui benévoli in nos sunt, & deceréri cúpiunt; ut istórum cultus & observátio divínũ favórem nobis conciliábit, nosque sárcinâ peccatórum levábit.

℟. Prócidens consérvus ejus rogábat eum: Patiéntiã habe in me, & ómnia reddam tibi. Ille nóluit, sed * Misit eum in cárcerem, donec rédderet débitum. *Matt.* 18. 29. 30. ℣. In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam: quis exorábit pro delíctis illíus? *Eccli.* 28. 4. 5. * Misit.

Lectio ix.

COgita, óbsecro, diléctе, quanta sit hujus virtútis magnitúdo, & disce vel ex præmiis quæ propter illam univérsi Dóminus promísit. Nam cùm dixísset: [Dilígite inimícos vestros, benedícite eis qui persequúntur vos, oráte pro calumniántibus vos;] quia sublímia sunt præcépta, summúmque vérticem tangéntia, inquit: [Ut efficiámini símiles Patri vestro qui in cœlis est; quia solem suum oríri facit super bonos & malos, & pluit super justos & injústos.] Vidísti, quantum facúltas fert humána, cui símilis fiat qui non solùm non ulcíscitur eum qui offéndit, sed & pro eo oráre studet? Ne ígitur negligéntiâ nostrâ tâlibus nos fraudémus bonis & præmiis, quæ omnem sermónem transcéndunt; sed modis ómnibus boni hujus óperis nobis cura sit, cogatúrque & erudiátur mens; ut páreat Dei præcéptis. Nam proptérea hanc admonitiónem & ego nunc feci, & parábolam in médium áttuli; & quanta sit hujus boni óperis magnitúdo, & quantum inde lucrum nobis accréscat, osténdi; ut cùm adhuc tempus est, si quis ex vobis est qui álium hábeat sibi inférnsum, óperam det ut officiósè reconciliétur.

℟. Nolíte condemnáre, & non condemnabímini; * Dimíttite, & dimittémini; eâdem quippe mensúrâ, quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. *Luc.* 6. 37. 38. ℣. Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindíctam,

& peccáta illius servans servábit. *Eccli.* 28. 1. * Dimíttite. Glória. * Dimíttite.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. g. Dóminus ait : Serve nequam, omne débitum dimísi tibi quóniam rogásti me : nonne ergo opórtuit & te miseréri consérvi tui, sicut & ego tuî misértus sum ? *Matt.* 18. 32. 33.

Oratio. Orémus.

SPíritum caritátis tuæ, Dómine, méntibus nostris benígnus infúnde, ut dimittámus quæ advérsum nos sunt delícta ; & cleméntiam tuam misericors nobis impénde, ut dimíttas quæ à nobis sunt in te peccáta ; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Constantinopolitáno tértio.

An. 680. *can.* 80.

SI quis Epíscopus, vel Présbyter, vel Diáconus, vel eórum qui in Clero numerántur, vel Láïcus nullam gravióřem habet necessitátem, vel negótium difficile, ut à sua Ecclésia absit diutíssimè, sed in civitáte agens tribus diébus Domínicis in tribus septimánis unâ non convéniat, si sit quidem cléricus, deponátur, si verò láïcus, segregétur.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Irátus dóminus trádidit eum tortóribus, quoadúsque rédderet univérsum débitum : sic & Pater cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. *Matt.* 18. 34. 35.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 2. 1. *ad* 5.

IN anno secúndo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor sómnium, & contérritus est spíritus ejus, & sómnium ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocaréntur aríoli, & magi, & maléfici, & Chaldæi, ut indicárent regi sómnia sua : qui cùm veníssent, stetérunt coram rege. Et dixit ad eos rex : Vidi sómnium, & mente confúsus ignóro quid víderim. Responderúntque Chaldæi regi Syríacè : Rex, in sempitérnum vive ; dic sómnium servis tuis, & interpretatiónem ejus indicábimus. Et respóndens rex, ait Chaldæis : Sermo recéssit à me ; nisi indicavéritis mihi sómnium, & conjectúram ejus, peribitis vos. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 10. *ad* 14.

REspondéntes ergo Chaldæi coram rege, dixérunt : Non est homo super terram qui sermónem tuum, rex, possit implére ; sed neque regum quisquam magnus & potens verbum hujuscémodi scíscitátur ab omni aríolo, & mago, & Chaldæo : sermo enim quem

tu quæris, rex, gravis est; nec reperiétur quisquam qui índicet illum in conspéctu regis, excéptis diis quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audíto, rex in furóre & in ira magna præcépit, ut períreut omnes sapiéntes Babylónis. Et egréssâ senténtiâ, sapiéntes interficiebántur; quærebantúrque Dániel, & sócii ejus, ut períreut. Tunc Dániel requisívit de lege atque senténtia, ab Arioch príncipe milítiæ regis.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 15. *ad* 19.

CUm ergo rem indicásset Arioch Daniéli, Dániel ingréssus rogávit regem ut tempus daret sibi ad solutiónem indicándam regi. Et ingréssus est domum suam: Ananiæque, & Misaéli, & Azáriæ sóciis suis indicávit negótium; ut quærerent misericórdiam à fácie Dei cœli super sacraménto isto, & non períreut Dániel, & sócii ejus, cum céteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Daniéli mystérium per visiónem nocte revelátum est: & benedíxit Dániel Deum cœli.

℟. Misérunt, 269.

CANON.

Ex Concílio Nicæno primo Œcuménico.

An. 325. *part.* 1. *can.* 3.

VEtuit omníno magna Synodus ne líceat Epíscopo, nec Presbytero, nec Diácono, nec ulli pénitus eórum qui sunt in Clero, introdúctam habére mulíerem, prætérquam útique matrem, vel sorórem, vel ámitam, vel eas solas persónas, quæ omnem suspiciónem effúgiunt.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 2. 24. *ad* 28.

POst hæc Dániel ingréssus ad Arioch quem constitúerat rex ut pérderet sapiéntes Babylónis, sic ei locútus est: Sapiéntes Babylónis ne perdas; íntroduc me in conspéctu regis, & solutiónem regi narrábo. Tunc Arioch festínus introdúxit Daniélem ad regem, & dixit ei: Invéni hóminem de fíliis transmigratiónis Juda, qui solutiónem regi annúntiet. Respóndit rex, & dixit Daniéli cujus nomen erat Baltássar: Putásne verè potes mihi indicáre sómnium quod vidi, & interpretatiónem ejus? Et respóndens Dániel coram rege, ait: Mystérium quod rex intérrogat, sapiéntes, magi, aríoli, & arúspices néqueunt indicáre regi; sed est Deus in cœlo revélans mystéria, qui indicávit tibi, rex Nabuchodónosor, quæ ventúra sunt in novíssimis tempóribus. Hæc dicit.

℟. Fílius, 269.

Lectio ij. *v.* 31. *ad* 35.

TU, rex, vidébas, & ecce quasi státua una grandis; státua illa magna, & statúrâ sublímis stabat contra te, & intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat; pectus autem & bráchia de argénto: porrò venter & fémora ex ære; tíbiæ autem férreæ; pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fictilis. Vidébas ita, donec abscíssus est lapis de monte sine mánibus, & percússit státuam in pédibus ejus férreis & fictílibus, & commínuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argéntum, & aurum; & redácta quasi in favíllam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento; nullúsque locus invéntus est eis: lapis autem qui percússerat státuam, factus est mons magnus, & implévit univérsam terram. Hoc est sómnium.

℟. Judícium, 270.

Lectio iij. *v.* 36. *ad* 44.

INterpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, rex. Tu rex regum es; & Deus cœli regnum, & fortitúdinem, & impérium, & glóriam dedit tibi: & ómnia in quibus hábitant filii hóminum, & béstiæ agri; vólucres quoque cœli dedit in manu tua, & sub ditióne tua univérsa constítuit: tu es ergo caput áureum. Et post te consúrget regnum áliud minus te, argénteum. Et regnum tértium áliud æreum, quod imperábit univérsæ terræ. Et regnum quartum erit velut férreum; quómodo ferrum commínuit & domat ómnia, sic commínuet & cónteret ómnia hæc. Porrò quia vidísti pedum & digitórum partem testæ fíguli, & partem férream; regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur, secúndùm quòd vidísti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, & ex parte fictiles; ex parte regnũ erit sólidum, & ex parte contrítũ. Quòd autem vidísti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebúntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum suscitábit Deus cœli regnum quod in ætérnum non dissipábitur, & regnum ejus álteri pópulo non tradétur: commínuet autem & consúmet univérsa regna hæc; & ipsum stabit in ætérnum.

℟. Jacob, 270.

CANON.

Ex Concílio Carthaginénsi tértio.

An. 397. *cap.* 25.

EPíscopi aut Presbyteri soli non hábeant accéssum ad féminas, víduas, vel vírgines, nisi aut clérici

præséntes sint, aut graves áliqui christiáni.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 3. 1. *ad* 6.

NAbúchodónosor rex fecit státuam áuream, altitúdine cubitórum sexagínta, latitúdine cubitórum sex, & státuit eam in campo Dura província Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregándos sátrapas, magistrátus & júdices, duces & tyránnos, & præféctos, omnésque príncipes regiónum, ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt... in conspéctu státuæ quã posúerat Nabuchodónosor rex, & præco clamábat valénter: Vobis dícitur pópulis, tríbubus & linguis; In hora quâ audiéritis sónitum tubæ, & fístulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphóniæ, & univérsi géneris musicórum, cadéntes adoráte státuam áuream, quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit, eádem horâ mittétur in fornácem ignis ardéntis. Hæc dicit

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 8. *ad* 12.

STatímque in ipso témpore accedéntes viri Chaldæi accusavérunt Judæos, dixerúntque Nabuchodónosor regi: Rex, in ætérnum vive; tu, rex, posuísti decrétum, ut omnis homo qui audíerit sónitum tubæ, fístulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphóniæ, & univérsi géneris musicórum, prostérnat se, & adóret státuam áuream; si quis autem non prócidens adoráverit, mittátur in fornácem ignis ardéntis: sunt ergo viri Judæi, quos constituísti super ópera regiónis Babylónis, Sidrach, Misach, & Abdénago: viri isti contempsérunt, rex, decrétum tuum; deos tuos non colunt; & státuam áuream quam erexísti, non adórant.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 19. *ad* 24.

TUnc Nabuchodónosor replétus est furóre; & aspéctus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach, & Abdénago; & præcépit ut succenderétur fornax séptuplùm quàm succéndi consuéverat. Et viris fortíssimis de exércitu suo jussit ut ligátis pédibus Sidrach, Misach, & Abdénago, mitterent eos in fornácem ignis ardéntis. Et conféstim viri illi vincti cum braccis suis, & tiáris, & calceaméntis, & véstibus missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis; nam jússio regis urgébat: fornax autem succénsa erat nimis.

Porrò viros illos, qui míserant Sidrach, Misach, & Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, & Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardéntis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ, laudántes Deum, & benedicéntes Dómino.

℟. Misérunt, 269.

CANON.

Ex Concílio Andegavénsi.

An. 453. *can.* 4.

FAmiliáres esse Cléricos féminis non opórtet extráneis; quia frequénter plurimórum ruínas sub hac occasióne deflémus. Si quis autem post hoc interdíctum à prædíctis familiaritátibus se revocáre nolúerit, nequáquam gradu altióre donábitur; & si jam ordinátus fúerit, non minístret.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 3. 91. *ad* 93.

NAbuchodónosor rex obstúpuit, & surréxit própere, & ait optimátibus suis: Nonne tres viros mísimus in médium ignis compedítos? Qui respondéntes regi, dixérunt: Verè, rex. Respóndit, & ait: Ecce ego vídeo quátuor viros solútos, & ambulántes in médio ignis, & nihil corruptiónis in eis est; & spécies quarti símilis Filio Dei. Tunc accéssit Nabuchodónosor ad óstium fornácis ignis ardéntis, & ait: Sidrach, Misach, & Abdénago, servi Dei excélsi, egredímini, & veníte. Statímque egréssi sunt Sidrach, Misach, & Abdénago de médio ignis. Hæc dicit.

℟. Fílius, 269.

Lectio ij. *v.* 95. *ad* 96.

ET erúmpens Nabuchodónosor, ait: Benedíctus Deus eórum, Sidrach, vidélicet, Misach, & Abdénago, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui credidérunt in eum: & verbum regis immutavérunt, & tradidérunt córpora sua ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excépto Deo suo. A me ergo pósitum est hoc decrétum; Ut omnis pópulus, tribus, & lingua, quæcúmque locúta fúerit blasphémiam contra Deum Sidrach, Misach, & Abdénago, dispéreat, & domus ejus vastétur; neque enim est álius Deus qui possit ita salváre.

℟. Judícium, 270.

Lectio iij. *v.* 97. *ad fin.*

TUnc rex promóvit Sidrach, Misach, & Abdénago in província Babylónis. Nabuchodónosor rex, ómnibus pópulis, géntibus, & linguis, qui hábitant in univérsa terra, Pax vobis multiplicétur. Signa & mirabília fecit apud me Deus excélsus: plácuit ergo mihi

prædicáre signa ejus, quia magna sunt; & mirabília ejus, quia fórtia; & regnum ejus, regnum sempitérnum; & potéstas ejus in generatiónem & generatiónem.

℟. Jacob, 270.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi primo.

An. 461. *can.* 3.

QUia nullum diábolo locum dari opórtet, hoc præcípuè custodiéndum decrévimus, ut nullam Clérici cum extráneis féminis hábeant familiaritátem, ne ullum malè loquéndi vel sentiéndi homínibus áditum tribuant.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 4. 16. *ad* 19.

DAniel cujus nomen Baltássar, cœpit intrà semetípsum tácitus cogitáre quasi unâ horâ; & cogitatiónes ejus conturbábant eum. Respóndens autem rex, ait: Baltássar, sómnium & interpretátio ejus non contúrbent te. Respóndit Baltássar, & dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, & intérpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidísti sublímem atque robústam, cujus altitúdo pertíngit ad cœlum, & aspéctus illíus in omnem terram, & rami ejus pulchérrimi, & fructus ejus nímius, & esca ómnium in ea; subter eam habitántes béstiæ agri, & in ramis ejus commorántes aves cœli: tu es rex qui magnificátus es, & invaluísti; & magnitúdo tua crevit, & pervénit usque ad cœlum; & potéstas tua in términos univérsæ terræ. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 20. *ad* 22.

QUòd autem vidit rex Vigilem & Sanctum descéndere de cœlo, & dícere: Succídite árborem, & dissipáte illam; áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite, & vinciátur ferro & ære in herbis forìs, & rore cœli conspergátur, & cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora muténtur super eum: hæc est interpretátio senténtiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem. Ejícient te ab homínibus, & cum béstiis ferísque erit habitátio tua; & fœnum ut bos cómedes, & rore cœli infundéris: septem quoque témpora mutabúntur super te, donec scias quòd dominétur Excélsus super regnum hóminum, & cuicúmque volúerit, det illud.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 23. *ad* 25.

QUòd autem præcépit ut relinqueréntur germen radícum ejus, id est, árbo-

ris: regnum tuum tibi manébit, postquam cognóveris potestátem esse cœléstem. Quamóbrem, rex, consílium meum pláceat tibi; & peccáta tua eleemósynis rédime, & iniquitátes tuas misericórdiis paúperum: fórsitan ignóscet delíctis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Misérunt, 269.

CANON.

Ex Concílio Aurelianénsi tértio.

An. 538. *can.* 4.

DE familiaritáte extraneárum mulíerum, licèt jam multa quæ observári débeant, multis canónicis senténtiis fúerint statúta; tamen quod agnóscitur sæpe transcéndi, cónvenit replicári. Ideóque statúimus, ne quis Antístitum Clericorúmque ómnium, licéntiam hábeat intrà domum suam, ullam, absque his propínquis muliéribus quas prióres Cánones eloquúntur, habére persónam.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 4. 26. *ad* 29.

POst finem ménsium duódecim, in aula Babylónis deambulábat, respondítque rex, & ait: Nonne hæc est Bábylon magna, quam ego ædificávi in domum regni, in róbore fortitúdinis meæ, & in glória decóris mei? Cùmque sermo adhuc esset in ore regis, vox de cœlo ruit: Tibi dícitur, Nabuchodónosor rex; Regnum tuum transíbit à te, & ab homínibus ejícient te, & cum béstiis & feris erit habitátio tua; fœnum quasi bos cómedes, & septem témpora mutabúntur super te, donec scias quòd dominétur Excélsus in regno hóminum, & cuicúmque volúerit, det illud. Hæc dicit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij. *v.* 30. *ad* 32.

EAdem horâ sermo complétus est super Nabuchodónosor, & ex homínibus abjéctus est, & fœnum ut bos comédit, & rore cœli corpus ejus inféctum est, donec capílli ejus in similitúdinem aquilárum créscerent, & ungues ejus quasi ávium. Igitur post finem diérum ego Nabuchodónosor óculos meos ad cœlum levávi, & sensus meus rédditus est mihi: & Altíssimo benedíxi, & vivéntem in sempitérnum laudávi & glorificávi; quia potéstas ejus potéstas sempitérna, & regnum ejus in generatiónem & generatiónem. Et omnes habitatóres terræ apud eum in níhilum reputáti sunt; juxta voluntátem enim suam facit tam in virtútibus cœli

quàm in habitatóribus terræ: & non est qui resístat mánui ejus, & dicat ei: Quare fecísti?

Lectio iij. *v.* 33. *ad fin.*

IN ipso témpore sensus meus revérsus est ad me, & ad honórem regni mei decorémque pervéni; & figúra mea revérsa est ad me; & optimátes mei, & magistrátus mei requisiérunt me, & in regno meo restitútus sum, & magnificéntia ámplior áddita est mihi. Nunc ígitur ego Nabuchodónosor laudo & magnífico, & glorífico Regem cœli; quia ómnia ópera ejus vera, & viæ ejus judícia, & gradiéntes in supérbia potest humiliáre.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi, *An.* 816. *lib.* 1. *cap.* 94.

HOspitíolum tuum aut raró, aut nunquam mulíerum pedes terant. Omnes puéllas & vírgines Christi, aut æquáliter ignóra, aut æquáliter dílige. Ne sub eódem tecto mánseris, nec in prætérita castitáte confídas. Nec David sánctior, nec Salomóne potes esse sapiéntior. Meménto semper quòd Paradísi colónum de possessióne sua múlier ejécerit.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G.* Omnes habitatóres terræ apud Altíssimum in níhilum reputáti sunt; juxta voluntátem enim suam facit: & non est qui resístat mánui ejus, & dicat ei: Quare fecísti? *Dan.* 4. 32.

Oratio, Dírigat corda nostra, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XXII. *post Pentecosten.*

IN I. NOCTURNO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad* 6.

BAltássar rex fecit grande convívium optimátibus suis mille; & unusquísque secúndùm suã bibébat ætátem. Præcépit ergo jam temuléntus, ut afferréntur vasa áurea & argéntea, quæ asportávěrat Nabuchodónosor pater ejus de templo quod fuit in Jerúsalem, ut bíberent in eis rex & optimátes ejus, uxoréſque ejus & concubínæ. Tunc alláta sunt vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat de templo quod fúerat in Jerúsalem; & bibérunt in eis rex, & optimátes ejus, uxóres & concubínæ illíus. Bibébant vinum, & laudábant deos suos áureos & argénteos, æreos, férreos, ligneósque & lapídeos. In eádem hora apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribéntis contra candelábrum in superfície paríetis aulæ régiæ: & rex aspiciébat artículos manûs scribéntis. Tunc fácies regis commutáta est, & cogitatiónes ejus contur-

bábant eum; & compáges renum ejus solvebántur, & génua ejus ad se ínvicem collidebántur. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 13. & 16. *ad* 17.

IGitur introdúctus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait: Tu es Dániel de filiis captivitátis Judæ, quem addúxit pater meus rex de Judæa?.... Ego audívi de te, quòd possis obscúra interpretári, & ligáta dissólvere: si ergo vales scriptúram légere, & interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpurâ vestiéris, & torquem áuream circa collum tuum habébis, & tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ respóndens Dániel, ait coram rege: Múnera tua sint tibi, & dona domûs tuæ álteri da: scriptúram autem legam tibi, rex, & interpretatiónem ejus osténdam tibi.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 25. *ad fin.*

HÆc est autem scriptúra, quæ digésta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis: Mane; Numerávit Deus regnum tuum, & complévit illud. Thecel; Appénsus es in statéra, & invéntus es minùs habens. Phares; Divísum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis. Tunc jubénte rege indútus est Dániel púrpurâ, & circúmdata est torques áurea collo ejus; & prædicátum est de eo quòd habéret potestátem tértius in regno suo. Eâdem nocte interféctus est Baltássar rex Chaldæus: & Daríus Medus succéssit in regnum annos natus sexagínta duos.

℟. Misérunt, 269.

IN II. NOCTURNO.

De expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Daniélem Prophétam.

Lectio iv. *c.* 9. *ante med.*

AFricánus in quinto Témporũ volũmine, de septuagínta hebdomádibus hæc locútus ad verbum est: Capítulum quod in Daniéle de septuagínta hebdomádibus légimus, multa & mirabília cóntinet, quæ nunc longum est dícere: ergo, quod ad præsens opus pértinet, de tempóribus disseréndum est, nullíque dúbium quin de advéntu Christi prædicátio sit: qui post septuagínta hebdómades mundo appáruit, post quem consummáta sunt delícta, & finem accépit peccátum, & deléta est iníquitas, & annuntiáta justítia sempitérna quæ legis justítiam vínceret, & impléta est vísio & prophetía; quia [Lex & Prophétæ usque ad Baptístam Joánnem,] & unctus est Sanctus sanctórum: quæ ómnia, priúsquam Christus humanũ corpus assúmeret,

ſperabántur magis quàm tenebántur.

℟. Filius, 271.

Lectio v.

DIcit autem ipſe Angelus, ſeptuagínta annórum hebdómadas, id eſt, annos quadringéntos nonagínta, ab éxitu ſermónis, ut reſpondeátur, & ut ædificétur Jerúſalem, vicéſimũ Artaxérxis regis Perſárum annum habére princípium Nehémias quippe, hujus pincérna, ſicut in Eſdræ libro légimus, rogávit regem, accepítque reſpónſum ut ædificarétur Jerúſalem. Et iſte egréſſus eſt ſermo, qui extruéndæ urbis & circumdándæ muris daret licéntiam; quæ uſque ad illud tempus vicinárum géntium patébat incúrſibus; síquidem ad Cyri regis impérium, qui voléntibus revérti Jeroſólymam déderat poteſtátem, Jeſus póntifex, & Zoróbabel, & póſtea Eſdras ſacérdos, & céteri qui cum eis proficíſci volúerant, templum, & urbem, & muros ejus ædificáre conáti ſunt, prohibéntibus in circúitu natiónibus ne implerétur opus, quaſi hoc rex non juſsíſſet.

℟. Judícium, 270.

Lectio vj.

MAnſit ítaque imperféctum opus uſque ad Nehémiam & vicéſimum annum regis Artaxérxis: quo témpore regni Perſárum, centum & quíndecim anni fúerant evolúti: captivitátis autem Jerúſalem centéſimus octogéſimus & quintus annus erat: & tunc primùm Artaxérxes juſſit muros éxtrui Jerúſalem; cui óperi præfuit Nehémias; & ædificáta eſt platéa, & muri circúmdati: & ex illo témpore, ſi numeráre velis, ſeptuagínta annórum hebdómadas uſque ad Chriſtum póteris inveníre.

℟. Jacob, 170.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 22. 15. *ad* 21.

IN illo témpore; Abeúntes Phariſæi consílium iniérunt ut cáperent Jeſum in ſermóne. Et réliqua.

Homília ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Expoſ. quarumd. Propoſit. Epiſt. ad Rom. Prop. 72.

CUm conſtémus ex ánima & córpore, & quámdiu in hac vita temporáli ſumus, étiam rebus temporálibus ad ſubsídium degéndæ hujus vitæ utámur; opórtet nos ex ea parte quæ ad hanc vitam pértinet, ſúbditos eſſe poteſtátibus, id eſt, homínibus res humánas cum áliquo honóre adminiſtrántibus. Ex illa verò parte quâ crédimus Deo, & in regnum ejus vocámur, non nos opórtet eſſe

subditos cuíquam hómini, idípsum in nobis evértere cupiénti quod Deus ad vitam ætérnam donáre dignátus est.

℟. Príncipes Sacerdótum & Scribæ * Misérunt insidiatóres, qui se justos simulárent, ut cáperent Jesū in sermóne, ut tráderent illum potestáti Præsidis. *Luc.* 20. 20. ℣. Consília impiórum fraudulénta, verba impiórum insidiántur sánguini. *Prov.* 12. 5. 6. * Misérunt.

Lectio viij.

SI quis ergo putat, quóniam Christiánus est, non sibi esse vectígal reddéndum, aut tribútum, aut non esse exhibéndum honórem débitum eis, quæ hæc curant potestátibus, magno in erróre versátur. Item si quis sic se putat esse subdéndum, ut étiam in suam fidem habére potestátem arbitrétur eum qui temporálibus administrándis áliquâ sublimitáte præcéllit, in majórem errórem lábitur.

℟. Mittunt quosdam ex Pharisæis, & Herodiánis, qui * Dicunt ei: Magíster, scimus quia in veritáte viá Dei doces; licet dare tribútum Cæsari, an non dábimus? *Marc.* 12. 13. 14. ℣. Loquúntur pacem cum próximo suo, mala autem in córdibus eórum. *Ps.* 27. 3. * Dicunt ei.

Lectio ix.

MOdus iste servándus est, quem Dóminus ipse præscribit, ut reddámus Cæsari quæ Cæsaris sunt, & Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocémur, ubi nulla erit potéstas hujúsmodi; in hoc tamen itínere dum ágimus, donec perveniámus ad illud séculum ubi fit evacuátio omnis principátûs & potestátis, conditiónem pro ipso rerum humanárum órdine tolerémus, nihil simuláte faciéntes, & in eo ipso non tam homínibus quàm Deo qui hæc jubet, obtemperántes.

℟. Abyssum & cor hóminum investigávit Deus; & in astútia eórum excogitávit. * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscóndit se ab eo ullus sermo. *Eccli.* 42. 18. 20. ℣. Cógnitâ Jesus nequítiâ eórum ait: Quid me tentátis, hypócritæ? *Matt.* 22. 18. * Non præterit illum. Glória. † Non abscóndit se.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. E. Obtulérunt ei denárium. Et ait illis Jesus: Cujus est imágo hæc, & superscríptio? Dicunt ei: Cæsaris. *Matt.* 22. 19. 20. 21.

Oratio. Orémus.

DIrigat corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ pietátis operátio; ut & tibi nostra ómnia quæ tua sunt reddámus; & ordiná-

tis à te potestátibus promptâ simus voluntáte subjécti; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Tertulliáni libro ad Scápulam.

CHristiánus nullíus est hostis nedum Imperatóris, quem sciens à Deo suo constítui, necésse est ut & ipsũ díligat, & revereátur, & honóret & salvum velit. Cólimus ergo Imperatórem sic quómodo & nobis licet & ipsi éxpedit, ut hóminem à Deo secúndum, & quidquid est à Deo consecútum, solo Deo minórem.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Réddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. *Matt.* 22. 21.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 6. 1. *ad* 4.

PLácuit Darío, & constítuit súper regnum sátrapas centum vigínti, ut essent in toto regno suo: & super eos príncipes tres, ex quibus Dániel unus erat; ut sátrapæ illis rédderẽt ratiónem, & rex non sustinéret moléstiam. Igitur Dániel superábat omnes príncipes & sátrapas, quia spíritus Dei ámplior erat in illo. Porrò rex cogitábat constitúere eum super omne regnum; unde príncipes & sátrapæ quærébant occasiónem ut inveníirent Daniéli ex látere regis. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 6. *ad* 10.

TUnc príncipes & satrapæ surripuérunt regi, & sic locúti sunt ei: Dari rex, in ætérnum vive: consílium iniérunt omnes príncipes regni tui, magistrátus & sátrapæ, senatóres & júdices, ut decrétum imperatórium éxeat & edíctum; Ut omnis qui petierit áliquam petitiónem à quocúmque deo & hómine, usque ad trigínta dies, nisi à te, Rex, mittátur in lacum leónum: nunc ítaque, rex, confírma senténtiam, & scribe decrétum; ut non immutétur quod statútum est à Medis & Persis, nec prævaricári cuíquam líceat. Porrò rex Darius propósuit edíctum, & státuit. Quod cùm Dániel comperísset, id est, constitútam legem, ingréssus est domum suam; & fenéstris apértis in cœnáculo suo contra Jerúsalem, tribus tempóribus in die flectébat génua sua, & adorábat, confitebatúrque coram Deo suo, sicut & antè fácere consuéverat.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 14.

VIri ergo illi curiósiùs inquiréntes, invenérunt Daniélem orántem, & obsecrántem Deum suũ. Et accedéntes locúti sunt regi super edícto: Rex, numquid

non constituísti, ut omnis homo qui rogáret quemquam de diis & homínibus, usque ad dies trigínta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos respóndens rex, ait: Verus est sermo, juxta decrétum Medórum atque Persárũ, quod prævaricári non licet. Tunc respondéntes, dixérunt coram rege: Dániel de filiis captivitátis Juda non curávit de lege tua, & de edícto quod constituísti: sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne suâ. Quod verbum cùm audísset rex, satis contristátus est; & pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum, & usque ad occásum solis laborábat ut erúeret illum.

℟. Misérunt Babylónii, 269.

CANON.

Ex Concílio Toletáno quarto.

An. 633. *cap.* 21.

INofféńsos & immaculátos decet Dei exístere Sacerdótes nec ullo eos fornicatiónis contágio póllui: sed castè vivéntes, mundos semetípsos celebrándis exhíbeant Sacraméntis.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 6. 15. *ad* 18.

VIri illi intelligéntes regem, dixérunt ei: Scito, rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex, non líceat immutári. Tunc rex præcépit: & adduxérunt Daniélem, & misérunt eum in lacum leónum. Dixítque rex Daniéli: Deus tuus quem colis semper, ipse liberábit te. Allatúsque est lapis unus, & pósitus est super os laci; quem obsignávit rex ánnulo suo, & ánnulo optimátum suórum, ne quid fíeret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, & dormívit incœnátus, cibíque non sunt alláti coram eo; ínsuper & somnus recéssit ab eo. Hæc dicit,

℟. Filius, 269.

Lectio ij. *v.* 19. *ad* 23.

TUnc rex primo dilúculo consúrgens, festínus ad lacum leónum perréxit; appropinquánsque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, & affátus est eum: Dániel, serve Dei vivéntis, Deus tuus cui tu servis semper, putásne váluit te liberáre à leónibus? Et Dániel regi respóndens, ait: Rex, in ætérnum vive: Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; quia coram eo justítia invénta est in me: sed & coram te, rex, delíctum non feci. Tunc veheménter rex gavísus est super eo, & Daniélem præcépit edúci de lacu: eduo-

túsque est Dániel de lacu, & nulla læsio invénta est in eo, quia crédidit Deo suo.

℟. Judícium, 270.

Lectio iij. *v.* 25. *ad fin.*

TUnc Daríus rex scripsit univérsis pópulis, tríbubus, & linguis, habitántibus in univérsa terra: Pax vobis multiplicétur: A me constitútum est decrétum, ut in univérso império & regno meo tremíscant & páveant Deum Daniélis; ipse est enim Deus vivens, & ætérnus in sécula; & regnum ejus non dissipábitur, & potéstas ejus usque in ætérnum: ipse liberátor atque salvátor, fáciens signa & mirabília in cœlo & in terra; qui liberábit Daniélem de lacu leónum. Porrò Dániel persevérávit usque ad regnum Daríi, regnúmque Cyri Persæ.

℟. Jacob, 270.

CANON.

Ex Concílio Toletáno quarto.

An. 633. *cap.* 21.

ABstineámus nos ab omni ópere malo, & ab omni inquinaménto carnis líberi maneámus; ut mundi córpore, purgáti mente, possímus ad sacrifícium Christi digni accédere, & Deum pro delíctis ómnium deprecári.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j.

c. 7. 1. *ad* 7.

ANno primo Baltássar regis Babylónis, Dániel sómnium vidit: vísio autem cápitis ejus in cubíli suo: & sómnium scribens, brevi sermóne comprehéndit; summatímque perstríngens, ait: Vidébam in visióne mea, nocte; & ecce quátuor venti cœli pugnábant in mari magno. Et quátuor béstiæ grandes ascendébant de mari, divérsæ inter se. Prima quasi leæna; & alas habébat áquilæ; aspiciébam donec evúlsæ sunt alæ ejus, & subláta est de terra, & super pedes quasi homo stetit, & cor hóminis datum est ei. Et ecce béstia ália símilis urso in parte stetit: & tres órdines erant in ore ejus, & in déntibus ejus; & sic dicébant ei: Surge, cómede carnes plúrimas. Post hæc aspiciébam, & ecce ália quasi pardus; & alas habébat quasi avis, quátuor super se, & quátuor cápita erant in béstia; & potéstas data est ei. Post hæc aspiciébam in visióne noctis, & ecce béstia quarta terríbilis atque mirábilis, & fortis nimis. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 13. *ad* 18.

ASpiciébam ergo in visióne noctis, & ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, & usque ad Antíquum diérum pervénit; & in conspéctu ejus obtulérunt eum. Et dedit ei potestátem, & honórem, & regnum; & omnes pópuli, tribus, & linguæ ipsi sérvient: potéstas ejus, potéstas ætérna, quæ non auferétur: & regnum ejus, quod non corrumpétur. Hórruit spíritus meus: ego Dániel térritus sum in his, & visiónes cápitis mei conturbavérunt me. Accéssi ad unum de assisténtibus, & veritátem quærébam ab eo de ómnibus his. Qui dixit mihi interpretatiónem sermónum, & dócuit me: Hæ quátuor béstiæ magnæ, quátuor sunt regna quæ consúrgent de terra: suscípient autem regnum Sancti Dei Altíssimi; & obtinébunt regnum usque in séculum, & séculum seculórum.

℟. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 19. *ad* 26.

POst hoc vólui diligénter díscere de béstia quarta, quæ erat dissímilis valde ab ómnibus, & terríbilis nimis: dentes & ungues ejus, férrei; comedébat, & comminuébat; & réliqua pédibus suis conculcábat: & de córnibus decem quæ habébat in cápite, & de álio quod ortum fúerat, ante quod cecíderant tria córnua; & de cornu illo quod habébat óculos, & os loquens grándia, & majus erat céteris. Aspiciébam, & ecce cornu illud faciébat bellum advérsùs Sanctos, & prævalébat eis; dónec venit Antíquus diérum, & judícium dedit Sanctis Excélsi, & tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. Et sic ait: Béstia quarta, regnum quartum erit in terra, quod majus erit ómnibus regnis, & devorábit univérsam terrã, & conculcábit, & comminuet eam. Porrò córnua decem ipsíus regni, decem reges erunt; & álius consúrget post eos, & ipse poténtior erit prióribus, & tres reges humiliábit; & sermónes contra Excélsum loquétur, & Sanctos Altíssimi cónteret; & putábit quòd possit mutáre témpora, & leges; & tradéntur in manu ejus usque ad tempus, & témpora, & dimídium témporis. Et judícium sedébit ut auferátur poténtia, & conterátur, & dispéreat usque in finem.

℟. Misérunt, 269.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *An.* 816. *lib.* 1. *cap.* 94.

OFficii tui sit, caríssime, non solùm óculos castos serváre, sed & linguã. Nunquam de mulíerum for-

mis dísputes, nec quid in cujúsquam domo agátur, ália domus per te nóverit.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 8. 1. *ad* 5.

ANno tértio regni Baltássar regis, vísio appáruit mihi. Ego Dániel, post id quod videram in princípio, vidi in visióne mea; cùm essem in Susis castro quod est in Ælam regióne: vidi autem in visióne esse me super portam Ulaï. Et levávi óculos meos, & vidi: & ecce áries unus stabat ante palúdem, habens córnua excélsa, & unum excélsius áltero atque succréscens. Póstea vidi ariétem córnibus ventilántem contra Occidéntem, & contra Aquilónem, & contra Merídiem; & omnes béstiæ non póterant resístere ei, neque liberári de manu ejus: fecítque secúndùm voluntátem suam, & magnificátus est. Et ego intelligébam: ecce autem hircus caprárum veniébat ab Occidénte super fáciem totíus terræ, & non tangébat terram: porrò hircus habébat cornu insígne inter óculos suos. Hæc dicit.

℟. Fílius, 269.

Lectio ij. *v.* 13. *ad* 18.

ET audívi unum de Sanctis loquéntem: & dixit unus Sanctus álteri néscio cui loquénti: Usquequo vísio, & juge sacrifícium, & peccátum desolatiónis quæ facta est; & sanctuárium, & fortitúdo conculcábitur? Et dixit ei: Usque ad vésperam & manè, dies duo míllia trecénti; & mundábitur sanctuárium. Factum est autem cùm vidérem ego Dániel visiónem, & quærerem intelligéntiam, ecce stetit in conspéctu meo quasi spécies viri. Et audívi vocem viri inter Ulaï, & clamávit, & ait: Gábriël, fac intellígere istum visiónem. Et venit, & stetit juxta ubi ego stabam: cùmque venisset, pavens córrui in fáciem meam; & ait ad me: Intéllige, fili hóminis, quóniam in témpore finis complébitur vísio. Cùmque loquerétur ad me, collápsus sum pronus in terram.

℟. Judícium, 270.

Lectio iij. *v.* 18. *ad* 25.

ET tétigit me, & státuit me in gradu meo, dixítque mihi: Ego osténdam tibi quæ futúra sunt in novíssimo maledictiónis; quóniam habet tempus finem suum. Aries quem vidísti habére córnua, rex Medórum est atque Persárum. Porrò hircus caprárum, rex Græcórum est; & cornu grande quod erat inter óculos ejus, ipse est rex primus. Quòd autem fracto illo surrexérunt quátuor pro eo; quátuor reges de gente ejus

ejus consúrgent, sed non in fortitúdine ejus. Et post regnum eórum, cùm cre-verint iniquitátes, consúr-get rex ímpudens fácie, & intélligens propositiónes. Et roborábitur fortitúdo ejus, sed non in víribus suis; & supra quàm credi potest, univérsa vastábit, & pros-perábitur, & fáciet; & in-terfíciet robústos, & pópu-lum sanctórum secúndùm voluntátem suam; & diri-gétur dolus in manu ejus.

℟. Jacob, 270.

CANON.

Ex Concílio Aurelianénsi tértio.

An. 538. *can.* 4.

SPeciáliter inhibétur ut si quis Clericórum suspi-ciónem advérsam, aut ob-locutiónem pópuli de mu-líere quacúmque fortássis incúrrerit, eam statim, si intrà domum suam habet, abjíciat.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *c.* 9. 1. *ad* 6.

IN anno primo Daríi fí-lii Assuéri, de sémine Medórum, qui imperá-vit super regnum Chaldæó-rum; anno uno regni ejus, ego Dániel intelléxi in li-bris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómi-ni ad Jeremíam Prophétam, ut compleréntur desolatió-nis Jerúsalem septuagínta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre & deprecári in jejú-niis, sacco, & cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, & conféssus sum, & dixi: Obsecro, Dómine Deus magne & terríbilis, custódiens pactum & mise-ricórdiam diligéntibus te, & custodiéntibus mandáta tua: peccávimus, iniquitá-tem fécimus, ímpiè égi-mus, & recéssimus, & de-clinávimus à mandátis tuis ac judíciis: non obedívi-mus servis tuis Prophétis qui locúti sunt in nómine tuo régibus nostris, princí-pibus nostris, pátribus nostris, omníque pópulo terræ. Hæc dicit.

℟. Exclamávit, 268.

Lectio ij. *v.* 21. *ad* 24.

ADhuc me loquénte in otatióne, ecce vir Gá-briël, quem víderam in vi-sióne à princípio, citò vo-lans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dó-cuit me, & locútus est mi-hi, dixítque: Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, & intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir de-sideriórum es: tu ergo ani-madvérte sermónem, & in-téllige visiónem. Septuagín-ta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulũ tuum, & super urbem sanctam tuam,

ut consummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum, & deleátur íniquitas, & adducátur justítia sempitérna, & impleátur vísio & prophetía, & ungátur Sanctus sanctórum.

℞. A Darío, 269.

Lectio iij. *v.* 25. *ad fin.*

SCito ergo, & animadvérte: Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, & hebdómades sexagínta duæ erunt: & rursum ædificábitur platéa, & muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus: & non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro: & finis ejus vástitas, & post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: & in dimídio hebdómadis defíciet hóstia & sacrifícium; & erit in templo abominátio desolatiónis; & usque ad consummatiónem & finem perseverábit desolátio.

℞. Misérunt, 269.

CANON.

Ex Concílio Aquénsi,

An. 1585. *tit. de vita & honest. Clericorum.*

FEminas ancíllas Presbyteris habéri non licet, nisi quæ quinquagésimum ætátis annum exégerint, & vitam non suspéctam dúxerint.

SABBATO.

¶ *Si sequens Dominica fuerit ultima post Pentecosten, hodie fiet de Dominica XXIII. per anticipationem, ut sequitur.*

Si occurrerit Festum Semiduplex, aut suprà, fiet Officium de Festo, hoc modo.

Si sit Festum Semiduplex, j. *Lectio erit de I. Nocturno Dominicæ sequentis, tribus in unam coactis;* ij. *Lectio de Festo, duabus in unam coactis;* iij. *Lectio ex Homilia ejusdem Dominicæ; & in Laudibus de ea fiet Commemoratio per Antiphonam ad Benedictus*, Dicébat múlier intrà se, *infrà*, 297. ℣. Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; ℞. Exultávimus, & delectáti sumus. *Ps.* 89. 14. *& Orationem ejusdem Dominicæ*, Absólve, *infrà*, 298.

Si verò occurrerit Festum ix. *Lectionum, tunc in I. Nocturno legentur Lectiones I. Noct. Dominicæ XXIII. & in III. Nocturno, pro* ix. *Lectione, Homilia in Evangelium ejusdem Dominicæ; & in Laudibus Commemoratio ut suprà.*

Si autem non occurrat Festum Semiduplex, aut suprà, fiet hoc modo. Pro prima & secunda Lectione sumentur tres Lectiones pri-

mi Noct. Dominicæ XXIII. cum ℟℟. Dies multos, & Numquid, 293. & 294. & *Homilia ejusdem pro tertia Lectione, cum* ℟. *septimo* Quidam, *infrà*, 297. *Antiphona ad Benedictus, & Oratio ipsius Dominicæ; cetera verò de Sabbato, cum Oratione ejusdem Dominicæ ad Horas.*

Ne Lectiones ex Prophetis omittantur, in sequenti Hebdomada legentur hoc ordine.

In I. Nocturno Festi SS. Trinitatis legentur Lectiones Feriæ iij. *post Dominicam XXIII. de Joële Propheta.*

Feriâ secundâ, Lectiones Feriæ iv. *de Amos, & Feriæ* v. *de Abdia.*

Feriâ tertiâ, Lectiones Feriæ vj. *de Jona, & Sabbati, de Michæa.*

Feriâ verò quartâ, Lectiones primi Nocturni Dominicæ XXIV. de Sophonia, & Feriæ ij. *de Habacuc.*

Feriâ quintâ, Lectiones Feriæ iij. *de Nahum, & Feriæ* iv. *de Aggæo.*

Feriâ sextâ, Lectiones Feriæ v. *&* vj. *de Zacharia.*

Sabbato verò, Lectiones Sabbati de Malachia.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j.

c. 13. *v.* 65. *& c.* 14. *v.* 1. *ad* 6.

REx Astyages appósitus est ad patres suos; & suscépit Cyrus Perses regnum ejus. Erat autem Dániel convíva regis, & honorátus super omnes amícos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios, nómine Bel: & impendebántur in eo per dies síngulos símilæ ártabæ duódecim, & oves quadragínta, viníque ámphoræ sex. Rex quoque colébat eum, & ibat per síngulos dies adoráre eum: porrò Dániel adorábat Deum suum. Dixítque ei rex: Quare non adóras Bel? Qui respóndens, ait ei: Quia non colo idóla manufácta, sed vivéntem Deum qui creávit cœlum & terram, & habet potestátem omnis carnis. Et dixit rex ad eum: Non vidétur tibi esse Bel vivens Deus? an non vides quanta cómedat & bibat quotídie? Et ait Dániel arrídens: Ne erres, rex; iste enim intrínsecùs lúteus est, & forínsecùs æreus; neque comédit aliquándo. Hæc dicit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ XXI. suprà,* 269.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 13.

ET irátus rex vocávit sacerdótes ejus, & ait eis: Nisi dixéritis mihi quis est qui cómedat impénsas has, moriémini: si autem ostendéritis quóniam Bel cómedat hæc, moriétur Dániel, quia blasphemávit in Bel. Et dixit Dániel regi: Fiat juxta verbum tuum. Erant autem sacerdótes Bel sep-

tuagínta, excéptis uxóribus, & párvulis, & filiis. Et venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixérunt sacerdótes Bel: Ecce nos egrédimur foràs; & tu, rex, pone escas, & vinum misce, & claude óstium, & signa ánnulo tuo; & cùm ingréssus fúeris manè, nisi invéneris ómnia coméſta à Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentítus est advérsùm nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa abscónditum intróitum, & per illum ingrediebántur semper, & devorábant ea. Factum est ígitur postquam egréssi sunt illi, rex pósuit cibos ante Bel. Præcépit Dániel púeris suis, & attulérunt cínerem; & cribrávit per totum templum coram rege: & egréssi clausérunt óstium, & signántes ánnulo regis, abiérunt.

Lectio iij. *v.* 14. *ad* 21.

SAcerdótes autem ingréssi sunt nocte juxta consuetúdinem suam, & uxóres, & filii eórum; & comedérunt ómnia, & bibérunt. Surréxit autem rex próximo dilúculo, & Dániel cum eo. Et ait rex: Salváne sunt signácula, Dániel? Qui respóndit: Salva, rex. Statímque cùm aperuísset óstium, intúitus rex mensam, exclamávit voce magnâ: Magnus es, Bel, & non est apud te dolus quisquam. Et risit Dániel, & ténuit regem ne ingrederétur intrò, & dixit: Ecce paviméntum, animadvérte cujus vestígia sint hæc. Et dixit rex: Vídeo vestígia virórum, & mulíerum, & infántium. Et irátus est rex. Tunc apprehéndit sacerdótes, & uxóres, & filios eórum; & ostendérunt ei abscóndita ostíola per quæ ingrediebántur, & consumébant quæ erant super mensam. Occídit ergo illos rex, & trádidit Bel in potestátem Daniélis, qui subvértit eum, & templum ejus.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 2.

FAmiliáres suos unusquísque Sacérdos ínstruat, & erúdiat ne sint rixósi, vinósi, impudíci, cúpidi, eláti, blasphémi, & voluptátum amatóres; vítia demum fúgiant, & virtútes amplectántur; & in vestítu, & cultu, & ómnibus áctibus honestátem præ se ferant, sicut decet minístros ministrórum Dei.

AD VESPERAS.

¶ *Dominicâ proximâ ante Adventum, quæ est ultima post Pentecosten, semper fit Festum SS. Trinitatis, ut habetur infrà post Officium Dominicæ VI. quæ superfuit post Epiphaniam, cum Commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis & Laudibus, & ix. Lectio-*

ne de Homilia ejusdem Dominica.

Si ergo Dominica XXIII. fuerit ultima post Pentecosten, anticipatur Officium dicta Dominica, ut dictum est suprà; Dominicâ verò XXIV. sumitur Officium SS. Trinitatis, infrà positum, incipiendo à I. Vesperis.

Ad Magníficat, *Ant.* r. D. * Duódecim Prophetárũ ossa púllulent de loco suo: nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49. 12.

Oratio, Absólve, *infrà in Laudibus.*

DOMINICA XXIII. *post Pentecosten.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit Oséе Prophéta.

Lectio j.

c. 1. 1. & *c.* 4. 1. *ad* 3.

VErbum Dómini, quod factum est ad Osée filium Beéri, in diébus Oziæ, Jóathan, Achaz, Ezechíæ, regum Juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israël.... Audíte verbũ Dómini, filii Israël, quia judícium Dómino cum habitatóribus terræ; non est enim véritas, & non est misericórdia, & non est sciéntia Dei in terra. Maledíctum, & mendácium, & homicídium, & furtum, & adultérium inundavérunt, & sanguis sánguinem tétigit. Propter hoc lugébit terra, & infirmábitur omnis qui hábitat in ea. Hæc dicit.

℟. Dies multos sedébunt filii Israël sine rege, & sine sacrificio, & sine altári: * Et post hæc reverténtur, & quærent Dóminum Deum suum. *Osee* 3. 4. 5. ℣. Cæcitas ex parte cóntigit in Israël, donec plenitúdo géntium intráret. *Rom.* 11. 25. * Et post hæc.

Lectio ij. *c.* 5. 1. *ad* 6.

AUdíte hoc, sacerdótes; & attendite, domus Israël; & domus regis, auscultáte: quia vobis judícium est, quóniam láqueus facti estis speculatióni, & rete expánsum super Thabor. Et víctimas declinástis in profúndum: & ego erudítor ómnium eórum. Ego scio Ephraïm, & Israël non est abscónditus à me: quia nunc fornicátus est Ephraïm, contaminátus est Israël. Non dabunt cogitatiónes suas ut revertántur ad Deum suum: quia spíritus fornicatiónum in médio eórum, & Dóminum non cognovérunt: & respondébit arrogántia Israël in fácie ejus: & Israël & Ephraïm ruent in iniquitáte sua, ruet étiam Judas cum eis. In grégibus suis, & in arméntis suis vadent ad quæréndum Dóminum, & non invénient: ablátus est ab eis.

℟. Numquid placári potest Dóminus in míllibus aríetum ? * Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te : Utique fácere judícium, & diligere misericórdiam. *Mich.* 6. 7. 8. ℣. Qui vult dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum; inquírat pacem, & sequátur eam. 1. *Petr.* 3. 10. 11. * Indicábo.

Lectio iij. *v.* 8. *ad fin.*

CLángite búccinâ in Gábaa, tubâ in Rama : ululáte in Béthaven, post tergum tuum, Bénjamin. Ephraïm in desolatióne erit in die correptiónis : in tríbubus Israël osténdi fidem. Facti sunt príncipes Juda quasi assuméntes términum : super eos effúndam quasi aquam iram meam. Calúmniam pátiens est Ephraïm, fractus judício : quóniam cœpit abíre post sordes. Et ego quasi tínea Ephraïm : & quasi putrédo dómui Juda. Et vidit Ephraïm languórem suum, & Juda vínculum suum, & ábiit Ephraïm ad Assur, & misit ad regem Ultórem, & ipse non póterit sanáre vos, nec sólvere póterit à vobis vínculum. Quóniam ego quasi leæna Ephraïm, & quasi cátulus leónis dómui Juda : Ego, ego cápiam, & vadam : tollam, & non est qui éruat. Vadens revértar ad locum meum : donec deficiátis, & quærátis fáciem meam.

℟. In odórem suavitátis suscípiam vos, * Et sanctificábor in vobis, & recordabímini scélerum vestrórum, & † Displicébitis vobis in ómnibus malítiis vestris. *Ezech.* 20. 41. 43. ℣. Sicut exhibuístis membra vestra iniquitáti, ita nunc exhibéte membra vestra servíre justítiæ in sanctificatiónem. *Rom.* 6. 19. * Et sanctificábor in vobis. Glória. † Displicébitis vobis.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *cap.* 27.

Lectio iv.

IN cápite libri Osée Prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita scriptum est : [Verbum Dómini quod factum est ad Osée in diébus Ozíæ, & Jóathan, & Achaz, & Ezechíæ, regum Juda.] Amos quoque diébus regis Ozíæ prophetásse se scribit... Michæas étiam éadem suæ prophetíæ commemórat témpora post dies Ozíæ. Nam tres qui sequúntur reges nóminat, quos & Osée nominávit, Jóathan, & Achaz, & Ezechíam... His adjúngitur Jonas eódem Oziâ rege regnánte, & Johel cùm jam regnáret Jóathan qui succéssit Ozíæ... Ac per hoc, per ea témpora isti velut fontes prophetíæ páriter

erupérunt, quando regnum defécit Assyrium, cœpítque Románũ: ut scílicet quemádmodum regni Assyriórum primo témpore éxtitit Abraham, cui promissiónes apertíssimè fierent in ejus sémine benedictiónis ómnium géntium, ita Occidentális Babylónis exórdio, quâ fúerat Christus imperánte ventúrus, in quo impleréntur illa promíssa orácula Prophetárum, non solùm loquéntium, verùm étiam scribéntium in tantæ rei futúræ testimónium solveréntur.

℟. Fílius honórat patrem, & servus dóminum suum: si pater ego sum, ubi est honor meus? *Si Dóminus ego sum, ubi est timor meus? *Malach.* 1. 6. ℣. Quid vocátis me, Dómine, Dómine, & non fácitis quæ dico? *Luc.* 6. 46. * Si Dóminus ego sum, ubi est timor meus?

Lectio v. *cap.* 28. 30.

OSée ígitur Prophéta, quantò profúndiùs quidem lóquitur, tantò operósiùs penetrátur. Sed áliquid inde suméndum est, & hìc ex nostra promissióne ponéndum. [Et erit (inquit) in loco quo dictum est eis, Non pópulus meus vos, vocabúntur & ipsi filii Dei vivi.] Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui priùs non pertinébat ad Deum, étiam Apóstoli intellexérunt...... Joël ómnia quæ prophétat, multis verbis compéllit exponi, ut quæ pértinent ad Christum & Ecclésiam dilucéscant. Unum tamen, quod étiam Apóstoli commemoravérunt, quando in congregátos credéntes Spíritus-sanctus, sicut à Christo promíssus fúerat, désuper venit, non prætermíttam. [Et erit (inquit) post hæc, & effúndam de spíritu meo super omnem carnem: & prophetábunt filii vestri, & filiæ vestræ...] Amos quoque de rebus tálibus sic prophétat: [Præpara (inquit) te, ut ínvoces Deum tuum, Israël; quia ecce ego firmans tonítruum, & creans spíritum, & annúntians in homínibus Christum suum.]

℟. Judícium verum judicáte, & misericórdiam fácite unusquísque cum fratre suo; * Et víduam, & pupíllum, & paúperem nolíte calumniári. *Zach.* 7. 9. 10. ℣. Loquímini veritátem unusquísque cum próximo suo: estóte ínvicem benígni, misericórdes. *Ephes.* 4. 25. 32. * Et víduam.

Lectio vj. *cap.* 30. 31.

ABdías, quantùm ad scriptúram ejus áttinet, ómnium brevíssimus Prophetárum, advérsùs Idumæam lóquitur, gentem scílicet Esaü, ex duóbus gémínis fíliis Isaac, nepó-

tibus Abrahæ, majóris illíus reprobáti. Porrò si Idumæam modo locutiónis, quo intellígitur à parte totum, accipiámus pósitam esse pro géntibus; de Christo agnóscere póssumus, quod ait inter cétera: [In monte autem Sion erit salus, & erit sanctum...] Jonas autem Prophéta non tam sermóne Christum, quàm suâ quâdam passióne prophetávit; profécto apértiùs quàm si ejus mortem & resurrectiónem voce clamáret. Ut quid enim excéptus est ventre belluíno, & die tértio rédditus, nisi ut significáret Christum de profúndo inférni die tértio reditúrum?... Michæas Prophéta Christum in figúra ponens cujúsdam magni montis, hæc lóquitur: [Erit in novíssimis diébus manifféstus mons Dómini parátus super vértices móntium; & exaltábitur super colles...] Prædícens iste Prophéta & locum in quo natus est Christus, [Et tu (inquit) Béthlehem, domus Ephráta, mínima es, ut sis in míllibus Juda: ex te mihi pródiet, ut sit in príncipem Israël; & egréssus ejus ab inítio, & ex diébus æternitátis.]

℟. Jacob, apprehénde legem, ámbula per viam ad splendórem ejus, ne tradas dignitátem tuam genti aliénæ. * Beáti sumus, Israël, quia † Quæ Deo placent, maniféfta sunt nobis. *Baruch* 4. 2. 3. 4. ℣. Qui dixit de ténebris lucem splendéscere, Deus ipse illúxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei. 2. *Cor.* 4. 6. * Beáti sumus. Glória Patri. † Quæ Deo placent.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 9. 18. *ad* 28.

IN illo témpore; Loquénte Jesu ad discípulos Joánnis, ecce princeps unus accéssit, & adorábat eum, dicens: Dómine, fília mea modò defúncta est; sed veni, impóne manum tuam super eam, & vivet. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 6. §. 60. & 61.

COnsiderémus quòd Jesus suscitatúrus mórtuam, ad faciéndam fidem hæmorrhoúsam antè curávit. Et ut scias exémpli grátiâ stetísse sánguinis fluxum; dum illa péritur, ista curátur. Sic & resurréctio temporális in Dómini passióne celebrátur, ut & perpétua illa credátur. Sic & Maríæ paritúra stérilis indicátur, ut conceptúra virgo credátur. Dénique audívit paritúram Elísabeth, nec de sua generatióne dubitávit. [Venérunt (inquit)

ſervi dicéntes príncipi: Noli vèxáre illum.] Adhuc & hi incréduli ad reſurrectiónem, quam Jeſus in Lege prædíxit, in Evangélio complévit. Itaque cùm veníſſet in domum, paucos futúræ árbitros reſurrectiónis adſcívit; non enim à multis contínuò eſt crédita reſurréctio.

℟. Quidam de Archiſynagógis prócidit ad pedes Jeſu, dicens: Fília mea in extrémis eſt: * Veni, impóne manum ſuper eam, ut ſalva ſit. *Marc.* 5. 22. 23. ℣. Tu, Dómine, vitæ & mortis habes poteſtátem, dedúcis ad portas mortis, & redúcis. *Sap.* 16. 13. * Veni.

Lectio viij. §. 62.

DIcénte Dómino: [Non eſt mórtua puélla, ſed dormit; deridébant (inquit) eum.] Quicúmque enim non credit, irrídet. Fleant ígitur mórtuos ſuos, qui putant mórtuos: ubi reſurrectiónis fides eſt, non mortis eſt ſpécies, ſed quiétis. Nec abhórret illud Matthæi, quod ait tibícines fuiſſe in domo príncipis, & turbam tumultuántem: quia more véteri tibícines ad incendéndos excitandóſque luctus videbántur adhibéri.

℟. Véniunt ab Archiſynagógo, dicéntes: Fília tua mórtua eſt; quid ultrà vexas Magíſtrum? Jeſus ait: * Noli timére; tantúmmodo crede. *Marc.* 5. 35. 36. ℣. Dabit tibi Dóminus petitiónes cordis tui: ſpera in eo; & ipſe fáciet. *Pſ.* 36. 4. 5. * Noli timére.

Lectio ix. §. 63.

TEnens ergo manum puéllæ Jeſus ſanávit eam, & juſſit ei dari manducáre. Quod eſt teſtimónium vitæ; ut non phantáſma, ſed véritas crederétur. Beátus ille cui manum Sapiéntia tenet. Utinam meos quoque téneat actus, téneat manum juſtítia, téneat Dei Verbum, indúcat in penetrália ſua, ſpíritum avértat erróris, convértat ſalútis, dari mihi júbeat manducáre; panis enim cœléſtis, Dei Verbum eſt. Inde & illa Sapiéntia quæ divíni córporis & ſánguinis ſacroſáncta altária replévit aliméntis: [Veníte, (inquit) édite panes meos, & bíbite vinum quod míſcui vobis.]

℟. Cùm veníſſet Jeſus domum, tenens manum puéllæ, * Clamávit, dicens: Puélla, ſurge: & † Revérſus eſt ſpíritus ejus, & ſurréxit contínuò. *Luc.* 8. 51. 64. 65. ℣. In omni neceſſitáte ómnia obaúdiunt ei. *Eccli.* 42. 24. * Clamávit. Glória Patri. † Revérſus.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Dicébat múlier intrà ſe: ſi tetígero tantùm veſtiméntum ejus, ſalva ero. *Matt.* 9. 21.

Oratio. Orémus.

ABsólve, quæsumus, Dómine, tuórum delícta populórum; ut à peccatórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus, tuâ benignitáte liberémur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Aquileïénsi.

An. 1596. cap. 14. de Festorum sanctificatione.

TEmpus diéi festi in audiéndis conciónibus, Missæ sacro, & divínis Officiis ponéndum est; non in comessatiónibus: multò minùs, perácto prándio, ad saltatiónes & lusus declinándum; cùm sit in Ecclésias ad Horas vespertínas audiéndas divertendum, & nomen Dei concórditer & devótè vel siléntii meditatióne, vel vocis exultatióne laudándum.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G.* Jesus convérsus dixit: Confide, fília, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est múlier ex illa hora. *Matt.* 9. 22.

FERIA SECUNDA.

De Oséе Prophéta.

Lectio j. *c.* 6. 1. *ad* 6.

IN tribulatióne sua manè consúrgent ad me: Veníte, & revertámur ad Dóminum; quia ipse cepit, & sanábit nos; percútiet, & curábit nos: vivificábit nos post duos dies, in die tértia suscitábit nos, & vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque ut cognoscámus Dóminum; quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & véniet quasi imber nobis temporáneus & serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraïm? Quid fáciam tibi, Juda? misericórdia vestra quasi nubes matutína, & quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc doláví in prophétis, occídi eos in verbis oris mei: & judícia tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrifícium; & sciéntiam Dei, plusquam holocaústa. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *c.* 11. 1. *ad* 4.

SIcut manè tránsiit, pertránsiit rex Israël. Quia puer Israël, & diléxi eum: & ex Ægypto vocávi fílium meum. Vocavérunt eos, sic abiérunt à fácie eórum. Báalim immolábant, & simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrítius Ephraïm, portábam eos in bráchiis meis; & nesciérunt quòd curárem eos. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis: & ero eis quasi exáltans jugum super maxíllas eórum: & declinávi ad eum ut vesceretur.

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *c.* 13. 9. *ad* 14.

PErdítio tua, Israël: tantúmmodo in me auxílium tuum. Ubi est rex tuus?

Máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis ; & júdices tui , de quibus dixísti : Da mihi regem & príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo , & aúferam in indignatióne mea. Colligáta est iníquitas Ephraïm , abscónditum peccátum ejus. Dolóres parturiéntis vénient ei : ipse fílius non sápiens : nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos , de morte rédimam eos : ero mors tua , ô mors ; morsus tuus ero , inférne : consolátio abscóndita est ab óculis meis.

℟. In odórem, 294.

CANON.

Ex Concílio Cabilonénsi secúndo.

An. 813. *can.* 6.

ECclésia sancta non solùm fidéles spoliáre non debet ; quin pótiùs inópibus opem ferre ; quia res Ecclésiæ, quibus Epíscopi , non ut própriis , sed ut commendatítiis uti debent , prétia sunt peccatórum , patrimónia paúperum , stipéndia fratrum in commúni vivéntium.

FERIA TERTIA.

Incipit Joël Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

VErbum Dómini , quod factum est ad Joël fílium Phátuel. Audíte hoc , senes ; & aúribus percípite , omnes habitatóres terræ : si factum est istud in diébus vestris , aut in diébus patrum vestrórum ? Super hoc fíliis vestris narráte, & fílii vestri fíliis suis, & fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locústa , & resíduum locústæ comédit bruchus, & resíduum bruchi comédit rubígo. Hæc dicit.

℟. Fílius , 295.

Lectio ij. *c.* 2. 28. *ad fin.*

ET erit post hæc : Effúndam spíritum meum super omnem carnem ; & prophetábunt fílii vestri , & fíliæ vestræ : senes vestri sómnia somniábunt , & júvenes vestri visiónes vidébunt. Sed & super servos meos & ancíllas in diébus illis effúndam spíritum meũ. Et dabo prodígia in cœlo & in terra , sánguinem , & ignem , & vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras, & luna in sánguinem ; ántequam véniat dies Dómini magnus & horríbilis. Et erit : Omnis qui invocáverit nomen Dómini , salvus erit ; quia in monte Sion , & in Jerúsalem erit salvátio , sicut dixit Dóminus , & in resíduis quos Dóminus vocáverit.

℟. Judícium , 295.

Lectio iij. *c.* 3. 12. *ad* 17.

COnsúrgant & ascéndant gentes in vallem Jósaphat : quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. Míttite falces, quó-

niam maturávit messis: veníte, & descéndite, quia plenum est tórcular, exúberant torculária: quia multiplicáta est malítia eórum. Pópuli, pópuli in valle concisiónis, quia juxtà est dies Dómini in valle concisiónis. Sol & luna obtenebráti sunt, & stellæ retraxérunt splendórem suum. Et Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam; & movebúntur cœli & terra: & Dóminus spes pópuli sui, & fortitúdo filiórum Israël. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester hábitans in Sion monte sancto meo: & erit Jerúsalem sancta, & aliéni non transíbunt per eam ámpliùs.

℟. Jacob, 296.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *An.* 816. *lib.* 1. *cap.* 12.

APóstolus dixit sic Dóminum dispossuísse, ut qui Evangélium annúntiant, de Evangélio vivant.... Unde ergo vívitur, necessitátis est accípere, caritátis est præbére... Accípiant sustentatiónem necessitátis à pópulo, mercédem dispensatiónis à Dómino.

FERIA QUARTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 2.

VErba Amos, qui fuit in pastóribus de Thécue, quæ vidit super Israël in diébus Ozíæ regis Juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israël, ante duos annos terræ motûs. Et dixit: Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam: & luxérunt speciósa pastórum, & exsiccátus est vertex Carméli. Hæc dicit Dóminus Deus, &c.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *c.* 6. 1. *ad* 7.

VÆ qui opuléntí estis in Sion, & confíditis in monte Samaríæ; optimátes cápita populórum, ingrediéntes pompáticè domum Israël. Transíte in Chálane, & vidéte, & ite inde in Emath magnam; & descéndite in Geth Palæstinórum, & ad óptima quæque regna horum; si látior términus eórum término vestro est. Qui separáti estis in diem malum; & appropinquátis sólio iniquitátis. Qui dormítis in lectis ebúrneis, & lascivítis in stratis vestris: qui comeditis agnum de grege, & vítulos de médio arménti: Qui cánitis ad vocem psaltérii; sicut David putavérunt se habére vasa cántici. Bibéntes vinum in phíalis, & óptimo unguénto delibúti; & nihil patiebántur super contritióne Joseph. Quaprópter nunc migrábunt in cápite transmigrántium, & auferétur fáctio lasciviéntium.

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *c.* 7. 10. *ad fin.*

ET misit Amásias sacérdos Bethel ad Jeróboam regem Israël, dicens: Rebellávit contra te Amos in médio domûs Israël: non póterit terra sustinére univérsos sermónes ejus; hæc enim dicit Amos: In gládio moriétur Jeróboam, & Israël captívus migrábit de terra sua. Et dixit Amásias ad Amos: Qui vides, grádere, fuge in terram Juda, & cómede ibi panem, & prophetábis ibi; & in Bethel non adjícies ultrà ut prophétes; quia sanctificátio regis est, & domus regni est. Respondítque Amos, & dixit ad Amásiam: Non sum prophéta, & non sum filius prophétæ; sed armentárius ego sum véllicans sycómoros: & tulit me Dóminus cùm séquerer gregem; & dixit Dóminus ad me: Vade, prophéta ad pópulum meum Israël. Et nunc audi verbum Dómini: Tu dicis: Non prophetábis super Israël, & non stillábis super domum idóli. Propter hoc hæc dicit Dóminus: .... In terra pollúta moriéris; & Israël captívus migrábit de terra sua.

℟. In odórem, 294.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 116.

FIdéles fidei ardóre, & Christi amóre succénsi, ob animárum suárum remédium & cœléstis pátriæ desidérium, suis própriis facultátibus, sanctam locuplétem fecérunt Ecclésiam, ut his & mílites Christi alántur, & Ecclésiæ exornaréntur, paúperes recrearéntur, & captívi pro témporum opportunitáte rediméréntur.

FERIA QUINTA.

Incipit Abdías Prophéta.

Lectio j. *v.* 1. *ad* 4.

VIsio Abdíæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom: Audítum audívimus à Dómino, & legátum ad gentes misit: Súrgite, & consurgámus advérsùs eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in géntibus: contemptíbilis tu es valde: supérbia cordis tui éxtulit te, habitántem in scissúris petrárum, exaltántem sólium tuum: qui dicis in corde tuo: Quis détrahet me in terram? Si exaltátus fúeris ut áquila, & si inter sídera posúeris nidum tuum: inde détraham te, dicit Dóminus. Hæc dicit Dóminus Deus: &c.

℟. Fílius, 295.

Lectio ij. *v.* 8. *ad* 11.

NUmquid non in die illa, dicit Dóminus, perdam sapiéntes de Idumæa, & prudéntiam de monte Esaü. Et timébunt fortes tui à merídie, ut intéreat vir de

monte Esaü. Propter interfectiónem, & propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio, & peribis in ætérnum. In die cùm stares advérsùs eum, quando capiébant aliéni exércitum ejus, & extránei ingrediebántur portas ejus, & super Jerúsalem mittébant sortem; tu quoque eras quasi unus ex eis.

℟. Judícium, 295.

Lectio iij. *v.* 17. *ad fin.*

IN monte Sion erit salvátio, & erit sanctus: & possidébit domus Jacob eos qui se possséderant. Et erit domus Jacob, ignis; & domus Joseph, flamma; & domus Esaü, stípula: & succendéntur in eis, & devorábunt eos; & non erunt relíquiæ domûs Esaü, quia Dóminus locútus est. Et hereditábunt hi qui ad Austrum sunt, montem Esaü; & qui in campéstribus Philísthiim: & possidébunt regiónem Ephraïm, & regiónem Samaríæ: & Bénjamin possidébit Gálaad. Et transmigrátio exércitûs hujus filiórum Israël, ómnia loca Chananæórum usque ad Saréptam: & transmigrátio Jerúsalem, quæ in Bósphoro est, possidébit civitátes Austri. Et ascéndent salvatóres in montem Sion judicáre montem Esaü, & erit Dómino regnum.

℟. Jacob, 296.

C A N O N.

Ex Concílio Parisiénsi sexto.

An. 829. *lib.* 1. *cap.* 18.

COnvenit Pastóribus Ecclesiárum res Ecclésiæ possidére, non ab his possidéri; &, ut Prosper scribit, eas possidéndo debent contémnere; & non sibi, sed áliis possidére.

F E R I A S E X T A.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio j.

cap. 1. 1. *ad* 6.

FActum est verbum Dómini ad Jonam filium Amáthi, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem grandem; & prædica in ea: quia ascéndit malítia ejus coram me. Et surréxit Jonas, ut fúgeret in Tharsis à fácie Dómini; & descéndit in Joppen, & invénit navem eúntem in Tharsis; & dedit naulum ejus; & descéndit in eam ut iret cum eis in Tharsis à fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare, & facta est tempéstas magna in mari, & navis periclitabátur cónteri. Et timuérunt nautæ, & clamavérunt viri ad deum suũ; & misérunt vasa, quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis. Et Jonas descéndit ad interióra navis, & dormiébat sopóre

gravi. Et accéssit ad eum gubernátor, & dixit ei: Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum, si fortè recógitet Deus de nobis, & non pereámus. Hæc dicit.

℞. Dies multos, 293.

Lectio ij.

c. 1. 12. *ad fin. & c.* 2. 1. *ad* 2.

ET dixit ad eos: Tóllite me, & míttite in mare, & cessábit mare à vobis; scio enim ego quóniam propter me tempéstas hæc grandis venit super vos. Et remigábant viri ut reverteréntur ad áridam, & non valébant; quia mare ibat, & intumescébat super eos. Et clamavérunt ad Dóminum, & dixérunt: Quæsumus, Dómine, ne pereámus in ánima viri istíus, & ne des super nos sánguinem innocéntem; quia tu, Dómine, sicut voluísti, fecísti. Et tulérunt Jonam, & misérunt in mare: & stetit mare à fervóre suo. Et timuérunt viri timóre magno Dóminum; & immolavérunt hóstias Dómino, & vovérunt vota. Et præparávit Dóminus píscem grandem ut deglutíret Jonam. Et erat Jonas in ventre piscis tribus diébus & tribus nóctibus. Et orávit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre píscis.

℞. Numquid, 294.

Lectio iij.

c. 2. *v.* 11. *& c.* 3. *v.* 1. *ad fin.*

ET dixit Dóminus pisci: & evómuit Jonam in áridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secúndò, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem magnam; & prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te. Et surréxit Jonas, & ábiit in Níniven juxta verbum Dómini: & Nínive erat cívitas magna itínere trium diérum. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi uníus; & clamávit, & dixit: Adhuc quadragínta dies, & Nínive subvertétur. Et credidérunt viri Ninivítæ in Deũ, & prædicavérunt jejúnium, & vestíti sunt saccis à majóre usque ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Nínive; & surréxit de sólio suo, & abjécit vestiméntum suum à se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. Et clamávit, & dixit in Nínive ex ore regis, & príncipum ejus, dicens: Hómines, & juménta, & boves, & pécora non gustent quidquam; nec pascántur, & aquam non bibant: & operiántur saccis hómines, & juménta, & clament ad Dóminum in fortitúdine; & convertátur vir à via sua mala, & ab iniquitáte quæ est in mánibus eórum. Quis scit si convertátur & ignós-

cat Deus; & revertátur à furóre iræ suæ, & non períbimus? Et vidit Deus ópera eórum, quia convérsi sunt de via sua mala: & misértus est Deus super malítiam quam locútus fúerat ut fáceret eis, & non fecit.

℟. In odórem, 294.

C A N O N.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 1549. *cap.* 72.

CUm Apóstolus victu adeóque ipsâ vitâ indígnos júdicet hómines otiósos, qui panem non labóre suo partum, cum gravámine aliórum edunt; quantò gravióri indignatióni divínæ eos subjacére putándum est, qui census Ecclésiæ, sanctórum Mártyrum patrimónia, & donária piæ plebis, ad divíni ministérii sustentatióne colláta, otiósè absúmunt.

SABBATO.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 6.

VErbum Dómini quod factum est ad Michæam Morasthíten in diébus Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda; quod vidit super Samaríam & Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes; & atténdat terra, & plenitúdo ejus: & sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo, & descéndet, & calcábit super excélsa terræ. Et consuméntur montes subtus eum: & valles scindéntur sicut cera à fácie ignis, & sicut aquæ quæ decúrrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, & in peccátis domûs Israël. Quod scelus Jacob? nonne Samaría? & quæ excélsa Judæ? nonne Jerúsalem? Et ponam Samaríam quasi acérvum lápidum in agro cùm plantátur vínea, & détraham in vallem lápides ejus, & fundaméntum ejus revelábo. Hæc dicit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij. *c.* 3. 5. *ad* 8.

HÆc dicit Dóminus super prophétas qui sedúcunt pópulum meum; qui mordent déntibus suis, & prædicant pacem: & si quis non déderit in ore eórum quíppiam, sanctíficant super eum prælium. Proptérea nox vobis pro visióne erit, & ténebræ vobis pro divinatióne; & occúmbet sol super prophétas, & obtenebrábitur super eos dies. Et confundéntur qui vident visiónes, & confundéntur divíni; & opérient omnes vultus suos, quia non est respónsum Dei. Verúmtamen ego replétus sum fortitúdine spíritûs Dómini, judício, & virtúte; ut annúntiem Jacob scelus suũ,

& Israël peccátum suum.

Lectio iij. *c. 5. 2. ad 5.*

ET tu, Béthlehem Ephráta, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israël, & egréssus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad filios Israël. Et stabit, & pascet in fortitúdine Dñi, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui; & converténtur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. Et erit iste pax.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi. *An.* 1583. *tit.* 18. *de Sepulturis.*

EOs qui oblatiónes, seu legáta & pia relícta defunctórum aut negant, aut sólvere recúsant, illorúmve testaménta seu codicíllos celant, & dolósè rétinent, tanquam animárum egéntium necatóres, ex Concílio Agathénsi, excommunicatióni subjacére decérnimus.

AD VESPERAS.

¶ *Si Dominica XXIV. fuerit ultima post Pentecosten, sumitur Officium SS. Trinitatis, infrà positum post Dominicam VI. quæ superfuit post Epiphaniam, incipiendo à primis Vesperis, cum Commemoratione hujus Dominicæ.*

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Prophetavérunt Aggæus & Zacharías ad Judæos qui erant in Jerúsalem, in nómine Dei Israël. Et cœpérunt ædificáre templum Dei, & cum eis Prophétæ Dei adjuvántes eos. 1. *Esdr.* 5. 1. 2.

Oratio, Corda nostra, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA XXIV. *post Pentecosten.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 3.

VErbum Dómini quod factum est ad Sophoníam filium Chusi, filii Godolíæ, filii Amaríæ, filii Ezecíæ in diébus Josíæ filii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia à fácie terræ, dicit Dóminus: Cóngregans hóminem, & pecus, cóngregans volatília cœli, & pisces maris: & ruínæ impiórum erunt: & dispérdam hómines à fácie terræ, dicit Dóminus. Hæc dicit Dóminus.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *v.* 12 *ad* 14.

IN témpore illo scrutábor Jerúsalem in lucérnis, & visitábo super viros defixos in fæcibus suis; qui dicunt in córdibus suis: Non fáciet benè Dóminus, & non fáciet malè. Et erit fortitúdo eórum in desértum:

& ædificábunt domos, & non habitábunt; & plantábunt víneas, & non bibent vinum eárum. Juxtà est dies Dómini magnus, juxtà est, & velox nimis: vox diéi Dómini amára, tribulábitur ibi fortis.

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *v.* 15. *ad* 18.

DIes iræ dies illa, dies tribulatiónis & angústiæ, dies calamitátis & misériæ, dies tenebrárum & calíginis, dies nébulæ & túrbinis, dies tubæ & clangóris super civitátes munítas, & super ángulos excélsos. Et tribulábo hómines, & ambulábunt ut cæci, quia Dómino peccavérunt; & effundétur sanguis eórum sicut humus, & córpora eórum sicut stércora. Sed & argéntum eórum, & aurum non póterit liberáre eos in die iræ Dómini.

℟. In odórem, 294.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lectio iv.

Lib. 18. *cap.* 31. 32.

NAhum Prophéta, immo per illum Deus: [Exterminábo (inquit) sculptília, & conflatília: ponam sepultúram tuam; quia velóces ecce super montes pedes evangelizántis & annuntiántis pacem. Célebra, Juda, dies festos tuos; redde vota tua; quia jam non adjícient ultrà, ut tránseant in vetustátem. Consummátum est, consúmptum est, ablátum est. Ascéndit qui insúfflat in fáciem tuam, erípiens te ex tribulatióne.] Quis ascénderit ab ínferis, & insuffláverit in fáciem Judæ, hoc est, Judæórum discipulórum, Spíritum-sanctum, récolat, qui méminit Evangélium.... Hábacum de quo álio, quàm de Christi advéntu, qui futúrus fúerat, intellígitur dícere: [Et respóndit Dóminus ad me, & dixit; Scribe visum apértè in buxo; ut assequátur qui legit ea: quia adhuc vísio ad tempus, & oriétur in fine, & non in vácuum: si tardáverit, sústine eum; quia véniens véniet, & non morábitur?] In oratióne autem sua cum Cántico, cui nisi Dómino Christo dicit: [Dómine, audívi auditiónem tuam, & tímui; Dómine, consideràvi ópera tua, & expávi?] Quid enim hoc est, nisi præcógnitæ, novæ, ac repentínæ salútis hóminum ineffábilis admirátio?

℟. Fílius, 295.

Lectio v. *cap.* 33. 35.

SOphoníæ autem Prophétæ, qui cum Jeremía prophetábat, hæc prædícta de Christo ínterim ponam: [Expécta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ in futúrum, quia judícium meum ut cóngregem

gentes, & cólligam regna.] Et íterum: [Horríbilis (inquit) Dóminus super eos, & exterminábit omnes deos terræ; & adorábit eum vir de loco suo, omnes ínsulæ géntium.....] Restant tres minóres Prophétæ, qui prophetavérunt in fine captivitátis, Aggæus, Zacharías, Malachías. Quorum Aggæus Christum & Ecclésiam hâc apértiùs brevitáte prophétat: [Hæc dicit Dóminus exercítuū: Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam. Et movébo omnes gentes; & véniet Desiderátus cunctis géntibus.]

℟. Judícium, 295.

Lectio vj.

ZAcharías de Christo & Ecclésia, [Exúlta (inquit) valde fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi, Justus & Salvátor; ipse pauper, & ascéndens super ásinam, & super pullum fílium ásinæ: & potéstas ejus à mari usque ad mare, & à flumínibus usque ad fines terræ.] Hoc quando factum sit, ut Dóminus Christus in itínere juménto hujus géneris uterétur, in Evangélio légitur.... Malachías prophétans Ecclésiam, quam per Christum cérnimus propagátam, Judæis apertíssimè dicit ex persóna Dei: [Non est mihi volúntas in vobis, & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus, & in omni loco sacrificábitur, & offerétur nómini meo oblátio munda: quia magnum nomen meum in géntibus, dicit Dóminus.] Hoc sacrificium per sacerdótium Christi secúndùm órdinem Melchísedech, cùm in omni loco à solis ortu usque ad occásum Deo jam videámus offérri; sacrificium autem Judæórum, quibus dictum est, [Non est mihi volúntas in vobis, nec accípiam de mánibus vestris munus,] cessásse negáre non possunt; quid adhuc expéctant álium Christum, cùm hoc quod prophetátum legunt & implétum vident, impléri non potúerit nisi per ipsum?

℟. Jacob, 296.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 24. 29. *ad* 36.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sol obscurábitur, & luna non dabit lumen suum, & stellæ cadent de cœlo, & virtútes cœlórum commovebúntur: & tunc parébit signum Fílii hóminis in cœlo. Et réliqua.

Homília sancti Cyrílli Jerosolymitáni.

Cath. 15. *de secundo Christi adventu. n.* 1.

CHristi advéntum annuntiámus non unum duntáxat, sed & álterum prióre multò speciosiórem. Ille enim patiéntiæ significatiónem prætulit, iste verò divíni regni diadéma feret. Nam ut plúrimùm duplícia sunt ómnia apud Dóminum nostrum Jesum Christum. Duplex natívitas, áltera ex Deo ante sécula, áltera ex Vírgine in consummatióne seculórum: duplex descénsus; unus obscúrus; alter verò conspícuus, nimírum futúrus. In primo advéntu fásciis involútus est in præsépio: in secúndo amicítur lúmine quasi vestiménto. In prióri sustínuit crucem, ignomíniam aspernátus; in áltero véniet Angelórum exércitu stipátus, glorificátus. Non ígitur in primo tantùm advéntu acquiéscimus, sed & secúndum expectámus. Véniet Salvátor non ut íterum judicétur, sed ut in jus vocet à quibus in judícium. est vocátus.

℟. Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est à Daniéle Prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. * Erit tunc tribulátio magna, qualis non fuit ab inítio, neque fiet. *Matt.* 24. 15. 21. ℣. Erit in templo abominátio desolatiónis, & usque ad consummatiónem & finem persev erábit desolátio. *Dan.* 9. 27. * Erit tunc.

Lectio viij. *n.* 22.

SEd quodnam est ejus advéntûs signum? [Et tunc, (inquit,) apparébit signum Fílii hóminis in cœlo.] Signùm autem verum & Christi próprium, crux est. Lúcidæ crucis signum regem præcédit, demónstrans eum qui priùs crucifixus fuit: ut vidéntes qui eum antè pupugérunt & insídiis circumvenêre Judæi, deplórent tribus contra tribus dicéntes: Hic est qui álapis cæsus est: hic est quem crucifixum priùs contémptui habuêre. Quònam, ínquient, fugiémus à fácie iræ tuæ? Angélicis verò exércitibus cincti nusquam sanè fúgere póterunt. Signum crucis hóstibus terror erit: gaúdium verò amícis qui in eum credidêre, vel eum prædicavêre, vel pro eo passi sunt.

℟. Erit pressúra magna, & ira pópulo huic; & cadent in ore gládii, * Et captívi ducéntur in omnes gentes: & Jerúsalem calcábitur à Géntibus, donec impleántur témpora natiónum. *Luc.* 21. 23. 24. ℣. Civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro. *Dan.* 9. 26. * Et captívi.

Ex sancto Augustíno Epíscopo.

Ex Enarr. in Psal. 49. n. 7.

Lectio ix.

VEniet maniféstus, & non silébit. Ignis ante eum præíbit.] Timémus? mutémur, & non timébimus. Ignem pálea tímeat; auro quid facit? Est autem nunc in potestáte quid fácias, ne illud quod & te nolénte ventúrum est, non corréctus experiáris. Si enim possémus fácere, fratres, ut dies judícii non veníret; puto quia nec sic erat malè vivéndum. Si non veníret ignis die judícii, & sola peccatóribus imminéret separátio à fácie Dei, in quálibet essent affluéntia deliciárum, non vidéntes à quo creáti sunt, & separáti ab illa dulcédine ineffábilis vultûs ejus, in quálibet æternitáte, & impunitáte peccáti, plángere se debérent. Sed quid loquar, aut quibus loquar? Hæc amántibus pœna est, non contemnéntibus. Qui dulcédinem sapiéntiæ & veritátis utcúmque sentíre cœpérunt, novérunt quod dico, quanta pœna sit tantúmmodo à fácie Dei separári. Qui autem illam dulcédinem non gustavérunt, si nondum desíderant Dei fáciem, tímeant vel ignem; supplícia térreant, quem præmia non invítant.

℟. Post tribulatiónem diérum illórum, sol obscurábitur, & luna non dabit lumen suum; Et tunc † Vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cum virtúte multa, & majestáte. *Matt.* 24. 29. 30. ℣. Luna non splendébit in lúmine suo; & visitábo super orbis mala, & contra ímpios iniquitátem eórum. *Isai.* 13. 10. 11. * Et tunc. Glória. † Vidébunt.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Surgent pseudochrísti, & pseudoprophétæ; & dabunt signa magna, ita ut in errórem inducántur, si fieri potest, étiam eléćti. Ecce prædíxi vobis. *Matt.* 24. 24. 25.

Oratio. Orémus.

COrda nostra, quæsumus, Dómine, sancto judiciórum tuórum timóre confige; ut vitam nostram emendántes in mélius, te veniéntem aliquándo Júdicem bonum nobis sentiámus; Qui vivis.

CANON.

Ex Concílio Lateranénsi quarto Œcuménico.

An. 1215. *can.* 1.

VEntúrus est Christus in fine séculi judicáre vivos & mórtuos, & redditúrus síngulis secúndùm ópera sua, tam réprobis, quàm eléćtis. Qui omnes cum suis própriis corpóribus resúrgent, quæ nunc gestant; ut recípiant secúndùm mérita sua, sive bona fécerint, sive mala, illi cum diábolo

pœnam perpétuam, & isti cum Christo glóriam sempitérnam.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Amen dico vobis, quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia hæc fiant. Cœlum & terra transíbunt; verba autem mea non præteríbunt. *Matt.* 24. 34. 35.

FERIA SECUNDA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

ONus quod vidit Hábacuc Prophéta. Usquequo, Dómine, clamábo, & non exaúdies? vociferábor ad te vim páriens, & non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem, & labórem, vidére prædam & injustítiam contra me? Et factum est judícium & contradíctio poténtior. Propter hoc lacerá ta est lex, & non pervénit usque ad finem judícium: quia ímpius prævalet advérsus justum, proptérea egréditur judícium pervérsum. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *c.* 2. 1. *ad* 6.

SUper custódiam meam stabo, & figam gradum super munitiónem: & contemplábor, ut vídeam quid dicátur mihi, & quid respóndeam ad arguéntem me. Et respóndit mihi Dóminus, & dixit: Scribe visum, & explána eum super tábulas, ut percúrrat qui légerit eum; quia adhuc visus procul, & apparébit in finem, & non mentiétur: si moram fécerit, expécta illum; quia véniens véniet, & non tardábit. Ecce qui incrédulus est, non erit recta ánima ejus in semetípso; justus autem in fide sua vivet. Et quómodo vinum potántem décipit; sic erit vir supérbus, & non decorábitur: qui dilatávit quasi inférnus ánimam suã; & ipse quasi mors, & non adimplétur; & congregábit ad se omnes gentes, & coacervábit ad se omnes pópulos. Numquid non omnes isti super eum parábolam sument, & loquélam ænigmatum ejus, & dicétur: Væ ei qui multíplicat non sua?

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *v.* 7. *ad* 12.

NUmquid non repéntè consúrgent qui mórdeant te: & suscitabúntur lacerántes te, & eris in rapínam eis? Quia tu spoliásti gentes multas, spoliábunt te omnes qui réliqui fúerint de pópulis, propter sánguinem hóminis, & iniquitátem terræ civitátis, & ómnium habitántium in ea. Væ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ, ut sit in excélso nidus ejus, & liberári se putat de manu mali. Cogitásti confusiónem dómui tuæ, concidísti pópulos multos, & peccávit ánima tua. Quia lapis de paríete clamábit; & li-

gnum quod inter junctúras ædificiórum est, respondébit. Væ qui ædíficat civitátem in sanguínibus, & præparat urbem in iniquitáte.

℟. In odórem, 294.

CANON.

Ex Concílio Nicæno primo Œcuménico.

An. 325. *part.* 1. *can.* 17.

ÆQuum cénsuit sancta & magna Synodus, ut si quis invéntus fúerit post statútum usúras ex mútuo súmere, vel eam rem áliter pérsequi, ... vel áliquid áliud excogitáre turpis quæstûs grátiâ, è Clero deponátur, & sit aliénus à Cánone.

FERIA TERTIA.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 6.

ONus Nínive: Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, & ulcíscens Dóminus: ulcíscens Dóminus, & habens furórem: ulcíscens Dóminus in hostes suos, & iráscens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, & magnus fortitúdine, & mundans non fáciet innocéntem. Dóminus in tempestáte & túrbine viæ ejus, & nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, & exsíccans illud; & ómnia flúmina ad desértum dedúcens. Infirmátus est Basan & Carmélus, & flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, & colles desoláti sunt, & contrémuit terra à fácie ejus, & orbis, & omnes habitántes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit? & quis resístet in ira furóris ejus? Hæc.

℟. Filius, 295.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 11.

BOnus Dóminus, & confórtans in die tribulatiónis; & sciens sperántes in se. Et in dilúvio prætereúnte consummatiónem fáciet loci ejus: & inimícos ejus persequéntur ténebræ. Quid cogitátis contra Dóminum? Consummatiónem ipse fáciet: non consúrget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem complectúntur, sic convívium eórum páriter potántium: consuméntur quasi stípula ariditáte plena. Ex te exíbit cógitans contra Dóminum malítiam, mente pertráctans prævaricatiónem.

℟. Judícium, 295.

Lectio iij. *v.* 12. *ad fin.*

HÆc dicit Dóminus: Si perfécti fúerint, & ita plures; sic quoque attondéntur, & pertransíbit. Afflíxi te, & non affligam te ultrà. Et nunc cónteram virgam ejus de dorso tuo, & víncula tua disrúmpam. Et præcípiet super te Dóminus: non seminábitur ex nómine tuo ámpliùs: de domo Dei tui interfíciam sculptile, & conflátile: ponam sepúlcrum tuum; quia

inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangelizántis & annuntiántis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, & redde vota tua; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat in te Bélial: univérsus intériit.

℟. Jacob, 296.

CANON.

Ex Concílio Cabilonénsi secúndo.

An. 813. *can.* 5.

SAcerdótes irreprehensíbiles sint, & móribus ornáti: & nequáquam túrpibus lucris desérviant, juxta illud quod ait Scriptúra: [Nemo mílitans Deo, ímplicat se negótiis seculáribus, ut ei pláceat cui se probávit;] & à túrpibus lucris, & usúris, non solùm ipsi abstíneant, verùm étiam plebes sibi súbditas abstinére instítuant.

FERIA QUARTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

IN anno secúndo Daríi regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophétæ ad Zoróbabel filium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum filium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens: Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens: Pópulus iste dicit: Nondum venit tempus domûs Dñi ædificándæ. Et factum est verbũ Dñi in manu Aggæi Prophétæ, dicens: Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis, & domus ista desérta? Hæc dicit.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 10.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum: & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus. Respexístis ad ámplius, & ecce factum est minus; & intulístis in domum, & exsufflávi illud: quam ob causam, dicit Dóminus exercítuum? quia domus mea desérta est, & vos festinátis unusquísque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem, & terra prohíbita est ne daret germen suum.

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *c.* 2. 7. *ad* 10.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam. Et movébo omnes gentes; & véniet Desiderátus cunctis géntibus: & implébo domum istam glóriâ, dicit Dóminus exercítuum. Meum est argéntum, & meum est aurum, dicit Dóminus exercítuum. Magna erit glória domûs istíus novíssimæ plusquam

quam primæ, dicit Dóminus exercítuum: & in loco isto dabo pacem, dicit Dóminus exercítuum.

℟. In odórem, 294.

CANON.

Ex Concílio Cabilonénsi secúndo.

An. 813. *can.* 6.

IMputátur quibúsdam frátribus, eò quòd avarítiæ causâ homínibus persuádeant, ut abrenuntiántes século, res suas Ecclésiæ cónferant; quod pénitus ab ómnium méntibus eradicándum est. Animárum quippe salútem inquírere Sacérdos, non lucra terréna, debet; quóniam fidéles ad res suas dandas non sunt cogéndi, neque circumveniéndi; oblátio namque spontánea esse debet.

FERIA QUINTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 3.

IN mense octávo, in anno secúndo Daríi regis, factum est verbum Dómini ad Zacharíam filium Barachíæ filii Addo, Prophétam, dicens: Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndiâ. Et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum; & convértar ad vos, dicit Dóminus exercítuum. Hæc dicit.

℟. Fílius, 295.

Lectio ij. *c.* 3. 7. *ad* 9.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Si in viis meis ambuláveris, & custódiam meam custodíeris; tu quoque judicábis domum meã, & custódies átria mea, & dabo tibi ambulántes de his qui nunc hìc assístunt. Audi, Jesu sacérdos magne, tu & amíci tui qui hábitant coram te, quia viri portendéntes sunt; ecce enim ego addúcam servum meum Oriéntem. Quia ecce lapis quem dedi coram Jesu: super lápidem unum septem óculi sunt: ecce ego cælábo sculptúram ejus, ait Dóminus exercítuum: & áuferam iniquitátem terræ illíus in die una.

℟. Judícium, 295.

Lectio iij. *c.* 9. 9. *ad* 14.

EXúlta satis, fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi justus & salvátor; ipse pauper, & ascéndens super ásinam & super pullum filium ásinæ. Et dispérgam quadrígam ex Ephraïm, & equum de Jerúsalem; & dissipábitur arcus belli: & loquétur pacem géntibus; & potéstas ejus à mari usque ad mare, & à flumínibus usque ad fines terræ. Tu quoque in sánguine testaménti tui emisísti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Convertímini ad munitiónem, vincti spei; hódie quoque annúntians du-

plícia reddam tibi. Quóniam extendi mihi Judam quasi arcum; implévi Ephraïm; & suscitábo fílios tuos, Sion, super fílios tuos, Græcia; & ponam te quasi gládium fórtium, & Dóminus Deus super eos vidébitur.

℟. Jacob, 296.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 813. *can.* 10.

CLérici usúris nequáquam incúmbant, neque túrpium occupatiónes lucrórum, fraudísque cujúsquam stúdium áppetant. Amórem pecúniæ, quasi matériam cunctórum críminum fúgiant; seculária offícia, negotiáque abjíciant.

FERIA SEXTA.

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. *c.* 11. 10. *ad* 17.

TUli virgam meam quæ vocabátur Decus; & abscídi eam ut írritum fácerem fœdus meum quod percússi cum ómnibus pópulis. Et in írritum dedúctum est in die illa: & cognovérunt sic paúperes gregis, qui custódiunt mihi, quia verbum Dómini est. Et dixi ad eos: Si bonum est in óculis vestris, afférte mercédem meam; & si non, quiéscite. Et appendérunt mercédem meam trigínta argénteos. Et dixit Dóminus ad me: Prójice illud ad statuárium, decórum prétium, quo appretiátus sum ab eis. Et tuli trigínta argénteos, & projéci illos in domum Dómini ad statuárium. Et præcídi virgam meam secúndam quæ appellabátur Funículus, ut dissólverem germanitátem inter Judam & Israël. Et dixit Dóminus ad me: Adhuc sume tibi vasa pastóris stulti; quia ecce ego suscitábo pastórem in terra, qui derelícta non visitábit, dispérsum non quæret, & contrítum non sanábit, & id quod stat non enútriet, & carnes pínguium cómedet, & úngulas eórum dissólvet. O pastor, & idólum, derelínquens gregem: gládius super bráchium ejus, & super óculum dextrum ejus; bráchium ejus ariditáte siccábitur, & óculus dexter ejus tenebréscens obscurábitur. Hæc dicit.

℟. Dies multos, 293.

Lectio ij. *c.* 12. 8. *ad* 10.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem; & erit qui offénderit ex eis in die illa, quasi David; & domus David quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspéctu eórum. Et erit in die illa, quæram contérere omnes gentes quæ véniunt contra Jerúsalem. Et

effúndam super domum David, & super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ & precum: & aspícient ad me quem confixérunt. Et plangent eum planctu quasi super unigénitum, & dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti.

℟. Numquid, 294.

Lectio iij. *c.* 13. 4. *ad* 7.

ET erit: In die illa confundéntur prophétæ, unusquísque ex visióne sua cùm prophetáverit; nec operiéntur pállio sáccino, ut mentiántur; sed dicet: Non sum prophéta, homo agrícola ego sum: quóniam Adam exémplum meum ab adolescéntia mea. Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea, suscitáre super pastórem meũ, & super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum: pércute pastórem, & dispergéntur oves; & convértam manum meam ad párvulos.

℟. In odórem, 294.

CANON.

Ex Concílio Parisiénsi sexto.

Ann. 829. *lib.* 1. *cap.* 13.

CUm nullus Christiánus thesaúros in terra, sed pótiùs, secúndùm Dómini senténtiam, in cœlo recóndere débeat; cavéndum summópere Sacerdótibus est, ut ab avarítiæ peste, quæ est idolórum sérvitus, & cupiditáte, quæ radix ómnium malórum est, suósque sectatóres à regno Christi exclúdunt, se compéscant.

SABBATO.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio j. *c.* 1. 1. 6. 7.

ONus verbi Dómini ad Israël in manu Malachíæ.... Fílius honórat patrem, & servus dóminum suum: si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dóminus ego sum, ubi est timor meus? dicit Dóminus exercítuum. Ad vos, ô sacerdótes, qui despícitis nomen meum, & dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum, & dícitis: In quo pollúimus te? In eo quòd dícitis: Mensa Dómini despécta est. Hæc dicit.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ XXIII. suprà,* 295.

Lectio ij. *v.* 10. & 11.

NOn est mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum: & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus;

& in omni loco sacrificátur & offértur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

Lectio iij. *c.* 4. 1. 2. 5. 6.

ECce dies véniet succénsa quasi camínus; & erunt omnes supérbi, & omnes faciéntes impietátem, stípula; & inflammábit eos dies véniens, dicit Dóminus exercítuum, quæ non derelínquet eis radícem & germen. Et oriétur vobis timéntibus nomen meum, Sol justítiæ, & sánitas in pennis ejus... Ecce ego mittam vobis Elíam Prophétam, ántequam véniat dies Dómini magnus & horríbilis. Et convértet cor patrum ad fílios, & cor filiórum ad patres eórum; ne fortè véniam, & percútiam terram anathémate.

CANON.

Ex Concílio Parisiénsi.

An. 1212. *part.* 2. *cap.* 25.

OMnes sive Cléricos, sive Láïcos, qui merces suas vendunt ad términum, ut propter ipsum términum eas cáriùs vendant; tam pœnâ quàm culpâ usurariórum apud Deum & hómines decérnimus obligátos.

¶ *Si Dominicæ post Pentecosten fuerint plures quàm viginti quatuor, tunc post vigesimam quartam Hebdomadam, resumentur quæ eo anno superfuerint post Epiphaniam, incipiendo à Vesperis Sabbati, & ordine infrà posito.*

Si igitur fuerint Dominicæ viginti quinque, resumetur Officium Dominicæ VI. post Epiphaniam, incipiendo à primis Vesperis SS. Trinitatis, cujus Festum semper concurrit cum Dominica ultima.

Si viginti sex, resumetur Officium Dominicæ V. & VI.

Si viginti septem, resumetur Officium Dominicæ IV. V. & VI.

Si denique viginti octo, resumetur Officium Dominicæ III. IV. V. VI.

HEBDOMADÆ POST EPIPHANIAM RESUMENDÆ,

Quando fuerint plures quàm viginti-quatuor.

SABBATO

ante Dominicam tertiam quæ superfuit post Epiphaniam.

AD VESPERAS.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Qui sunt Christi, carnem suam crucifixérunt cum vítiis, & concupiscéntiis. *Gal.* 5. 24.

Oratio, Omnípotens sempitérne Deus, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA III.

quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 5.

PAulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem qui suscitávit eum à mórtuis; & qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ; Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetípsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsénti sæculo nequam, secúndùm voluntátem Dei & Patris nostri, cui est glória in sécula seculórum: amen. Tu autem.

℟. Cum metu & tremóre vestram salútem operámini; * Deus est enim qui operátur in vobis & velle, & perficere, pro bona voluntáte. *Philipp.* 2. 12. 13. ℣. Opera justórum in manu Dei, & nescit homo utrùm amóre an ódio dignus sit. *Eccle.* 9. 1. * Deus est enim qui operátur in vobis & velle, & perficere, pro bona voluntáte.

Lectio ij. *v.* 6. *ad* 10.

MIror quòd sic tam citò transferímini, ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium; quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos contúrbant, & volunt convértere Evangélium Christi. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelizet vobis prætérquam quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, & nunc íterum dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim ho-

minibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Est quæstus magnus, píetas cum sufficiéntia; * Nihil enim intúlimus in hunc mundum, haud dúbium quòd nec auférre quid póssumus. 1. *Tim.* 6. 6. 7. ℣. Est infirmitas péssima, divítiæ conservátæ in malum dómini sui. Sicut egréssus est nudus de útero matris suæ, sic revertétur, & nihil aúferet secum. *Eccle.* 5. 12. 14. *Nihil enim.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 16.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est à me, quia non est secúndùm hóminem: neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquándo in Judaísmo: quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, & expugnábam illam; & proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei, qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam; ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus; continuò non acquiévi carni & sánguini.

℟. Vocávit vos Deus in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi: ítaque, fratres, * State, & tenéte traditiónes quas didicístis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. 2. *Thess.* 2. 13. 14. ℣. State super vias, & vidéte, & interrogáte de sémitis antíquis, quæ sit via bona; & ambuláte in ea. *Jer.* 6. 16. * State. Glória. * State.

IN II. NOCTURNO.

De expositióne sancti Augustíni Epíscopi, in Epístolam ad Gálatas.

Lectio iv. *Præfat. initio.*

CAusa propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est, ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsum grátiæ benefícium, & adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto, justam scílicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccáta eórum, non auferénda. Non enim aufert peccáta nisi grátia fídei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Habéntes aliménta, & quibus tegámur, his contémti sumus; * Radix enim ómniū malórū est cupíditas. 1. *Tim.* 6. 8. 10. ℣. Nihil iníquius quàm amáre pecúniam. *Eccli.* 10. 10. * Radix.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitútos, illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseverántes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumcideréntur, & céteras carnáles Judáïci ritûs observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspéctum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat, tanquam non tenéntem disciplínam ceterórum Apostolórum, qui gentes cogébant judaïzáre.

℟. Voluntáriè peccántibus póst accéptam notítiam veritátis, jam * Non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ consumptúra est advèrsários. *Hebr.* 10. 26. 27. ℣. Consummátio peccántium flamma; & in fine illórum ínferi, ténebræ, & pœnæ. *Eccli.* 21. 10. 11. * Non relínquitur.

Lectio vj. *Paulò pòst.*

TAlis quidem quæstio est & in Epístola ad Romános: verúmtamen vidétur áliquid interésse, quòd ibi contentiónem ipsam dírimit, litémque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus crediderant, orta erat, cùm illi tanquam ex méritis óperum legis sibi rédditum Evangélii præmium arbitraréntur, quod præmium incircumcísis tanquam immerítis nolébant dari; illi contrà Judæis se præférre gestírent, tanquam interfectóribus Dómini: in hac verò Epístola ad eos scribit, qui jam commóti erant autoritáte illórum qui ex Judæis erant, & ad observatiónes legis cogébant.

℟. Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus; * Deus enim † Dixit: Non te déseram, neque derelínquam. *Hebr.* 13. 5. ℣. Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet. *Ps.* 54. 23. * Deus enim. Glória. † Dixit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 8. 1. *ad* 13.

IN illo témpore; Cùm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: & ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comment. in cap.* 8. *Matt.*

DE monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ; quia ad altióra as-

céndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus. Necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre sermónem. Et notándum, quòd hic primus speciáliter curátus sit: secúndò, puer Centuriónis: tértiò, socrus Petri fébriens in Caphárnaüm: quarto loco, qui obláti sunt ei à dæmónio vexáti; quorum spíritus verbo ejiciébat, quando omnes malè habéntes curávit.

℟. Cùm descendísset Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. *Matt.* 8. 1. 2. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum. *Jer.* 32. 17. * Si vis.

Lectio viij.

ET ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens.] Rectè post prædicatiónem atque doctrínam, signi offértur occásio; ut per virtútem miráculi, prætéritus apud audiéntes sermo firmétur. [Dómine, si vis, potes me mundáre.] Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. [Et exténdens Jesus manum, tétigit eum, dicens: Volo; Mundáre.] Extendénte manum Dómino, stàtim lepra fugit. Simúlque considera quàm húmilis & sine jactántia respónsio. Ille díxerat: [Si vis;] Dóminus respóndit: [Volo.] Ille præmíserat: [Potes me mundáre;] Dóminus jungit, & dicit: [Mundáre.]

℟. Jesus misértus ejus, exténdit manum suam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; Mundáre. Et statim mundátus est. *Marc.* 1. 41. 42. ℣. Omne, quod volúerit, fáciet: & sermo illíus potestáte plenus est. *Eccle.* 8. 34. * Ait illi.

Lectio ix.

ET ait illi Jesus: Vide, némini díxeris.] Et revéra quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? [Sed vade; osténde te Sacerdóti.] Várias ob causas mittit eum ad Sacerdótem. Primùm propter humilitátem, ut Sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut qui mundáti fúerant à lepra, offérrent múnera Sacerdótibus. Deínde ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent: si créderent, salvaréntur; si non créderent, inexcusábiles forent: & simul ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem viderétur infríngere.

℟. Ait Jesus: Vide, némini díxeris; sed vade, * Osténde te Sacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyses, in testimónium illis. *Matt.* 8. 4. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundándus est: Adducétur ad

Sacerdóte, qui præcípiet ei ut ófferat. *Levit.* 14. 2. 3. 4. *Osténde te. Glória.†Offer.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, & curábo eum. *Matt.* 8. 6. 7.

Oratio. Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice; atque ad protegéndum nos, déxteram tuæ majestátis exténde; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 5. *cap.* 2. *de réform.*

Quicúmque Parochiáles, vel álias curam animárum habéntes Ecclésias quocúmque modo óbtinent, per se, vel álios idóneos, si legítimè impedíti fúerint, diébus saltem Domínicis, & Festis solémnibus plebes sibi commíssas pro sua & eórum capacitáte pascant salutáribus verbis.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G.* Dixit Jesus Centurióni: Vade, & sicut credidísti fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matt.* 8. 13.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. *c.* 2. 16. *ad fin.*

Ex opéribus legis non justificábitur omnis caro. Quòd si quæréntes justificári in Christo, invénti sumus & ipsi peccatóres, numquid Christus peccáti miníster est? Absit. Si enim quæ destrúxi, íterum hæc ædífico; prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem legi mórtuus sum, ut Deo vivam: Christo confíxus sum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne; in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me, & trádidit semetípsum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia, ergo gratìs Christus mórtuus est.

℟. Cum metu & tremóre, 317.

Lectio ij. *c.* 3. 1. *ad* 6.

O Insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscríptus est, in vobis crucifíxus? Hoc solum à vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex audítu fídei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consumméмini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis, ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, & reputátum est illi ad justítiam.

℟. Est quæstus magnus, 318.

Lectio iij. *v.* 23. *ad fin.*

PRiùs autem quàm venìret fides, sub lege custodiebámur conclúsi, in eam fidem quæ revelánda erat. Itaque lex pædagógus noster fuit in Christo, ut ex fide justificémur. At ubi venit fides, jam non sumus sub pædagógo. Omnes enim filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo Jesu. Quicúmque enim in Christo baptizáti estis, Christum induístis. Non est Judæus, neque Græcus; non est servus, neque liber; non est másculus, neque fémina. Omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. Si autem vos Christi; ergo semen Abrahæ estis, secúndùm promissiónem herédes.

℟. Vocávit vos Deus, 318.

CANON.

Ex Concílio Carthaginénsi tértio.

An. 397. *cap.* 15.

PLácuit ut Epíscopi, & Presbyteri, & Diáconi, vel Clérici non sint conductóres, neque procuratóres, neque ullo turpi vel inhonésto negótio victum quærant; quia respícere debent scriptum esse: Nemo mílitans Deo, ímplicat se negótiis seculáribus.

FERIA TERTIA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j.

c. 5. 13. *ad* 16.

VOs in libertátem vocáti estis, fratres: tantùm ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur: Díliges próximum tuum sicut teípsum. Quòd si ínvicem mordétis, & comédítis; vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte, & desidéria carnis non perficiétis.

℟. Habéntes aliménta, 319.

Lectio ij. *v.* 19. *ad* 23.

MAniféfta sunt autem ópera carnis; quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, & his simília: quæ prædíco vobis, sicut prædíxi, quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequéntur. Fructus autem Spíritûs est, cáritas, gaúdium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides,

modéstia, continéntia, cástitas.

℟. Voluntàriè, 319.

Lectio iij. *c. 6. 1. ad 5.*

FRatres, & si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis; consíderans teípsum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte; & sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, & sic in semetípso tantùm glóriam habébit, & non in áltero. Unusquísque enim onus suum portábit.

℟. Sint mores, 319.

CANON.

Ex Concílio Lateranénsi secúndo Œcuménico.

An. 1139. *can.* 2.

SI quis Præbéndam, vel Priorátum, vel Decanátum, aut hónorem, vel promotiónem áliquam Ecclesiásticam, seu quódlibet Sacraméntum Ecclesiásticū, útpote Chrisma, vel Oleum sanctum, Consecratiónes Altárium vel Ecclesiárum, interveniénte execrábili ardóre avarítiæ per pecúniam acquisívit, honóre malè acquisíto cáreat; & emptor atque vénditor, & intervéntor notâ infámiæ percellántur.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j.

c. 1. 1: *ad* 4.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, & fidélibus in Christo Jesu; Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo; sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in caritáte. Tu autem.

℟. Cum metu & tremóre, 317.

Lectio ij. *v. 5. ad* 10.

QUi prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum; secúndùm propósitum voluntátis suæ; in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Fílio suo, in quo habémus redemptiónem per sanguinem ejus, remissiónem peccatórum, secúndùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia & prudéntia; ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntá-

tis ſuæ, secúndùm beneplácitum ejus, quod propóſuit in eo, in diſpenſatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Chriſto, quæ in cœlis, & quæ in terra ſunt, in ipſo.

℟. Eſt quæſtus magnus, 318.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 14.

IN quo étiam & nos ſorte vocáti ſumus, prædeſtináti ſecúndùm propóſitum ejus, qui operátur ómnia ſecúndùm consílium voluntátis ſuæ; ut ſimus in laudem glóriæ ejus nos, qui antè ſperávimus in Chriſto. In quo & vos, cùm audiſſétis verbum veritátis, (Evangélium ſalútis veſtræ) in quo & credéntes ſignáti eſtis Spíritu promiſſiónis ſancto, qui eſt pignus hereditátis noſtræ, in redemptiónem acquiſitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Vocávit vos Deus, 318.

CANON.

Ex Concílio Arelaténſi.

An. 1275. *cap.* 14.

STatúimus quòd nullus Clericus beneficiátus, nullus in ſacris Ordínibus conſtitútus, per ſe vel per álium emat bladum, vel vinum causâ revendéndi, vel negotiándi, vel huic ſtatúto fraudem áliquam adhíbeat. Quòd ſi contrà fécerit, incúrrat ſenténtiã excommunicatiónis.

FERIA QUINTA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

Lectio j. *c.* 1. 16. *ad* 20.

NOn ceſſo grátias agens pro vobis, memóriã veſtrî fáciens in oratiónibus meis, ut Deus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glóriæ, det vobis ſpíritum ſapiéntiæ & revelatiónis, in agnitióne ejus; illuminátos óculos cordis veſtri, ut ſciátis quæ ſit ſpes vocatiónis ejus, & quæ divítiæ glóriæ hereditátis ejus in ſanctis, & quæ ſit ſuperéminens magnitúdo virtútis ejus in nos, qui crédimus ſecúndùm operatiónem poténtiæ virtútis ejus, quam operátus eſt in Chriſto, ſúſcitans illum à mórtuis, & conſtítuens ad déxteram ſuam in cœléſtibus.

℟. Habéntes aliménta, 319.

Lectio ij. *c.* 2. 4. *ad* 10.

DEus autem qui dives eſt in miſericórdia, propter nímiam caritátem ſuam quâ diléxit nos; &, cùm eſſémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Chriſto, (cujus grátiâ eſtis ſalváti) & conreſuſcitávit, & conſedére fecit in cœléſtibus in Chriſto Jeſu; ut oſténderet in ſéculis ſuperveniéntibus abundántes divítias grátiæ ſuæ, in bonitáte

ſuper nos in Chriſto Jeſu. Grátiâ enim eſtis ſalváti per fidẽ; & hoc non ex vobis; Dei enim donum eſt; non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim ſumus factúra, creáti in Chriſto Jeſu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus ut in illis ambulémus.

℟. Voluntáriè peccántibus, 319.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 16.

PRopter quod mémores eſtóte, quòd aliquándo vos gentes in carne, qui dicímini præpútium, ab ea quæ dícitur circumcíſio in carne, manu facta; quia erátis illo in témpore ſine Chriſto, alienáti à converſatióne Iſraël, & hóſpites teſtamentórum, promiſſiónis ſpem non habéntes, & ſine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Chriſto Jeſu, vos, qui aliquándo erátis longè, facti eſtis propè in ſánguine Chriſti. Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum, & médium paríetem macériæ ſolvens, inimicítias in carne ſua, legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetípſo in unum novum hóminem, fáciens pacem; & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per crucem, interfíciens inimicítias in ſemetípſo.

℟. Sint mores, 319.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 25. *cap.* 1. *de reform.*

OMníno Paſtóribus & Cléricis ſancta Synodus interdícit, ne ex redítibus Eccléſiæ, conſanguíneos, familiaréſve ſuos augére ſtúdeant; cùm & Apoſtolórum Cánones prohíbeant, ne res Eccleſiáſticas, quæ Dei ſunt, conſanguíneis donent; ſed ſi páuperes ſint, iis ut paupéribus diſtribuant; eas autem non díſtrahant, nec díſſipent illórum causâ.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

Lectio j. *c.* 4. 1. *ad* 6.

OBſecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti eſtis; cum omni humilitáte, & manſuetúdine, cum patiéntia, ſupportántes ínvicem in caritáte, ſolíciti ſerváre unitátem ſpíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus ſpíritus, ſicut vocáti eſtis, in una ſpe vocatiónis veſtræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptíſma. Unus Deus & Pater ómnium, qui eſt ſuper omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 10.

UNicuíque autem nostrûm data est grátia secúndùm mensûràm donatiónis Christi. Propter quod dicit : Ascéndens Christus in altum, captívam duxit captivitátem ; dedit dona homínibus. Quòd autem ascéndit, quid est, nisi quia & descéndit primùm in inferióres partes terræ? Qui descéndit, ipse est & qui ascéndit super omnes cœlos, ut impléret ómnia.

℟. Est quæstus magnus, 318.

Lectio iij. *v.* 11. *ad* 15.

ET ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelístas, álios autē Pastóres, & Doctóres ; ad consummatiónem sanctórum, in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi, donec occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi ; ut jam non simus párvuli fluctuántes, & circumferámur omni vento doctrínæ in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in caritáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

℟. Vocávit vos Deus, 318.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 25. *cap.* 1. *de reform.*

QUàm máximè potest, Pastóres & Cléricos omnes sancta Synodus monet, ut omnem humánum erga fratres, nepótes, propinquósque carnis afféctū, unde multórum malórum in Ecclésia seminárium extat, pénitus depónant.

SABBATO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. *c.* 5. 1. *ad* 4.

EStóte imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi ; & ambuláte in dilectióne, sicut & Christus diléxit nos, & trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem, & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos : aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet ; sed magìs gratiárum áctio.

Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. *Sumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 11.

HOc enim scitóte intelligéntes, quòd omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus non habet hereditátem in regno Chri-

sti, & Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte: fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte: probántes quid sit beneplácitum Deo; & nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum, magìs autem redargúite.

Lectio iij. *c.* 6. 10. *ad* 13.

DE cétero, fratres, confortámini in Dómino, & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stare advérsùs insídias diáboli; quóniã non est nobis colluctátio advérsùs carnẽ & sánguinem, sed advérsùs príncipes & potestátes, advérsùs mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequítiæ, in cœléstibus. Proptérea accípite armatúram Dei, ut possítis resístere in die malo, & in ómnibus perfécti stare.

CANON.

Ex Concílio Bituricénsi.

An. 1584. *tit.* 41. *de Simoniacis, can.* 2.

BEneficia prétio obténta, & in confidéntiã seu custódiam occúltè aut apértè trádita, ipso jure vacent: qui percípiunt eórum fructus, suos non fáciant, sed ad restitutiónem teneántur.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Impléte gaúdium meum, eámdem caritátem habéntes, in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrántes; non quæ sua sunt sínguli considerántes, sed quæ aliórum. *Philipp.* 2. 2. 3. 4.

Oratio, Deus, qui nos in tantis, *infrà in Laudibus*.

DOMINICA IV.

quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio j.

c. 1. 1. *ad* 6.

PAulus & Timótheus, servi Jesu Christi; ómnibus sanctis in Christo Jesu qui sunt Philíppis, cum Epíscopis, & Diacónibus; Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestrî, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gaúdio deprecatiónem fáciens super communicatióne vestra in Evangélio Christi à prima die usque nunc: confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu. Tu autem.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v. 20. ad 24.*

MAgnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Mihi enim vívere Christus est, & mori lucrũ. Quòd si vívere in carne, hic mihi fructus óperis est; & quid éligam ignóro. Coárctor autem è duóbus; desidérium habens dissólvi, & esse cum Christo, multò magìs mélius: permanére autem in carne, necessárium propter vos.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *v. 27. ad fin.*

TAntùm dignè Evangélio Christi conversámini; ut, sive cùm vénero & vídero vos, sive absens, aúdiam de vobis quia statis in uno spíritu unánimes, collaborántes fidei Evangélii: & in nullo terreámini ab adversáriis, quæ illis est causa perditiónis, vobis autem salútis: & hoc à Deo; quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini, idem certámen habéntes, quale & vidístis in me, & nunc audístis de me.

℟. Vocávit vos, 318.

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 4. cap. 30. post medium.

Lectio iv.

REplémus refectiónibus corpus, ne extenuátum deficiat: extenuámus abstinéntiâ, ne nos replétum premat. Vegetámus hoc mótibus, ne situ immobilitátis intéreat: sed citiùs hoc collocándo sístimus, ne ipsâ suâ vegetatióne succúmbat. Adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat: & quæsíta adjuménta projícimus, ne calor exúrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi corruptibilitáti servímus; ut saltem multiplícitas impénsi obséquii corpus sustíneat, quod anxíetas infirmæ mutabilitátis gravat?

℟. Habéntes aliménta, 319.

Lectio v.

UNde benè per Paulum dícitur: [Vanitáti enim subjécta est creatúra non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spe: quia & ipsa creatúra liberábitur à servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei.] Vanitáti quippe creatúra non volens súbditur; quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens deséruit, pressus justæ mortalitátis póndere, nolens mutabilitátis suæ corruptióni servit. Sed creatúra hæc tunc à servitúte corruptiónis erípitur, cùm ad filiórum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevátur.

℟. Voluntáriè peccántibus, 319.

Lectio vj.

HIc ítaque elécti moléstiâ vincti sunt; quia adhuc corruptiónis suæ pœnâ depriműntur. Sed cùm corruptíbili carne exúimur, quasi ab his, quibus nunc astríngimur, moléstiæ vínculis relaxámur. Præsentári namque jam Deo cúpimus, sed adhuc mortális córporis obligatióne præpedímur. Jure ergo vincti dícimur; quia adhuc incéssum nostri desidérii ad Deum líberum non habémus. Unde benè Paulus ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiónis suæ sárcinam portans, vinctus clamat: [Cúpio dissólvi, & esse cum Christo.] Dissólvi enim non quæreret, nisi se procul dúbio vinctum vidéret.

℟. Sint mores, 319.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 8. 23. *ad* 27.

IN illo témpore; Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: & ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Præfat. Enarrat. 2. *in Ps.* 25. §. 4.

AUdístis in Evangélio: Periclitabátur navigiũ in stagno, & dormiébat Jesus. Navigámus enim per quoddam stagnum, & ventus & procéllæ non desunt: tentatiónibus quotidiánis hujus séculi propè opplétur nostrum navígium. Unde autem fit, nisi quia dormit Jesus? Si non dormíret in te Jesus, tempestátes istas non pateréris; sed tranquillitátem habéres intériùs, convigilánte tecum Jesu.

℟. Ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, Jesus verò dormiébat. Et discípuli ejus suscitavérunt eum, dicéntes: * Dómine, salva nos, perímus. *Matt.* 8. 24. 25. ℣. Exúrge, quare obdórmis, Dómine? exúrge, Dómine, ádjuva nos. *Ps.* 43. 23. 26. * Dómine.

Lectio viij.

QUid est autem, Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procéllæ stagni hujus, vides malos floréré, bonos laboráre; tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua: O Deus, ipsa est justítia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo: Ipsa est justítia tua? Et Deus tibi: Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? torquéris, quia hìc mali florent, qui cum diábolo póstea torque-

búntur? sed unde hoc dicis? unde flúctibus stagni & tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tua, quæ est de Jesu, sopíta est in corde tuo.

℟. Exúrgens Jesus ait discípulis: * Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? *Marc.* 4. 39. 40. ℣. Qui confídit in Dómino, non timébit cùm vénerit æstus. *Jer.* 17. 7. 8. * Quid.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jesum, & dic: [Magíster, perímus.] Movent enim incérta stagni; perímus. Evigilábit ille, id est, rédiet ad te fides tua; & adjuvánte illo, considerábis in ánima tua, quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt. Aut enim vivéntes eos déserunt, aut à moriéntibus deserúntur. Tibi autem quod promíttitur, manébit in ætérnum. Illis quod temporáliter concéditur, citò tóllitur.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularéntur; * Et státuit procéllam in auram, & † Siluérunt fluctus maris. *Ps.* 106. 28. 29. ℣. Comminátus est Jesus vento, & dixit mari: Tace, obmutésce. *Marc.* 4. 39. * Et státuit. Glória. † Siluérunt.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Surgens Jesus imperávit ventis & mari; & facta est tranquíllitas magna. *Matt.* 8. 26.

Oratio. Orémus.

DEus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere; da nobis salútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus; Per.

CANON.

Ex Synodo Agathénsi.

An. 506. *can.* 47.

MIssas die Domínico à seculáribus totas tenéri speciáli ordinatióne præcípimus; ita ut ante benedictiónem Sacerdótis égredi pópulus non præsúmat. Qui si fécerint, ab Epíscopo públicè confundántur.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Hómines miráti sunt, dicéntes: Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei? *Matt.* 8. 27.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio j. *c.* 2. 1. *ad* 4.

SI qua ergo consolátio in Christo, si quod solátium caritátis, si qua socíetas spíritûs, si qua víscera miseratiónis, impléte gaúdium meum; ut idem sapiátis, eámdem caritátem habéntes, unánimes, idípsum sentiéntes. Nihil per contentiónem, neque per

inánem glóriam ; sed in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrántes. Non quæ sua sunt singuli considerántes, sed ea quæ aliórū.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v.* 12. *ad* 15.

ITaque, caríssimi mei, (sicut semper obedístis) non ut in præséntia meî tantùm, sed multò magìs nunc in abséntia mea, cum metu & tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim, qui operátur in vobis & velle, & perficere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus, & hæsitatiónibus ; ut sitis sine queréla, & símplices filii Dei, sine reprehensióne, in médio natiónis pravæ & pervérsæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *c.* 4. 8. *ad* 13.

DE cétero, fratres, quæcúmque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcúmque justa, quæcúmque sancta, quæcúmque amabília, quæcúmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite ; & Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino veheménter, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentíre, sicut & sentiebátis; occupáti autem erátis. Non quasi propter penúriam dico : ego enim dídici, in quibus sum, sufficiens esse. Scio & humiliári, scio & abundáre. (Ubíque & in ómnibus institútus sum,) & satiári, & esuríre ; & abundáre, & penúriam pati. Omnia possum in eo qui me confórtat.

℟. Vocávit vos, 318.

C A N O N.

Ex Concílio Chalcedonénsi Œcuménico.

An. 451. *part.* 2. *actione* 15. *can.* 9.

SI quis Cléricus habet cum Clérico litem aut negótium, próprium Epíscopum ne relínquat, & ad seculária judícia ne excúrrat ; sed causam priùs apud próprium Epíscopum agat ; vel de Epíscopi senténtia, apud eos quos útraque pars elégerit, judícium agitétur.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 6.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Timótheus frater ; eis qui sunt Colóssis, sanctis & fidélibus frátribus in Christo Jesu ; Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo, & Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis

orántes, audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, & dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis; quam audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut & in univérso mundo est, & fructíficat, & crescit, sicut in vobis ex ea die quâ audístis, & cognovístis grátiam Dei in veritáte.

℟. Habéntes, 319.

Lectio ij. *v. 9. ad* 12.

IDeo, & nos ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orántes & postulántes, ut impleámini agnitióne voluntátis ejus, in omni sapiéntia & intelléctu spiritáli; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placéntes, in omni ópere bono fructificántes, & crescéntes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti secúndùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gaúdio, grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine.

℟. Voluntáriè, 319.

Lectio iij. *v. 13. ad* 17.

QUi erípuit nos de potestáte tenebrárum, & tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum. Qui est imágo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ; quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cœlis, & in terra; visibília, & invisibília; sive throni, sive dominatiónes, sive principátus, sive potestátes: ómnia per ipsum, & in ipso creáta sunt. Et ipse est ante omnes, & ómnia in ipso constant.

℟. Sint mores, 319.

C A N O N.

Ex Concílio Turonénsi secúndo.

An. 567. *can.* 2.

DEcérnitur propter illud cœléste mandátum; Pacem meam do vobis, ut Pontificális afféctus inter Sacerdótes inviolabíliter consevétur. Verùm si pro peccátis, ut ássolet, ex causa livor emérserit, ut pendénte certámine sibi ínvicem reconciliári non possint; eléctis ab utráque parte frátribus, id est, Presbyteris, præponderánte dulcédine, litis jácula fíniant, & vota pacis acquírant.

FERIA QUARTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio j. *c. 3. 12. ad* 15.

INdúite vos sicut elécti Dei, sancti & dilécti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportántes ínvicem, & donántes vobismetípsis, si quis advérsùs áliquem ha-

bet querélam; sicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis. Et pax Christi exúltet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore: & grati estóte.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v.* 16. *ad* 21.

VErbum Christi hábitet in vobis abundánter, in omni sapiéntia; docéntes, & commonéntes vosmetípsos psalmis, hymnis, & cánticis spirituálibus, in grátia cantántes in córdibus vestris Deo. Omne quodcúmque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, & nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusíllo ánimo fiant.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij.

v. 22. *ad fin.* & *c.* 4. *v.* 1. & 2.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus; non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitáte cordis, timéntes Deum. Quodcúmque fácitis, ex ánimo operámini, sicut Dómino, & non homínibus: sciéntes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hereditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit: & non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est & æquum servis præstáte: sciéntes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne.

℟. Vocávit vos, 318.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 813. *can.* 4.

MInístri altáris Dómini, vel mónachi, nobis plácuit ut à negótiis seculáribus omníno abstíneant.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 5.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus; Ecclésiæ Thessalonicénsium, in Deo Patre, & Dómino Jesu Christo; Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestrî faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne; mémores óperis fídei vestræ, & labóris, & caritátis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri

SABBATO.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 5.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium, in Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo; Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, & abúndat cáritas uniuscujúsque vestrûm in ínvicem: ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra, & fide, & in ómnibus persecutiónibus vestris, & tribulatiónibus quas sustinétis, in exémplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini. Tu autem.

Si fiat de Sabbato, ℟. ℟. ℟. *sumentur ex II. Nocturno Dominicæ III. suprà*, 319.

Lectio ij. *v.* 6. *ad* 10.

SI tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant: & vobis qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus, in flamma ignis dantis vindíctam iis, qui non novérunt Deum, & qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi: qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas à fácie Dómini, & à glória virtútis ejus, cùm vénerit glorificári in sanctis suis, & admirábilis fieri in ómnibus qui crediderunt.

Lectio iij. *c.* 3. 7. *ad* 12.

NOn inquiéti fuimus inter vos: neque gratis panem manducávimus ab áliquo, sed in labóre, & in fatigatióne, nocte & die operántes ne quem vestrûm gravarémus. Non quasi non habuérimus potestátem, sed ut nosmetípsos formam darémus vobis ad imitándum nos. Nam & cùm essémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis: quóniam si quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operántes, sed curiósè agéntes. Iis autem qui ejúsmodi sunt, denuntiámus, & obsecrámus in Dómino Jesu Christo, ut cum siléntio operántes, suum panem mandúcent.

CANON.

Ex Concílio Lateranénsi quarto Œcuménico.

An. 1215. *c.* 40.

GEnerálíter prohibémus, ne super rebus spirituálibus compromittátur in Láïcum; quia non decet ut Láïcus in tálibus arbitrétur.

Ad

Ad Magníficat, *Ant.* 7.G. Finis præcépti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. 1. *Tim.* 1. 5.

Oratio, Famíliam tuam, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA V.
quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 7.

PAulus Apóstolus Jesu Christi secúndùm impérium Dei Salvatóris nostri, & Christi Jesu spei nostræ; Timótheo dilécto fílio in fide; Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi, cùm irem in Macedóniam; ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, & genealógiis interminátis; quæ quæstiónes præstant magìs quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autem præcépti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. A quibus quidam aberrántes, convérsi sunt in vanilóquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affírmant. Tu autem.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v.* 12. *ad* 16.

GRátias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério: qui priùs blasphémus fui, & persecútor, & contumeliósus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri, cum fide & dilectióne quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus; Quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum: sed ídeo misericórdiam consecútus sum; ut in me primò osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi in vitam ætérnam.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *c.* 2. 1. *ad* 6.

OBsecro ígitur primùm ómnium, fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt; ut quiétam & tranquíllam vitam agámus in omni pietáte, & castitáte. Hoc enim bonum est, & accéptum coram Salvatóre

nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetípsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis.

℞. Vocávit vos, 318.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 175. *de Verbis Apostoli*, §. 1. *Aliàs Serm.* 9.

Lectio iv.

FIdélis sermo, & omni acceptióne dignus, Quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum.] Nulla causa fuit veniéndi Christo Dómino, nisi peccatóres salvos fácere. Tolle morbos, tolle vúlnera, & nulla causa est medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipse ægrótus, genus humánum est.

℞. Habéntes, 319.

Lectio v.

Serm. 176. *de Verbis Apostoli*, §. 4. *Aliàs Serm.* 10.

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de se voléntí desperáre: Qui curávit me, misit me ad te, & dixit mihi: Illi desperánti vade, & dic quid habuísti; quid in te sanávi, quàm citò sanávi. De cœlo vocávi; unâ voce percússi, & dejéci; áliâ eréxi, & elégi; tértiâ implévi, & misi; quartâ liberávi, & coronávi. Vade, dic ægrótis, clama desperátis: [Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus, Quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere.] Quid timétis? Quid trepidátis? [Quorum primus ego sum.] Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotántibus, stans jacéntibus, secúrus desperántibus: [Ideo] enim [misericórdiam consecútus sum, ut in me osténderet Christus Jesus omnem longanimitátem.]

℞. Voluntáriè, 319.

Lectio vj. §. 5.

NOlíte ergo desperáre. Ægróti estis; accédite ad eum, & sanámini: cæci estis; accédite ad eum, & illumináminí. Et qui sani estis, ei grátias ágite: & qui ægrotátis, ad eum sanándi cúrrite: dícite omnes: [Veníte, adorémus, & prosternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos,] & hómines, & salvos. Nam si ille nos fecit hómines, nos autem ipsi nos fécimus salvos; áliquid illo mélius fécimus. Mélior est enim salvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, & tu te fecísti bonum hóminem; quod tu fecísti, mélius est. Noli te extóllere super Deũ: subde te Deo, adóra, pros-

térnere, confitére illi qui fecit te; quia nemo récreat, nisi qui creat; nemo réficit, nisi qui fecit.

℟. Sint mores, 319.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 13. 24. *ad* 30.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 47. *de ovibus, in Ezech.* 34. §. 6. *Aliàs in tomo* 9.

DIxérunt servi: Nonne bonum semen semináasti? ùnde ergo apparuérunt zizánia?] Ille ratiónem réddidit unde apparuérunt; non tamen permísit ut ante tempus evelleréntur. Quamvis & ipsi servi stomacháti advérsus zizánia; consílium tamen & præcéptum à Dómino expetivérunt. Displicébant illa inter ségetem: sed vidébant servi, quia si vel in ipsis zizániis evelléndis áliquid suâ sponte fácerent, ipsi zizániis annumeraréntur.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui * Seminávit bonum semen in agro suo. Cùm autem dormírent hómines, inimícus superseminávit zizánia. *Matt.* 13. 24. 25. ℣. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem; invídiâ autem diáboli mors introívit in mundum. *Sap.* 2. 23. 24. * Seminávit.

Lectio viij.

A Dómino expectavérunt præcéptum, jussiónem regis sui quæsiérunt: [Vis, imus, & collígimus ea?] Et ille: Non. Et réddidit inde causam; [Ne fortè, cùm vultis collígere zizánia, eradicétis simul & tríticum.] Sedávit ab indignatióne, nec reliquit in dolóre. Grave enim videbátur servis esse zizánia inter fruméntum; & verè grave erat. Sed ália est condítio agri, ália quies hórrei. Tólera, ad hoc enim natus es: tólera, quia fortè tolerátus es. Si semper bonus fuísti, habéto misericórdiam: si aliquándo malus fuísti, noli pérdere memóriam. Et quis est semper bonus? Facíliùs, si te Deus diligénter discútiat, invéniet te étiam nunc malum, quàm tu te semper bonum.

℟. Zizánia, filii sunt nequam; inimícus autem, qui seminávit ea, est diábolus. * Sicut collegúntur zizánia, & igni comburúntur; sic erit in consummatióne séculi. *Matt.* 13. 38. 39. 40. ℣. In diem perditiónis servátur malus, & ad diem furóris ducétur. *Job* 21. 30. * Sicut.

Lectio ix. *Paulò pòst.*

CUm vénerit Fílius hóminis, & omnes Angeli cum eo, sedébit in sede glóriæ suæ, & congregabúntur ante eum omnes gentes, & separábit eas, sicut pastor séparat oves ab hœdis.] Et véniet, & separábit: véniet messis, & separabúntur. Modò ergo tempus separatiónis non est, sed toleratiónis. Nec ídeo ista dícimus, fratres, ut corripiéndi dórmiat diligéntia: imò verò ne in illud judícium incaúti veniámus, & cæci negligéntes cæcitátem nostram súbitò nos ad sinístram inveniámus, disciplína exerceátur, judícium non præcipitétur.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos suos; & qui fáciunt iniquitátem, mittent eos in camínum ignis. * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórũ. *Matt.* 13. 41. 42. 43. ℣. Justum, & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. *Eccle.* 3. 17. * Tunc justi. Glória. † Justi fulgébunt.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. g. Dómine, nonne bonum semen semináſti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matt.* 13. 27. 28.

Oratio. Orémus.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur; Per.

CANON.

Ex Concílio Avenionénsi.

An. 1281. *cap.* 5.

QUílibet Parochiáni, saltem quibúslibet diébus Domínicis & Solémnibus veníre ad suas Parochiáles Ecclésias, cessánte impediménto canónico, teneántur.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in fascículos ad comburéndum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matt.* 13. 30.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *c.* 3. 1. *ad* 7.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium; prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem; non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui benè præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum;

ne, in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum & testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *c.* 4. 12. *ad fin.*

NEmo adolescéntiam tuã contémnat; sed exémplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Dum vénio, atténde lectióni, exhortatióni, & doctrínæ. Noli neglígere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetíam, cum impositióne mánuum Presbytérii. Hæc meditáre, in his esto; ut proféctus tuus maniféstus sit ómnibus. Atténde tibi, & doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, & teípsum salvum fácies, & eos qui te aúdiunt.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *c.* 5. 17. *ad* 22.

QUi benè præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeántur; máximè qui labórant in verbo & doctrína. Dicit enim Scriptúra: Non alligábis os bovi trituránti; Et: Dignus est operárius mercéde suâ. Advérsùs Presbyterum accusatiónem noli recípere, nisi sub duóbus aut tribus téstibus. Peccántes, coram ómnibus, árgue; ut & céteri timórem hábeant. Testor coram Deo, & Christo Jesu, & eléctis Angelis, ut hæc custódias sine præjudício; nihil fáciens in álteram partem declinándo. Manus citò némini imposúeris, neque communicáveris peccátis aliénis. Teípsum castum custódi.

℟. Vocávit vos, 318.

CANON.

Ex Concílio Venético.

An. 465. *can.* 5. & 6.

CLéricis sine commendatítiis epístolis Epíscopi sui, licéntia non páteat evagándi; & in omni loco; ad quem sine epístolis Epíscopi sui vénerint, à communióne habeántur aliéni. In Mónachis quoque par senténtiæ forma servétur.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 6.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secúndùm promissiónem vitæ quæ est in Christo Jesu; Timótheo caríssimo filio; Grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio à progenitóribus in consciéntia pura, quòd sine intermissióne hábeam tuî memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die: desíderans te vidére, memor

lacrymárum tuárum, ut gaúdio ímplear; recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóïde, & matre tua Euníce; certus sum autem quòd & in te. Propter quam causam admóneo te, ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum. Tu autem.

℟. Habéntes, 319.

Lectio ij. *v.* 8. *ad* 11.

NOli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus; sed collabóra Evangélio secúndùm virtútem Dei; qui nos liberávit, & vocávit vocatióne suâ sanctâ; non secúndùm ópera nostra, sed secúndùm propósitum suum, & grátiam quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária. Manifestáta est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, qui destrúxit quidem mortem, illuminávit autem vitam & incorruptiónem per Evangélium: in quo pósitus sum ego prædicátor, & Apóstolus, & magíster géntium.

℟. Voluntáriè, 319.

Lectio iij. *v.* 12. *ad* 14.

OB quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor: scio enim cui crédidi; & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Formam habe sanórum verbórum, quæ à me audísti in fide & in dilectióne in Christo Jesu. Bonum depósitum custódi per Spíritum-sanctum qui hábitat in nobis.

℟. Sint mores, 319.

CANON.

Ex Concílio Epaonénsi.

An. 517. *can.* 5.

NE Présbyter territórii aliéni, sine consciéntia sui Epíscopi, in altérius civitátis território præsúmat Basílicis atque Oratóriis interveníre; nisi fortè Epíscopus suus illum cedat Epíscopo illi, in cujus território habitáre dispósuit.

FERIA QUARTA.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. *c.* 3. 1. *ad* 5.

HOc autem scito, quòd in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seípsos amántes, cúpidi, eláti, supérbi, blasphémi, paréntibus non obediéntes, ingráti, scelésti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinéntes, immítes, sine benignitáte, proditóres, protérvi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei; habéntes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegántes. Et hos devíta.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v. 6. ad 9.*

EX his enim sunt qui pénetrant domos, & captívas ducunt mulierculas, oneràtas peccátis, quæ ducúntur váriis desidériis; semper discéntes, & nunquam ad sciéntiam veritátis perveniéntes. Quemádmodum autem Jannes & Mambres restitérunt Móysi, ita & hi resístunt veritáti; hómines corrúpti mente, réprobi circa fidem; sed ultrà non proficient: insipiéntia enim eórum manifésta erit ómnibus, sicut & illórum fuit.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *v. 10. ad 13.*

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes: quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónii, & Lystris: quales persecutiónes sustínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes, qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines, & seductóres profícient in pejus, errántes, & in errórem mitténtes.

℟. Vocávit vos, 318.

C A N O N.

Ex Concílio Autissiodorénsi. *Circa an. 580. MS. in Biblioth. Colbert. can. 46.*

SI quis Présbyter, aut Diáconus, aut quíslibet de número Clericórum, relínquens própriam Paróchiam, pergat ad aliénam; & omníno demígrans præter Epíscopi sui consciéntiam, in aliéna Paróchia commorétur, hunc ultériùs ministráre non pátimur; præcípuè si vocátus ab Epíscopo, redíre contémpserit, in sua inquietúdine persevérans.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. *c. 1. 1. ad 4.*

PAulus, servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secúndùm fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ secúndùm pietátem est, in spem vitæ ætérnæ quam promísit, qui non mentítur Deus, ante témpora seculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne, quæ crédita est mihi secúndùm præcéptum Salvatóris nostri Dei; Tito dilécto fílio secúndùm commúnem fidem; Grátia & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Salvatóre nostro. Tu autem.

℟. Habéntes, 319.

Lectio ij. *v. 5. ad 9.*

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, & constítuas per civitátes Presbýteros, sicut & ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est,

unius uxóris vir; filios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Opórtet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem; non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortâri in doctrína sana, & eos, qui contradícunt, argúere.

℟. Voluntáriè, 319.

Lectio iij. *v.* 10. *ad fin.*

SUnt enim multi étiam inobediéntes, vanílóqui, & seductóres; máximè qui de circumcisióne sunt; quos opórtet redárgui; qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis, próprius ipsórum prophéta: Creténses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam íncrepa illos durè; ut sani sint in fide, non intendéntes Judáïcis fábulis, & mandátis hóminum aversántium se à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil est mundum; sed inquinátæ sunt eórum & mens, & consciéntia. Confiténtur se nosse Deum; factis autem negant; cùm sint abomináti, & incredíbiles, & ad omne opus bonum réprobi.

℟. Sint mores, 319.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno *Sess.* 23. *cap.* 16. *de reform.*

SI Presbyter locum cui ascríptus est, inconsúlto Epíscopo, deserúerit; ei sacrórum exercítium interdicátur. Nullus prætérea Cléricus peregrínus sine commendatítiis sui Ordinárii lítteris ab ullo Epíscopo ad divína celebránda & Sacraménta administránda admittátur.

FERIA SEXTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. *c.* 2. 1. *ad* 8.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam: Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes; sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, benè docéntes; ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domûs curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis; ut non blasphemétur verbum Dei: Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In

omnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex advérso est vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Cum metu, 317.

Lectio ij. *v.* 11. *ad fin.*

APpáruit enim grátia Dei Salvatóris nostri ómnibus homínibus, erúdiens nos, ut abnegántes impietátem, & seculária desidéria, sóbriè, & justè, & piè vivámus in hoc século, expectántes beátam spem, & advéntum glóriæ magni Dei & Salvatóris nostri Jesu Christi; qui dedit semetípsũ pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum. Hæc lóquere, & exhortáre, & árgue cum omni império. Nemo te contémnat.

℟. Est quæstus magnus, 318.

Lectio iij. *c.* 3. 1. *ad* 7.

ADmone illos princípibus & potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse; néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modéstos, omnem ostendéntes mansuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquándo & nos insipiéntes, incréduli, errántes, serviéntes desidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agéntes, odíbiles, odiéntes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei, non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secúndùm suam misericórdiam salvos nos fecit, per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs-sancti, quem effúdit in nos abúnde per Jesum Christum Salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, herédes simus secúndùm spem vitæ ætérnæ.

℟. Vocávit vos Deus, 318.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 105.

ADmonéndi sunt Clérici, ne Præpositórum suórum vitam témerè júdicent, si quid eos fortásse ágere reprehensibíliter vident; ne unde rectè mala redárguunt, inde per elatiónis impúlsum in profundióra mergántur.

SABBATO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio j. *v.* 1. *ad* 6.

PAulus vinctus Christi Jesu, & Timótheus frater; Philémoni diléсto, & adjutóri nostro, & Appiæ soróri caríssimæ, & Archíppo commilitóni

nostro; & Ecclésiæ quæ in domo tua est; Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, aúdiens caritátem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jesu, & in omnes sanctos; ut communicátio fidei tuæ évidens fiat, in agnitióne omnis óperis boni quod est in vobis in Christo Jesu. Tu autem.

℟℟℟. *ex II. Nocturno Dominicæ III. suprà* 319. *nisi fiat de B. Maria in Sabbato.*

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 12.

GAúdium enim magnum hábui, & consolatiónem in caritáte tua; quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátem magìs óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem & vinctus Jesu Christi: óbsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquándo inútilis fuit, nunc autem & mihi & tibi útilis, quem remísi tibi.

Lectio iij. *v.* 12. *ad* 19.

TU autem illum, ut mea víscera, súscipe; quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bonum tuum esset, sed voluntárium. Fórsitan enim ídeo discéssit ad horam à te, ut ætérnum illum recíperes; jam non ut servum, sed pro servo caríssimum fratrem, máximè mihi; quantò autem magìs tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me. Si autem áliquid nócuit tibi, aut debet; hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi, quòd & teípsum mihi debes.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 14. *cap.* 1. *de reform.*

HOnéstius ac tútius est subjécto, débitam Præpósitis obediéntiam impendéndo in inferióri ministério deservíre, quàm cum Præpositórum scándalo, gráduum altiórum appétere dignitátem.

A D V E S P E R A S.

¶ *Si Dominica sequens fuerit ultima post Pentecosten, (quod contingit quoties Dominicæ post Pentecosten fuerint plures quàm viginti-quatuor). Sumitur Officium de SS. Trinitate infrà positum, incipiendo à primis Vesperis, in quibus fit commemoratio Dominicæ per Antiphonam,*

℣. & Orationem sequentes.

Ant. Deus aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem: fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum. *Hebr.* 13. 21.

℣. Sépties in die laudem dixi tibi, ℟. Super judícia justítiæ tuæ. *Ps.* 118. 164.

Oratio, Præsta, quæsumus, *infrà ad Laudes.*

DOMINICA VI.
quæ superfuit post Epiphaniam,
In Festo SS. Trinitatis.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. *c.* 1. 1. *ad* 4.

MUltifáriàm, multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis; novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit herédem universórum, per quem fecit & sécula. Qui cùm sit splendor glóriæ, & figúra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram Majestátis in excélsis: tantò mélior Angelis efféctus, quantò differéntius præ illis nomen hereditávit. Tu autem.

℟. Quis ignórat, 351.

Lectio ij. *v.* 5. *ad* 9.

CUi enim dixit aliquándo Angelórum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Fílium? Et cùm íterum introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus, & Minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus, Deus, in séculum séculi; virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem; proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ particípibus tuis.

℟. O altitúdo, 351.

Lectio iij. *v.* 10. *ad fin.*

ET: Tu in princípio, Dómine, terram fundásti; & ópera mánuum tuárum sunt cœli. Ipsi períbunt, tu autem permanébis; & omnes ut vestiméntum veteráscent; & velut amíctum mutábis eos, & mutabúntur: tu autem idẽ ipse es, & anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquándo: Sede à dextris meis, quoadúsque ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditátem cápient salútis?

℟. Sublevátis óculis, 351.

IN III. NOCTURNO.

Pro nona Lectione legitur Evangelium & Homilia sequens.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio ix.

c. 13. 31. *ad* 35.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *Comment. in cap.* 13. *Matt.*

REgnum cœlórum prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam; & de qua dícitur ad Judæos: [Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti faciénti fructus ejus.] Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerísque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetípso, & in corde suo. Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, & fovens seméntem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pulluláre?

℟. Divisiónes gratiárum, 354.

AD LAUDES.

Pro Commemoratione, *Ant.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus semínibus; cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. *Matt.* 13. 31. 32.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118. 148.

ORATIO. Orémus.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequámur & factis; Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Pro Commemoratione, *Ant.* Símile est regnum cœlórum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum. *Matt.* 13. 33.

℣. Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: ℟. Elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum. *Ps.* 140. 2.

Oratio, Præsta, quæsumus, *suprà.*

IN FESTO SS. TRINITATIS,

Semper concurrente cum Dominica ultima post Pentecoſten.

SEMIANNUALE.

IN I.ᵃ VESPERIS.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 3. a. EGo ſum Deus, & non eſt ultrà Deus, nec eſt ſímilis meî. *Iſai.* 46. 9.

Ant. 2. D. Ego Dóminus; glóriam meam álteri non dabo. *Iſai.* 42. 8.

Ant. 1. D. Ego ſum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti, de domo ſervitútis. Non habébis deos aliénos coram me. *Exod.* 20. 2. 3.

Ant. 2. D. Non fácies tibi ſcúlptile, neque omnem ſimilitúdinem. Non adorábis ea, neque coles: Ego ſum Dóminus Deus tuus fortis, zelótes. *Exod.* 20. 4. 5.

Ant. 5. a. Cœlum ſedes mea, terra autem ſcabellum pedum meórum: ómnia hæc manus mea fecit. *Iſai.* 66. 1. 2.

CAPITULUM. *Deut.* 10. 14. 20. 21.

DOmini Dei tui cœlum eſt, & cœlum cœli, terra & ómnia quæ in ea ſunt: Ipſi adhærébis; Ipſe eſt laus tua, & Deus tuus.

℟. Audi, Iſraël: Dóminus Deus tuus, unus eſt: & * Díliges Dóminũ Deum ex toto corde tuo. *Marc.* 12. 29. 30. ℣. Scito ergo hódie, & cogitáto in corde tuo quòd Dóminus ipſe ſit Deus in cœlo ſurſum, & in terra deórſum, & non ſit álius. *Deut.* 4. 39. * Díliges. Glória. * Díliges.

HYMNUS. *Santol. Maglor.*

TEr ſanĉte, ter potens Deus,
Incomprehénſa Trínitas,
O lux perénnis! própriis
O ter beáta gaúdiis!

O vera ſemper Unitas!
O una ſemper Véritas!
O ſanĉta ſemper, quæ bonum
Diffúndis omne, Cáritas!

TE denſa circum núbila,
Te circum inaccéſſum júbar,
Quod intus ardent Angeli
Circùm treméntes, cérnére.

TE confitétur in tuo
Et plebs renáta nómine;
Firmáque prælíbat fide
Amor quod ambit præmium.

IN III. NOCTURNO.

Pro nona Lectione legitu. Evangelium & Homilia fe quens.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio ix.

c. 13. 31. *ad* 35.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *Comment. in cap* 13. *Matt.*

REgnum cœlórum prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam; & de qua dícitur ad Judæos: [Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti faciénti fructus ejus.] Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerísque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetípso, & in corde suo. Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; o[illegible] [illegible]piens

. *Ephes.*

on pater
ostrûm ?
on Deus
Malach.

ptura oc-
ultima.
uis ignó-
anus Dó-
ad ipsum
udo, ip-
& intel-
. 9. 13.
timum,
rféctum,
ndens à
. 1. 17.

altitúdo
& scién-
ompre-
ia ejus,
e ejus !
xcélsior
dior in-
nósces ?
ra ejus,
contra-
. 9. 10.

sublevátis
tus dixit :
vita ætér-
nt te so-
iem mi-
um. *Joan.*
te con-
est ; &
virtútem
mmortali-
* Pater.
t.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Ego & Pater unum sumus ; quia Pater in me est, & ego in Patre. *Joan.* 10. 30. 38.

Ant. 5. a. Est Pater meus, qui gloríficat me ; quem vos dícitis, quia Deus vester est. *Joan.* 8. 54.

Ant. 6. F. Amen, amen, dico vobis ; Antequam Abraham fieret, ego sum. *Joan.* 8. 58.

℣. Egréssus ejus ab inítio, ℟. A diébus æternitátis. *Mich.* 5. 2.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de Fide ad Petrum.

Lectio iv.

cap. 1. *circa init.*

FIdes, quam sancti Patriárchæ atque Prophétæ ante Incarnatiónem Fílii Dei divínitus accepérunt, quam étiam sancti Apóstoli ab ipso Dómino in carne pósito audiérunt, & Spíritûs-sancti magistério instrúcti, non solùm sermóne prædicavérunt, verùm étiam ad instructiónem salubérrimam posterórum scriptis suis índitam reliquérunt, unum Deum prædicat Trinitátem, id est, Patrem, & Fílium, & Spíritum-sanctum. Sed Trínitas vera non esset, si una eadémque persóna dicerétur Pater, & Fílius, & Spíritus-sanctus.

Da posse quod jubes, Pater;
Da scire, Fili, quod doces;
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum. Amen.

℣. Deum absque me néscies, ℟. Et salvátor non est præter me. *Osee* 13. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* * Ego sum qui sum: hoc nomen mihi est in ætérnum, & hoc memoriále meum in generatiónem & generatiónem. *Exod.* 3. 14. 15.

Oratio, Omnípotens, *infrà ad Laudes.*

Fit Commemoratio de Sabbato ante Dominicam ultimam occurrentem.

Completorium, *ut in die.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Magnum consílio, & incomprehensíbilem cogitátu Dóminum, * Veníte, adorémus. *Jer.* 32. 19.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus.

Sublime numen, ter potens, ter máximum,
Incomprehénsum lucis imménsæ jubar,
Simplex & unus, & tribus constans Deus,
Te res creátæ laude jugi cóncinant.

Tu Trinitátis fons inexhaústus, Pater;
Tu, Nate, nascens Patris ætérno sinu;
Tu, sancte, manans è duóbus, Spíritus;
Nil vos in una dividit substántia.

Persona triplex: una jungit Unitas:
In Patre semper Natus, in Nato Pater;
Utérque sacro semper est in Spíritu;
In Patre semper, ac in Nato Spíritus.

Sed nullus horum quémlibet vincit, gradu
Vel major extat, vel prior poténtiâ;
Æquále regnum, parque majéstas trium,
Orígo nulli dígnius confert bonum.

Rerum creátor, laus tibi, vivens Pater:
Laus æqua, mundum qui redémit, Fílio:
Quo nos supérnis ígnibus succéndimur,
Compar in ævum Flámini sit glória.
Amen.

Psalmi de Dominica & sic in toto Officio.

In I. Nocturno.

Ant. 1. D. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum. *Ephes.* 1. 3. 5.

Ant. 2. D. Flecto génua ad Patrem Dómini nostri Jesu Christi. *Ephes.* 3. 14.

Ant. 3. g. Ex Patre Dómini nostri Jesu Christi omnis patérnitas in cœlis, &

in terra nominátur. *Ephes.* 3. 15.
℣. Numquid non pater unus ómnium nostrûm? ℞. Numquid non Deus unus creávit nos? *Malach.* 2. 10.

Lectiones de Scriptura occurrente Dominica ultima.

Post 1. *Lect.* ℞. Quis ignórat quòd ómnia manus Dómini fécerit? * Apud ipsum est sapiéntia & fortitúdo, ipse habet consílium & intelligéntiam. *Job* 12. 9. 13. ℣. Omne datum óptimum, & omne donum perféctum, desúrsum est, descéndens à Patre lúminum. *Jac.* 1. 17. * Apud ipsum.

Post 2. *Lect.* ℞. O altitúdo divitiárũ sapiéntiæ & sciéntiæ Dei! * Quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, & investigábiles viæ ejus! *Rom.* 11. 33. ℣. Excélsior cœlo est, & profúndior inférno; & unde cognósces? lóngior terrâ mensúra ejus, & látior mari. Quis contradícet ei? *Job* 11. 8. 9. 10. * Quàm.

Post 3. *Lect.* ℞. Sublevátis óculis in cœlum, Jesus dixit: * Pater, † Hæc est vita ætérna, ut cognóscant te solum Deum, & quem misísti Jesum Christum. *Joan.* 17. 1. 3. ℣. Nosse te consummáta justítia est; & scire justítiam & virtútem tuam, radix est immortalitátis. *Sap.* 15. 3. * Pater. Glória. † Hæc est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Ego & Pater unum sumus; quia Pater in me est, & ego in Patre. *Joan.* 10. 30. 38.

Ant. 5. a. Est Pater meus, qui gloríficat me; quem vos dícitis, quia Deus vester est. *Joan.* 8. 54.

Ant. 6. F. Amen, amen, dico vobis; Antequam Abraham fieret, ego sum. *Joan.* 8. 58.

℣. Egréssus ejus ab inítio, ℞. A diébus æternitátis. *Mich.* 5. 2.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de Fide ad Petrum.

Lectio iv.

cap. 1. *circa init.*

FIdes, quam sancti Patriárchæ atque Prophétæ ante Incarnatiónem Fílii Dei divínitus accepérunt, quam étiam sancti Apóstoli ab ipso Dómino in carne pósito audiérunt, & Spíritûs-sancti magistério instrúcti, non solùm sermóne prædicavérunt, verùm étiam ad instructiónem salubérrimam posterórum scriptis suis índitam reliquérunt, unum Deum prædicat Trinitátem, id est, Patrem, & Fílium, & Spíritum-sanctum. Sed Trínitas vera non esset, si una eadémque persóna dicerétur Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus.

℟. Pater amat vos, quia vos me amástis, & credidístis quia à Deo exívi: * Exívi à Patre, & veni in mundum. *Joan.* 16. 27. 28. ℣. Ego ex ore Altíssimi prodívi. *Eccli.* 24. 5. * Exívi.

Lectio v.

SI enim, sicut est Patris, & Fílii, & Spíritûs-sancti una substántia, sic esset una persóna, nihil omníno esset, in quo veráciter Trínitas dicerétur. Rursus quidem Trínitas esset vera, sed unus Deus Trínitas ipsa non esset, si quemádmodum Pater, & Fílius, & Spíritus-sanctus personárum sunt ab ínvicem proprietáte distíncti, sic fuíssent naturárum quoque diversitáte discréti. Sed quia in illo uno vero Deo Trinitáte, non solùm quòd unus Deus est, sed étiam quòd Trínitas est, naturáliter verum est; proptérea ipse verus Deus in persónis Trínitas est, & in una natúra unus est.

℟. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, * Antequam quidquam fáceret à princípio: cum eo eram cuncta compónens. *Prov.* 8. 22. 30. ℣. Pater meus usque modò operátur, & ego óperor. *Joan.* 5. 17. * Antequam.

Lectio vj.

PEr hanc unitátem naturálem totus Pater in Fílio & Spíritu-sancto est, totus Fílius in Patre & Spíritu-sancto est, totus quoque Spíritus-sanctus in Patre & Fílio. Nullus horum extra quémlibet ipsórum est; quia nemo álium aut præcédit æternitáte, aut excédit magnitúdine, aut súperat potestáte. Quia nec Fílio nec Spíritu-sancto, quantùm ad natúræ divínæ unitátem pértinet, aut antérior aut major Pater est: nec Fílii ætérnitas atque imménsitas, velut antérior aut major, Spíritûs-sancti immensitátem, æternitatémque aut præcédere aut excédere naturáliter potest.

℟. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, * Ego hódie génui te. *Ps.* 2. 7. ℣. Cui dixit aliquándo Angelórum: Fílius meus es tu? *Hebr.* 1. 5. * Ego. Glória. * Ego.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Rogábo Patrem meum, & álium Paraclétum dabit vobis Spíritum veritátis. *Joan.* 14. 16. 17.

Ant. 7. a. Paraclétus Spíritus-sanctus, quem mittet Pater in nómine meo, ille vos docébit ómnia, & súggeret vobis ómnia quæcúmque díxero vobis. *Joan.* 14. 26.

Ant. 8. G. Cùm vénerit Paraclétus, quem ego mittam vobis à Patre, qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. *Joan.* 15. 26.

℣. Spíritus ómnia scrutátur, ℟. Etiam profúnda Dei. 1. *Cor.* 2. 10.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 28. 18. *ad fin.*

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Data est mihi omnis potéstas in cœlo, & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs-sancti. Et réliqua.

Homília sancti Athanásii Epíscopi.

Epist. ad Serap. contra eos qui dicunt Spiritum-sanctum creaturam esse, circa fin.

VIdeámus illam ipsam ab inítio traditiónem, & doctrínam, & fidem Cathólicæ Ecclésiæ, quam Christus quidem dedit; Apóstoli verò prædicavérunt, & Patres servavérunt. In hac enim Ecclésia fundámur, & qui inde éxcidit, neque esse neque dici póterit Christiánus. Trínitas ígitur sancta & perfécta in Patre, & Fílio, & Spíritu-sancto, ratiónem Deitátis áccipit, nihil aliénum aut foris superindúctum póssidet, neque ex creatóre & creatúra consístit, sed tota est ex creatóre & conditóre rerum, sibi símilis, & natúrâ indivisíbilis, unáque ejus operátio; Pater enim per Verbũ in Spíritu-sancto ómnia facit. Atque ita únitas Trinitátis servátur, & ita unus Deus in Ecclésia prædicátur, qui est super ómnia, & per ómnia, & in ómnibus. Super ómnia quidem ut pater, ut princípium & fons; per ómnia verò per Verbum; in ómnibus porrò in Spíritu-sancto.

℟. Locútus est Jesus úndecim discípulis: Eúntes * Docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs-sancti. *Matt.* 28. 18. 19. ℣. Erit fons patens habitántibus Jerúsalem, in ablutiónem peccatóris. *Zach.* 13. 1. * Docéte.

Lectio viij.

TRínitas autem non est nómine tenùs, aut ináni dictiónis spécie, sed veritáte, & subsisténdi ratióne Trínitas. Ut enim Pater est hoc ipsum quod est; ita quoque Verbum super ómnia Deus, hoc ipsum est quod est; ita quoque Spíritus-sanctus non inessentiále quiddam est, sed exístit & subsístit verè. Neque hìc minùs sentit Cathólica Ecclésia, ne in istos nostri témporis, qualis Cáiphas fuit, Judæos, & in Sabéllium delabátur: neque plùs comminíscitur, ne in ethnicórum deórum pluralitátem provolvátur. Et quòd ista sit fides Ecclésiæ, discant ex eo quòd Dóminus emíttens Apóstolos suos, præcépit eis hoc fundamén-

tum in Ecclésia pónere, [Proficiscéntes (inquit) docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spiritûs-sancti.] Apóstoli autem profécti, ita docuérunt; & hæc est prædicátio in omnem sub cœlo Ecclésiam.

℟. Dixit Paulus ad quosdam discípulos: Si Spíritum-sanctum accepístis credéntes? * Dixérunt: Sed neque si Spíritus-sanctus est, audívimus. Ille verò ait: In quo ergo baptizáti estis? *Act.* 19. 2. 3. ℣. Dóminus dixit: Effúndam Spíritum meum super omnem carnem. *Joel* 2. 28. * Dixérunt.

Lectio ix. *de Evangelio, & Homilia Dominicæ ultimæ occurrentis.*

℟. Divisiónes gratiárum sunt, idem autem Spíritus. * Alii datur sermo sapiéntiæ; álii sermo sciéntiæ; álii prophetía. † Hæc ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult. 1. *Cor.* 12. 4. 8. 10. 11. ℣. Sensum tuum, Dómine, quis sciet, nisi tu míseris Spíritum-sanctum tuum de altíssimis; & quæ tibi placent didícerint hómines? *Sap.* 9. 17. 18. * Alii datur. Glória. † Hæc ómnia.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; ℟. Et métuant eum omnes fines terræ. *Ps.* 66. 6.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. NArráte in cunctis pópulis mirabília Dómini, quia magnus Dóminus, & laudábilis nimis. 1. *Par.* 16. 24. 25.

Ant. 8. G. Afférte Dómino glóriam & impérium: leváte sacrificium, & veníte in conspéctu ejus, & adoráte Dóminum. 1. *Par.* 16. 28. 29.

Ant. 5. a. Exaltáte Dóminum quantùm potéstis; major enim est omni laude. *Eccli.* 43. 33.

Ant. 3. *a.* Exaltántes eum.

Loco Cantici, Benedícite, *dicitur sequens*

CANTICUM. *Eccli.* 43. 29. *ad* 35.

Lux inaccessa, potentis Dei palatium; laus ejus indefessa, creaturæ sapientis officium.

MUlta dicémus, & deficiémus in verbis; * consummátio autem sermónum, ipse Dóminus est in ómnibus.

Gloriántes ad quid valébimus? * ipse enim Omnípotens super ómnia ópera sua.

Terríbilis Dóminus, & magnus veheménter; * & mirábilis poténtia ipsíus.

Glorificántes Dóminum quantumcúmque potuéritis; * supervalébit enim adhuc, & admirábilis magnificéntia ejus.

Benedicéntes Dóminum, exaltáte illum quantùm potéstis; * major enim est omni laude.

Exaltántes eum repléminì virtúte, ne laborétis; * non enim comprehendétis.

Quis vidébit eum, & enarrábit? * & quis magnificábit eum, sicut est ab inítio?

Ant. Exaltántes eum repléminì virtúte, ne laborétis; non enim comprehendétis. *Eccli.* 43. 34.

Ant. 6. C. Benedíctus Dóminus Deus Israël ab ætérno usque in ætérnum; & dicat omnis pópulus: Amen. 1. *Par.* 16. 66.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6. 16.

SOlus habet immortalitátem, & lucem inhábitat inaccessíbilem; quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest; cui honor, & impérium sempitérnum. Amen.

HYMNUS. *Santol. Maglor.*

O Luce quæ tuâ lates,
Beáta semper Trínitas!
Te confitémur, crédimus,
Pióque corde quærimus.

O sancte sanctórum Pater,
O Nate de Deo Deus,
O caritátis vínculum
Jungens utrúmque, Spíritus!

UT se videt totum Pater,
Coæva proles náscitur;
Amórque quo se díligunt,
Et ipse procédit Deus.

EST totus in Nato Pater,
In Patre totus Filius,
Natóque plenus ac Patre
Inest utríque Spíritus.

QUOD Natus est, hoc Spíritus;
Hoc est utérque, quod Pater;
Tres una summa Véritas,
Tres una summa Cáritas.

DA posse quod jubes, Pater;
Da scire, Fili, quod doces;
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum. Amen.

℣. Non est sanctus, ut est Dóminus; ℟. Neque enim est álius extra te. 1. *Reg.* 2. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem. *Apoc.* 4. 8. 11.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui dedísti fámulis tuis in confessióne veræ fidei, ætérnæ Trinitátis glóriam agnóscere, & in poténtia Majestátis adoráre Unitátem; quæsumus, ut ejúsdem fidei firmitáte, ab ómnibus semper muniámur advérsis; Per Dóminum.

Fit Commemoratio de Dominica ultima occurrente.

AD PRIMAM.

Ant. Narráte.

Dicitur Symbolum, Quicúmque.

CANON.

Ex Concílio Constantinopolitáno secúndo Œcuménico.

An. 553. *Collat.* 8. *can.* 1.

SI quis non confitétur Patris, & Fílii, & Spíritûs-sancti unam natúram sive substántiam, & unam virtútem & potestátem, Trinitátem consubstantiálem, unam Deitátem in tribus subsisténtiis sive persónis adorándam; talis anáthema sit.

AD TERTIAM.

Ant. Afférte.

CAPITULUM. *Rom.* 15. 5. 6.

DEus det vobis idípsum sápere in altérutrum secúndùm Jesum Christum, ut unánimes uno ore honorificétis Deum, & Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

℟. *br.* Exaltáte Dóminum Deum nostrum, * Allelúia, allelúia. ℟. Exaltáte. ℣. Et adoráte in monte sancto ejus; quóniam sanctus Dóminus. * Allelúia, allelúia. Glória. ℟. Exaltáte. *Ps.* 98. 9.

℣. Per Jesum offerámus hóstiam laudis semper Deo, ℟. Id est, fructum labiórum confiténtium nómini ejus. *Hebr.* 13. 15.

AD SEXTAM.

Ant. Exaltáte Dóminum.

CAPITULUM. *Hebr.* 1. 2. 3.

FIlium Deus constítuit herédem universórum, per quem fecit & sǽcula: qui cùm sit splendor glóriæ, & figúra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram Majestátis in excélsis.

℟. *br.* Verbo Dómini cœli firmáti sunt, * Allelúia, allelúia. ℟. Verbo. ℣. Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. * Allelúia, allelúia. Glória. ℟. Verbo. *Ps.* 32. 6.

℣. Fide intellígimus aptáta esse sǽcula Verbo Dei, ℟. Ut ex invisibílibus visibília fierent. *Hebr.* 11. 3.

AD NONAM.

Ant. Benedíctus.

CAPITULUM. *Ephes.* 5. 18. 19. 20.

IMplémini Spíritu-sancto, loquéntes vobismetípsis in psalmis, & hymnis, & cánticis spirituálibus, can-

cántes & psalléntes in córdibus vestris Dómino, grátias agéntes semper pro ómnibus in nómine Dómini nostri Jesu Christi Deo & Patri.

℟. *br.* Signávit nos Deus, * Allelúia, allelúia. ℟. Signávit. ℣. Et dedit pignus Spíritûs in córdibus nostris. * Allelúia, allelúia. Glória. ℟. Signávit. 2. *Cor.* 1. 22.

℣. Spíritus-sanctus est pignus hereditátis nostræ, ℟. In redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ Christi. *Ephes.* 1. 14.

AD VESPERAS.

Ant. 3. a. Nobis unus Deus, Pater, ex quo ómnia, & nos in illum: & unus Dóminus Jesus Christus, per quem ómnia, & nos per ipsum. 1. *Cor.* 8. 6.

Ant. 4. E. Unus Deus, unus & mediátor Dei & hóminũ homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetípsum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2. 5. 6.

Ant. 7. a. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus filii Dei: si filii, & herédes: herédes quidem Dei, coherédes autem Christi. *Rom.* 8. 16. 17.

Ant. 2. D. In ipso vívimus, & movémur, & sumus; ipsíus enim & genus sumus. *Act.* 17. 28.

Ant. 5. a. Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. Amen. *Rom.* 11. 36.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 13. 13.

Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei, & communicátio sancti-Spíritus sit cum ómnibus vobis.

℟. Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus exercítuum; † Plena est omnis terra glóriâ ejus. *Isai.* 6. 2. 3. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spíritus-sanctus; & hi tres unum sunt. 1. *Joan.* 5. 7. * Sanctus. Glória. † Plena est.

Hymnus, Ter sancte, *ut suprà in I. Vesperis.*

℣. Benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum; ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71. 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Eléctis secúndùm præsciéntiam Dei Patris, in sanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam, & aspersiónem sánguinis Christi: grátia vobis & pax multiplicétur. 1. *Petr.* 1. 1. 2.

Oratio, Omnípotens, *suprà ad Laudes.*

Fit Commemoratio de Dominica ultima occurrente.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Non faciétis vobis idólum & scúlptile, ut adorétis; Ego enim sum Dóminus Deus vester. *Levit.* 26. 1.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. *a.* Vidéte quòd ego sim solus, & non sit álius Deus præter me: vivo ego in ætérnum. *Deut.* 32. 39. 40.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j.

c. 2. 1. *ad* 4.

PRoptérea abundántiùs opórtet observáre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodo nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? quæ cum inítium accepísset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestánte Deo signis, & porténtis, & váriis virtútibus, & Spíritûs-sancti distributiónibus secúndùm suã voluntátem.

℟. Cum metu & tremóre vestram salútem operámini; * Deus est enim qui operátur in vobis & velle, & perficere, pro bona voluntáte. *Philipp.* 2. 12. 13. ℣. Opera justórum in manu Dei, & nescit homo utrùm amóre an ódio dignus sit. *Eccle.* 9. 1. * Deus est enim.

Lectio ij. *v.* 9. *ad* 13.

EUm, qui módico quàm Angeli minorátus est vidémus Jesum, propter passiónem mortis, glóriâ & honóre coronátum; ut grátiâ Dei, pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia, & per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, autórem salútis eórum per passiónem consummáre. Qui enim sanctíficat, & qui sanctificántur, ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis; in médio Ecclésiæ laudábo te. Et íterũ: Ego ero fidens in eum. Et íterum: Ecce ego, & púeri mei quos dedit mihi Deus.

℟. Est quæstus magnus, píetas cum sufficiéntia, * Nihil enim intúlimus in hunc mundum, haud dúbium quòd nec auférre quid póssumus. 1. *Tim.* 6. 6. 7. ℣. Est infirmitas péssima, divítiæ conservátæ in malum dómini sui. Sicut egréssus est nudus de útero matris suæ, sic revertétur, & nihil aúferet secum. *Eccle.* 5. 12. 14. * Nihil enim.

Lectio iij. *v.* 14. *ad fin.*

QUia ergo púeri communicavérunt carni & sánguini, & ipse símiliter participávit eísdem; ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum; & liberárret eos, qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehéndit, sed semen Abrahæ apprehéndit. Unde débuit per ómnia frátribus similári, ut miséricors fieret, & fidélis Póntifex ad Deum, ut repropitiáret delícta pópuli. In eo enim, in quo passus est ipse & tentátus, potens est & eis qui tentántur, auxiliári.

℟. Vocávit vos Deus in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi: ítaque, fratres, * State, & tenéte traditiónes quas didicístis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. 2. *Thess.* 2. 13. 14. ℣. State super vias, & vidéte, & interrogáte de sémitis antíquis, quæ sit via bona; & ambuláte in ea. *Jer.* 6. 16. * State. Glória. * State.

CANON.

Ex Capituláribus Cároli magni.

Lib. 7. *tit.* 306.

VOlumus atque præcípimus ut omnes suis Sacerdótibus, tam majóris órdinis, quàm & inferióris, à mínimo usque ad máximum, ut summo Deo, cujus vice in Ecclésia legatióne fungúntur, obediéntes exístant.

FERIA TERTIA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j.

c. 3. 1. *ad* 6.

FRatres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum & Pontíficem confessiónis nostræ Jesum; qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut & Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domûs, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo: qui autem ómnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicénda erant: Christus verò tanquam fílius in domo sua; quæ domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei, usque ad finem, firmam retineámus.

℟. Habéntes aliménta, & quibus tegámur, his conténti sumus; * Radix enim ómnium malórum est cupíditas. 1. *Tim.* 6. 8. 10. ℣. Nihil iníquius quàm amáre

pecúniam. *Eccli.* 10. 10. * Radix.

Lectio ij. *v.* 12. *ad* 16.

VIdéte, fratres, ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis, discedéndi à Deo vivo: sed adhortámini vosmetípsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur; ut non obdurétur quis ex vobis falláciâ peccáti. Partícipes enim Christi efféсti sumus, si tamen inítium substántiæ ejus, usque ad finem, firmum retineámus: dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, quemádmodum in illa exacerbatióne. Quidam enim audiéntes, exacerbavérunt; sed non univérsi qui proféсti sunt ex Ægypto per Móysen.

℟. Voluntáriè peccántibus post accéptam notítiam veritátis, jam * Non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários. *Hebr.* 10. 26. 27. ℣. Consummátio peccántium flamma; & in fine illórum ínferi, ténebræ, & pœnæ. *Eccli.* 21. 10. 11. * Non relínquitur.

Lectio iij.

c. 4. 12. *ad fin.*

VIvus est sermo Dei, & éfficax, & penetrabílior omni gládio ancípiti; & pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritûs, compágum quoque ac medullárum; & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéсtu ejus; ómnia autem nuda & apérta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnũ, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine, absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam consequámur, & grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

℟. Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus; * Deus enim † Dixit: Non te déseram, neque derelínquam. *Hebr.* 13. 5. ℣. Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet. *Ps.* 54. 23. * Deus enim. Glória. † Dixit.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi secúndo.

Ann. 836. *cap.* 3. *can.* 20.

LAïci monéndi sunt ne Sacerdótes contémptui hábeant, neve eórum mónita despíciant, & tam túrpiter traсtent, uti háсtenus; ne supervéniat quod dicit Prophéta,

Prophéta : Pópulus tuus sicut hi qui contradícunt Sacerdóti; & córrues hódie; córruet étiam Prophéta tecum.

FERIA QUARTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j.

c. 6. 1. ad 3.

INtermitténtes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jaciéntes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, & fidei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, & judícii ætérni. Et hoc faciémus, si quidem permíserit Deus.

℟. Cum metu & tremóre vestram salútem operámini; * Deus est enim qui operátur in vobis & velle, & perfícere, pro bona voluntáte. *Philipp.* 2. 12. 13. ℣. Opera justórum in manu Dei, & nescit homo utrùm amóre an ódio dignus sit. *Eccle.* 9. 1. * Deus est enim.

Lectio ij. *v. 4. ad 6.*

IMpossíbile est enim eos, qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœléste, & partícipes facti sunt Spíritûs-sancti, gustavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtutésque séculi ventúri, & prolápsi sunt; rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, & osténtui habéntes.

℟. Est quæstus magnus, píetas cum sufficiéntia; * Nihil enim intúlimus in hunc mundum, haud dúbium quòd nec auférre quid póssumus. 1. *Tim.* 6. 6. 7. ℣. Est infírmitas péssima, divítiæ conservátæ in malum dómini sui. Sicut egréssus est nudus de útero matris suæ, sic revertétur, & nihil aúferet secum. *Eccle.* 5. 12. 14. * Nihil enim intúlimus.

Lectio iij. *v. 7. ad* 10.

TErra enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo: próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, & maledícto próxima, cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, melióra & vicinióra salúti; tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, & dilectiónis quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrástis sanctis, & ministrátis.

℟. Vocávit vos Deus in acquisitiónem glóriæ Dó-

mini nostri Jesu Christi: ìtaque, fratres, * State, & tenéte traditiónes quas didicístis, sive per sermónem, sive per epístolam nostram. 2. *Thess.* 2. 13. 14. ℣. State super vias, & vidéte, & interrogáte de sémitis antíquis, quæ sit via bona; & ambuláte in ea. *Jer.* 6. 16. * State. Glória. * State.

CANON.

Ex Concílio Lateranénsi secúndo Œcuménico.

An. 1139. *c.* 15.

SI quis, suadénte diábolo, hujus sacrilégii reátum incúrrit, quòd in Cléricum vel Mónachum violéntas manus injécerit, anathématis vínculo subjáceat: & nullus Episcopórum illum præsúmat absólvere, nisi mortis urgénte perículo, donec Apostólico conspéctui præsentétur, & ejus mandátum suscípiat.

FERIA QUINTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j.

c. 10. 26. *ad* 31.

VOluntáriè peccántibus nobis post accéptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóstia; terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários. Irritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratióne duóbus vel tribus téstibus móritur: quantò magìs putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & sánguinem testaménti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est; & spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindícta, & ego retríbuam. Et íterum: Quia judicábit Dóminus pópulum suum. Horréndum est incídere in manus Dei vivéntis.

℟. Habéntes aliménta, & quibus tegámur, his conténti sumus; * Radix enim ómnium malórum est cupíditas. 1. *Tim.* 6. 8. 10. ℣. Nihil iníquius quàm amáre pecúniam. *Eccli.* 10. 10. * Radix.

Lectio ij. *c.* 11. 1. *ad* 6.

EST fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium. In hac enim testimóniũ consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sécula verbo Dei; ut ex invisibílibus visibília fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo; per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo; & per illam defúnctus adhuc lóquitur. Fide Henoch translátus

est ne vidéret mortem, & non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus; ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum quia est, & inquiréntibus se remunerátor sit.

℟. Voluntáriè peccántibus post accéptam notítiam veritátis, jam * Non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários. *Hebr.* 10. 26. 27. ℣. Consummátio peccántium flamma; & in fine illórum ínferi, ténebræ, & pœnæ. *Eccli.* 21. 10. 11. * Non relínquitur pro peccátis.

Lectio iij. *v.* 7. *ad* 10.

FIde Noë, respónso accépto de iis quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ, per quam damnávit mundum; & justítiæ, quæ per fidem est, heres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem; & éxiit, nésciens quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitándo cum Isaac & Jacob coherédibus repromissiónis ejúsdem. Expectábat enim fundaménta habéntem civitátem, cujus ártifex, & cónditor Deus.

℟. Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus; * Deus enim † Dixit: Non te déseram, neque derelínquam. *Hebr.* 13. 5. ℣. Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet. *Ps.* 54. 23. * Deus enim. Glória. † Dixit.

CANON.

Ex Concílio Nicæno primo Œcuménico.

An. 325. *can.* 5.

DE iis qui à communióne segregáti sunt, sive Clericórum, sive Laïcórum sint órdinis, ab Epíscopis qui sunt in unaquáque província, váleat senténtia, secúndùm Cánonem qui pronúntiat eos qui ab áliis ejécti sunt, non esse ab áliis admitténdos.

FERIA SEXTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j.

c. 12. 2. *ad* 6.

ASpiciéntes in autórem fídei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio sustínuit crucem, confusióne contémptâ, atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum, qui talem

sustínuit à peccatóribus advérsùm semetípsum contradictiónem ; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficiéntes. Nondum enim usque ad sánguinem restitístis, advérsùs peccátum repugnántes : & oblíti estis consolatiónis, quæ vobis tanquam filiis lóquitur, dicens: Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini ; neque fatigéris dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, castígat, flagéllat autem omnem filium, quem récipit.

℟. Cum metu & tremóre, 316.

Lectio ij. *v.* 7. *ad* 11.

IN disciplína perseveráte. Tanquam filiis vobis offert se Deus : quis enim filius, quem non córripit pater ? Quòd si extra disciplínam estis, cujus partícipes facti sunt omnes : ergo adúlteri, & non filii estis. Deínde patres quidem carnis nostræ, eruditóres habúimus, & reverebámur eos : non multò magis obtemperábimus Patri spirítuum, & vivémus ? Et illi quidem in témpore paucórum diérum, secúndùm voluntátem suam erudiébant nos : hic autem ad id quod útile est in recipiéndo sanctificatiónem ejus. Omnis autem disciplína in præsénti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris : póstea autem fructum pacatíssimum, exercitátis per eam, reddet justítiæ.

℟. Est quæstus, 318.

Lectio iij. *v.* 12. *ad* 17.

PRopter quod remíssas manus & solúta génua erígite, & gressus rectos fácite pédibus vestris ; ut non claúdicans quis erret, magìs autem sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, & sanctimóniam, sine qua nemo vidébit Deum : contemplántes ne quis desit grátiæ Dei : ne qua radix amaritúdinis sursum gérminans impédiat, & per illam inquinéntur multi. Ne quis fornicátor, aut profánus, ut Esaii, qui propter unam escam véndidit primitíva sua. Scitóte enim quóniam & póstea cúpiens hereditáre benedictiónem, reprobátus est ; non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisísset eam.

℟. Vocávit vos, 319.

CANON.

Ex Concílio Meldénsi.

An. 845. *can.* 56.

NEmo Episcopórũ quémlibet sine certa & manifésta peccáti causa, communióne privet Ecclesiásticâ. Anáthema autem sine prolàta Evangélica admonitióne nulli impónat, nisi unde Canónica docet autóritas ; quia anáthema ætér-

næ est mortis damnátio, & nonnisi pro mortáli debet impóni crímine, & illi qui áliter non potúerit córrigi.

SABBATO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. *c.* 13. 1. *ad* 6.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci, per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementóte vinctórum, tanquam simul vincti; & laborántium, tanquam & ipsi in córpore morántes. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus: Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus; ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelínquam. Ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo.

℟℟℟. *sumuntur ex Feria quinta præcedenti, suprà, 362. nisi fiat de B. Maria in Sabbato.*

Lectio ij. *v.* 9. *ad* 14.

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis, quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infértur sanguis pro peccáto in Sáncta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod & Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus ígitur ad eum extra castra, impropérium ejus portántes. Non enim habémus hic manéntem civitátem, sed futúram inquírimus.

Lectio iij. *v.* 17. *ad* 21.

OBedíte præpósitis vestris, & subjacéte eis; ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gaúdio hoc fáciant, & non geméntes; hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis; confídimus enim quia bonam consciéntiam habémus, in ómnibus benè voléntes conversári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere, quò celériùs restítuar vobis. Deus autem pacis, qui edúxit de mórtuis Pastórem magnum óvium, in sánguine testaménti ætérni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono; ut faciátis ejus voluntátem: fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui

est glória in sécula seculórum : amen.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. *de reform. cap.* 3.

QUamvis excommunicatiónis gládius nervus sit Ecclesiásticæ disciplínæ, & ad continéndos in officio pópulos valde salutáris; sobriè tamen, magnâque circumspectióne exercéndus est; cùm experiéntia dóceat, si témerè, aut lévibus ex rebus incutiátur, magis contémni quàm formidári; & perníciem pótiùs párere, quàm salútem.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE I.

IN FESTO SANCTI LUPI, SENONENSIS EPISCOPI.

SEMIANNUALE.

Omnia de Communi S. Pontificis, xxij. *præter sequentia.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 8. G. CUm esset júnior, pergébat ad templum Dómini, & ibi adorábat Dóminum. *Tob.* 1. 4. 6.

Ant. 1. D.* Crevit puer, & benedíxit ei Dóminus; cœpítque spíritus Dómini esse cum eo. *Judic.* 13. 24. 25.

Ant. 3. a. Erat minister in conspéctu Dómini ante fáciem sacerdótis. 1. *Reg.* 2. 11.

Ant. 5. a. Hæc dicit Dóminus: Elégi eum mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incénsum, & portáret Ephod coram me. 1. *Reg.* 2. 28.

Ant. 1. f. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39. 14.

CAPITULUM. *Eccli.* 39. 6.

SApiens cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. Sapiéntiam exquíret, & * In prophétis vacábit;

in terram géntium pertránsiet, & † Tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ. *Eccli.* 39. 1. 5. 9. ℣. Scriptúra divínitus inspiráta útilis est ad docéndum; ut perféctus sit homo Dei, ad omne opus bonum instrúctus. 2. *Tim.* 3. 16. 17. * In prophétis. Glória. † Tanquam.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Cujus ad vocem simul obseráti,
Sponte templórum patuére postes,
Intrat ætérnis radiáta flammis
Templa Sacérdos.

Cœlites inter, méritâ caréret
Laude, qui templo puer excubábat,
Cántibus sacris sólitus quiétas
Rúmpere noctes?

Quis tuos, regum sóboles avórum,
Spléndidos signis memorábit ortus,
Póntifex castâ propè consecrátus
Matris ab alvo?

Præsulum curâ téneris ab annis
Haúseras puræ documénta vitæ;
Teque crescéntem píetas magístra
Finxit alúmnum.

Martyrum creber túmulos adíbas;
His fides spirat redivíva bustis,
Unde cœléstis nova tu legébas
Sémina flammæ.

Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

℣. A juventúte mea invéstigábam sapiéntiam; ℟. Inclinávi módicè aurem meã, & excépi illam. *Eccli.* 51. 20. 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* * Cùm adhuc júnior essem, quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea: ante templum postulábam pro illa, & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51. 18. 19.

Oratio, Deus, qui devótâ, *infrà ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum Príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. 4.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Cujus ad vocem, *suprà.*

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ex S. Lupi vita apud Duchesn. tom. 1. *Hist. Franc.*

Lupus in território Aurelianénsi ad Lígerim natus est ex nobilíssimis paréntibus, Bettóne,

& beáta Austregílde, cognómine Agia. Ab avúnculis suis Austréno Aurelianénsi, & Aunachário Autissiodorénsi Epíscopis adhuc puer propter déditos religióni mores in Clerum cooptátus, crescéntibus cum ætáte méritis, Arthémio in Cáthedra Senonénsi suffféctus est, Clero & pópulo id apud Theodoricum Burgundiónum regem agéntibus. Quo in múnere admirándis cùm pietátis tum solicitúdinis pastorális opéribus elúxit. Aúdiens se à quodam in aula Theodoríci calúmniis proscíndi; Nihil, inquit, aliórum dicta nocent ei, quem própria non máculat consciéntia.

Lectio v.

MOrtuo Theodoríco Clotárius secúndus regno Burgúndiæ potítus, Sénonas misit Farúlfum, ut pópulo recèns sibi súbdito præésset. Qui cùm esset conquéstus quòd sibi cum munéribus Lupus non venísset óbviàm, respóndit Lupus: Sacerdótis est plebem régere, & príncipes séculi divína præcépta docére; ítaque par est illos ad eum pótiùs accédere. Exardéscens ígitur Farúlfus, tot apud Clotárium calúmniis beátum Pontíficem insectátus est, ut eum Rex in eas Neústriæ partes relegáverit, quæ Vinomagénsis ager dicúntur, ubi plúrimos infidéles sanctus Præsul ad fidem addúxit.

Lectio vj.

CLerus & pópulus ægrè ferébant sui Præsulis abséntiam. Eórum nómine Ragnegesílus Archidiáconus Vinebáldum adit, monastérii sancti Lupi Trecénsis Abbátem. Id egit apud Príncipem beátus Abbas, ut Præsulis innocéntiam agnósceret: unde eum Rex non solùm ab exílio revocávit, sed étiam ad ejus pedes, benedictiónem precátus, advolútus est. Obviàm suo Præsuli Rotómagum usque procéssit Clerus Senonénsis, eúmque cum Vinebáldo redeúntem ad sedem suam comitátus est. Plúribus signis quà transíbat, Parísiis præcípuè & Melodúni, ejus réditum Deus illustrávit. Summa fuit semper, sed longè major sub vitæ finem illíus austéritas. Tandem advérsâ corréptus valetúdine circa annum sexcentésimum vigésimum tértium óbiit in prædio Briennonénsi suæ diœcésis, quod sibi património contígerat, cujúsque Ecclésiam Senonénsem herédem constítuit. Sepúltus est, ut ipse jússerat, sub stillicídio véteris Basílicæ sanctæ Colúmbæ Mártyris, quam singulári cultu semper fúerat prosecútus. Corpus ejus à Venilóne, Senonénsi Epíscopo, è terra

ſublátum in decentióri loco repóſitum eſt; unde excérpta quædam illíus oſſa, in Eccléſia Senonénſi religióſè aſſervántur.

In III. Nocturno.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 5. 13. *ad* 19.

IN illo témpore; Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ: quòd ſi ſal evanúerit, in quo ſaliétur? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil 17. in Evang. hab. in Baſil. Lateran.

VOs eſtis ſal terræ.] Si cibus Dei eſt pópulus, condiméntum cibi Sacerdótes eſſe debuérunt.... Penſémus ergo qui unquam per linguam noſtram convérſi, qui de pervérſo ſuo ópere noſtrâ increpatióne corrépti, pœniténtiam egérunt; quis luxúriam ex noſtra eruditióne deſéruit; quis avarítiam, quis ſupérbiam declinávit? Penſémus quod lucrum Deo fécimus nos, qui, accépto talénto ab eo, ad negótium miſſi ſumus. Etenim dicit: [Negotiámini dum vénio.] Ecce jam venit, ecce de noſtro negótio lucrum requírit. Quale ei animárum lucrum de noſtra negotiatióne monſtrábimus?

Lectio viij. *Poſt pauca.*

POnámus ante óculos noſtros illum tantæ diſtrictiónis diem, quo judex véniet, & ratiónem cum ſervis ſuis quibus talénta crédidit, ponet..... In illo tánto exámine, electórum ómnium & reprobórum multitúdo deducétur; & unuſquíſque quid ſit operátus, oſtendétur. Ibi Petrus cum Judæa convérſa, quam poſt ſe traxit, apparébit. Ibi Paulus convérſum, ut ita díxerim, mundum ducens. Ibi Andréas poſt ſe Acháïam, ibi Joánnes Aſiam, Thomas Indiam, in conſpéctum ſui Júdicis convérſam ducet. Ibi omnes Domínici gregis aríetes, cum animárum lucris apparébunt, qui ſanctis ſuis prædicatiónibus Deo poſt ſe ſúbditum gregem trahunt. Cùm ígitur tot paſtóres cum grégibus ſuis ante ætérni Paſtóris óculos vénerint, nos míſeri quid dictúri ſumus, qui ad Dóminum noſtrum poſt negótium vácui redímus, qui paſtórum nomen habúimus, & oves quas nutriménto noſtro debeámus oſténdere, non habémus? Hìc paſtóres vocáti ſumus, & ibi gregem non dúcimus?

Lectio ix. *Poſt pauca.*

ET per nos quidem fidéles ad ſanctum baptíſma véniunt, noſtris précibus benedicúntur & per im-

positiónem nostrárum mánuum à Deo Spíritum-sanctum percípiunt, atque ipsi ad regnum cœlórum pertíngunt, & ecce nos per negligéntiam nostram deórsum téndimus. Ingrediúntur elécti, sacerdótum mánibus expiáti, cœléstem pátriam: & sacerdótes ipsi per vitam réprobam ad inférni supplicia festinant..... Timeámus hæc, fratres: convéniat actióni nostræ ipsum ministérium nostrum, ne vita nostra peccáto obligáta remáneat, per quam omnípotens Deus álios quotídie solvit.

AD LAUDES.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

QUID fugis? summus vocat ecce Pastor:
Omnium votis ráperis sacérdos:
Templa te poscunt; fácilis precántûm
Annue votis.

UT gregis vocem miserátus audit,
Mox pedum sumit trepidánte dextrâ,
Sumit & curas, neque jam recúsat
Ferre labóres.

NEMPE jejúnos dape, veste nudos,
Hóspites tecto recreábat omnes,
Blándiiis mulcens gravióra curis
Corda levábat.

INVIDO nunquam caret hoste virtus:
Péllitur carâ procul urbe Præsul;
Cívitas omnis viduáta sancto
Præsule flevit.

REGIS edícto venerándus exul
Neústriæ partes abit in remótas;
Sternet hìc divûm simulácra, Christo
Eriget aras.

ADVENIT Præsul, tonat ore Christum;
Signa nec verbis manifésta desunt;
Bárbaras gentes docet, & salúbri
Abluit undâ.

CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

℣. Géntibus annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, ℟. Et converteréntur ad Deum. *Act.* 26. 20.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. *d.* Dóminus confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, & aúdiant gentes: liberávit me Dóminus ab omni ópere malo. 2. *Tim.* 4. 17. 18.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui devótâ beáti Lupi Pontíficis instántiâ, non credéntem pópu-

lum ad tui nóminis agnitiónem evocásti; méntibus nostris eámdem infúnde fidei caritatísque virtútem; ut cujus gloriósis semper adjuvámur præsídiis, sanctíssimis provocémur exémplis; Per Dóminum.

Fit Commemoratio S. Ægidii Abbatis, Ant. Fugit, ℣. Habitábit, xlix.

Oratio. Orémus.

PRæténde nobis, Dómine, misericórdiam tuã; & beáti Ægídii Abbátis, cujus nos dedísti patrocíniis adjuvári, tríbue suffrágiis gratulári; Per Dóminum.

AD HORAS, *in* ℟℟. *brevibus adduntur* Allelúia, allelúia, *hodie tantùm.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. *f.* COntra illum stetérunt aliéni: vidit Dóminus, & non plácuit illi. *Eccli.* 45. 22. 23.

Ant. 2. D. Deus vértit malum in bonum, ut salvos fáceret multos. *Gen.* 50. 20.

Ant. 3. E. Prædicábat Christum. Turbæ vidéntes signa quæ faciébat, cùm credidíssent evangelizánti, baptizabántur. *Act.* 8. 5. 6. 12.

Ant. 4. B. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus, & dedit ei grátiam in conspéctu Regis. *Act.* 7. 9. 10.

Ant. 5. a. Ut vidérunt qui interpellábant, glóriam ejus quæ prædicabátur, fugérunt; & magnificávit eum Rex, & revérsus est cum pace & lætítia. 1. *Mach.* 10. 64. 65. 66.

CAPITULUM. *Prov.* 16. 7.

CUm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convértet ad pacem.

℟. Sapiéntia à peccatóribus liberávit eum; & non derelíquit illum, donec afférret illi poténtiam advérsùs eos qui eum deprimébant: * Mendáces osténdit qui maculavérunt illum, & † Dedit illi claritátem ætérnam. *Sap.* 10. 13. 14. ℣. Novit Dóminus pios de tentatióne erípere. 2. *Petr.* 2. 9. * Mendáces. Glória Patri. † Dedit illi.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

EXili, Præsul, tua pœna prodest,
Munus implébas, licèt exuláres;
Te fides semper comitáta, semper
Te tua virtus.

PŒNITET Regem, sua jussa damnat,
Exul extérnis revocátur oris;
Vir triumphális rémeat per altas
Quas beat urbes.

DUM minax totam populátur urbem,
Illíus jussu stetit alta flamma:

Cárceres pandit, reus exit arctâ
Cómpede liber.

Hostibus parcit, cumulátque donis;
Hinc amat dici Pater, atque Pastor;
Longa compénsat magìs obstináto
Damna labóre.

Membra compóni tumulánda curat
Vírginis juxta cíneres Colúmbæ,
Ut simul juncti cómites suprémâ
Luce resúrgant.

Quin sepulcráles, sibi vilis ipsi,
Déspicit pompas; ubi multus imber
Stillat è tectis, vóluit sepúltos
Cóndier artus.

Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

℣. In fraude circumveniéntium illum áffuit illi sapiéntia, ℟. Et honéstum fecit illum. *Sap.* 10. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *C.* Diléctus Deo & homínibus, cujus memória in benedictióne est: magnificávit eum in timóre inimicórum: glorificávit illum in conspéctu Regum; & osténdit illi glóriam suam. *Eccli.* 45. 1. 2. 3.

Diebus intra Octavam Sancti Lupi.

Ad Officium Noct.

Invit. & Hymnus, ut in die.

Psalmi novem de Feria.

Tres Antiphonæ, ℣. *&* ℟℟. *de Communi S. Pontificis, secundùm Feriam.*

Lectio j. *&* ij. *de Scriptura occurrente; ex tribus duæ.*

Lectio iij. *ut infrà habetur quâlibet die.*

Dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd. de Communi.*

Ad Laudes.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. sola, Fuit máximus, *prima Laudum de Communi,* xxvj. *Capitulum ibidem.*

Reliqua ut in die Festi.

Ad Horas, *in* ℟℟. *brevibus non adduntur* Allelúia, allelúia.

Ad Vesperas.

Ant. sola, Contra illum, *prima de II. Vesperis diei.*

Cetera ut in die, 372. *omisso Responsorio.*

Dominica *intra Octavam, aut in ipsa Octava, occurrente; totum Officium de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Comme-*

moratione Octavæ in utrifque Vefperis, & Laudibus.

DIE II.
De Octava
SANCTI LUPI.
Ex libro fanct: Joánnis Chryfóftomi de Sacerdótio.

Lectio iij. *Lib.* 3. *cap.* 4.

SAcerdótiū ipfum in terra quidem perágitur, fed in rerum cœléftium claffem ordinémque referéndum eft. Atque id perquàm méritò: quippe non mortális quifquam, non Angelus, non Archángelus, non ália quævis creáta poténtia, fed ipfe Paraclétus órdinem hujúfmodi difpófuit; qui mortálibus homínibus, etiámnum in carne manéntibus autor fuit, ut Angelórum miniftérium ánimo concíperent. Idcirco necéffe eft facerdótem fic effe purum, ut fi in ipfis cœlis collocátus, inter cœléftes illas virtútes médius ftaret.

Vefperæ de Fefto fequenti.

DIE III.
In Fefto
SANCTI GREGORII,
Papæ & Ecclefiæ Doctoris.
DUPLEX-MINUS.

De Communi SS. Doctorum, xxxv.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Chrifte, cœlórum, *infrà.*

Fit Commemoratio Octavæ S. Lupi, *Ant.* Diléctus Deo, ℣. In fraude, 373. *Oratio*, Deus, qui devótâ, 371.

Deinde S. Aigulfi Martyris, *Ant.* Qui vícerit. ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Præfta, xij.

Lectio j. *de Scriptura occurrente; ex duabus una.*

Lectio ij.

Ex ejus vita per Gregor. Turon. & alios fcripta.

GRegórius magnus, Gordiáni ex Senatório génere, & fanctæ Sylviæ filius, urbis Romæ præfectúrâ functus, mórtuo patre, mónachi vitam profeffus eft. Non multò poft Abbas fuit monaftérii fancti Andréæ, quod in ædibus fuis ad clivum Scauri Romæ extrúxerat; evocátus inde Diáconus ordinátur, & à Pelágio fecúndo Conftantinópolim Apocrifiárius míttitur, fedis Apoftólicæ refpónfa factúrus. Ibi Eutychium Patriárcham qui contra veram & contrectábilem córporum refurrectiónem fcrípferat, ita convícit, ut & Imperátor Eutychii librum flammis addíxerit; & ipfe pauló pòft Eutychius inter morbi dolóres, inftánte morte, pellem manûs contréctans, multis aftántibus díxerit: Confiteor quia omnes in hac carne refurgémus. Romam revérfus Gregórius,

Pelágio pestiléntiâ subláto, ómnium votis Póntifex elígitur anno Christi quingentésimo nonagésimo, totísque licèt víribus renítens consecrátur. In Epístola Synódica quam pro more tunc scripsit ad Patriárchas, proféssus est se sicut sancti Evangélii quátuor libros, sic suscípere quátuor Concília, Nicænum nempe, Constantinopolitánum, Ephesínum & Chalcedonénse; quintum quoque páriter venerári: quas illa Concília persónas réspuunt, se respúere; quasque venerántur, ampléčti.

Lectio iij.

VEtuit ne ullus in Sicília Subdiáconus fieret, nisi qui continéntiam servatúrum se pollicéretur. Joánni Patriárchæ Constantinopolitáno fórtiter óbstitit, qui sibi universális Epíscopi nomen arrogábat; quod ipse præ modéstia réspuens, servum servórum Dei se primus Romanórum Pontíficum epístolis suis inscrípsit. Divíni Offícii órdinem, cantûsque Ecclesiástici méthodum melióri formæ restítuit. Scripsit ad Theodorícum & Theodobértum reges, ut Synodum in Gálliis congregárent in qua constitueréntur, ne ullus pro Ecclesiástico Ordine áliquìd unquam daret aut accíperet, nec quisquam de láïcis ad sacerdótium continuò transíret. Donatístas représsit in Africa. Manichæos in possessiónibus suis in Sicília degéntes, ab erróre revocári curávit. Cénsuit ut Judæi prædicatióne pótiùs adduceréntur, quàm vi & necessitáte compelleréntur ad baptísmum; réputans fidem esse nullam quæ cógitur, Deúmque extórtis obséquiis non coli. Anglórum gentem, missis in Británniam Augustíno & áliis mónachis, ad fidem addúxit; unde Anglórum Apóstolus à Beda vocátus est. Mira sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit, præsértim infirmâ semper valetúdine. Dénique multis éditis miráculis, pontificátûs anno décimo tértio, mense sexto, ad cœléstem beatitúdinem est evocátus. Caput ejus honorífice servátur in Thesaúro Abbatiális Ecclésiæ sancti Petri prope Sénonas, à Joánne Papa octávo concéssum Ansegíso Senonénsi Archipræsuli. Huic étiam idem Papa Primátum per univérsam Gálliam concésserat. Ejúsdem sancti Gregórii os insígne póssidet Ecclésia Senonénsis.

Oratio. Orémus.

CHriste, cœlórum & hóminum pax sancta, beáti Gregórii Pontíficis précibus, & errántium, & credéntium, & imperántium ánimos benígnus illústra;

ut errántibus adsit tua véritas, & credéntibus in errántes pacífica tua cáritas, & imperántibus patérna tua in utrósque benígnitas; Qui vivis.

Fit Commemoratio Octava S. Lupi, Ant. Dóminus, ℣. Géntibus, *Oratio,* Deus, qui devótâ, 371.

Postea S. Aigulfi, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio,* Præsta, xij.

In Vesperis, fit à Capitulo de Festo sequenti.

DIE IV.

In Festo

SS. HONOBERTI ET HONULFI,

Senonensium Episcoporum.

Duplex-Minus.

Omnia de Communi plurium SS. Pontificum, xxix.

Oratio, Deus, qui pópulis tuis, xxxiij.

Fit Commemoratio S. Gregorii, Ant. Non recédet, ℣. Sápiens, xlij. *Orat.* Christe, cœlórum, *suprà.*

Deinde fit Commemoratio Octavæ S. Lupi, Ant. Diléctus Deo, ℣. In fraude, 373. *Orat.* Deus, qui devótâ, 271.

Lectio j. *de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.*

Lectio ij.

Ex Catalogo Episc. Senon.

HOnobértus prosápiâ nóbili conspícuus, virtúte fuit illústrior. Ab ineúnte ætáte ita pietáte cláruit ut dignus visus fúerit qui sedem Senonénsem occupáret, quam Ebbo & Gerícus ex eádem quâ ipse família, non ita pridem sanctè réxerant. Horum vestígia secútus, per quinque círciter annos hereditátem Dómini quam coléndã suscéperat, pastorális vigilántiæ offíciis, meritísque óptimis abúndè locupletávit; tandémque flébilis ómnibus bonis óbiit, & successórem hábuit patrem suum Honúlfum.

Lectio iij.

HOnúlfus filii mónitis, mutátâ quam nimis ad séculi mores composúerat, conversatióne, sic profécit, ut ab eódem ordinátus sit Sacérdos, & paulò pòst in defúncti sedem merúerit subrogári. Ut primùm Præsul consecrátus est, pios & præcláros nati sui actus imitándos suscépit: tantâque pietáte éluxit, ut quisque in patre fílium redivívum suspíceret. Quò verò Cleri sui splendórem revocáret antíquum, intermíssam tribus penè séculis inter Canónicos vitæ victûsque societátem restítuit: & in ea Clerus Senonénsis eo mórtuo diu & felíciter perseverávit. Honobérti & Honúlfi córpora extra Urbis muros, pro usitáto Ecclésiæ more sepúlta sunt circa médium octávi séculi; appositúsque est ad fílium

parens: Utriúsque verò relíquiæ translátæ sunt in Senonénsem Ecclésiam, ubi in capsa lígnea superióris Thesauri depósitæ, ex eo témpore religiósè asservántur & colúntur.

Pro Commemorat. Octavæ S. Lupi, Ant. Dóminus, ℣. Géntibus, *Orat.* Deus, qui devótâ, 371.

In Vesperis *fit Commemoratio Octavæ S. Lupi, ut in II. Vesperis Festi,* 373.

Deinde S. Ambrosii, Senonensis Episcopi, Ant. Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio*, Omnípotens Deus, xxvij.

D i e V.
De Octava
Sancti Lupi.

Ex Commentário sancti Hierónymi Prsbyteri, in Epístolam ad Titum.

Lectio iij. *cap.* 1.

Videámus qualis Présbyter sive Epíscopus ordinándus sit. [Si quis est sine crímine.] Primùm ítaque sine crímine sit: quod puto álio verbo ad Timótheum, irreprehensíbilem nominátum: non quòd eo tantùm témpore quo ordinándus est, sine ullo sit crímine, & prætéritas máculas novâ conversatióne diluerit; sed ex eo témpore quo in Christo renátus est, nullâ peccáti consciéntiâ remordeátùr. Quómodo enim potest Præses Ecclésiæ auférre malum de médio ejus, qui in delícto símili corrúerit? Aut quâ libertáte corrípere peccántem, cùm tácitus sibi ipse respóndeat, éadem admisísse quæ córripit? Itaque [qui Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat.] Opus, inquit, non honórem, non glóriam. [Opórtet autem illum & testimónium habére bonum ab his qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.]

Pro Commemoratione S. Ambrosii, Ant. In bonitáte, ℣. Státuit, *Orat.* Omnípotens Deus, xxvij.

Vesperæ de Festo sequenti.

D i e VI.
In Festo
SS. SANCTIANI
et BEATÆ,
Sororis ejus, Virginis, Senonensium Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Mart. xiv. *exceptis quæ sequuntur.*

In I. Vesperis, *Antiphonæ quinque de Communi, Psalmi de Feria.*

Oratio, Omnípotens, *infrà.*

Fit Commem. Octavæ S. Lupi, ut in II. Vesperis Festi, 373.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi novem de Feria, tres Antiph. ℣. & ℟℟℟. *ex Nocturno Officii de Communi, secundùm Feriam.*

Lectio j. *de Scriptura occurrente ; ex tribus fit una.*

Lectio ij.

Ex Chronic. Senon. autore Odoranno, Chronic. Autissiod. & aliis.

HIs tempóribus quibus, idololatríâ furénte, sæviùs in Christiános animadvertebátur, Sanctiánus & ejus soror Beáta, prope Sénonas gládio interémpti sunt, & ibídem primùm sepúlti. Sedátis persecutiónibus, super beatórum Mártyrum túmulo constrúcta fuit Basílica : deínde populórum religióne & concúrsu factum, ut in eódem loco villa ædificarétur, Sanctiáni nómine Sancéia dicta. Regnánte autem Cárolo Calvo, Sénonis sedénte Præsule Ansegíso circa annum octingentésimum septuagésimum quintum, cùm barbarórum incursiónibus vicína Sénonum loca vastaréntur, ipsi Sénones villã destruxérunt, ne præbéret bárbaris aptum nocéndi locum ; & sanctórum Mártyrum córpora ab eódẽ Ansegíso in monastérium sancti Petri-Vivi transláta sunt.

Lectio iij.

TRanslátis relíquiis non désiit esse célebris martyrii locus. Ibídem enim in honórem Dei sub invocatióne sanctæ Beátæ eréctum est sacéllum in quo etiámnum visúntur cryptæ : unde eórum & quorúmdam aliórum Mártyrum sacra pígnora extrácta sunt. Odoránnus mónachus, is ipse qui scripsit chrónicon Senonénse, curam suam omnem impéndit, ut sacræ relíquiæ sumptibus Robérti Regis Francórum in theca reconderéntur, in qua hucúsque quievérunt. Hoc verò memóriâ dignum refert chrónicon Autissiodorénse, quòd, eo témpore quo moris erat ut in Concília deferréntur Mártyrum relíquiæ, sancti Sanctiáni corpus in villam diœcésis Autissiodorénsis, Aríacum dictam, delátum est, & à Pátribus in Concílio quod ibídem habebátur, summâ revéréntiâ excéptum.

Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphonæ quinque de Communi. Psalmi de Feria.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui nos quos infirmióres esse prævidísti, Mártyrum tuórum Sanctiáni & Beátæ Vírginis copióso munísti suffrágio ; da, sub his defensóribus constitúti, nec addicámur vítiis, nec deficiámus advérsis ; Per Dóminum.

Pro Commem. Octava S. Lupi, Ant. Dóminus,

℣. Géntibus, *Orat.* Deus, qui devótâ, 371.

[*Qui ritus servatur in omnibus Festis Semiduplicibus.*]

Vespera, à Capitulo de die Octava S. Lupi, ut in I. Vesperis Festi, omisso Responsorio.

Fit Commem. SS. Sanctiani & Beatæ, Ant. Datæ sunt, ℣. Lætítia, xx. *Orat.* Omnípotens, *suprà.*

Deinde S. Reginæ Virginis & Martyris, Ant. Vincénti, ℣. Herédítas, *in Communi*, lxiij. *Oratio*, Auxiliáre, lxiv.

Die VII.
Octava
Sancti Lupi.
Semiduplex.

Omnia ut in die Festi, præter sequentia.

Ad Officium Noct.

Invit. & Hymnus, ut in die Festi, 368.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. *ex uno è Nocturnis de Communi, secundùm Feriam.*

Lectio j. *de Scriptura occurrente; ex tribus una.*

Ex Tractátu sancti Bernárdi Abbátis, de móribus & officio Episcopórum.

Ad Henric. Senon cap. 3. §. 11.

Lectio ij.

FIdélis Póntifex, qui bona quælibet per manus suas transeúntia, sive divína beneficia ad hómines, sive hóminum vota ad Deum, columbíno intuens óculo, nihil sibi reténtat ex ómnibus. Nec pópuli requírit datum, sed lucrum, nec Dei glóriam usúrpat sibi. Accéptum taléntum non ligat in sudário, sed partítur nummuláriis à quibus & usúras récipit, non sibi, sed dómino: non habet fóveam ut vulpes, non tanquam vólucres nidum, non lóculos quómodo Judas; non dénique, sicut nec María, locum in diversório. Imitátur profécto illum qui non habébat ubi reclináret caput; factus in præsentiárũ tanquam vas pérditum: quandóque procul dúbio futúrum vas in honórem, & non in contuméliam.

Lectio iij.

DEnique perdit ánimam suam in hoc mundo, ut in vitam ætérnam custódiat eam. Hoc tanto puritátis íntimæ bono gloriári non potest verácitcr, nisi qui extrínsecas glóriolas perfécte respúerit. Nec enim purè valet Dei vel próximi quærere lucra, qui própria non contémpserit. Is tantùm puritátis interióris glóriâ non fraudátur, qui dícere potest cum Dómino: [Si ego quæro glóriam meam, glória mea nihil est.] Et cum Apóstolo: [Mihi vívere Christus est, & mori lucrum.] Et cum Prophéta:

[Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde,] id est, à própria voluntáte. Bona oblívio, si teípsum néscias, ut próximo prosis. Benè autem mórtuus à corde, si jàm non tibi vívere stúdeas, sed ei qui pro te mórtuus est.

AD LAUDES.

Antiphonæ quinque de Communi. Reliqua ut indic. 371.

Fit Commemoratio S. Reginæ, Ant. Factus est, ℣. Deus, *Oratio*, Auxiliáre, lxiv.

AD HORAS, *in* ℟℟℟. *brevibus non dicuntur* Allelúia, allelúia.

Vesperæ de Festo sequenti, sine Commem. Octavæ.

DIE VIII.

IN NATIVITATE

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

SEMIANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. DOminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus. *Isai.* 44. 2.

Ant. 5. a. Quàm pulcra es, & quàm decóra, caríssima, in delíciis. *Cant.* 7. 6.

Ant. 1. D. Ex te egrediétur qui sit dominátor in Israël. *Mich.* 5. 2.

Ant. 6. F. Soror nostra es, crescas in mille míllia, & possídeat semen tuum portas inimicórum suórum. *Gen.* 24. 60.

Ant 8. G. Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélso, præ ómnibus mulíeribus super terram. *Judith* 13. 23.

CAPITULUM. *Isai.* 11. 1. 2.

EGrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ejus ascéndet, & requiéscet super eum Spíritus Dómini.

℟. Benedícam tibi, complens juraméntum quod spopóndi Abraham patri tuo. * Et † Benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ. *Gen.* 26. 3. 4. ℣. Erit radix Jesse, & qui exúrget régere gentes; in eum gentes sperábunt. *Rom.* 15. 12. * Et benedicéntur. Glória. † Benedicéntur.

Hymnus, Auróra, *infrà in II. Vesperis.*

℣. Effúndam spíritum meum super semen tuum, ℟. Et benedictiónem meam

super stirpem tuam. *Isai.* 44. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.** Magnificábo nomen tuum: benedicam benedicéntibus tibi; atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12. 2. 3.

Oratio, Deus, qui secúndùm, *infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut in die, infrà*, 389.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Ps. 94, Veníte, 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

QUis ore te puro satìs,
Virgo, canat, Dei parens?
Adéste, puri Spíritus,
Vestri sit illud múneris.

QUIS intret augustíssima
Mentis tuæ sacrária?
Dotes quis enárrans tuas,
Pertérritus non hæreat?

DIC, Virgo, quæ vis tráxerit
Patri coævum Fílium,
De Patris ætérni sinu,
Mortális in matris sinum?

AD hos honórum te gradus
Non virginális te pudor,
Non éxtulit tantùm fides,
Nec igne fervens cáritas;

SED, quæ sibi nunquam placet,
Deo placens modéstia:
Quâ tu tibi sis vílior,
Hâc digna sis mater Dei.

QUAM celsa? quæ se déprimens,
Altum Tonántem cóncipit!
In te suî vix jam memor
Descéndit è cœlo Deus.

DEO Patri sit glória
Ejúsque soli Fílio,
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Una est colúmba mea, perfécta mea, una est matris suæ, elécta genitríci suæ. *Cant.* 6. 8.

Ps. Cœli enárrant glóriā Dei, 37.

Ant. 2. D. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter filias. *Cant.* 2. 2.

Ps. Eructávit cor meum verbum bonum, 69.

Ant. 1. a. Sicut lux auróræ, oriénte sole, manè absque núbibus rútilat. 2. *Reg.* 23. 4.

Div. Ps. 44. Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, 69.

℣. In splendóre ortûs tui vénient, ℟. Laudem Dómino annuntiántes. *Isai.* 60. 4. 6.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect*, ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo filium cui benedictúrus sum; * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempitérnum, & sémini ejus post eum. *Gen.* 17. 16. 19. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíssimi vocábitur, & regnábit in domo Jacob in ætérnum. *Luc.* 1. 32. * Constítuam.

Post 2. *Lect.* ℟. Quod in María natum est, de Spíritu-sancto est: hoc autem totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam dicéntem: Ecce Virgo in útero habébit, & páriet Fílium: * Et vocábunt nomen ejus Emmánuël. *Matt.* 1. 20. 22. 23. ℣. Audíte, domus David; Dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, & páriet filium. *Isai.* 7. 13. 14. * Et vocábunt.

Post 3. *Lect.* ℟. Páriet María Fílium; & vocábis nomen ejus Jesum: * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. *Matt.* 1. 21. ℣. Partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad fílios Israël. *Mich.* 5. 3.* Ipse. Glória. † Salvum.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non comburerétur. *Exod.* 3. 2.

Ps. Deus noster refugiũ & virtus, 70.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuísset Móyses coram Dómino, invénit germinásse virgam Aáron. *Num.* 17. 7. 8.

Ps. Magnus Dóminus & laudábilis nimis, 70.

Ant. 5. a. Abscíssus est lapis de monte sine mánibus; lapis autem factus est mons magnus; & implévit univérsam terram. *Dan.* 2. 34. 35.

Ps. Benedixísti, Dómine, terram tuam, 111.

℣. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Ps.* 67. 17.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

De 12. *prærog. B.M.V.* §.8.

Lectio iv.

QUid micat in generatióne Maríæ? Planè quòd ex régibus orta, quòd ex sémine Abrahæ, quòd generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde quòd generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitus nóscitur esse concéssa; quòd longè antè eísdem pátribus cœlitus repromíssa; quòd mysticis præfiguráta miráculis; quòd oráculis prænuntiáta prophéticis.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * Véritas de terra orta est, & justítia de cœlo prospéxit. *Ps.* 84. 11. 12. ℣. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matt.* 1. 16. * Véritas.

Lectio v.

HAnc Maríam sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit; hanc Gedeó-

nis vellus, dum in médio ſiccæ áreæ máduit; hanc in Ezechiélis viſióne orientális porta, quæ nulli unquam pátuit, præſignábat. Hanc dénique præ céteris Iſaías nunc virgam de radíce Jeſſe oritúram promittébat; nunc evidéntiùs Vírginem paritúram. Méritò ſignum hoc magnum in cœlo apparuíſſe ſcríbitur, quod tantò antè de cœlo noſcitur fuíſſe promíſſum. Dóminus ait: [Ipſe dabit vobis ſignum. Ecce Virgo concípiet.] Magnum proféctò ſignum dedit, quia & magnus ipſe qui dedit.

℟. Chriſti generátio ſic erat: Mater ejus * María invénta eſt in útero habens de Spíritu-ſancto. *Matt.* 1. 18. ℣. Creávit Dóminus novum ſuper terram: fémina circúmdabit virum. *Jer.* 31. 22. * María.

Lectio vj. §. 9.

Nihilóminus fulget étiam novus ille conceptiónis modus, ut non iniquitáte, quemádmodum céteræ omnes, ſed ſuperveniénte Spíritu-ſancto, ſola, & de ſola ſanctificatióne María concíperet. Nam quòd verum Deum, & Dei Fílium génuit, ut idem ipſe Dei atque hóminis Fílius, unus omníno Deus & homo prodíret ex María, abyſſus eſt lúminis: nec fácilè díxerim, quòd vel Angélicus óculus ad hujus fulgóris vehementiam non calíget. De cétero ſanè & virginitátem carnis & propóſitum virginitátis, máximè & ipsíus quoque propóſiti nóvitas evidénter illúſtrat: quòd vidélicet in libertáte ſpíritûs, legis Moſáïcæ decréta tranſcéndens, illibátam Deo córporis ſimul & ſpíritûs ſanctimóniam vovit.

℟. Deus ex ſémine David * Secúndùm promiſſiónem † Edúxit Iſraël ſalvatórem Jeſum. *Act.* 13. 23. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam. *Pſ.* 131. 11. * Secúndùm. Glória. † Edúxit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Ego ſum, ego ſum quæ Dómino canam: ceſſavérunt fortes, donec ſúrgeret mater in Iſraël. *Judic.* 5. 3. 7.

Pſ. Fundaménta ejus in móntibus ſanctis, 116.

Ant. 6. F. Ego mater pulcræ dilectiónis, & timóris, & agnitiónis, & ſanctæ ſpei. *Eccli.* 24. 24.

Pſ. Dóminus regnávit, exúltet terra, 123.

Ant. 5. a. Fructificávi ſuavitátem odóris: & flores mei fructus honóris & honeſtátis. *Eccli.* 24. 23.

Pſ. Cantáte Dómino cánticum novum, 127.

℣. Ego diléctо meo, ℟. Et diléctus meus mihi. *Cant.* 6. 2.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 1. 1. *ad* 16.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 2. *in Matt. n.* 2.

Admodum admirábile est audíre, Deum ineffábilem, inenarrábilem, incomprehensíbilem, Patri coæquálem, per Vírginis ad nos venísse úterum, & ex muliere nasci dignátum esse, avósque habére Davídem & Abrahámum, quid dico Davídem & Abrahámum? etiam illas (quod magìs stupéndum est) mulíeres, uxórem Uríæ, & Thamar, & Ruth. Hæc aúdiens ánimum érige, & nihil vile suspicéris... Sed miráre hæc ipsa máximè: quia cùm verus esset Fílius sempitérni Dei, étiam filius David esse dignátus est ut te filium fáceret Dei. Quod si de isto honóre tanto tuo dúbitas, ínspice quántulus esse volúerit, & inde quantus esse possis agnósce. Longè enim difficílius est, quantùm ad humánum intelléctum pértinet, Deum hóminem fieri, quàm hóminem Dei filium esse. Cùm igitur audis Fílium Dei filium esse Davídis & Abrahæ, dubitáre jam désine, te filium Adæ, filium Dei futúrum esse. Neque enim frustrà & incássum seípsum ita humiliásset, nisi nos exaltatúrus esset. Natus est enim secúndùm carnem, ut tu nascéréris secúndùm spíritum.

℞. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; quia * Respéxit humilitátem ancíllæ suæ. *Luc.* 1. 47. 48. ℣. Ecce nubécula parva quasi vestígium hóminis ascendébat de mari; & facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18. 44. 45. * Respéxit.

Lectio viij. *n.* 3. & 4.

Et unde probátur, ínquies, Christum ex Davíde ortum esse? Si enim non ex viro, sed ex muliére tantùm natus est, Vírginis autem genealógia non téxitur, quómodo sciémus ipsum ex Davíde esse ortum? Quid ergo priùs perquiréndum est? Quómodo ex Davíde Virgo orta fúerit. Quo pacto autem sciémus ex Davíde ortam esse? Audi Deum Gabriéli præcipiéntem ut adíret [Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo & família David.] Quid clárius póstulas, cùm audis, de domo & família David Vírginem fuísse? Unde patet Joseph étiam inde fuísse ortum. Lex quippe erat, quæ vetáret uxóres dúcere, nisi

ıisi ex própria tribu... Non
ıodò enim non licébat ex
lia tribu uxórem dúcere,
ed neque ex ália família,
l est, ex ália cognatióne.
taque si illud (ex domo &
ımília David) Vírgini ap-
mus, dictum illud consi-
ıbit: si Joséphe; illud ip-
ım conséquitur. Si enim
: domo & família David
at Joseph, non aliúnde
:cépit uxórem, quàm ex
ɔgnatióne sua.

℟. Beátam me dicent
nnes generatiónes; quia
Fecit mihi magna qui po-
ns est; & sanctum nomen
ıs. Luc. 1. 48. 49. ℣. Ve-
te, audíte, & narrábo,
nnes qui timétis Deum,
anta fecit ánimæ meæ.
. 65. 16. * Fecit.

Lectio ix.

Am verò óperæ prétium
fúerit dícere, cur nón
us, sed Joséphi ge-
ılógiam Evangelísta dú-
it. Qua de causa ígitur?
n erat mos apud Judæos
líerum genealógiam té-
e. Ut ígitur secúndùm
rem ágeret, nec viderė-
illum ab inítio tránsgre-
utque simul nobis Vír-
is genus indicáret, ip-
majóres réticens Josè-
genealógiam duxit. Si
a id de Vírgine fecísset,
itátis notam non effu-
:t: si Joséphum tacuísset,
inis progenitóres non
émus. Ut ítaque discá-
mus quæ esset María, &
unde orta, legésque intác-
tæ manérent, sponsi ejus
genealógiam contéxuit, &
ex domo David osténdit
esse. Hoc enim commonstráto,
illud quoque simul
osténditur Vírginem étiam
inde ortam fuísse.

℟. Misericórdia Dómini
à progénie in progénies ti-
méntibus eum. * Fecit po-
téntiam in bráchio suo;
† Dispérsit supérbos, &
exaltávit húmiles. Luc. 1.
50. 51. 52. ℣. Non desé-
ruit sperántes in se; & in-
terfécit in manu mea hos-
tem pópuli sui. Judith 13.
17. 18. * Fecit. Glória,
† Dispérsit.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Magnificáte
Dóminum mecum, ℟. Et
exaltémus nomen ejus in
idípsum. Ps. 33. 4.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. MUltæ fíliæ congre-
2. D. gavérunt diví-
tias: tu supergréssa es uni-
vérsas. Prov. 31. 29.

Ant. 4. *irreg.* c. Benedíc-
tus Dóminus qui te diréxit
in vúlnera cápitis príncipis
inimicórum nostrórum. Ju-
dith 13. 24.

Ant. 7. c. Per manum
féminæ percússit illum Dó-
minus Deus noster. Judith
13. 19.

Ant. 5. F. Benedícta tu.

CANTICUM.
Judic. 5. 3.
Ob reportatam de hostibus Dei victoriam mulieris triumphantis Canticum.

AUdite, reges; aúribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israël.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * & transíres per regiónes Edom,

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis;

Montes fluxérunt à fácie Dómini, * & Sínaï à fácie Dómini Dei Israël....

Cessavérunt fortes in Israël, & quievérunt; * donec súrgeret mater in Israël.

Nova bella elégit Dóminus, * & portas hóstium ipse subvértit...

Salvátæ sunt relíquiæ pópuli, * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Et dicitur per Octavam, cùm fit de Octava.

Ant. Benedícta tu in muliéribus; invenísti enim grátiam apud Deum. *Luc.* 1. 28. 30.

Ant. 1. a. Deus osténdet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. *Baruch* 5. 3.

CAPITULUM. *Mich.* 5. 2. 5.

EX te egrediétur qui sit dominátor in Israël, & egréssus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Et erit iste pax.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

NAtum patent orácula,
Promíssa priscis Pátribus:
En Virgo, quæ gravis Deo,
Nobis parem dabit Deum.

TOTO quid orbe par fuit,
Virgo parens, homo Deus?
Quo náscitur partu puer,
Hoc náscitur mundi salus.

UT nocte caligántibus
Cœléste lumen témperet,
Velo tegi vult córporis;
Hoc, Virgo, velū præparas.

QUOD prima mater pérdidit,
Mater refórmas áltera:
Mors ipsa nobis prófuit,
Dum vita per te rédditur.

PER te Deo conjúngimur,
Cui corpus aptábis parens:
Per te Dei nos filii,
Per te Dei fratres sumus.

TU dux Olympi prævia,
Clausas diu pandes fores:
Nos éxules, si nos amas,
Reddas patérnis sédibus.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio;
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Elégit eam Dóminus.
℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131. 13.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. *f.* * Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. *Gal.* 4. 4. 5.

Oratio. Orémus.

DEdísti, misséricors Deus, Maríam Verbo tuo matrem; da benígnè Maríam pópulo tuo auxiliatrícem; ut cujus nascéntis festivitátem cólimus, vivéntis sanctitátem imitémur, & regnántis felicitátem grátiâ tuâ consequámur; Per eúmdem Dóminum.

Ad Horas, *in fine Hymnorum, Doxologia,*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Multæ fíliæ.

In ℟. *br.* Qui natus es de María Vírgine.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 6. cap. 23.

SI quis hóminem semel justificátum díxerit..... posse in tota vita peccáta, étiam veniália, vitáre, nisi ex speciáli Dei privilégio, quemádmodum de beáta Vírgine tenet Ecclésia, anáthema sit.

AD TERTIAM.

Ant. Benedíctus Dóminus.

Capitulum. *Gen.* 3. 14. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

℟. *br.* Benedíxit te Dóminus * In virtúte sua; * Allelúia, allelúia. ℟. Benedíxit. ℣. Quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. * Allelúia. Glória. ℟. Benedíxit. *Judith* 13. 22.

℣. Nova bella elégit Dóminus, ℟. Et portas hóstium ipse subvértit. *Judic.* 5. 8.

AD SEXTAM.

Ant. Per manum féminæ.

Capitulum. *Apoc.* 12. 9.

PRojéctus est draco ille magnus, serpens antíquus qui vocátur diábolus & sátanas, qui sedúcit univérsum orbem.

℟. *br.* Dóminus omnípotens * Nócuit eum, * Allelúia, allelúia. ℟. Dóminus. ℣. Et trádidit eum in manus féminæ. * Allel. Glória. ℟. Dóminus. *Judith* 16. 7.

℣. Salvátæ sunt relíquiæ pópuli; ℟. Dóminus in fórtibus dimicávit. *Judic.* 5. 13.

AD NONAM.

Ant. Deus.

Capitulum. *Judith* 13. 25.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum.

℟. *br.* Vocábunt te * Civitátem Dómini ; * Allelúia, allelúia. ℟. Vocábunt. ℣. Sion sancti Israël. * Allelúia. Glória. ℟. Vocábunt. *Isai.* 60. 14.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, ℟. Cívitas Dei. *Ps.* 86. 3.

AD VESPERAS.

Ant. 4. E. BEnedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith* 13. 31.

Ps. Dixit Dóminus, 27.

Ant. 7. a. In omni gente, quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Judith* 13. 31.

Ps. Laudáte, púeri, Dóminum, 28.

Ant. 6. F. Peccávimus Dómino : ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum Deum nostrum, ut salvet nos. 1. *Reg.* 7. 6. 8.

Ps. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi, 66.

Ant. 5. a. Invoca Dóminum, & lóquere Regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Esther* 15. 3.

Ps. Nisi Dóminus ædificáverit domum, 85.

Ant. 1. D. Propter angústias & tribulatiónem géneris tui, subveniísti ruínæ ante conspéctum Dei nostri. *Judith* 13. 25.

Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, 147.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. 3.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. Laudáte Dóminum Deum nostrum, qui * In me ancílla sua † Adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israël. *Judith* 13. 17. 18. ℣. Suscépit Israël púerum suũ, recordátus misericórdiæ suæ, sicut locútus est ad patres nostros. *Luc.* 1. 54. 55. * In me. Glória. † Adimplévit.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

AURORA, quæ Solem paris,
Et ipsa Solis fília,
Quàm spléndidum, cùm násceris,
Affers diem mortálibus!

TE luce Sol vestit suâ,
Tibíque Luna stérnitur :
Aptáta sacro vértici
Nectunt corónam sídera.

TE mille Virtútum chori,
Te turma cingit Cœlitum ;
Ambit suo te númine,
Qui te facit matrem Deus.

UTI potens exércitus,
Tu, Virgo, terror hóstium ;
Te sic obumbrátam Deo
Pavent tremúntque tártara.

QUI tabe nos inféceràt,
Serpéntis elídis caput ;
Attrítus ætérno jacet,
Non jam timéndus, vúlnere.

FAC, Virgo, quem scimus Deum
Veníſſe terris hóspitem
Per te, manens nobis adhuc,
Nostri sit hospes péctoris.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio;
Tibíque, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam, ℟. Et Deus tuus in glóriam tuam. *Is.* 60. 19.

Ad Magníficat, *Ant* 5. F. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri: eò quòd castitátem amáveris, ídeo & manus Dómini confortávit te, & ídeo eris benedícta in ætérnum. *Judith* 15. 10. 11.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Benedicéntur in te, & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28. 14.

Hymnus, Virgo Dei génitrix, *ut in Officio parvo*, cvij.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 4. *irreg.* c. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1. 42.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
NATIVIT. B. MARIÆ.

Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ, ℣. *&* ℟℟. *ex Nocturno diei secundùm Feriam occurrente.*

Lectio j. *&* ij. *de Scriptura occurrente. Lectio* iij. *infrà habetur quâlibet die.*

Dicitur Te Deum.

℣. *SACERD.* Magnificáte, *ut in die.*

AD LAUDES. *Ant. sola*, Multæ filiæ, *prima de Laudibus diei.*

AD HORAS, *non dicuntur* Allelúia, allelúia, *in* ℟℟. *brevibus, sed resumptio fit ab * asterisco primo.*

AD VESPERAS, *Ant. sola*, Benedícta tu, *prima de II. Vesperis Festi.*

Non dicitur Responsorium.

DOMINICA *intrà Octavam, aut in ipsa Octava, occurrente; totum Officium de Dominica, ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octavæ B. Mariæ in utrisque Vesperis, & Laudibus.*

DIE IX.
De Octava
NATIVITATIS B. MARIÆ
Virginis.
De Sermóne sancti Joánnis
Damascéni.
Serm. 2. *in Nativit. B. Mariæ.*

Lectio iij. §. 1. 2.

GRatiárum actiónis cántica depromámus: cum Davíde [exultémus Dómino, jubilémus Deo salvatóri nostro.] Om-

nium Conditóri templum quo excipiátur, extrúctum est: quia Verbo rerum opífici hospítii domus est paráta... David Deíparens, gaude ánimo: Isaía Prophetárum primas, exhilaráre; alter quidem, quòd tuis ex lumbis, uti jurátum erat, Regína procédat, ex qua Deus fructum tuum super sedem tuam positúrum promíserat: alter verò, quòd finem hábeat vaticínium illud tuum: [Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ascéndet.] Virga virgo est, ex qua íntegro decóre muliebri flóridus perennísque flos Christus assúrgit.

Pro Commemoratione SS. Gorgonii & Dorothei Martyrum, Ant. Beáti, ℣. Multæ, xviij.

Oratio. Orémus.

SAncti tui, Dómine, Gorgónius & Dorótheus suâ nos intercessióne tueántur, & misericórdiæ tuæ fáciant accéptos; Per Dñum.

DIE X.

De Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Nativit. B. M. V. n. 7.

Lectio iij.

TOtis medúllis córdiũ, totis præcordiórũ afféctibus, & votis ómnibus Maríam venerémur; quia sic est volúntas ejus qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, volúntas ejus est, sed pro nobis. In ómnibus síquidem, & per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiã ábigit, érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere, Jesum tibi dedit mediatórem, hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitan & in ipso majestátem vereáre divínam, quòd licèt factus sit homo, mánserit tamen Deus. Advocátum habére vis & ad ipsum? Ad Maríam recúrre: pura síquidem humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed & pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur & ipsa pro reveréntia sua. Exaúdiet útique matrem Fílius, & exaúdiet Fílium Pater.

DIE XI.

De Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de sancta Virginitáte.

Lectio iij. *cap.* 5.

UNius sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum Vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt, si Pa-

tris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secúndùm ejus senténtiam: [Quicúmque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, & soror, & mater est.] Has sibi omnes propinquitátes in pópulo quem redémit, spirituáliter éxhibet: fratres & soróres habet sanctos viros & sanctas féminas, quóniam sunt illi in cœlésti hereditáte coherédes. Mater ejus est tota Ecclésia, quia membra ejus per Dei grátiam parit. Item mater ejus est omnis ánima pia, fáciens voluntátem Patris ejus fecundíssimâ caritáte in iis quos párturit, donec in eis ipse formétur.

DIE XII.

De Octava NATIVITATIS B. MARIÆ Virginis.

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

Lectio iij. *Serm.* 143.

VIdétis quibus est Virgo oppignerátа munéribus. [Ave, grátiâ plena.] Hæc est grátia quæ dedit cœlis glóriam, terris Deum, fidem Géntibus, finem vítiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam. Hanc grátiam détulit Angelus, accépit Virgo, salútem séculis reditúra. [Ave, grátiâ plena.] Quia síngulis grátia se est largíta per partes: Maríæ verò simul se totam dedit grátiæ plenitúdo: [Omnes, (inquit Evangelísta,) de plenitúdine ejus accépimus.] ....Benedícta tu inter mulíeres.] Verè benedícta Virgo, quæ & virginitátis póssidet decus, matris & pértulit dignitátem. Verè benedícta, quæ & supérni concéptûs méruit grátiam, & sústulit integritátis corónam. Verè benedícta quæ & divíni gérminis suscépit glóriam, & regína totíus éxtitit castitátis.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE XIII.

In Festo SANCTI AMATI, Senonensis Episcopi.

Duplex-Minus.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Omnípotens Deus, xxvij.

Fit Commemorat. Nativitatis B. M. V. ut in II. Vesperis Festi.

Lectiones de Scriptura occurrente, ex tribus una.

Ex Huchaldo Elnon. Monacho in vita S. Rictrudis, & aliis, Sec. 2. Bened.

Lectio ij.

AMátus post actam piè juventútem eléctus est in Senonénsem Epíscopum invítus. Régi-

bus primùm accéptus, deínde falsò insimulátus apud ipsos perfídiæ, instigántibus quibúsdam aúlicis, exuláre jussus est. Hóstibus major & parcens vixit, & méritis plenus migrávit ad Dóminum, anno sexcentésimo nonagésimo. Corpus ejus Bróïli sepúltum, deínde metu Nortmannórum Düacum translátum: unde anno millésimo sexcentésimo octogésimo séptimo, os insígne à venerábili Capítulo sancti Amáti Duacénsis transmíssum nobis est, & solémni supplicatióne recéptum.

Lectio iij.

De Sermóne sancti Gregórii Papæ.

In Evang. S. Matth. post medium.

Est, fratres caríssimi, quod me de vita pastórum veheménter afflígit.... Relínquunt namque Deum hi qui nobis commíssi sunt, & tacémus; in pravis áctibus jacent, & correptiónis manum non téndimus; quotídie per multas nequítias péreunt, & eos ad inférnum téndere neglegénter vidémus. Sed quómodo nos vitam corrígere valémus aliénam, qui neglígimus nostram? Implorémus Jeremíæ lácrymas, consíderet mortem nostram, & deplórans dicat: [Quómodo obscurátum est aurum?] Aurum quippe obscurátum est; quia sacerdótum vita quondam per glóriam virtútum clara, nunc per actiónes ínfimas osténditur réproba.

Fit Commemoratio Octavæ Nativitatis B. M. V. Ant. Ubi venit, ℣. Elégit eam, *Oratio*, Dedísti, 386.

Vesperæ de Festo sequenti.

D I E XIV.

In Festo

EXALTATIONIS

S. CRUCIS.

Duplex-Majus.

[*In Metropolitana, Semiannuale.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 2. D. Radix Jesse, qui stat in signum populórum: ipsum gentes deprecabúntur, & erit sepúlcrum ejus gloriósum. *Isai.* 11. 10.

Ant. 3. g. Ascéndet sicut virgúltum coram Dómino, & sicut radix de terra sitiénti: non est spécies ei, neque decor. *Isai.* 53. 2.

Ant. 1. f. Ad occisiónem ducétur, & quasi agnus coram tondénte se non apériet os suum. *Isai.* 53. 7.

Ant. 1. D. Si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, & volúntas Dómini in ma-

nu ejus dirigétur. *Isai.* 53. 10.

Ant. 4. d. Justificábit ipse justus multos, & iniquitátes eórum ipse portábit. *Isai.* 53. 11.

Capitulum. *Isai.* 11. 12.

LEvábit signum in natiónes, & congregábit prófugos Israël; & dispérsos Juda cólliget à quátuor plagis terræ.

In Metropol. ℟. Fílius hóminis tradétur Princípibus Sacerdótum, & Scribis, & condemnábunt eum morte; & * Tradent eum géntibus ad crucifigéndum, & † Tértiâ die resúrget. *Matt.* 20. 18. 19. ℣. Occidétur Christus: & non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. *Dan.* 9. 26. * Tradent eum. Glória. † Tértiâ die.

Hymnus. *Santol. Vict.*

CRux alma, salve, crux venerábilis,
Torrénte Christi sánguinis ébria:
Testis dolórum, tu supréma
Verba Dei moriéntis audis.

Tu celsa sedes, unde suos docet;
Vitális, in quo nos péperit thorus;
Currus triumphántis, tribúnal
Júdicis, atque litántis ara.

Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hìc arma fulgent, nec dómiti duces
Graves caténis hìc trahúntur;
Nobílior Crucis est triúmphus.

Orbis redémpti quália pígnora!
Crux tincta Christi sánguine, adhuc madet:
Speráte, mortáles; salútem
Plena necis monuménta præstant.

Crux, certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum peténti pandis iter Deo,
Nunc álterâ nobis nefas est
Ire viâ malè delicátos.

Laus summa Patri, qui creat ómnia;
Natóque, mundum qui réparat Cruce;
Qui cuncta replet, summa sancto
Spirítui; tribus una semper. Amen.

℣. Accípere ánimam meã consiliáti sunt. ℟. Ego autem in te sperávi, Dómine. *Ps.* 30. 14. 15.

Ad Magníficat, Ant. 1. *D.* Ego quasi agnus qui portátur ad víctimam. Cogitavérunt super me consília, dicéntes: Eradámus eum de terra vivéntium, & nomen ejus non memorétur ámpliùs. *Jer.* 11. 19.

Oratio, Dómine Deus, *infrà ad Laudes.*

Fit Commemoratio S. Amati, *Ant.* Beatificávit, ℣. Dedit, xxix. *Orat.* Omnípotens Deus, xxvij.

Deinde Octava Nativitatis B. M. V. Ant. Tu glória, ℣. Erit tibi, 389. *Oratio*, Dedísti, 387.

Denique S. Cornelii Papæ & Martyris, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Deus, à quo fides, xij.

Completorium de Nativitate B. M. V. 389.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, qui crucifixus est, * Venite, adorémus. *Matt.* 28. 5.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Uncta Crux Dei cruóre,
Quàm potens & éfficax!
Hujus attáctu jacéntes
Erigunt se mórtui.
Christus olim quâ pepéndit,
Tanta vis fuit Crucis!

Publici fontes salútis,
Sacra Christi vúlnera;
Vulnerátos illa sanant,
Instar anguis ænei:
Quisquis æger speret, & spe
Non suâ fraudábitur.

Crux tribúnal, quo sedébit
Justus ultor críminum;
Sponte sed nos judicémus,
Cedet ira júdicis;
Nosque primi puniámus,
Ne secúndus púniat.

Totius fons sanctitátis,
Sancta quo sunt ómnia,
Qui tuo quodcúmque crimen
Expiásti sánguine,
Labe puros, Christe, serves
Christiános móribus.

Sempiterna laus Paréntι,
Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ;
Flaminíque, cujus almo
Recreámur hálitu.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 3. g. Ab inítio cùm perírent supérbi gigántes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit sǽculo semen nativitátis. *Sap.* 14. 6.

Ant. 1. f. Sanávit sapiéntia per contemptíbile lignum, justum gubérnans. *Sap.* 10. 4.

Ant. 3. E. Benedíctum est lignum, per quod fit justítia. *Sap.* 14. 7.

℣. Deus Rex noster ante sǽcula, operátus est salútem ℟. In médio terræ. *Ps.* 73. 12.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Tentávit Deus Abraham: Tolle filium tuum unigénitum, & ófferes eum in holocaústum. * Ligna holocaústi impósuit Abraham super Isaac; & venérunt ad locum, ut immoláret filium suum. *Gen.* 22. 1. 2. 6. 9. 10. ℣. Jesus bájulans sibi

Crucem, exívit in Calváriæ locum, ubi crucifixérunt eum. *Joan.* 19. 17. 18. * Ligna.

Post 2. *Lect.* ℟. De sánguine agni ponent filii Israël super utrúmque postem, & in superliminàribus domórum. Erit autem sanguis vobis in signum: * Nec erit in vobis plaga dispérdens. *Exod.* 12. 7. 13. ℣. Redémpti estis pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi. 1. *Petr.* 1. 18. 19. * Nec erit.

Post 3. *Lect.* ℟. Mórsibus colubrórum exterminabántur; sed ad correptiónem * In brevi turbáti sunt, signum habéntes salútis; † Misericórdia enim advéniens sanábat illos. *Sap.* 16. 5. 6. 10. ℣. Christus consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi, causa salútis ætérnæ. *Hebr.* 5. 9. * In brevi. Glória. † Misericórdia.

In II. Nocturno.

Ant. 2. *D.* Dóminus osténdit Móysi lignum, quod cùm misísset in aquas, in dulcédinem versæ sunt. *Exod.* 15. 25.

Ant. 8. a. Pugnávit Jósue contra Amalec. Cùmque leváret Móyses manus, vincébat Israël. *Exod.* 17. 10. 11.

Ant. 5. a. Aáron & Hur sustentábant manus Móysis ex utráque parte usque ad occásum solis; fugavítque Jósue Amalec, & pópulum ejus in ore gládii. *Exod.* 17. 12. 13.

℣. In te speravérunt patres nostri, Dómine; ℟. Speravérunt, & liberásti eos. *Ps.* 21. 5.

Lectio iv.

Ex Theophanis Annalibus, & Pauli Diac. de Hist. Miscell.

HEráclio imperánte, Persæ Jerosólymam cepérunt; multísque ibi cæsis Christianórum míllibus, plúrimos in captivitátem abduxérunt cum Zacharía Patriárcha; Crucem étiam Dómini in Pérsidem asportárunt anno Christi sexcentésimo décimo quarto. Pacem bis petítam Chósroës Persárum rex recusávit, nisi Crucifixo abnegáto, solem Heráclius adoráret. Quam impietátem detestátus Heráclius, imploráto Dei auxílio, bellum quasi sacrum suscépit; militésque ad martyrium hortátus, signa cum hoste cóntulit. Post bellum diutúrnum, anno demum sexcentésimo vigésimo séptimo exeúnte, Persas ingénti prælio fudit. Tértio deínde mense Chósroës ómnibus ob avarítiam & crudelitátem invísus, à próprio fílio Síroe captus, & misérè necátus est.

℟. Vir indútus líneis, atramentárium scriptóris habébat in lumbis suis;

* Et dixit Dóminus: Signa Thau super frontes geméntium super abominatiónibus quæ fiunt in médio Jerúsalem. *Ezech.* 9. 3. 4. ℣. Vidi Angelum habéntem signum Dei vivi, & clamávit: Nolíte nocére, quoadúsque signémus servos Dei nostri in fróntibus eórum. *Apoc.* 7. 2. 3. * Et dixit.

Lectio v.

TUm Síroës firmam cum Herácllo pacem iniit, captivósque, in primis Zacharíam Patriárcham dimísit, cum sacris Crucis lignis, quorum thecam argénteam íntegram, illæsáque sigílla Patriárcha agnóvit. Igitur Crux sancta quatuórdecim pòst annis quàm vénerat in potestátem Persárum, recépta est, & deláta primùm Constantinópolim: sed anno sequénti sexcentésimo vigésimo nono ab Heráclio Jerosólymam reláta, & in locum prístinum restitúta; actæque Deo de victóriis grátiæ. Exínde Exaltatiónis sanctæ Crucis Festum, jam quotánnis hâc die celebrári sólitum, solémnius agi cœpit.

℞. Percútite, & interfícite usque ad interneciónem; * Omnem autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis. *Ezech.* 9. 5. 6. ℣. Præcéptum est illis ne læderent nisi tantùm hómines, qui non habent signũ Dei in fróntibus suis. *Apoc.* 9. 4. * Omnem.

Lectio vj.

HAc eàdem die sanctus Ludovícus Francórum rex, anno millésimo ducentésimo quadragésimo primo, partem Domínicæ Crucis, quæ in Syria título pignoris apud Templários mílites remánserat, à Balduíno Oriéntis Imperatóre accéptam, cum ália non módica portióne, ex qua Imperatóres Ecclésiis & amícis partículas dare consuéverant, item ália multa Domínicæ Passiónis instruménta Parísios præcedénte Clero solémniter tránstulit. Inter multa sacra pígnora quibus Ecclésia Senonénsis ditáta est, plures ejúsdem Instruménti, quo mundi prétium persolútum est, asservántur portiónes: sed est quædam insígnior céteris, auro inclúsa, & pretiósis gemmis ornáta, à Cárolo Magno eídem Ecclésiæ concéssa.

℞. Commendat caritátem suam Deus in nobis; quóniam * Justificáti in sánguine Christi, † Salvi érimus ab ira per ipsum. *Rom.* 5. 8. 9. ℣. Pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm. *Isai.* 53. 6. * Justificáti. Glória. † Salvi érimus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Dixit Jesus Judæis: Cùm exaltavéritis Fílium hóminis, tunc cog-

noscétis quia ego sum. *Joan.* 8. 28.

Ant. 8. G. Hoc dicébat Jesus, signíficans quâ morte esset moritúrus. *Joan.* 12. 33.

Ant. 1. f. Moritúrus erat non tantùm pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispérsi, congregáret in unum. *Joan.* 11. 51. 52.

℣. Christus passus est pro nobis, ℟. Vobis relínquens exémplum. 1. *Petr.* 2. 21.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *c.* 12. 31. *ad* 36.

IN illo témpore; Dixit Jesus turbis Judæórum: Nunc judícium est mundi; nunc princeps hujus mundi ejiciétur forás. Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meípsum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ. *Serm.* 8. *de Passione Domini, post medium.*

EXaltáto, dilectíssimi, per Crucem Christo, ... noster intelléctus, quem Spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terrâque radiántem puro ac líbero corde suscípiat, & interióre ácie vídeat, quale sit, quod Dóminus cùm de Passiónis suæ loquerétur instántia, dixit: [Venit hora, ut clarificétur Fílius hóminis. Nunc judícium mundi est; nunc princeps hujus mundi ejiciétur forás. Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meípsum.] O admirábilis poténtia Crucis! O ineffábilis glória Passiónis! in qua & tribúnal Dómini, & judícium mundi, & potéstas est crucifixi. Traxísti enim, Dómine, ómnia ad te, & cùm expandísses totâ die manus tuas ad pópulum non credéntem & contradicéntem tibi, confiténdæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit.

℟. Nunc judícium est mundi; nunc princeps hujus mundi ejiciétur forás. * Et ego si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meípsum. *Joan.* 12. 31. 32. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen: Fac serpéntē æneū, & pone eum pro signo: qui percússus aspéxerit eum, vivet. *Num.* 21. 8. * Et ego.

Lectio viij. *cap.* 7.

TRaxísti, Dómine, ómnia ad te; cùm in execratiónem Judáïci scéleris, unam protulérunt ómnia eleménta senténtiam, cùm obscurátis luminaribus cœli, & convérso in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, universáque creatúra impiórū úsui se negáret. Traxísti, Dómine, ómnia ad te; quóniam, scisso templi velo, sancta sanctórum ab indígnis pontifícibus recessérunt; ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, & Lex in Evangélium verterétur. Traxísti,

Dómine, ómnia ad te; ut quod in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacraménto, universárum ubíque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim & ordo clárior Levitárum & dígnitas ámplior Seniórum & sacrátior est únctio Sacerdótum.... Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessánte, omnes differéntias hostiárum una córporis & sánguinis tui implet oblátio; quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi; & ita in te univérsa pérficis mystéria, ut sicut unum est pro omni víctima sacrificium, ita unum de omni gente sit regnum.

℟. Sícut Móyses exaltávit serpéntem in desérto, * Ita exaltári opórtet Fílium hóminis; ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. *Joan.* 3. 14. 15. ℣. Móyses pósuit serpéntem æneum pro signo; quem cùm percússi aspícerent, sanabántur. *Num.* 21. 9. * Ita exaltári.

Pro S. Cornelio.

Ex Epístola sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, ad Antoniánum.

Epist. 55. *post initium.*

Lectio ix.

Factus est Cornélius Epíscopus, de Dei & Christi ejus judício, de Clericórum penè ómnium testimónio, de plebis quæ tunc áffuit suffrágio, & de Sacerdótum antiquórum & bonórum virórum collégio..... Tum deínde post episcopátum non exambítum, nec extórtum, sed de Dei, qui Sacerdótes facit, voluntáte suscéptum, quanta in ipso virtus? quantum robur ánimi? qualis firmitas fidei? quod nos símplici corde & perspícere pénitus, & laudáre debémus: sedísse intrépidum Romæ in sacerdotáli cáthedra eo témpore, cùm tyránnus inféstus Sacerdótibus Dei, fanda atque infánda comminarétur.... Nonne hìc summo virtútis & fidei testimónio prædicándus est? Nonne inter gloriósos Confessóres & Mártyres deputándus, qui tantum témporis sedit expéctans córporis sui carnífices, & tyránni ferociéntis ultóres? (Centumcéllis óbiit anno Christi ducentésimo quinquagésimo secúndo, die décimâ quartâ Septémbris.)

℟. Christus passus est pro nobis. * Qui peccátum non fecit, † Peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2. 21. 22. 24. ℣. Disciplína pacis nostræ super eum, & livóre ejus sanáti sumus, *Isai.* 53. 5.

* Qui peccátum. Glória.
† Peccáta nostra.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Laudáte, cœli, quóniam misericórdiam fecit Dóminus : ℟. Jubiláte, extréma terræ. *Isai.* 44. 23.

AD LAUDES.

Ant. CHristus mórtuus 7. c. est pro peccátis nostris, & resurréxit tértiâ die secúndùm Scriptúras. 1. *Cor.* 15. 3. 4.

Ant. 2. D. Delens quod advérsùs nos erat chirógraphum decréti, ipsum tulit de médio, affigens illud Cruci. *Coloss.* 2. 14.

Ant. 5. a. Fecit útraque unum, solvens inimicítias in carne sua, ut reconcíliet ambos in uno córpore Deo per Crucem. *Ephes.* 2. 14. 16.

Ant. 3. *a.* Sic oportébat Christum pati, & resúrgere; & prædicári in nómine ejus pœniténtiam, & remissiónem peccatórum in omnes gentes. *Luc.* 24. 46. 47.

Ant. 8. G. Verbum Crucis, pereúntibus quidem stultítia est; iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. 1. *Cor.* 1. 18.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 1. 23. 24.

PRædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam; ipsis autem vocátis Judæis, atque Græcis, Christum Dei virtútem, & Dei sapiéntiam.

HYMNUS.

JEsu, manus, pedes, caput
Perfossus & sacrum latus;
Fac, vox profusi sánguinis
Ascéndat ad thronum Patris.

Heu quanta, quòrum grátiâ,
Quantúsque dignáris pati!
Occísus Agnus pro lupis,
Ut formet agnos de lupis.

Nobis, Redémptor, Crux tua
Sit spes, & omnis glória;
Mundus per hanc sit crux tuis,
Mundo per hanc sint crux tui.

Procul tepor, procul pigrum
Cordis fatiscéntis gelu:
Imménsa Christi nos trahit,
Urget rapítque cáritas.

Quis jam tibi vel vívere,
Jesu, recúset, vel mori?
Qui morte nos servos emis,
Et nos resúrgens líberas.

Plagæ tui sint córporis
Ægris asylum méntibus;
A Patris ira nos tegas
Blando, Redémptor, in sinu.

Sit Trinitáti glória;
Tibi, Pater, qui Fílii
Mundum redémptum sánguine,
Sancto refórmas Spíritu.
Amen.

℣. Oblátus est Christus ad multórum exhauriénda peccáta; ℟. Secúndò sine

peccáto apparébit expectántibus se in salútem. *Hebr.* 9. 28.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Parébit signum Filii hóminis in cœlo: & vidébunt Filium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa, & majestáte. *Matt.* 24. 30.

Oratio. Orémus.

Domine Deus, qui discípulis tuis mortem tuam signíficans, te exaltátum à terra, ad te ómnia tractúrum prænuntiásti; da nobis, quæsumus, tibi crucifixo configurári gaudéntes, & non nisi in ipsa Cruce gloriári; Qui vivis & regnas.

Fit Commemoratio Octava Nativitatis B. M. V. Ant. Ubi venit, ℣. Elégit eam, *Oratio*, Dedísti, 386.

Deinde S. Cornelii, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio*, Deus, à quo fides, xij.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia,

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre, nec tibi minor
Laus, utriúsque Spíritus.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui per Crucem nos líberas.

CANON.

Ex Concílio Nicæno secúndo Œcuménico.

Anno 787.

Sequéntes divínitus inspirátum sanctórum Patrum nostrórum magistérium & Cathólicæ traditiónem Ecclésiæ (Nam Spíritûs-sancti hanc esse nóvimus, qui nimírum in ipsa inhábitat) definímus in omni certitúdine ac diligéntia, sicut figúram pretiósæ ac vivíficæ Crucis, ita venerábiles ac sanctas imágines proponéndas..... Ita ut istis, sícuti figúræ pretiósæ ac vivíficæ Crucis & sanctis Evangéliis & réliquis sacris monuméntis, incensórum & lúminum oblátio ad harum honórem efficiéndum exhibeátur, quemádmodum & antíquis piæ consuetúdinis erat.

AD TERTIAM.

Ant. Delens.

Capitulum. *Philipp.* 2. 8. 9.

Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis: propter quod & Deus exaltávit illum, & donávit illi nomen, quod est super omne nomen.

℟. *br.* Dóminus dominórum * Redémit nos ab inimícis nostris; ℟. Dóminus. ℣. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. * Redé-

mit nos. Glória. ℟. Dóminus. *Ps.* 135. 24.

℣. Christus nos redémit de maledícto legis, ℟. Factus pro nobis maledíctum. *Gal.* 3. 13.

AD SEXTAM.

Ant. Fecit útraque unum.

Capitulum. *Hebr.* 2. 10.

Decébat eum, propter quem ómnia, & per quem ómnia; qui multos fílios in glóriam addúxerat, autórem salútis eórum per passiónem consummáre.

℟. *br.* Apud Dóminum * Misericórdia, ℟. Apud. ℣. Et copiósa apud eum redémptio. * Misericórdia. Glória. ℟. Apud. *Ps.* 129. 7.

℣. Redémit Dóminus Jacob; ℟. Et Israël gloriábitur. *Isái.* 44. 23.

AD NONAM.

Ant. Verbum Crucis.

Capitulum. *Act.* 5. 30. 31.

Quem interemístis, suspendéntes in ligno; hunc príncipem & salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ, ad dandam pœniténtiam Israéli, & remissiónem peccatórum.

℟. *br.* Egréssus es, Dómine, * In salútem pópuli tui. ℟. Egréssus es. ℣. In salútem cum Christo tuo. * In salútem. Glória. ℟. Egréssus es. *Habac.* 3. 13.

℣. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, ℟. Justítia & pax osculátæ sunt. *Ps.* 84. 11.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Convocátâ Jesus turbâ cum discípulis suis, dixit eis: Si quis vult me sequi, déneget semetípsum, & tollat crucem suam. *Marc.* 8. 34.

Ant. 1. f. Amen dico vobis: Qui non áccipit crucem suam, & séquitur me, non est me dignus. *Matt.* 10. 15. 13.

Ant. 7. a. Christus etsi crucifíxus est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei. 2. *Cor.* 13. 4.

Ant. 4. a. Nos infirmi sumus in Christo; sed vivémus ex virtúte Dei. 2. *Cor.* 13. 4.

Ant. 4. d. Eum qui non nóverat peccátum, pro nobis peccátum fecit; ut nos efficerémur justítia Dei in ipso. 2. *Cor.* 5. 21.

Capitulum. *Hebr.* 12. 1. 2.

Currámus ad propósitum nobis certámen; aspiciéntes in autórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gaúdio sustínuit Crucem, confusióne contémptâ; atque in déxtera sedis Dei sedet.

In Metropol. ℟. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem * Mihi mundus crucifíxus est, & ego mundo. *Gal.* 6. 14. ℣. Quid mihi est in cœlo? & à te

quid vólui super terram? Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum. *Ps.* 72. 25. 26. * Mihi. Glória. * Mihi.

Hymnus, Crux alma, salve, *ut in I. Vesperis.*

℣. Si commórtui súmus, & convivémus; ℟. Si sustinébimus, & conregnábimus. 2. *Tim.* 2. 11. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *E.* Christo confixus sum Cruci: vivo jam non ego, vivit verò in me Christus: in fide vivo Fílii Dei qui diléxit me, & trádidit semetípsum pro me. *Gal.* 2. 19. 20.

Fit Commemoratio de die Octava Nativitatis B. M. V. Ant. Magnificábo, ℣. Effúndam, *ut in I. Vesperis*, 381. *Oratio*, Dedísti, *ut in Laudibus*, 387.

Deinde S. Valeriani, Martyris, Ant. Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Omnípotens, *infrà*, 408.

Completorium, de Nativitate B. M. V. suprà, 389.

DOMINICA

proximè antecedente Quatuor Tempora Septembris (quæ in Feria IV. Feria VI. & Sabbato post Festum Exaltationis S. Crucis celebrantur,) omittuntur tres Lectiones secundi Nocturni; & earum loco dicuntur sequentes.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 9. de Jejunio septimi mensis, cap. 1.

Lectio iv.

SCio quidem, dilectíssimi, plúrimos vestrûm ita in iis quæ ad observántiam Christiánæ fidei pértinent, esse devótos, ut nostris cohortatiónibus non indígeant admonéri. Quod enim dudum & tradítio decrévit, & consuetúdo firmávit; nec erudítio ignórat, nec píetas prætermíttit. Sed quia sacerdotális officii est, erga omnes Ecclésiæ fílios curam habére commúnem, in id quod & rúdibus prosit & doctis, quos simul dilígimus, páriter incitámus; ut jejúnium quod nobis séptimi mensis recúrsus indícit, fide álacri per castigatiónem ánimi & córporis celebrémus.

℟. 4. *Dominicæ occurrentis.*

Lectio v. *cap.* 3.

HIs, dilectíssimi, cohortatiónibus, quibus nos ad bona incommutabília & ad gaúdia invítat ætérna, plenæ sunt omnes divinárum páginæ litterárum, & hoc nobíscum agit Testaménti utriúsque doctrína, ut inhæreámus veris, & contineámus à vanis. Non enim apprehéndi potest quod promíttitur, nisi custodítum fúerit quod jubétur. Quid jústius, quàm ut

homo, cujus fert imáginem, fáciat voluntátem, & per abstinéntiam cibi jejúnet à lege peccáti? Ideo enim ipsa continéntiæ observántia quátuor est assignáta Tempóribus; ut in idípsum totius anni redeúnte decúrsu, cognoscerémus nos indesinénter purificatiónibus indigére, sempérque esse niténdum, dum hujus vitæ varietáte jactámur, ut peccátum quod fragilitáte carnis & cupiditátum pollutióne contráhitur, jejúniis atque eleemósynis deleátur.

℟. 5. *Dominicæ occurrentis.*

Lectio vj. *cap.* 4.

ESuriámus paúlulùm, dilectíssimi, & aliquántulùm quod juvándis possit prodésse paupéribus, nostræ consuetúdini subtrahámus. Delectétur consciéntia benignórum frúctibus largitátis, & gaúdia tribuens, quo es lætificándus, accípies. Diléctio próximi, diléctio Dei est, qui plenitúdinem legis & Prophetárum, in hac géminæ caritátis unitáte constítuit; ut nemo ambígeret Deo se offérre, quod hómini contulísset, dicénte Dómino Salvatóre, cùm de aléndis juvandísque paupéribus loquerétur: [Quod uni eórum fecístis, mihi fecístis.] Quartâ ígitur & sextâ fériâ jejunémus; sábbato verò apud beátum Petrum Apóstolum vigílias celebrémus, cujus nos méritis & oratiónibus crédimus adjuvándos; ut misericórdi Deo jejúnio nostro & devotióne placeámus.

℟. 6. *Dominicæ occurrentis.*

FERIA QUARTA
Quatuor Temporum Septembris.

¶ *Si hodie occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fiet de eo cum ultima Lectione de Homilia in Evangelium hujus Feriæ, & ejus Commemoratione in Laudibus tantùm, per Antiphonam & Orationem, ut infrà. Idem servetur in sequenti Feria VI. & Sabbato.*]

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente: ex tribus duæ.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

Lectio iij. *c.* 9. 16. *ad* 28.

IN illo témpore; Respóndens Jesu unus de turba, dixit: Magíster, áttuli fílium meum ad te, habéntem spíritum mutum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 58. *in c.* 17. *Matt.*

NOn mihi ea quæ rara sunt dicas, quòd scílicet absque jejúnio ejécti dæmones aliquándo

fuerint. Si enim unus aut alter sic éxpulit, imposſíbile tamen eſt, ſi quis id pátitur, & in delíciis vivit, ab hoc furóre liberári: hujúſmodi enim morbo laborántibus, jejúnio máximè opus eſt. Sed ſi fide opus eſt, ínquies, cur jejunáre opórtet? Quia unà cum fide non parvas vires affert jejúnium. Cùmque majóris philoſóphiæ ſinguláre opus ſit, ángelum ex hómine fácilè reddit, & dæmónibus mirum in modum reluctátur: quamvis non jejúnio ſolùm, ſed oratióne quoque ac multò magìs oratióne opus ſit. Expénde ígitur, quæſo, quot quantáque bona ex utríſque junctis emánent.

℟. Quare non potúimus ejícere ſpíritum immúndum? Dixit Jeſus: * Hoc genus in nullo poteſt exíre, niſi in oratióne & jejúnio. *Marc.* 9. 28. ℣. Scitóte quóniam exaúdiet Dóminus preces veſtras, ſi permanséritis in jejúniis & oratiónibus. *Judith* 4. 12. * Hoc genus. Glória. * Hoc genus.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Increpávit Jeſus ſpíritum immúndum, & ſanávit púerum, & réddidit illum patri ejus. Stupébant autem omnes in magnitúdine Dei. *Luc.* 9. 43. 44.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 148.

Oratio. Orémus.

Miſericórdiæ tuæ remédiis, quæſumus, Dómine, fragílitas noſtra ſubſíſtat; ut quæ ſuâ conditióne attéritur, tuâ cleméntiâ reparétur; Per Dóminum.

Quæ Oratio dicitur ad Tertiam, Sextam & Nonam tantùm.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 813. *can.* 35.

Si quis indíctum jejúnium ſuperbiéndo contémpſerit, & obſerváre cum céteris Chriſtiánis nolúerit, in Gangrénſi Concílio præcípitur, ut anathematizétur, niſi emendáre ſe ſtúdeat.

AD VESPERAS.

Si ſint de Feria, dicitur ad Magníficat, *Antiphona ut in Pſalterio, cum Precibus, flexis genibus*, 156. *& Oratione Dominicæ præcedentis.*

FERIA SEXTA

Quatuor Temporum Septembris.

Lectio j. *&* ij. *de Scriptura occurrente.*

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio iij.

c. 7. 36. *ad fin. & c.* 8. 1. *ad* 3.

In illo témpore; Rogábat Jeſum quidam de Phariſæis, ut manducáret cum illo. Et ingréſſus domum Phariſæi, diſcúbuit. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 33. in Evang. habita in Baſilica S. Clementis, Feriâ ſextâ Quatuor Temporum Septembris, circa medium.

SI recta ópera ágimus, quibus opiniónibus boni odóris Eccléſiam reſpergámus, quid in Dómini córpore niſi unguéntum fúndimus? Sed ſecus pedes Jeſu múlier ſtetit. Contra pedes enim Dómini ſtétimus, cùm in peccátis póſiti, ejus itinéribus renitebámur. Sed ſi ad veram pœniténtiam poſt peccáta convértimur, jam retro ſecus pedes ſtamus; quia ejus veſtígia ſéquimur, quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat. Quod nos quoque veráciter ágimus, ſi quibúſlibet últimis membris Dómini per compaſſiónis affectum inclinámur, ſi ſanctis ejus in tribulatióne compátimur, ſi eórum triſtítiam noſtram putámus.

℟. Convérſus Jeſus ad mulíerem, dixit Simóni: * Dico tibi; † Remittúntur ei peccáta multa, quóniam diléxit multùm. *Luc.* 7. 44. 47. ℣. Ego ſum Dóminus Deus tuus, fortis, zelótes, & fáciens miſericórdiam in míllia his qui díligunt me. *Exod.* 20. 5. 6. * Dico tibi. Glória. † Remittúntur.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. * Dixit Jeſus ad mulíerem: Fides tua te ſalvam fecit; Vade in pace. *Luc.* 7. 50.

Preces, flexis genibus, 148.

ORATIO. Orémus.

ADéſto, quæſumus, omnípotens Deus; & in jejúnio corporáli, mentem noſtram opéribus tuórum réfice mandatórum; Per Dóminum.

Quæ dicitur tantùm ad Tertiam, Sextam, & Nonam.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 23. *cap.* 16.

CUm nullus débeat ordinári, qui judício ſui Epíſcopi non ſit útilis aut neceſſárius ſuis Eccléſiis; ſancta Synodus, veſtígiis ſexti cánonis Concílii Chalcedonénſis inhæréndo, ſtátuit ut nullus in pósterum ordinétur, qui illi Eccléſiæ, aut pio loco pro cujus neceſſitáte aut utilitáte aſſúmitur, non aſcribátur, ubi ſuis fungátur munéribus, nec incértis vagétur ſédibus. Quòd ſi locum, inconſúlto Epíſcopo, deſerúerit, ei ſacrórum exercítium interdicátur.

AD VESPERAS.

(*Si ſint de Feria,*) *dicuntur Preces,* 156. *cum Oratione Dominicæ præcedentis.*

SABBATO
Quatuor Temporum
Septembris.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. *c.* 13. 6. *ad* 17.

IN illo témpore; Dicébat Jesus hanc similitúdinem: Arborem fici habébat quidam plantátam in vínea sua, & venit quærens fructum in illa, & non invénit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 31. *in Evang. ad populum, Sabb.* 4. *Temporum Septemb. circa initium.*

TErtiò Dóminus víneæ ad ficúlneam venit, quia natúram géneris humáni ante legem, sub lege, sub grátia, expectándo, admonéndo, visitándo requisívit. [Dixit autem ad cultórem víneæ: Ecce anni tres sunt, ex quo vénio fructum quærens in ficúlnea hac, & non invénio.] Venit ante legem, quia per naturálem intelléctum quid unusquísque exémplo suî, quáliter erga próximum ágere debuísset, innótuit. Venit in lege, quia præcipiéndo dócuit. Venit post legem per grátiam, quia pietátis suæ præséntiam exhibéndo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenísse conquéritur; quia quorúmdam pravórum mentes nec inspiráta lex naturális córrigit, nec præcépta erúdiunt, nec incarnatiónis ejus mirácula convértunt.

℟. Dicébat Jesus: Arborem fici habébat quidam in vínea sua, & dixit: Vénio quærens fructum in ficúlnea hac, & non invénio; * Succíde illam: ut quid terram óccupat? † Erat autem docens in synagóga sábbatis. *Luc.* 13. 6. 7. 10. ℣. Vínea Dómini, domus Israël est; & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iníquitas. *Isai.* 5. 7. * Succíde. Glória. † Erat autem.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8, G.* Hypócritæ, unusquísque vestrûm, sábbato non solvit bovem suum, & ducit adaquáre? Hanc autem fíliam Abrahæ non opórtuit solvi à vínculo isto die sábbati? *Luc.* 13. 15. 16.

Preces, flexis genibus, 148.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui per continéntiam salutárem corpóribus medéris & méntibus; majestátem tuam supplíciter exorâmus, ut piâ jejunántium deprecatióne placátus, & præséntia nobis subsídia tríbuas, & futúra; Per Dóminum.

Quæ dicitur ad Tertiam, Sextam, & Nonam.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi * & Synodo Aquénsi **.

* *An.* 1536. ** 1585.

QUo afféctu ac propósito accédant ordinándi, vidéndum; accuratéque investigándum est, num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótiùs suæ commoditátis grátiâ ad Ordines capesséndos aspírent, quæréntes quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi... Antequam accédant, de peccátis ómnibus totíus anteáctæ vitæ confiteántur, ac spiritáles exercitatiónes óbeant.

Die XV.

Octava Nativitatis B. Mariæ.

Semiduplex.

Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

Ad Officium Noct.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. ex uno è Nocturnis Festi, secundùm Feriam.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Homil. 2. *super* Missus est, §. 17.

Lectio ij.

MAría aptíssimè síderi comparátur: quia sicut sine suî corruptióne sidus suum emíttit rádium, sic absque suî læsióne Virgo párturit Fílium. Nec síderi rádius suam mínuit claritátem, nec Vírgini Fílius suam integritátem. Ipsa est ígitur nóbilis illa stella ex Jacob orta, cujus rádius univérsum orbem illúminat, cujus splendor & præfúlget in supérnis, & ínferos pénetrat: terras étiam perlústrans, & calefáciens magìs mentes quàm córpora, fovet virtútes, éxcoquit vítia.

Lectio iij.

IPsa, inquam, est præclára & exímia stella, super hoc mare magnum & spatiósum necessáriò sublèváta, micans méritis, illústrans exémplis. O quisquis te intélligis in hujus sǽculi proflúvio magìs inter procéllas & tempestátes fluctuáre, quàm per terram ambuláre, ne avértas óculos à fulgóre hujus síderis, si non vis óbrui procéllis. Si insúrgant venti tentatiónum, si incúrras scópulos tribulatiónum; réspice stellam, voca Maríam. Si jactáris supérbiæ undis, si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis; réspice stellam, voca Maríam. Si iracúndia, aut avarítia, aut carnis illécebra navículam concússerit mentis, réspice ad Maríam;... & ut ímpetres ejus oratiónis suffrágium, non déseras conversatiónis exémplum.

Pro Commemoratione S. Valeriani, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, xij.

Oratio. Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, concéde nos, beáti Valeriáni Mártyris tui suffragántibus méritis, adjuvári; quátenus & de instántibus liberémur perículis, & digni efficiámur gaúdiis sempitérnis; Per.

Vespera de Festo sequenti.

Die XVI.

In Festo

S. JOANNIS CHRYSOST. Constantinopolitani Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex-Minus.

De Communi SS. Doctorum, xxxv.

Pridie In Vesperis,

Oratio, Omnípotens ætérne Deus, xl.

Fit Commemoratio Octavæ Nativitatis B. M. V. Ant. Tu glória, ℣. Erit tibi, 389. *Oratio*, Dedísti, 387.

Lectio j. *de Script. occurr. ex tribus una.*

Lectio ij.

Ex Palladio in vita Chrysost. Georg. Alexandr. & aliis.

Joánnes Antiochíæ natus, in adolescéntia baptizátus à sancto Melétio Epíscopo, per annos áliquot in solitúdine vitam egit. Quinto post suscéptum diaconátum anno, Présbyter Antiochénæ Ecclésiæ à Flaviáno creátus, homílias hábuit ad pópulum tanta cum eloquéntia, ut inde Chrysóstomus sit appellátus. Exáctis eo in múnere annis duódecim, Antiochíæ subdúctus, in sede Constantinopolitána mórtuo Nectário invítus sufficitur. Forma gregis factus, resécuit sumptus inútiles Ecclésiæ ac famíliæ episcopális; & quod inde superérat, in paúperum cómmodum convértit, præsertímque infirmórum, quibus & nosocómia constrúxit. Sex Asiæ Epíscopos ab Antoníno Ephesíno per simóniam ordinátos, in Ephesína Synodo exauctorávit: fidem in Scythia prædicári curávit, & idolórum templa in Phœnícia dirui. Cùm autem vitam instituísset ásperam & sevéram, ac depravátos ómnium órdinum mores corrígere niterétur, multórum súbiit invídiam, Eudóxiæ Augústæ in primis, quæ concionántis verba quædam quasi in se contumeliósa indígnè ferébat. Quare hábitâ apud Quercum, Chalcédonis subúrbium, Episcopórum áliquot Chrysóstomo infensórum tumultuáriâ Synodo, agénte Theóphilo Alexandríno, annisténte Eudóxiâ, depósitus, ejectúsque est in exílium; sed paulò pòst, facto terræ motu, & coórtâ seditióne plebis, ab exílio revocátur.

Lectio iij.

Lectio iij.

CUm autem pérditos mores argúere non desísteret, & ad argénteam Eudóxiæ státuam in foro sanctæ Sophíæ eréctam histriónes lúdere, & à vulgi clamóribus divínam psalmódiam interturbári mínimè paterétur, idque públicâ oratióne reprehendísset, in Episcopórum conventículo íterum damnátus est, quòd in sedem absque novæ Synodi judício rediísset; & ipsâ nocte Páschatis Ecclésiâ pulsus, Arcádii Imperatóris jussu, paucis pòst ménsibus Cucúsum in Arméniam amandátur, intrúso in sedem Constantinopolitánam Arsácio Nectárii fratre. Interim licèt contínuâ febre debilitátus jussum iter incípere cógitur: quo Cæsaréæ Cappadóciæ per áliquot dies intermísso remíttere paúlulùm vis morbi cœpit: sed Cæsariénsis Epíscopi monachorúmque factióne rursum exagitátus, réddere se itíneri, atque Isaurórum regiónem vastántium immanitáti se expónere coáctus est. Cucúsum tandem, quò amandátus fúerat, pervénit: ibíque híemis incleméntiâ penè enéctus, Arméniæ paúperes fruménto & cœlésti verbo páscere non déstitit. Hinc propter crebras Isaurórum incursiónes, Arabíssum munítius óppidum, non sine perículo, translátus est, deínde Pityúntem. Comána cùm adventáret, pernoctávit in Ecclésia sancti Basilísci; ubi beátus Martyr sic eum in somnis affátus est: Confíde, frater Joánnes, cras enim simul érimus. Sumptis postrídie cœléstibus sacraméntis, consígnans se in modum crucis, ánimam Deo réddidit décimâ quartâ die Septémbris, anno quadringentésimo séptimo.

In Vesperis, *fit Commemorat. S. Cypriani, Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Beáti Cypriáni, *infrà.*

Die XVII.
In Festo
SANCTI CYPRIANI,
Carthaginensis Episcopi
& Martyris.

Semiduplex.

De Communi unius Martyris, viij.

Lectio ij.

Ex S. Hieronymo, lib. de Script. Eccl. & ex Actis apud Ruinart.

CYpriánus Afer, primùm glorióse rhetóricam dócuit; exínde suadénte Presbytero Cæcílio, à quo & cognoméntum sortítus est, Christiánus factus, omnem substántiam suam paupéribus erogávit; ac post non multùm témporis eléctus in Presbyterum, étiam Epíscopus Carthaginénsis constitútus est.

Témpore autem Valeriáni & Galliéni, oblátus est Galério Máximo Procónsuli, qui Cypriánum intúitus, ait: Tu es Cypriánus qui te Papam sacrílegæ mentis homínibus præbuísti? Jussérunt te sacratíssimi Imperatóres sacrificáre. Cónsule tibi, ne péreas. Sanctus Martyr respóndit: Ego sum Cypriánus, Christiánus sum, & diis sacrificáre non pótero.

Lectio iij.

TUnc irátus Procónsul, dixit: Diu sacrílegâ mente vixísti, & inimícum te Diis Románis constituísti; sánguine tuo sanciétur disciplína. Et his dictis decrétum ex tabélla recitávit: Cypriánum gládio animadvérti placet. Cypriánus Epíscopus dixit: Deo grátias. Et cùm ducerétur, pópulus fratrum plangens & éjulans dicébat: Et nos cum ipso decollémur. Perdúctus autem in agrum Sexti, cùm ibi se lacérno birro, & dalmáticâ expoliásset, stans in línea, spiculatórem expectábat; qui cùm veníłlet, jussit suis, ut ei vigínti quinque áureos darent. Póstea verò manu suâ óculos sibi texit, & sic gládio percússus occúbuit. Cujus corpus nocte adveniénte cum céreis in área cujúsdam Cándidi procuratóris magno triúmpho sepúltum est.

Oratio. Orémus.

BEáti Cypriáni, quæsumus, Dómine, nos potens apud te comméndet orátio, qui sancto vigóre sacerdótii cláruit, & passiónis gloriósæ triúmpho refúlsit; Per Dóminum.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Ferreoli, Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Deus, qui beátum, xij.

Die XVIII.

SANCTI FERREOLI, Martyris

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Orat.* Deus, qui beátum, xij.

Die XIX.

In Festo

SANCTÆ EUPHEMIÆ, Virginis & Martyris.

Semiduplex.

De Communi Sanctarum Virginum Martyrum, lxiij. *Oratio*, Auxiliáre, lxiv.

Ex Enarratióne beáti Astérii, Amaséæ Epíscopi, in martyrium præclaríssimæ Martyris Euphémiæ.

Lectio ij.

SAcra quædam fémina, intemeráta virgo, suam Deo castitátem dicávit. Euphémiam appéllant. Cùm autem quandóque tyránnus pios hómines ac Christiános persequerétur, illa ádmodum álacris, vitæ áleam sponte ádiit. Cives autem, ejúsque sócii religiónis,

pro qua ea mortem óbiit, ceu fortitúdinis ac sanctitátis glóriâ insígnem admiratióni habéntes, haud procul templo sepúlcrum ædificántes, ac pósito lóculo, honóres ei públicos ádhibent, ánnuum ejus certáminis diem, commúnem ac totíus pópuli convéntu lætam faciéntes celebritátem.

Lectio iij.

SAcri quidem sacramentórum Dei intérpretes jugi sermóne memóriam Euphémiæ honórant, populósque conveniéntes, ut illa patiéntiæ certámen consummáverit, omni stúdio infórmant, sed & pictor pietáti & ipse studens, artis óperâ, históriam totam in síndone, quam lícuit vivâ expressióne desígnans, ibídem juxta sepúlcrum, sacram ad spectáculum appéndit tabéllam. [In subúrbio Chalcedonénsi, in ipso loco ubi martyrium igne consummávit, constrúcta est Basílica magnificentíssima in qua celebrátum est Concílium Chalcedonénse generále quartum.]

D i e XX.
In Vigilia
SANCTI MATTHÆI, Apostoli.

Officium de Feria occurrente, ut in Psalterio.

[*In Feriis Quatuor Temporum, nihil fit de hac Vigilia.*]

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente, fiuntque ex tribus duæ.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. *c. 5. 27. ad 32.*

IN illo témpore; Vidit Jesus publicánum, nómine Levi, sedéntem ad telónium, & ait illi: Séquere me. Et relíctis ómnibus, surgens secútus est eum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 5. §. 16.

MYstica hæc est evocátio publicáni, quem Christus sequi jubet non córporis gressu, sed mentis affécu. Itaque ille priùs avára de mercédibus, dura de labóribus periculísque nautárum emoluménta convértens, verbo vocátus, própria derelíquit, qui rapiébat aliéna: ac vile illud sedíle destítuens, toto post Dóminum vestígio mentis incédit. Convívii quoque magni éxhibet apparátum; qui enim domicílio Christum récipit intérno, máximis delectatiónibus exuberántium páscitur voluptátum. Itaque Dóminus libénter ingréditur, & in ejus qui credíderit, recúmbit afféctu.

Preces, flexis genibus, 148.

Oratio. Orémus.

ACcéptum tibi sit, quæsumus, Dómine, jejúnium nostrum; & ad sancti Apóstoli tui, & Evangelístæ Matthæi purióres fáciat nos veníre festivitátem; Per.

DIE XXI.

In Festo

SANCTI MATTHÆI

Apostoli & Evangelistæ.

Duplex-Majus.

Omnia de Communi Apostolorum, *præter sequentia.*

Pridie In Vesperis,

Ad Magníficat, *Ant.* 1. 2. Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine; & ait illi: Séquere me. *Matt.* 9. 9.

Orat. Deus, qui ad pœniténtiam, *infrà ad Laudes.*

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. *cap.* 5.

MAtthæus, qui & Levi, ex publicáno Apóstolus, primus in Judæa propter eos qui ex circumcisióne credíderant, Evangélium Christi Hebráïcis lítteris verbísque compósuit: quod quis póstea in Græcum transtúlerit, non satìs certum est. Porrò ipsum Hebráïcum habétur usque hódie in Cæsariénsi bibliothéca, quam Pámphilus Martyr studiosíssimè confécit. Mihi quoque à Nazaræis qui in Beróea urbe Syriæ, hoc volúmine utúntur, describéndi facúltas fuit. In quo animadverténdum quòd ubicúmque Evangelísta, sive ex persóna sua, sive ex persóna Dómini Salvatóris véteris Scriptúræ testimóniis útitur, non sequátur Septuagínta autoritátem, sed Hebráïcam; è quibus illa duo sunt: [Ex Ægypto vocávi Fílium meum;] &: [Quóniam Nazaræus vocábitur.] [Refert sanctus Epiphánius Christum Matthæo largítum esse post remissiónem peccatórum étiã suscitatiónem mortuórum, & mundatiónem lepræ, & virtútes sanatiónum, & fugatiónem dæmonum: ut non solùm verbo persuadéret auditóribus, sed facto étiam Evangélia pérditis homínibus prædicáret, quòd scílicet possent per pœniténtiam recuperári.]

Ex libro primo Orígenis contra Celsum.

Edit. Bened.

Lectio v. *num.* 62.

SI Jesus elegísset & doctrínæ suæ minístros adhibuísset eos qui multórum opinióne sapiéntes habéntur, & aut cogitándi subtilitáte aut sermónis facúndiâ multitúdinis plausus captáre possũt; justa, meo quidẽ judício, suspício fuísset símili eum ratióne atque viâ usum fuísse, quâ philósophi sectæ cujúspiam autó-

res usi sunt; neque quod promíssum est de doctrínæ ejus divinitáte, viderétur adimplétum. Nam fides nostra perínde ac ea quam suis dógmatis habent hujus mundi philósophi, fuísset in sapiéntia hóminum & non in virtúte Dei. Nunc autem ecquis est, qui, cùm videt piscatóres & publicános vel primórum elementórum imperítos confidénter de fide Jesu adjungénda non modò apud Judæos disputáre, sed étiam apud réliquas Gentes prósperè Jesum anuntiáre, non quæsíerit unde illis inésset persuadéndi facúltas? Ecquis non dixerit Jesum in Apóstolis divínâ quâdam virtúte execútũ fuísse quod his promíserat verbis: [Veníte post me, fáciam vos piscatóres hóminum?]

Lectio vj. *n. 63. 64.*

QUóniam autem Celsus étiam infámes fuísse hómines dixit Apóstolos quos publicános & nautas nequíssimos vocat: quid absúrdi est, si Jesus osténdere volens humáno géneri, quàm efficácia sint, quæ morbis animárum ádhibet remédia, infámes & nequíssimos elégerit illósque eò provéxerit, ut puríssimæ vitæ exémplum essent iis, qui eórum ministério ad Evangélium Christi adduceréntur? At Religiónis nostræ calumniatóres non vident quot fúerint quorum vítia repréſſerit; quot, quorum efferátos mores doctrínâ mansuefécerit. Atqui æquum erat illos, qui suum erga societátem tantópere stúdium vénditant, doctrínæ novâ ratióne hóminum morbis medénti grátias habére, fateríque eam, si vera non est, saltem humáno géneri esse utilíssimam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c. 9. 9. ad 13.*

IN illo témpore; Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine; & ait illi: Séquere me. Et surgens, secútus est eum. Et réliqua.

Homília Orígenis Presbyteri.

Ex lib. 1. contra Celsum. Edit Bened.

Lectio vij. *n. 27.*

AB inítio nemo non impedíre conátus est quóminus Jesu doctrína per totũ orbem spargerétur, reges cujúsque ætátis, exercítuum præfécti & duces, quicúmque, ut verbo dicam, áliquâ potestáte prædíti fuérunt; hos omnes vicit, quippe quæ doctrína Dei erat, & natúrâ hujúsmodi quæ nec impedíri posset & adversários omnes superáret: Græciam omnem, majórem barbarárum Géntium partem subégit: innumerásque ánimas ad Dei cultũ, quem docébat, adscívit.

Lectio viij. *n.* 29.

SI quis autem áltiùs scrutári velit, annon is quæsitúrus est, quonam modo Christus parcè & in paupertáte educátus, nullísque liberálibus disciplínis erudítus, rudis & imperítus ártium, quæ sunt ad flecténdos, demulcéndos, conciliandósque sibi plúrium auditórum ánimos accómmodæ, aggréssus sit nova dógmata promulgáre, doctrinámque in genus humánum invéhere, quæ & Judæórum ritus, intáctis tamen eórum Prophétis, ábolet, & máximè Græcórum de Núminis cultu leges evértit? Quî fieri pótuit, ut idem ille sic institútus, nihílque magnum, ut ipsi ejus obtrectatóres confiténtur, ab hómine edóctus, de Dei judício, de críminum pœnis, de virtútum præmiis, tália, tamque non contemnénda disséreret, ut non agréstes modo & illiterátos, sed étiam non paucos ex iis ad se allíceret qui acutióre ingénio erant & póterant arcána perscrutári, quæ rebus spécie vilióribus, ut ita dicam, velut involúta latébant.

Lectio ix. *n.* 31.

MIrum est unde discípulis, qui, ut obtrectatóres Jesu dicunt, nec eum à mórtuis suscitátum vidíssent, nec eum divínum quídpiam esse persuásum habuíssent, in mentem veníslet non reformidáre quæ Magíster passus fúerat, intrépidè se perículis commíttere, patriámque relínquere, ut ex voluntáte Jesu doctrínam sibi ab ipso tráditam docérent. Nam árbitror néminem fore, qui, rebus diligénter perpénsis, dicat illos tumultuósam vitam propter Jesu doctrínam electúros fuísse, nisi eos veheménter persuasísset, & ex suis præcéptis vívere, & álios ad ea capesséndа addúcere: præsértim cùm, ut sunt humánæ res, in præsens exítii perículum se conjíciat, quisquis nova quæcúmque promulgáre audet, infensósque sibi réddere, quicúmque sunt príscis dógmatis & consuetudínibus addícti. Annon id perículi vidérunt Jesu Apóstoli, cùm ausi sunt non solùm Judæis ex Prophéticis sermónibus probáre eum esse, quem Prophétæ prædíxerant; sed étiam réliquis géntibus eum qui heri & nudiustértius cruci affixus fúerat, hanc ultro mortem pro humáno génere subiísse?

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D.* Relíctis ómnibus Levi, secútus est Jesum; & fecit ei convívium magnum in domo sua. *Luc.* 5. 28. 29.

Oratio. Orémus.

DEus, qui ad pœniténtiam peccatóres ineffábili misericórdiâ vocáre di-

gnáris; da nobis exémplo & intercessióne beáti Matthæi, quem de publicáno Apóstolum fecísti, ut te relíctis ómnibus sequi, tibi fírmiter adhærére, & te líberâ voce ac bonis opéribus confitéri valeámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant. 6. C.* Misericórdiam volo, & non sacrifícium: non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam. *Matt. 9. 13. Luc. 5. 32.*

Fit Commemoratio SS. Mauricii & Sociorum, Ant. Communicántes, ℣. Viríliter, xv. *Oratio*, Deus, qui es Sanctórum, *infrà.*

Deinde S. Serotini, primi Senonensis Ecclesiæ Diaconi & Martyris, Ant. Qui vícerit; ℣. Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, qui in nascéntis, *infrà.*

DIE XXII.
In Festo
SS. MAURICII
& Sociorum, Martyrum.
Semiduplex.

De Communi plurium Martyrum, xiv.

Ex Epístola sancti Euchérii Lugdunénsis ad Sálvium Epíscopum.

In Actis apud Ruinart.

Lectio ij.

SUb Maximiáno qui Románæ reipúblicæ cum Diocletiáno impérium ténuit, erat in exércitu légio mílitum qui Thebæi appellabántur. Hi in auxílium Maximiáno ab Oriéntis pártibus accíti vénerant, viri in rebus béllicis strénui, nóbiles virtúte, sed nobilióres fide, Evangélici præcépti étiam sub armis non immémores. Maximiánus sacrificatúrus idólis Octodórum conveníre exércitum jussit, atróci propósitâ jussióne, ut per aras dæmónibus consecrátas jurárent. Soli id Thebæi detrectáti sunt: eóque cógnito Maximiánus Agaúnum mittit, ubi octávo ab Octodóro milliári consédérant, & décimum quemque gládio feríri jubet, céteros parére mandátis. Ubi ad Thebæos denuntiátio iteráta pervénit, vociferátio passim in castris exóritur affirmántium se idolórum profána semper detestatúros, & extréma experíri sátius esse, quàm advérsùs Christiánam fidem veníre. His compértis Maximiánus ímperat ut íterum décimus eórum morti detur, & céteri nihilóminus ad ea quæ spréverant compellántur. Percússus est ítaque qui décimus sorte obvénerat.

Lectio iij.

FLagrábat in illis martyrii gloriósus ardor, suadénte in primis sancto Maurício pro sacraménto Christi moriéndum, sequendósque contubernáles qui jam

in cœlum præcésserant. Itaque Maximiáno hæc mandáta mittunt sicut pia, ita & fórtia: Mílites sumus, Imperátor, tui; sed tamen servi, quod líberè confitémur, Dei: tibi milítiam debémus, illi innocéntiam. Tenémus ecce arma, non resístimus; si quid in nos ultrà statúeris, ungues, torménta, ferrum subíre paráti sumus; Christiános nos fatémur. Maximiánus despérans gloriósam eórum constántiam posse revocáre, unâ senténtiâ intérfici omnes, & rem cónfici circumfúsis agmínibus jubet. Cædebántur ítaque passim gládiis, non reclamántes saltem aut repugnántes, sed depósitis armis cervíces persecutóribus præbéntes, & júgulum percussóribus, vel intéctum corpus offeréntes. Non vel ipsâ suórum multitúdine eláti sunt, ut ferro conaréntur assérere justítiæ causam; sed hoc solum reminiscéntes se illum confitéri, qui nec reclamándo ad occisiónem ductus est, & tanquam agnus non apéruit os suum; ipsi quoque tanquam grex Domínicus óvium laniári se, tanquam ab irruéntibus lupis, passi sunt.

Oratio. Orémus.

DEus, Sanctórum tuórum splendor mirábilis, qui hunc diem beatórum Mártyrum tuórum Mauríciì, Exupérii, Cándidi, ac sociórum eórum martyrio consecrásti; da Ecclésiæ tuæ de tanta festivitáte sanctè lætári; ut apud misericórdiam tuam exémplis eórum adjuvétur & méritis; Per Dóminum.

Pro Commemoratione S. Serotini, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, xij.

Oratio. Orémus.

DEus, qui in nascéntis Ecclésiæ subsídium & decus invíctam Levítici ánimi fortitúdinem beáto Serotíno Mártyri tuo tribuísti; Ecclésiæ tuæ concéde, ut cujus sánguine adolévit, ejus intercessióne profíciat; Per Dóminum.

Vespera, à Capitulo de Festo sequenti.

DIE XXIII.

In Festo

SANCTÆ THECLÆ,

Virginis & Martyris.

Semiduplex.

De Communi SS. Virginum Martyrum, lxiij.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Auxiliáre, Dómine, lxiv.

Fit Commemoratio SS. Mauricii, & Sociorum, Ant. Datæ sunt, ℣. Lætítia, xx. *Oratio*, Deus, Sanctórum, *suprà*.

Deinde S. Lini Papæ & Martyris, Ant. Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Deus, à quo fides, xij.

Ex libro sancti Ambrosii Episcopi de Virginibus.
Lectio ij.

THecla virgo castitátis amóre sponsum fúgiens, sponso ipso accusánte quòd Christiána esset damnáta est ad béstias. Quæ cùm sævo fuísset objécta leóni, majestáte pudóris ita feram istam irruéntem contínuit, ut quæ ad vitália ejus laceránda erúperat, pedes ejus blándiens & prostráta lámberet oblíta furóris. Hanc in sexu mulíebri primam Domínicæ passiónis imitatrícem narrant sancti Patres, & miris laúdibus extóllunt.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de sancta Virginitáte.
Lectio iij. *cap.* 52. 54.

HOc ágite, Vírgines Dei, hoc ágite: sequímini Agnum quocúmque íerit.... Inspícite pulcritúdinẽ amatóris vestri: cogitáte æquálem Patri, súbditum & matri; étiam in cœlis dominántem, & in terris serviéntem; creántem ómnia, creátum inter ómnia. Illud ipsum quod in eo derídent supérbi, inspícite quàm pulcrum sit: intérnis lumínibus inspícite vúlnera pendéntis, cicatríces resurgéntis, sánguinem moriéntis, prétium credéntis, commércium rediméntis. Hæc quanti váleant cogitáte, hæc in statéra caritátis appéndite. Toto vobis figátur in corde, qui pro vobis fixus est in cruce.

Pro Commemoratione S. Lini, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio*, Deus, à quo fides, xij.

IN VESPERIS, *fit Commemoratio SS. Andochii, Thyrsi & Felicis, Martyrum, Ant.* Communicántes, ℣. Viríliter, xv. *Orat.* Deus, cujus grátiâ, xviij.

DIE XXIV.
SS. ANDOCHII Presbyteri, Thyrsi Diaconi, & Felicis, Martyrum
Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Beáti, ℣. Multæ, *Orat.* Deus, cujus grátiâ, xviij.

Vespera de Psalterio, à Capitulo de Festo sequenti.

DIE XXV.
In Festo
SANCTI FIRMINI, Ambianensis Episcopi & Martyris.
SIMPLEX.

De Communi unius Martyris, viij.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Deus, cujus grátia, xij.

Fit Commemoratio S. Aunacharii, Autissiodorensis Episcopi, Ant. Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio*, Quæsumus, xxvij.

Fiunt Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 148.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi novem de Feria, tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. ex Nocturno Officii de Communi, secundùm Feriam.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente; fiuntque ex tribus duæ.*

Lectio iij.

Ex Actis apud Bosq. lib. 5. Hist. Eccl. Gall. & Coint. tom. 4.

FIrmínus Pompelonénsis à beáto Honésto sancti Saturníni Epíscopi Tolosáni discípulo baptizátus, & à sancto Honoráto Saturníni successóre Epíscopus ordinátus, primùm Aginnénsibus, deínde Arvérnis, tum Andibus, ac demum Bellóvacis Evangélium tráditur prædicásse. Inde Ambiános venit; ubi post vária torménta, cápite truncátus est in persecutióne Diocletiáni, Ríctio Varo Præside. Elápsis quátuor ferè séculis sanctus Sálvius ejúsdem civitátis Epíscopus revelato sibi divínitus Mártyris sepúlcro, edúctum inde corpus in urbem cum hymnis & cánticis solemníque concúrsu pópuli vestiménta sua substernéntis tránstulit; atque in crypta Basílicæ quam ipse cónstrui curáverat, honorífícè cóndidit; sepulcrúmque auro & gemmis ornávit.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphona prima Laudum de Communi.

Pro Commemoratione S. Aunacharii, Ant. In bonitáte, ℣. Státuit, *Oratio*, Quæsumus, xxvij.

Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 148.

Hoc Officium terminatur post Nonam.

[*Qui ritus servatur in aliis Festis Simplicibus.*]

DIE XXVII.

In Festo

SS. COSMÆ ET DAMIANI, fratrum, Martyrum.

SEMIDUPLEX.

De Communi plurium Martyrum, xiv.

Oratio, Sospitátor, *infrà.*

Fit Commemoratio SS. Florentini & Hilarii, Martyrum, Ant. Beáti, ℣. Multæ, *Oratio*, Mártyrum tuórum, xviij.

Ex libro sancti Gregórii Turonénsis, de miráculis.

Lib. I. *cap.* 98.

Lectio ij.

DUo gémini, Cosmas & Damiánus, arte médici, postquam Christiáni effécti sunt, solo virtútum mérito & oratiónum intervéntu infirmitátes languéntium depellébant. Qui divérsis cruciátibus consummáti, cœlítibus sunt conjúncti, multa miràcula íncolis ostendéntes; nam si quis infirmus ad eórum se-

púlcrum fide plenus oráverit, statim adipíscitur medicínam.

Lectio iij.

Referunt plerique apparére sanctos illos per visum languéntibus, & quid fáciant indicáre; quod cùm fécerint, sani discédunt. [Hi fuisse Arabes tradúntur, & antiquíssimo ritu colúntur tam in Orientáli quàm in Occidentáli Ecclésia. In séptima Synodo Œcuménica referúntur mirácula ipsórum patrocínio à Deo impetráta. Sed & eórum nómina Cánoni Missæ insérta sunt.]

ORATIO. Orémus.

Sospitátor & hóminum amíce Deus, opem tuam implorámus humíliter; ut, qui méritis beatórum Cosmæ & Damiáni córpora sanas à morbis, eorúmdem intercessióne serves ánimas nostras à vítiis; Per Dñum.

Pro Commemorat. SS. *Florentini & Hilarii, Ant.* Communicántes, ℣. Viríliter, xv. *Oratio*, Mártyrum tuórum, xviij.

In Vesperis Commem. sequentis.

DIE XXVIII.

In Festo

SANCTI EXUPERII,

Tolosani Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Oratio, Exaúdi, xxvij.

De Epístola sancti Hierónymi Presbyteri, ad Rústicum.

Lectio iij. *Epist.* 4.

Sanctus Exupérius, Tolósæ Epíscopus, víduæ Sareptênsis imitátor, esúriens pascit álios; & ore palléntе jejúniis, fame torquétur aliénâ; omnémque substántiam Christi viscéribus erogávit. Nihil illo dítius, qui corpus Dómini canístro vimíneo, sánguinem portat in vitro; qui avarítiam ejécit è templo; qui absque funículo & increpatióne cáthedras vendéntium colúmbas, id est, dona sancti-Spíritûs, mensásque subvértit mammónæ, & nummulariórum æra dispérsit; ut domus Dei, domus vocétur oratiónis, & non latrónum spelúnca. Hujus tu è vicíno sectáre vestígia, & ceterórum qui virtútum illíus símiles sunt, quos sacerdótium & humilióres facit, & paúperes.

Vespera de Festó sequenti.

DIE XXIX.

In Festo

SANCTI MICHAELIS

Archangeli, & omnium Angelorum.

DUPLEX-MAJUS.

[*In Metrop.* SEMIANNUALE.]

In I. Vesperis.

Pss. de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 7. d. Vidébitis cœlum apértum, & Angelos Dei ascendéntes, & descendéntes supra Fílium hóminis. *Joan.* 1. 51.

Ant. 8. G. Ipse Dóminus in jussu, & in voce Archángeli, & in tuba Dei descéndet de cœlo; & mórtui resúrgent. 1. *Thess.* 4. 15.

Ant. 3. *a.* Elevavérunt Chérubim alas suas: & glória Dei Israël erat super ea. *Ezech.* 11. 22.

Ant. 1. *a.* Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum & elevátum: Séraphim stabant super illud. *Isai.* 6. 1. 2.

Ant. 1. f. Poténtiam virtútis operátus est Deus in Christo, illum constítuens ad déxteram, supra omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem. *Ephes.* 1. 20. 21.

Capitulum. *Coloss.* 1. 16.

In Christo cóndita sunt univérsa in cœlis, & in terra; visibília, & invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes: ómnia per ipsum, & in ipso creáta sunt.

In Metrop. ℟. Ego Joánnes cécidi ut adorárem ante pedes Angeli, & dixit mihi: Vide ne féceris: * Consérvus tuus sum; † Deum adóra. *Apoc.* 22. 8. 9. ℣. Respóndit Angelus: Si vis holocaústum fácere, offer illud Dómino. *Judic.* 13. 16. * Consérvus. Glória Patri. † Deum.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Christe, qui sedes Olympo,
Par Deo Patri Deus,
Quem tremíscunt intuéndo
Purióres Spíritus,
Da choris junctos supérnis
Ore puro psállere.

Quotquot astant, sempitérnum
Qui tribúnal ámbiunt,
Hi tot ardent imperántis
Ferre jussa præpetes:
Ire terris, & redíre,
Sacra per commércia.

Inter omnes fulguránti
Ense victor émicat,
Qui dracónis insoléntem
Contudit fervóciam:
De polo trusit rebéllem
In profúnda tártara.

Dum supérbum sternis hostem,
Intonas, Quis ut Deus!
Obstináta turba præceps
Clade commúni ruit:
Te triumphántem corónat,
Qui tibi dat víncere.

Tu decóre vincis omnes,
Alitûm pulchérrime;
Assides Deo propínquus,
Cónsilî tu párticeps:
Astra claudis, & reclúdis,
Nosque sistis Júdici.

Te treméndo poscat æger
Mortis in luctámine,
Advolántis efficácem
Séntiet præséntiam:

Córporis vinclis solútum
Mox ad astra tránsferes.
Sit supréma laus Paréntì,
Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ;
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu.
Amen.

℣. Angelus venit, & stetit ante altáre, ℟. Habens thuríbulum aúreum. *Apoc.* 8. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G.* Data sunt Angelo incénsa multa, ut daret de oratiónibus sanctórum ómnium super altáre aúreum, quod est ante thronum Dei. *Apoc.* 8. 3.

Oratio, Deus, qui miro órdine, *infrà ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum quem adórant omnes Angeli,* Veníte, adorémus. *Ps.* 96. 7.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Christe, qui sedes Olympo, *ut in I. Vesperis.*

In I. Nocturno.

Ant. 7. *d.* Ecce Míchaël unus de princípibus primis venit in adjutórium meum. *Dan.* 10. 13.

Ant. 8. G. Missus est Angelus Gábriël à Deo ad Vírginem; & nomen Vírginis, María. *Luc.* 1. 26. 27.

Ant. 3. g. Exaudítæ sunt preces Tobíæ & Saræ, & missus est Angelus Dómini sanctus Ráphaël, ut curáret eos. *Tob.* 3. 24. 25.

℣. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33. 8.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Consúrget Míchaël princeps magnus, qui stat pro fíliis pópuli tui, & in témpore illo * Salvábitur omnis qui invéntus fúerit scriptus in libro. *Dan.* 12. 1. ℣. Non intrábit in sanctam civitátem áliquod coinquinátum, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21. 27. * Salvábitur.

Post 2. *Lect.* ℟. Angelus dixit Zacharíæ: Ego sum Gábriël, qui asto ante Deum; * Et missus sum hæc tibi evangelizáre, quæ implebúntur in témpore suo. *Luc.* 1. 19. 20. ℣. Gábriël venit, & ait ad me: Intéllige: ego osténdam tibi quæ futúra sunt. *Dan.* 8. 17. 19. * Et missus sum.

Post 3. *Lect.* ℟. Dixit Ráphaël ad Tobíam: * Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, † Ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. *Tob.* 12. 12. ℣. Oratiónes tuæ, & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei. *Act.* 10. 4. * Quando. Glória. † Ego.

In II. Nocturno.

Ant. 4. *ireg.* d. Nemo est adjútor meus, nisi Mi-

chaël princeps vester. *Dan.* 10. 21.

Ant. 7. c. Ecce Gábriël locútus est mihi : Septuagínta hebdómades abbreviátæ sunt, ut impleátur vísio, & ungátur Sanctus Sanctórum. *Dan.* 9. 24.

Ant. 8. G. Dixit Tobíæ Ráphaël Angelus : Ego sanum ducam, & sanum tibi redúcam filium tuum. *Tob.* 5. 20.

℣. Vidit Jacob Angelos Dei ascendéntes & descendéntes per scalam, ℟. Et Dóminum inníxum scalæ. *Gen.* 28. 12. 13.

De Sermóne sancti Gregórii Papæ.

Homil. 34. *in Evang. post init.*

Lectio iv.

Novem Angelórum órdines esse, testánte sacro elóquio, scimus ; Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim atque Séraphim. Esse namque Angelos & Archángelos pene omnes sacri elóquii páginæ testántur. Chérubim verò atque Séraphim sæpe, ut notum est, libri Prophetárum loquúntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens : [Supra omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem.] Qui rursus ad Colossénses scribens, ait : [Sive Throni, sive Potestátes, sive Principátus, sive Dominatiónes...] Dum ergo illis quátuor quæ ad Ephésios dixit,... conjungúntur Throni, quinque sunt órdines, qui speciáliter exprimúntur : quibus dum Angeli, & Archángeli, Chérubim, atque Séraphim adjúncta sunt ; procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniúntur.

℟. Factum est prælium magnũ in cœlo ; Míchaël, & Angeli ejus præliabántur cũ dracóne : * Et projéctus est draco ille magnus, qui sedúcit univérsum orbem. *Apoc.* 12. 7. 9. ℣. Quómodo cecidísti de cœlo, Lúcifer ? qui dicébas : Super astra Dei exaltábo sólium meum : ad inférnum detrahéris in profúndum laci. *Isai.* 14. 12. 13. 15. * Et projéctus est.

Lectio v. *Post pauca.*

Sciéndum verò quoque, quòd Angelórum vocábulum nomen est officii, non naturæ. Nam sancti illi cœléstis pátriæ spíritus, semper quidem sunt spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt : quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos áliqua nuntiántur.... Hi qui mínima núntiant, Angeli ; qui verò summa, Archángeli vocántur. Hinc est enim quòd ad Maríam Vírginem

non quílibet Angelus, sed Gábriël Archángelus míttitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcírco étiam privátis nomínibus censéntur, ut signétur per vocábula, étiam in operatióne quid váleant... Míchaël namque, Quis ut Deus? Gábriël autem, Fortitúdo Dei: Ráphaël verò dícitur Medicína Dei.

℟. Dócuit me, dixítque Gábriël: Intéllige visiónem; Post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus: & non erit ejus pópulus qui eum negatúrus est. * Civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro. *Dan.* 9. 22. 23. 26. ℣. Erit pressúra magna super terram, & ira pópulo huic; & Jerúsalem calcábitur à géntibus. *Luc.* 21. 23. 24. * Civitátem.

Lectio vj.

QUóties miræ virtútis áliquid ágitur, Míchaël mitti perhibétur; ut ex ipso actu & nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere, quod fácere prævalet Deus. Unde & ille antíquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit dicens: [In cœlum conscéndam, super astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo:] dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício periméndus, cum Michaéle Archángelo præliatúrus esse perhibétur; sicut per Joánnem dícitur: [Factum est prælium cum Michaéle Archángelo....] Ad Maríam quoque Gábriël míttitur, qui Dei Fortitúdo nominátur: illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est..... Ráphaël quoque interpretátur, ut díximus, Medicína Dei; quia vidélicet dum Tobíæ óculos quasi per officium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras tersit.

℟. Misit me Dóminus ut curárem te, & Saram à dæmónio liberárem; ego enim sum Ráphaël Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum: * Pax vobis, nolíte timére. *Tob.* 12. 14. 15. 17. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui est, & à septem Spirítibus qui in conspéctu throni ejus sunt. *Apoc.* 1. 4. * Pax vobis. Glória. * Pax vobis.

In III. Nocturno.

Ant. 1. a. Vidit Jósue virum, evaginátum tenéntem gládium, & ait: Noster es, an adversariórum? Qui respóndit: Sum princeps exércitûs Dómini, & nunc vénio. *Josue* 5. 13. 14.

Ant. 5. a. Dixit Gábriël: Vir desideriórum; pax tibi: confortáre, & esto robústus

ſtus. Et dixi: Lóquere, Dómine mi, quia confortáſti me. *Dan.* 10. 19.

Ant. 2. D. Dixit Angelus Ráphaël: Benedícite Deum cœli., & coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobíſcum miſericórdiam ſuam. *Tob.* 12. 6.

℣. Facit Deus Angelos ſuos ſpíritus, ℟. Et miníſtros ſuos flammam ignis. *Hebr.* 1. 7.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 18. 1. *ad* 10.

IN illo témpore; Acceſſérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: Quis, putas, major eſt in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De Civ. lib. 11. *c.* 32. & 33.

ANgelos ſanctos in ſublímibus cœli ſédibus, non quidem Deo coætérnos, ſed tamen de ſua ſempitérna & vera felicitáte ſecúros & certos eſſe, nemo ámbigat. Ad quorum ſocietátem pertinére párvulos ſuos Dóminus docens, non ſolùm illud ait: [Erunt æquáles Angelis Dei;] verùm ipſi quoque Angeli quâ contemplatióne fruántur, oſténdit, ubi ait: [Vidéte, ne contemnátis unum ex puſíllis iſtis; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis ſemper vident fáciem Patris mei qui in cœlis eſt.] Peccáſſe autem quoſdam angelos, & in hujus mundi ima detrúſos, qui eis velut carcer eſt, uſque ad futúram in die judícii últimam damnatiónem, Apóſtolus Petrus apertíſſimè oſténdit, dicens: [Quòd Deus ángelis peccántibus non pepércerit, ſed carcéribus calíginis ínferi retrúdens tradíderit in judício puniéndos reſervári.]

℟. Cùm Míchaël Archángelus cum diábolo díſputans altercarétur de Móyſi córpore, non eſt auſus judícium inférre blaſphémiæ, ſed dixit: * Imperet tibi Dóminus. *Judæ* 9. ℣. Increpet Dóminus in te, ſatan: & íncrepet Dóminus in te. *Zach.* 3. 2. * Imperet.

Lectio viij.

DEum vel præſciéntiâ vel ópere divisíſſe quis dúbitet inter has duas angélicas societátes? unam fruéntem Deo, álteram tuméntem typho: unam cui dícitur, [Adoráte eum, omnes Angeli ejus; áliam cujus princeps dicit, [Hæc ómnia tibi dabo, ſi proſtrátus adoravéris me:] unam Dei ſancto amóre flagrántem; álteram própriæ celſitúdinis immúndo amóre fumántem: & quóniam ſicut ſcriptum eſt, [Deus ſupérbis resíſtit, humílibus autem dat grátiam:] illam in cœlis cœlórum habitántem; iſtam inde ejec-

tam in hoc ínfimo aério cœlo tumultuántem: illam luminósâ pietáte tranquíllam; istam tenebrósis cupiditátibus turbuléntam: illam Dei nutu cleménter subveniéntem, justè ulciscéntem; istam suo fastu subdéndi & nocéndi libídine exæstuántem: illam, ut quantùm vult, cónsulat, Dei bonitátis minístram; istam, ne quantùm vult nóceat, Dei potestáte frænátam: illam huic illudéntem, ut nolens prosit persecutiónibus suis; hanc illi invidéntem, cùm peregrínos cólligit suos.

℟. Ait Gábriël ad me: Noli metúere, * Exaudíta sunt verba tua: & veni ut docérem te, quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis. *Dan.* 10. 12. 14. ℣. Ascéndit fumus incensórum de orationibus sanctórum de manu Angeli coram Deo. *Apoc.* 8. 4. * Exaudíta.

Lectio ix. *Lib.* 10. *c.* 7.

MEritò illi in cœléstibus sédibus constitúti, immortáles & beáti, qui Creatóris sui participatióne congaúdent, cujus æternitáte firmi, cujus veritáte certi, cujus múnere sancti sunt; nos mortáles & míseros, ut immortáles beatíque simus, misericórditer díligunt; cum ipsis enim sumus una cívitas Dei; cujus pars in nobis peregrinátur, pars in illis opitulátur.

℟. Dixit Angelus Ráphaël: Cùm essem vobíscum, per voluntátem Dei eram: tempus est ut revértam ad eum, qui me misit; vos autem * Benedícite Deũ, & † Narráte ómnia mirabília ejus. *Tob.* 12. 17. 18. 20. ℣. Timéte Dóminum, & date illi honórem, & adoráte eum. *Apoc.* 14. 7. * Benedícite. Glória. † Narráte.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, ℟. Poténtes virtúte, faciéntes verbum íllius. *Ps.* 102. 20.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. ECce sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem sedens: & septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. *Apoc.* 4. 2. 5.

Ant. 1. f. Vidi turbam magnam quam dinumeráre nemo póterat, stantes ante thronum: & omnes Angeli stabant in circúitu throni. *Apoc.* 7. 9. 11.

Ant. 5. a. Thronus ejus flammæ ignis: míllia míllium ministrábant ei. *Dan.* 7. 9. 10.

Ant 6. F. Omnes Angeli cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas. *Apoc.* 7. 11.

Ant. 7. *d.* Adoravérunt Deum, dicéntes: Amen, Benedíctio, honor, & vir-

tus, & fortitúdo Deo nostro, in sécula seculórum. *Apoc.* 7. 11. 12.

Capitulum. *Apoc* 5. 13.

OMnes audívi dicéntes: Sedénti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéstas in sécula seculórum.

Hymnus. *Santol. Vict.*

MIlle, quem stipant sólio sedéntem
Córporis puræ sine mole mentes,
Christe, quos fuso tibi consecrásti
Sánguine, serva.

Quas tenent celsas super astra sedes
Spíritus, nobis quoque præparásti;
Ut viam monstrent, sócios fidéles
Próvidus addis.

Qui Dei nunquam temeránda jura
Víndicat sacris animósus armis,
Prompta perdéndos Míchaël in hostes
Arma minístret.

Nuntius felix melióris ævi,
Fausta qui mundo Gábriël tulísti,
Creber è cœlo vénias, amíca
Núntia portans.

Corporis morbos, tenebrásque mentis
Pelle, divínas médicus per artes,
Qui seni cæco, Ráphaël, dedísti
Cérnere solem.

Gratias Regi superûm canámus,
Fonte de cujus bona cuncta manant;
Quem fides veri studiósa, trinum
Credit & unum.
Amen.

℣. Benedícite, omnes Virtútes Dómini, Dómino; ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 62.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. E. Benedíctus es, Dómine Deus, in throno regni tui. Benedícite, Angeli Dómini, Dómino; laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 54. 58.

Oratio. Orémus.

DEus, qui miro órdine Angelórum ministéria hominúmque dispénsas; concéde propítius, ut à quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Ecce.

AD TERTIAM.

Ant. Vidi turbam magnam.

Capitulum. *Apoc.* 19. 1.

AUdívi quasi vocem turbárum multárum in cœlo dicéntium: Allelúia: salus, & glória, & virtus Deo nostro est.

℟. *br.* In conspéctu Angelórum * Psallam tibi; ℟. In conspéctu. ℣. Ado-

rábo ad templum sanctum tuum. * Psallam tibi. Glória. ℟. In conspéctu. *Ps.* 137. 12.

℣. Benedíctus es, qui intuéris abyssos, & sedes super Chérubim; ℟. Et laudábilis, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3. 55.

AD SEXTAM.

Ant. Thronus ejus.

Capitulum. *Apoc.* 11. 15.

FActæ sunt voces magnæ in cœlo, dicéntes: Factum est regnum hujus mundi, Dómini nostri & Christi ejus, & regnábit in sécula seculórum. Amen.

℟. *br.* Laudáte Dóminum * In firmaménto virtútis ejus: ℟. Laudáte. ℣. Omnis spíritus laudet Dóminum. * In firmaménto. Glória. ℟. Laudáte. *Ps.* 150. ℣. 6.

℣. Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, ℟. In omni loco dominatiónis ejus. *Ps.* 102. 22.

AD NONAM.

Ant. Adoravérunt.

Capitulum. *Apoc.* 4. 11.

DIgnus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creásti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta sunt.

℟. *br.* Laudáte Dóminum, * Omnes Angeli ejus; ℟. Laudáte. ℣. Laudáte eum, omnes Virtútes ejus. * Omnes. Glória. ℟. Laudáte. *Ps.* 148. 2.

℣. Adoráte eum, omnes Angeli ejus: ℟. Audívit, & lætáta est Sion. *Ps.* 96. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. VIdi septem Angelos stantes in conspéctu Dei; & datæ sunt illis septem tubæ. *Apoc.* 8. 2.

Ant. 2. D. Mittet Fílius hóminis Angelos suos cum tuba, & voce magna; & congregábunt eléctos ejus à quátuor ventis. *Matt.* 24. 31.

Ant. 3. a. Exíbunt Angeli, & separábunt malos de médio justórum. *Matt.* 13. 49.

Ant. 4. E. Angeli cólligent de regno ejus ómnia scándala, & eos qui fáciunt iniquitátem; & mittent eos in camínum ignis. *Matt.* 13. 41. 42.

Ant. 1. D. Qui digni habebúntur século illo, & resurrectióne ex mórtuis, æquáles Angelis sunt, & filii sunt Dei, cùm sint filii resurrectiónis. *Luc.* 20. 35. 36.

Capitulum. *Hebr.* 12. 22. 23.

ACcessístis ad Sion montem, & civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis.

In Metrop. ℟. Audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, &

* Erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: † Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem & divinitátem. *Apoc.* 5. 11. 12. ℣. Décies míllies centéna míllia assistébant ei. *Dan.* 7. 11. * Erat númerus. Glória. † Dignus est.

Hymnus, Mille, quem stipant, *ut in Laudibus.*

℣. Benedícite Dómino, omnes Virtútes ejus, ℟. Minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus. *Ps.* 102. 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* * Nonne omnes Angeli sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditátem cápient salútis? *Hebr.* 1. 14.

Fit Commemoratio S. Hieronymi, Ant. Beátus vir, ℣. Beátus homo, xxxvj. *Oratio*, Deus, qui Ecclésiæ tuæ, *infrà.*

DIE XXX.

In Festo

SANCTI HIERONYMI, Presbyteri, & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex-Minus.

Omnia de Communi SS. Doctorum, xxxv. *præter Orationem.*

Lectio ij.

Ex Operibus S. Hieronymi.

HIerónymus, Stridóne in finibus Dalmátiæ & Pannóniæ Eusébio patre natus, puer à Donáto liberálibus disciplínis Romæ est institútus, ubi diébus Domínicis Apostolórum & Mártyrum sepúlcra circuíre crebróque cryptas íngredi cum æquálibus consuéverat. Suscépto ibi adúltâ jam ætáte baptísmo, sacrárum litterárum stúdio, quo totus ardébat, Gállias peragrávit aliásque regiónes permúltas; tum instrúctus bibliothécâ quam Romæ sibi summo labóre conféccrat, in Chálcidis Syriæ solitúdinem se recépit. Ibi, ut importúnas cogitatiónes quas jejúniis & précibus non víncerat, jugi stúdio abígeret, Judæo ad fidem convérso, se in disciplínam dedit, ut linguam Hebráïcam edóctus, sacræ Scriptúræ sensum facíliùs intellígeret. Exácto in eo secéssu quadriénnio, vexátus ab ínvidis, & hæréseos postulátus, ex erémo discédens, Antiochíam venit, ubi à Paulíno cui adhæserat, eâ conditióne ordinári se Presbyterum passus est, ut nulli addíctus Ecclésiæ, quam ampléxus fúerat mónachi vitam non deséreret. Cùm deinde Jerosólymis & Béthlehem aliquándiu mansísset, Constantinópolim se cóntulit, ibíque Gregórium Naziazénum sacras lítteras explanántem frequens audívit.

Lectio iij.

ROmam póstmodum, ob Antiochíæ aliarúmque Ecclesiárum dissensiónes,

cum Paulíno & Epiphánio profléctum Dámasus retínuit, ut eo uterétur in conscribéndis epístolis, ac reddéndis ad Synódicas Oriéntis & Occidéntis consultatiónes respónsis. Romæ triénnio commorátus, post óbitum Dámasi, Béthlehem ad incunábula Redemptóris in extrúcto à Paula monastério réliquum vitæ tempus exégit. Sacros códices commentáriis illustrávit; & quo cértiùs genuínum illórum sensum assequerétur, síngula Palæstínæ loca sédulò invísit, adhíbito Judæórum eruditissimórum collóquio. Alexandríam ætáte jam provéctus pétiit, de difficilióribus Scriptúræ locis Dídymum consultúrus. Novo Testaménto Græcæ fidei rêddito, vetus juxta Hebráïcam tránstulit; Psaltérium quo deínceps Ecclésia Latína usa est, secúndùm Septuagínta editiónem mendis purgávit. Luciferiános, Helvídium, Vigilántium, Joviniánum, Pelágium scriptis ácriter insectátus est. Captâ eversâque à Gothis Româ, nóbiles Romános ad extrémam inópiam redáctos in monastério Bethlehemitáno benígnè excépit. Tandem in summa senectúte febre corréptus, migrávit ad Dóminum, anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Béthlehem sepúltum, póstea Romam translátum, in Basílica sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe cónditum est.

Oratio. Orémus.

Deus, qui Ecclésiæ tuæ in exponéndis sacris Scriptúris beátum Hierónymum Doctórem máximum providére dignátus es; præsta, quæsumus, ut ejus suffragántibus méritis, quod ore simul & ópere dócuit, te adjuvánte exercére valeámus; Per Dóminum.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Remigii Episcopi, Ant.* Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio,* Deus, qui beáto, *infrà.*

FESTA OCTOBRIS.

Die I.

In Festo
SANCTI REMIGII,
Remensis Episcopi.
Semiduplex.
De Communi S. Pontificis, xxij. *præter Orationem.*

Lectio ij.
Ex S. Avito, Fortunato, S. Gregor. Turon. Hincmaro, & Flodoardo.

Remígius, Laudúni natus est paréntibus Æmílio & sanctâ Cilíniâ jam ætate provéctis.

Ejus ortum prædíxerat solitárius quidam cæcus, Montánus nómine; qui & visum póstea recépit, admóto ad óculos lacte, quo infans Remígius alebátur. Annos natus duos & vigínti, ob seníles in adolescéntia mores ad Episcopátum Reménsem præter voluntátem raptus est. Cùm autem Clodovéus Alamánnos Tolbíaci, invocáto Christi nómine, debellásset, & instánti Remígio ut fidem profiterétur, respondísset, veréri se ut per pópulum sibi licéret; ubi id rescívit pópulus, statim acclamávit: Mortáles deos abígimus, pie Rex, & Deum, quem Remígius prædicat immortálem, sequi paráti sumus. Tum Remígius Clodovéum, quē fidei documéntis imbúerat, baptizávit ipso die Natális Dómini, his eum verbis allocútus: Mitis depóne colla, Sicámber; adóra quod incendísti, incénde quod adorásti. Baptizátum sacro inúnxit chrísmate cum signáculo crucis Christi.

Lectio iij.

De exércitu autem ejus ter mille & ámpliùs baptísmo initiáti sunt; simul & Albofledis soror Clodovéi; quæ cùm paulò pòst decessísset, Remígius per lítteras Regem est consolátus. Lanthíldis quoque áltera ejus soror ab Ariána hæresi revocáta, sacro chrísmate reconciliáta est Ecclésiæ. Clodovéum Gothis bellum parántem, utilíssimis regno administrándo consíliis per lítteras instrúxit; eidémque autor fuit ut Concílium Aurelianénse indíceret. Cleméntiâ in pœniténtes erat singulári: Neque enim, inquiébat, nos pósuit Dóminus ad iracúndiam, sed ad hóminum curam. Novos Episcopátus instítuit; Tervánnæ, ubi sanctum Antimúndum; Atrébatis, ubi sanctum Vedástum; Laudúni, ubi sanctum Genebáldum præfécit. Sub finem vitæ, oculórum usu orbátus est; quem tamen paulò ante mortem recuperávit. Sénio tandem conféctus óbiit die décimâ tértiâ Januárii. Inter ália quæ édidit mirácula, mórtuum suscitávit, ut refert liber de ejus vita, à sancto Gregório Turonénsi laudátus.

Oratio. Orémus.

Deus, qui beáto Remígio docénte, gentem nostram Evangélio sanctificásti; gentem nostram, eódem intercedénte, quæsumus, adscríbas ætérnæ felicitáti; Per Dóminum.

[*In Metropolitana, Vespera de Festo sequenti; in aliis verò Ecclesiis hoc Festum fit ad devotionem tantùm.*]

DIE II.
In Festo
SS. ANGELORUM
Custodum.
Ad devotionem.

[*In Ecclesia Metropolitana*, DUPLEX-MAJUS.]

Omnia ut in Festo S. Michaëlis, suprà, 420. præter ea quæ hic sunt propria.

IN I. VESPERIS.
HYMNUS.

CUSTODES hóminum psállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Páter áddidit
Cœléstis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.

NAM quòd corrúerit próditor Angelus,
Concéssis méritò pulsus honóribus,
Ardens invídiâ, péllere nítitur,
Quos cœlo Deus ádvocat.

HUC Custos ígitur pérvigil ádvola,
Avértens pátria de tibi crédita
Tam morbos ánimi, quàm requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.

QUI lucis Pater est, glória sit Patri;
Qui lux ipsa Patris, glória Fílio;
Amborúmque tibi, nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus.
Amen.

℣. Mittet Dóminus Angelum suum tecum, ℟. Et diriget viam tuam. *Gen.* 24. 40.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Benè ambulétis, & sit Deus in itínere vestro, & Angelus ejus comitétur vobíscum. *Tob.* 5. 21.

Oratio, Deus, qui ineffábili, *infrà*.

Pro Commemoratione S. Remigii, *Ant.* Beatificávit, ℣. Dedit illi, xxix. *Oratio*, Deus, qui beáto, *suprà*.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Dóminum quem adórant omnes Angeli, * Veníte, adorémus. *Ps.* 96. 7.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Custódes hóminum, *ut in I. Vesperis*.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, & custódiat in via, & introdúcat in locum quem parávi. *Exod.* 23. 20.

Ant. 8. G. Obsérva eum, & audi vocem ejus, nec contemnéndum putes; quia non dimíttet cum peccáveris, & est nomen meum in illo. *Exod.* 23. 21.

Ant. 1. a. Si audíeris vo-

cem Angeli mei, & féceris ómnia quæ loquor, inimícus ero inimícis tuis; præcedétque te Angelus meus. *Exod.* 23. 22. 23.

℣. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33. 8.

Lectiones de Script. occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Angelus Dómini dixit: Usquequo non miseréberis Jerúsalem, & úrbium Juda, quibus irátus es? Et respóndit Dóminus verba consolatória: * Revértar ad Jerúsalem in misericórdiis. *Zach.* 1. 12. 13. 16. ℣. Revértar, & reædificábo tabernáculum David, quod décidit; & érigam illud. *Act.* 15. 16. * Revértar.

Post 2. *Lect.* ℟. Super muros tuos, Jerúsalem, constítui custódes: * Totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt. *Isai.* 62. 6. ℣. Osténdit mihi Angelus civitátem sanctam Jerúsalem, habéntem portas duódecim; & in portis Angelos duódecim. *Apoc.* 21. 10. 12. * Totâ die.

Post 3. *Lect.* ℟. Non accédet ad te malum, * Quóniam † Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90. 10. 11. ℣. In mánibus tollent te, ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum. *Matth.* 4. 6. * Quóniam. Glória. † Angelis.

In II. Nocturno.

Ant. 4. a. Fuérunt Jacob óbviàm Angeli Dei; quos cùm vidísset, ait: Castra Dei sunt hæc. *Gen.* 32. 1. 2.

Ant. 5. a. Jacob in fortitúdine sua diréctus est cum Angelo; & inváluit ad Angelum, & confortátus est; & rogávit eum. *Osee* 12. 3. 4.

Ant. 6. F. Stetit Angelus Dómini in via contra Bálaam, cui inquit: Ego veni ut adversárer tibi, quia persa est via tua. *Num.* 22. 22. 32.

℣. Vidit Jacob Angelos Dei ascendéntes & descendéntes per scalam, ℟. Et Dóminum inníxum scalæ. *Gen.* 28. 12. 13.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 12. *in Psalmum*, Qui hábitat, §. 4. *Lectio* iv.

Angelis suis mandávit de te.] Mira dignátio, & verè magna diléctio caritátis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandávit? Studiósè considerémus, fratres, diligénter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli, cujus mandátis obtémperant, cujus obédiunt voluntáti. Nempe [Angelis suis

suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis:] nec cunctántur, quin étiam in mánibus tollant te. Summa ergo majéstas mandávit Angelis, & Angelis suis mandávit; illis útique sublimibus, tam beátis, tam próximis, sibi cohæréntibus, tam familiáriter adhæréntibus, & verè doméstìcis Dei. [Mandávit (autem) de te.] Tu quis es? [Dómine, quid est homo quòd memor es ejus, aut filius hóminis, quóniam réputas eum?] Quasi verò non sit homo putrédo, & filius hóminis vermis.

℟. Apprehendérunt manum Lot, eò quòd párceret Dóminus illi; * Eduxerúntque eum duo Angeli, & posuérunt extra civitátem, dicéntes: Salva ánimam tuam. *Gen.* 19. 16. 17. ℣. Justum Lot oppréssum à nefandórum injúria, ac luxurióśa conversatióne Deus erípuit. 2. *Petr.* 2. 7. * Eduxerúntque.

Lectio v. §. 6.

Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis.] Quantam tibi debet hoc verbum inférre reveréntiam, affér re devotiónem, conférre fidúciam! reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Cautè ámbula, ut vidélicet cui adsunt Angeli, sicut eis mandátum est, in ómnibus viis tuis. In quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tune áudeas illo præsénte, quod vidénte me non audéres? An præséntem esse dúbitas quem non vides?

℟. Consúrgens miníster Eliséi, vidit exércitum in circúitu civitátis, nuntiavítque ei, dicens: Heu! Dómine mi, quid faciémus? At ille respóndit: * Noli timére; plures enim nobíscum sunt quàm cum illis. 4. *Reg.* 6. 15. 16. ℣. Ipse Deus dixit: Non te déseram, ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor, non timébo quid fáciat mihi homo. *Hebr.* 13. 5 6. * Noli timére.

Lectio vj. §. 8. 9.

In mánibus (inquit) portábunt te.] In tuis quidem viis custódient te, & dedúcent párvulum, quà potest párvulus ambuláre. Céterùm non te patiéntur tentári supra quàm sustinére potes, sed in mánibus tollent, ut pertránseas offendículum. Quàm fácilè transit, qui illis portátur in mánibus!... Quóties ergo graviśsima cérnitur urgére tentátio, & tribulátio véhemens imminére, ínvoca custódem tuum, ductórem tuum, adjutórem tuum in

opportunitátibus, in tribulatióne.

℟. Vivit ipse Dóminus, quóniam * Custodívit me Angelus ejus & hinc eúntem, & ibi commorántem, & inde huc reverténtem. *Judith* 13. 20. ℣. Misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me. *Act.* 12. 11. * Custodívit. Glória. * Custodívit.

In III. Nocturno.

Ant. 7. a. Stetit Angelus inter castra Ægyptiórum & castra Israël, ita ut ad se ínvicem toto noctis témpore accédere non valérent. *Exod.* 14. 20.

Ant. 1. f. Angelus Dómini descéndit cum Azária & sóciis ejus fornácem; & excússit flammam de fornáce, & non tétigit eos omníno ignis. *Dan.* 3. 49. 50.

Ant. 4. E. Benedíctus Deus qui misit Angelum suum, & éruit servos suos, qui credidérunt in eum. *Dan.* 3. 95.

℣. Facit Deus Angelos suos spíritus, ℟. Et minístros suos flammam ignis. *Hebr.* 1. 7.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij.

c. 18. 1. *ad* 10.

IN illo témpore; Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *Comment. in cap.* 18. *Matt.*

AMen dico vobis, nisi convérsi fuéritis, & efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum.] Non præcipitur Apóstolis ut ætátem hábeant parvulórum, sed ut innocéntiam, & quod illi per annos póssident, hi possídeant per indústriam, ut malítiâ, non sapiéntiâ párvuli sint. [Quicúmque ergo humiliáverit se sicut párvulus iste, hic est major in regno cœlórum.] Sicut iste párvulus (cujus vobis exémplum tríbuo) non persevérat in iracúndia, non læsus méminit, non áliud cógitat, & áliud lóquitur: sic & vos nisi talem habuéritis innocéntiam, & ánimi puritátem, non potéritis regna cœlórum intráre.

℟. Deus meus misit Angelum suum, & * Conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; quia coram eo justítia invénta est in me. *Dan.* 6. 22. ℣. Astitit mihi Angelus Dei, cujus sum ego, & cui desérvio. *Act.* 27. 23. * Conclúsit.

Lectio viij. *Multò post.*

VIdéte ne contemnátis unum ex his pusíllis.] Quantum in vobis est, nolíte contémnere: sed per vestram salútem étiam illórum quærite sanitátem. Sin

autem perseverántes in peccátis vidéritis, & vítiis serviéntes; mélius est vos solos salvos fíeri, quàm períre cum plúribus. [Quia Angeli eórum, in cœlis vident semper fáciem Patris.] Magna dígnitas animárum, ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in custódiam sui Angelum delegâtum.

℟. Machabæus, & qui cum eo erant, cum lácrymis * Rogábant Dóminum, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israël. Appáruit præcédens eos eques in veste cándida. 2. *Mach.* 11. 6. 8. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. 1. *Petr.* 3. 12. * Rogábant.

Lectio ix.

Ex sancto Hilário Epíscopo. *Comment. in Matt. c.* 8. *ante medium.*

Vidéte ne contemnátis unum de pusíllis istis qui credunt in me.] Arctíssimum vínculũ mútui amóris impósuit, ad eos præcípuè qui verè in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident; & Angeli pusillórum sunt. Fidélium oratiónibus præesse Angelos absolúta autóritas est. Salvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculósè ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad ætérnũ & invisíbilem Deum, ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehúntur.

℟. Tu, Dómine, qui misísti Angelum tuum, & interfecísti de castris Sennácherib centum octogínta quinque míllia, * Mitte Angelum tuum bonum, ut métuant qui cum blasphémia véniunt advérsùs pópulum tuum. 2. *Mach.* 15. 22. 23. 24. ℣. Usquequo, Dómine, sanctus & verus, non júdicas, & non víndicas sánguinem nostrum? *Apoc.* 6. 10. * Mitte. Glória Patri. * Mitte.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus. ℟. Poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus. *Ps.* 102. 20.

AD LAUDES.

Hymnus *Santol. Vict.*

Regnator orbis, summus & árbiter,
Cui prona servit cúria cœlitum,
Quæ voce solâ tu creásti,
Perpétuâ regis ipse curâ.

Nobis fidéles próvidus Angelos
Missos olympo suppéditas duces;
Ut nos tot obséssos perículis
Incólumes sine labe servent.

Ne nos malígnis fraúdibus óccupans,

Incaúta fallat péctora súbdolus
Suasor malórum, neve captet
Illécebrâ malè blandiénti.
Laus summa Patri, summáque Fílio,
Tibíque compar glória, Spíritus,
Qui per salútis tot minístros
Das pátrias remeáre sedes.
Amen.

℣. Angelus meus vobíscum est; ℟. Ipse autem exquíram ánimas vestras. *Baruch* 6. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. g. Vidéte ne contemnátis unum ex his pusíllis; dico enim vobis, quia Angeli eórum, in cœlis semper vident fáciem Patris mei qui in cœlis est. *Matt.* 18. 10.

Oratio. Orémus.

Deus, qui ineffábili providéntiâ sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris; largíre supplícibus tuis, & eórum semper protectióne deféndi, & ætérnâ societáte gaudére; Per Dóminum.

Quæ Oratio dicitur etiam ad Tertiam, Sextam & Nonam.

AD VESPERAS.

Hymnus, Regnátor orbis, *ut suprà.*

Oratio, Deus, qui ineffábili, *suprà.*

Fit Commemoratio S. Dionysii Areopagitæ, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Oratio*, Illúmina, *infrà.*

DIE III.

In Festo

SANCTI DIONYSII

Areopagitæ, primi Athenarum Epíscopi, & Martyris.

Semiduplex.

De Communi unius Martyris, viij.

Oratio, Illúmina, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Actis Apost. S. Dionysio Corinth. & Aristid. Athen.

Dionysius, civis Atheniénsis, cùm in médio Areopági, ubi sedébat judex, Paulum concionántem audivísset, ei statim adhærens, Christi fidem ampléxus est. Eum Atheniénsis Ecclésiæ primum fuísse Epíscopum refert sanctus Dionysius Corinthiórum Epíscopus, in ea quam scripsit ad Atheniénses epístola. Sub Hadriáno autem príncipe, post claríssimam confessiónem fidei, post gravíssima tormentórum génera, glorióso martyrio coronátum esse tradit sanctus Arístides Atheniénsis in Apologético pro Christiánis, quod ipsum Arístidem Hadriáno dedísse sanctus Hierónymus testátur.

Lectio iij.

EXtat hujus martyrii ad tértium Octóbris diem Athénis memória, cùm in Martyrológio quod Románus Póntifex Aquiléiam olim transmísit, ac póstmodum sanctus Ado Viennénsis circa médium noni séculi apud Ravénnam própriâ manu exscrípsit; tum in réliquis Martyrológiis ferè ómnibus Latinórum. Caput Areopagítæ ad Longipontánum Cisterciénsis Ordinis monastérium sub inítium séculi décimi tértii deportátum est. Aliæ verò ejus relíquiæ ab Innocéntio Papa tértio ad monastérium sancti Dionysii in Fráncia transmíssæ sunt, ubi religiósè custodiúntur.

Oratio. Orémus.

ILlúmina, quæsumus, Dómine, mentis nostræ ténebras; qui ad beáti Pauli Apóstoli prædicatióne Dionysiũ Areopagítam in admirábile lumen Evangélii transtulísti; Per Dóminum.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti.

Die IV.

In Festo

SANCTI FRANCISCI

Assisinatis.

Semiduplex.

De Communi SS. Cœnobitarum, l.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui te párvulis, *infrà*.

Fit Commemorat. S. Dionysii Areopagitæ, Ant. Justum, ℣. Custodívit, xiv. *Oratio*, Illúmina, *suprà*.

Lectio ij.

Ex vita S. Francisci, autore S. Bonaventurâ, & aliis.

JOánnes Bernárdo, Assísii in Umbria natus, à prima ætáte, patris exémplum secútus, mercatúram fecit, máximè cum Francis, quorum linguâ tam fácilè loquebátur, ut inde Francisci cognómen sortítus fúerit. Quodam die páuperem, pro Christi amóre flagitántem pecúniam, cùm præter consuetúdinem repulísset, repéntè eo facto commótus, largè ei misericórdiam impertívit: qua ex die Deo promísit se némini unquam poscénti eleemósynam negatúrum. Cùm verò pòst in gravem morbum incidísset; ex eo aliquándo confirmátus, cœpit ardéntiùs cólere officia caritátis. Qua in exercitatióne tantùm profécit, ut Evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret, paupéribus largirétur. Cùm autẽ illud ex Evangélio audísset: [Nolite possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris; non peram in via, neque duas túnicas, neque calceaménta:] sibi eam régulam servándam propósuit. Itaque detráctis cálceis, & unâ conténtus túnicâ, cùm duó-

decim fócios adhibuíffet, Ordinem Minórum instítuit, conscríptâ Régulâ quam anno milléfimo ducentésimo nono Innocéntius tértius, ad quem supplex Francíscus cum fóciis Romam accésserat, confirmávit. Inde revérsus habitávit cum iis in tugúrio juxta Asfísium, ubi in labóre multo magnáque inópia, piis meditatiónibus vacábant.

Lectio iij.

DOcébat eos honoráre præcípuâ reveréntiâ Sacerdótes, & fidei quam Romána tenet Ecclésia firmiter adhæréscere. Jubébat quoque mulíerum familiaritátes, collóquia & aspéctus solicítiùs evitári, ásserens frívolum esse mulíeris collóquium, excéptâ solâ confessióne, vel instructióne brevíssimâ. Otium ómnium malárum cogitatiónum sentínam summópere fugiéndam prædicábat; dicebátque: Volo fratres meos laboráre & exercitári, ne ótio déditi per illícita corde aut linguâ vagéntur. Eósdem duxit póstea ad sanctam Maríam Angelórum: unde in finítimis locis regnum Dei annuntiábat, dícere sólitus salúti animárum nihil esse anteponéndum. Martyrii cúpidus trajécit in Syriam, ubi à Meledíno Babylónis Ægypti Soldáno liberalíssimè excéptus, cùm nihil proficeret, rédiit in Itáliam. Gráviter ægrótans deférri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum; ut ubi grátiæ spíritum à Deo accéperat, ibi spíritum vitæ rédderet. Eo in loco, Psalmum illum pronúntians, [Voce meâ ad Dóminum clamávi,] in eo versículo, [Me expéctant justi, donec retríbuas mihi,] efflávit ánimam anno Christi millésimo ducentésimo vigésimo sexto. Miráculis clarum Gregórius nonus paulò pòst Sanctis ascrípsit.

Oratio. Orémus.

DEus, qui te párvulis & humílibus reveláre non dedignáris; tríbue nobis, quæsumus, imitatióne beáti Francísci, & stultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam, & solum edíscere Jesum Christum crucifixum; Qui tecum vivit.

Die VI.
In Festo
SANCTI BRUNONIS,
Monachi.

Semiduplex.

De Communi SS. Monachorum, I.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Sancti Brunónis, *infrà.*

Fit Commemoratio S. Fidis, Virginis & Martyris, Ant. Vincénti, ℣. Herédítas, lxiij. *Orat.* Auxiliáre, lxiv.

Lectio ij.

Ex Petro Cluniac. Guiberto & variis vitæ S. Brunonis scriptoribus.

BRuno, Colóniæ Agrippínæ natus, post eménsa Grammáticæ, Philosóphiæ, & Theológiæ stúdia, Ecclésiæ sancti Cunibérti Coloniénsis primùm, deínde Reménsis Ecclésiæ Canónicus, ibidémque magnórum studiórum Rector eléctus est. Solitúdinis amóre flagrans, cum sex áliis familiáribus mundo renunciávit, ac sanctum Hugónem Epíscopum Gratianopolitánum ádiit; qui causâ eórum advéntûs cógnitâ, eósque esse intélligens quos eâdem nocte velut septem stellas ad suos pedes corruéntes in somnis víderat, montes suæ Diœcéseos aspérrimos, qui Cartusiáni dicebántur, incoléndos concéssit. Illic ædificáto Oratório, ac céllulis separátim extrúctis, bini in síngulis habitántes, siléntio, oratióni, lectióni vacábant. Hugónem Epíscopum, intérdum nímio solitúdinis amóre diútiùs in Cartúsia commorántem, his verbis admonébat: Redi ad oves tibi commíssas, eísque quod debes fidéliter exólve.

Lectio iij.

POst sex annos in secéssu exáctos, Bruno ab Urbáno secúndo Romam accersítus, postquam eum in Synodis celebrándis gerendísque negótiis Ecclesiásticis consílio suo per triénnium adjuvísset, ab eo demum facultátem obtínuit erémi repeténdæ, recusáto Archiepiscopátu Rhegiénsis Ecclésiæ, quæ prima est Calábriæ Metrópolis. Cùm autem Urbánus, post celebrátum Placéntiæ Concílium, in Gálliam profectúrus esset; métuens Bruno, ne, si ad optátam Cartúsiam reverterétur, aut Románam cúriam effúgere non posset, aut eam sequi viderétur, secéssit in erémum prope Scyláceum in Calábria, ubi monastérium ædificávit. Morti próximus, fidei suæ professiónem coram frátribus édidit; eámque contra errórem Berengárii conclúsit his verbis: Credo étiam Sacraménta, quæ sancta credit & venerátur Ecclésia; & nominátim, panem & vinum quæ consecrántur in altári, post consecratiónem verum Corpus esse Dómini nostri Jesu Christi, veram Carnem & verum Sánguinem, quæ & nos recípimus in remissiónem peccatórum nostrórum, & in spe salútis ætérnæ. Quiévit in Dómino anno millésimo centésimo primo.

Oratio. Orémus.

SAncti Brunónis, quæsumus, Dómine, intercessiónibus adjuvémur, ut qui

majestátem tuam gráviter delinquéndo offéndimus, cujus méritis & précibus nostrórum delictórum véniam consequámur; Per Dóminum.

Pro Commemorat. S. Fidis, Ant. Factus est, ℣. Deus, *Oratio*, Auxiliáre, lxiv.

In Vesperis, *fit Commemoratio SS. Sergii & Bacchi, Ant.* Communicántes, ℣. Viríliter; xv. *Oratio*, Deus, cujus grátiâ, xviij.

DIE VII.

SS. SERGII ET BACCHI

Martyrum

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Beáti, ℣. Multæ, *Oratio*, Deus, cujus grátiâ, xviij.

Vespera de Psalterio.

Fit Commemoratio SS. Simeonis & Anna, Ant. Símeon homo erat justus, & timorátus, expéctans consolatiónem Israël, & Spíritus-sanctus erat in eo. Et erat Anna Prophetíssa, quæ non discedébat de templo, jejúniis & obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2. 25. 36. 37.

℣. Erant justi ambo ante Deum, ℟. Incedéntes in ómnibus mandátis Dómini. *Luc.* 1. 6.

Oratio, Pérfice in nobis, *infrà.*

DIE VIII.

SS. SIMEONIS JUSTI, ET ANNÆ PROPHETISSÆ

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Símeon accépit púerum Jesum in ulnas suas, & benedíxit Deum, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam, & in resurrectiónem multórum. Et Anna confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus, qui expectábant redemptiónem Israël. *Luc.* 2. 28. 34. 38.

℣. Vidérunt ingréssus tuos, Deus, ingréssus Dei mei, ℟. Regis mei qui est in sancto. *Ps.* 67. 25.

Oratio. Orémus.

Perfice in nobis, quæsumus, Dómine, grátiam tuam, qui Simeónis Justi & Annæ Prophetíssæ expectatiónem implevísti; ut sicut illi mortem non vidérunt priúsquam Christum Dóminum vidére mereréntur, ita & nos in ampléxu Dómini moriéntes, vitam obtineámus ætérnam; Per eúmdem.

Vespera de Festo sequenti.

DIE IX.

In Festo

SS. DIONYSII,

Parisiensis Episcopi, & Sociorum ejus, Martyrum.

Semiduplex.

[*In Ecclesia Metropolitana* Semiannuale.]

De Communi plurium Martyrum, xiv.

Oratio, Deus, qui hodiérnâ die, *infrà*.

Ex Martyrológio sancti Adónis Epíscopi.

vij. *Idus Octobris.*

Lectio ij.

Dionysius Epíscopus à Pontífice Románo ad Gállias diréctus, ut prædicatiónis óperam pópulis à fide Christi aliénis exhibéret, tandem Parisiórum civitátem devénit. Ibi per áliquot annos sanctum opus fidéliter & ardénter exercitus, à Præfécto Fescennino Sisinnio comprehénsus, & cum eo sanctus Présbyter Eleuthérius, & Rústicus Diáconus, gládio animadvérsi martyriū complevérunt.

Ex libro sancti Audoéni Epíscopi, de vita sancti Elígii.

Lib. I. *cap.* 23.

Lectio iij.

Cum anniversária Parísiis sancti Dionysii Mártyris celebrarétur pássio, egréssus Elígius templo, deambulábat in átrio, vidítque virum cunctis membris contráctum contra Sancti sepúlcrum jacére in paviménto. Cœpit ab eo inquírere causam suæ ægritúdinis, sciscitans an habéret spem in Christo, si se créderet quandóque sanándū: cùmque ille ex se crédere fateréturs, rursus Elígius infit: Si ergo hæc credis, cur hìc inániter jaces, roga magis hunc Sanctum, ut intercédens apud Dóminū, reddat te prótinus sanum. * Et cùm ille ob id se illic excubáre díceret, Elígius ait: Et credis quòd possit hæc Sanctus iste apud Dóminum obtínere? At ille cùm éadem prosequerétur, dixit íterum Elígius: Vide ne trépidet fides tua, & absque mora sanábit te Dominus iste. Fixit génua Elígius, & prolíxè orávit: deínde convérsus ad ægrum, ait: Si indubitánter credis, sicut promíttis, in nómine Jesu Christi surge, & sta super pedes tuos. Hæc dicens, attráxit eum ad se fórtiter, & íllico elevátus æger stetit, & sanátus est ex ipsa hora.

Oratio. Orémus.

Deus, qui hodiérnâ die beátum Dionysium Mártyrem tuum atque Pontíficem virtúte constántiæ in passióne roboràsti; quíque illi ad prædicándum géntibus glóriam tuam Rústicum & Eleuthérium sociáre dignátus es; tribue nobis, quæsumus, ex eórum imitatióne pro amóre tuo próspera mundi despícere, & nulla ejus advérsa formidáre; Per Dóminum.

Vespera à Capitulo de S. Aldrico, ut infrà.

[*In Ecclesia Metropolitana, fit Festum* Semian-

nuale de SS. Dionysio, &c.]

In II. Nocturno.

*Lectiones de SS. Dionysio, &c. ut suprà; quarum secunda in duas dividetur ad * asteriscum.*

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c. 6. 17. ad 23.*

IN illo témpore; Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, & turba discipulórum ejus, & multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, & Jerúsalem, & marítima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

De Serm. in Natal. SS. Nazarii & Celsi.

QUanta est circà nos Dei nostri solicitúdo? Mártyres exáminat, ut nos erúdiat: illos cónterit, ut nos acquírat: eorúmque cruciátus, nostros vult esse proféctus. Méritò ergo eos cólimus, qui perículis suis pugnant & nostris utilitátibus mílitant; qui per lucis, vitæque contémptum édocent nos, quantum Deo nostro debeámus afféctum. Novérimus ítaque quia non sine magno discrímine de religiónis veritáte dubitámus, quam tantórum sánguine confirmátam vidémus. Magna perículi res est, si post Prophetárum orácula, post Apostolórum testimónia, post Mártyrum vúlnera, véterem fidem quasi novéllam discútere præsúmas, & post tam maniféstos duces, in erróre permáneas, & post moriéntium sudóres, otiósâ disputatióne conténdas.

Lectio viij.

MAter martyrii fides est; venerémur ergo in sanctórum Mártyrum glória fidem nostram. Ab istis enim dùm mortis tolerántia indubitánter excípitur, spes immortalitátis evidénter asséritur. Nunquam enim hanc vitam tam constánter expénderent, nisi esse álteram incomparabíliter beatiórem, perféctâ difinitióne sentírent. In sanctis ítaque præcónibus véritas, resurrectiónis auctóritas est. Prompti enim péreunt in mélius reparándi, quibus per angústias tribulatiónum aperítur éxitus ad amplitúdinem gaudiórum. Quæ cùm ita sint, honorémus beátos Mártyres príncipes fidei, intercessóres mundi, coherédes Dei.

Lectio ix.

QUòd si dicas mihi: Quid honóras in carne jam resolúta atque consúmpta de qua jam nulla Deo cura est? Et ubi est illud, caríssimi, quod ipsa Véritas lóquitur per Prophétam: [Pretiósa in conspéctu Dómini mors Sanctórum ejus?] Honóro in carne Mártyris

excéptas pro Christi nómine cicatríces; honóro vivéntis memóriam in perennitáte virtútis; honóro per confessiónes Dómini sacrátos cíneres; honóro in cinéribus sémina æternitátis; honóro corpus quod mihi Dóminum meum osténdit dilígere, quod me propter Dóminum mortem dócuit non timére. Cur autem non honórent corpus illud fidéles, quod reveréntur & dæmones, quod & affixérunt in supplício, sed glorífficant in sepúlcro? Honóro ítaque corpus quod Christus honorávit in gládio, quod cum Christo regnábit in cœlo.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Aldrici*, *Ant.* Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio*, Omnípotens Deus, xxvij.

Die X.

In Festo

SANCTI ALDRICI,

Senonensis Episcopi.

Semiduplex.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Omnípotens Deus, xxvij.

Pro Commemoratione SS. Dionysii & Sociorum, Martyrum, *Ant.* Datæ sunt, ℣. Lætáia, xx. *Orat.* Deus, qui hodiérnâ die, *suprà.*

Lectio ij.

Ex Anonymo, Hensch. Bolland. & Mabil. sec. 4. Bened.

Aldrícus nóbili génere in pago Vastinénsi oriúndus, sub Abbáte Alcuíno mónachum proféssus est in cœnóbio Ferrariénsi Bethlehemitáno. Tantos in lítteris & virtútibus progréssus fecit, ut, famâ ejus ad aures Senonénsis Archipræsulis Jeremíæ perlátâ, ab illo primùm Diáconus, & duos post annos Présbyter ordinátus, atque in Clerum Ecclésiæ suæ ascríptus fúerit. Mox à Ludovíco Pio ad Imperiális Palátii mores componéndos, & majóra quæque negótia definiénda Præcéptor Palatínus institútus est, necnon Cancellárius Pipíni Aquitániæ regis, fílii ejus. Aliquántò pòst unánimi Monachórum conséusu Ferrariénsis Abbas, licèt invítus, eléctus est. Ibi Mónachos hábuit Lupum Ferrariénsem, & Adónem ex agro Vastinénsi diœcésis Senonénsis oriúndum, póstea Viennénsem Epíscopum, magni nóminis viros. Tam præclárè autem in ómnibus hisce munéribus se gessit Aldrícus, ut Jeremíâ vitâ functo, mirábili ómnium conséusu Sénonum Póntifex, quantúmvis rénitens, renuntiátus sit ineúnte anno

octingentéſimo vigéſimo nono.

Lectio iij.

PRæpóſitus itaque tanto gregi, páſcere illum cœpit verbo, exémplo & oratióne; omnibúſque ómnia factus, quibus póterat officiis cum ſpirituálibus tum temporálibus, nulli unquam non adéſſe ſolicitus fuit. Nihil prius hábuit quàm depravátos Canonicórum mores corrígere, & adhortári ut in ómnibus ágerent ſecúndùm Cánones in Concílio Aquiſgranénſi primo ipſis præſcriptos. Ipſo inſtigánte Imperátor Ludovícus Pius Concílium Aquiſgranénſe ſecúndum convocávit, ut opus reformatiónis totíus Cleri conſummarétur. Poſt multos labóres pro Eccléſia ſuſcéptos, explétis in Epiſcopátu decem annis, de eo abdicándo dum cogitáret, & in Ferrariénſe monaſtérium, ſoli Deo vacatúrus, ſe recípere conſtituiſſet, morte prævéntus eſt, plenus virtútibus, & miráculis clarus, die décimâ Octóbris, anni círciter octingentéſimi quadragéſimi. Corpus ejus Ferráriam delátum, in ſtillicídio juxta Oratórium ſancti Andréæ, uti præcéperat, ſepúltum eſt; & póſtea in capſa argéntea honorífice recónditum, quam ſéculo décimo ſexto diripuére Calviniáni.

DIE XII.

In Feſto

SANCTÆ THERESIÆ, Virginis Monialis.

Semiduplex.

De Communi SS. Virginum Monialium, lxxj.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Deus, qui habitaculum, lxxj.

Lectio ij.

Ex S. Thereſiæ vita & operibus.

THeréſia Abulæ in Hiſpánia nata, ex perléctis in ténera ætáte Mártyrum Actis, magnum hauſit pietátis ſenſum, qui póſtea tum equéſtrium fabellárum lectióne, tum affinium conſuetúdine imminútus, ita moniálium, quarum diſciplínæ commiſſa fúerat inſtitutióne, & Epiſtolárum beáti Hierónymi lectióne revíxit, ut vicéſimo ſecúndo ætátis anno in Abulénſi Carmelitárum cœnóbio vitæ religióſæ votum emíſerit. Ibi humilitátis ac caritátis, máximè erga infirmas ſoróres, opéribus, patientiâque ſinguléri in váriis tentatiónibus, gravibúſque morbis per annos ferè viginti perferéndis, excélluit.

Lectio iij.

TAnto patiéndi tenebátur deſidério, ut eos à quibus lædebátur, máximè

dilígeret, ac sæpe exclamáret: Dómine, aut pati, aut mori. Ordinis Carmelitárũ reformatiónem aggréssa, multa virórum ac mulíerum monastéria instítuit. Albæ ad Tormim decúmbens, Ecclésiæ Sacraméntis muníta, ad Christum ábiit ipsâ nocte quæ inter quartum & décimum quintum Octóbris diem, detráctis in Calendárii reformatióne decem diébus, intercedébat, anno salútis millésimo quingentésimo octogésimo secúndo, ætátis sexagésimo octávo. Eam ante & post óbitum miráculis claram Gregórius décimus quintus Sanctis ascrípsit.

DIE XIV.
SANCTI CALLISTI,
Papæ & Martyris
Commemoratio.

Pridie IN VESPERIS, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti ix. *Oratio*, Deus, qui nos cónspicis, *infrà*.

In Laudibus, *Ant.* Dóminus, ℣. Glorificátus sum, xij.

Oratio. Orémus.

DEus, qui nos cónspicis ex nostra infirmitáte defícere, ad amórem tuum nos misericórditer per Sanctórum tuórum exémpla restaúra; Per Dóminum.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XV.
In Festo
SANCTI VULFRAMNI,
Senonensis Episcopi.
Duplex-Minus.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Oratio, Omnípotens Deus, xxvij.

Lectio ij.
Ex seculo 3. Bened. parte 1.

VUlfrámnus, Mauriliaci in agro Vastinénsi natus patre Fulbérto nóbili ac strénuo in bellis duce, piè à paréntibus erudítus, sacris ab adolescéntia lítteris imbútus, clericáli milítiæ nomen dedit. A Clotário tértio & sancta Bathílde ejus matre in aulam accersítus, de sua vivéndi ratióne, inter aúlicos constitútus, nihil remísit. Cùm autem mirábili sanctitáte floréret, ab omni Clero & pópulo Senonénsi Epíscopus eléctus est. Quo in múnere biénnio & ámpliùs summa cum laude transácto, Vulfrámnus ad annuntiándum Evangélium Frisónibus idolórum cúltui adhuc déditis ánimum convértit, & solémni abdicatióne episcopátu cessit, circa annum sexcentésimum octogésimum quintum. Abdicáto episcopátu Vulfrámnus in Fontanellénse monastérium secéssit: unde assump-

tis secum quibúsdam mónachis in Frísiam iter aggréssus est; ubi multos prædicatiónibus & frequéntibus miráculis ad fidem convértit.

Lectio iij.

EXplétis in hoc ministério quinque annis, ibíque relícto beáto Willebrórdo qui opus incœptum ad optátum éxitum perdúceret, Fontanéllæ monastérium quod nonnúllis possessiónibus aúxerat, repétiit; ubi monastérii régulæ se astrínxit, miraculórum dono cláruit, corpus jejúniis & cilício dómuit, & tandem sénio & labóribus conféctus, ánimam méritis cumulátam inter fratrũ ampléxus réddidit anno septingentésimo vigésimo, die verò vigésimâ Mártii; cùm semel atque íterum ad Frísios in fide confirmándos remeásset. Ejus corpus in Basílica sancti Pauli sepultúræ tráditum fuit: & post várias huc illuc translatiónes, tandem in monastérium Fontanéllæ, nunc sancti Wandregisíli dictum, relátum est anno millésimo ducentésimo quinto; unde Abbavíllam translátum est. Sancti hujus Antístitis os insígne ad Ecclésiam Senonénsem anno millésimo sexcentésimo quadragésimo per Capitulum Abbavillénse transmíssum, supplicatióne solémni recéptum est.

DIE XVIII.

In Festo SANCTI LUCÆ, Evangelistæ.

Duplex-Majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. VIdi, & ecce nubes 1. D. magna, & ignis invólvens, & de médio ejus quasi spécies eléctri, & in médio ejus similitúdo quátuor animálium. *Ezech.* 1. 4. 5.

Ant. 3. *a.* Aspéctus eórum quasi carbónum ignis ardéntium, & quasi aspéctus lampadárum. *Ezech.* 1. 13.

Ant. 6. F. In médio animálium, splendor ignis, & de igne fulgur egrédiens. *Ezech.* 1. 13.

Ant. 8. G. Ubi erat ímpetus spíritûs, illuc gradiebántur, nec revertebántur cùm ambulárent. *Ezech.* 1. 12.

Ant. 5. a. Ibant, & revertebántur in similitúdinem fúlguris coruscántis. *Ezech.* 1. 14.

Capitulum. *Apoc.* 4. 8.

QUátuor animália, síngula eórum habébant alas senas; & in circúitu, & intus plena sunt óculis; & réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens.

nus. *Santol. Vict.*
risti perénnes Núntii,
a qui cœléstibus
s Dei mystéria
n per orbem spárgitis,
m sub umbris cóndita,
sacri quæ víderant;
is procul cedéntibus,
is hæc pleno die.
mana quæ tulit Deus,
a quæ gessit homo,
egénda pósteris,
nte scripsístis Deo.
co remótos, témpore,
xit idem Spíritus;
isque pro ductu Dei,
ndo Christum réddidit.
s ut docéret, índuit
sonos Verbum Patris:
is adhuc in páginis
s loqui non désinit.
i sit & trino Deo
ma laus, summum decus,
cte quî nos ad suæ
n vocávit glóriæ.
Amen.
Magnificéntiam glóanctitátis tuæ loquén℟. Et mirabília tua ibunt. *Ps.* 144. 5.
Magníficat, *Ant.* 8. *G.** stus dedit quosdam qui- Apóstolos, álios verò gelístas ad consummónem sanctórum in ministérii, in ædificinem córporis Christi. *ef.* 4. 11. 12.

Oratio, Deus, qui beáto Lucæ, *infrà in Laudibus.*

AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut in Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

Invit. Christum dantem Evangelistas ad consummatiónem sanctórum, * Veníte, adorémus. *Ephes.* 4. 11.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Christi perénnes Núntii, *ut in primis Vesperis.*

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. *cap.* 7.

Lucas, médicus Antiochénsis, ut ejus scripta índicant, Græci sermónis non ignárus fuit, sectátor Apóstoli Pauli, & omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: [Mísimus (inquit) cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio, per omnes Ecclésias.] Et ad Colossénses: [Salútat vos Lucas médicus caríssimus.] Et ad Timótheum: [Lucas est mecum solus.] Aliud quoque édidit volúmen egrégium, quod título Acta Apostolórum prænotátur; cujus históriа usque ad biénnium Romæ commorántis Pauli pervénit,

id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intelligimus, in eádem urbe librum esse compósitum.

Lectio v.

IGitur periodos Pauli & Theclæ, & totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut individuus comes Apóstoli, inter céteras ejus res, hoc solum ignoráverit? Sed & Tertulliánus, vicínus illórum témporum, refert, Presbyterum quemdam in Asia amatórem Apóstoli Pauli, convíctum à Joánne quòd autor esset libri, & conféssum se hoc Pauli amóre fecísse, & ob id loco excidísse.

Lectio vj.

QUidam suspicántur, quotiescúmque in Epístolis suis Paulus dicit, [Juxta Evangélium meum,] de Lucæ significáre volúmine; & Lucam non solùm ab Apóstolo Paulo didicísse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fúerat, sed à céteris Apóstolis; quod ipse quoque in princípio sui volúminis declárat, dicens: [Sicut tradidérunt nobis, qui à princípio ipsi vidérunt, & minístri fuérunt sermónis.] Igitur Evangélium, sicut audíerat, scripsit; Acta vero Apostolórum, sicut víderat ipse, compósuit. Vixit octogínta & quátuor annos, uxórem non habens. Sepúltus est Constantinópoli; ad quam urbem vigésimo Constántii anno, ossa ejus cum relíquiis Andréæ Apóstoli translátа sunt de Achaïa.

IN III. NOCTURNO.

Initium sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c.* I. I. *ad* 4.

QUóniam quidem multi conáti sunt ordináre narratiónem, quæ in nobis complétæ sunt, rerum. Et réliqua.

Ex libro primo Arnóbii advérsùs Gentes.

Tom. 3. *Bibl. PP. Sec. III.*

NOn créditis gesta Christi; sed qui ea conspicáti sunt fieri & sub óculis suis vidérunt agi, testes óptimi, certissimíque autóres, & credidérunt hæc ipsi, & credénda pósteris nobis, haud exílibus cum approbatiónibus tradidérunt. Quinam isti sint, fortásse quæritis? Gentes, pópuli, natiónes, & incrédulum illud genus humánum. An numquid dicémus illíus témporis hómines usque ádeo fuísse varios, mendáces, stólidos, brutos, ut quæ nunquam víderant, vidísse se fingerent? & quæ facta omníno non erant, falsis pródérent testimóniis, aut puerili assertióne firmárent? Cùmque possent vobíscum & unanímiter vívere, & inoffénsas dúcere conjunctiónes, gratúita suscíperent

ódia, & execrábili haberéntur in nómine.

Lectio viij.

Quòd si falsa, ut dícitis, história illa rerum est, unde tam brevi témpore totus mundus istâ religióne complétus est? aut in unam coire quî potuérunt mentem gentes regiónibus díssitæ, ventis, cœlo, convexionibúsque dimótæ? Num asseveratiónibus illéctæ sunt nudis, indúctæ in spes cassas, & in perícula cápitis immíttere se sponte temeráriâ desperatióne voluérunt, cùm nihil tale vidíssent quod eas in hos cultus novitátis suæ possit excitáre miráculo? Imò quia hæc ómnia & ab ipso cernébant geri, & ab ejus præcónibus, qui per orbem totum missi benefícia Patris & múnera sanándis ánimis, hominibúsque portábant, veritátis ipsíus vi victæ, & dedérunt se Deo, nec in magnis posuére dispéndiis membra vobis projícere, & víscera sua laniánda præbére.

Pro Vigilia SS. Saviniani, Potentiani & Sociorum, Martyrum.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio ix. *c.* 11. 47. *ad* 51.

In illo témpore; Dicébat Jesus Scribis & Pharisæis: Væ vobis, qui ædificátis monuménta Prophetárum: patres autem vestri occidérunt illos. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos Evang. sec. Luc. lib. 7. §. 106.

Judæi ædificándo sepúlcra Prophetárum, patrum suórum facta damnábant; æmulándo autem patérna scélera, in seípsos senténtiam retorquébant. Etenim prophetícórum ædificatióne tumulórum, scéleris eos qui occíderant, arguébant; & simílium æmulatióne factórum, se quoque declarábant patérnæ iniquitátis herédes. Non ígitur ædificátio, sed æmulátio loco críminis æstimátur. Neque enim possunt hereditáriæ iniquitátis absólvi qui Dei Fílium crucifigéndo, quod grávius est, patérnis cúmulum sceléribus addidérunt.

AD LAUDES.

Ant. Sermónem feci de 1. f. ómnibus quæ cœpit Jesus fácere & docére, usque in diem quâ assúmptus est. *Act.* 1. 1. 2.

Ant. 2. D. Visum est & mihi assecúto ómnia à princípio diligénter, ex órdine tibi scríbere, ut cognóscas eórum, de quibus erudítus es, veritátem. *Luc.* 1. 2.

Ant. 3. g. Hæc ómnia liber vitæ, & testaméntum Altíssimi, & agnítio veritátis. *Eccli.* 24. 32.

Ant. 6. F. Convértere, & apprehénde legem, ám-

bula per viam ad splendórem ejus; ne tradas álteri glóriam tuam. *Baruch* 4. 2. 3.

Ant. 7. d. Beáti sumus, quia quæ Deo placent, manifésta sunt nobis. *Baruch* 4. 4.

Capitulum. *Josue* 1. 8.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo; sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, & intélliges eam.

Hymnus. *Santol. Vict.*

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonánte, lex data;
Inter tubas & fúlgura
Præsens minabátur Deus.

Nunc temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.

Insculpta saxo lex vetus
Præcépta, non vires dabat:
Inscripta cordi lex nova,
Quidquid jubet, dat éxequi.

Scripsistis hanc fidâ manu,
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicástis móribus;
Signástis hanc & sánguine.

Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis;
Hæc ille nostris ímprimat
Delénda nunquam córdibus.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intelléctum dat párvulis. *Ps.* 118. 130.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G.* Illíus laus est in Evangélio, per omnes Ecclésias; & ordinátus est ab Ecclésiis comes peregrinatiónis nostræ, in hanc grátiam quæ minis trátur à nobis ad Dómini glóriam. 2. *Cor.* 8. 18. 19.

Oratio. Orémus.

DEus, qui beáto Lucæ médico córporum, Evangélium Fílii tui nobis tradéndum credens, eum étiam effecísti médicum animárum; fac nos cœlésti verbi tui medicínæ semper inténtos, quæ nóxia esse demónstrat, fúgere; & quæ utília salúti, fidéliter apprehéndere; Per eúmdem Dóminum.

Pro Commemoratione Vigiliæ, Ant. & ℣. de Feria in Psalterio.

Oratio. Orémus.

COncéde nobis, quæsumus, omnípotens Deus, ventúram beatórum Saviniáni Epíscopi, Potentiáni ac sociórum Mártyrum solemnitátem cóngruo prævenire honóre; & veniéntem dignâ celebráre devotióne; Per Dóminum.

AD PRIMAM.
Ant. Sermónem feci.

AD TERTIAM.
Ant. Visum est & mihi.

Capitulum. *Prov.* 4. 20. 21. 22.

FIli mi, auscúlta sermónes meos, & ad elóquia mea inclína aurem tuam. Ne recédant ab óculis tuis, custódi ea in médio cordis tui; vita enim sunt inveniéntibus ea.

℟. *br.* Custódi sermónes meos, * Et præcépta mea recónde tibi: ℟. Custódi. ℣. Serva mandáta mea, & vives. * Et præcépta. Glória. ℟. Custódi. *Prov.* 7. 1. 2.

℣. Liga legem in dígitis tuis, ℟. Scribe illam in tábulis cordis tui. *Prov.* 7. 3.

AD SEXTAM.
Ant. Hæc ómnia.

Capitulum. *Baruch* 4. 1.

HIc liber mandatórum Dei, & lex quæ est in ætérnum: omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam.

℟. *br.* Lex Dómini immaculáta, * Convértens ánimas: ℟. Lex Dómini. ℣. Testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis. * Convértens. Glória. ℟. Lex Dómini. *Ps.* 18. 8.

℣. Præcéptum Dómini lúcidum, ℟. Illúminans óculos. *Ps.* 18. 9.

AD NONAM.
Ant. Beáti sumus.

Capitulum. *Ephes.* 3. 5. 6. 7.

NUnc revelátum est sanctis Apóstolis Christi, & Prophétis in Spíritu, Gentes esse coherédes, & concorporáles, & compartícipes promissiónis ejus in Christo Jesu per Evangélium, cujus factus sum miníster.

℟. *br.* Lucérna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. ℟. Lucérna. ℣. Et lumen sémitis meis. * Verbum tuum. Glória. ℟. Lucérna. *Ps.* 118. 105.

℣. Quàm dúlcia faúcibus meis elóquia tua! ℟. Super mel ori meo. *Ps.* 118. 103.

Vespera de Festo sequenti, sine Commemoratione S. Lucæ.

DIE XIX. OCTOBRIS.

IN FESTO SS. SAVINIANI EPISCOPI, ET POTENTIANI, SENONENSIUM APOSTOLORUM, AC SOCIORUM, MARTYRUM.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. a. ECce ego, ecce ego ad gentem quæ nesciébat me : expándi manus meas ad pópulum incrédulum. *Isai.* 65. 1. 2.

Ant. 1. D. Mittam ex eis qui salváti fúerint, ad eos qui non audiérunt de me : & annuntiábunt glóriam meam géntibus. *Isai.* 66. 19. 20.

Ant. 3. E. Pópulus quem ignóro sérviet mihi : filii aliéni audítu auris obédient mihi. 2. *Reg.* 22. 44. 45.

Ant. 4. *E.* Repléta est terra ejus idólis : opus mánuum suárum adoravérunt : exaltábitur autem Dóminus solus in die illa. *Isai.* 2. 8. 11.

Ant. 6. F. Idóla pénitus conteréntur : projíciet homo simulácra quæ fécerat sibi ut adoráret. *Isai.* 2. 18. 20.

CAPITULUM. *Isai.* 62. 12.

VOcábunt eos, Pópulus sanctus, redémpti à Dómino. Tu autem vocáberis, Quæsíta cívitas, & non derelícta.

℟. Nunc víncula tua disrúmpam : interfíciam sculptile & conflátile. * Ecce super montes pedes evangeli-

zántis, & annuntiántis pacem. *Nahum* 1. 13. 14. 15. ℣. Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! *Rom.* 10. 15. * Ecce. Glória. * Ecce.

HYMNUS.

NOSTRÆ concínimus gentis Apóstolos,
Per quos sancta Dei Relligio stetit;
Per quos tincta sacro sánguine cívitas,
Fructus prótulit úberes.

FACTI sponte suis fínibus éxules,
Huc de sede Petri prótinus ádvolant;
Divínæ fidei nocte jacéntibus
Portant lúmina Gálliis.

QUOT Christi púgiles, pulcræ ávidi necis,
Quà se cumque ferunt; prælia sústinent!
Vertunt, ædíficant, & nova cónsecrant
Vero péctora Númini.

UNI nempe Deo gens pia sérviens
Dignis obséquium præstat honóribus;
Agros per Sénonum jam levat úndique
Victrix Relligio caput.

NUTU cuncta tuo qui regis, ô Pater!
Fili, cuncta tuâ qui réparas cruce;
Fac qui corda foves, Spíritus, ut patrum
In natis amor árdeat.
Amen.

℣. Occupábit salus muros tuos, ℟. Et portas tuas laudátio. *Isai.* 60. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Vocáberis Cívitas justi, Urbs fidélis. Qui dereliquérunt Dóminum, consuméntur; confundéntur enim ab idólis quibus sacrificavérunt. *Isai.* 1. 26. 28. 29.

ORATIO. Orémus.

DEus, fortitúdo certántium, & palma Mártyrum, qui Saviniánum Pontíficem, Potentiánum ac sócios eórum Mártyres in ministério Evangélii & confessióne tui nóminis mirâ virtúte roborásti; quæsumus ut sicut nos eórum triúmpho lætíficas, ita protectióne perpétuò deféndas; Per Dóminum.

COMPLETORIUM, *ut in die, infrà*, 462.

Oratio, Deus, fortitúdo certántium, *suprà*, & Véritas, *sub eadem conclusione.*

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Levántem signum in natiónes Dóminum, * Veníte, adorémus. *Isai.* 11. 12.

Ps. 94, Veníte, 2.

Hymnus, Nostræ concínimus, *suprà*.

Psalmi de Dominica, & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Dóminus dixit: In gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertántur à

ténebris ad lucem. *Act.* 26. 17. 18.

Ant. 2. *D.* Surréxit, & ábiit juxta verbum Dómini; & cœpit introíre in civitátem. *Jonæ* 3. 3. 4.

Ant. 3. g. Incitabátur spíritus ejus in ipso, videns idololatriæ déditam civitátem. *Act.* 17. 16.

℣. Abjíciet vir idóla argénti sui, ℟. Et idóla auri sui. *Isai.* 31. 7.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. *c.* 1. 2. *ad* 7.

GRátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestrî faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fidei vestræ, & labóris, & caritátis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum: sciéntes, fratres dilécti à Deo, electiónem vestram, quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu-sancto, & in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres nostrî facti estis, & Dómini; excipiéntes verbum in tribulatióne multa, cum gaúdio Spíritûs-sancti; ita ut facti sitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Dixit Dóminus: Noli timére, sed * Lóquere, & ne táceas; ego sum tecum, quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. Sedit autem ibi docens apud eos verbum Dei. *Act.* 18. 9. 10. 11. ℣. Scient quia ego sum Dóminus Deus eórum: & dabo eis cor, & intélligent; aures, & aúdient. *Baruch* 2. 31. * Lóquere.

Lectio ij.

c. 1. 8. *ad fin.* & *c.* 2. 1.

IN omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profécta est, ita ut non sit nobis necésse quidquam loqui. Ipsi enim de nobis annúntiant qualem intróitum habuérimus ad vos; & quómodo convérsi estis ad Deum à simulácris, servíre Deo vivo & vero, & expectáre Fílium ejus de cœlis (quem suscitávit ex mórtuis) Jesum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipsi scitis, fratres, introítum nostrum ad vos, quia non inánis fuit.

℟. Intendébant turbæ his quæ dicebántur, vidéntes signa quæ faciébat; * Cùm verò credidíssent evangelizánti, baptizabántur viri ac mulíeres. *Act.* 8. 6. 12. ℣. Locútus est ómnia verba quæ díxerat Dóminus; & fecit signa coram pópulo; & crédidit pópulus. *Exod.* 4. 30. 31. * Cùm verò.

Lectio iij. v. 2. *ad* 8.

FIdúciam habúimus in Deo nostro, loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. Exhortátio enim nostra, non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo; sed, sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium, ita lóquimur; non quasi homínibus placéntes, sed Deo qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis, neque in occasióne avarítiæ; Deus testis est: nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri esse, ut Christi Apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquam si nutrix fóveat filios suos. Ita desiderántes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras; quóniam caríssimi nobis facti estis.

℞. Magnificabátur nomen Dómini Jesu: * Ita † Fórtiter crescébat verbum Dei, & confirmabátur. *Act.* 19. 17. 20. ℣. Deferéntes cæremónias patrum suórum, quæ in multitúdine deórum erant, unum Deum cœli coluérunt. *Judith* 5. 8. 9. * Ita fórtiter. Glória. † Fórtiter.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Adjuvábant eum fratres ejus: & diréсta est salus in manu ejus. 1. *Mach.* 3. 2. 6.

Ant. 5. a. Cùm sumpsísset cor ejus audáciam propter vias Dómini, misit de suis ut docérent in civitátibus. 2. *Par.* 17. 6. 7.

Ant. 6. C. Illi testificáti, & locúti verbum Dómini, multis regiónibus evangelizábant. *Act.* 8. 25.

℣. Erat manus Dómini cum eis; ℞. Multúsque númerus credéntium convérsus est ad Dóminum. *Act.* 11. 21.

Lectio iv.

Ex Adone, Usuardo, Odoranno & variis aliis Scriptoribus.

SAviniánus Epíscopus, qui & Sabiniánus, à Pontífice Románo in Gállias, ut ibi Christum prædicáret cum Potentiáno & Altíno missus est. Urbem Sénonum quam celebérrimam audíerat, constítuit adeúndam esse sibi, ut inde Evangélii pretiósa sémina facíliùs feliciúsque in álias latè regiónes spárgeret: ibíque cum suis hospítio excéptus à Victoríno, Victorínum, Eodáldum ac Serotínum Christo péperit. Et hos venerámur gentis nostræ primítias, quos elégit Deus in salútem, in sanctificatióne spíritûs, & fide veritátis.

℞. Gentes glorificábant verbum Dómini, & credidérunt quotquot erant præordináti ad vitam ætérnam: * Disseminabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. *Act.* 13. 48. 49. ℣. Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. *Isai.* 9. 2. * Disseminabátur autem verbum Dómini.

Lectio v.

TAm felícibus auspíciis nascens Ecclésia Senonénsis, brevì Apostolórum suórum móribus adolévit & prodígiis, ita ut timens sibi idololatría Saviniánum tantæ mutatiónis autórem missis spiculatóribus interfécerit in crypta, ubi futúri præscius & ávidus jam modò sacra perégerat. Mactáti sunt ibi cum eo Victorínus aliíque non pauci, qui Christo víctimæ gratíssima quoque víctima effécti sunt. Tot patrátæ cædes non extinxére generósi sánguinis sitim; Potentiánus enim, Eodáldus ac Serotínus Diáconus, unà cum neóphytis, Christi fidem quam verbo & ópere instánter profitebántur, non multò post sánguinis effusióne testáti sunt.

℞. Cùm evangelizássent, & docuíssent multos, * Revérsi sunt, confirmántes ánimas discipulórum, exhortantésque ut permanérent in fide. *Act.* 14. 20. 21. ℣. Circuíbant cunctas urbes, atque erudiébant pópulum. 2. *Par.* 17. 9. * Revérsi sunt.

Lectio vj.

SAncti Serotíni corpus non procul à loco martyrii sepúltum est. Sanctórum verò Saviniáni, Potentiáni, Eodáldi aliorúmque plurimórum córpora cóndita sunt in prædícta crypta, ubi deliduérunt ad annum usque octingentésimum quadragésimum séptimum, quo Venílo Senonénsium antístes ea in próximum divi Petri monastérium tránstulit, ibíque rursus humo cóndidit, pópulis pro more priùs osténsa. Anno tandem millésimo sexto Leothericus, Senonénsis Antístes, eádem de novo repérta plúmbeis lóculis inclúsit octávo Caléndas Septémbris. Jam verò elápsis ab hinc annis círciter tribus & vigínti, Constántia, Robérti Regis conjux, accépti à Saviniáno beneficii memor, corpus Mártyris, è lóculo plúmbeo in capsam áuream gemmis ornátam, per eúmdem Antístitem transférri curávit, cum corpóribus sancti Eodáldi ac cujúsdam púeri eo in túmulo repértis. Capsam Robértus Rex cum filio, Domínicâ sequénte, quâ prior Translátio ab antiquis pátribus facta recurrébat, coram Epíscopis, Abbátibus, Cléricis, Procéribus, ac magnâ pópuli multitúdine, subjéctis

humeris détulit è
d eum usque locum,
fidélium conspéctui
sita. In ea Transla-
agenárdus quidam
ontanárum, cæcus
io, visum. recépit.
ec dies Sénonis, ho-
rtyrum venerationi
est.

m veníssent, & con-
at ecclésiam, * Re-
quanta fecísset Deus
, & quia aperuísset
ostium fidei. *Act.*
℣. Adoravérunt, &
érunt in cœlum eum
perávit eis. 1. *Mach.*
Retulérunt. Glória.
érunt.

I. NOCTURNO.

8. G. Scitis introí-
trum ad vos, quia
nis fuit; mémores
is labóris nostri. 1.
. 1. 9.
5. F. Desiderántes
pidè volebámus trá-
bis non solùm Evan-
Dei, sed étiam áni-
stras; quóniam ca-
nobis facti estis. 1.
. 8.
7. a. Evangélium
n non fuit ad vos in
e tantùm, sed & in
& in Spíritu-sancto,
enitúdine multa. 1.
. 5.
onvérsi estis ad Deū
ácris, ℟. Servíre
vo & vero. 1. *Thess.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

Lectio vij. *c.* 16. 15. *ad* 18.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 7. *in Epist.* 1. *ad Corinth. n.* 6.

APóstoli ea quæ prædicárunt nunquam prædicatúri fuíssent, nisi divínâ movénte grátiâ. Eam rem excutiámus, ostendamúsque non potuísse eos id suscípere vel cogitáre, nisi Christum secum habuíssent; non quia imbecílli advérsùs fortes; non quia pauci contra multos; non quia paúperes contra dívites; non quia indócti contra sapiéntes áciem instruébant; sed quia præjudicátæ opiniónis magna vis erat. Scitis enim nihil apud hómines valídius esse véteris consuetúdinis tyránnide; máximè cum de cultu religiónis & de Dei glória ágitur.

℟. Passi & contuméliis afécti, (sicut scitis) * Fidúciam habúimus in Deo nostro, loqui ad vos Evangélium Dei in multa sollicitúdine. 1. *Thess.* 2. 2. ℣. Qui odérunt nos, diripiébant sibi; & non recéssit retro cor nostrum. *Ps.* 43. 11. 19. * Fidúciam habúimus.

Lectio viij. *n.* 7. & 8.

ALiud erat majus impediméntum, quòd non modò consuetúdo tam antíqua mutarétur; sed étiam quòd mutátio illa cum perículo fieret... Credéntem statim accidébat publicári, pelli, à pátria excédere, ab ómnibus ódio habéri, commúnem hostem esse & suis & aliénis... Ad consuetúdinem & ad perícula id addas, quòd hæc præcépta oneroſióra essent, & ea à quibus abducébant, lévia & facília. Nam à fornicatióne ad castitátem vocábant, ab amóre vitæ ad mortem, ab ebrietáte ad jejúnium, à risu ad lácrymas & compunctiónem, ab avarítia ad paupertátem... Quid ergo illos inducébat? An non virtus ejus qui prædicabátur, ut palam est?

℟. Debémus grátias ágere Deo semper pro vobis, quòd elégerit vos primítias in salútem. * Ipse autem qui dedit spem bonam in grátia, corda vestra confírmet in omni ópere bono. 2. *Thess.* 12. 15. 16. ℣. Vobis junctus est Dóminus, & elégit vos, quia diléxit vos. *Deut.* 7. 7. 8. * Ipse autem.

Lectio ix. *n.* 9.

MAgnum est miráculum, quòd bárbaris homínibus persuáserint, ut talem fidem suscíperent, & bonam de futúris spem habérent, ac depósitâ priórum peccatórum sarcinâ, cum magna ánimi alacritáte, deínde pro virtúte labóres suscíperent; ómnibus corpóreis rebus superióres effécti, spirituália accíperent dona; & Persa, & Sármata, & Maurus, & Indus scirent ánimæ expiatiónem, & Dei poténtiam, & benignitátem ineffábilem, & fidei philosóphiam, & advéntum sancti-Spíritûs, & córporum resurrectiónem, & dógmata vitæ immortális. Hæc enim ómnia, & his plura, barbarórum gentes initiántes piscatóres in baptísmate, fecérunt philosophári.

℟. Vocávit vos Deus per Evangélium nostrum, in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi: ítaque * State, & tenéte traditiónes quas didicístis. 2. *Thess.* 2. 13. 14. ℣. Nátio justórum, obediéntia & diléctio: judícium patris audíte, filii, & sic fácite ut salvi sitis; Deus enim honorávit patrem in filiis. *Eccli.* 3. 1. 2. * State, & tenéte. Glória. * State, & tenéte.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Pópulum istum formávi mihi: ℟. Laudem meam narrábit. *Isai.* 43. 21.

AD LAUDES.

Ant. GRátia Dei data est mihi in vobis: Evangélii factus sum minis-
7. a.

ter secúndùm operatiónem virtútis Dei. *Ephes.* 3. 2. 7.

Ant. 8. G. Nonne opus meum vos estis in Dómino? & si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum; nam signáculum apostolátûs mei vos estis. 1. *Cor.* 9. 1. 2.

Ant. 3. *a.* Testis mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi: & hoc oro, ut cáritas vestra magìs ac magìs abúndet. *Philipp.* 1. 8. 9.

Ant. 2. D. Ut fílios meos caríssimos móneo; nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui: rogo ergo vos, imitatóres mei estóte. 1. *Cor.* 4. 14. 15. 16.

Ant. 4. d. Omnia fácite sine murmuratiónibus; ut sitis sine reprehensióne, verbum vitæ continéntes ad glóriam meam in die Christi, quia non in vácuum laborávi. *Philipp.* 2. 14. 15. 16.

Capitulum. 1. *Thess.* 4. 1.

Fratres, rogámus vos & obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodum accepístis à nobis quómodo opórteat vos ambuláre & placére Deo, sic & ambulétis ut abundétis magìs.

H y m n u s.

Crescit sancta fides, error abit vetus:
Hinc sævit rábies in ténerum gregem;
Inténtos óperi, nec tímidos mori
Pastóres furor ímpetit.

Aptantur gládii, vérbera, péctines,
Æs flammis liquidum, vincla, cruces, rotæ,
Seu quid barbáries supplícii ferax
Possit morte cruéntius.

Dux invícte novi Savínias gregis,
Dirâ morte cadis; sánguine, quam doces,
Firmas ipse fidem: num póterat tibi
Quid contingere dúlcius?

Hæc mors magnánimum Pontíficem decet,
Qui se pro pópulis dévovet hóstiam:
Sic Patri móriens, Christe, litáveras;
Factus víctima Póntifex.

Fusus pro Dómino fumat adhuc cruor;
Sacris pignóribus spirat adhuc fides:
Nos præco fidei, frígida péctora,
Linguâ sánguinis éxcitat.

Nutu cuncta tuo qui regis, ô Pater!
Fili, cuncta tuâ qui réparas cruce;
Fac qui corda foves, Spíritus, ut patrum
In natis amor árdeat.
Amen.

℣. Glória vestra sumus,
℟. Sicut & vos nostra. 2. *Cor.* 1. 14.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D.* Grátias ágimus Deo, quó-

niam accepístis verbum audítûs Dei, non ut verbum hóminum, sed verbum Dei qui operátur in vobis: quæ est enim nostra spes, aut coróna glóriæ? nonne vos ante Dñum? 1. *Thess.* 2. 13. 19.

Oratio. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui ad immortáles triúmphos Saviniánum Pontíficem, Potentiánum ac sócios eórum Mártyres extulísti; da Ecclésiæ tuæ dignam pro tanta solemnitáte lætítiam; ut quæ Apostolórum tuórum prædicatióne flóruit, eórum & exémplis muniátur, & intercessiónibus adjuvétur; Per Dóminũ.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia:

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summũ decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Grátia Dei.

Orationes, Omnípotens sempitérne Deus, *suprà*, & Dómine Deus omnípotens, *sub eadem conclusione.*

CANON.

Ex antiquis Constitutiónibus Ecclesiárum Orientálium.
Tom. 2. *Conc. Labb. p.* 350. *c.* 62.

SAnctórum Mártyrum qui bonum certámen pro Christo, ejúsque orthodóxa fide certárunt, ossa deponántur in Ecclésiis & Monastériis; ut emánent ex iis sanitátes, & utilitátes ægrótis, infirmis, paralyticis, & indigéntibus áliis. Eórum fiat quotánnis commemorátio ab univérsa Christiána plebe: nec reputéntur ut réliqui mórtui, sed máximus deferátur illis honor; quóniam amíci Dei, & Ecclésiæ diadéma & coróna.

AD TERTIAM.

Ant. Nonne.

Capitulum. *Rom.* 15. 15. 16.

GRátia data est mihi à Deo, ut sim miníster Christi Jesu in Géntibus; sanctíficans Evangéliũ Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, & sanctificáta in Spíritu-sancto.

℟. *br.* Dóminus mihi ástitit, & confortávit me; * Allelúia, allelúia. ℟. Dóminus. ℣. Ut per me prædicátio impleátur; * Allelúia. Glória. ℟. Dóminus. 2. *Tim.* 4. 17.

℣. Evangélium prædicávi vobis, quod & accepístis, ℟. In quo & statis, per quod & salvámini. 1. *Cor.* 15. 1. 2.

AD SEXTAM.

Ant. Testis mihi est Deus.

Capitulum. 1. *Cor.* 2. 4. 5.

SErmo meus, & prædicátio mea, non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ

verbis, sed in ostensióne spíritûs & virtútis; ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

℟. *br.* Dispensátio Dei data est mihi in vos; * Allelúia, allelúia. ℟. Dispensátio. ℣. Ut ímpleam verbum Dei. * Allelúia. Glória. ℟. Dispensátio. *Coloss.* 1. 25.

℣. Veni non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, ℟. Annúntians vobis testimónium Christi. 1. *Cor.* 2. 1.

AD NONAM.

Ant. Omnia.

Capitulum. *Philipp.* 3. 17.

Imitatóres mei estóte, fratres, & observáte eos qui ita ámbulant; sicut habétis formam nostram.

℟. *br.* Sicut Angelum Dei excepístis me, * Allelúia, allelúia. ℟. Sicut. ℣. Sicut Christum Jesum. * Allelúia. Glória. ℟. Sicut. *Gal.* 4. 14.

℣. Impléte gáudium meũ, ut idem sapiátis, ℟. Eámdem caritátem habéntes. *Philipp.* 2. 2.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Sapiéntiam paréntum nostrórum narrent pópuli, & laudem eórum núntiet ecclésia. *Eccli.* 44. 15.

Ant. 2. *D.* Ipsi missi à Spíritu-sancto, abiérunt: & cùm veníssent, prædicábant verbum Dei. *Act.* 13. 4. 5.

Ant. 3. E. Salus in nos confirmáta est, contestánte Deo signis & porténtis, & váriis virtútibus. *Hebr.* 2. 3. 4.

Ant. 4. d. Dealbavérunt stolas suas in sánguine Agni: ídeo sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 7. 14.

Ant. 5. a. Filii eórum in ætérnum maneat, & glória paréntum non derelinquétur. *Eccli.* 44. 13.

Capitulum. *Hebr.* 13. 7.

Mementóte præpositórum vestrórum qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

℟. Laudémus viros gloriósos, & paréntes nostros. * Dívites in virtúte glóriam adépti sunt; & † Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum. *Eccli.* 44. 1. 6. 7. 8. ℣. Digni hábiti sunt pro nómine Jesu contumélíam pati: omni autem die non cessábant, evangelizántes Christum Jesum. *Act.* 5. 41. 42. * Dívites. Glória. † Qui.

HYMNUS.

Augústis Pátribus, qui génitos Deo
Primævo fidei lúmine nos beant,
Exémplis ácuunt, & précibus juvant,
Laudes pángite débitas.

Hi Christi púgiles magnánimâ nece
Ultro pro pópulis córpora pródigunt;
Quorum cara Deo mors tibi, Gállia,
Vitæ primítias tulit.

Huc de Romúleis árcibus éxciti,
Armatíque fide dæmonas ímpetunt;
Hos verbi gládio confódiunt, suis
Et pulsos ádytis fugant.

Tanti dux óperis Savínias prior.
Insános érebi sústinet ímpetus:
Mactatúsque crucis dum litat hóstiam,
Idem fit crucis hóstia.

Quos illis cómites par labor áddidit,
Hóstilis páriter persequitur furor:
Mox & dispáribus plebs pia mórtibus
Pœnis fórtior óccidit.

Crescit mortis amor, quò magè vis furit,
Auctu sancta cohors úbere púllulat,
Fecundóque satu Christiadum cruor
Plures Christíadas parit.

Nutu cuncta tuo qui regis, ô Pater!
Fili, cuncta tuâ qui réparas cruce;
Fac qui corda foves, Spíritus, ut patrum
In natis amor árdeat.
Amen.

℣. Per fidem vicérunt, ℟. Adépti sunt repromissiónes. *Hebr.* 11. 33.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D.* Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui, & non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem. *Apoc.* 12. 11.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Cùm apud vos essémus, prædicebámus vobis passúros nos tribulatiónes, sicut factum est, & scitis. 1. *Thess.* 3. 4.

In fine Hymni, Doxologia, Uni sit & trino Deo, &c. *ut suprà*, 460.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 5. *F.* Consoláti sumus in vobis, in omni tribulatióne nostra per fidem vestram: gáudio gaudémus propter vos antè Deum nostrum. 1. *Thess.* 3. 7. 9.

Orationes, Omnípotens sempitérne Deus, *suprà*, & Véritas, *sub eadem conclusione.*

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
SS. Saviniani & Potentiani.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi dicuntur de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. *de Nocturno diei secundùm Feriam occurrente.*

Lectio j. & ij. *de Scriptu-*

rrente. Lectio iij. *ut ro qualibet die.*

ACERD. Pópulum if- *in die.*

LAUDES.

sola, Grátia Dei, *le Laudibus diei.*

VESPERAS.

sola, Sapiéntiam, *le Vesperis diei.*

dicitur Responso-

INICA *intrà Octa- currente; totum Of- fit de Dominica, ut lterio, incipiendo à veris, quæ erunt inte- Sabbato ante Domi- occurrentem, cum moratione Octavæ que Vesperis, & Lau-*

HORAS, *adduntur* lelúia, allel. ℟℟℟. *ione Octavæ.*

DIE XX.

De Octava

VINIANI & POTENT.

iarratióne sancti Au- íni Epíscopi, super Psalmos.

irr. in Ps. 96. §. 2.

Lectio iij.

Cœpit fervére per Judæam Ecclésia Christi, ubi ferbúerat opium Christi; [& ref- est terra ejus.] Sed lixerat ipse: [Hábeo álias oves, quæ non sunt de hoc ovíli, opórtet me & eas addúcere, ut sit unus grex & unus pastor;] étiam ad gentes ad quas Prophétæ missi non erant, Apóstoli missi sunt. Quæsíti sunt qui non quæsíerant, invénti sunt qui nihil expectábant: quem non tenébant Deum pollicitatórem, invenérunt redemptórem. Jam enim Judæi tenébant Deum pollicitatórem, quia ibi Prophétæ Christum prædicáverant, ibi Christum promíserant: sed quem promíssum audíerant, præséntem non cognóverant. Illis autem promíssum nihil erat: sed tamen in Prophétis étiam de fide ipsórum dictum erat. Non dictum erat ipsis, sed dictum erat de ipsis. Missum est & ad illos: & audístis ex dispensatióne Dei.

In Laudibus, fit Commemoratio S. Aderaldi, Trecensis Canonici & Archidiaconi, Ant. Multi, ℣. Dómini est, *Oratio*, Adésto, xlviij.

AD VESPERAS, *fit Commemoratio S. Hilarionis, Abbatis, Ant.* Egrédere, ℣. Sedébit, *Oratio*, Deus, cujus múnere, xlix.

Postea SS. Ursulæ & Sociarum Virginum & Martyrum, Ant. Vincénti, ℣. Heréditas, lxiij. *Oratio*, Deus, córdium pudicórum habitátor, *infrà.*

DIE XXI.
De Octava
SS. SAVINIANI & POTENT.
Ex libro sancti Augustini Epíscopi, de Civitáte Dei.
Lectio iij.
Lib. 18. *cap.* 50.

PRimùm se ab Jerúsalem diffúdit Ecclésia, & cùm in Judæa atque Samaría plúrimi credidíssent, & in álias gentes itum est, eis annuntiántibus Evangélium, quos Christus sicut luminária & aptáverat verbo, & accénderat Spíritu-sancto... Per ipsos, non solùm qui eum & ante passiónem & post resurrectiónem víderant & audíerant, verùm étiam post óbitum eórum per pósteros eórum, inter horréndas persecutiónes & vários cruciátus ac fúnera Mártyrum prædicátum est toto orbe Evangélium, [contestánte Deo signis, & osténtis, & váriis virtútibus, & Spirítûs-sancti munéribus :] ut pópuli géntium credéntes in eum qui pro eórum redemptióne crucifíxus est, Christiáno amóre venerarénur sánguinem Mártyrum, quem diabólico furóre fudérunt.

Fit Commemoratio S. Hilarionis, Ant. Fugit, ℣. Habitábit, *Orat.* Deus, cujus múnere, xlix.

Deinde SS. Ursulæ & Sociarum, Ant. Factus est, ℣. Deus, lxiv.

ORATIO. Orémus.

DEus, córdium pudicórum habitátor & custos, qui beátas Vírgines & Mártyres tuas ab omni mácula immúnes servásti; da nobis ita mentis & córporis integritátem serváre, ut nec blandítiis carnis, nec tormentórum immanitáte vincámur; Per Dóminum.

DIE XXII.
De Octava
SS. SAVINIANI & POTENT.
De Sermóne sancti Augustini Epíscopi.
Serm. 233. §. 1. *Aliàs Serm.* 86. *de Diversis.*
Lectio iij.

AUdístis quid Christus díxerit discípulis suis post resurrectiónem. Misit eos ad Evangélium prædicándum, & factum est : prædicátum est Evangélium, pervénit ad nos.... Bréviter constítuit nobis, loquens discípulis suis, quid faciámus, quid sperémus. Ait enim, sicut audístis quando loquebátur : [Qui credíderit, & baptizátus fúerit; salvus erit.] Exígitur à nobis fides, affértur salus. Erígite fidem, evígilet cor vestrum : recordámini hóminem, in quo decépti sumus; recordámini hóminem, à quo redémpti sumus. Ille homo numquid

Filius hóminis? Adam homo erat, filius hóminis non erat. Ideo Dóminus Christus assíduè se dicit Filium hóminis, ut fáciat nos recordári hóminem qui non fuit filius hóminis: ut recordémur in illo mortem, in isto vitam; in illo peccátum, in isto remissiónem peccatórum; in illo vínculum, in isto libertátem; in illo damnatiónem, in isto absolutiónem.

Die XXIII.
De Octava
SS. Saviniani & Potent.
De Sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.
In SS. Juventium & Maximum Martyres, in fine.

Lectio iij.

Sæpe Mártyres invisámus, túmulos osculémur, magnáque fide relíquias eórum contingámus, ut inde benedictiónem áliquam assequámur. Etenim sicut mílites vúlnera in prælíis sibi inflícta tegi monstrántes, fidénter loquúntur; ita & illi in mánibus abscíssa cápita gestántes, & in médium afferéntes; quæcúmque volúerint, apud Regem cœlórum impetráre possunt. Proínde magnâ fide promptitudinéque huc veniámus; quò & visis Sanctórum monuméntis, & considerátis eórum præmiis, inde vários thesáuros undequáque colligámus; & per præséntem vitam ita, juxta voluntátem Dei, transeámus, ut in portum æternitátis cum multis mércibus ingrediámur.

Die XXIV.
De Octava
SS. Saviniani & Potent.
De Sermóne sancti Ephræm Diáconi.
Serm. 1. de Mart.

Lectio iij.

Mártyres mórtui tamquam vivi operántur: ægrótos sanant, dæmones expéllunt, omnémque tyránnidis ipsórum nequítiam virtúte Christi in fugam agunt. Semper enim sanctis relíquiis grátia adest Spíritûs-sancti, quæ cuncta in eis mirácula edit. Quóniam viríliter Christum coram homínibus in magna patiéntia conféssi sunt: ideo & ipse eos coram Patre & Angelis sanctis conféssus est, promisítque eis bona illa quæ óculus non vidit, nec auris audívit, neque in cor hóminis mortális venérunt, & in quæ Angeli prospícere desiderant: & quid ámpliùs hîc sermóne explicáre vólumus? coherédes ipse sibi eos effécit. Heréditas autem Christi quæ sit, nemo ignórat: nempe cœli cœlórum, & ómnia quæ in eis sunt; lux inaccessíbilis, thronus

glóriæ, mítium terra, & omnis paradísus.

In Vesperis, *Commem. SS. Crispini & Crispiniani, Martyrum, Ant.* Communicántes, ℣. Viríliter, xiv. *Oratio,* Deus, cujus grátiâ, xviij.

Die XXV.
De Octava
SS. Saviniani & Potent.
De Sermóne sancti Ephræm Diáconi.
Serm. 2. de Mart.
Lectio iij.

Obtestámur vos, sanctíssimi Mártyres, qui pro Dómino Salvatóre ejúsque amóre sponte ac promptè atrocíssima torménta subiístis, (quamóbrem étiam familiáriùs jam ei conjúncti estis) ut pro nobis míseris peccatóribus, neglig géntiæ squalóre óbsitis, Dóminum deprecémini, ut divínam suam in nos infúndat grátiam, quæ corda nostra sanctæ caritátis rádio júgiter illústret atque illúminet; quò ipsum toto corde totáque mente dilígere valeámus. Vos étenim verè nunc beáti ac glorióse estis, quos Angeli páriter & hómines unâ voce atque consénsu, felíces prædicant.

Pro Commemoratione SS. Crispini & Crispiniani, Ant. Beáti, ℣. Multæ, *Orat.* Deus, cujus grátiâ, xviij.

Vesperæ *de die Octava, ut in I. Vesperis Festi, omisso Responsorio,* 452. *Orat.* Prótegat nos, *infrà.*

Die XXVI.
Octava
Sanctorum Saviniani et Potentiani, ac Sociorum.
Duplex - Majus.
Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.
Psalmi de Feria.
In I. Nocturno.
Lectiones de Scriptura occurrente.
In II. Nocturno.
De Sermóne sancti Máximi Epíscopi.
In natali SS. Taurinensium Martyrum, post init.
Lectio iv.

Martyrum, præcípuè eórum solémnitas totâ nobis veneratióne curánda est, qui in nostris domicíliis próprium sánguinem profudérunt. Nam licèt univérsi Sancti ubíque sint, & ómnibus prosint, speciáliter illi tamen pro nobis intervéniunt, qui & supplícia pertulére pro nobis. Martyr enim cùm pátitur, non sibi tantùm pátitur, sed & cívibus. Sibi enim pátitur ad præmium, cívibus ad exémplum. Sibi pátitur ad réquiem, cívibus ad salútem. Exémplo enim eórum didícimus Christo crédere, didícimus contumélìis vitam ætérnam quæ-

rere, mortem didícimus non timére.

Lectio v.

VIdéte ergo quid Martyribus debeámus, in quo alter tortus est, ut álius salvarétur; alter carníficem pértulit, ut Christum alter agnósceret; alter morti addictus est, ut álius vitâ potirétur ætérnâ, & ad postrémum Sanctus occísus est, ut peccátor eváderet. Beáti ígitur Mártyres nec sibi vixérunt, nec sibi sunt mórtui. Exémplum enim nobis reliquérunt, benè vivéndo, conversatiónis; tolerándo fórtiter, passiónis. Nam ídeo Dóminus per totum mundum divérsis in locis pati Mártyres vóluit, ut tanquam idónei testes præséntí quodam fidei exémplo suæ confessiónis urgérent, ut humána fragílitas, quæ prædicatiónis Domínicæ áditu longióre vix credit, vel præsénti oculórum testimónio martyrio créderet Beatórum.

Lectio vj.

CUncti ígitur Mártyres devotíssimè percoléndi sunt: sed speciáliter ii venerándi sunt à nobis, quorũ relíquias possidémus. Illi enim nos oratiónibus ádjuvant, isti étiam ádjuvant passióne. Cum his autem nobis familiáritas est: semper enim nobíscum sunt, nobíscum morántur, hoc est, & in córpore nos vivéntes custódiunt, & de córpore recedéntes excípiunt; hìc ne peccatórum nos labes assúmat, ibi ne inférni horror invádat. Nam ídeo hoc à majóribus provísum est ut Sanctórum óssibus nostra córpora sociémus; ut dum illos Christus illúminat, à nobis tenebrárum calígo diffúgiat. Cum sanctis ergo Martyribus quiescéntes evádimus ínferi ténebras, eórum própriis méritis, áttamen consócii sanctitáte.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Marcum.

Lectio vij. *c.* 16. 15. *ad* 18.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Ex Demonstratióne sancti Joánnis Chrysóstomi contra Judæos & Gentíles, quòd Christus sit Deus.

Edit. Bened. n. 13.

PEr Apóstolos illitterátos hanc Ecclésiam ædificávit Dóminus, quæ à fínibus usque ad fines terræ exténditur. Neque hoc solùm mirábile est: quòd idiótæ, paúperes, pauci, ignóbiles, illitteráti ac viles, altérius linguæ, despicabilésque hómines, quibus totius orbis emendátio commíssa fúerat, non illud in pace fécerint, sed innúmeris úndique bellis exagitáti. Per síngulas quippe gentes &

urbes, per síngulas étiam domos bella contra ipsos movebántur. Ingréssa namque doctrína, filiúmque à patre sæpe dividens, nurum à socru, fratrem à fratre, servum à dómino, súbditum à príncipe, virum ab uxóre, uxórem à viro, patrem à fíliis; (non enim simul omnes credébant,) quotidiánas inimicítias, bella frequéntia, mille mortes ipsis inducébat, efficiebátque ut sese mútuò quasi commúnes hostes aversaréntur. Etenim eos pellébant univérsi, reges, príncipes, líberi, servi, pópuli, civitátes. Neque illos tantùm; sed quod grávius erat, neóphytos in fide quos illi instituébant.

Lectio viij.

COmmúne namque bellum & doctóribus & discípulis excitabátur; quippe cùm doctrína illa & régiis sanctiónibus & consuetúdini adversári viderétur. Siquidem hortabántur, ut ab idólis absísterent, aras despícerent, quas & patres & majóres eórum colúerant, ab impúris dogmátibus resilírent, ridérent solemnitátes, initiatiónes respuérent, quæ ipsis máximè treménda & formidabília videbántur; pro quibus ánimam dare maluíssent, quàm eórum dicta admíttere, & in Natum ex María crédere: qui ad prǽsidis tribúnal ductus, sputis dehonestátus, innumeráque passus, execrándâ morte afféctus, sepultúsque resurrexísset. Quodque stupéndum erat, cruciátus ómnibus noti erant, flagélla nempe, cólaphi, contumé-liæ oris sputo dehonestáti, plagæ, crux, sepultúra quasi grátiæ nómine impetráta: sed quæ ad resurrectiónem spectábant, non item; solis enim discípulis post resurrectiónem suam appáruit.

Lectio ix.

ATtamen hæc dicéndo persuadébant, & sic Ecclésiam ædificábant. Quo pacto & quâ ratióne? virtúte jubéntis: ipse namque viam parábat, ipse ómnia difficília facília reddébat. Nisi enim divína quædam virtus hæc perpetrásset, ne vel princípium quidem aut exórdium hæc habuíssent. Quo enim id modo fieri potuísset? Verùm is qui díxerat: Fiat cœlum, & opus exhíbuit; lúceat sol, & astrum osténdit; quique ómnia verbo operátus est: ille étiam has Ecclésias plantávit. Et verbum illud, [Ædificábo Ecclésiam meam,] hæc ómnia operátum est. Tália quippe sunt verba Dei, ópera éxhibent: ópera mirabília atque stupénda.

Oratio. Orémus.

PRótegat nos, Dómine, beatórum Saviniáni Pontíficis, Potentiáni ac Sociò-

rum eórum Mártyrum sæpius repetíta solémnitas; ut quorum patrocínia sine intermissióne recólimus, perpétuam defensiónem sentiámus; Per Dóminum.

Die XXVII.
In Vigilia
SS. Simonis & Judæ,
Apostolorum.

Officium de Feria ut in Psalterio.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente; fiuntque ex tribus duæ.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio iij. *c.* 15. 1. *ad* 7.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Ego sum vitis vera; & Pater meus agrícola est. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 80. §. 1.

ISte locus Evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, & discípulos suos pálmites; secúndùm hoc dicit quòd est caput Ecclésiæ; nosque membra ejus, mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus. Uníus quippe natúræ sunt vitis & pálmites: proptèr quod cùm esset Deus, cujus natúræ non sumus, factus est homo, ut in illo fíeret vitis humána natúra, cujus & nos hómines pálmites esse possémus.

Ad Laudes, *Preces flexis genibus, ut in Psalterio, & sic ad Horas.*

Oratio. Orémus.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut sicut Apostolórum tuórum Simónis & Judæ gloriósa natalítia prævenímus, sic ad tua beneficia promerénda majestátem tuam pro nobis ipsi prævéniant; Per Dóminum.

Die XXVIII.
In Festo
SS. SIMONIS et JUDÆ,
Apostolorum.

Duplex-Majus.

Omnia de Communi Apostolorum, j.

Pridie Ad Vesperas, *Oratio*, Deus, qui nos, *infrà.*

Fit Commemoratio S. Faronis, Meldensis Episcopi, Ant. Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

In II. Nocturno.

Ex Commentário sancti Hierónymi Presbyteri, in Matthæum.

Lectio iv. *Lib.* 1. *cap.* 10.

SImon Cananæus de vico Cana Galilææ, ubi aquam Dóminus vertit in vinum, ipse est qui in álio Evangelísta scríbitur Zelótes; Cana quippe Zelus interpretátur.... Thaddæus ab Evangelísta Luca Judas Jácobi dícitur; & álibi appel-

látur Lebbæus, quod interpretátur Córculum: credendúmque est eum fuísse trinóminem; sicut Simon, Petrus, & filii Zebedæi, Boanérges ex firmitáte & magnitúdine fidei nomináti sunt.

Ex libro ejúsdem sancti Hierónymi, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio v. *cap.* 14.

JUdas frater Jacóbi, parvam quidem, quæ de septem Cathólicis est, Epístolam relíquit. Et quia de libro Enoch, qui apócryphus est, in ea assúmit testimónium, à plerísque rejícitur: tamen autoritátem vetustáte jam & usu méruit, & inter sanctas Scriptúras computátur.

Ex libéllo sancti Adónis Epíscopi, de festivitátibus Apostolórum.

Lectio vj. *cap.* 11.

THaddæus apud Mesopotámiam, Simon verò apud Ægyptum tráditur prædicásse: inde simul Pérsidem ingréssi, cùm fidei Christi innúmeram gentis ipsíus multitúdinem subdidíssent, & Ecclésiam Dómini latè jam fundátam vidérent; martyrium ibi, cursum témporis expléntes, beáto certámine consummavérunt; honorificè sepúlti à pópulis Christiánis, quos Dómino ipsi genúerant. Quod quidam putant Simónem Apóstolum unum de Duódecim, ipsum esse qui sub Trajáno crucem passus sit, omníno falsum est. Nam & Beda sanctus Présbyter, qui hoc super Acta Apostolórum sentit, Isidórum secútus, in libro Retractatiónum se hoc non benè sensísse reprehéndit. Sed & históriâ Ecclesiástica, non de Apóstolo, sed de álio Simóne gesta narrat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio vij. *c.* 14. 22. *ad* 25.

IN illo témpore; Dicit Jesu Judas, non ille Iscariótes: Dómine, quid factum est, quia manifestatúrus es nobis teípsum, & non mundo? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 76. §. 1.

INterrogávit Jesum Judas, non ille tráditor ejus, qui Iscariótes cognominátus est; sed cujus Epístola inter Scriptúras canónicas légitur: [Dómine, quid factum est quia nobis manifestatúrus es teípsum, & non mundo?] Simus cum ipsis tanquam interrogántes discípuli, communémque magístrum audiámus & nos. Judas enim sanctus, non immúndus; nec insectátor Dómini, sed sectátor, causam quæsívit, quare se non mundo, sed suis manifestatúrus esset Jesus: quare ad-

uc módicum & mundus on vidéret eum, ipsi autem dérent eum.

Lectio viij. *n.* 2.

RّEspóndit Jesus, & dixit ei: Si quis díligit me, rmónem meum servábit; Pate meus díliget eum, ad eum veniémus, & ansiónem apud eum faémus. Qui non díligit me, rmónes meos non servat.] :ce expósita est causa, quase suis manifestatúrus est, m aliénis quos mundi nómine appéllat; & ipsa est usa quòd hi díligant, illi m diligant. Ipsa causa est qua sacer ínsonat Psalus: [Júdica me, Deus, discérne causam meam gente non sancta.] Qui im díligunt, quia diliint, eligúntur: Qui verò m díligunt, si linguis hóinum loquántur & Angerum, fiunt æraméntum nans & cymbalum tínens.

Lectio ix. *n.* 4.

NE quis exístimet Patrem tantúmmodo & Filium ie Spíritu-sancto apud diStóres suos fácere mansiónem, récolat quod supériùs Spíritu-sancto dictum est: Quem mundus non pot accípere, quia non vit eum nec scit eum; vos item cognoscétis eum, quia ud vos manébit, & in bis erit.] Ecce facit in nctis cum Patre & Fílio nctus étiam Spíritus mansiónem; intus útique tanquam Deus in templo suo. Deus Trínitas Pater & Fílius & Spíritus-sanctus véniunt ad nos, dum venímus ad eos; véniunt subveniéndo, venímus obediéndo; véniunt illuminándo, venímus intuéndo; véniunt impléndo, venímus capiéndo: ut sit nobis eórum non extrária vísio, sed intérna; & in nobis eórum non transitória mánsio, sed ætérna. Sic mundo non se Fílius maniféstat.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti; da nobis sanctórum tuórum Simónis & Judæ glóriam sempitérnam proficiéndo celebráre, & celebrándo profícere; Per Dóminum.

Pro Commemoratione S. Faronis, Ant. In bonitáte, ℣. Státuit, xxvij.

ORATIO. Orémus.

DA nobis, quæsumus, Dómine, fámulis tuis inviolábilem fídei firmitátem; ut beáti Farónis Pontíficis tránsitum celebrántes, méritis ipsíus interveniéntibus, regni cœléstis gáudia consequámur; Per Dóminum.

IN VESPERIS, *fit Commemoratio S. Baldi Pœnitentis, Ant.* Dómine, ℣. Dixi, *Oratio*, Deus reverténtium, lxij.

DIE XXIX.
In Festo
SANCTI BALDI,
Pœnitentis.
Simplex.
De Communi SS. Pœnitentium, lxij.
Ex Chronic. Senon.
Lectio iij.

Baldus, in vindíctam gravíssimi scéleris, cujus reus erat, post várias peregrinatiónes, tandem Sénonas venit ad beátum Arthémium præsulem, illíus sanctitátis famâ attráctus. Cui cùm fassus esset crimen, & ab eo pœniténtiam enixè postuláffet; quam injúnxit sanctus Póntifex, eam ædificáto in monte trans Icaúnam flúvium vili tuguríolo, singulári zelo perfécit; ibi per réliquum vitæ tempus cilício indútus, crudis gramínibus, pane secundário, & aquâ víctitans. Tandem mirâ sanctitáte clarus, præséntis vitæ labórem cum ætérna réquie commutávit circa inítium séptimi séculi. Corpus illíus in vértice prædícti montis sepúltum est; ubi póstea sub ejus invocatióne extrúcta fuit Ecclésia, in qua sanctæ ejúsdem relíquiæ frequénti populórum concúrsu colúntur. Caput verò Sénonis in Ecclésia parœciáli sanctæ Colúmbæ religióse asservátur.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XXX.
In Festo
SANCTI LEONIS
Papæ, & Ecclesiæ Doctoris.
Semiduplex.
De Communi SS. Doctorum, xxxv.
Oratio, Deus, qui pópulo tuo, xl.
Ex vitâ S. Leonis inter ejus opera novæ editionis.
Lectio ij.

Leo, Románus, factus Diáconus, Sixto Pontífici autor fuit ne recíperet Juliánum Pelagiánum in communiónem Ecclésiæ súbdolè irrepéntem, ut sedem amíssam recuperáret. Missus in Gálliam, ut dissidéntes inter se Aétium & Albínum Romános duces conciliáret, públicâ legatióne revocátur ut Sixto succéderet. Quatiebátur intérim totus penè orbis Christiánus váriis hæreticórum tempestátibus. Oriéntem Nestoriáni, Occidéntem Pelagianórum relíquiæ infestábant. Manichæos, qui ex Africa à Vándalis devastáta Romam conflúxerant, cum Cathólicæ communiónis spécie perfídiam suam tégerent, ne occúlti nocérent, iis præsértim detéxit indíciis quòd Dominicâ die & Féria secúndâ jejunárent in honórem Solis & Lunæ, & Sánguinem redemptiónis nostræ haurire omníno decliná-

rent. Pelagianórum relíquias extínxit; Priscillianistárum renascéntem hæresim, congregátâ in Hispánia Synodo, proscrípsit. Concílio quarto Œcuménico apud Chalcédonem celebráto perlécta est illíus ad Flaviánum epístola, quam ad se missam Galliárum Epíscopi summis laúdibus excéperant; & ab univérsis acclamátum: Petrus per Leónem ita locútus est. Cujus Concílii definitiónem advérsùs Eútychen & Dióscorum ad eósdem Gálliæ Epíscopos transmísit. Missus à Valentiniáno Imperatóre ad Attilam qui Aquiléïam expugnáverat, pacem inter eos compósuit. Romam revérsus, Genseríco urbem invadénti persuásit, ut ab incéndio & cædibus abstinéret.

Lectio iij.

Canonum propugnátor fuit acérrimus; multáque sanctè & utíliter decrévit. Cléricum ultériùs ab alieno Epíscopo suum in clerum ascribi, ordinári digamos, solémne baptísma nisi pervigílio Paschæ & Pentecóstes administrári prohíbuit. Epíscopum qui relíctâ sui civitáte majórem sedem ambíerit, utrâque spoliándum esse cénsuit. Vóluit ut qui Diáconus aut Sacérdos esset ordinándus, per omnes officii clericális Ordines proveherétur; ut diutúrno disceret témpore, cujus & doctor esset futúrus. Plúrimis fúnctus labóribus, multísque luculénter scriptis, cùm Ecclésiam ab hæreticórum labe vindicásset, & Itáliam à barbarórum vastatióne; explétis in pontificátu vigínti & ampliùs annis, ábiit ad Dóminum anno quadringentésimo sexagésimo primo; propter pietátem, eruditiónem, & tot res præclárè gestas, méritò Magni nómine commendátus.

DIE XXXI.
In Vigilia
OMNIUM SANCTORUM.

Officium de Feria, ut in Psalterio.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente: ex tribus fiunt duæ.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. *c. 6. 20. ad 23.*

IN illo témpore; Elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat: Beáti páuperes; quia vestrûm est regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 5. §. 62. 63.

NUnc dicámus quemádmodum in quátuor benedictiónibus sanctus Lucas benedictiónes sit octo compléxus. Et quidem scimus virtútes esse quátuor cardinâles, Temperántiam, Justítiam, Prudéntiam, For-

titúdinem. Qui pauper est spíritu, avárus non est. Qui flet, non supérbit; sed mitis est & pacátus. Qui luget, humiliátur. Qui justus est, non negat quod scit ómnibus ad usum commúniter datum. Qui miserétur, largítur de suo. Qui suum donat, non quærit aliénum, nec dolum próximo struit. Connéxæ ígitur sibi sunt concatenatæque virtútes; ut qui unam habet, plures habére videátur: & Sanctis una cómpetit virtus, sed ejus quæ fúerit ubérior, ubérius est præmium.

AD LAUDES.

Dicuntur Preces, flexis genibus, ut in Psalterio, 148.

Oratio. Orémus.

Domine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam; & quorum prævenímus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam; Per Dóminum.

AD HORAS, *dicuntur etiam Preces, flexis genibus, ut in Psalterio.*

Vespera de Festo sequenti.

I E I, N O V E M B R I S.

IN FESTO

NIUM SANCTORUM.

ANNUALE-MINUS.

V ESPERIS.
lmi de Feria.
Jsti in perpétuum
vivent, & apud
Dóminum est mer-
n. *Sap.* 5. 16.
;. E. Cogitátio illó-
d Altíssimum: ídeo
: regnum decóris,
na speciéi de manu
Sap. 5. 16. 17.
1. D. Addúcet illos
s portátos in honó-
fílios regni; addú-
jucunditáte in lú-
ajestátis suæ, cum
ordia. *Baruch* 5. 6.

4. d. Habitábunt in
m, & anáthema non
pliùs; sed sedébit Je-
 secúra. *Zach.* 14.

7. a. Gaúdium &
invenietur in ea, gra-
áctio, & vox laudis:
item in sempitérnum
ai. 51. 3. 6.
TULUM. 1. *Cor.* 2.
9. 10.
ulus non vidit, nec
uris audívit, nec in
minis ascéndit, quæ
præparávit Deus iis qui dílí-
gunt illum: nobis autem re-
velávit Deus per Spíritum
suum.

℟. Inebriabúntur ab uber-
táte domûs tuæ, Dómine,
* Et † Torrénte voluptátis
tuæ potábis eos; quóniam
apud te est fons vitæ. *Ps.*
35. 9. 10. ℣. Agnus qui in
médio throni est, dedúcet
eos ad vitæ fontes aquárum.
Apoc. 7. 17. * Et torrénte.
Glória. † Torrénte.

Hymnus, Cœlo quos eá-
dem, *infrà in II. Vespe-
ris.*

℣. Vénient, & laudábunt
in mónte Sion: ℟. Et cón-
fluent ad bona Dómini. *Jer.*
31. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F.
Redémpti à Dómino, vé-
nient in Sion cum laude: &
lætítia sempitérna super ca-
put eórum: gaúdium & læ-
títiam obtinébunt. *Isai.* 35.
10.

ORATIO. Orémus.

DEus, apud quem óm-
nium Sanctórum in cœ-
lis est ætérna festívitas, trí-
bue, quæsumus, eórum sic

nos in terris renováre solémnia; ut adunáta eorúmdem intercéssió, & abundantióra præstet exémpla virtútum, & majóra nobis obtíneat augménta gratiárum; Per Dóminum.

Completorium, *ut in die, infrà*, 485.

Orationes, Deus, apud quem, *suprà*, & Véritas, *sub una conclusione.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum, qui glorificátur in consílio Sanctórum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 88. 8.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Vos sancti Próceres, vos
Súperûm chori,
Cœli quotquot habet régia
Príncipes,
Nostros nunc date vestris
Cantus júngere cántibus.

Primis ante álios, glória
Cœlitum,
Christi Virgo parens fulget
honóribus;
Divinóque sevérum
Flectit pígnore Júdicem.

Astant Spirítuum mille ácies throno,
Regi sancta ferunt vota
cliéntium:
Hic Baptísta profúndo
Lucis flúmine mérgitur.

Quorum núntia vox, orbis ad últimas
Christum vox résonans intónuit plagas;
Præcónes duodéni
Sacris Vátibus ássident.

Fuso purpúrei sánguine
Mártyres,
Et puro níveæ péctore Vírgines,
Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosis.

Qui pavére suos Præpósiti
greges,
Pascúntur súpero Númine
plénius;
Qui flevére, serénus
Abstérgit lácrymas Pater.

A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri;
Qui mundum réparat, máxima Fílio;
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini.
Amen.

Psalmi de Dominica, & sic in toto Officio.

In I. Nocturno.

Ant. 4. E. Elécti mei non laborábunt frustrà, quia semen benedictórum Dómini est, dicit Dóminus. *Isai.* 65. 23. 25.

Ant. 3. a. Grátia Dei, & misericórdia est in Sanctos ejus, & respéctus in eléctos illíus. *Sap.* 4. 15.

Ant. 7. a. Déxterâ suâ teget eos Dóminus, & bráchio sancto suo defénder illos. *Sap.* 5. 17.

℣. Non derelínquet Dóminus Sanctos suos; ℟. In ætérnum conservabúntur. *Ps.* 36. 28.

pocalypsis beáti
ıis Apóstoli.

c. 4. 2. *ad* 8.
ėdes pósita erat in
› , & supra sedem
ns : & qui sedé-
lis erat aspéctui lá-
dis & sárdinis : &
a circúitu sedis, sí-
ǝni smarágdinæ. Et
tu sedis sedília vi-
uátuor ; & super
vigínti quátuor se-
sedéntes , circum-
'estiméntis albis , &
tibus eórum corónæ
Et de throno proce-
fulgura , & voces ,
trua : & septem lám-
ardéntes ante thro-
qui sunt septem spí-
Dei. Et in conspéctu
anquam mare vítreum
: crystállo : & in mé-
:dis , & in circúitu se-
quátuor animália plena
is antè & retrò. Et áni-
primum símile leóni ,
ecúndum ánimal símile
lo , & tértium ánimal
ɪens fáciem quasi hómi-
, & quartum ánimal sí-
e áquilæ volánti. Et quá-
ɔr animália , síngula eó-
m habébant alas senas ; &
circúitu , & intus plena
nt óculis : & réquiem non
ıbébant die ac nocte , di-
ēntia : Sanctus , Sanctus ,
anctus, Dóminus Deus om-
ıípotens , qui erat , & qui
:st , & qui ventúrus est.

℟. Qui confídunt in Dó-
mino, intélligent veritátem,
& * Fidéles in dilectióne ac-
quiéscent illi ; quóniam do-
num & pax est eléctis ejus.
Sap. 3. 9. ℣. Diligéntibus
Deum ómnia cooperántur
in bonum , iis qui secúndùm
propósitum vocáti sunt san-
cti. *Rom.* 8. 28. * Fidéles.

Lectio ij. *c.* 5. 1. *ad* 8.

Et vidi in déxtera sedén-
tis supra thronum , li-
brum scriptum intùs & fo-
rìs, signátum sigíllis septem.
Et vidi Angelum fortem ,
prædicántem voce magnâ :
Quis est dignus aperíre li-
brum , & sólvere signácula
ejus? Et nemo póterat , ne-
que in cœlo, neque in terra,
neque subtus terram , ape-
ríre librum , neque respíce-
re illum. Et ego flebam mul-
tùm , quóniam nemo di-
gnus invéntus est aperíre
librum , nec vidére eum. Et
unus de senióribus dixit mi-
hi : Ne fléveris ; ecce vicit
leo de tribu Juda, radix Da-
vid, aperíre librum , & sól-
vere septem signácula ejus.
Et vidi : & ecce in médio
throni & quátuor animá-
lium , & in médio senió-
rum, Agnum stantem tan-
quam occísum , habéntem
córnua septem , & óculos
septem ; qui sunt septem
spíritus Dei , missi in om-
nem terram. Et venit , &
accépit de déxtera sedéntis
in throno librum. Et cùm
aperuísset librum , quátuor
animália , & vigínti quá-
tuor senióres cecidérunt co-

ram Agno, habéntes singuli cítharas, & phíalas aúreas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Mutábunt fortitúdinem, assúment pennas sicut áquilæ; * Current, & non laborábunt; ambulábunt, & non deficient. *Isai,* 40. 31. ℣. Qui vocávit in ætérnam suam glóriam, ipse perficiet, confirmábit, solidabítque. 1. *Petr.* 5. 10. * Current.

Lectio iij. *c.* 5. 9. *ad fin.*

Et cantábant cánticum novum, dicéntes: Dignus es, Dómine, accípere librum, & aperíre signácula ejus; quóniam occísus es, & redemísti nos Deo in sánguine tuo, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne; & fecísti nos Deo nostro regnum, & sacerdótes; & regnábimus super terram. Et vidi, & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & seniórum: & erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. Et omnem creatúram quæ in cœlo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo; omnes audívi dicéntes: Sedénti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéstas in sécula seculórum. Et quátuor animália dicébant: Amen. Et vigínti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas; & adoravérunt Vivéntem in sécula seculórum.

℟. Justórum ánimæ * In manu Dei sunt, & non tanget illos torméntum mortis: † Spes illórum immortalitate plena est. *Sap.* 3. 1. 4. ℣. Respóndit Judæis Jesus: Oves meæ non períbunt in ætérnum, & non rápiet eas quisquam de manu mea. *Joan.* 10. 25. 28. * In manu Dei sunt. Glória. † Spes.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. *Matt.* 13. 43.

Ant. 2. D. Non erunt in memória prióra, & non ascéndent super cor, & non audiétur ultrà vox fletûs. *Isai.* 65. 17. 19.

Ant. 5. a. Lætabúntur sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres captâ prædâ, quando dividunt spólia. *Isai.* 9. 3.

℣. Exultábunt Sancti ℟. In glória. *Ps.* 149. 5.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. *in festo Omnium Sanctorum*, §. 5.

Lectio iv.

Ad quid Sanctis laus nostra, ad quid glorificatio nostra, ad quid nostra

hæc ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres, quos juxta verácem Fílii promissiónem honoríficat Pater cœléstis? Quò eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi, honórum nostrórum Sancti non egent, nec quicquam eis nostrâ devotióne præstátur. Planè quòd eórum memóriam venerámur, nostrâ ínterest, non ipsórum. Vultis scire quantùm ínterest nostrâ? Ego in me, fáteor, ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári.

℟. Fulgébunt Justi, & tanquam scintíllæ in arundinéto discúrrent; judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis; * Et regnábit Dóminus illórum in perpétuum. *Sap.* 3. 7. 8. ℣. Erunt sacerdótes Dei & Christi, & regnábunt cum illo. *Apoc.* 20. 6. * Et regnábit.

Lectio v. *Paulò pòst.*

QUando & nos addémur ad patres nostros? quando essentiáliter præsentábimur eis? Hoc enim primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memória vel éxcitat vel íncitat magis, ut eórum tam optábili societáte fruámur, & mereámur concíves & contubernáles esse spirítuum beatórum, miscéri cœtui Patriarchárum, cúneis Prophetárum, senátui Apostolórum, Mártyrum exercítibus numerósis, Confessórum collégiis, Vírginum choris; in ómnium dénique cólligi & collætári communióne Sanctórum.

℟. Laudábunt præ exultatióne cordis, & Dóminus Deus servos suos vocábit nómine álio; quia * Oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres, & abscónditæ sunt ab óculis. *Isai.* 65. 14. 15. 16. ℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt. *Apoc.* 21. 4. * Oblivióni tráditæ sunt.

Lectio vj. §. 6.

PRæstolátur nos Ecclésia illa primitivórum, & neglígimus: desíderant nos Sancti, & parvi-péndimus: expéctant nos Justi, & dissimulámus. Excitémur aliquándo, fratres: resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursum sunt, quæ sursum sunt sapiámus. Desiderémus desiderántes nos, properémus ad præstolántes nos, expectántes nos votis præoccupémus animórum. Ecce enim nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hìc quoque [quàm bonum, & quàm jucúndum, habitáre fratres in unum!] Quidquid enim, sive intérius, sive extérius, moléstum occúrrit, ipso útique tam ger

manórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectabílior, quàm beátior únio, ubi nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, ubi omnes perfécta cáritas indissolúbili fœdere colligábit! ut sicut Pater & Fílius unum sunt, sic & nos unum simus in ipsis.

℟. Non egébunt lúmine solis, quóniam Dóminus Deus illuminábit illos, * Et † Regnábunt in sécula seculórum. *Apoc.* 22. 5. ℣. Suscípient regnum Sancti Dei altíssimi; & obtinébunt regnum usque in séculum. *Dan.* 7. 18. * Et regnábunt. Glória. † Regnábunt.

In III. Nocturno.

Ant. 6. F. Deus, qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ diléxit nos, consedére fecit in cœléstibus. *Ephes.* 2. 4. 6.

Ant. 8. G. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctórum in lúmine, & tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1. 12. 13.

Ant. 6. C. Nos omnes reveláta fácie glóriam Dómini speculántes, in eámdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem. 2. *Cor.* 3. 18.

℣. Fecit nos Christus regnum & sacerdótes Deo & Patri suo: ℟. Ipsi glória & impérium in sécula. *Apoc.* 1. 6.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 5. 1. *ad* 12.

IN illo témpore; Videns Jesus turbas, ascéndit in montem; & cùm sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus: & apériens os suum, docébat eos, dicens: Beáti paúperes spíritu; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in cap. 5. *Matt.*

BEáti paúperes spíritu, hoc est quod álibi légimus: [Et húmiles spíritu salvábit.] Ne quis autem putáret paupertátem, quæ nonnúnquam necessitáte portátur, à Dómino prædicári, adjúnxit, [spíritu,] ut humilitátem intellígeres, non penúriam. [Beáti paúperes spíritu:] qui propter Spíritum-sanctum voluntáte sunt paúperes. Unde super hujuscémodi paupéribus & Salvátor per Isaíam lóquitur: [Dóminus unxit me, propter quod evangelizáre paupéribus misit me.] Beáti mites; quóniam ipsi possidébunt terram.] Non terram Judæ, nec terram istius mundi: non terram maledíctam, spinas & tríbulos afferéntem, quam crudelíssimus quisque & bellátor magìs póssidet; sed terram quàm

'salmísta, desíderat,
[Credo vidére bo-
nini in terra vivén-

3rátias ágimus tibi,
e Deus omnípotens,
, qui eras, & qui
ıs es ; quia, * Re-
, & advénit tempus
: mercédem servis
k Sanctis. Apoc. 11.
. ℣. Déxtera tua, Dó-
magnificáta est in
dine. Exod. 15. 6.
ıásti. & advénit tem-
ddere mercédem ser-
s, & Sanctis.

Lectio viij.

ti qui lugent; quó-
iam ipsi consolabún-
Luctus hic non mor-
m pónitur commúni
ıatúræ; sed peccátis &
mortuórum. Sic flevit
muël Saúlem; quia
úerat Deum quòd un-
eum regem super Is-
Sic & Paulus Apóstolus
ac lugére se dicit eos,
post fornicatiónem &
ındítiam: non egérunt
téntiam. [Beáti qui
unt & sítiunt justí-
.] Non nobis sufficit
justítiam, nisi justítiæ
mur famem: ut sub
exémplo nunquam nos
justos, sed semper esu-
justítiæ ópera intelligá-
[Beáti misericórdes.]
ricórdia non solùm in
mósynis intellígitur, sed
mni peccáto fratris, si al-
ltérius ónera portémus.

℟. Repléti sumus misericórdiâ tuâ, Dómine; & exultávimus, & delectáti sumus. * Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, annis quibus vídimus mala. Ps. 89. 14. 15. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. 2. Cor. 4. 17. * Lætáti sumus.

Lectio ix.

Beáti mundo corde; quóniam ipsi Deum vidébunt.] Quos non árguit consciéntia ulla peccáti. Mundus mundo corde conspícitur: templum Dei non potest esse pollútum. [Beáti pacífici.] Qui primùm in corde suo, deinde & inter fratres dissidéntes pacem fáciunt. Quid enim prodest álios per te pacári, cùm in tuo ánimo sint bella vitiórum? [Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam.] Signánter dicit: [Propter justítiam.] Multi enim persecutiónem propter sua peccáta patiúntur, & non sunt justi.

℟. Redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni pópulo, & natióne; * Et † Fecísti nos Deo nostro regnum & sacerdótes; & regnábimus. Apoc. 5. 9. 10. ℣. Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti, & portásti eum ad habitáculum sanctum tuum.

p
fu
fe
E

cit
ru
lit
nis

revel
mini
dem

:áti, qui hábitant in
ıa, Dómine, ℟. In
eculórum laudábunt
83. 5.
:nedictus, *Ant.* 1. D.*
prædestinávit Deus,
vocávit; & quos vo-
hos & justificávit:
ıutem justificávit, il-
glorificávit. *Rom.* 8.

ATIO. Orémus.
Ɐnípotens sempitérne
Deus, qui nos ómnium
órum tuórum mérita
una tríbuis celebritáte
tári; quæsumus, ut
erátam nobis tuæ pro-
:iónis abundántiam,
iplicátis intercessóribus,
áris; Per Dóminum.

ID HORAS.
fine Hymnorum, Do-
:ia
·NS sanctitátis, ô Deus,
·nagna merces es nimis,
ıta Sanctórum quies;
tibi sit glória.
·\men.

D PRIMAM.
·t. Vidi.
:ationes, Omnípotens,
, & Dómine Deus om-
ns, *sub eadem conclu-*

CANON.
Concílio Tridentíno.
, 25. *de invocatione Sanctorum.*
'ndat sancta Synodus
omnibus docéndi mu-
·rámque sustinéntibus,
ut... fidéles diligénter ins-
truant, docéntes eos, San-
ctos unà cum Christo reg-
nántes, oratiónes suas pro
homínibus Deo offérre; bo-
num atque útile esse sup-
plíciter eos invocáre.

AD TERTIAM.

Ant. In circúitu sedis.

CAPITULUM. *Apoc.* 4. 10.

PRocidébant vigínti quá-
tuor senióres ante se-
déntem in throno, & ado-
rábant vivéntem in sécula
seculórum.

℟. *br.* Lætámini in Dó-
mino, & exultáte, Justi;
* Allelúia, allelúia. ℟. Læ-
támini. ℣. Et gloriámini
omnes recti corde; * Alle-
lúia. Glória. ℟. Lætámini.
Ps. 31. 11.

℣. In ætérnum exultá-
bunt, & habitábis in eis:
℟. Et gloriabúntur in te.
Ps. 5. 12.

AD SEXTAM.

Ant. Vidi turbam mag-
nam.

CAPITULUM. *Apoc.* 19. 4. 5.

ADoravérunt Deum se-
déntem super thronum,
dicéntes: Amen; Allelúia.
Et vox de throno exívit,
dicens: Laudem dícite Deo
nostro, omnes servi ejus.

℟. *br.* Cantáte Dómino
cánticum novum; * Alle-
lúia, allelúia. ℟. Cantáte
℣. Laus ejus in ecclésia s

ctórum. * Allelúia, Glória. ℟. Cantáte. Ps. 149. 1.

℣. Exultáte, Justi, in Dómino: ℟. Rectos decet collaudátio. Ps. 32. 1.

AD NONAM.

Ant. Exultábunt.

Capitulum. Apoc. 19. 6. 7.

Audívi quasi vocem turbæ magnæ, & sicut vocem aquárum multárum, & sicut vocem tonitruórum magnórum, dicéntium: Allelúia; quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei.

℟. br. Benedícite Dóminum, omnes Elécti ejus; * Allelúia, allelúia. ℟. Benedícite. ℣. Agite dies lætítiæ, & confitémini illi. * Allelúia. Glória. ℟. Benedícite. Tob. 13. 9.

℣. Benedícite, spíritus & ánimæ Justórum, Dómino, ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sǽcula. Dan. 3. 86.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui elégit nos in Christo, ut essémus sancti. Ephes. 1. 3. 4.

Ant. 3. a. Ipsius sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus ut in illis ambulémus. Ephes. 2. 10.

Ant. 7. a. Prædestinávit nos in adoptiónem filiórum secúndùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in Fílio suo. Ephes. 1. 5. 6.

Ant. 1. D. * Salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis; ut justificáti grátiâ ipsius, herédes simus secúndùm spem vitæ ætérnæ. Tit. 3. 5. 7.

Ant. 6. F. Fílii sanctórum sumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. Tob. 2. 18.

Capitulum. 1. Joan. 3. 2.

Caríssimi, nunc fílii Dei sumus; & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est.

℟. Cùm vénerit quod perféctum est, evacuábitur quod ex parte est. * Vidémus nunc per spéculum in ænígmate; tunc autem fácie ad fáciem. 1. Cor. 13. 10. 12. ℣. In lúmine tuo, Dómine, vidébimus lumen. Ps. 35. 10. * Vidémus. Glória. * Vidémus.

Hymnus. Santol. Vict.

Cœlo quos eádem glória consécrat,
Terris vos eádem concélebrat dies:
Læti vestra simul præmia pángimus,
Duris parta labóribus.

Jam vos pascit Amor, núdaque Véritas;
De pleno bíbitis gaúdia flúmine:
Illic perpétuam mens sátiat sitim,
Sacris ébria fóntibus.

Altis secum hábitans in penetrálibus,
Se Rex ipse suo contúitu beat;
Illabénsque, suî pródigus, íntimis
Sese méntibus ínserit.

Altari médio, cui Deus ínsidet,
Agni fumat adhuc innócuus cruor:
Quæ mactáta Patri se semel óbtulit,
Se jugis litat hóstia.

Pronis turba senum cérnua fróntibus,
Inter tot rútili fúlgura lúminis,
Regnánti Dómino dévovet aúrea
Quæ ponit diadémata.

Gentes innúmeræ, conspícuæ stolas
Agni purpúreo sánguine cándidas,
Palmis læta cohors cántibus æmulis
Ter Sanctum célebrant Deum.

Sit laus summa Patri; summaque Fílio;
Sit par sancte tibi laus quoque Spíritus,
Qui das pro méritis, óptimus árbiter,
Te totum simul ómnibus.
Amen.

℣. Justi confitebúntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Beáti mundo corde; quóniam ipsi Deum vidébunt: beáti pacífici; quóniam fílii Dei vocabúntur: beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matt.* 5. 8. 9. 10.

Post Benedicámus Dómino, (*nisi sit Sabbatum*) *dicuntur Vesperæ de Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, ut infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Réddidit Deus Justis mercédem labórum suórum, & dedúxit illos in via mirábili. *Sap.* 10. 17.

In fine Hymni, Doxologia, Fons sanctitátis, ô Deus, &c. *ut suprà*, 483.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. *Dan.* 7. 22.

Orationes, Omnípotens, *suprà*, & Véritas, *sub eadem conclusione.*

DIE II.

IN COMMEMORATIONE OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

SOLEMNE.

¶ *Hoc Festum, si occurrat in Dominica, transfertur in Feriam II. tuncque Vesperæ de Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum dicentur post Vesperas Dominicæ, eodem ritu quo infrà.*

Vesperæ, Officium Nocturnum, & Horæ incipiuntur absolutè sine Deus, in adjutórium.

AD VESPERAS.

Incipiuntur adsolutè ab impositione Antiphonæ.

Ant. 7. c. Homo vanitáti símilis factus est; dies ejus sicut umbra prætéreunt. *Ps.* 143. 4.

Ps. Diléxi, 48.

Ant. 2. D. Homo brevi vivens témpore, replétur multis misériis: quasi flos egréditur, & contéritur. *Job* 14. 1. 2.

Ps. Ad Dóminum, 49.

Ant. 8. G. Ibit homo in domum æternitátis suæ; & cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium. *Eccle.* 12. 5. 14.

Ps. Levávi óculos, 49.

Ant. 7. c. Omnes manifestári opórtet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. 2. *Cor.* 5. 10.

Ps. De profúndis, 86.

Ant. 2. D. Meménto creatóris tui, ántequam revertátur pulvis in terram suam unde erat, & spíritus rédeat ad Deum qui dedit illum. *Eccle.* 12. 1. 7.

Ps. Confitébor tibi, Dómine, ... quóniam audísti, 123.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur: ámodo jam dicit Spíritus, ut requiéscant à labóribus suis; ópera enim illórum sequúntur illos. *Apoc.* 14. 13.

Finitâ Antiphonâ, statim sine Dóminus vobíscum, *dicitur Oratio*, Fidélium, *infrà ad Laudes.* ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

COMPLETORIUM, *ut suprà.*

ꝉFFICIUM NOCT.
it. Deum cui omnes
, * Veníte, adoré-.
Luc. 20. 38.
94. Veníte, 2. *in cu-*
re dicitur, Réquiem
im, &c.
I. Nocturno.
t. 1. D. Adæ dixit
: In sudóre vultûs tui
ris pane, donec rever-
n terram de qua sump-
s; quia pulvis es, & in
ré revertéris. *Gen*. 3. 19.
. Verba mea, 4.
nt. 2. D. Ecce breves
tránseunt, & sémitam
uam non revértar, ám-
. *Job* 16. 23.
ꝟ. Dómine, ne in furó-
10. . . . Miserére, 5.
nt. 1. *a*. Rursum circúm-
or pelle meâ, & Deum
im óculi mei conspec-
sunt: repósita est hæc
s mea in sinu meo. *Job*
26. 27.
ꝟ. Usquequo, Dómine, 32.
ꝟ. Omnes quidem resur-
nus, ℟. Sed non omnes
mutábimur. 1. *Cor*. 15. 51.
Pater noster, *secretò*.
ꝟ. Et ne nos.
Lectiones leguntur abso-
è sine Benedictione; nec
ditur Tu autem, *in fine*
rum.

De libro Job.

Lectio j. *c*. 14. 1. *ad* 6.

HOmo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in júdicium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde paululùm ab eo, ut quiéscat; donec optáta véniat, sicut mercenárii, dies ejus.

℟. Scio quòd, cxix.

Lectio ij. *v*. 7. *ad* 12.

LIgnum habet spem; si præcísum fúerit, rursum viréscit, & rami ejus púllulant. Si senúerit in terra radix ejus, & in púlvere emórtuus fúerit truncus illíus, ad odórem aquæ germinábit, & fáciet comam quasi cùm primùm plantátum est: homo verò cùm mórtuus fúerit, & nudátus atque consúmptus, ubi, quæso, est? Quómodo si recédant aquæ de mari, & flúvius vacuefáctus aréscat: sic homo cùm dormíerit, non resúrget; donec atterátur cœlum, non evigilábit, nec consúrget de somno suo.

℟. Qui dórmiunt, cxx.

Lectio iij. *v*. 13. *ad* 16.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, & abscóndas me, do-

nec pertránseat furor tuus, & constítuas mihi tempus in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ego ad Dóminum, cxx.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Quantus sum ego, ut respóndeam Deo? qui etiámsi habúero quíppiam justum, non respondébo; sed meum júdicem deprecábor. *Job* 9. 14. 15.

Ps. Dóminus regit me, 43.

Ant. 8. G. Loquar in amaritúdine ánimæ meæ; dicam Deo: Noli me condemnáre. *Job* 10. 1. 2.

Ps. Ad te, Dómine, levávi, 44.

Ant. 2. D. Quis mihi hoc tribuat, ut in inférno prótegas me, & abscóndas me, donec pertránseat furor tuus? *Job* 14. 13.

Divis. Ps. 24. Quis est homo, 44.

℣. In médio umbræ mortis, non timébo mala, ℟. Quóniam tu mecum es. *Ps.* 22. 4.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 172. *de Verbis Apostoli*, §. 1. *Aliàs Serm.* 32.

Lectio iv.

Admonet nos beátus Apóstolus, [ut de dormiéntibus, hoc est, mórtuis caríssimis nostris, non contristémur, sicut & céteri qui spem non habent;] spem scílicet resurrectiónis & incorruptiónis ætérnæ. Nam ideo & dormiéntes eos appéllat Scriptúræ veracíssima consuetúdo, ut cùm dormiéntes audímus, evigilatúros mínimè desperémus. Unde étiam cantátur in Psalmo: [Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?] Est ergo de mórtuis, eis qui díligunt, quædam trístitia quodámmodo naturális. Mortem quippe horret, non opínio, sed natúra. Nec mors hómini accíderet, nisi ex pœna quam præcésserat culpa. Quaprópter si animália quæ ita creáta sunt, ut suo quæque témpore moriántur, mortem fúgiunt, díligunt vitam, quantò magis homo, qui sic fúerat creátus, ut si vívere sine peccáto voluísset, sine término víveret? Hinc ítaque necésse est ut tristes simus, quando nos moriéndo déserunt, quos amámus: quia etsi nóvimus eos non in ætérnum relínquere nos mansúros, sed aliquántùm præcédere

stros; tamen mors ipsa natúra réfugit, cùm at diléctum, contrís- nobis ipsíus dilectió- féctum. Ideo non ad- it Apóstolus ut non stémur; sed [non si- teri qui spem non ha-]

Deus meus, cxxj.

io v. §. 1. 2.

Contristámur ergo nos n nostrórum mórtibus sitáte amitténdi, sed spe recipiéndi. Inde tur, hinc consolámur: infírmitas áfficit, hinc réficit: inde dolet hu- condítio, hinc sanat a promíssio. Proínde æ fúneris, ágmina exe- uum, sumptuósa dili- a sepultúræ, monu- órum opuléntia constí- o, vivórum sunt qua- nque solátia, non ad- ia mortuórum. Oratió- ; verò sanctæ Ecclésiæ, ificio salutári, & elee- mis quæ pro eórum spí- is erogántur, non est ándum mórtuos adju- at cum eis misericórdiùs ur à Dómino, quàm eó- peccáta meruérunt. Hoc à Pátribus tráditum, érsa obsérvat Ecclésia; ro eis qui in córporis & uinis Christi communi- e defúncti sunt, cùm psum sacrifícium loco commemorántur, oré- ac pro illis quoque id ri commemorétur. Cùm verò eórum commendandó- rum causâ ópera misericór- diæ celebrántur, quis eis dúbitet suffragári pro qui- bus oratiónes Deo non iná- niter allegántur? Non om- níno ambigéndum est ista prodésse defúnctis; sed tá- libus qui ita víxerint ante morté, ut possint eis hæc utí- lia esse post mortem. Nam qui sine fide quæ per dilec- tiónem operátur, ejúsque sa- craméntis, de corpóribus exiérunt, frustrà illis à suis hujúsmodi pietátis impen- dúntur officia, cujus, dum hìc essent, pígnore carué- runt, vel non suscipiéntes, vel in vácuum suscipiéntes Dei grátiam, & sibi non mi- sericórdiam thesaurizántes, sed iram.

℟. Non intres, cxxj.

Lectio vj. §. 2. 3.

NOn ergo mórtuis nova mérita comparántur, cùm pro eis boni áliquid operántur sui; sed eórum præcedéntibus consequéntia ista reddúntur. Non enim actum est, nisi cùm hìc vi- verent, ut eos hæc áliquid adjuvárent, cùm hìc vívere destitíssent. Et ídeo istam fíniens quísque vitam, nisi quod méruit in ipsa, non póterit habére post ipsam. Permittántur ítaque pia cor- da carórum de suórum mór- tibus contristári dolóre sa- nábili, & consolábiles lá- crymas fundant conditióne mortáli; quas citò réprimat

fidei gaúdium, quâ credúntur fidéles, quando moriúntur, paúlulùm à nobis abíre, & ad melióra transíre. Consoléntur eos étiam fratérna obséquia, sive quæ funéribus exhibéntur, sive quæ doléntibus adhibéntur. Sit pro víribus cura sepeliéndi & sepúlcra construéndi; quia & hæc in Scriptúris sanctis inter bona ópera deputáta sunt: nec solùm in corpóribus Patriarchárum aliorúmque Sanctórum, & humánis cadavéribus quorúcúmque jacéntium; verùm étiam in ipsíus Dómini córpore prædicáti atque collaudáti sunt, qui ista fecérunt. Impleant hæc hómines erga suos officia postrémi múneris, & sui humáni leniménta mœróris. Verùm illa quæ ádjuvant spíritus defunctórum, oblatiónes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántiùs, instántiùs, abundántiùs impéndant, qui suos carne, non spíritu mórtuos, non solùm carnáliter, sed étiam spirituáliter amant.

℟. Manum tuam, cxxj.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Peccávi; quid fáciam tibi, ô custos hóminum? quare non aufers iniquitátem meam? *Job* 7. 20. 21.

Ps. Dóminus illuminátio mea, 45.

Ant. 8. G. Dies mei consumpti sunt absque ulla spe; meménto quia ventus est vita mea. *Job* 7. 6. 7.

Div. Ps. 26. Exaúdi, Dómine, 46.

Ant. 3. c. Parce mihi, Deus; nihil enim sunt dies mei. *Job* 7. 16.

Ps. Quemádmodum desíderat cervus, 64.

℣. Líbera me, Dómine, & pone me juxta te; ℟. Et cujúsvis manus pugnet contra me. *Job* 17. 3.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Coríntlios.

Lectio vij. *c.* 15. 12. *ad* 22.

SI Christus prædicátur quòd resurréxit à mórtuis, quómodo quidam dicunt in vobis quóniã resurréctio mortuórum non est? Si autem resurréctio mortuórum non est; neque Christus resurréxit. Si autem Christus non resurréxit, inánis est ergo prædicátio nostra, inánis est & fides vestra: invenímur autem & falsi testes Dei; quóniam testimónium díximus advérsùs Deum, quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit, si mórtui non resúrgunt. Nam si mórtui non resúrgunt, neque Christus resurréxit. Quòd si Christus non resurréxit, vana est fides vestra; adhuc enim estis in peccátis vestris. Ergo & qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperántes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus.

Nunc autem Christus resurréxit à mórtuis primítiæ dormiéntium; quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriúntur, ita & in Christo omnes vivificabúntur.

℟. Operi mánuum, cxxij.

Lectio viij. *v.* 35. *ad* 44.

SEd dicet áliquis: Quómodo resúrgunt mórtui? qualíve córpore vénient? Insípiens, tu quod séminas non vivificátur, nisi priùs moriátur: & quod séminas, non corpus quod futúrum est séminas; sed nudum granum, ut putà trítici, aut alicújus ceterórum; Deus autem dat illi corpus sicut vult, & unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro, éadem caro: sed ália quidem hóminum, ália verò pécorum, ália vólucrum, ália autem píscium. Et córpora cœléstia, & córpora terréstria; sed ália quidem cœléstium glória, ália autem terréstrium. Alia cláritas solis, ália cláritas lunæ, & ália cláritas stellárum; stella enim à stella differt in claritáte. Sic & resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

℟. Dómine Deus, cxxij.

Lectio ix. *v.* 51. *ad fin.*

ECcce mystérium vobis dico: Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur. In moménto, in ictu óculi, in novíssima tuba: canet enim tuba, & mórtui resurgent incorrúpti; & nos immutábimur. Opórtet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem; & mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absórpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus autem mortis, peccátum est: virtus verò peccáti, lex. Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum. Itaque, fratres mei dilécti, stábiles estóte & immóbiles: abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

℟. Líbera me, cxxiij.

AD LAUDES.

Ant. 8. c. NOlumus vos ignoráre de dormiéntibus, ut non contristémini, sicut & céteri qui spem non habent. 1. *Thess.* 4. 12.

Ps. Miserére meî, Deus, secúndùm, 73.

Ant. 7. c. Sicut in Adam omnes moriúntur, ita & in Christo omnes vivificabúntur. 1. *Cor.* 15. 22.

Ps. Te decet hymnus, 83.

Ant. 8. G. Vobis dícimus quia nos, qui resídui sumus in advéntum Dómini, non præveniémus eos qui dormiérunt. 1. *Thess.* 4. 14.

Ps. Dómine, exaúdi oratiónem meam, áuribus, 113.

Ant. 1. â. Dóminus in tuba Dei descéndet de cœlo; & mórtui qui in Christo sunt, resúrgent primi. 1. *Thess.* 4. 15.

Cant. Dómine omnípotens, cxxiij.

Ant. 5. a. Nos qui vívimus, rapiémur óbviàm Christo in áëra; & sic semper cum Dómino érimus: ítaque consolámini ínvicem in verbis istis. 1. *Thess.* 4. 16. 17.

Ps. Laudáte Dóminum in sanctis ejus, 12.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Fortíssimus Judas misit Jerosólymam offérri pro peccátis mortuórum sacrifícium, benè & religiósè de resurrectióne cógitans. Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvántur. 2. *Mach.* 12. 43. 46.

ORATIO. Orémus.

Fidélium, Deus, ómnium cónditor & redémptor, animábus ómnium Fidélium Defunctórum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

AD HORAS, *Psalmi dicuntur de Dominica, tono recto, absque Antiphona &* Glória Patri.

In fine ultimi Psalmi dicitur, Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis. *Deinde Oratio*, Fidélium, *in cujus fine dicitur*, Requiéscant in pace, *ut suprà.*

AD PRIMAM, *finitâ Oratione dicitur* Confíteor, *more solito.*

Factâ Confessione, non legitur Martyrologium, sed statim fit Lectio Canonis sine Benedictione, & fine Tu autem; *nec dicitur quidquam aliud.*

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Sess.* 6. *can.* 30. & *Sess.* 22. *cap.* 2. & 3.

PRæcipit sancta Synodus Epíscopis, ut sanam de Purgatório doctrínam, à sanctis Pátribus & sacris Concíliis tráditam, à Christi fidélibus credi, tenéri, docéri & ubíque prædicári dilìgénter stúdeant..... Curent autem Epíscopi ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, aliáque

pietátis ópera, quæ à fidélibus pro áliis fidélibus Defúnctis fieri consuevérunt, secúndùm Ecclésiæ institúta piè & devótè fiant.

Officium illud Defunctorum terminatur ad Nonam.

VESPERÆ *de Octava Omnium Sanctorum, ut notatur infrà, (nisi Officium Defunctorum translatum fuerit in Feriam II. tunc enim Vesperæ dicentur de S. Carolo.)*

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Omnium Sanctorum.

Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi dicuntur de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. ex Nocturno diei secundùm Feriam occurrente.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente; fiuntque ex tribus duæ. Lectio* iij. *ut infrà in qualibet die.*

℣. SACERD. Confiteántur, *ut in die.*

AD LAUDES.

Ant. sola, Vidi, *prima de Laudibus diei.*

AD VESPERAS.

Antiph. sola, Benedíctus Deus, *prima de II. Vesperis diei.*

Non dicitur Responsorium.

DOMINICA *intrà Octavam occurrente; totum Officium de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à primis Vesperis, quæ erunt integra de Sabbato antè Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis, & Laudibus.*

DIE III.
De Octava
OMNIUM SANCTORUM.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.
Lib. 22. *cap.* 30. §. 1.
Lectio iij.

Vera ibi glória erit, ubi laudántis nec erróre quisquam, nec adulatióne laudábitur. Verus honor, qui nulli negábitur digno, nulli deferétur indígno: sed nec ad eum ámbiet ullus indignus, ubi nullus permittétur esse nisi dignus. Vera pax, ubi nihil advérsi, nec à seípso, nec ab álio quisquam patiétur. Præmium virtútis erit ipse qui virtútem dedit, eíque seípsum, quo mélius & majus nihil possit esse, promísit. Quid est enim áliud quod per Prophétam dixit: [Ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi plebs;] nisi, Ego ero unde satiéntur, Ego ero quæcúmque ab homínibus honéstè desiderántur, & vita, & salus, & victus, & cópia, & glória, & honor, & pax, & ómnia bona? Sic enim & illud rectè intellígitur, quod

ait Apóstolus: [Ut sit Deus ómnia in ómnibus.] Ipse finis erit desideriórum nostrórum, qui sine fine vidébitur, sine fastídio amábitur, sine fatigatióne laudábitur.

Vespera de Festo sequenti.

DIE IV.
In Festo
SANCTI CAROLI,
Mediolanensis Episcopi.
Duplex-Minus.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Ecclésiam tuam, *infrà*.

Fit Commemoratio Octava Omnium Sanctorum, *Ant.* Beáti, ℣. Justi, 485. *Orat.* Omnípotens, 483.

Lectio ij.

Ex S. Caroli vita, autore Jussano.

CArolus, Arónæ in território Mediolanénsi, nóbili Borromæórum famíliâ natus, à pueritia Clero ascríptus est. Etiam hâc ætáte patrem eníxè rogávit, ne redítibus Ecclesiásticis, quibus potiebátur, rem familiárem augére præsúmeret; quorum ipse nactus administratiónem, quidquid ex necessáriis sumptibus supérerat, expendébat in paúperes. Vicésimum tértium ætátis annum agens, à Pio quarto avúnculo suo in Cardinálium collégiũ coóptátus, insígni pietátis ac virtútum ómnium splendóre præluxit. Mox ab eódem Mediolanénsis Archiepíscopus creátus, in eo plúrimam óperam adhibuit, ut juxta Concílium Tridentínum, quod ejus potíssimum sollicitúdine jam tum fúerat absolútum, Ecclésiam sibi commíssam compóneret. Cujus ut depravátos mores in mélius mutáret, usus est & iterátis sæpius Provínciæ atque Diœcésis suæ Synodis, & máximè Christiánis & Ecclesiásticis virtútibus suis; quibus plebi mores, Sacerdótibus pietátem, hæréticis permúltis Rhætis & Helvétiis fidem Cathólicam suásit mélius quàm documéntis & légibus. Caritátem suam in paúperes donis amplíssimis manifestávit. Quippe quadragínta aureórum míllibus, quod íntegrum erat Uritáni Principátûs vénditi prétium, unâ die in paúperes erogátis, non minóri pietáte ália vigínti míllia, quæ sibi fúerant legáta, distríbuit. Quin & Ecclesiásticos provéntus, quibus ab avúnculo copiósè fúerat cumulátus, dimísit, iis tantùm reténtis, qui ad quotidiános usus, & egenórum necessitátes sufficerent.

Lectio iij.

QUo témpore pestis Mediolàni grassabátur, doméstícam supelléctilem, ne

relícto ſibi léctulo, in eóſdem aléndos cóntulit, ſuper nuda in póſterum tábula decúmbens: eóque morbo laborántes ſédulò inviſens, patérno reficiébat afféctu; & Eccléſiæ Sacraménta própriis ipſe mánibus adminíſtrans, mirum in modum ſolabátur. Humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, públicâ ſupplicatióne indíctâ, fune ſibi ad collum alligáto, nudis pédibus, crucem bájulans, ſemetípſum pro peccátis pópuli hóſtiam ófferens, divínam indignatiónem avértere ſatagébat. Eccleſiáſticæ diſciplínæ fuit acérrimus propugnátor, cujus inter Mónachos reſtaurándæ ſolícitus, cùm ex more aliquándo in priváto Oratório véſpere cum família oráret, à perditíſſimo quodam è Congregatióne Humiliatórum ſclopo percúſſus, divínâ virtúte ſervátus eſt illæſus. Singuláris in eo emícuit humílitas & manſuetúdo: oratióni ac verbi divíni prædicatióni aſsíduè inſíſtens, utrámque, graviſſimis licèt curis diſténtus, nunquam intermíſit. Céteris virtútibus acceſſérunt contínua duríſſimæ pœniténtiæ ópera, crebra jejúnia, noctúrnæ vigíliæ, aſpérrima cilícia. Multas Eccléſias, Seminária, Collégia, Monaſtéria ædificávit. Plúrima ſcripſit præcépta, Epíſcopis potiſſimùm utilíſſima; cujus étiam óperâ Parochórum Catechíſmus pródiit. Demum in ſolitúdinem Varálli montis ſeceſſit; ibíque diébus áliquot, ſpontáneâ caſtigatióne áſperam, ſed Chriſti dolórum meditatiónibus ſuávem vitam ducens, febre corréptus eſt. Mediolánum revérſus, ingraveſcénte morbo, cínere ac cilício coopértus, & óculis in Crucifíxi imáginem defixis, migrávit in cœlum ætátis anno quadragéſimo ſéptimo, Dómini verò milléſimo quingentéſimo octogéſimo quarto. Quem miráculis clarum Paulus quintus in Sanctórum númerum rétulit.

Oratio. Orémus.

Eccléſiam tuam, Dómine, ſancti Cároli Pontíficis continuâ protectióne cuſtódi; ut ſicut illum paſtorális ſolicitúdo glorióſum réddidit, ita nos ejus interceſſio in tuo ſemper fáciat amóre fervéntes; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit.

Fit Commemoratio Octavæ Omnium Sanctorum, *Ant.* Quos prædeſtinávit, ℣. Beáti, *Oratio*, Omnípotens, 483.

In Vesperis, *fit Commemoratio Octavæ Omnium Sanct.* *Ant.* Beáti, ℣. Juſti, 485. *Oratio*, Omnípotens, 483.

Die V.
De Octava Omnium Sanctorum.
Ex Enarratióne sancti Augustini Epíscopi, super Psalmos.

Enarrat. in Ps. 83. §. 8.

Lectio iij.

DAvid pósitus inter tentatiónes, pósitus inter pressúras, pósitus in torculáribus, suspírans in supérna promíssa, ... [Beáti (inquit) qui hábitant in domo tua.] Unde beáti ?... [In sécula seculórum laudábunt te.] Hoc erit totum negótium nostrum, sine deféctu Allelúia. Non vobis, fratres, videátur quasi fastídium ibi futúrum : quia si modò hoc diu dicátis, non durátis, ab illo gaúdio necéssitas vos avértit..... Cùm absórpta fúerit mors in victóriam, cùm mortále hoc indúerit immortalitátem, & corruptíbile hoc indúerit incorruptiónem, nemo dicet : Diu steti; nemo dicet : Diu jejunávi, diu vigilávi. Stabílitas enim magna ibi, & ipsa immortálitas jam córporis nostri suspendétur in contemplatiónem Dei... Secúri ergo simus, fratres, non nos satiábit laus Dei, amor Dei. Si defícies ab amóre, defícies à laude. Si autem amor sempitérnus erit, quia illa insatiábilis pulcritúdo erit; noli timére ne non possis semper laudáre, quem semper póteris amáre. Ergo [Beáti qui hábitant in domo tua, in sécula seculórum laudábunt te.] Huic vitæ suspirémus.

Die VI.
De Octava Omnium Sanctorum.
Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, de Mortalitáte.

Lectio iij. *sub finem.*

AMplectámur diem, qui assígnat síngulos domicílio suo; qui nos istinc ereptos, & láqueis seculáribus exolútos, paradíso restítuit & regno cœlésti. Quis non péregre constitútus properáret in pátriam régredi ? Quis non ad suos navigáre festínans, ventum prósperum cupídiùs optáret, ut velóciter caros licéret ampléсti ? Pátriam nostram paradísum computámus; paréntes Patriárchas habére jam cœpimus; quid non properámus & cúrrimus, ut pátriam nostram vidére, ut paréntes salutáre possímus ? Magnus illic nos carórum númerus expéctat; paréntum, fratrum, filiórum frequens nos & copiósa turba desíderat, jam de sua immortalitáte secúra, & adhuc de nostra salúte solícita. Ad horum conspéctum & com-

...xum veníre, quanta & ...is & nobis in commúne ...titia est?

Die VII.
De Octava Omnium Sanctorum.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, de Mortalitáte.

Lectio iij. *in fine.*

Qualis illic cœléstium regnórum volúptas sine timóre moriéndi, & cum æternitáte vivéndi? quàm summa & perpétua félícitas? Illic Apostolórum gloriósus chorus: illic Prophetárum exultántium númerus: illic Mártyrum innumerábilis pópulus ob certáminis & passiónis victóriam coronátus: triumphántes illic Vírgines, quæ concupiscéntiam carnis & córporis, continéntiæ róbore subegérunt: remuneráti misericórdes, qui aliméntis & largitiónibus páuperum, justítiæ ópera fecérunt: qui Domínica præcépta servántes, ad cœléstes thesáuros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hos, fratres dilectíssimi, ávidâ cupiditáte properémus; & cum his citò esse, ut citò ad Christum veníre contíngat, optémus.

Vesperæ *de die Octava, ut in I. Vesperis Festi,* 479.

Die VIII.
Octava Omnium Sanct.

Duplex-Majus.

[*In Metrop.* Semiannuale.]

Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi dicuntur de Feria.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

De Mart. Quòd aut imitandi sunt, aut non laudandi.

Lectio iv.

Qui Sanctórum mérita religiósâ caritáte mirátur, quique Justórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores sanctos atque justítiam imitétur; quóniam quem delectat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa Dei cultum obséquiũ. Quare, aut imitári debet si laudat, aut laudáre non debet, si imitári detréctat: ut, qui álium laudat, laudábilem se reddat; & qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipse vitæ sanctitáte reddátur. Nam si proptérea justos, fidelésque dilígimus, quòd in ipsis justítiam fidémque suspícimus; póssumus nos quoque esse quod sunt, si faciámus ipsi

quod fáciunt. Neque enim difficile nobis est quod ab ipsis géritur imitári, cùm sine præcedénti exémplo ab antíquis tália gesta conspícimus: ut non ipsi aliórum æmuli redderéntur, sed æmulándæ virtútis seípsos nobis præbérent exémplum: ut dum nos ex ipsis, & ex nobis álii proficiunt, sic Christus in suis semper servis in Ecclésia sancta laudétur.

Lectio v.

UNde ab orígine mundi ínnocens Abel occíditur; Enoch Deo placens transfértur; justus Noë invenítur; Abraham fidélis probátur; Móyses mansuétus agnóscitur; Jesus castus, David lenis, Elías accéptus, Dániel sanctus; tres púeri victóres reddúntur; Apóstoli, discípuli Christi, credéntium magístri habéntur, è quibus erudíti Confessóres fortíssimi pugnant, Mártyres perfécti triúmphant, & Christiáni semper exércitus diábolum, Deo armáti, debéllant. In istis semper pares virtútes, dissímiles pugnæ, gloriósæ victóriæ.

Lectio vj.

UNde, tu Christiáne, delicátus es miles, si putas te posse sine pugna víncere, sine certámine triumpháre. Exere vires, fórtiter dímica, atróciter in prælio isto concérta. Consídera pactum, conditiónem atténde, milítiam nosce; pactum, quod spopondísti; conditiónem, quâ accessísti; milítiam, cui nomen dedísti. Hoc enim pacto, quos miráris, cuncti pugnárunt; hâc conditióne univérsi vicérunt; hâc milítiâ omnes triumphárunt.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij. *c.* 5. 1. *ad* 12.

IN illo témpore; Videns Jesus turbas, ascéndit in montem; & cùm sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus: & apériens os suum, docébat eos dicens: Beáti paúperes spíritu; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Serm. Domini in monte, sec. Matt. lib. 1. §. 13.

BEáti éritis (inquit) cùm vobis maledícent, & persequéntur vos, & dicent omne malum advérsùm vos, mentiéntes propter me. Gaudéte & exultáte, quóniam merces vestra multa est in cœlis.] Animadvértat quisquis delícias hujùs séculi, & facultátes rerum temporálium quærit in nómine Christiáno, intrínsecùs esse beatitúdinem nostram: nam extrínsecùs maledícta & persecutiónes & detractiónes promittúntur: de quibus tamen magna merces est in

:lis, quæ sentítur in cor- patiéntium, eórum qui m possunt dícere: [Gloímur in tribulatiónibus, iéntes quóniam tribulátio ıtiéntiam operátur, patiéna autem probatiónem, robátio verò spem, spes utem non confúndit; quia áritas Dei diffúsa est in órdibus nostris, per Spírium-sanctum qui datus est ıobis.]

Lectio viij.

NOn enim ista pérpeti fructuósum est, sed ista pro Christi nómine non solùm æquo ánimo, sed étiam cum exultatióne toleráre. Nam multi hærétici, nómine Christiáno ánimas decipiéntes, multa ália patiúntur: sed ídeo excludúntur ab ista mercéde, quia non dictum est tantùm: [Beáti qui persecutiónem patiúntur;] sed ádditum est: [Propter justítiam.] Ubi autem sana fides non est, non potest esse justítia; quia [Justus ex fide vivit.] Neque schismátici áliquid sibi ex ista mercéde promíttant; quia simíliter ubi cáritas non est, non potest esse justítia; [Diléctio enim próximi malum non operátur.] Quam si habérent, non dilaniárent corpus Christi, quod est Ecclésia.

Lectio ix. §. 15.

GAudéte (inquit) & exultáte, quóniam merces vestra multa est in cœlis.] Non hìc cœlos dici puto superióres partes hujus visíbilis mundi. Non enim merces nostra, quæ inconcússa & ætérna esse debet, in rebus volubílibus & temporálibus collocánda est. Sed [in cœlis] dictum puto, in spiritálibus firmaméntis, ubi hábitat sempitérna justítia: in quorum comparatióne terra dícitur ánima iníqua, cui peccánti dictum est: [Terra es, & in terrā ibis.] De his cœlis dicit Apóstolus: [Quóniam conversátio nostra in cœlis est.] Séntiunt ergo jam istam mercédem qui gaudent spiritálibus bonis: sed tunc ex omni parte perficiétur, cùm étiam hoc mortále indúerit immortalitátem.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Maturini Presbyteri*, *Ant.* Sanctificábor, ℣. Sacerdótes, xliij. *Oratio*, Dómine, Deus, xlvij.

Deinde S. Theodori Martyris, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, qui nos, *infrà*.

Die IX.

In Festo

SANCTI MATURINI Presbyteri.

Semiduplex.

De Communi SS. Presbyterorum, xlij.

Lectio ij.

Ex Usuardo, & aliis.

MAturínus, ex óppido diœcésis Senonénsis, quod Liricántus dícitur, in agro Vastinénsi quarto vel quinto sǽculo paréntibus éthnicis ortus est. Adhuc adoléscens fidem Christiánam ampléxus, ipsos paréntes suos assíduis ad Deum efflagitatiónibus, Christo peperísse tráditur. Tantâ virtúte enítuit & morum integritáte, ut ab Epíscopo Senonénsi Sacérdos fúerit ordinátus. Cùmque ministérii sui partes fidéliter adimplevísset, omni virtútum cumulátus génere, vitæ hujus ærúmnas cum ætérna felicitáte commutávit.

Lectio iij.

MAturíni festívitas apud Liricántum summâ perágitur veneratióne octávo die Novémbris; primo ejúsdem mensis die quo obiísse créditur, Sanctórum ómniū celebritáte occupáto. Eo in óppido amplíssima sub illíus invocatióne extat Ecclésia, ubi ejus relíquiæ asservabántur, ántequam ab hæréticis anno millésimo quingentésimo sexagésimo octávo igne consúmptæ fuíssent. Alia ejus nóminis antíqua Parísiis extat Basílica, quæ Frátribus Ordinis Sanctíssimæ Trinitátis de Redemptióne Captivórum concéssa fuit; unde & Maturinénses in Gállia dicti sunt.

Pro Commemoratione S. Theodori, *Ant.* Dóminus, ℣. Glorificátus sum, xij.

Oratio. Orémus.

DEus, qui nos beáti Theodóri Mártyris tui confessióne gloriósâ circúmdas & prótegis; præsta nobis ex ejus imitatióne profícere, & oratióne fulcíri; Per Dóminum.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Martini*, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ℟. *Orat.* Deus, à quo fides, xij.

Die X.

In Festo SANCTI MARTINI Papæ & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris, xj.

Lectio iij.

Ex Surio, & aliis.

MArtínus Theodóro in sede Romána succéssit anno Christi sexcentésimo quadragésimo nono. Eódem anno Concílium centum & quinque Episcopórum in Lateráno coégit, in quo Monothelitárum príncipes, qui in duábus Christi natúris únicam voluntátem & operatiónem admittébant, damnáti sunt: proscriptáque duo Imperatórum de hac quæstióne E-

dicta, Ecthesis vidélicet Heráclii, & Typus Constántis. Quid in ea Synodo gestum esset, omnes Ecclésias per Epístolam encyclicam admónuit, ejúsque acta ad sanctum Amándum Trajecténsem Epíscopum misit, eum hortátus, ut ipsius operâ Epíscopi Gálliæ suo illa consénsu confirmárent. Interim Constans, ut suo Typo ab ómnibus subscriberétur, siléntiúmque in eo de quæstióne Cathólicos inter & Monothelétas agitáta indíctum observarétur, primùm Olympium Exárchum Ravennátem Romam misit; tum Callíopam Olympii successórem, à quo Martínus, cùm Edícto ímpio resísteret, Româ vi abdúctus est; ac in ínsulam Naxum deportátus. Inde ductus Constantinópolim, in cárcerem tráditur. Hinc Chersónem relegátus est, ubi quátuor post menses, décimâ sextâ die Septémbris, anno sexcentésimo quinquagésimo quinto, ærúmnis conféctus cessit è vita, ante & post mortem clarus miráculis. Corpus ejus póstea Romam illátum, in Ecclésia sancti Martini in Móntibus, Turonénsis Epíscopi nómine dedicáta, cónditum est. Exul scripsit duas Epístolas de calamitátibus suis.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XI.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Turonensis Episcopi.

Duplex-Majus.

Omnia de Communi. S. Pontificis, xxij. præter sequentia.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem; ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40. 2.

Ad Magníficat, Ant. 8. G.* Nonne Deus cónsiderat vias meas? si ambulávi in vanitáte, si despéxi pereúntem eò quòd non habúerit induméntum, & absque operiménto páuperem. *Job* 31. 4. 5. 19.

Oratio, Exaúdi, *infrà ad Laudes.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Sulp. Sev. & Greg. Turonensi.

Martínus, Sabáriæ in Pannónia, patre tribúno mílitum natus, Pápiæ verò in Itália educátus, anno ætátis décimo, invítis paréntibus in Ecclésiam confúgiens, inter Catechúmenos nomen dedit. Ascríptus milítiæ ex Imperatórum edícto, quo veteranórum filii sui nómina profitéri cogebántur, sub Constántio vel Constantíno stipéndia méruit. Ambiánis ad

portam urbis, paúperi nudo eleemósynam petenti, cùm nihil habéret præter arma & vestiméntum, partē chlámydis dedit. Cui sequénti nocte Christus dimidiátâ illâ veste indútus appáruit, circumstántes Angelos sic allocútus: Martínus adhuc Catechúmenus hâc me veste contéxit. Anno ætátis décimo octávo baptizátus, ejurátâ seculári militiâ, cœléstem ampléčti cúpiens, sanctum Hilárium Pictaviénsem Epíscopum ádiit, à quo Diaconális Ordinis gradum jussus conscéndere, in ínfimo Exorcístæ officio, eódem permitténte, subsédit. Inde ad suos revérsus, matrem à qua mundo génitus fúerat, ab idolórum cultu vindicátam, Christo péperit.

Lectio v.

AB Epíscopis Ariánis, quòd fere solus eórum perfídiam frángeret, váriè exagitátus, pública vérbera, víncula exiliúmque passus, Illyrico primùm, deínde Mediolano, ubi monastérium sibi constrúxerat, ejéctus, sedem Pictávii fixit, ibíque sub Hilário in cœnóbio à se ædificáto mónachis præfuit. Turonénsis Epíscopus ordinátus, secúndo ab urbe lápide monastérium cóndidit, in quo discípulos octogínta nihil próprium habéntes congregávit: ex quibus plures póstea Epíscopi creáti sunt. Idolórum fana dejécit, & lucos succídit, non véritus aliquándo vitæ adire discrimen, ut eórum cultum pénitus aboléret.

Lectio vj.

INjuriárum fuit patientíssimus, ádeo ut impúne vel ab ínfimis Cléricis, læderétur; ac sibi obtrectántium peccáta plerúmque deflēret. Innúmeris cláruit miráculis, quæ libris quátuor Gregórius Turonénsis compléxus est. Annis demum gravis, dum Condaténsis vici Ecclésiam in sua diœcési visitáret, víribus deféctum se séntiens, mortem sibi imminére discípulis indicávit. Tum mœror & luctus ómnium, una vox plangéntium: Cur nos, Pater, déseris? aut cui nos desolátos relínquis? invádent enim gregem tuum lupi rapáces. Tunc ille motus his flétibus, conversúsque ad Dóminum, hâc fléntibus voce respóndit: Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem; fiat volúntas tua. Ingravescénte febre, in cínere & cilício decúmbens, ne vile quidem stramen sibi súbjici passus est. Rogátus à Presbyteris ut corpus in álterum latus reclinándo subleváret: Sinite me, inquit, cœlum pótiùs respícere quàm terram, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur.

[In]stánte jam morte, viso [s]ermone: Quid hìc astas, [in]quit, cruénta béstia? nihil in me, funéste, repéries; Abrahæ me sinus récipit. Ea in voce octogésimo [c]írciter ætátis anno animam [D]eo réddidit. [Digitórum [i]psíus alter cum pugni par[t]ícula in Thesáuro Senonénsis Ecclésiæ servátur.]

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c.* 11. 33. *ad* 36.

IN illo témpore; Loquens Jesus turbis cœpit dícere: Nemo lucérnam accéndit, & in abscóndito ponit, neque sub módio; sed supra candelábrum: ut qui ingrediúntur lumen vídeant. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. in festo S. Martini, de exemplis obedientiæ §. 12.

MArtínus lucérna erat ardens & lucens. Eum saltem non pígeat imitári; sed imitàri in eo quod est imitábile, non auté quod mirábile exhibétur. Ad mensam dívitis sedes hódie: diligénter consídera quæ tibi apponúntur. Discérne inter cibos, & vasa cibórum: illos enim jubéris tóllere, sed non illa. Dives est iste Martínus, dives in méritis, in miráculis, dives in virtútibus, dives in signis. Diligénter ergo consídera quæ apponúntur tibi, quænam vidélicet ad admiratiónem, quæ verò ad imitatiónem: ... consídera quid appónitur, & in quo.

Lectio viij. §. 12. 13.

SUscitávit Martínus tres mórtuos; ... réddidit visum cæcis, surdis audítum, mutis loquélam, claudis gressum, áridis sospitátem. Evásit divínâ virtúte perícula, própriì córporis óbice flammas répulit; immánem sacrílegæ máchinæ molem colúmnâ párili è cœlo descendénte prostrávit: leprósum mundávit ósculo, curávit óleo paralyticam, dæmones vicit, Angelos vidit, futúra prævídit. Verùm hæc quidem, ceteráque ejúsmodi altíssima quæ fecit magnália, quidni mirífica quædam vasa díxerim dívitis hujus, auro grávia, gemmis micántia, paritérque matériâ & ópere pretiósa? Noli in his sapórem quærere, sed miráre splendórem.

Lectio ix. *Post pauca.*

CEterùm ne putáveris ornátas quidem Martíni lámpades, sed vácuas inveníri: non est fátua virgo, habet in vasis óleum, habet vinum in phíalis, habet intrà parópsides istas cibórum cópiam, delícias útique spirituáles: ut non modò vídeant & miréntur, sed edant paúperes & saturéntur; atque in illis quidem Dómi-

num laudent, porrò in his vivant corda eórum..... Ut ergo sit jucúnda decoráque laudátio in admiratióne, étiam vivant ex imitatióne; & ut avídiùs sumant delícias, ipsas quoque divítias curiósiùs contempléntur. Sic nimírum inter splendórem & fervórem lucérnæ hujus vicáriis quibúsdam afféctibus discurréndum, ut nobis alter ex áltero commendétur, & ex mútua collatióne utérque complacítior fiat.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Magnificábitur Christus in córpore meo, ℟. Sive per vitam, sive per mortem. *Philipp.* 1. 20.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. *C.* Si vívere in carne, hic mihi fructus óperis est, & quid éligam ignóro. Coárctor autem è duóbus; desidérium habens dissólvi, & esse cum Christo, multò magìs mélius: permanére autem in carne, necessárium propter vos. *Philipp.* 1. 22. 23. 24.

Oratio. Orémus.

Exaúdi, Dómine, pópulum tuum totâ tibi mente súbditum, & beáti Martíni Pontíficis supplicatióne custódi; ut córpore & corde protéctus, quod piè crédidit áppetat; & quod justè sperat, obtíneat; Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Gubernávit ad Dóminum cor gentis, ℟. Et in diébus peccatórum corroborávit pietátem. *Eccli.* 49. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Nominátum est nomen glóriæ ejus usque ad extrémum terræ. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, & legem exquisívit, sancta glorificávit. 1. *Mach.* 14. 10. 14. 15.

DIE XIII.

SANCTI PATERNI, Martyris.

Commemoratio.

Pridie. In Vesperis, *Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Oratio*, Præsta, xij.

In Laudibus, *Ant.* Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio*, Præsta, xij.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XIV.

In Festo

SANCTÆ MARIÆ Bethanitidis, sororis Marthæ & Lazari.

Semiduplex.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 3. *g.* Mulier, Martha nómine, excépit Jesum in domum suam; & huic

uic erat soror nómine Ma-
a. *Luc.* 10. 38. 39.

Ant. 8. G. María sedens
cus pedes Dómini, audié-
it verbum illíus. *Luc.* 10.
).

Ant. 7. a. Martha sata-
bat circa frequens minis-
ium, & ait: Dómine,
n est tibi curæ quòd soror
a relíquit me solam mi-
tráre? dic ergo illi ut me
uvet. *Luc.* 10. 40.

Ant. 8. G. Dixit illi Dó-
ius: Martha, Martha,
cita es, & turbáris erga
ima: porrò unum est
essárium. *Luc.* 10. 41.

Ant. 3. g. María ópti-
a partem elégit, quæ
auferétur ab ea. *Luc.*
42.

PITULUM. *Prov.* 8. 34.
35.

átus homo qui audit
ne, & qui vígilat ad
meas quotídie, & ob-
t ad postes óstii mei.
me invénerit, invéniet
, & haúriet salútem à
ino.

INUS. *Gurdan. Vict.*

CTATE, dulci dum va-
cat ótio,
Maríam Núminis ad
pedes,
ámque carpéntem pro-
fúndi
re sonos inhiánte Ver-
bi.
rs *Autumnalis.*

SE sancta tradat sollícitis so-
ror
Curis, Magístro déferat ut
cibos:
Hæc ut supérnam gustet
escam,
Corde capax pia dicta
condit.

QUALEM tacénti se rétegit
Deus!
Arcána pandit quot sapién-
tia!
Quantísque flammis pec-
tus ardet,
Ad súperi documénta
Regis!

HINC & quiétæ pars venit
óptima:
Non auferétur quo frúitur
bonum,
Donec paténtis veritátis
Æthéreo satiétur haus-
tu.

LAUS summa Patri, súmma-
que Fílio;
Sit summa sancto laus quo-
que Flámini,
Quo dante jam nunc
sponsa Christi
Perpétuâ réquie potí-
tur.
Amen.

℣. Delíciæ meæ esse cum
fíliis hóminum, ℟. Nunc
ergo, fílii, audíte me. *Prov.*
8. 31. 32.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F.
Diligébat Jesus Martham,
& sorórem ejus Maríam, &
Lázarum. *Joan.* 11. 5.

Oratio, Ne permíttas,
infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum quem María unxit, * Veníte, adorémus. *Joan.* 12. 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. *Gurdan. Vict.*

O Mors! cruénto quid stímulo necas
Fratrem Maríæ? non hóminis Dei
Puros amóres qui meréntur,
Præda tuis latitábit umbris.

Astas vocátus, Christe, soróribus.
María plorat; tu quoque flétibus
Fusis paréntas: huic amícum
Quàm lácrymis benè te probásti!

Fratri sepúlto triste quod íncubat
Vix illa saxum détegit ánxia;
Mox Christus instat voce magnâ:
Lázare, nunc redivívus exi.

Exit. Jubéntem crédidit hæc Deum:
Et, fratre gaudens jam sibi réddito,
Quantos honóres tunc repéndit,
Igne novo sociáta sponso!

Laus summa Patri, summaque Fílio;
Sit summa sancto laus quoque Flámini,
Quo dante jam nunc sponsa Christi
Perpétuâ réquie potitur.
Amen.

Ant. 8. G. Misérunt María & Martha soróres Lázari ad Jesum, dicéntes: Dómine, Ecce quem amas infirmátur. *Joan.* 11. 3.

Ant. 8. c. Venit Jesus, & invénit Lázarum quátuor dies jam in monuménto habéntem. *Joan.* 11. 17.

Ant. 3. g. Martha ut audívit quia Jesus veníret, occúrrit illi: María autem domi sedébat. *Joan.* 11. 20.

℣. Juxtà est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde; ℟. Et húmiles spíritu salvábit. *Ps.* 33. 19.

Lectio j. *de Scriptura occurrente; ex tribus una.*

℟. Dixit Martha ad Jesum: Dómine, si fuísses hìc, frater meus non fuísset mórtuus: sed & nunc scio, quia quæcúmque popósceris à Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jesus: * Resúrget frater tuus. *Joan.* 11. 21. 22. 23. ℣. Ego occídam, & ego vívere fáciam. *Deut.* 32. 39. * Resúrget.

Lectio ij.

Baïdilo Vizeliaci in Burgúndia, mónachus, dein Abbas Leuzæ in Hannónia factus, ex Jerosolymitána província in suum Vizeliacénse Monastérium corpus beátæ Maríæ

tis Lázari tránſtulit. ibus verò jam retro ſé-; elápſis, anno ſcílicet éſimo ducentéſimo ſexamo quinto, duo vicíni ſcopi capſam quæ ſub ıri majóri diu delitúerat, :ruérunt, quid ſacrárum iquiárum ſuperéſſet inſ-ctúri. Et ecce totum cor-ıs repériunt cum authénti-› Cároli tértii regis diplóıate; ſed veneráti ſacrum occe divínæ providéntiæ onum, ipſum in eódem ecóndunt loco.

℟. Martha vocávit Maríam ſiléntio, dicens: Magíſter adeſt, & vocat te. Illa ſurgit citò, venit ad Jeſum, cécidit ad pedes ejus: Jéſus ergo * Ut vidit eam plorántem, turbávit ſeípſum, & lacrymátus eſt. *Joan.* 11. 28. 29. 32. 33. 35. ℣. Quàm bonus Iſraël Deus, his qui recto ſunt corde! *Pſ.* 72. 1. * Ut vidit.

Lectio iij.

Biénnio pòſt, crebreſcénte in dies famâ & populórum concúrſu, cogitátum eſt de elevándis & públicæ venerationi exponéndis ſacris relíquiis. Anno milléſimo ducentéſimo ſexagéſimo ſéptimo piæ huic Tranſlatióni rex Ludóvicus nonus præſens adfuit; qui hinc pauca quædam ſecum oſſa tranſportávit. Aſtábat étiam inter Prælátos & régios Próceres Simon Eccléſiæ Románæ Cardinális, tunc in Gállias Legátus, qui ſibi quoque coſtam unam aſſúmpſit. Sed póſtmodum ſummus Póntifex eléctus, (Martínus quartus vulgò dictus) eámdem ipſam auro gemmíſque circumornátam ad Senonénſem Basílicam tranſmítti juſſit anno milléſimo ducentéſimo octogéſimo primo. Fuit autem cum omni veneratiónis apparátu ſuſcéptum Sénonis pretióſum hoc ſummi Pontíficis munus décimâ quartâ die Novémbris, anno Dómini milléſimo ducentéſimo octogéſimo primo; & inter álias Metropolitánæ Eccléſiæ relíquias aſſervátur.

℟. Clamávit Jeſus: Lázare, veni forás: & ſtatim pródiit qui fúerat mórtuus. * Multi ergo ex Judæis, qui vénerant ad Mariam & Martham, & víderant quæ fecit Jeſus, † Crediderunt in eum. *Joan.* 11. 43. 44. 45. ℣. Ipſe eſt Deus vivens, & ætérnus in ſǽcula; ipſe liberátor atque ſalvátor, fáciens ſigna & mirabília in cœlo & in terra. *Dan.* 6. 26. 27. * Multi ergo. Glória. † Crediderunt.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivíſci omnes retributiónes ejus. *Pſ.* 102. 2.

AD LAUDES.

Ant. 3. *a.* VEnit Jesus in Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. *Joan.* 12. 1.

Ant. 1. a. Cùm esset Jesus Bethániæ in domo Simónis leprósi, & recúmberet; venit múlier habens alabástrum unguénti nardi spicáti pretiósi. *Marc.* 14. 3.

Ant. 2. *D.* Accéssit ad Jesum múlier habens alabástrum, & effúdit super caput ipsíus recumbéntis. *Matt.* 26. 7.

Ant. 6. C. Unxit pedes Jesu, & extérsit capíllis suis; & domus impléta est ex odóre unguénti. *Joan.* 12. 3.

Ant. 5. a. Martha ministrábat; Lázarus verò unus erat ex discumbéntibus cum Jesu: María autem erat, quæ unxit Dóminum unguénto. *Joan.* 12. 2. & 11. 2.

CAPITULUM. *Cant.* 1. 11.

DUm esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum.

HYMNUS. *Gurdan. Vict.*

INTRANTE Christo Bethánicas plagas,
Currámus omnes: hóspite splendídam
Simóne cœnam præparánte,
Tam célebrem penetrémus aulam.

Hic dum minístrat Martha celer gradu,
Fratérque lætas ássidet ad dapes;
María, Christo tu fragránti
Vasa reples pretiósa nardo.

PEDES inúngens, térgere crínibus
Gaudes; liquórem fundis & in caput;
Et vase fracto mox inúndans
Tecta novo récreas odóre.

SED cur iníquo dente lacésseris,
Dum gloriósis obséquiis vacas?
Unguénta fundens, antevértis
Exéquias moriéntis Agni.

QUANTUM per orbem Christiadúm fides
Diffúsa vastas subjíciet plagas;
Tantùm Maríæ grande factum
Per pópulos resonábit omnes.

LAUS summa Patri, summaque Filio;
Sit summa sancto laus quoque Flámini,
Quo dante jam nunc sponsa Christi
Perpétuâ réquie potítur.
Amen.

℣. In voluntáte tua deduxísti me; ℟. Et cum gló-

ria suscepísti me. *Ps.* 72. 24.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. E. Jesus dixit : Bonum opus operáta est in me. Quod hábuit hæc, fecit : prævénit úngere corpus meum in sepultúram. *Marc.* 14. 6. 8.

Oratio. Orémus.

NE permíttas nos, Dómine, turbári erga plúrima; sed fac ut ejus imitatióne quæ partem óptimam elégit, ad unum necessárium toto corde tendámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

AD PRIMAM.

Ant. Venit Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. Cùm esset Jesus.

Capitulum. *Sap.* 8. 18.

IN certámine loquélæ illíus sapiéntia, & præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus.

℟. *br.* Immortálitas est In cognatióne sapiéntiæ. * Immortálitas est. ℣. Et in amicítia illíus deléctátio bona. * In cognatióne. Glória. ℟. Immortálitas est. *Sap.* 8. 17. 18.

℣. Non habet amaritúdinem convérsátio sapiéntiæ, ℟. Nec tædium convíctus illíus. *Sap.* 8. 16.

AD SEXTAM.

Ant. Accéssit.

Capitulum. *Eccli.* 24. 3. 4.

SApiéntia in médio pópuli sui exaltábitur, & in plenitúdine sancta admirábitur, & in multitúdine electórum habébit laudem.

℟. *br.* Sacrificium justi * Accéptum est, ℟. Sacrifícium. ℣. Et memóriam ejus non oblivíscétur Dóminus. * Accéptum est. Glória. ℟. Sacrificium. *Eccli.* 35. 9.

℣. Oblátio justi, odor suavitátis est ℟. In conspéctu Altíssimi. *Eccli.* 35. 8.

AD NONAM.

Ant. Martha ministrábat.

Capitulum. *Bar.* 3. 34. 36.

HIc est Deus noster : in terris visus est, & cum homínibus conversátus est.

℟. *br.* Beáti sunt * Qui te vidérunt, ℟. Beáti. ℣. Et in amicítia tua decoráti sunt. * Qui te. Glória. ℟. Beáti.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ ℟. Ut sédeant mecum. *Ps.* 100. 6.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

CAPITULUM. *Prov.* 31. 31.

DAte ei de fructu mánuum suárum; & laudent eam in portis ópera ejus.

Hymnus, Intránte Christo, *suprà ad Laudes.*

℣. Non recédet memória ejus; ℟. Et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Amen dico vobis: Ubicúmque prædicátum fúerit Evangélium istud in univérso mundo, & quod fecit hæc, narrábitur in memóriam ejus. *Marc.* 14. 9.

DIE XVI.

In Festo

SANCTI EDMUNDI, Cantuariénsis Epíscopi.

SEMIDUPLEX.

[*In Metropolitána, SEMIANNUALE.*]

De Communi S. Pontíficis, xxij.

Pridie IN VESPERIS, *Orat.* Quæsumus, xxvij.

Lectio ij.

Ex Anon. apud Sur. & Hist. Eccl. Angl.

EDmúndus, óppido Abendoniénsi in Anglia natus est paréntibus pietáte conspícuis. Defunctâ matre, sorórum suárum salúti invígilans, eas in monastério ínopi quidem, sed disciplínâ regulári commendábili collocávit, potiórem ipsis sortem esse réputans, in qua minùs licéret. Tum absolútus istis Christiánis & prudéntibus curis Lutétiam Parisiórum, quò studiórum causâ adhuc vivénte matre jam proféctus fúerat, íterum revértitur; & ibi Theológiæ Doctóris gradum invítus penè suscépit, eo honóre se arbitrátus indígnum. * Sacerdótio póstea initiátus, nullum ex hujúsce Facultátis doctrína vóluit habére benefícium, in quo præsens non residéret: illud ipsum, si quando prælectiónibus vacatúrus erat, nullíus expectáto consílio dimísit.

Lectio iij.

CAntuariénsis Ecclésiæ Póntifex canónicè eléctus & consecrátus, de consuéta à téneris annis vitæ durítia & austeritáte nihil dimísit. Cùm totum se animárum salúti ac tuéndis Ecclésiæ libertátibus impénderet, multa ei advérsa & molésta tum à rege tum à procéribus regni, ab ipso étiam Cantuariénsis Ecclésiæ collégio illáta sunt. * Quare cùm multóties promíssam, totiésque procras-

tam legum antiquárum :rvatiónem frustrà ex- :ásset; cùm multas Ec- as ob minùs líberas ele- nes pastóribus simul & bus doléret spoliátas, ip- ique Anglicánam Ecclé- a magìs ac magìs in dies culcári cérneret; aliá- ejúsmodi quamplúra i quotídie animadvérte- in regni damnum & re- ónis: eum se non esse trátus qui tantis malis délam afférre posset sa- árem, voluntárium am- xus exílium, in Gállias Pontiníacum Cistercién- Ordinis monastérium se épit, assíduis pro An- æ salúte oratiónibus & úniis vacatúrus. Demum riis córporis & ánimi con- ctus ærúmnis, in Sosia- nsi Canonicórum regulá- um monastério, quò pau- antè salubrióris áëris cau- secésserat, diem óbiit ex- mum décimâ sextâ No- mbris, anno millésimo icentésimo quadragésimo imo.

Vesperæ, à Capitulo de Aniano, infrà.

[*In Metropolitana fit estum* Semiannuale *de Edmundo.*

In II. Nocturno.

*Lectiones de S. Edmundo, ut suprà, divisionibus ad ** asteriscos ictis.*

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 25. 14. ad 23.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre proficíscens, vocávit servos suos, & trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 17. in Evang. in fin.

COnvéniat actióni nostræ ipsum ministérium nostrum. De peccatórum nostrórum relaxatióne quotídie cogitémus, ne nostra vita peccáto obligáta remáneat, per quam omnípotens Deus quotídie álios solvit. Considerémus sine cessatióne quid sumus, pensémus negótium nostrum, pensémus pondùs quod suscépimus. Faciámus quotídie nobíscum ratiónes, quas cum nostro júdice habébimus. Et sic debémus ágere curam nostrî, ut non negligámus curam próximi: ut quisquis ad nos júngitur, ex linguæ nostræ sale condiátur.

Lectio viij.

CUm vacántem quémpiam & lúbricum vidémus, admonéndus est ut conjúgio frænáre stúdeat iniquitátem suam, quáto-

nus per hoc quod licet, discat superáre quod non licet. Cùm conjugátum vidémus, admonéndus est ut sic exérceat curam séculi, ne postpónat amórem Dei: sic pláceat voluntáti cónjugis, ut non displíceat Conditóri. Cùm Cléricum vidémus, admonéndus est quátenus sic vivat, ut exémplum vitæ seculáribus præbeat; ne, si quid in illo justè reprehénditur, ex ejus vítio ipsa religiónis nostræ æstimátio gravétur.

Lectio ix.

Cum Mónachum vidémus, admonéndus est ut reveréntiam hábitûs sui, in actu, in locutióne, in cogitatióne sua semper circumspíciat; ut ea quæ mundi sunt, perféctè déserat; & quod osténdit humánis óculis hábitu, hoc ante Dei óculos móribus præténdat. Ille ítaque jam sanctus est; admoneátur ut crescat: ille verò adhuc iníquus est; admoneátur ut se córrigat: quátenus quisquis se ad sacerdótem júnxerit, sale sermónis illíus condítus recédat. Hæc, fratres, vobíscum solícitè cogitáte, hæc & próximis vestris impéndite: omnipoténti Deo fructum vos réddere de negótio quod accepístis, paráte. Sed ista quæ dícimus, méliùs apud vos orándo quàm loquéndo obtinémus.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Aniani; deinde S. Dionysii, & S. Gregorii, ut infrà.*]

Die XVII.
In Festo
SANCTI ANIANI,
Aurelianensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi S. Pontificis, xxij. *exceptis quæ sequuntur.*

Pridie In Vesperis, *Orat.* Misericórdiam tuam, *infrà.*

Fit Commemoratio S. Edmundi, Ant. Beatificávit, ℣. Dedit, xxix. *Orat.* Quæsumus, xxvij.

Postea S. Dionysii, Alexandrini Episcopi, & Confessoris Christi, Ant. Qui confitébitur me, ℣. Dóminus, xxj. *Oratio*, Deus, pro cujus nómine, xxij.

Ultimò S. Gregorii, Turonensis Episcopi, Ant. In bonitáte, ℣. Státuit, *Oratio*, Exaúdi, xxvij.

Lectio ij.

Ex Sidon. Apoll. Greg. Turon. Duchesn. & Surio.

Aniánus máximus consummatissimúsque Póntifex, dignus hábitus qui Germáno & Lupo compararétur, eximiæque non solùm sanctitátis sed & prudéntiæ vir, eo témpore E-

cléſiæ Aurelianénſi jam ſenex præerat, quo Attila Hunnórum rex Gállias devaſtábat. Imminébat Aureliánis præcipuè hæc tempéſtas, imò pótiùs ira indignatiónis Dei quam précibus ſuis differre decertábat Aniánus, ut pópulum intérim ad pœniténtiam revocáret. Nec negléxit Arelátem uſque ad Aëtium pérgere, qui rebus Románis Valentiniáni nómine tunc præerat, ut feſtínum urbi periclitánti auxílium impetráret.

Lectio iij.

JAmque áderat Attila, totáque vi Aureliános impugnábat. Cùmque inclúſi pópuli ſuo Pontífici quid ágerent acclamárent, ille fiſus in Deo, monet omnes in oratiónem proſtérni, & cum lácrymis præſens ſemper in neceſſitátibus Dómini auxílium imploráre. Factum id íterum ac tértiò, ardentióri ſemper deſidério atque uberióri fletu, donec his ut præcéperat deprecántibus, poſt tértiam oratiónem, de muro juxta ſenis impérium aſpiciéntes, vidérunt à longè quaſi nébulam de terra conſúrgere. Quod ut renuntiavérunt, ait Sacérdos: Dómini auxílium eſt. Interim tamen non oppugnabátur modò cívitas, ſed & expugnabátur. Jamque ingréſſi Hunnórum próceres, nil niſi de victæ plebis ſpóliis cogitábant, cùm ecce mixti Románi Gothíque inexpectáti ſuperveniunt, imparatóſque fácilè fundunt & fugant. Biénnio, pòſt, ut putant, Aniánus plenus bonis opéribus obdormívit in Dómino, anno ſalútis quadringenteſimo quinquageſimo tértio. Corpus ejus in Basílica ſancti Lauréntii ſepúltum, deinde intrà urbem, in Eccléſiam ſancti Petri, inde ſancti Aniáni dictam, tranſlátum eſt.

Oratio. Orémus.

MIſericórdiam tuam nobis, quæſumus, Dómine, ſancti Aniáni Pontíficis interceſſio beáta concíliet; ut qui inceſſábili culpâ offéndimus, ejúſdem aſſíduis précibus ab omni reátu liberémur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs-ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Fit Commemoratio S. Dionyſii Epiſcopi, & Confeſſoris Chriſti, Ant. Confitébor, ℣. Præcinxíſti me, *Oratio*, Deus, pro cujus nómine, xxj.

Poſtea S. Gregorii Epiſcopi, Ant. Reſpéxit, ℣. Quæsívit, xxiij, *Oratio.* Exaúdi, xxvij.

Veſpera à Capitulo de Feſto ſequenti.

DIE XVIII.
In Festo
SANCTI GREGORII
Thaumaturgi, Neocæsareæ Episcopi.

Semiduplex.

De Communi S. Pontificis, xxij.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, A te, Dómine, *infrà.*

Fit Commemoratio S. Aniani, *Ant.* Beatificávit, ℣. Dedit, xxix. *Orat.* Misericórdiam tuam, *suprà.*

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio ij. *cap.* 65.

THeodórus, qui póstea Gregórius appellátus est, Neocæsaréæ Ponti Epíscopus, ádmodum adoléscens ob stúdia Græcárum & Latinárum litterárum, de Cappadócia Bérytum, & inde Cæsaréam Palæstinæ, tránsiit, juncto sibi fratre Athenodóro. Quorum cùm egrégiam índolem vidísset Orígenes, hortátus est eos ad philosóphiam; in qua paulátim Christi fidem subintrodúcens, suî quoque sectatóres réddidit. Quinquénnio ítaque erudíti ab eo, remittúntur ad matrem, è quibus Theodórus profíciscens panégyrim eucharísticam scripsit Orígeni: & convocátâ grandi frequéntiâ, ipso quoque Origene præsénte, recitávit; quæ usque hódie extat.

Ex libro sancti Basílii Magni, de Spíritu-sancto.

Tom. 2. *cap.* 29. *p.* 359.

Lectio iij.

GRegórium magnum, & illius voces quo loco ponam? Annon cum Apóstolis & Prophétis, virum qui eódem spíritu quo illi versátus sit, quique Sanctórum vestígiis per omnem vitam inhæserit, quique Evangélicæ conversatiónis vigórem, quándiu vixit, præstíterit? Equidem illud díxerim, profécto injúriâ affecérimus veritátem, si non ánimam illam annumerémus iis qui Deo juncti sunt; qui velut insígnis magnáque lucérna in Ecclésia Dei resplénduit; qui è Spíritûs ope treméndam hábuit advérsus dæmones potestátem. Nam tantam accéperat grátiam ad obediéntiam fidei inter gentes, ut assúmptis non plùs septémdecim Christiánis, univérsum pópulum & urbánum & rusticánum per agnitiónem adjúnxerit Deo. Ille & flúminum cursus in divérsum vertit, præcípiens illis in magno nómine Christi, & palúdem exsiccávit, belli causam præbéntem frátribus avárís. Céterùm prædictiónes de futúris ejúsmodi

ſunt, ut níhilo ſit inférior céteris Prophétis. Sed omníno perlóngum fúerit viri percenſére mirácula, qui propter donórum excelléntiam quæ in ipſo operabátur Spíritus in omni virtúte, ſignis ac prodígiis, ab ipſis étiam veritátis hóſtibus alter Moſes appellátus fuit.

ORATIO. Orémus.

A Te, Dómine, póſcimus humíliter, interceſſióne beáti Gregórii, non virtútem quâ jubens eleménta mutávit, sed caritátem fortem & ſanctam quâ vítiis imperávit; ut múnere tanto poténtes, quæ ſunt in nobis infirma ſanémus, quæ prava corrigámus, ubíque placeámus autóri & amíco noſtro Deo; Per Dóminum.

DIE XXI.

In Feſto

PRÆSENTATIONIS

B. Mariæ Virginis.

DUPLEX-MAJUS.

[*In Metropolitana, SEMIANNUALE.*]

Omnia ut in Natïvitate ejuſdem, ſuprà, 380. exceptis quæ ſequuntur.

Non dicitur Reſponſorium niſi in Metropolitana.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS.

AVE, radix Jeſſe,
Quæ Patris ætérni
Verbum carnem factum
Peperíſti Virgo.

MULIERES inter
Omnes benedícta,
Jugi tuum préce
Mater flecte Natum.

PER hunc tu ſerpéntis
Contrivíſti caput,
Per hunc victa mors eſt,
Reparáta vita.

FAC ut nobis mores
Præſtet ille puros,
Det nobis ætérnâ
Secum vitâ frui.

SIT laus ſumma Patri,
Sit laus Nato compar,
Cum Spíritu-ſancto:
Tribus honor unus.
Amen.

Oratio, Deus, qui beátam Maríam, *infrà ad Laudes.*

Fit Commemorat. S. Columbani Abbatis, Ant. Egrédere, ℣. Sedébit, *Oratio*, Deus, cujus múnere, xlix.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio.*

Ad Hymnum, Doxologia:

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

AD OFFICIUM NOCT.

Hymnus, Davídis ſóboles, xcvij.

Pſalmi de Feria, & ſic in toto Officio.

In I. Nocturno.

Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus.

Lib. 2. *cap.* 2. §. 6. 7.

Lectio iv.

SIt vobis tanquam in imágine descrípta virginitas vitâ Maríæ, de qua velut spéculo refúlgeat spécies castitátis, & forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi, ubi tanquam in exemplári magistéria expréssa probitátis, quid corrígere, quid effíngere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor, nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei matre? Quid splendídius eâ quam Splendor elégit? Quid cástius eâ quæ corpus sine córporis contagióne generávit?

Lectio v.

NAm de céteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solùm córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret affectum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimi prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior: non in incérto divitiárum, sed in prece páuperum spem repónens: inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, benè velle ómnibus, assúrgere majóribus natu, æquálibus non invidére, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.

Lectio vj.

QUando ista vel vultu læsit paréntes? quando dissénsit à propínquis? quando fastidívit húmilem? quando derísit débilem? quando vitávit ínopem? eos solos sólita cœtus virórum invísere, quos misericórdia non erubésceret, neque præteríret verecúndia. Nihil torvum in óculis, nihil in verbis procax, nihil in actu irverecúndum: non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior; ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figúra probitátis.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio vij. *c.* 11. 27. *ad* 28.

IN illo témpore; Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit! Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. de S. Virginitate, §. 3.

BEátior María percipiéndo fidem Christi, quàm concipiéndo carnem Chris-

i. Nam & dicénti cuídam : [Beátus venter qui te portávit ;] ipse respóndit : [Imò beáti qui aúdiunt verbum Dei , & custódiunt.] Dénique frátribus ejus , id est, secúndùm carnem cognátis, qui non in eum credidérunt , quid prófuit illa cognátio ? Sic & matérna propínquitas nihil Maríæ profuísset, nisi felíciùs Christum corde quàm carne gestásset.

Lectio viij. §. 4.

IPsa quoque virgínitas ejus ídeo grátior & acceptior, quia non eam concéptus Christus viro violatúro quam conserváret ipse præripuit ; sed priúsquam conciperétur, jam Deo dicátam de qua nascerétur elégit. Hoc índicant verba quæ sibi fœtum annuntiánti Angelo María réddidit. [Quómodo (inquit) fiet istud, quóniam virum non cognósco ?] Quod profécto non díceret , nisi Deo vírginem se antè vovísset.

Lectio ix.

POterat & jubéri virgo permanére, in qua Dei Fílius formam servi congruénti miráculo accíperet; sed exémplo sanctis futúra virgínibus , ne putarétur sola virgo esse debuísse , quæ prolem étiam sine concúbitu concípere meruísset, virginitátem Deo dicávit , cùm adhuc quid esset conceptúra nescíret , ut in terréno mortalíque córpore cœléstis vitæ imitátio voto fíeret, non præcépto ; amóre eligéndi, non necessitáte serviéndi.

AD LAUDES.

CANTICUM.
Zach. 2. 10. *ad finem.*
Sileat terra : surgit in auxilium suorum Deus.

LAuda, & lætáre, fília Sion : * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabúntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta ; * & éliget adhuc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini , * quia consurréxit de habitáculo sancto suo.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras :
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo, refúlges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,

Mittas inde tuæ múnera lucis.
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regina, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus; nostra fuísti,
Summi facta parens, Virgo, Tonántis.
Divinæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen.
Amen.

Oratio. Orémus.

Deus, qui beátam Maríam semper Vírginem Spíritûs-sancti habitáculum in templo præsentári voluísti; præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne, in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur; Per Dóminum... in unitáte ejúsdem.

Pro Commemorat. S. Columbani, Ant. Fugit, ℣. Habitábit, *Oratio*, Deus, cujus múnere, xlix.

Ad Horas, *in fine Hymnorum, Doxologia:* Qui natus es de Vírgine, *ut suprà.*

In ℟℟. brevibus, extra Ecclesiam Metropolitanam, non dicuntur Allelúia, allelúia; *sed resumptio fit ab * asterisco primo.*

AD VESPERAS.

Hymnus, Ave, radix Jesse, *ut in I. Vesperis.*

Fit Commemorat. S. Cæciliæ, Ant. Vincénti, ℣. Heréditas, lxiij. *Oratio*, Deus, qui nos ánnuâ, *infrà.*

Completorium, *ut in Psalterio.*

Ad Hymnum, Doxologia, Qui natus es de Vírgine, *ut suprà.*

Die XXII.
In Festo
SANCTÆ CÆCILIÆ, Virginis & Martyris.

Semiduplex.

De Communi SS. Virginum Martyum, lxiij.

Ex Greg. Magno, Fortunato, Anastasio & Baronio.

Lectio ij.

Deus in infirmitáte virtútem pérficit, & humáni géneris inimícum non solùm per viros, sed étiam per féminas vincit. Cujus múnere beáta Cæcília in virginitátis pro-

pósito, & in fidei confessióne Dei múnere sic roboráta est, ut nec ætátis lúbrico ab intentióne mutarétur, nec blandiméntis carnálibus demulcerétur, nec sexûs fragilitáte deterrerétur, nec tormentórum immanitáte vincerétur; sed servándo córporis ac mentis integritátem, cum virginitátis & martyrii palma ætérnam mererétur adipísci beatitúdinem. Hæc una est ex quátuor celebérrimis Ecclésiæ Occidentális Virgínibus martyrio coronátis, quarum nomen antíquitus insértum est in Cánone Missæ. Corpus ejus in cœmetério Prætextáti extra Urbem viâ Appiâ vel inítio sepúltum est, vel illuc translátum.

Lectio iij.

ANno octingentésimo vigésimo primo corpus sanctæ Vírginis, curánte Paschále Pontífice, intrà muros translátum est in Ecclésiam quam sub ejus nómine Gregórius Magnus extrúxerat. Quam cùm Paulus Sfondrátus Cardinális exornáret, invéntum est ibi marmóreum monuméntum, & in eo arca cypréssina, pénitùs illæsa, dúctili clausa opérculo, in qua sanctum jacébat Cæcíliæ corpus, séricis pannis involútum. Sérica quoque fila auro intertéxta, circa corpus ejus repérta sunt; & ad pedes vela sánguine mádida. Tum Clemens octávus, die ipsâ sanctæ Mártyri sacrâ, post oblátum ritu solémni Missæ sacrificium, ministério Diaconórum adjútus, thecam argénteam détulit in Confessiónem; in eáque cypréssinam arcam quæ venerándum Vírginis corpus continébat, collocávit; & in lapídeo monuménto utrámque ita simul compósitam inclúsit anno Dómini millésimo quingentésimo nonagésimo nono.

Oratio. Orémus.

DEus, qui nos ánnuâ beátæ Cæcíliæ Vírginis & Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas; da ut cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti.

DIE XXIII.
In Festo
SANCTI CLEMENTIS
Papæ & Martyris.
Semiduplex.

De Communi unius Martyris, viij. *Oratio*, Tibi, Christe, *infrà*.

Fit Commemoratio S. Cæciliæ, *Ant.* Casta, ℣. Vicérunt, lxiv. *Oratio*, Deus, qui nos, *suprà*.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris, advérsùs hæreses.

Lectio ij. *Lib.* 3. *c.* 3. §. 3.

FUndántes & instruéntes beáti Apóstoli (Petrus & Paulus) Ecclésiam, Lino episcopátum administrándæ Ecclésiæ tradidérunt. Succédit autem ei Anaclétus: post eum tértio loco ab Apóstolis episcopátum sórtitur Clemens, qui & vidit ipsos Apóstolos, & cóntulit cum eis, cùm adhuc insonántem prædicatiónem Apostolórum & traditiónem ante óculos habéret. Non solus; adhuc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc ígitur Cleménte, dissensióne non módicâ inter eos qui Corínthi essent fratres factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclésia potentíssimas lítteras Corínthiis, ad pacem eos cóngregans, & réparans fidem eórum, & annúntians quam in recénti ab Apóstolis recéperant traditiónem. [Obiit tértio Trajáni anno; & nóminis ejus memóriam usque hódie Romæ extrúcta, Ecclésia custódit.]

Ex Epístola sancti Cleméntis Papæ & Mártyris, ad Corínthios.

Lectio iij. *Epist.* 1. §. 7. 54. 55.

HÆc, dilécti, non tantùm ut vos moneámus, scríbimus; sed étiam ut nos ipsi commonefaciámus: in eódem enim stádio versámur, & certámen idem nobis impósitum est. Quocírca relinquámus inánes & vanas curas, atque veniámus ad gloriósam & venerábilem sanctæ vocatiónis nostræ régulam.... Quis inter vos generósus? quis miséricors? quis caritátis plenus? Dicat si propter me sedítio, & discórdia, & schísmata; discédo, ábeo quòcúmque voluéritis, & fácio quæ à plebe mandántur: solùm ovíle Christi in pace degat cum constitútis Presbyteris. Qui hoc fécerit, sibi magnum decus in Dómino comparábit; & omnis locus eum suscípiet. [Dómini (enim) est terra, & plenitúdo ejus.] Hæc, qui divínam ac cujus numquam pœnitet, vitam vivunt, fecérunt & fácient... Multos, inter nos cognóvimus, qui seípsos in víncula conjecérunt, ut álios redímerent. Multi seípsos in servitútem dedérunt, & accépto prétio suî, álios cibárunt.

Oratio. Orémus.

TIbi, Christe, beátus Clemens vixit, & pro te mórtuus est: fac, quæsumus, ejus méritis, ut tibi soli vivámus, & in te felíciter moriámur. Qui vivis.

In Vesperis, *fit Commemoratio S. Chrysogoni Martyris, Ant.* Qui vict-

rit, ℣. Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, qui beátum, xij.

DIE XXIV.

SANCTI CHRYSOGONI Martyris,

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio*, Deus, qui beátum, xij.

Vespera de Psalterio, à Capitulo de Festo sequenti.

DIE XXV.

In Festo

SANCTI PETRI, Alexandrini Episcopi & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris, viij.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, cujus grátia, xij.

Fit Commemoratio S. Catharinæ Virginis & Martyris, Ant. Vincénti, ℣. Heréditas, lxiij. *Oratio*, Omnípotens sempitérne Deus, lxiv.

Ex Apológia secúnda sancti Athanásii Epíscopi, contra Ariános.

Lectio iij. §. 59.

PEtrus apud nos ante persecutiónem Epíscopus, in persecutióne Martyr occúbuit. Hic Melétium, qui Epíscopus in Ægypto erat, plurimórum convíctum scélerum, ac potíssimùm quòd immoláſſet idólis, in commúni Episcopórum Synodo depósuit. Melétius verò neque ad áliam confúgit Synodum, neque curávit apud pósteros sese purgáre: sed schísmatis autor fuit. Hincque factum ut ejus sectatóres hâctenus, pro Christiánis, Meletiáni aúdiant. Statímque ille Epíscopos maledíctis cœpit incéssere; primò quidem ipsum Petrum, dehinc Achíllam calumniátus est, & post Achíllam Alexándrum. Hoc autem, Absalónis imitátus exémplum, cállidè est aggréssus, eo nempe ánimo, ut quandóquidem depositio ignomíniam inurébat, calúmniis saltem suis simpliciόres posset circumveníre.

Fit Commemoratio S. Catharinæ, Ant. Factus est, ℣. Deus, *Oratio*, Omnípotens sempitérne Deus, lxiv.

DIE XXVII.

In Festo

SANCTORUM VITALIS ET AGRICOLÆ, Martyrum.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum, xiv.

Oratio, Mártyrum tuórum, xviij.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de exhortatióne ad Virginitátem.

Lectio iij.

cap. 1. §. 2. 4. 5.

MArtyri Agrícolæ Vitális servus fuit antè, nunc consors & colléga martyrii..... Cùm sanctus Vitális cogerétur à persequéntibus ut Christum negáret, & ille ampliùs profiterétur Dóminum Jesum Christum, ómnia tormentórum génera in eum exercéntes, ut non esset in córpore ejus sine vúlnere locus, oratiónem fudit ad Dóminum, dicens: Dómine Jesu Christe, Salvátor meus & Deus meus, jube súscipi spíritum meum; quia jam desídero ut accípiam corónam quam Angelus tuus sanctus mihi osténdit: & complétâ oratióne, emísit spíritum. Sanctus Agrícola mítior habebátur móribus, ut ab ipsis étiam inimícis diligerétur: ideóque differébant ejus passiónem. Sed hæc persecutórum honorificéntia omni erat immanitáte acérbior, quæ invidébat martyrium. Dénique ubi non acquiévit sanctus Agrícola, crucifixus est; ut advertámus illas blandítias eórum non sedulitátis fuisse, sed fraudis. Supplício servi dóminum terrére voluérunt. Vertit hoc Christus in grátiam, ut martyrium servi dóminus imitarétur.

DIE XXVIII.

IN VESPERIS *de Psalterio, fit Commemoratio S. Saturnini, Tolosani Episcopi & Martyris, Ant.* Qui vícerit, ℣. Vincénti, ix. *Orat.* Deus, cujus grátia, xij.

DIE XXIX.

Vigilia

SANCTI ANDREÆ

Apostoli.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio j. & ij. *de Scriptura occurrente; fiuntque ex tribus duæ.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Joánnem.

Lectio iij.

c. 1. 35. *ad* 42.

IN illo témpore; Stabat Joánnes, & ex discípulis ejus duo: & respíciens Jesum ambulántem, dicit: Ecce Agnus Dei. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Joan. Evang. Tract. 7. §. 9.

Ut audiérunt eum duo discípuli loquéntem, & secúti sunt Jesum.....] In his duóbus erat Andréas, cui modò audístis: Andréas autem frater Petri erat: & nóvimus in Evangélio quòd Petrum & Andréam Dóminus de navi vocávit, dicens: [Veníte post me, & faciam vos piscatóres hóminum.] Et ex illo jam inhæsérunt illi, ut non recéderent. Modò ergo quòd illum sequúntur isti duo, non quasi non recessúri sequúntur, sed vidére voluérunt ubi habitáret, & fácere quod scriptum est: [Limen ostiórum ejus éxterat pes tuus; surge ad illum veníre assíduè, & erudíre præcéptis ejus.] Osténdit eis ille ubi manéret: venérunt & fuérunt cum illo. Quàm beátum diem duxérunt, quàm beátam noctem! Quis est qui nobis dicat quæ audíerint illi à Dómino? Ædificémus & nosmetípsi in corde nostro, & faciámus domum quò véniat ille, & dóceat nos, & colloquátur nobis.

AD LAUDES.

Preces, flexis genibus, ut in Psalterio, 148. & sic ad Horas.

Oratio. Orémus.

Majestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut qui beáti Andréæ Apóstoli festum solémnibus jejúniis, & devótis prævenímus officiis, illíus apud te adjuvémur méritis, & instruámur exémplis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs-sancti Deus; per ómnia sécula sæculórum. ℟. Amen.

Fit Commemoratio S. Saturnini, Ant. Dóminus, ℣. Glorificátus sum, *Oratio*, Deus, cujus grátia, xij.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XXX.

In Festo

SANCTI ANDREÆ Apostoli.

Duplex-Majus.

Omnia de Communi Apostolorum, j. exceptis quæ sequuntur.

Pridie In Vesperis, *Ad* Magníficat, *Ant.* 1. D.* Audiérunt Joánnem duo discípuli loquéntem, & secúti sunt Jesum. Erat autem Andréas, frater Simónis-Petri, unus ex duóbus qui secúti fúerant eum. *Joan.* 1. 37. 40.

Oratio, Omnípotens Deus, *infrà in Laudibus.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ex Evang. Euseb. lib. 3. *Hist. Greg. Naz. orat.* 25. *Paul. carm.* 24. *Greg. Tur. de glor. Mart.* 31. *& aliis.*

ANdréas, Bethsáïdæ in Galilæa natus, fílius Jonæ, frater Simónis-Petri, piscátor, unus fuit ex duóbus discípulis Joánnis-Baptístæ, qui audiérunt eum de Jesu dicéntem: [Ecce Agnus Dei;] & secúti sunt Jesum. Apud quem cùm mansíssent die illâ, invénit Andréas primùm fratrem suum Simónem, & dixit ei: Invénimus Messíam; & addúxit eum ad Jesum. Ambos fratres, jam discípulos suos, nondum tamen itínerum vitæque perpétuos sócios, cùm ámbulans póstea Jesus juxta mare Galilææ vidísset mitténtes rete in mare, his vocávit verbis: [Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum.] Qui contínuò, relíctis rétibus, secúti vocántem, ita ei adhæsérunt & placuérunt, ut inter Duódecim, quos è discípulis suis elégit, & Apóstolos nominávit, primùm Simónem quem cognominávit Petrum, mox Andréam fratrem ejus Matthæus & Lucas recénseant.

Lectio v.

QUærénti Christo, unde emeréntur panes ut manducáret multitúdo máxima quæ vénerat ad eum, dixit Andréas: [Est puer unus hic qui habet panes quinque hordeáceos, & duos pisces: sed hæc quid sunt inter tantos?] Jesum paucis ante passiónem suam diébus, sedéntem in monte Olivárum contra templum, & subversiónem templi prædicéntem interrogavérunt separátim Petrus, & Jacóbus, & Joánnes, & Andréas: [Dic nobis quando ista fient, & quod signum erit, quando hæc ómnia incípient consummári?] Quos ille, cùm ne seduceréntur monuísset, ac prænuntiásset eis bella, terræ motus per loca, & fames inítia dolórum, subjúnxit statim: [Vidéte vosmetípsos; tradent enim vos in concíliis, & in synagógis vapulábitis, & ante præsides & reges stábitis propter me, in testimónium illis: & in omnes gentes primùm opórtet prædicári Evangélium.] Hoc Christi in præcépto Andréas, ut quod suũ erat impléret, post ejus passiónem ac resurrectiónem sortítur Scythiam; in Epíro étiam, Achäïa, & áliis provínciis innúmeros Christo piscátus est.

Lectio vj.

PAtras civitátem Achäïæ célebrem fecit, & morte quam óbiit crucifixus, & túmulo. Hinc Constántius

circa annum trecentésimum quinquagésimum sextum, impérii verò sui vigésimum, ut æmulam Romæ Constantinópolim Apostólicis corpóribus muníret, sanctórum Andréæ & Lucæ córpora tránstulit, & cum córpore sancti Timóthei à se jam anno superióre transláto, in basilica sanctórum Apostolórum, quam Constantínus ædificáverat, ut in ea Imperatóres humaréntur, collocávit. Toto itínere & per omnes vias, quà córpora sancta transiére, divínam manum mira signa operátam fuísse refert sanctus Paulínus. Anno autem millésimo ducentésimo décimo, post Constantinópolim à Gallis captam, corpus sancti Andréæ Petrus Capuánus Apostólicæ sedis Legátus Amálphim in pátriam suam in regno Neapolitáno, deférri curávit, ubi pio fidélium concúrsu honorátur.

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

Lectio vij.

c. 4. 18. *ad* 22.

IN illo témpore; Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréã fratrẽ ejus, mitténtes rete in mare (erant enim piscatóres:) & ait illis: Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum. At illi continuò, relíctis rétibus, secúti sunt eum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 5. in Evang. hab. in Bas. S. Andreæ, in natali ejus.

AUdístis, fratres caríssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus & Andréas, relíctis rétibus, secúti sunt Redemptórem. Nulla verò hunc fácere adhuc mirácula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant, & tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod possidére videbántur, oblíti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus, quot flagéllis affligimur, quantis minárum asperitátibus detérrémur; & tamen vocántem sequi contémnimus! In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet; jam jugo fidei colla géntium subdidit; jam mundi glóriam stravit; jam ruínis ejus crebrescéntibus distrícti sui judícii diem propinquántem denúntiat: & tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte deserere, quod quotídie perdit invíta.

Lectio viij. *Paulò post.*

SEd fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam

utérque iste piscátor quid aut quantum dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hac in re, fratres caríssimi, afféctum debémus pótiùs pensare quàm censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit. Multum relíquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certè nos & hábita cum amóre possidémus, & ea quæ mínimè habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus & Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit.

Lectio ix. *Longè pòst.*

QUia ergo, fratres caríssimi, beáti Andréæ Apóstoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Osténdat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciámus quæ terréna sunt; relíctis temporálibus mercémur ætérna. Si autem necdum póssumus relínquere própria, saltem non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne caritátis, in ambitióne sua hábeat frænū timóris; ut proféctûs sui pássibus vegetáta, dum ab alienórū appetítu compéscitur, quandóque ad própria contemnénda perducátur, adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Invénit Andréas primùm fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messíam (quod est interpretátum Christus.) Et addúxit eum ad Jesum. *Joan.* 1. 41. 42.

Oratio. Orémus.

OMnípotens Deus, qui beáto Andréæ Apóstolo tuo Christo confígi in cruce tribuísti; præsta, quǽsumus, eódem intercedénte, ut terréna in nobismetípsis desidéria crucifigéntes, tibi firmiter adhærére valeámus; Per eúmdem Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Vidit Jesus Simónem & Andréam fratrem ejus, mitténtes rétia in mare, & dixit eis: Veníte post me, & fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. Et prótinus, relíctis rétibus, secúti sunt eum. *Marc.* 1. 16.

Fit Commem. S. Eligii, Ant. Respéxit, ℣. Quæsívit, xxiij. *Oratio*, Exáudi, xxvij.

FESTA DECEMBRIS.

Die I.
In Festo
SANTI ELIGII
Noviomensis Episcopi.
Simplex.
De Communi S. Pontificis, xxij.
Lectio iij.
Ex ejus vita, autore S. Audoëno ejus coætaneo.

ELigius Lémovix, aurífaber indúſtrius, Paríſios ſe cóntulit; ubi perítiæ ſuæ famâ Clotário ſecúndo innótuit. Sanctióris vitæ deſidério accénſus, ómnium ab adoleſcéntia delictórum exomologéſim fecit coram ſacerdóte. Ex eo témpore in ópera pietátis omni ſtúdio incúbuit. Nam étiam cùm artem exercébat, ſubínde in ſacros códices intendébat óculos, ita ut mens Deo vacáret, dum manus úſibus ſerviébat humánis. Quidquid verò arte ſuâ comparábat, illud totum fovéndis egénis; & captívis, rerum étiam ſibi neceſſariárum diſpéndio, rediméndis erogábat. Non minùs accéptus Dagobérto quàm Clotário patri, & ab illo ad Aremoricórum Regem pacis componéndæ causâ miſſus, Reges ambos felíci fœdere ſociávit. Vária ejus hortátu & impénſis extrúcta ſunt templa & monaſtéria. Plúrima divérſis tempóribus, auro, argénto & gemmis ornávit ſepúlcra Sanctórum, Germáni vidélicet Pariſiénſis, Colúmbæ Senonénſis, & aliórum. Tandem ad Epiſcopátum Novioménſem aſſúmptus, totus non modò ſalúti gregis ſibi commíſſi conſúluit; ſed & Flandros, ac Fríſios, alióſque ad Septentriónem pópulos, non ſine magno labóre & vitæ diſcrímine, ad Chriſtum addúxit. Sedit in Concílio Cabilonénſi ſub Clodovéo ſecúndo. Multa præclárè ſcripſit. Ejécit dæmones; futúra divínitus prædíxit; aliíſque miráculis illuſtris, Noviómi óbiit ſeptuagenárius, anno ſexcenteſimo quinquagéſimo nono.

Veſpera de Pſalterio.

Fit Commemoratio S. Petri Chryſologi Epiſcopi, Ant. Reſpéxit, ℣. Quæſívit, xxiij. *Oratio*, Quæſumus, xxvij.

Deinde S. Franciſci Xaverii Presbyteri, Ant. Sanctificábor, ℣. Sacerdótes, xliij. *Oratio*, Deus, *infrà*.

DIE II.

S. PETRI CHRYSOLOGI, Ravennensis Episcopi *Commemoratio.*

In Laudibus, *Ant.* In bonitáte, ℣. Státuit, *Orat.* Quæsumus, xxvij.

Pro Commemoratione S. Francisci Xaverii, *Ant.* Euge, ℣. Immola, xlvj.

Oratio. Orémus.

DEus, qui Indiárum gentes beáti Francísci Xavérii prædicatióne, virtútibus & miráculis Ecclésiæ tuæ aggregáre voluísti; in ea, quæsumus, minístri tui móribus & doctrínâ consérvent, quos Christus sánguine redémit; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus-sancti Deus; Per ómnia sǽcula seculórum.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi & in ceteris, ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. EXiit Jesus in montem oráre, & erat pernóctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus esset, vocávit discípulos suos. *Luc.* 6. 12. 13.

Ant. 6. F. Elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6. 13.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit ipse; & venérunt ad eum. Et fecit ut essent duódecim cum illo, & ut mítteret eos prædicáre. *Marc.* 3. 13. 14.

Ant. 8. G. Dedit illis virtútem & potestátem super ómnia dæmónia, & ut languóres curárent. *Luc.* 9. 1.

Ant. 1. D. Ignobília mundi, & contemptibília elégit Deus; & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus. 1. *Cor.* 1. 28. 29.

CAPITULUM. *Isai.* 66. 19. 20.

HÆc dicit Dóminus: Annuntiábunt glóriam meam géntibus, & addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino.

In Semiannualibus,

℟. Messis quidem multa, operárii autem pauci; * Rogáte dóminum messis; ut mittat operários in messem suam. *Luc.* 10. 2. ℣. Oráte ut respíciat Dóminus pópulum suum Israël. *Judith* 8. 32. * Rogáte. Glória. * Rogáte.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

CŒLESTIS aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices.

MERSIS gravi calígine,
Per vos dies renáscitur;
Quos vanus error lúserat,
Illústrat ipsa Véritas.

NON vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis.

Christo rebélles súbditis.
Quibus gemébat súbditus,
Rumpúntur orbis víncula:
Jam gaudet excússo jugo,
Liber Dei sub légibus.
Vulgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur, ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Cônstitues eos príncipes super omnem terram; mémores erunt nóminis tui: proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum. *Ps.* 44. 17. 18.

Oratio ut in Proprio Sanctorum.

[*In Festis Annualibus & per eorum Octavas ad Completorium, Ant.* 1. a. Per manus Apostolórum fiébant signa & prodígia multa. *Act.* 5. 12.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Magnificábat eos pópulus: magis autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo. *Act.* 5. 13. 14.

In fine Completorii duæ dicuntur Orationes sub una conclusione, prima de Festo, altera ut in Psalterio, Véritas.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Apostolórum Magístrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13. 13.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Supreme quales árbiter
Tibi minístros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!
Hæc nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.
Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant;
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, corúscant, pérpluunt.
Christum sonant: versæ ruunt
Arces supérbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.
Fac, Christe, cœléstes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accénsa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Annualibus Psalmi dicuntur de Dominica in toto Officio: & sic in omni alio Communi.*

[*In aliis diebus, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.*]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *f.* Convocátis duódecim discípulis suis, hos misit Jesus dicens: Eúntes prædicáte, quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matt.* 10. 1. 5. 7.

Ant. 2. D. Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, leprósos mundáte, dæmones ejícite: gratìs accepístis, gratìs date. *Matt.* 10. 8.

Ant. 3. E. Nihil tuléritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecúniam, neque duas túnicas habeátis. *Luc.* 9. 3.

℣. Sanctificámini, & estóte sancti; ℟. Quia ego sum Dóminus Deus vester. *Levit.* 20. 7.

Pater noster.

Benedictiones habentur post Psalterium.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Annualibus Lectiones propriæ: & sic in omni alio Communi.*]

Post 1. *Lect.* ℟. In viam géntium ne abiéritis; sed pótiùs, * Ite ad oves, quæ periérunt domûs Israël. *Matt.* 10. 5. 6. ℣. Dispérsæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor; & factæ sunt in devoratiónem. *Ezech.* 34. 5. * Ite ad oves.

Post 2. *Lect.* ℟. Non vos me elegístis; sed ego elégi vos; * Et pósui vos ut eátis, & fructum afferátis; & fructus vester máneat. *Joan.* 15. 16. ℣. Ego levávi manum meam ut vos, montes Israël, germinétis, & fructum afferátis pópulo meo. *Ezech.* 36. 7. 8. * Et pósui vos.

Post 3. *Lect.* ℟. Pater, sicut tu me misísti in mundum, & ego misi eos in mundum: * Et † Pro eis ego sanctífico meípsum, ut sint & ipsi sanctificáti in veritáte. *Joan.* 17. 18. 19. ℣. Sint ergo sancti, quia ego sanctus sum, Dóminus qui sanctífico eos. *Levit.* 21. 8. * Et pro. Glória. † Pro eis.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcúmque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; & si ibi fúerit filius pacis, requiéscet super illum pax vestra; sin autem, ad vos revertétur. *Luc.* 10. 5. 6.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10. 16.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: & quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matt.* 10. 27.

℣. Custodíte præcépta mea, & fácite ea: ℟. Ego Dóminus qui sanctífico vos. *Levit.* 20. 8.

Pater noster.

Benedictiones ut post Psalterium.

Tres Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Mementóte sermónis mei, quem ego dixi vobis: * Non est servus major Dómino suo: si me persecúti sunt, & vos persequéntur. *Joan.* 15. 20. ℣. Locúti sunt advérsùm me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me. *Ps.* 108. 3. * Non est servus.

Post 5. *Lect.* ℟. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis: * Salus autem mea in sempitérnum erit; Ego, ego ipse consolábor vos. *Isai.* 51. 7. 8. 12. ℣. Tradémini à paréntibus, & amícis, & morte affícient ex vobis; & éritis ódio ómnibus propter nomen meum. *Luc.* 21. 16. 17. * Salus autem.

Post 6. *Lect.* ℟. Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini; * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. *Matt.* 10. 19. 20. ℣. Spíritus meus in médio vestrûm, nolíte timére. *Agg.* 2. 6. * Non. Glória. * Non.

In III. Nocturno.

Ant. 3. g. Ite, ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum: Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. *Matt.* 10. 16.

Ant. 7. a. Quicúmque volúerit inter vos major fieri, sit vester minístter; sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matt.* 20. 26. 28.

Ant. 3. *a.* Cùm fecéritis ómnia quæ præcépta sunt vobis, dícite: Servi inútiles sumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17. 10.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua, & veritáte tua. *Ps.* 113. 9. 10.

Pater noster.

Benedictiones ut post Psalterium.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Jam non dicam vos servos; vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcúmque audívi à Patre meo nota feci vobis. *Joan.* 15. 15. ℣. Antíqua ne intueámini: ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur, útique cognóscétis ea. *Isai.* 43. 18. 19. * Quia.

Post 8. *Lect.* ℟. Vos estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis; * Et ego dispóno vobis, sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. *Luc.* 22. 28. 29. ℣. Dispósui testaméntum eléctis meis, *Ps.* 88. 4. * Et ego.

Post 9. *Lect.* ℟. Ecce

dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére; † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. *Luc.* 10. 19. 20. ℣. Dabo vos in nomen & in laudem ómnibus pópulis terræ. *Sophon.* 3. 20. * Verúmtamen. Glória Patri. † Gaudéte.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95. 3.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. JEsus locútus est úndecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potéstas in cœlo & in terra; eúntes ergo docéte omnes gentes. *Matt.* 28. 18. 19.

Ant. 6. C. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizántes eos, docéntes serváre ómnia quæcúmque mandávi vobis. *Marc.* 16. 15. *Matt.* 28. 19. 20.

Ant. 8. G. Quorum remiséritis peccáta, remittúntur eis; & quorum retinuéritis, reténta sunt. *Joan.* 20. 23.

Ant 5. a. Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs-sancti in vos, & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1. 8.

Ant. 1. D. Ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus, usque ad consummatiónem séculi. *Matt.* 28. 20.

Capitulum. *Ephes.* 4. 11. 12.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem prophétas, álios verò evangelístas, álios autem pastóres, & doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

Hymnus. *Santol. Vict.*

QUem misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

Occisus Agnus à lupis,
Vos misit Agnos ad lupos;
Mores feríros éxuunt,
Agni repéntè de lupis.

Quæ victimárum cœdibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piástis sánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surréxit seges!
Et ista nos seges sumus.

Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere;
Fruménta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte, qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Judicábunt justi na-

tiónes, ℟. Et dominabúntur pópulis. *Sap.* 3. 8.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis & vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israël. *Matt.* 19. 28.

Oratio in Proprio Sanctorum.

AD HORAS.

Antiph. de Laudibus, quartâ prætermissâ, & sic in omni alio Communi, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. Jesus locútus est.

Capitulum, Regi seculórum.

CANON, ut habetur post Lectiones Scripturæ occurrentis : & sic in omni alio Communi. Cetera ut in Psalterio.

[*In Festis Annualibus & per eorum Octavas ad Primam dicuntur duæ Orationes sub una conclusione, prima de Festo, altera de Psalterio*, Dómine, Deus omnípotens : *& sic in omni alio Communi.*]

AD TERTIAM.

Ant. Prædicáte.

Capitulum. *Rom.* 1. 5.

PEr Jesum Christum accépimus grátiam, & Apostolátum ad obediéndum fidei in ómnibus géntibus pro nómine ejus.

℟. *br.* Nos prædicámus * Christum crucifixum : ℟. Nos prædicámus. ℣. Christum Dei virtútem, & Dei sapiéntiam. * Christum. Glória. ℟. Nos prædicámus. 1. *Cor.* 1. 23. 24.

[*In Semiannualibus & intrà Octavas Annualium*, ℟℟℟. *brevibus adduntur duo* Allelúia : *& sic in omni alio Communi.*]

℣. Quod vídimus & audívimus, annuntiámus vobis, ℟. Ut & vos societátem habeátis nobíscum. 1. *Joan.* 1. 3.

Oratio ut in Proprio ad Laudes.

AD SEXTAM.

Ant. Quorum remiséritis.

Capitulum. 2. *Cor.* 5. 19. 20.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis : pro Christo ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortánte per nos.

℟. *br.* Deus nos reconciliávit sibi * Per Christum : ℟. Deus nos. ℣. Et dedit nobis ministérium reconciliatiónis. * Per Christum. Glória. ℟. Deus nos. 2. *Cor.* 5. 18.

℣. Reconciliámini Deo, ℟. Obsecrámus pro Christo. 2. *Cor.* 5. 20.

AD NONAM.

Ant. Ecce ego.

CAPITULUM. *Ephes.* 2. 19. 20.

FRatres, jam non estis hóspites & ádvenæ: sed estis cives sanctórum, & doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, & Prophetárum, ipso summo anguláris lápide Christo Jesu.

℟. *br.* Vocávit vos Deus * Per Evangélium nostrum. ℟. Vocávit. ℣. State, & tenéte traditiónes quas didicístis. * Per Evangélium. Glória. ℟. Vocávit. 2. *Thess.* 2. 13. 14.

℣. Accepístis Jesum Christum Dóminum, ℟. In ipso ambuláte. *Coloss.* 2. 6.

AD VESPERAS.

Ant. INjecérunt in Apó-
8. a. stolos manus, & posuérunt eos in custódiam. *Act.* 4. 3.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omníno loqueréntur in nómine Jesu. *Act.* 5. 40.

Ant. 7. d. Ibant gaudéntes à conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5. 41.

Ant. 8. c. Loquebántur verbum Dei cum fidúcia: & virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4. 31. 33.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15. 26.

CAPITULUM. *Hebr.* 2. 3. 4.

CUm inítium accepísset salus enarrári per Dóminum; ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestánte Deo signis, & porténtis, & váriis virtútibus.

In Semiannualibus,

℟. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum. * In omnem terram exívit sonus eórum, & † In fines orbis terræ verba eórum. *Ps.* 18. 4. 5. ℣. Prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, & sermónem confirmánte, sequéntibus signis. *Marc.* 16. 20. * In omnem. Glória. † In fines.

Hymnus, Cœléstis, *ut in I. Vesperis.*

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *D.* In fundaméntis duódecim (civitátis sanctæ Jerúsalem) nómina duódecim Apostolórum Agni, & cláritas Dei illuminávit eam, & lucérna ejus est Agnus: & ambulábunt gentes in lúmine ejus. *Apoc.* 21. 14. 23. 24.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. SI quis venit ad me, & non odit ánimam suam, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14. 26.

Ant. 2. D. Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; qui autem perdíderit ánimam suam propter me, & Evangélium, salvam fáciet eam. *Marc.* 8. 35.

Ant. 5. a. Qui vícerit, vestiétur vestiméntis albis, & non delébo nomen ejus de libro vitæ. *Apoc.* 3. 5.

Ant. 4. E. Usque in tempus sustinébit pátiens, & póstea reddítio jucunditátis. *Eccli.* 1. 29.

Ant. 8. G. Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injústè. 1. *Petr.* 2. 19.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 15. 16.

NEmo vestrûm patiátur ut homicída, aut fur, aut maledicus, aut alienórum appetítor: si autem ut Christiánus, non erubéscat; glorificet autem Deum in isto nómine.

In Semiannualibus,

℟. Beátus vir qui suffert tentatiónem, quóniã * Cùm probátus fúerit, † Accípiet corónam vitæ quam repromísit Deus diligéntibus se. *Jac.* 1. 12. ℣. Si in probatióne fúerit, coronábitur; si in tribulatióne fúerit, liberábitur. *Tob.* 3. 21. * Cùm probatus. Glória. † Accípiet.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

EX quo salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor,
Homo redémptus æmulum
Deo litávit sánguinem.

NON jam crucis Christi pudet;
Quin surgit ingens glória,
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

HOC iste plenus Spíritu
Ridet minas, ridet neces,
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redémptor, mílitat.

PARATA spectans prǽmia,
Secúrus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

UNUS tot armátas manus
Stupénte lassat júdice;
Et tortus ipsis qui cadit,
Torquéntibus fit fórtior.

DA, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da sustinére pro tuo,
Quodcúmque durum, nómine.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Vincénti dabo édere de ligno vitæ, ℟. Quod est in paradíso Dei mei. *Apoc.* 2. 7.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Qui vícerit, dabo ei sedére mecum in throno meo; sicut & ego vici, & sedi cum Patre meo in throno ejus. *Apoc.* 3. 21.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

Si eodem die occurrat commemoratio alterius Martyris, fiet per Antiphonam ad Benedíctus *&* ℣. *ex Laudibus: quod servatur in omni aiio Communi.*

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 7. d. Qui vícerit, non lædétur à morte secúnda. *Apoc.* 2. 11.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Qui vícerit, ero illi Deus, & ille erit mihi filius. *Apoc.* 21. 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre,
Quam Christo déderas fidem.

Pœnis victa quibus deficeret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere;
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sústinet.

Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inértes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingénito Patri;
Semper laus génito máxima Fílio;
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 1. a. Fili, sta in justítia & timóre, & præpara ánimam tuam ad tentatiónem. *Eccli.* 2. 1.

Ant. 2. D. Conjúngere Deo, & sústine; quóniam in igne probátur aurum, hómines veró receptíbiles in camíno humiliatiónis. *Eccli.* 2. 3. 5.

Ant. 3. E. Qui confídit in Dómino, & erit Dóminus fidúcia ejus, non timébit cùm vénerit æstus. *Jer.* 17. 7. 8.

℣. In tentatióne Deus illum conservábit, ℟. Et liberábit à malis. *Eccli.* 33. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Fili, omne quod tibi applícitum

flúerit, áccipe ; & * In dolóre sustine, & in humilitáte tua patiéntiam habe. *Eccli.* 2, 4. ℣. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit, *Marc.* 13. 13. * In dolóre.

Post 2. *Lect.* ℟. Non dedit nobis Deus spíritum timóris, sed virtútis ; * Noli ítaque erubéscere testimónium Dómini. 2. *Tim.* 1. 7. 8. ℣. Noli timére, quóniam tecum est Dóminus Deus tuus. *Josue* 1. 9. * Noli ítaque.

Post 3. *Lect.* ℟. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu, * Nam & qui certat in agóne, † Non coronátur nisi legítimè certáverit. 2. *Tim.* 2. 3. 5. ℣. Esto vir fortis, & præliáre bella Dómini. 1. *Reg.* 18. 17. * Nam. Glória. † Non coronátur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Certa bonum certámen fidei, apprehénde vitam ætérnam, in qua vocátus es. 1. *Tim.* 6. 12.

Ant. 8. G. Confortáre, & esto robústus : Dóminus ipse erit tecum ; non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 7. 8.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit ; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34. 16.

℣. Confirmátum est cor ejus, non commovébitur ℟. Donec despíciat inimícos suos. *Ps.* 111. 8.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Ne páveas irruéntes tibi poténtias impiórum ; * Dóminus enim erit in látere tuo, & custódiet pedem tuum ne capiáris. *Prov.* 3. 25. 26. ℣. Scio tribulatiónem tuá, nihil horum tímeas quæ passúrus es. *Apoc.* 2. 9. 10. * Dóminus.

Post 5. *Lect.* ℟. Pro justítia agonizáre, & * Usque ad mortem certa pro justítia ; & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. *Eccli.* 4. 33. ℣. Esto fidélis usque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ. *Apoc.* 2. 10. * Usque ad.

Post 6. *Lect.* ℟. Scient quia ego diléxi te : * Quóniam servásti verbum patiéntiæ meæ, & † Ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3. 9. 10. ℣. Ego sum Dóminus Deus tuus, in umbra manûs meæ protéxi te. *Isai.* 51. 15. 16. * Quóniam. Glória. †. Ego.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Víncula, & tribulatiónes me manent ; sed nihil horum véreor. *Act.* 20. 23. 24.

Ant. 8. G. Non fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me ; dúmmodo consúmmem cursum meum. *Act.* 20. 24.

Ant. 4. d. Omnia detriméntum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscéndum illum, & societátem

passiónum illíus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3. 8. 10.

℣. Non mihi contingat párcere ánimæ meæ, ℟. In omni témpore tribulatiónis. 1. *Mach.* 13. 5.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Ego non solùm alligári, sed * Et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21. 13. ℣. Ego ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus. 2. *Mach.* 7. 37. * Et mori.

Post 8. *Lect.* ℟. Secúndùm expectatiónem & spem meam in nullo confúndar, sed * Magnificábitur Christus in córpore meo sive per vitam, sive per mortem. *Philipp.* 1. 20. ℣. Deus Dóminus fortitúdo mea, & super excélsa mea dedúcet me victor. *Habac.* 3. 19. * Magnificábitur.

Post 9. *Lect.* ℟. Pláceo mihi in contuméliis, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo; * Cùm enim infirmor, tunc potens sum. 2. *Cor.* 12. 10. ℣. A Deo salutáre meum, nam & ipse Deus meus, & suscéptor meus; non movébor. *Ps.* 61. 2. 3. * Cùm. Glória. * Cùm.

Te Deum.

℣. Sacerd. Ego cantábo fortitúdinem tuam, ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58. 17.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Cum à morte possem liberári, duros córporis sustíneo dolóres; secúndùm ánimam verò libénter hæc pátior. 2. *Mach.* 6. 30.

Ant. 7. *d.* Nunc gaúdeo in passiónibus, & adimpleo ea quæ desunt passiónum Christi, in carne mea. *Coloss.* 1. 24.

Ant. 8. G. Replétus sum consolatióne, superabúndo gaúdio in omni tribulatióne. 2. *Cor.* 7. 4.

Ant. 1. *D.* Exémplum forte relinquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro sanctíssimis légibus honéstâ morte perfúngar. 2. *Mach.* 6. 28.

Ant. 7. a. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4. 7. 8.

CAPITULUM. *Job.* 23. 10. 11.

Probávit me Deus quasi aurum, quod per ignem transit; vestígia ejus secútus est pes meus, viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

Jam non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas cœlituum choros;
Nunc pro cárcere cæco,
Fulgéntes hábitas domos.

Non jam vincla manus, non cóhibent pedes,
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.

Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.

Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet:
Confundísque tyránnum,
Dum quos déprimit, élevas.

Semper máxima laus ingénito Patri;
Semper laus génito máxima Filio;
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Glórificátus sum in óculis Dómini, ℟. Et Deus meus factus est fortitúdo mea. *Isai.* 49. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. * Dóminus mihi ástitit, & confortávit me; & liberátus sum de ore leónis. Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; & salvum fáciet in regnum suum cœléste. 2. *Tim.* 4. 17. 18.

Oratio. Orémus.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beáti mártyris tui *N.* natalítia cólimus; ejus intercessióne nec minis injústè persequéntium turbémur, nec ullis dejiciámur advérsis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui beátum *N.* mártyrem tuum virtúte constántiæ in passióne roborásti; ex ejus imitatióne tribue pro amóre tuo próspera mundi despícere, & nulla ejus advérsa formidáre; Per Dóminum.

Si sit Pontifex. Oratio.

Deus, à quo fides constántiam & virtútem sumit infirmitas: fac, quæsumus, exémplo & précibus beáti *N.* Mártyris atque Pontíficis nos vitæ frágilis hujus amórem depónere, & ad te, qui solus vera vita es, perveníre; Per.

Alia Oratio.

Deus, cujus grátia beátum *N.* in Sacerdótem élegit, doctrína ad prædicándum erúdiit, poténtia ad perseverándum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum Christiánum & instrúere vivéndi exémplo, & cùm præcéperis, confirmáre patiéndo; Per Dóminum.

Si facienda sit Commemoratio alterius Martyris, fiet per Antiphonam ad Magníficat *&* ℣. *ex I. Vesperis: quod servatur in omni alio Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. Cùm à morte.

AD TERTIAM.

Ant. Nunc gaúdeo.

CAPITULUM. *Rom.* 8. 18.

FRatres, exíſtimo quòd non ſunt condígnæ paſſiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

℟. *br.* In Deo ſalutáre meum, * Et glória mea; ℟. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, & ſpes mea in Deo eſt. * Et glória mea. Glória. ℟. In Deo. *Pſ.* 61. 8.

℣. Deus meus adjútor meus, & ſperábo in eum. ℟. Protéctor meus, & cornu ſalútis meæ, & ſuſcéptor meus. *Pſ.* 17. 3.

AD SEXTAM.

Ant. Replétus ſum.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 1. 12.

PAtior, ſed non confúndor; ſcio enim cui crédidi, & certus ſum quia potens eſt depóſitum meum ſerváre in illum diem.

℟. *br.* Si consíſtant advérſùm me caſtra, * Non timébit cor meum. ℟. Si consíſtant. ℣. Si exúrgat advérſùm me prælium, in hoc ego ſperábo. * Non timébit. Glória. ℟. Si consíſtant. *Pſ.* 26. 3. 4.

℣. Dóminus illuminátio mea, & ſalus mea; quem timébo? ℟. Dóminus protéctor vitæ meæ; à quo trepidábo? *Pſ.* 26. 1. 2.

AD NONAM.

Ant. Bonum certámen.

CAPITULUM. *Tob.* 3. 22. 23.

POſt tempeſtátem, tranquíllum facis, Dómine: & poſt lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infúndis. Sit nomen tuum, Deus Iſraël, benedíctum in ſécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suſcéptor meus, ℟. Factus es. ℣. Et refúgium meum, in die tribulatiónis. * Suſcéptor meus. Glória. ℟. Factus es. *Pſ.* 58. 17.

℣. Tu, Dómine, adjuvíſti me, ℟. Et conſolátus es me. *Pſ.* 85. 17.

AD VESPERAS.

Ant. 6. F. PRopter opus Chriſti uſque ad mortem accéſſit, tradens ánimam ſuam. *Philipp.* 2. 30.

Ant. 1. f. Patiénter ſúſtinens, deſtinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6. 20.

Ant. 5. a. Magìs éligens afflígi cum pópulo Dei, quàm temporális peccáti habére jucunditátem, invisíbilem tanquam videns ſuſtinuit. *Hebr.* 11. 25. 27.

Ant. 4. E. Gloriosíſſimam mortem magìs quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præíbat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6. 19.

Ant. 1. â. Hoc modo vitâ decéſſit, univérſæ gen-

memóriam mortis suæ ad exémplum virtútis & fortitúdinis derelínquens. 2. *Mach.* 6. 31.

Capitulum. 2. *Cor.* 4. 17.

FRatres; id, quod in præsénti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis.

In Semiannualibus,

℟. In fraude circumveniéntium illum áffuit illi, & * Certámen forte dedit illi ut vínceret, & sciret † Quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. *Sap.* 10. 11. 12. ℣. Erat Deus cum eo; & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. *Act.* 7. 9. 10. * Certámen. Glória. † Quóniam.

Hymnus, Jam non te lácerant, *ut in Laudibus.*

℣. Custodívit illum ab inimícis, ℟. Et à seductóribus tutávit illũ. *Sap.* 10. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. d. Justum à peccatóribus liberávit; & non derelíquit illum, donec afférret illi poténtiam advérsùs eos qui eum deprimébant, & dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10. 13. 14.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16. 2.

Ant. 1. f. Injícient vobis manus suas, & persequéntur trahéntes ad reges & præsides, propter nomen meum. *Luc.* 21. 12.

Ant. 3. *a.* Confortámini, & non dissolvántur manus vestræ; erit enim merces óperi vestro. 2. *Par.* 15. 7.

Ant. 4. E. Patiéntia vobis necessária est, ut voluntátem Dei faciéntes, reportétis promissiónem. *Hebr.* 10. 36.

Ant. 1. D. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. *Luc.* 21. 19.

Capitulum. 1. *Petr.* 4. 14.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est ejus Spíritus, super vos requiéscit.

In Semiannualibus,

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; quæ causa vobis salútis; * Quia † Vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credáris, sed ut étiam pro illo patiámini. *Philipp.* 1. 28. 29. ℣. Qui sequímini quod justum est, & quæritis Dóminum; atténdite ad petram unde excísi estis. *Isai.*

℟. 1. * Quia. Glória Patri. † Vobis.

Hymnus. *Santol. Vict.*

FORTES cadéndo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœléstis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

IMPLERE vos omnes decet
Passo Deo quod défuit;
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

QUEM lictor insánus sitit,
Quem cæcus effúndit furor;
Amor sacérdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

ET ille, mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

Sic, Christe, robur Mártyrum,
Certáre das, & víncere;
Tuósque múnerans, tua
Æquus corónas múnera.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30. 25.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut & in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultántes. 1. *Petr.* 4. 13.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 3. E. Omnes, qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. 2. *Tim.* 3. 12.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 8. a. Fidélis sermo: si commórtui sumus, & convivémus: si sustinébimus, & conregnábimus. 2. *Tim.* 2. 11.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Legítimè certántes coronántem Dóminum, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2. 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUAM vincla sunt hæc fórtia,
Quæ Mártyres Deo ligant!
Non vita, mille non neces
A caritáte séparant.

VIX corpus unum súfficit,
Non est satis semel mori;
Quot scissa membra, tot litant
Deo placéntes víctimas.

SÆVIT tyránnus, állicit:
Temnunt minas, temnunt preces;
Deum minántem dum timent,
Dum munerántem díligunt.

ACTI procéllis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehúntur, & Christo duce
Portus beátos óccupant.

FAC, Christe, semper mens tibi
Inter cruces adhæreat;
Fac dura, quæ corpus premunt,
Ad te magis nos érigant.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 3. a. Ecce natiónes convenérunt advérsùm nos ut nos dispérdant: quómodo potérimus subsístere? nisi tu, Deus, ádjuves nos. 1. *Mach.* 3. 52. 53.

Ant. 2. D. Erue nos in mirabílibus tuis, Dómine: & confundántur omnes qui osténdunt servis tuis mala. *Dan.* 3. 43. 44.

Ant. 3. E. In te inimícos nostros ventilábimus cornu, & in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis. *Ps.* 43. 6.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne; ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59. 13.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Nos stulti propter Christum: maledícimur, & benedícimus; * Persecutiónem pátimur, & sustinémus; blasphemámur, & obsecrámus. 1. *Cor.* 4. 10. 12. 13. ℣. Propter te mortificámur totâ die, æstimáti sumus sicut oves occisiónis. *Ps.* 43. 22. * Persecutiónem.

Post 2. *Lect.* ℟. Quis nos separábit à caritáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames an persecútio? * Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. *Rom.* 8. 35. 38. 39. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te. *Ps.* 43. 18. * Neque mors.

Post 3. *Lect.* ℟. Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicùm passos ipse perficiet. † Ipsi glória, & impérium in sécula seculórum. 1. *Petr.* 5. 10. 11. ℣. Absit à nobis hoc scelus ut recedámus à Dómino, & ejus vestígia relinquámus. *Josue* 22. 29. * Módicùm. Glória. † Ipsi.

In II. Nocturno.

Ant. 1. *D.* In mortem trádimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4. 11.

Ant. 5. a. Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7. 2.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem, & justítias Dei, ut eámus alterâ viâ. 1. *Mach.* 2. 21. 22.

℣. In Deo faciémus virtútem, ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos. *Ps.* 59. 14.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Absit à nobis ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis. * Dómino Deo nostro serviémus, & obedién-

tes érimus præcéptis ejus. *Josue* 24. 16. 24. ℣. Etsi sunt qui dicántur dii, nobis tamen unus Deus. 1. *Cor.* 8. 5. * Dómino Deo nostro.

Post 5. *Lect.* ℟. Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis: * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterum ab ipso suscitándos. 2. *Mach.* 7. 6. 14. ℣. Sicut abúndant passiónes Christi in nobis, ita & per Christum abúndat consolátio nostra. 2. *Cor.* 1. 5. * Pótius est.

Post 6. *Lect.* ℟. Probásti nos, Deus; igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum. * Transívimus per ignem & aquam, & † Eduxísti nos in refrigérium. *Ps.* 65. 10. 12. ℣. Per multas tribulatiónes opórtet nos intráre in regnum Dei. *Act.* 14. 21. * Transívimus. Glória. † Eduxísti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum, ut trucídent rectos corde. *Ps.* 36. 14.

Ant. 8. G. Disténti sunt non suscipiéntes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11. 35.

Ant. 1. D. Confírmat justos Dóminus: non confundéntur in témpore malo. *Ps.* 36. 17. 19.

℣. Salus justórum à Dómino, ℟. Et protéctor eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36. 39.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excélsi; * Et regnum obtinuérunt sancti. *Dan.* 7. 22. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes. *Hebr.* 11. 33. * Et regnum.

Post 8. *Lect.* ℟. Ludíbria & vérbera expérti, ínsuper & víncula, & cárceres; * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. *Hebr.* 11. 36. 37. ℣. Tradidérunt córpora sua ne servírent, & ne adorárent omnem Deum, excépto Deo suo. *Dan.* 3. 95. * Lapidáti sunt.

Post 9. *Lect.* ℟. Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui; * Et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: proptérea † Lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12. 11. 12. ℣. Per multas tribulatiónes transiérunt fidéles. *Judith* 8. 23. * Et non dilexérunt. Glória. † Lætámini.

Te Deum.

℣. SACERD. Laudábit te, Dómine, pópulus fortis: ℟. Cívitas géntium robustárum timébit te. *Isai.* 25. 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. DAtum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13. 7.

Ant. 8. G. Elegérunt magìs mori; & noluérunt infríngere legem Dei sanctam, & trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1. 65. 66.

Ant. 1. f. Etsi coram homínibus torménta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3. 4.

Ant. 7. c. In paucis vexáti, in multis benè disponéntur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se. *Sap.* 3. 5.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocáusti hóstiam accépit illos. *Sap.* 3. 6.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 2. 3. 4.

OMne gaúdium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis; sciéntes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur: patiéntia autem opus perféctum habet.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

QUAM, Christe, signásti viam
Primus, profúso sánguine;
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequúntur mílites.

FOSSUS manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres,
Addunt triúmpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accépta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

AUDIRE si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

FAC, si tyránnus déficit,
Ne blandiéndo mólliùs
Frangat volúptas péctora,
Ipsis tyránnis sævior.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum, ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33. 20.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matt.* 5. 10.

ORATIO. Orémus.

DEus, cujus grátiâ sancti Mártyres *N.* & *N.* mundi nec blandítiis, nec terróribus devícti sunt: da nobis, ut te solum diligéntes, próspera mundi simul & advérsa despiciámus; Per Dóminum.

Alia ORATIO.

MArtyrum tuórum *N.* & *N.* (& sociórum) solémnia recenséntes, súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in tua caritáte fir-

mári, passiónes hujus témporis, amóre illíus glóriæ quæ reveládna est in nobis, volénti & invícto ánimo sustinére valeámus; Per.

AD PRIMAM.
Ant. Datum est.

AD TERTIAM.
Ant. Elegérunt.
CAPITULUM. *Sap.* 3. 2.
VIsi sunt óculis insipiéntium mori; & æstimáta est afflíctio éxitus illórum: & quod à nobis est iter, extermínium; illi autem sunt in pace.

℞. *br.* Justórum ánimæ * In manu Dei sunt; ℞. Justórum. ℣. Et non tanget illos torméntum mortis. * In manu. Glória. ℞. Justórum. *Sap.* 3. 1.

℣. Custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, ℞. De manu peccatóris liberábit eos. *Ps.* 96 10.

AD SEXTAM.
Ant. Et si coram.
CAPITULUM. *Apoc.* 21. 4.
ABstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

℞. *br.* Oblivióni tráditæ sunt * Angústiæ prióres, ℞. Oblivióni. ℣. Abscónditæ sunt ab óculis * Angústiæ. Glória. ℞. Oblivióni. *Isai.* 65. 16.

℣. Salvávit eos Dóminus de manu odiéntium, ℞. Et redémit eos de manu inimíci. *Ps.* 105. 10.

AD NONAM.
Ant. Tanquam aurum.
CAPITULUM. *Isai.* 9. 3.
LÆtabúntur coram te, Dómine, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℞. *br.* In te speravérunt, * Et liberásti eos. ℞. In te. ℣. Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt. * Et liberásti. Glória. ℞. In te. *Ps.* 21. 5. 6.

℣. In témpore tribulatiónis suæ clamavérunt ad te, ℞. Et tu de cœlo audísti. 2. *Esdr.* 9. 27.

AD VESPERAS.
Ant. 1. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6: 9.

Ant. 1. a. Vidi stantes ante thronum in conspéctu Agni, & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7. 9.

Ant. 5. a. Qui sedet in throno, habitábit super illos: non esúrient neque sítient ámpliùs, nec cadet super illos ullus æstus. *Apoc.* 7. 15. 16.

Ant. 1. D. Módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt. 2. *Mach.* 7. 36.

Ant. 7. c. Ecce quómodo computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illórum est. *Sap.* 5. 5.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 17. 18.

REddidit justis sapiéntia mercédem labórum suórum, & dedúxit illos in via mirábili: & fuit illis in velaménto diéi, & in luce stellárum per noctem: tránstulit illos per mare rubrum, & transvéxit illos per aquam nímiam.

In Semiannualibus,

℟. Hi sunt qui venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni: ideo sunt ante thronum Dei, * Et † Sérviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7. 14. 15. ℣. In perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum. *Sap.* 5. 16. * Et sérviunt. Glória. † Sérviunt.

Hymnus, Quam, Christe, *ut in Laudibus*.

℣. Lætítia sempitérna super cápita eórum, ℟. Gaúdium & lætítiam tenébunt. *Isai.* 51. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; & dictum est illis ut requiéscerent, donec compleántur consérvi eórum, & fratres eórum, qui interficiéndi sunt sicut & illi. *Apoc.* 6. 11.

COMMUNE CONFESSORIS CHRISTI.

[*Qui scilicet coram tyrannis passus, in pace tamen obiit.*]

Omnia de Communi secundùm dignitatem Sancti, exceptis quæ notantur infrà.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS. *Besnault.*

ECQUIS magnánimus se pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clypeus fides,
Athletámque Dei præparat árdua
Ad certámina Véritas.

REGES ante feros impávidus volat,
Testatúrque fidem, nil métuit mori;
Os viréſque, sui pollíciti memor,
Præsens suppéditat Deus.

FRUSTRA barbáries explícuit cruces:
Nil torménta movent; ore serénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat suas.

PERPESSIS tua jam sat cruciátibus
Commendáta fides, súscipit hóstiam,
Ceu mactáta foret, Christus; & ímpias
Tortórū cóhibet manus.

OSTENTAS lácero córpore vúlnera,

Tanquam pulcra tuæ stémmata glóriæ;
Aptatúrque sacro, digna labóribus
Merces, laúrea vértici.
PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Sit par, sancte, tibi laus quoque, Spíritus,
Fac mentes répleat lúmine véritas,
Urat péctora cáritas. Amen.

℣. Dóminus mihi adjútor; ℟. Et ego despíciam inimícos meos. *Ps.* 117. 7.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Qui confitébitur me coram homínibus, confitébor & ego eum coram Patre meo qui in cœlis est. *Matt.* 10. 32.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit, Deum patiéntiæ & solátii, * Veníte, adorémus, *Rom.* 15. 5.

Ps. 94. Veníte. 2,

HYMNUS. *Besnault.*

CONFECTOR ictus si tibi défuit,
Nil inde laudi detráhitur tuæ:
Mortem volúntas antevértit;
Martyrium facit hæc volúntas.
O ter beátos! dura quibus pati
Pro Christiáno nómine cóntigit;
Sunt nempe truncis ista membris
Eméritæ monuménta palmæ;
SUNT & futúri pígnora præmii:
Diláta merces mox redit aúctior;
Sic, Christe, vis nos ire cœlo:
Matéries datur hæc triúmphis.
FAC, simus & nos nómine pro tuo
Semper paráti fúndere sánguinem:
Quam corde toto Veritátem
Crédimus, hanc fateámur ore,
SIT laus Paréntì, sit quoque Fílio,
Tibíque sit par glória, Spíritus;
Trinúmque dum vox confitétur,
Vera fides venerétur unum.
Amen.

AD LAUDES.

Hymnus, Ecquis magnánimus, *ut in I. Vesperis.*

℣. Præcinxísti me virtúte ad bellum, ℟. Et supplantásti insurgéntes in me subtus me. *Ps.* 17, 40.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. *d.* Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum à perdi-

tióne, & in conſpéctu aſtántium factus es mihi adjútor. *Eccli.* 51. 2. 3.

Oratio. Orémus.

Deus, pro cujus nómine beátus *N.* conféſſor tuus (& póntifex) paſſiónes invíctâ fide ſuſtínuit; da nos ejus exémplo magis elígere afflígi in hoc ſéculo, quàm temporális peccáti habére jucunditátem; Per.

AD VESPERAS.

Hymnus, Confèctor ictus, *ut in Officio Nocturno.*

℣. Paulò minùs conſummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Pſ.* 118. 87.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Exultábo, & lætábor in miſericórdia tua, Dómine; quóniam reſpexíſti humilitátem meam, ſalváſti de neceſſitátibus ánimam meam; nec concluſíſti me in mánibus inimíci. *Pſ.* 30. 8. 9.

COMMUNE UNIUS S. PONTIFICIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. *f.* Dicit Dóminus: Suſcitábo ſuper oves meas paſtórem unum; ipſe paſcet eas, & erit eis in paſtórem. *Ezech.* 34. 23.

Ant. 6. C. Dixit Jeſus: Ego veni; Ego ſum Paſtor bonus: oves meæ vocem meam aúdient; & fiet unum ovíle & unus Paſtor. *Joan.* 10. 10. 11. 16.

Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis: Ego ſum óſtium óvium; per me ſi quis introíerit, ſalvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10. 7. 9.

Ant. 8. G. Qui non intrat per óſtium, ille fur eſt & latro: qui autem intrat per óſtium, paſtor eſt óvium: huic oſtiárius áperit. *Joan.* 10. 1. 2. 3.

Ant. 5. a. Quemcúmque elégerit Dóminus, ipſe erit ſanctus. *Num.* 16. 7.

Capitulum. *Hebr.* 5. 4. 5. 6.

Nec quiſquam ſumit ſibi honórem, ſed qui vocátur à Deo tanquam Aáron: ſic & Chriſtus non ſemetípſum clarificávit ut Póntifex fieret; ſed qui locútus eſt ad eum, Fílius meus es tu, ego hódie génui te: quemádmodum & in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum, ſecúndùm órdinem Melchíſedech.

In Semiannualibus,

℟. Suſcitábo mihi ſacerdótem fidélem, qui juxta cor meum fáciet; * Et † Ambulábit coram Chriſto meo

cunctis diébus. 1. *Reg.* 2. 35. ℣. Invéni virum secúndùm cor meum, qui fáciet omnes voluntátes meas. *Act.* 13. 22. * Et. Glória. † Ambulábit.

HYMNUS. *Guill. Episc. Santon.*

CHRISTE, Pastórum caput atque Princeps,
Præsulis festam veneráta lucem
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequéntat.

ILLE non vano ténuit treméndam
Spíritu sedem, próprio nec ausu:
Sed sacrum jussus, Dómino vocánte,
Sumpsit honórem.

STRENUUM bello púgilem supérni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuítque sanctam
Páscere gentem.

FIT gregis pastor, pater atque forma:
Omnium curas levat & labóres,
Lætus impéndit sua, seque; cunctis
Súfficit unus.

PRO reis orat, réficit geméntes,
Erigit lapsos, tenebrásque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

FAC ut illíus précibus juvémur,
Christe, fac Patrem, paritérque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum.
Amen.

℣. Quæsívit Dóminus sibi virum juxta cor suum; ℟. Et præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum. 1. *Reg.* 13. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Respéxit ad eum Dóminus, & ait: Virórum fortíssime, vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Israël: scito quòd míserim te. *Judic.* 6. 14.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 3. *a.* Ipsum elégit Dóminus Deus ut stet & minístret nómini Dómini. *Deut.* 18. 5.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 8. a. Erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, & expiávit scelus filiórum Israël. *Num.* 25. 13.]

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Christum Pastórum Príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. 4.

Ps. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi segregátos

Ponis & formas pópulis regéndis.
Ipse minístros.

Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis coruscans,
Sumpsit invítus, trepidánte dextrâ,
Pondus honóris.

Noverat quantis páteat períclis
Ille, qui summos ápices adéptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

Fecerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus; mora non eúntem
Ulla retárdat.

Dux iter, vitâ præeúnte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis,
Et domum sanctam bene olénte Christi
Implet odóre.

Lux erat cæco, cólumen labánti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibúsque
Omnia factus.

Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 7. a. Vide ministérium quod accepísti in Dómino, ut illud ímpleas. *Coloss.* 4. 17.

Ant. 1. D. Exémplum esto fidélium, in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. 1. *Tim.* 4. 12.

Ant. 3. a. Solícitè cura teípsum exhibére Deo operárium inconfusíbilem, rectè tractántem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2. 15.

℣. Lábia sacerdótis custódient sciéntiam, ℟. Et legem requírent ex ore ejus; quia Angelus Dómini exercítuum est. *Malach.* 2. 7.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Sacérdos máximus inter fratres suos, super cujus caput fusum est unctiónis óleum, * Non contaminábitur, ne pólluat sanctuárium Dómini. *Levit.* 21. 10. 11. 12. ℣. Opórtet Epíscopū sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. *Tit.* 1. 7. * Non contaminábitur.

Post 2. *Lect.* ℟. Rectórem te posuérunt? noli extólli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe, & sic consíde. *Eccli.* 32. 1. 2. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, & ómnium

nium minister. *Marc.* 9. 34. * Esto.

Post 3. *Lect.* ℟. Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocaústum, & † Deprecáre pro te, & pro pópulo. *Levit.* 9. 7. ℣. Debet Póntifex, quemádmodum pro pópulo, ita étiam pro semetípso offérre pro peccátis. *Hebr.* 5. 3. * Offer. Glória. † Deprecáre.

In II. Nocturno.

Ant. 4. *E.* Speculatórem dedi te dómui Isräel; & aúdies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. *Ezech.* 3. 17.

Ant. 5. a. Si tu annuntiáveris justo, & ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiásti ei; & tu ánimam tuam liberásti. *Ezech.* 3. 21.

Ant. 7. *d.* Si tu annuntiáveris ímpio, & ille non fúerit convérsus ab impietáte sua, ipse quidem in iniquitáte sua moriétur; tu autem ánimam tuam liberásti. *Ezech.* 3. 19.

℣. Probatórem dedi te in pópulo meo robústum; ℟. Et scies, & probábis viam eórum. *Jer.* 6. 27.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Si spopónderis pro amíco tuo, defixísti apud extráneum manum tuam; fac quod dico, & temetípsum líbera: * Discúrre, festína, súscita amícum tuum, ne déderis somnum óculis tuis. *Prov.* 6. 1. 3. 4. ℣. Prædíca verbum, insta opportúnè, importúnè; árgue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia & doctrína. 2. *Tim.* 4. 2. * Discúrre.

Post 5. *Lect.* ℟. Esto vígilans; & confirma cétera quæ moritúra erant. Si non vigiláveris, * Véniam ad te tanquam fur; & néscies quâ horâ véniam. *Apoc.* 3. 2. 3. ℣. Si speculátor víderit gládium veniéntem, & non insonúerit búccinâ, sánguinem pópuli de manu speculatóris requíram. *Ezech.* 33. 6. * Véniam.

Post 6. *Lect.* ℟. Diligénter agnósce vultum pécoris tui, tuósque greges consídera: * Non enim habébis júgiter potestátem, sed † Coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem. *Prov.* 27. 23. 24. ℣. Vígila, in ómnibus labóra, ministérium tuum imple. 2. *Tim.* 4. 5. * Non enim. Glória. † Coróna.

In III. Nocturno.

Ant. 8. G. Vos scitis, quómodo nihil subtráxerim utílium, quóminus annuntiárem vobis públicè & per domos, in Deum pœniténtiam, & fidem in Jesum Christum. *Act.* 20. 18. 20. 21.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi, quóminus

annuntiárem omne consíliũ Dei vobis. *Act.* 20. 26. 27.

Ant. 4. d. Omnium me servum feci, ut plures lucrifácerem. 1. *Cor.* 9. 19.

℣. Omnibus ómnia factus sum, ℟. Ut omnes fácerem salvos. 1. *Cor.* 9. 22.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Non quæro quæ vestra sunt, sed vos: Libentíssimè impéndam, * Et superimpéndar ipse pro animábus vestris. 2. *Cor.* 12. 14. 15. ℣. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectã. 1. *Reg.* 12. 23. * Et superimpéndar.

Post 8. *Lect.* ℟. Ego sequéster * Et médius fui inter Dóminum & vos, ut annuntiárem vobis verba ejus. *Deut.* 5. 5. ℣. Ecclésiæ factus sum ego miníster secúndùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloss.* 1. 25. * Et médius.

Post 9. *Lect.* ℟. Caríssimi, si qua virtus, si qua laus disciplínæ; hæc cogitáte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite; * Et † Deus pacis erit vobíscum. *Philipp.* 4. 8. 9. ℣. Judícium Patris audíte filii, & sic fácite ut salvi sitis. *Eccli.* 3. 2. * Et. Glória. † Deus.

℣. *Sacerd.* De omni corde suo laudávit Dóminum, ℟. Et diléxit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47. 10.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Fuit máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgéntes hostes, ut consequerétur hereditátem Israël. *Eccli.* 46. 1. 2.

Ant. 3. E. Ipsum elégit Dóminus ab omni vivénte, offérre sacrifícium Deo, incénsum, & bonum odórem, in memóriam placáre pro pópulo suo. *Eccli.* 45. 20.

Ant. 7. b. Invéntus est perféctus, justus, & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. *Eccli.* 44. 17.

Ant. 3. *a.* Lex veritátis fuit in ore ejus, & iníquitas non est invénta in lábiis ejus. *Malach.* 2. 6.

Ant. 8. c. In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avértit ab iniquitáte. *Malach.* 2. 6.

Capitulum. *Eccli.* 50. 22. 23.

Manus suas éxtulit in omnem congregatiónem filiórum Israël dare glóriam Deo à lábiis suis, & in nómine ipsíus gloriári.

Hymnus. *Guill. Episc. Santon.*

Jesu Sacerdótum decus,
In hac die quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,

Votis adésto súpplicum.
Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit Agnos páscere.
Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victímque præbet: áudiunt,
Sequúntur, & vivunt oves.
Quam sentit errántem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet invéntam, suo
Portans ovíli réddere.
Arcet freméntes béstias,
Lupi retúndit ímpetus,
Dolósque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequéntem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens,
Secúmque devótum gregem
Pius sacérdos ímmolat.
Supreme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna sécula.
Amen.

℣. Státuit ei Dóminus testaméntum ætérnum; ℟. Et dedit illi sacerdótium gentis. *Eccli.* 45. 8.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. In bonitáte & alacritáte ánimæ suæ plácuit Deo pro Israël: ídeo státuit illi testaméntum pacis, príncipem sanctórum & gentis suæ, ut sit illi sacerdótii dígnitas in ætérnum. *Eccli.* 45. 29. 30.

Oratio. Orémus.

Exaúdi, quæsumus, Dómine, preces nostras quas in beáti N. Pontíficis festivitáte deférimus; & ejus, qui tibi humíliter méruit famulári, intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis; Per Dóminũ.

Alia Oratio.

Quæsumus, Dómine, cleméntiam tuam, ut in hac die quam tránsitu sacro beáti Pontíficis N. consecrásti, des nobis illam sequi doctrínam quam verbo dócuit, & viam tenére quam exémplo monstrávit; Per Dóminum.

Pro uno Senonensi Archiepiscopo,

Oratio. Orémus.

Omnípotens Deus, qui beátum N. Antístitem pópulo tuo præésse, & quibus præerat, verbo & exémplo prodésse voluísti; eódem intercedénte, pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commíssis dírige in viam salútis ætérnæ; ut omnes, te donánte, tibi plácita cúpiant, & totâ virtúte perfíciant; Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. Fuit máximus.

AD TERTIAM.

Ant. Ipsum elégit.

Capitulum. *Hebr.* 5. 1.

Omnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur

in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis.

℟. br. Dedit illi Deus * Docére Jacob testimónia, ℟. Dedit. ℣. Et in lege sua lucem dare Israël. * Docére. Glória. ℟. Dedit. *Eccli.* 45. 21.

℣. Hic erat edóctus viam Dómini, & fervens spíritu loquebátur; ℟. Et docébat diligénter ea quæ sunt Jesu. *Act.* 18. 25.

AD SEXTAM.

Ant. Invéntus est.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 19.

FActum est illi in testaméntum ætérnum, & sémini ejus sicut dies cœli, fungi sacerdótio, & habére laudem, & glorificáre pópulum suum in nómine ejus.

℟. br. Obtulit holocaústa * Super altáre; ℟. Obtulit. ℣. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis. * Super. Glória. ℟. Obtulit. *Gen.* 8. 20. 21.

℣. Oblátio justi impínguat altáre, ℟. Et odor suavitátis est in conspéctu Altíssimi. *Eccli.* 35. 8.

AD NONAM.

Ant. In pace.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 6.

DEdit illi Deus coràm præcépta, & legem vitæ & disciplínæ, docére Jacob testaméntum suum, & judícia sua Israël.

℟. br. Pavit eos * In innocéntia cordis sui, ℟. Pavit. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos. * In. Glória. ℟. Pavit. *Ps.* 77. 72.

℣. Edúxit eos de ténebris, ℟. Suscépit eos de via iniquitátis eórum. *Ps.* 106. 14. 17.

AD VESPERAS.

Ant. 1. a. SAcérdos magnus in vita sua suffúlsit domum, & in diébus suis corroborávit templum. *Eccli.* 50. 1.

Ant. 2. D. Curávit gentem suam, & liberávit eam à perditióne. *Eccli.* 50. 4.

Ant. 3. a. Abstulit abominatiónes; & fecit omnes servíre Dómino Deo. 2. *Par.* 34. 33.

Ant. 5. a. Zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni. 1. *Mach.* 2. 54.

Ant. 6. F. Effúlsit quasi ignis effúlgens, & quasi vas auri sólidum, ornátum omni lápide pretióso. *Eccli.* 50. 7. 9. 10.

CAPITULUM. *Eccli.* 50. 6. 7.

QUasi stella matutína in médio nébulæ, & quasi luna plena in diébus suis lucet; & quasi sol refúlgens, sic ille effúlsit in templo Dei.

In Semiannualibus,

℟. Ipse est diréctus divínitus in pœniténtiam gentis, * Et tulit abominatiónes

impietátis : & † In diébus peccatórum corroborávit pietátem. *Eccli.* 49. 3. 4. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia, qui accépit verba vitæ dare nobis. *Act.* 7. 38. * Et tulit. Glória. † In diébus.

Hymnus, Christe, Pastórum, *ut in I. Vesperis.*

℣. Dedit illi Dóminus testaméntum regni, ℟. Et sedem glóriæ in Israël. *Eccli.* 47. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Beatificávit illum Deus in glória, & índuit eum stolam glóriæ, & coronávit eum in vasis virtútis. *Eccli.* 45. 9.

COMMUNE PLURIUM SS. PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. DAbo vobis pastóres juxta cor meum, & pascent vos sciéntiâ, & doctrínâ. *Jer.* 3. 15.

Ant. 2. D. Pópulum meum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immúndum osténdent eis. *Ezech.* 44. 23.

Ant. 3. g. Cùm fúerit controvérsia, stabunt in judíciis meis, & judicábunt. *Ezech.* 44. 24.

Ant. 4. E. Fácient super altáre holocaústa vestra; & placátus ero vobis. *Ezech.* 43. 27.

Ant. 1. D. Nomen sempitérnum dabo eis, quod non períbit : holocaústa eórum, & víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo. *Isai.* 56. 5. 7.

Capitulum. *Is.* 60. 17. 18.

POnam præpósitos tuos justítiam : non audiétur iníquitas in terra tua, & occupábit salus muros tuos.

In Semiannualibus,

℟. Suscitábo super eos Pastóres, & pascent eos : non formidábunt ultrà, & non pavébunt : * Et † Nullus quærétur ex número. *Jer.* 23. 4. ℣. Oves meæ non períbunt in ætérnum, & non rápiet eas quisquam de manu mea. *Joan.* 10. 28. * Et nullus. Glória. † Nullus.

Hymnus.

O Qui pro grégibus das ánimam tuis,
Alto consílio quàm bene próvidos
Caro ponis ovíli
Quos tu, Christe, vocas duces!
Hi justo pópulos judício regunt,
Hi de fonte bibunt quem sítiunt Deum,
Et de Númine pleni,
In nos hi superéffluunt.
Hi dum corda sacris légibus ímbuunt,
Discússis ténebris stat fidei decus,

Sese pandit apérta
Toto lúmine véritas.
Facti forma, Deo quem páriunt, gregis,
Quæ sermóne docent, móribus éxprimunt;
Cùm mandant, amor urget,
Cùm damnant, amor árguit.
Nusquam lenta tenent ótia désides,
Noctes atque dies invígilant agro,
Subrépens inimícus
Ne zizánia séminet.
Quas erráre vident à grege dévias,
Cautè sollíciti per juga móntium,
Per desérta requírunt,
Et portant húmeris oves.
Laus, qui Pontífices constítuit, Patri;
Pastórum cápiti laus quoque Fílio;
Qui pinguédine mentes
Ungis, laus tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam; ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131, 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *f.* * Super muros tuos, Jerúsalem, constítui custódes; totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt. *Isai.* 62. 6.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 8. G. Vos estis lux mundi. Non accéndunt lucérnam, & ponunt eam sub módio, sed super candelábrum, ut lúceat ómnibus qui in domo sunt. *Matt.* 5. 14. 15.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 4. f. Sic lúceat lux vestra coram homínibus; ut vídeant ópera vestra bona, & gloríficent Patrem vestrum qui in cœlis est. *Matt.* 5. 16.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum dantem Pastóres ad consummatiónem sanctórum, * Veníte, adorémus. *Eph.* 4. 12.

Ps. 94. Venite. 2.

HYMNUS.

Vos, ô Pontífices præsídium gregis,
Nostrî tangit amor, sollícitos tenet;
Olim quæ cor adússit,
Urget nunc quoque cáritas.
Christi frugífero vínea pálmite
Vestris crescit adhuc culta labóribus;
Cœlo sémina surgunt,
Vobis nata satóribus.
Vobis una fuit cura, salus gregis;
Vobis una quies, contínuus labor;
Vobis vívere, Christus;
Vobis grande lucrum, mori.
In vos turpis opum nil pótuit fames:
Thesaúrus pótior péctora móverat;

Æris pródiga dextra
Sparsit quæ méreret polo.
Qua duxére tuum Pontífices gregem,
Quâ nos, Christe, præis, cúrrere fac viam:
Duc, ne lóngiùs errent;
Serva, ne péreant oves.
Laus, qui Pontífices constítuit, Patri;
Pastórum cápiti laus quoque Fílio;
Qui pinguédine mentes
Ungis, laus tibi, Spíritus.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 1. a. Sacerdótes qui accédunt ad Dóminum, sanctificéntur. *Exod.* 19. 22.

Ant. 2. D. Erunt Dómino offeréntes sacrifícia in justítia: & placébit Dómino sacrifícium. *Malach.* 3. 3. 4.

Ant. 3. g. Custódiant præcépta mea, ut non subjáceant peccáto, & moriántur in sanctuário, cùm pollúerint illud. *Levit.* 22. 9.

℣. Sacríficent sacrifícium laudis, ℟. Et annúntient ópera Dómini in exultatióne. *Ps.* 106. 22.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, & non pólluent nomen ejus: * Incénsum enim Dómini, & panes Dei sui ófferunt, & ídeo sancti erunt. *Levit.* 21. 6. ℣. Scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego sanctus sum. 1. *Petr.* 1. 16. * Incénsum.

Post 2. *Lect.* ℟. In médio suî sanctificántes nomen meum sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Israël prædicábunt; * Et scient errántes spíritu intelléctum. *Isai.* 29. 23. 24. ℣. Est scriptum in Prophétis: Et erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6. 45. * Et scient.

Post 3. *Lect.* ℟. Beáti servi illi, quos, cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilántes: * Præcínget se, & fáciet illos discúmbere, & † Tránsiens ministrábit illis. *Luc.* 12. 37. ℣. Qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. *Eccli.* 32. 18. * Præcínget. Glória. † Tránsiens.

In II. Nocturno.

Ant. 4. E. Atténdite vobis, & univérso gregi in quo vos Spíritus-sanctus póşuit Epíscopos, régere Ecclésiam Dei. *Act.* 20. 28.

Ant. 5. a. Præcéptum sempitérnum est, ut habeátis sciéntiam discernéndi inter sanctum & profánum, doceatísque fílios Israël ómnia legítima mea. *Levit.* 10. 9. 10. 11.

Ant. 7. 2. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos, qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis. *Gal.* 6. 1.

℣. Erudímini, qui judicá-

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 17.

OBedíte Prepósitis vestris, & subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris reddituri, ut cum gaúdio hoc fáciant, & non geméntes; hoc enim non éxpedit vobis.

℞. *br.* Semper triúmphat nos Deus * In Christo Jesu, ℞. Semper. ℣. Et odórem notítiæ suæ maniféstat per nos. ℞. In Christo. Glória. ℞. Semper. 2. *Cor.* 2. 14.

℣. Christi bonus odor sumus Deo, ℞. In iis qui salvi fiunt. 2. *Cor.* 2. 15.

AD SEXTAM.

Ant. Os nostrum.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 2. 8.

DEsiderántes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras; quóniam caríssimi nobis facti estis.

℞. *br.* Facti sumus párvuli * In médio véstrûm, ℞. Facti. ℣. Tanquam si nutrix fóveat fílios suos. * In médio. Glória Patri. ℞. Facti. 1. *Thess.* 2. 7.

℣. Glória vestra sumus, sicut & vos nostra, ℞. In die Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Cor.* 1. 14.

AD NONAM.

Ant. In simplicitáte.

CAPITULUM 1. *Thess.* 2. 4. 5. 6.

LOquímur, non quasi homínibus placéntes, sed Deo, qui probat corda nostra: neque enim aliquándo fuimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis; neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est; nec quæréntes ab homínibus glóriam.

℞. *br.* Coram Deo, * In Christo lóquimur: ℞. Coram. ℣. Omnia autem, caríssimi, propter ædificatiónem vestram. * In Christo. Glória. ℞. Coram. 2. *Cor.* 12. 19.

℣. Lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, ℞. Sed in doctrína Spíritûs. 1. *Cor.* 2. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. LAudémus viros gloriósos, & paréntes nostros; hómines dívites in virtúte, pacificántes in dómibus suis. *Eccli.* 44. 1. 6.

Ant. 1. 2. Illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt; & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44. 10. 13.

Ant. 2. D. Habéntes librum legis Dómini, circuíbant cunctas urbes, atque erudiébant pópulum. 2. *Par.* 17. 9.

Ant. 8. G. Ad eórum eruditiónem omnis Israël san-

ctificabátur Dómino. 2. *Par.* 35. 3.

Ant. 7. d. Glória eórum non derelinquétur, & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44. 13. 14.

CAPITULUM. *Dan.* 12. 3.

QUi docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmaménti; & qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes.

In Semiannualibus,

℟. Imperántes in præsénti pópulo sanctíssima verba, in generatiónibus gentis suæ * Glóriam adépti sunt; & † Habéntur in laúdibus. *Eccli.* 44. 4. 7. ℣. Operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes. *Hebr.* 11. 33. * Glóriam. Glória Patri. † Habéntur.

Hymnus, Vos, ô Pontífices, *suprà in Officio Nocturno.*

℣. Sapiéntiam eórum narrent pópuli, ℟. Et laudem eórum núntiet Ecclésia. *Eccli.* 44. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Mementóte Præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. *Hebr.* 13. 7.

COMMUNE SS. DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. MElior est sapiéntia cunctis pretiosíssimis; & omne desiderábile ei non potest comparári. *Prov.* 8. 11.

Ant. 4. E. Nescit homo prétium ejus, nec invenítur in terra suáviter vivéntium. *Job* 28. 13.

Ant. 8. G. Abscóndita est ab óculis ómnium vivéntium sapiéntia; Deus intélligit viam ejus, & ipse novit locum illíus. *Job* 28. 21. 23.

Ant. 5. a. Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos seípsâ círcuit quærens, & in viis osténdit se illis hiláriter. *Sap.* 6. 16. 17.

Ant. 6. F. Inítium sapiéntiæ veríssima est disciplínæ concupiscéntia: ergo accípite disciplínam, & próderit vobis. *Sap.* 6. 18. 27.

CAPITULUM. *Eccli.* 15. 10.

A Deo profécta est sapiéntia; sapiéntiæ enim Dei astábit laus, & in ore fidéli abundábit, & dominátor dabit eam illi.

In Semiannualibus,

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam:

* Ipse revélat profúnda & abscóndita ; & † Lux cum eo est. *Dan.* 2. 21. 22. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profúnda Dei. 1. *Cor.* 2. 10. * Ipse. Glória. † Lux.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

O, Qui perpétuus nos mónitor doces;
Vox ætérna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cum rémeas domos,
Nobis quàm benè súppetis!

Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrúmpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.

INFAMES ábolent relliquias deûm;
Erróres ábigunt, crímina dédocent;
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.

PATRUM canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt:
Servant depósitum Dei.

SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *C.* Beátus vir, qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requiéscet. *Eccli.* 14. 23. 27.

Oratio infrà in Laudibus, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 1. *a.* Quod egréssum est de lábiis meis, Dómine, rectum in conspéctu tuo fuit. *Jer.* 17. 16.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Habébo per sapiéntiam immortalitátem ; & memóriam ætérnam his, qui post me futúri sunt, relínquam. *Sap.* 8. 13.]

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Fontem sapiéntiæ Verbum Dei in excélsis, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. 5.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

JAM nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer sídereum, Rellígio, caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi laúreas.

CUM per mille neces impíetas furit,

Oppónis válido péctore mártyres;
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.

Quando sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinus ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehũt diem.

Firmant instábiles, & dúbios regunt;
Monstrant tuta procul líttora naúfragis;
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.

Quæ dixére tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas;
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.

Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis maniféssta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspéctum Dei. *Eccli.* 6. 23.

Ant. 4. E. Os prudéntis quæritur in ecclésia, & verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21. 20.

Ant. 3. g. Sciéntia sapiéntis tanquam inundátio abundábit; & consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21. 16.

℣. In médio ecclésiæ apériet os ejus, ℟. Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ & intelléctûs. *Eccli.* 15. 5.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Sápiens apériet os suum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum. *Eccli.* 39. 7. 8. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo, qui dat ómnibus affluénter. *Jac.* 1. 5. * Si enim.

Post 2. *Lect.* ℟. Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ. * Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testaménti Dómini gloriábitur. *Eccli.* 39. 9. 11. ℣. Multos filiórum Israël convértet ad Dóminum Deum ipsórum. *Luc.* 1. 16. * Ipse.

Post 3. *Lect.* ℟. Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patri-famílias, qui † Profert de thesaúro suo nova & vétera. *Matt.* 13. 52. ℣. In corde prudéntis requiéscit sapiéntia, & indóctos quosque erúdiet. *Prov.* 14. 33. * Símilis. Glória. † Profert.

In II. Nocturno.

Ant. 8. G. Appóne cor

ad doctrínam meam ; quæ pulcra erit tibi ; cùm serváveris eam, & redundábit in lábiis tuis. *Prov.* 22. 17. 18.

Ant. 7. c. Ecce dedi verba mea in ore tuo ; ecce constítui te ut evéllas, & déstruas, & dispérdas, & ædífices, & plantes. *Jer.* 1. 9. 10.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1. *Tim.* 6. 20.

℣. Non véntiles te in omnem ventum, ℟. Et non eas in omnem viam. *Eccli.* 5. 11.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. A juventúte tua éxcipe doctrínam, & usque ad canos invénies sapiéntiam. * Quasi is qui arat, & séminat, accéde ad eam, & sústine bonos fructus illíus, *Eccli.* 6. 18. 19. ℣. Hæc meditáre : in his esto, ut proféctus tuus maniféstus sit ómnibus. Atténde tibi & doctrínæ. 1. *Tim.* 4. 15. 16. * Quasi is qui.

Post 5. *Lect.* ℟. Altióra te ne quæsíeris, & fortióra te ne scrutátus fúeris : sed * Quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper. *Eccli.* 3. 22. ℣. Stultas quæstiónes, & contentiónes, & pugnas legis devita ; sunt enim inútiles, & vanæ. *Tit.* 3. 9. * Quæ præcépit.

Post 6. *Lect.* ℟. Dabo te in murum æreum, fortem : & * Bellábunt advérsùm te, & non prævalébunt. *Jer.* 15. 20. ℣. Erunt hómines supérbi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei : hi resístunt veritáti, corrúpti mente, réprobi circa fidem, sed ultrà non profícient. 2. *Tim.* 3. 2. 4. 8. 9. * Bellábunt. Glória Patri. * Bellábunt.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivéndum ; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8. 9.

Ant. 7. a. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea, & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51. 18. 19.

Ant. 1. D. Invénti sunt sermónes tui, Dómine, & comédi eos ; & factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jer.* 15. 16.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine, ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118. 34.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Super salútem & spéciem diléxi sapiéntiam, & * Propósui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. *Sap.* 7. 10. 11. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, primùm quidem pudíca est, deínde pacífica, plena misericórdiâ & frúctibus

bonis. *Jac.* 3. 17. * Propósui.

Post 8. *Lect.* ℟. Optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: Et præpósui illam regnis & sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. *Sap.* 7. 7. 8. ℣. Exístimo ómnia detriméntum esse, propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei. *Philipp.* 3. 8. * Et divítias.

Post 9. *Lect.* ℟. Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico. * Infinítus enim thesaúrus est; quo qui usi sunt, † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei. *Sap.* 7. 12. 13. 14. ℣. Bonus homo de bono thesaúro cordis sui profert bonum. *Luc.* 6. 45. * Infinítus. Glória Patri. † Partícipes.

℣. *Sacerd.* Sit nomen Dómini benedíctum à século & usque in séculum; ℟. Quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt. *Dan.* 2. 20.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dominus dedit mihi linguam erudítá, ut sciam sustentáre eum, qui lassus est, verbo: ego autem retrórsum non ábii. *Isai.* 50. 4. 5.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibilibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritûs, & virtútis. 1. *Cor.* 2. 4.

Ant. 3. a. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extrà dicens quàm ea quæ prophétæ locúti sunt. *Act.* 26. 22.

Ant. 4. f. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2. 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13. 2.

Capitulum. *Sap.* 7. 15. 16.

Mihi dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia & disciplína.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Vos succénsa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.

Per vos Relígio, tútaque Véritas;
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesaúros sapiéntiæ.

Vestris unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.

Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos,
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.

Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites;
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu,
His armis quoque víncimus.

Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sóno,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo; Dómine, tu scisti. *Ps.* 39. 10.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. *Tibi, Deus, confiteor teque laudo; quia sapiéntiam, & fortitúdinem dedísti mihi. *Dan.* 2. 23.

Oratio. Orémus.

Omnípotens, ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ filios sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre; da fidélibus tuis, intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis minístrum tribuísti, ut te & miseránte, & sciéntiam recta faciéndi cápiant, & exequéndi virtútem; Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui pópulo tuo beátum *N.* ætérnæ salútis minístrum tribuísti; præsta, ut quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Sermo meus.

Capitulum. 1. *Cor.* 12. 7. 8.

Unicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ; álii autem sermo sciéntiæ secúndùm eúmdem Spíritum.

℟. *br.* Sapiéntiam amávi, & exquisívi * A juventúte mea, ℟. Sapiéntiam. ℣. Et amátor factus sum formæ illíus. * A juventúte mea. Glória. ℟. Sapiéntiam. *Sap.* 8. 2.

℣. Immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, ℟. Et in amicítia illíus delectátio bona. *Sap.* 8. 17. 18.

AD SEXTAM.
Ant. Auxílio.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6. 3. 4.

SI quis áliter docet, & non acquiéscit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, & ei, quæ secúndùm pietátem est, dóctrínæ; supérbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. ℟. Viam. ℣. Adhæsi testimóniis tuis, Dómine. * Judícia. Glória. ℟. Viam. *Ps.* 118. 30. 31.

℣. Omnium ártifex dócuit me sapiéntia; ℟. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ sanctus. *Sap.* 7. 21. 22.

AD NONAM.
Ant. Si nóverim.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 5. 6. 7.

FInis præcépti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta: à quibus quidam aberrántes convérsi sunt in vanilóquium, voléntes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquúntur, neque de quibus affírmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. ℟. Veritátem. ℣. Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam. * Et salutáre. Glória. ℟. Veritátem. *Ps.* 39. 11.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118. 13. 14.

AD VESPERAS.

Ant. FUit gratus Deo, & 1. *f.* erudítus est omni sapiéntiâ, & erat potens in verbis, & in opéribus suis. *Act.* 7. 20. 22.

Ant. 2. D. Postquam se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis, vóluit & ipse scríbere, quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent. *Eccli. prolog.*

Ant. 3. *a.* Dócuit pópulum, quæsívit verba utília, & conscrípsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccle.* 12. 9. 10.

Ant. 4. d. Dedit illi sapiéntia sciéntiam sanctórum; honestávit illum in labóribus. *Sap.* 10. 10.

Ant. 5. a. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, & usque in séculum non delébitur. *Eccli.* 39. 12.

CAPITULUM. *Prov.* 3. 13. 14. 15.

BEátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus; & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári.

In Semiannualibus,

℟. Juxta manum Dei bonam super se, * Parávit cor suum, ut investigáret le-

gem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Esdr.* 7. 9. 10. ℣. Qui fécerit, & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. *Matt.* 5. 19. * Parávit. Glória. * Parávit.

Hymnus, O, qui perpétuus, *ut in primis Vesperis.*

℣. Sápiens in pópulo hereditábit honórem, ℟. Et nomen illíus erit vivens in ætérnum. *Eccli.* 37. 29.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D.* Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem: sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit ecclésia. *Eccli.* 39. 13. 14.

COMMUNE SS. PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant 2. D. QUi recessérunt à me in erróre filiórum Israël, non appropinquábunt ad me, ut sacerdótio fungántur mihi. *Ezech.* 44. 10. 13.

Ant. 1. a. Qui custodiérunt cæremónias sanctuárii mei, ipsi accédent ad me, ut minístrent mihi. *Ezech.* 44. 15.

Ant. 7. *d.* Stabunt in conspéctu meo ut ófferant mihi ádipem; & custódiant cæremónias meas. *Ezech.* 44. 15. 16.

Ant. 3. E. Vocabúntur fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum: & ædificábunt desérta, & ruínas antíquas érigent. *Isai.* 61. 3. 4.

Ant. 5. a. Erunt Sacerdótes Dei & Christi, & regnábunt cum illo. *Apoc.* 20. 6.

CAPITULUM. *Num.* 8. 18. 19.

TUli Levítas pro cunctis primogénitis filiórum Israël; tradidíque eos dono Aáron & fíliis ejus de médio pópuli; ut sérviant mihi pro Israël in tabernáculo fœderis, & orent pro eis.

In Semiannualibus,

℟. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi; * Et † Quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16. 5. ℣. Hi probéntur primùm: & sic minístrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10. * Et quos. Glória. † Quos.

HYMNUS. *Besnault.*

JAm satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocáusta legis,
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra minístri.

. I C I T flammas Elias ab
alto,
ysta nunc major jubet, &
poténti
bsequens verbo Deus astat
aris,
Hóstia factus.
INGUE libámen, novus &
sacérdos
rbe jam toto Deus immolátur,
e manu nostrâ litat incruénto
Fúnere Christus.
TALE nil priscis Pátribus
tribútum,
Angelis nusquam data par
potéstas,
ic manu nostrâ Deus ipse
cunctis
Præbet in escam.
CHRISTE, fac semper tua
sacra puro
Corde tractémus, manibúsque puris;
Cáritas aptos tua nos treméndis
Applicet aris.
LUMINIS splendor, Patris
una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui sacerdótes per amóris
almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári; ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131. 16.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Sanctificábor in iis qui appropínquant mihi, & in conspéctu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10. 3.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium.*, *Ant.* 7. a. Qui statis in domo Dómini, in nóctibus extóllite manus vestras in sancta, & benedícite Dóminum. *Ps.* 133. 1. 2.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Ministráte Dómino Deo vestro, & pópulo ejus. 2. *Par.* 35. 3.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Sacerdótem in ætérnum, Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5. 6.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Jam satis, *ut in primis Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Locútus est Dóminus ad Móysen: Tribum Levi constítue super tabernáculum testimónii, & quidquid ad cæremónias pértinet. *Num.* 1. 48. 49. 50.

Ant. 2. D. Viros, quos tu nosti quòd senes pópuli sint ac magístri, duces ad óstium tabernáculi; & áuferam de spíritu tuo, tradámque eis ut susténtent tecum onus pópuli. *Num.* 11. 16. 17.

Ant. 3. g. Cunctórum consecrábis manus, sanctificabísque illos, ut sacerdótio fungántur mihi. *Exod.* 28. 41.

℣. Qui habúerit mácu-

lam, non ófferet panes Deo suo, ℟. Nec accédet ad ministérium ejus. *Levit.* 21. 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Státues Levítas in conspéctu Aáron, & consecrábis oblátos Dómino; ac * Separábis de médio filiórum Israël, ut sint mei. *Num.* 8. 13. 14. ℣. De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. *Joan.* 17. 16. * Separábis.

Post 2. *Lect.* ℟. Non erit eis heréditas, ego heréditas eórum, ego posséssio eórum: * Víctimam pro peccáto ipsi cómedent; & omne votum in Israël ipsórum erit. *Ezech.* 44. 28. 29. ℣. Qui in sacrário operántur, quæ de sacrário sunt, edunt; & qui altári desérviunt, cum altári partícipant. 1. *Cor.* 9. 13. * Víctimam.

Post 3. *Lect.* ℟. Qui bene præsunt Prebyteri, dúplici honóre digni habeántur; máximè qui labórant in verbo, & doctrína; * Dicit enim Scriptúra: † Dignus est operárius mercéde suâ. 1. *Tim.* 5. 17. 18. ℣. Honorífica Sacerdótes: da illis partem, sicut mandátum est tibi, primitiárum. *Eccli.* 7. 33. * Dicit. Glória. † Dignus est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Audíte, Levítæ: Sanctificámini, mundáte domum Dómini Dei, & auférte omnem immundítiam de sanctuário. 2. *Par.* 29. 5.

Ant. 5. a. Pollútum nolíte tángere: mundámini, qui fertis vasa Dómini. *Isai.* 52. 11.

Ant. 6. F. Portábitis iniquitátem sanctuárii, & sustinébitis peccáta sacerdótii vestri; & ministrábitis in tabernáculo testimónii. *Num.* 18. 1. 2.

℣. Sacrificáte sacrifícium justítiæ, ℟. Et speráte in Dómino. *Ps.* 4. 6.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Nolíte neglígere, * Vos elégit Dominus ut stetis coram eo, & ministrétis illi. 2. *Par.* 29. 11. ℣. Superædificámini, domus spirituális, sacerdótium sanctum, offérre spirituáles hóstias, acceptábiles Deo. 1. *Petr.* 2. 5. * Vos elégit.

Post 5. *Lect.* ℟. Ministráte in sanctuário, & sanctificáti immoláte: * Fratres étiam vestros, ut possint juxta verba quæ locútus est Dóminus fácere, præparáte. 2. *Par.* 35. 5. 6. ℣. Dignè Evangélio Christi conversámini, collaborántes fídei Evangélii. *Philipp.* 1. 27. * Fratres.

Post 6. *Lect.* ℟. Succíncti lumbos mentis vestræ, secúndùm eum, qui vocávit vos, Sanctum; * Et ipsi † In

ni conversatióne sancti
s. 1. *Petr.* 1. 13. 15. ℣.
o sum Dóminus: sancti
tis, quia ego sanctus sum.
vit. 11. 45. * Et ipsi.
ória. † In omni.

N III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Erit hoc vobis
gítimum sempitérnum, ut
rétis pro filiis Israël, & pro
unctis peccátis eórum. *Le-
it.* 16. 34.

Ant. 8. c. Date Dómino
lóriam, leváte sacrifícium,
t veníte in conspéctu ejus;
& adoráte Dóminum in de-
córe sancto. 1. *Par.* 16. 29.

Ant. 6. F. Cæremónias,
& judícia, & mandátum
custodíte: & pactum quod
percússit vobíscum Deus,
nolíte oblivísci. 4. *Reg.* 17.
37. 38.

℣. Confortámini, & ági-
te diligénter; ℟. Et erit Dó-
minus vobíscum in bonis.
2. *Par.* 19. 11.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Vidéte
quid faciátis; non enim hó-
minis exercétis judícium,
sed Dómini: & * Quodcúm-
que judicavéritis, in vos re-
dundábit. Sit timor Dómini
vobíscum, & cum diligén-
tia cuncta fácite. 2. *Par.* 19.
6. 7. ℣. Nolíte judicáre se-
cúndum fáciem, sed justum
judícium judicáte. *Joan.* 7.
24. * Quodcúmque.

Post 8. *Lect.* ℟. Ubicúm-
que quæstio est de lege, de
mandáto, de cæremóniis,
de justificatiónibus; osténdite eis, ut non peccent, & ne véniat ira super vos & super fratres vestros: * Sic agéntes non peccábitis. 2. *Par.* 19. 10. ℣. Estóte prudéntes; unusquísque, sicut accépit grátiam, in altérutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multifórmis grátiæ Dei. 1. *Petr.* 4. 7. 10. * Sic agéntes.

Post 9. *Lect.* ℟. Vos genus eléctum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis; * Ut virtútes annuntiétis ejus, † Qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum. 1. *Petr.* 2. 9. ℣. Si custodiéritis pactum meum, éritis mihi in pecúlium, & in regnum sacerdotále, & gens sancta. *Exod.* 19. 5. 6. * Ut virtútes. Glória. † Qui de ténebris.

℣. SACERD. Domus Aáron, benedícite Dómino: ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps.* 134. 19. 20.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. O Homo Dei, sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. 1. *Tim,* 6. 11.

Ant. 8. G. Confortáre in grátia quæ est in Christo Jesu: nemo mílitans Deo ímplicat se negótiis seculáribus; ut ei pláceat, cui se probávit. 2. *Tim.* 2. 1. 4.

Ant. 5. a. Atténde lectió-

ni, exhortatióni; & doctrínæ: noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi cum impositióne mánuum presbytérii. 1. *Tim.* 4. 13. 14.

Ant. 4. E. Servum Dómini non opórtet litigáre; sed mansuétum esse ad omnes, cum modéstia corripiéntem eos qui resístunt veritáti. 2. *Tim.* 2. 24. 25.

Ant. 5. a. Beátus ille servus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic faciéntem: Amen dico vobis, quóniam super ómnia bona sua constítuet eum. *Matt.* 24. 46. 47.

CAPITULUM. *Tit.* 2. 7. 8.

IN ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

HYMNUS. *Besnault.*

O Sacerdótum veneránda jura!
Ceu vices Christi téneant, salútis
Arbitri claudunt reseréntque nobis
Atria cœli.

OMNE pendéntes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Vincula nectit.

QUAM manus morbis ádhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recóndunt.

IRRUENS prompti cohibére fulmen,
Stant ab advérso, Dominúmque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

DUM Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris, quibus applicásti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacérdos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Immola Deo sacrifícium laudis, ℟. Et redde Altíssimo vota tua. *Ps.* 49. 14.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Euge, serve bone, & fidélis, quia super pauca fuísti fidélis, super multa

æ constítuam, intra in gáudiũ Dómini tui. *Matt.* 25. 21.

ORATIO. Orémus.

DOmine, Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregásti; præsta, quæsumus, ut ejus exémpla sectántes, genus eléctum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis éffici mereámur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. O homo Dei.

AD TERTIAM.

Ant. Confortáre.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 12.

GRátias ago ei qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Voluntárie * Sacrificábo tibi; ℟. Voluntárie. ℣. Et confitébor nómini tuo, Dómine. * Sacrificábo. Glória. ℟. Voluntárie. *Ps.* 53. 8.

℣. Circúmdabo altáre tuum, Dómine, ℟. Ut áudiam vocem laudis, & enárrem univérsa mirabília tua. *Ps.* 25. 6. 7.

AD SEXTAM.

Ant. Atténde.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 11.

SI quis lóquitur, quasi sermónes Dei: si quis minístrat, tanquam ex virtúte quam adminístrat Deus; ut in ómnibus honorificétur Deus per Jesum Christum.

℟. *br.* Ego sicut olíva fructífera * In domo Dei; ℟. Ego. ℣. Sperávi in misericórdia Dei in ætérnum. * In domo. Glória. ℟. Ego. *Ps.* 51. 10.

℣. Immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: ℟. Cantábo, & psalmum dicam Dómino. *Ps.* 26. 6.

AD NONAM.

Ant. Beátus.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 3. 13.

QUi benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, & multam fidúciam in fide quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Dómine, diléxi * Decórem domûs tuæ, ℟. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. * Decórem. Glória. ℟. Dómine. *Ps.* 25. 8.

℣. Tabéscere me fecit zelus meus; ℟. Quia oblíti sunt verba tua inimíci mei. *Ps.* 118. 139.

AD VESPERAS.

Ant. 1. a. NAtus est homo, firmaméntum gentis, rector fratrum, stabiliméntum pópuli. *Eccli.* 49. 17.

Ant. 2. D. Fuit Dóminus cum eo; & gubernábat créditam sibi domum, & univérsa quæ ei trádita fúerant. *Gen.* 39. 2. 4.

Ant. 3. a. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, & legem exquisívit, & ábstulit omnem iníquum & malum: Sancta glorificávit. 1. *Mach.* 14. 14. 15.

Ant. 4. d. Quasi cypréssus in altitúdinem se extóllens, in ascénsu altáris sancti, glóriam dedit sanctitátis amíctum. *Eccli.* 50. 11. 12.

Ant. 7. a. Invocávit Dóminum omnipoténtem, in oppugnándo hostes circumstántes úndique, in oblatióne Agni invioláti. *Eccli.* 46. 19.

CAPITULUM. 2. *Par.* 31. 20. 21.

OPerátus est bonum & rectum, & verum coram Dómino Deo suo in univérsa cultúra ministérii domûs Dómini, juxta legem & cæremónias, volens requírere Deum suum in toto corde suo: fecítque, & prosperátus est.

In Semiannualibus,

℟. Obtulit holocaústum Dómino; & * Clamávit ad Dóminum pro Israël, & † Exaudívit eum Dóminus. 1. *Reg.* 7. 9. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit Deo; per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibénte munéribus ejus Deo. *Hebr.* 11. 4. * Clamávit. Glória. † Exaudívit.

Hymnus, O Sacerdótum, *suprà in Laudibus.*

℣. Effúdit in fundaménto altáris odórem divínū ℟. Excélso Príncipi. *Eccli.* 50. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Consummatióne fungens in ara, amplificáre oblatiónem excélsi Regis, porréxit manum suam in libatióne, & libávit de sánguine uvæ. *Eccli.* 50. 15. 16.

COMMUNE SS. CLERICORUM.

Omnia dicuntur ut infrà in Officio SS. Laïcorum, exceptis quæ hìc notantur.

IN I. VESPERIS.

℣. Fílii Levi erunt sub manu filiórum Aáron ℟. In cultum domûs Dómini. 1. *Par.* 23. 28.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Erunt in vestíbulis, & in sanctuário, & in univérsis opéribus ministérii templi Dómini. 1. *Par.* 23. 28.

Oratio ut in Laudibus.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Dómini est assúmptio nostra, ℟. Et sancti Israël, regis nostri. *Ps.* 88. 19.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Multi unum corpus sumus in Christo: singuli autem alter altérius membra; habéntes donatiónes,

secúndùm grátiam quæ data est nobis, differéntes. *Rom.* 12. 5. 6.

Oratio. Orémus.

ADésto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti *N.* (diáconi) festivitáte deférimus; ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus qui tibi plácuit précibus adjuvémur; Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Funes cecidérunt mihi in præcláris; ℟. Etenim heréditas mea præclára est mihi. *Ps.* 15. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Dóminus pars hereditátis meæ, & cálicis mei: tu es qui restítues hereditátem meam mihi. *Ps.* 15. 5.

COMMUNE SANCTORUM ABBATUM.

Omnia dicuntur ut infrà in Officio SS. Monachorum, exceptis quæ hìc notantur.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Sedébit pópulus meus in pulcritúdine pacis, ℟. Et in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulénta. *Isai.* 32. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monstrábo tibi; faciámque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Gen.* 12. 1. 2.

Oratio ut in Laudibus.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Habitábit in solitúdine judícium, ℟. Et justítia in Charmel sedébit. *Isai.* 32. 16.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Fugit ipse, & filii ejus in montes, & reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quæréntes judícium & justítiam, in desértum: & sedérunt ibi. 1. *Mach.* 2. 28. 29. 30.

Oratio. Orémus.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas, ut Christum Filium tuum alácriùs sequerétur, ómnia relíquit; da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingréssis, ut nec retro respíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne curréntes, vitam ætérnam ad quam vocáti sunt, apprehéndant; Per eúmdem.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Venérunt ad eum in hospítium plúrimi, ℟. Quibus expo-

nébat testíficans regnum Dei. *Act.* 28. 23.

Ad Magnificat, *Ant.* 5. F. Secésserat in desértum locū, ibíque inter feras vitam in móntibus cum suis agébat, ne partícipes essent coinquinatiónis. 2. *Mach.* 5. 27.

COMMUNE SS. MONACHORUM, CŒNOBITARUM, ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. *d.* Qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14. 33.

Ant. 4. E. Omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, & concupiscéntia oculórum, & supérbia vitæ; quæ non est ex Patre, sed ex mundo. 1. *Joan.* 2. 16.

Ant. 1. â. Si quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo. 1. *Joan.* 2. 15.

Ant. 3. E. Amicítia hujus mundi inimíca est Dei; quicúmque ergo volúerit amícus esse séculi hujus, inimícus Dei constitúitur. *Jac.* 4. 4.

Ant. 5. a. Mundus tranfit, & concupiscéntia ejus; qui autem facit voluntátem Dei, manet in ætérnum. 1. *Joan.* 2. 17.

CAPITULUM. *Isai.* 35. 1. 2.

Lætábitur desérta & ínvia, & exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans.

In Semiannualibus,

℞. Si vis perféctus esse, vade, vende quæ habes, & da paupéribus, & habébis thesaúrum in cœlo: & * Veni, † Séquere me. *Matt.* 19. 21. ℣. Noli timére, ego protéctor tuus sum, & merces tua magna nimis. *Gen.* 15. 1. * Veni. Glória Patri. † Séquere.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

Felices némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

Illis summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa volúptas,
Longo supplício mori.

Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;

Et, tellúre relíctâ,
Immortália quærere.
ÆTERNUS sit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pinguéscent speciósa desérti, ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Ps.* 64. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Dóminus ponet desértum Sion quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gaúdium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis. *Isai.* 51. 3.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Festis Annualibus ad Completorium, Ant.* 2. D. Qui hábitant in desérto, secúri dórmient in sáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34. 25. 26.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. C. Erit opus justítiæ pax, & cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempitérnum. *Isai.* 32. 17.]

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Remuneratórem inquiréntium se Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11. 6.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felices, *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Nolíte confórmari huic século, sed reformámini in novitáte sensûs vestri; ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfécta. *Rom.* 12. 2.

Ant. 7. a. Véndite quæ possidétis, & date eleemósynam: fácite vobis thesaúrum non deficiéntem in cœlis. *Luc.* 12. 33.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, & justítiam ejus; & hæc ómnia adjiciéntur vobis. *Luc.* 12. 29. 31.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum. ℟. Dívites eguérunt, & esuriérunt. *Ps.* 33. 9. 10.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Fúgite de médio Babylónis, & * Salvet unusquísque ánimam suam, quóniam tempus ultiónis est à Dómino. *Jer.* 51. 6. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis. *Apoc.* 18. 4. * Salvet.

Post 2. *Lect.* ℟. Recédite, recédite, exíte inde; quóniam non in tumúltu exíbitis; * Præcédet enim vos Dóminus, & congregábit vos Deus Israël. *Isai.* 52. 11. 12. ℣. Exíte de médio eórum, & separámini. 2. *Cor.* 6. 17. * Præcédet.

Post 3. *Lect.* ℟. Mórtui estis, & vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. * Cùm Christus apparúerit, vita vestra; tunc & vos † Apparébitis cum ipso in glória. *Coloss.* 3. 3. 4. ℣. Custodíte ergo verba pacti hujus, & impléte ea. *Deut.* 29. 9. * Cùm Christus. Glória Patri. † Apparébitis.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. *Matt.* 19. 27.

Ant. 7. c. Et esurímus, & sitímus, & nudi sumus, & laborámus operántes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4. 11. 12.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is, qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is, qui intus est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4. 16.

℣. Spectáculum facti sumus mundo, ℟. Et Angelis, & homínibus. 1. *Cor.* 4. 9.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portántes; * Non enim habémus hìc manéntem civitátem, sed futúram inquírimus. *Hebr.* 13. 13. 14. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram. 1. *Par.* 29. 15. * Non enim.

Post 5. *Lect.* ℟. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem; * (Fidélis enim est qui repromísit) & considerémus ínvicem in provocatiónem caritátis, & bonórum óperum. *Hebr.* 10. 23. 24. ℣. Ipse est Deus fidélis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcépta ejus. *Deut.* 7. 9. * Fidélis.

Post 6. *Lect.* ℟. Benedíctus Deus qui * Elégit nos ut essémus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in caritáte. *Ephes.* 1. 3. 4. ℣. Dóminus Deus noster pépigit nobíscum fœdus. *Deut.* 5. 2. * Elégit. Glória Patri. * Elégit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Hi omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne. *Act.* 1. 14.

Ant. 8. c. Possessiónes & substántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 2. 45.

Ant. 2. D. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conspéctu Dómini. *Baruch* 1. 5.

℣. Humiliavérunt ánimas suas ℟. In jejúniis, & oratiónibus. *Judith* 4. 8.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Sapiéntia diréxit ópera eórum: * Iter fecérunt per desérta quæ non habitabántur; & in locis desértis fixérunt casas.

Sap. 11. 1. 2. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, afflícti; quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errántes, & in cavérnis terræ. *Hebr.* 11. 37. 38. * Iter.

Post 8. *Lect.* ℟. Multitúdinis erat cor unum, & ánima una; nec quisquam áliquid suum esse dicébat, sed * Erant illis ómnia commúnia. *Act.* 4. 32. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucúndum, habitáre fratres in unum! *Ps.* 132. 1. * Erant.

Post 9. *Lect.* ℟. Perdúxit eos Deus tanquam gregem in desérto. Et dedúxit eos in spe, & non timuérunt; * Et † Indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ. *Ps.* 77. 52. 53. 54. ℣. Confitentes quia peregríni. & hóspites sunt super terram, pátriam melićrem áppetunt, id est, cœléstem: ídeo Deus parávit illis civitátem. *Hebr.* 11. 13. 14. 16. * Et indúxit. Glória. † Indúxit.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, & húmiles corde, Dómino: ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 87.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. ELégi abjéctus esse in domo Dei mei, magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum. *Ps.* 83. 11.

Ant. 5. a. Ecce elongávi fúgiens, & mansi in solitúdine. Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs, & tempestáte. *Ps.* 54. 8. 9.

Ant. 3. E. Abscóndit me Dóminus in tabernáculo suo: in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui. *Ps.* 26. 5.

Ant. 4. E. Anticipavérunt vigílias óculi mei: cogitávi dies antíquos, & annos ætérnos in mente hábui. Et meditátus sum nocte cum corde meo. *Ps.* 76. 5. 6. 7.

Ant. 3. c. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis; & venit mihi gaúdium à Sancto. *Baruch* 4. 20. 22.

CAPITULUM. *Isai.* 26. 8. 9.

NOmen tuum & memoriále tuum, Dómine, in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Pro sancto MONACHO *&* CŒNOBITA.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

O Pulcras ácies, castráque fórtia!
Quæ spes, una fides, unus amor regit.
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.

HEU! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.

VOTIS unánimes, vi quoque flétuum

Instant, & sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.

Hæc vis grata Deo; sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.

Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altùm turba silet; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

Exercet vígiles contínuus labor;
Incúmbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.

Æternus sit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Pro sancto Anachoreta *&* Solitario.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Quid tu relíctis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Solúsque tecum cógitas?

Mentis vólatu líbero,
Percúrris ætérnas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuéndo Númini,
Totus coléndo tu vacas.

Quam pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gaúdia!
Te propter antris ábditos
Sinu recóndis in tuo.

Æterne tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine; dixi: Tu es spes mea,
℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. F. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærénti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei. *Thren.* 3. 24. 25. 26.

Oratio. Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimìs; da nobis exémplo & intercessióne beáti *N.* cujus solémnia celebrámus, temporália ómnia despícere, & ad ætérna totá mentis intentióne festináre; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Elégi.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce elongávi.

Capitulum. *Isai.* 35. 7. 8.

In cubílibus, in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami

& junci. Et erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur.

℟. *br.* Extráneus factus sum * Frátribus meis, ℟. Extráneus. ℣. Et peregrinus fíliis matris meæ. * Frátribus. Glória. ℟. Extráneus. *Ps.* 68. 9.

℣. Mihi mundus crucifixus est, ℟. Et ego mundo. *Gal.* 6. 14.

AD SEXTAM.

Ant. Abscóndit me Dóminus.

Capitulum. *Philipp.* 3. 13. 14.

FRatres, quæ retro sunt oblivíscens, ad ea verò quæ sunt prióra exténdens meípsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supérnæ vocatiónis Dei in Christo Jesu.

℟. *br.* Dixi: Custódiam vias meas, * Ut non delínquam in lingua mea. ℟. Dixi. ℣. Pósui ori meo custódiam. * Ut non. Glória Patri. ℟. Dixi. *Ps.* 38. 2.

℣. Concáluit cor meum intrà me, ℟. Et in meditatióne meâ exardéscet ignis. *Ps.* 38. 4.

AD NONAM.

Ant. Exui me.

Capitulum. *Dan.* 9. 3.

POsui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis, sacco, & cínere.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. ℟. Propter. ℣. Pérfice gressus meos in sémitis tuis. * Ego. Glória Patri. ℟. Propter. *Ps.* 16. 4. 5.

℣. Induébar cilício. ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 3. *a.* ISte custodívit ánimam suam, & memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1. 12. 13.

Ant. 2. D. Deus dixit ad illum: Exi de terra tua, & de cognatióne tua: & tunc éxiit. *Act.* 7. 3. 4.

Ant. 6. F. Majóres divítias æstimans thesáuro Ægyptiórum, impropérium Christi; fide relíquit Ægyptum. *Hebr.* 11. 26. 27.

Ant. 1. f. In loco solitúdinis Dóminus dócuit eum; & custodívit quasi pupíllam óculi sui. *Deut.* 32. 10.

Ant. 7. G. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitándo, cum coherédibus repromissiónis. *Hebr.* 11. 9.

Capitulum. *Hebr.* 11. 10.

EXpectábat fundaménta habéntem civitátem; cujus ártifex & cónditor Deus.

In Semiannualibus,

℟. Perféctio tua, & doctrína tua, Dómine, viro sancto tuo quem probásti. * Dixit patri suo & matri

suæ : néſcio vos ; & frátribus ſuis : ignóro vos. *Deut.* 33. 8. 9. ℣. Qui amat patrem aut matrem pluſquàm me, non eſt me dignus. *Matt.* 10. 37. * Dixit. Glória Patri. * Dixit.

Hymnus, Felíces, *ut in I. Veſperis.*

℣. Beáta gens, cujus eſt Dóminus Deus ejus ; ℟. Pópulus, quem elégit in hereditátem ſibi. *Pſ.* 32. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut ſoróres, aut patrem, aut matrem, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam ætérnam poſſidébit. *Matt.* 19. 29.

COMMUNE SS. LAICORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. DIcébat Jeſus ad omnes : Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetípſum, & tollat crucem ſuam quotídie, & ſequátur me. *Luc.* 9. 23.

Ant. 8. G. Dico vobis : Niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquàm Scribárum, & Phariſæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matt.* 5. 20.

Ant. 3. E. Niſi convérſi fuéritis, & efficiámini ſicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórũ. *Matt.* 18. 3.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi : Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum ; ſed qui facit voluntátem Patris mei, qui in cœlis eſt. *Matt.* 7. 21.

Ant. 7. a. Conténdite intráre per angúſtam portam ; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13. 24.

CAPITULUM. *Eccli.* 2. 8. 9. 10.

QUi timétis Dóminum, crédite illi ; & non evacuábitur merces veſtra. Qui timétis Dóminum, ſperáte in illum ; & in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum ; & illuminabúntur corda veſtra.

In Semiannualibus,

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus ; & * Qui díligunt illum, † Conſervábunt viam illíus. *Eccli.* 2. 18. ℣. Plenitúdo legis, eſt diléctio. *Rom.* 13. 10. * Qui díligunt. Glória. † Conſervábunt.

HYMNUS. *Guill. Epiſc. Santon.*

SUMMI puſíllus grex Patris,
Timóre mentem ſólvite ;
Sui patérnus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

EN regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim ſéculo

Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.
ANGUSTA pœniténtiæ
Ingréssus, & viam Crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna, non timet sequi.
CARNEM terit jejúniis;
Linguam domat siléntio;
In paúperum, parcus sibi,
Abscóndit & spargit sinu.
SAPORE verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celsa versátur polo.
HAC surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da Pater,
Da Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.
Amen.

℣. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem: ℟. Et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. *Sap.* 3. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem, assúmènt pennas sicut áquilæ; current, & non laborábunt; ambulábunt, & non defícient. *Isai.* 40. 31.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completórium*, *Ant.* 3. g. Non intrábit in sanctam Jerúsalem áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens, & mendácium. *Apoc.* 21. 27.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 2. D. Simplícitas justórum díriget eos: justítia rectórum liberábit eos. *Prov.* 11. 3. 6.]

AD OFFICIUM NOCT..

INVIT. Diligéntem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145. 8.

Ps. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

NON parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruénta, quæ suos
Habent triúmphos, prælia.
NON iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis & durus sibi
Se morte lentâ cónficit.
SI lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori,
Hoc supplet omne cáritas.
CORPUS subégit cástitas,
Et líberam mentem fides,
Amor supérnis ígnibus
Totam litávit hóstiam.
VENIS apértis ómnibus,
Qui vellet ultro erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
DA, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perénnis gaúdia.
ÆTERNE, tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Si quis díligit me, sermónem meum servábit; & Pater meus díliget eum, & ad eum veniémus,

& mansiónem apud eum faciémus. *Joan.* 14. 23.

Ant. 1. *f.* Omnis qui audit verba mea, & facit ea; assimilábitur viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram. *Matt.* 7. 24.

Ant. 2. D. Qui perspéxerit in legem perféctam libertátis, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit. *Jac.* 1. 25.

℣. In lege Dómini volúntas ejus, ℟. Et in lege ejus meditábitur die ac nocte. *Ps.* 1. 2.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam: * Misericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas; & in timóre Dómini declinátur à malo. *Prov.* 16. 5. 6. ℣. Qui vult vitam dilígere, & dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum. 1. *Petr.* 3. 10. 11. * Misericórdiâ.

Post 2. *Lect.* ℟. Si quis emundáverit se, * Erit vas in honórem sanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. 2. *Tim.* 2. 21. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis, & in opéribus justítiæ succéssus habébit. *Eccli.* 3. 32. * Erit vas.

Post 3. *Lect.* ℟. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua; & * In conspéctu illíus † Sanctificábunt ánimas suas. *Eccli.* 2. 20. ℣. Misericórdia Dómini à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1. 50. * In conspéctu. Glória. † Sanctificábunt.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Ut filii lucis ambuláte; (fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte) probántes quid sit beneplácitum Deo. *Ephes.* 5. 8. 9. 10.

Ant. 3. E. Stábiles estóte, & immóbiles; abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quòd labor vester non est inánis in Dómino. 1. *Cor.* 15. 58.

Ant. 5. a. Vosmetípsos in dilectióne Dei serváte, expectántes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitam ætérnam. *Judæ* ℣. 21.

℣. Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; ℟. Quóniam veritátem requíret Dóminus. *Ps.* 30. 24.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Tóllite jugum meum super vos, & inveniétis réquiem animábus vestris: * Jugum enim meum suáve est, & onus meum leve. *Matt.* 11. 29. 30. ℣. Interrogáte de sémitis antíquis, quæ sit via bona, & ambuláte in ea; & inveniétis refrigérium animábus vestris. *Jer.* 6. 16. * Jugum.

Post 5. *Lect.* ℟. Servíte

Dómino in omni corde vestro; & * Nolíte declináre post vána, quæ non pródesunt vobis. 1. *Reg.* 12. 20. 21. ℣. Nolíte diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. 1. *Joan.* 2. 15. *Nolíte.

Post 6. Lect. ℟. Satágite, ut per bona ópera, certam vestram vocatiónem, & electiónem faciátis: * Sic enim † Abundánter ministrábitur vobis introitus in ætérnum regnum Jesu Christi. 2. *Petr.* 1. 10. 11. ℣. Operámini opus vestrum ante tempus, & dabit vobis mercédem vestram in témpore suo. *Eccli.* 51. 38. * Sic enim. Glória. † Abundánter.

In III. Nocturno.

Ant. 3. c. Vetus homo noster crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, & ultrà non serviámus peccáto. *Rom.* 6. 6.

Ant. 4. E. Qui mórtui sumus peccáto, quómodo adhuc vivémus in illo? consepúlti enim sumus cum Christo per baptísmum in mortem. *Rom.* 6. 2. 4.

Ant. 7. a. Sumus filii Dei. Si autem filii, & herédes; herédes quidem Dei, coherédes autem Christi: si tamen compátimur, ut & conglorificémur. *Rom.* 8. 16. 17.

℣. Mundémus nos ab omni inquinaménto carnis & spíritus, ℟. Perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei. 2. *Cor.* 7. 1.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. ℟. Non secúndùm carnem ambulámus, sed secúndùm spíritum: qui enim secúndùm carnem sunt; quæ carnis sunt, sápiunt. * Qui secúndùm spíritum sunt; quæ sunt spíritûs, séntiunt. *Rom.* 8. 4. 5. ℣. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei. *Eccli.* 2. 19. * Qui secúndùm.

Post 8. Lect. ℟. Hæc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus; & * Mandáta ejus grávia non sunt. 1. *Joan.* 5. 3. ℣. Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. *Eccli.* 23. 37. * Mandáta.

Post 9. Lect. ℟. Nos debémus altérutrum dilígere. * Si diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, & † Cáritas ejus in nobis perfécta est. 1. *Joan.* 4. 11. 12. ℣. Qui déspicit próximum, peccat: misericórdia & véritas præparant bona. *Prov.* 14. 21. 22. * Si diligámus. Glória. † Cáritas.

℣. Sacerd. Benedícite, servi Dómini, Dómino: ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3. 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Domine, non est exaltátum cor meum, neque eláti sunt óculi mei; neque ambulávi in magnis. *Ps.* 130. 1.

Ant. 4. E. Verébar ómnia ópera mea, sciens quòd non párceres delinquénti. *Job* 9. 28.

Ant. 3. a. Non proponébam ante óculos meos rem injústam; non adhæsit mihi cor pravum. *Ps.* 100. 3. 4.

Ant. 8. G. Detrahéntem secrétò próximo suo, hunc persequébar: óculi mei ad fidéles terræ ut sédeant mecum. *Ps.* 100. 5. 6.

Ant. 4. E. Benedíctio peritúri super me veniébat, & cor víduæ consolátus sum; óculus fui cæco, & pes claudo; pater eram paúperum. *Job* 29. 13. 15. 16.

CAPITULUM. *Job* 29. 11. 12.

AUris. aúdiens beatificábat me, & óculus videns testimónium reddébat mihi; eò quòd liberássem paúperem vociferántem, & pupíllum cui non esset adjútor.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.

QUID ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retárdas éxules,
Cives polo quos déstinas.

HINC fervet in dies amor;
In vota toti díffluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna, vita lóngior.

VIX iste tardi córporis
Pondus moléstum sústinet;
Mortis diem præóccupat
Ardens Deo se júngere.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Iniquitátem si aspéxi in corde meo, non exaúdiet Dóminus. ℟. Proptérea exaudívit Deus. *Ps.* 65. 18. 19.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. * In justítia apparébo conspéctui tuo: satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16. 15.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, tríbue nobis, quæsumus, intercessióne beáti N. misericórdiam tuam; & quæcúmque præcipis ut agámus, ipse ádjuva ut implére possímus; Per Dóminum.

Alia ORATIO.

ADésto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. solemnitáte deférimus; ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus qui tibi plácuit précibus adjuvémur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Dómine.

AD TERTIAM.

Ant. Verébar.

CAPITULUM. *Philipp.* 2. 12. 13.

CArissimi, cum metu & tremóre vestram salútem operámini; Deus est

enim qui operátur in vobis & velle, & perfícere, pro bona voluntáte.

℟. br. Beátus vir * Qui timet Dóminum, ℟. Beátus. ℣. In mandátis ejus volet nimis. * Qui timet. Glória. ℟. Beátus. Ps. 111. 1.

℣. Beneplácitum est Dómino super timéntes eum, ℟. Et in eis qui sperant super misericórdia ejus. Ps. 146. 11.

AD SEXTAM.

Ant. Non proponébam.

CAPITULUM. Job 23. 11. 12.

Viam Dei custodívi, & non declinávi ex ea; à mandátis labiórum ejus non recéssi, & in sinu meo abscóndi verba oris ejus.

℟. br. Lucérna pédibus meis * Verbum tuum. ℟. Lucérna. ℣. Et lumen sémitis meis. * Verbum. Glória. ℟. Lucérna. Ps. 118. 105.

℣. Servávi mandáta tua, & testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo. Ps. 118. 168.

AD NONAM.

Ant. Benedíctio peritúri.

CAPITULUM. Jac. 1. 27.

Religio munda, & immaculáta apud Deum hæc est, visitáre pupíllos, & víduas in tribulatióne eórum; & immaculátum se custodíre ab hoc século.

℟. br. Flebam super eo * Qui afflíctus erat, ℟. Flebam. ℣. Compatiebátur ánima mea paúperi. * Qui afflíctus. Glória. ℟. Flebam. Job 30. 25.

℣. Beátus qui intélligit super egénum & paúperem; ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. Ps. 40. 2.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Beátus qui invéntus est sine mácula; qui pótuit tránsgredi, & non est transgréssus; fácere mala, & non fecit. Eccli. 31. 8. 10.

Ant. 5. a. Consërvávit legem Excélsi; & in tentatióne invéntus est fidélis. Eccli. 44. 20. 21.

Ant. 5. a. Non prætériit de univérsis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. Josue 11. 15.

Ant. 1. D. Immóbilis in Dei timóre permánsit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. Tob 2. 14.

Ant. 7. a. Stabilíta sunt bona illíus in Dómino, & eleemósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum. Eccli. 31. 11.

CAPITULUM. Gal. 6. 8.

Fratres, quæ semináverit homo, hæc & metet: quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem; qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

In Semiannualibus,

℟. Dispérsit, dedit paupéribus; * Justítia ejus manet in

séculum séculi. *Ps.* 111. 9. ℣. Erat religiósus ac timens Deum, fáciens eleemósynas multas plebi, & déprecans Deum semper. *Act.* 10. 2. * Justítia. Glória. * Justítia.

Hymnus, Summi pusíllus grex, *ut in I. Vesperis.* ℣. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat, ℟. Et in hora velóci procéssus illíus fructíficat. *Eccli.* 11. 24.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Diléctus Deo, & homínibus; cujus memória in benedictióne est. Símilem illum fecit in glória sanctórum, & osténdit illi glóriam suam. *Eccli.* 45. 1. 2. 3.

COMMUNE SS. PŒNITENTIUM.

Omnia dicuntur ut in Communi SS. Laicorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino; ℟. Et tu remisísti impietátem peccáti mei. *Ps.* 31. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. * Dómine Deus meus, postquàm convertísti me, egi pœniténtiam: erúbui, quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. *Jer.* 31. 18. 19.

Oratio infrà in Laudibus, nisi sit propria.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Misericórdia tua magna est super me, ℟. Et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri. *Ps.* 85. 13.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Pœniténtibus dedit Deus viam justítiæ. Quàm magna misericórdia Dómini, & propitiátio illíus converténtibus ad se! *Eccli.* 17. 20. 28.

Oratio. Orémus.

Deus, reverténtium ad te peccatórum benígne suscéptor; intercedénte beáto *N.* quem à peccáto transtulísti ad justítiam, tuâ nos cleméntiâ súscipe; ut cujus secúti sumus erróres, bona sectémur ópera, & ætérni præmii mereámur esse cum eo partícipes; Per.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Benedíctus Deus, qui non amóvit oratiónem meam, ℟. Et misericórdiam suam à me. *Ps.* 65. 20.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Ubi abundávit delíctum, superabundávit grátia, ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum. *Rom.* 5. 20. 21.

COMMUNE VIRGINUM MARTYRUM.

Omnia dicuntur ut infrà in Officio ſanctarum Virginum, exceptis quæ hìc notantur.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

VIRGINUM robur, Deus,
atque cuſtos:
Sexus imbéllis, médios per
enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!

PRO tuis aris animóſa Virgo
Mólle dat pœnis laceráre
corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô!
tuórum,
Chriſte, dolórum.

NON graves plagæ, válidi
nec ictus
Integram poſſunt violáre
mentem:
Quin ſacri creſcit magìs obſtinátus
Ardor amóris.

SPONSA diléćto placitúra
ſponſo,
Déſpicit ruptum laniáta
corpus:
Eſt ſuus truncis honor, &
venúſtas
Eſt ſua membris.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi compar, utriúſque
Nexus,
Fac tibi ſemper placeámus
uni
Móribus æquis.
Amen.

℣. Heréditas immaculatórum in ætérnum erit. ℟. Non confundéntur in témpore malo. *Pſ.* 36. 18. 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Vincénti dabo manna abſcónditum, & dabo illi cálculum cándidum; & in cálculo nomen novum ſcriptum, quod nemo ſcit, niſi qui áccipit. *Apoc.* 2. 17.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

AD OFFICIUM NOCT.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

FESTIS læta ſonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, ſúmite
tympana,
Cœtus Angélici, dícite Vírginem,
Chriſti dícite Mártyrem.

VESTRIS illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.

SED quid cogis, amor? fórtiter ámbiit
Sponſo virgíneum fúndere
ſánguinem;
Oblíti méminit tunc bene
córporis,
Præcláræ ſítiens necis.

Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis, íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sustinent
Spreto fúnere Vírgines. Amen.

AD LAUDES.

Hymnus, Vírginum robur, *ut in I. Vesperis.*

℣. Deus præcínxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17. 32. 33.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Factus est Dóminus firmaméntum meum: liberávit me, quia compláciui ei: retríbuet mihi secúndùm justítiam meam; & secúndùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22. 19. 20. 21.

Oratio. Orémus.

AUxiliáre, Dómine, tempóribus nostris; ut tuâ nos ubíque dépterâ protegénte, & cunctis hóstibus cœlésti virtúte compréssis; intercedénte beátâ *N.* Vírgine & Mártyre tuâ, augméntum nobis tríbuas religiónis & pacis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* in virginitátis propósito & in confessióne fidei roboráta, virginitátis ac martyrii palmam adépta est; da nobis ita córporis ac mentis integritátem serváre, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per.

Si sint plures, Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, nobis sanctárum Vírginum ac Mártyrum tuárum *N.* & *N.* passiónem recoléntibus, ut, quarum læti celebrámus victórias, virtútem constántes imitémur; Per.

AD VESPERAS.

Hymnus, Festis læta sonent, *ut in Officio Nocturno.*

℣. Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui; ℟. Et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem. *Apoc.* 12. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Casta generátio in perpétuum coronáta triúmphat incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4. 1. 2.

COMMUNE SANCTARUM VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 5. a. QUid bonum Dómini est, & quid pulcrum ejus, nisi fruméntum electórum, & vinum gérminans Vírgines? *Zach.* 9. 17.

Ant. 7. b. Hæc dicit qui habet septem spíritus Dei, & septem stellas: Qui non inquinavérunt vestiménta sua, ambulábunt mecum in albis. *Apoc.* 3. 1. 4.

Ant. 8. G. Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum; dabo eis in domo mea locum. *Isai.* 56. 4. 5

Ant. 3. g. Dabo eis nomen mélius à filiis & filiábus: nomen sempitérnum dabo eis. *Isai.* 56. 5.

Ant. 8. G. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. Qui potest cápere, cápiat. *Matt.* 19. 11. 12.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 7. 8.

UNusquísque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic; dico autem non nuptis, & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

In Semiannualibus,

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritûs-sancti qui in vobis est. * Glorificáte, & † Portáte Deum in córpore vestro. 1. *Cor.* 6. 15. 19. 20. ℣. Custodítio legum consummátio incorruptiónis est; incorrúptio autem facit esse próximum Deo. *Sap.* 6. 19. 20. * Glorificáte. Glória. † Portáte.

HYMNUS.

VOs ô Vírginei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.

HÆc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.

SOLO digna Deo cónjuge réspuit
Mortáles thálamos; ut semel óbligat
Sese fida suo, quem bene déperit,
Ultro se Deus óbligat.

PURUM ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit, nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.

ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,

Ardet mille modis ante diem
mori:
Quidquid mors rápiet, jam
sibi prærípit;
Unus fit Deus ómnia.
Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ;
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te, summe Pater, tóllere laúdibus;
Da te, Christe, sequi, laúrea Vírginum;
Fac incénsa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Divíni fructus, floréte flores quasi lílium; ℟. Et date odórem. *Eccli.* 39. 17. 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *C.* Obaudíte me, divíni fructus, & quasi rosa plantáta super rivos aquárum fructificáte; quasi Líbanus odórem suavitátis habéte. *Eccli.* 39. 17. 18.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 1. D. Qui digni habebúntur século illo, & resurrectióne ex mórtuis, neque nubent, neque ducent uxóres. *Luc.* 20. 35.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Æquáles Angelis sunt, & filii sunt Dei, cùm sint filii resurrectiónis. *Luc.* 20. 36.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem sequúntur Vírgines, *Veníte, adorémus. *Apoc.* 14. 4.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Cœlestis aula pánditur;
En sponsus; omnes óbviæ
Exíte Sponso Vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.

Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam plénius frui Deo.

Quæ casta vobis gaúdia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?

Hunc propter unum víluit
Supérba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid virgo terris ámbiat?

O Virgináles núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!

Sit laus Patri; laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigíllis fœdera.
Amen.

In I. Nocturno.

Ant. 3. g. Quis ascéndet in montem Dómini? aut quis stabit in loco sancto ejus? ínnocens mánibus, & mundo corde. *Ps.* 23. 3. 4.

Ant. 6. F. Qui díligit cordis mundítiam, habébit amícum Regem. *Prov.* 22. 11.

Ant. 7. *d.* Omnis ponderátio non est digna continéntis ánimæ. *Eccli.* 26. 20.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Felix est stérilis: & * Incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. *Sap.* 3. 13. ℣. Fructus spíritûs est cáritas, modéstia, continéntia, cástitas. *Gal.* 5. 22. 23. * Incoinquináta.

Post 2. *Lect.* ℟. Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; *Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. *Sap.* 3. 14. 15. ℣. Beáti mundo corde; quóniam ipsi Deum vidébunt. *Matt.* 5. 8. * Bonórum.

Post 3. *Lect.* ℟. O quàm pulcra est casta generátio cum claritáte: * Immortális est enim memória illíus; quóniam & † Apud Deum nota est, & apud hómines. *Sap.* 4. 1. ℣. Datum est illi, ut coopériat se byssino splendénti & cándido. *Apoc.* 19. 8. * Immortális. Glória. † Apud.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. â. Veni de Líbano, sponsa mea, veni: coronáberis. *Cant.* 4. 8.

Ant. 2. D. In caritáte perpétua diléxi te; ídeo attráxi te, míserans. *Jer.* 31. 3.

Ant. 7. *d.* Sta in sorte propositiónis, in partes vade sǽculi sancti, cum vivis & dántibus confessiónem Deo. *Eccli.* 17. 24. 25.

℣. Sponsábo te mihi in fide; ℟. Et scies quia ego Dóminus. *Osee* 2. 20.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Sponsábo te mihi in sempitérnum: * Et sponsábo te in misericórdia, & in miseratiónibus. *Osee* 2. 19. ℣. Scient quia ego diléxi te: tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. *Apoc.* 3. 9. 11. * Et sponsábo.

Post 5. *Lect.* ℟. Deo placent ópera tua. Omni témpore * Sint vestiménta tua cándida: quodcúmque fácere potest manus tua, instánter operáre. *Eccle.* 9. 7. 8. 10. ℣. Ecce vénio sicut fur. Beátus qui vígilat, & custódit vestiménta sua. *Apoc.* 16. 15. * Sint.

Post 6. *Lect.* ℟. Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. *Cant.* 8. 6. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei. *Rom.* 8. 38. 39. *. Quia fortis. Glória. † Fortis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Pater meus,

dux virginitátis meæ tu es. *Jer.* 3. 4.

Ant. 1. *f.* Trahe me : post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1. 3.

Ant. 3. E. In velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te; me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62. 8. 9.

℣. In voluntáte tua deduxísti me, ℟. Et cum glória suscepísti me. *Ps.* 72. 24.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Perdidísti omnes qui fornicántur abs te. * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72. 27. 28. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. 1. *Cor.* 6. 17. * Mihi adhærére.

Post 8. *Lect.* ℟. Lex tua, Dómine, meditátio mea est. * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confúndar. *Ps.* 118. 77. 80. ℣. Scio quia secúndùm expectatiónem & spem meam, in nullo confúndar. *Philipp.* 1. 19. 20. * Fiat cor.

Post 9. *Lect.* ℟. Retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam, & * Secúndùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi. *Ps.* 17. 25. ℣. Grátias ago Deo, cui sérvio in consciéntia pura. 2. *Tim.* 1. 3. * Secúndùm. Glória. * Secúndùm.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine, ℟. Psallam & intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100. 1. 2.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Diléctus meus descéndit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6. 1.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum; nec dimíttam. *Cant.* 3. 4.

Ant. 2. D. Ego dilécto meo, & diléctus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6. 2.

Ant. 6. F. Diléctus meus ordinávit in me caritátem: fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2. 4. 5.

Ant. 1. f. Me propter innocéntiam suscepísti, Dómine, & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum. *Ps.* 40. 13.

Capitulum. *Sap.* 8. 21.

Scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Hymnus. *Muret.*

O Virgo, pectus cui sacrum
Amóris expers ímprobi,
Intus suis ardóribus
Sanctus perússit Spíritus.

Non te volúptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amántem pérsequi

…RGINUM MONIALIUM.

pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus ignis consúmens est, Deus æmulátor. *Deut.* 4. 23. 24.

Oratio. Orémus.

Deus, qui habitáculum tuum in corde pudico constituísti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ devotiónis sequámur exémplo; Per Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum. ℣. Concupíscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. d. Quòd reliqueris paréntes tuos, & terram in qua nata es; plenam mercédem recípias à Dómino Deo, sub cujus confugísti alas. *Ruth* 2. 11. 12.

… MULIERUM MARTYRUM.

…tur ut infrà …arum Mulie…s quæ hìc no…

…SPERIS.

…m, ℣. Lau…um assíduè, …ábo illud in …ccli. 51. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D.* Humílium & mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio: Deus cœlórum, exaúdi me deprecántem, & de tua misericórdia præsuméntem; ut gentes agnóscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith* 9. 16. 17. 1…

℟. *br.* Divíni fructus, benedícite Dóminum * In opéribus suis. ℟. Divíni. ℣. Date nómini ejus magnificéntiam. * In opéribus. Glória. ℟. Divíni. *Eccli.* 39. 19. 20.

℣. Confitémini illi in voce labiórum vestrórum, ℟. Et in cánticis labiórum. *Eccli* 39. 20.

AD NONAM.

Ant. Me propter innocéntiam.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 11. 2.

Æmulor vos Dei æmulatióne; despóndi enim vos uni viro Vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? ℟. Quid. ℣. Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum. * Et à te. Glória. ℟. Quid. *Ps.* 72. 25. 26.

℣. Déficit ánima mea in átria Dómini. ℟. Cor meũ, & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83. 2. 3.

AD VESPERAS.

Ant 1 D. Vírgines accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviàm sponso & sponsæ. *Matt.* 25. 1.

Ant. 7. a. Prudéntes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades suas. *Matt.* 25. 4. 7.

Ant. 4. *irreg.* A. Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviàm ei. *Matt.* 25. 6.

Ant. 4. d. Venit sponsus; & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matt.* 25. 10.

Ant. 1. *D.* Vírgines sequúntur Agnum quocúmque íerit; sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14. 4. 5.

CAPITULUM. *Apoc.* 14. 1.

Vidi: & ecce Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo centum quadragínta quátuor míllia, habéntes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

In Semiannualibus,

℟. Audívi vocem de cœlo: & vocem, quam audivi, sicut citharizántium in citharis suis. Et * Cantábant quasi cánticum novum, ante sedem Agni. *Apoc.* 14. 2. 3. ℣. Exultavérunt filiæ Judæ propter judícia tua, Dómine. *Ps.* 96. 8. Cantábant. Glória. * Cantábant.

Hymnus, Cœléstis, *ut in Officio Nocturno.*

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148. 12. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo; quia venérunt núptiæ Agni, & uxor ejus præparávit se. Beáti, qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt. *Apoc.* 19. 7. 9.

COMMUNE SS. VIRGINUM MONIALIUM.

Omnia dicuntur ut suprà in Officio sanctarum Virginum exceptis quæ hìc notantur.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum. ℣. Súscipe me, Dómine, secúndùm elóquium tuum, & vivam; ℟. Et non confúndas me ab expectatióne mea. *Ps.* 118. 116.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ? & volábo, & requiéscam; quóniam vidi iniquitátem, & contradictiónem in civitáte. *Ps.* 54. 7. 10.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD LAUDES.

Post Hymnum. ℣. Oblivíscere pópulum tuum, ℟. Et domum patris tui. *Ps.* 44. 11.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D.* Cave ne quando oblivíscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus ignis consúmens est, Deus æmulátor. *Deut.* 4. 23. 24.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituísti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ devotiónis sequámur exémplo; Per Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum. ℣. Concupíscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. d. Quòd reliqueris paréntes tuos, & terram in qua nata es; plenam mercédem recípias à Dómino Deo, sub cujus confugísti alas. *Ruth* 2. 11. 12.

COMMUNE MULIERUM MARTYRUM.

Omnia dicuntur ut infrà in Officio sanctarum Mulierum, exceptis quæ hìc notantur.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Laudábo nomen tuum assíduè, ℟. Et collaudábo illud in confessióne. *Eccli.* 51. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D.* Humílium & mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio: Deus cœlórum, exaúdi me deprecántem, & de tua misericórdia præsuméntem; ut gentes agnóscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith* 9. 16. 17. 19.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Arcus fórtium superátus est, ℟. Et infirmi accíncti sunt róbore. 1. *Reg.* 2. 4.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. E. Supra modum mirábilis, & bonórum memóriâ digna, bono ánimo ferébat propter spem quam in Deum habébat. 2. *Mach.* 7. 20.

Oratio. Orémus.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur; largíre nobis, quæsumus, beátæ *N.* Mártyris tuæ triúmphum recoléntibus, ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincéndi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum.

Si sint plures, Oratio.

DEus, qui hodiérnam diem sanctárum *N.* & *N.* martyrio consecrásti; concéde ut omnes qui eárum victóriam venerántur, protectiónis tuæ auxílio muniántur; Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Dilatátum est os meum super inimícos meos; ℟. Quia lætáta sum in salutári tuo, Dómine. 1. *Reg.* 2. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G.* Exaudíta est orátio mea: & liberásti me de perditióne, & eripuísti me de témpore iníquo; proptérea confitébor, & laudem dicam tibi. *Eccli.* 51. 15. 16. 17.

COMMUNE SS. MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. a. MUlíerem fortem quis invéniet? procul, & de últimis finibus prétium ejus. *Prov.* 31. 10.

Ant. 2. D. Grátia verecúndiæ mulíeris sensátæ & bonæ super aurum. *Eccli.* 7. 21.

Ant. 3. a. Múlier díligens, coróna est viro suo. 12. 4.

Ant. 7. *d.* Múlier sensáta, & tácita; non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26. 18.

Ant. 2. D. Grátia super grátiam, múlier sancta & pudoráta. *Eccli.* 26. 19.

Capitulum. *Prov.* 19. 14.

DOmus & divítiæ dantur à paréntibus; à Dómino autem própriè uxor prudens.

In Semiannualibus,

℟. Fallax grátia, & * Vana est pulcritúdo: † Múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. *Prov.* 31. 30. ℣. Non sit extrínsecùs capillatúra, aut circumdátio auri. 1. *Petr.* 3. 3. * Vana est. Glória. Mulier timens.

Hymnus.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

ADESTE, sanctæ Cónjuges:
En illa fortis fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Triúmphat inter Cœlites.

NON illa luxu véstium,
Non crine torto spléndruit;
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

SE sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit;
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amíttat decus.

PASCENDA cœlésti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Sápiens múlier ædíficat domum suam: ℟. Insípiens extrúctam quoque mánibus déstruet. *Prov.* 14. 1.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Fáciat Dóminus hanc mulierem sicut Rachel, & Liam; ut sit exémplum virtútis, & hábeat célebre nomen. *Ruth* 4. 11.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Completorium, Ant.* 2. D. Mulieres, súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. *Coloss.* 3. 18.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Sara obediébat Abrahæ, dóminum eum vocans; cujus estis filiæ benè faciéntes. 1. *Petr.* 3. 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3. 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

ARDET Deo quæ fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot indigéntes súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honéstis ánxia;
Patróna, custos vírginum,
Secúnda mater órphanis.

PANNIS laténtem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtráxit sibi,
Opes refúndit pródiga.

PACEM domi, pacem foris
Alto colit siléntio;
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Opórtet mulíeres esse pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. 1. *Tim.* 3. 7. 11.

Ant. 2. D. Prudéntiam dóceant adolescéntulas, vi-

ros suos ament, filios suos diligant. *Tit.* 2. 4.

Ant. 1. D. * Mulíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino. *Ephes.* 5. 22.

℣. Viri caput, Christus est: caput autem mulíeris, vir: ℟. Caput verò Christi, Deus. 1. *Cor.* 11. 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* ℟. Filii sanctórum sumus, & * Non póssumus ita conjúngi sicut gentes, quæ ignórant Deum. *Tob.* 8. 5. ℣. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. *Hebr.* 13. 4. * Non póssumus.

Post 2. *Lect.* ℟. Sunt, quibus prævalére potest dæmónium: * Hi namque qui conjúgium ita suscípiunt, ut Deum à sua mente exclúdant: habet potestátem dæmónium super eos. *Tob.* 6. 17. 18. ℣. Hæc est volúntas Dei; ut sciat unusquísque vas suum possidére in sanctificatióne; non in passióne desidérii. 1. *Thess.* 4. 3. 4. 5. * Hi namque.

Post 3. *Lect.* ℟. Si qua múlier fidélis habet virum infidélem, & hic consénsit habitáre cum illa, non dimíttat virum; * Sanctificátus est enim vir infidélis per mulíerem fidélem. 1. *Cor.* 7. 13. 14. ℣. Qui invénit mulíerem bonam, invénit bonum: & haúriet jucunditátem à Dómino. *Prov.* 18. 22. * Sanctificátus est. Glória. * Sanctificátus est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquam lætáta sit ancílla tua, nisi in te, Dómine Deus. *Esther* 14. 14. 16. 18.

Ant. 7. d. Tu scis, Dómine, quia virum cum timóre tuo, non cum libídine mea, consénsi suscípere. *Tob.* 3. 16. 18.

Ant. 5. a. Perambulábam in innocéntia cordis mei, in médio domûs meæ. *Ps.* 100. 2.

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar; ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 118. 128.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* ℟. Adjuva me ancíllam tuam, nullum áliud auxílium habéntem, nisi te, Dómine. * Nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Esther* 14. 14. 15. ℣. Quæ participátio justitiæ cum iniquitáte? 2. *Cor.* 6. 14. * Nosti quia óderim.

Post 5. *Lect.* ℟. Complácui in veritáte tua. * Non sedi cum concílio vanitátis; odívi ecclésiam malignántium. *Ps.* 25. 3. 4. 5. ℣. Corrúmpunt mores bonos collóquia mala. 1. *Cor.* 15. 33. * Non sedi.

Post 6. *Lect.* ℟. Mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. * Nunquam cum ludéntibus mis-

cui me ; † Neque cum his, qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3. 17. ℣. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1. 47. * Nunquam. Glória. † Neque cum his.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Accínxit fortitúdine lumbos suos, & roborávit bráchium suum. *Prov.* 31. 17.

Ant. 4. E. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. *Prov.* 31. 13.

Ant. 7. c. Considerávit sémitas domûs suæ, & panem otiósa non comédit. *Prov.* 31. 27.

℣. Os suum apéruit sapiéntiæ, ℟. Et lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31. 26.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Lect.* ℟. Cónfidit in ea cor viri sui: * De nocte surréxit, deditque prædam doméſticis suis, & cibária ancíllis suis. *Prov.* 31. 11. 15. ℣. Si quis suórum, & máximè domesticórum curam non habet, fidem negávit, & est infidéli detérior. 1. *Tim.* 5. 8. * De nocte.

Post 8. *Lect.* ℟. Non sit extrínsecùs induménti vestimentórum cultus ; sed qui abscónditus est cordis homo, in incorruptibilitáte modésti spíritûs, qui est in conspéctu Dei lócuples. * Sic & sanctæ mulíeres ornábant se. 1. *Petr.* 3. 3. 4. 5. ℣. Fortitúdo & decor induméntum mulíeris fortis. *Prov.* 31. 25. * Sic & sanctæ.

Post 9. *Lect.* ℟. Erat in ómnibus famosíssima, quóniam * Timébat Dóminum valde, † Nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith* 8. 8. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis, & eleemósynis quas faciébat. *Act.* 9. 36. * Timébat. Glória. † Nec erat.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in ætérnum : ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85. 12. 13.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. IN ancílla sua adimplévit Dóminus misericórdiã suã. *Judith* 13. 18.

Ant. 3. *a.* Erat cor ejus fidúciam habens in Dómino. *Dan.* 13. 35.

Ant. 4. E. Habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ. *Judith* 8. 6.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis & obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2. 37.

Ant. 6. F. Beatíssimam prædicavérunt ; vir ejus & laudávit eam. *Prov.* 31. 28.

CAPITULUM. *Eccli.* 26. 21.

SIcut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornaméntum domûs.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

O Jam beáta, quæ ſuo
Tandem ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur.

PER quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ cónjuges.

INSIGNIS & nos féminæ
Sequi decet veſtígia;
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exémplum viris.

QUEIS arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre, fac, mens te colat.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Múlier fórtis obléctat virum ſuum, ℟. Et annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. * Salvábitur múlier, ſi permánſerit in fide, & dilectióne, & ſanctificatióne cum ſobrietáte. 1. *Tim.* 2. 15.

ORATIO. Orémus.

DEus, vita fidélium, glória humílium, & beatitúdo juſtórum, interveniénte beátâ *N.* propítius réſpice ſupplicum preces; ut ánimæ quæ promiſſiónes tuas ſítiunt, de tuæ caritátis abundántia repleántur. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. In ancílla.

AD TERTIAM.

Ant. Erat cor ejus.

CAPITULUM *Eccli.* 40. 19.

FIlii, & ædificátio civitátis confirmábit nomen, & ſuper hæc múlier immaculáta computábitur.

℟. *br.* Timor Dómini, * Cum eléctis féminis gráditur, ℟. Timor. ℣. Et cum juſtis & fidélibus agnóſcitur. * Cum eléctis. Glória. ℟. Timor. *Eccli.* 1. 16.

℣. Timor Dómini, ſciéntiæ religióſitas: ℟. Religióſitas cuſtódiet & juſtificábit cor. *Eccli.* 1. 17.

AD SEXTAM.

Ant. Habens.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 1. 2.

MUlíeres ſúbditæ ſint viris ſuis; ut & ſi qui non credunt verbo, per mulíerum converſatiónem ſine verbo lucrifiant; conſiderántes in timóre caſtam converſatiónem veſtram.

℟. *br.* Mandáta Dei * In corde mulíeris ſanctæ. ℟. Mandáta. ℣. Fundaménta ætérna ſupra petram ſólidam. * In corde. Glória. ℟. Mandáta. *Eccli.* 26. 24.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non ſupplan-

tabúntur gressus ejus. *Ps.* 36. 31.

AD NONAM.

Ant. Beatíssimam.

CAPITULUM. *Eccli.* 36 26.

QUi póssidet mulíerem bonam, ínchoat possessiónem: adjutórium secúndùm illum est, & colúmna ut réquies.

℟. *br.* Grátia mulíeris sédulæ * Delectábit virum suum, ℟. Grátia. ℣. Disciplína illíus datum Dei est. * Delectábit. Glória Patri. ℟. Grátia. *Eccli.* 26. 16. 17.

℣. Mulíeris bonæ beátus vir; ℟. Númerus enim annórum illíus duplex. *Eccli.* 26. 1.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *E.* DAte mulíeri forti de fructu mánuum suárũ; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31. 31.

Ant. 1. a. Magna facta est; erat étiam virtúti cástitas adjúncta. *Judith* 16. 26.

Ant. 7. c. Orábat Dóminum Deum Israël, & munda manébat in tabernáculo. *Judith* 12. 8. 9.

Ant. 6. F. Sperávit in Deo, & perréxit in præcéptis illíus. 2. *Par.* 17. 3. 4.

Ant. 4. d. Corpus suum humiliávit jejúniis; & deprecabátur Dóminum Deum Israël. *Esther* 14. 2. 3.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 8. 9. 10.

VOlo mulíeres oráre in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornántes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósa; sed quod decet mulíeres, promitténtes pietátem per ópera bona.

In Semiannualibus,

℟. Manum suam misit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fusum: * Manum suam apéruit ínopi, & † Palmas suas exténdit ad paúperem. *Prov.* 31. 19. 20. ℣. Sic laborántes, opórtet suscípere infirmos, ac meminísse verbi Dómini: Beátius est magìs dare, quàm accípere. *Act.* 20. 35. * Manum suam. Glória. † Palmas suas.

Hymnus, O jam beáta, *suprà*, *in Laudibus*.

℣. Ora pro nobis Dóminum, ℟. Quóniam múlier sancta es. *Judith* 8. 29.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *C.* Eò quòd castitátem amáveris, manus Dómini confortávit te, & ídeo eris benedícta in ætérnum. *Judith* 15. 12.

COMMUNE SS. VIDUARUM.

Omnia dicuntur ut suprà in Officio sanctarum Mulierum, exceptis quæ notantur infrà.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Dóminus pupillum, & víduam suscípiet; ℟. Et vias peccatórum dispérdet. *Ps.* 145. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. * Vídua eligátur in opéribus bonis testimónium habens, si filios educávit, si hospítio recépit, si sanctórum pedes lavit, si tribulatiónem patiéntibus subministrávit, si omne opus bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5. 9. 10.

Oratio infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Quæ verè vídua est, & desoláta, speret in Deum, ℟. Et instet obsecratiónibus & oratiónibus nocte ac die. 1. *Tim.* 5. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Víduas honóra, quæ verè víduæ sunt; nam quæ in delíciis est, vivens mórtua est. Et hoc præcipe, ut irreprehensíbiles sint. 1. *Tim.* 5. 3. 6. 7.

Oratio. Orémus.

Deus, in quem sperat omnis ánima quæ adhuc in terris pósita, se verè víduam sentit ac desolátam; tríbue nobis, quæsumus, ut exémplo beátæ *N.* obsecratiónibus & oratiónibus nocte ac die instántes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Non despíciet Dóminus preces pupílli; nec víduam, ℟. Si effúndat loquélam gémitûs. *Eccli.* 35. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Hæc vídua confitebátur Dómino; & loquebátur de illo ómnibus, qui expectábant redemptiónem Isráël. *Luc.* 2. 37. 38.

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.

Ant. 1. f. ÆDificávit Noë altáre Dómino; & óbtulit holocaústa super altáre: odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis. *Gen.* 8. 20. 21.

Ant. 4. E. Lápidem Jacob eréxit in títulum, fundens óleum désuper; vovit étiam votum, dicens: Erit mihi Dóminus in Deum, & lapis iste vocábitur domus Dei. *Gen.* 28. 18. 20. 21. 22.

Ant. 3. E. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Filii Israël fácient mihi sanctuárium & habitábo in médio eórum. *Exod.* 25. 1. 8.

Ant. 8. G. Complévit Móyses tabernáculum, & eréxit illud, unxítque & sanctificávit, altáre simíliter & ómnia vasa ejus. *Num.* 7. 1.

Ant. 5. a. Opéruit nubes tabernáculum testimónii, & glória Dómini implévit illud; majestáte Dómini coruscánte. *Exod.* 40. 32. 33.

CAPITULUM. *Ezech.* 37. 26. 27.

HÆc dicit Dóminus: Percútiam fíliis Israël fœdus pacis, pactum sempitérnum erit eis; & fundábo eos, & multiplicábo, & dabo sanctificatiónem meam in médio eórum in perpétuum: & erit tabernáculum meum in eis.

℟. David invénit grátiam ante Deum, & pétiit ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. * Sálomon autem † Ædificávit illi domum. *Act.* 7. 46. 47. ℣. Dixit David ad Salomónem; Fili mi, sit Dóminus tecum, & prosperáre, & ædífica domum Dómino Deo tuo, sicut locútus est de te. 1. *Par.* 22. 7. 11. *Sálomon. Glória. † Ædificávit.

Hymnus, Urbs beáta, *ut in II. Vesperis*, &c.

℣. Vocábunt Jerúsalem sólium Dómini; ℟. Et congregabúntur ad eam omnes gentes in nómine Dómini. *Jer.* 3. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Vénient portántes holocaústum, & víctimam, & sacrifícium, & thus, & ín-

ferent oblatiónem in domum Dómini. *Jer.* 17. 26.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui de vivis & eléctis lapídibus ætérnum Majestáti tuæ præparas habitáculum, auxiliáre pópulo tuo supplicánti; ut quod Ecclésiæ tuæ corporálibus próficit spátiis, spirituálibus amplificétur augméntis; Per Dóminum.

De Dominica, si in ea festum Dedicationis occurrat, fiet commemoratio in utrisque Vesperis, Officio Nocturno, & Laudibus.

Completorium ut in die, infrà. Orationes, Deus, qui de vivis, *&* Véritas, *sub una conclusione.*

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Dóminum in templo sancto suo, * Veníte, adorémus. *Habac.* 2. 20.

Psalmus 94, Veníte. 2.

HYMNUS. *Besnault.*

ECCE sedes hìc Tonántis,
Ecce cœli jánua:
Hìc sacérdos, ara, templum,
Hìc Deus fit hóstia:
Incruéntâ morte jugis
Hìc amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta sedes,
Ipsíus capax Dei!
Quem nec univérsa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coárctans
Hìc latére sústinet.

QUAM libénter hìc pudícis
Inférit se córdibus!
Hìc amántis tota Christi
Exerit se cáritas;
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter filios.

HINC facésse, quem profána
Pólluit contágio;
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus aúdeas:
Ultor astat cum flagéllis,
Púniens sontes Deus.

SIT perénnis laus Parénti,
Sit perénnis Fílio;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inúngens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Salomóni subjécit Deus omnes hostes, ut cónderet domum in nómine suo, & paráret sanctitátem in sempitérnũ. *Eccli.* 47. 15.

Ps. Verba mea áuribus. 5.

Ant. 4. E. Obtuli[illegible]rifícium dedicatiónis & consummatiónis templi; & octo diébus celebrávit dedicatiónem. 2. *Mach.* 2. 9. 12.

Ps. Dómini est terra, 43.

Ant. 3. E. Cùm compléſset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, & devorávit holocaústa; & majéstas Dómini implévit domum. 2. *Par.* 7. 1.

Ps. Judica me, Dómine, 45.

℣. Sanctificávit tabernáculũ suũ Altíssimus. ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45. 5. 6.

De libro secúndo Paralipómenon.

Lectio j. *c.* 7. 1. *ad* 5.

CUm compléſſet Sálomon fundens preces, ignis deſcéndit de cœlo, & devorávit holocaúſta & víctimas; & majéſtas Dómini implévit domum. Nec póterant Sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd impléſſet majéſtas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filii Iſraël vidébant deſcendéntem ignem, & glóriam Dómini ſuper domum: & corruéntes proni in terram ſuper paviméntum ſtratum lápide, adoravérunt, & laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in ſéculum miſericórdia ejus. Rex autem, & omnis pópulus, immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóſtias, boum vigínti duo míllia, aríetum centum vigínti míllia; & dedicávit domum Dei rex, & univérſus pópulus.

℟. Fílii Iſraël vidébant deſcendéntem ignem, & glóriam Dómini ſuper domum: * Et corruéntes proni ſuper paviméntum, adoravérunt Dóminum. 2. *Par.* 7. 3. ℣. Implétum eſt templum fumo à majeſtáte Dei, & de virtúte ejus. *Apoc.* 15. 8. * Et corruéntes.

Lectio ij. ℣. 6. *ad* 9.

SAcerdótes autem ſtabant in officiis ſuis, & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum miſericórdia ejus; hymnos David canéntes per manus ſuas. Porrò Sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúſque Iſraël ſtabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocaúſta & ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat ſuſtinére holocaúſta, & ſacrifícia, & ádipes. Fecit ergo Sálomon ſolemnitátem in témpore illo ſeptem diébus, & omnis Iſraël cum eo, eccléſia magna valde, ab intróitu Emath uſque ad torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eò quòd dedicáſſet altáre ſeptem diébus, & ſolemnitátem celebráſſet diébus ſeptem.

℟. Verè Dóminus eſt in loco iſto: * Quàm terríbilis eſt locus iſte! Non eſt hìc áliud niſi domus Dei, & porta cœli. *Gen.* 28. 16. 17. ℣. Si quis templum Dei violáverit, diſpérdet illum Deus. 1. *Cor.* 3. 17. * Quàm.

Lectio iij. ℣. 12. *ad* 16.

APpáruit autem Salomóni Dóminus nocte, & ait: Audívi oratiónem tuam, & elégi locum iſtum mihi in domum ſacrifícii. Si claúſero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locúſtæ ut dévoret terram, & míſero peſtiléntiam in pópulum meum:

convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquisíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis: & ego exaúdiam de cœlo, & propítius ero peccátis eórum, & sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, & aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit: élégi enim, & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, * Et † Ipse Deus cum eis erit eórum Deus. *Apoc.* 21. 3. ℣. Ergóne credíbile est ut hábitet Deus cum homínibus super terram? 2. *Par.* 6. 18. * Et ipse. Glória. † Ipse.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. C. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, lætificábo eos in domo oratiónis meæ. *Isai.* 56. 6. 7.

Ps. Afférte Dómino, 47.

Ant. 4. *irreg.* c. Holocaústa eórũ, & víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo. *Isai.* 56. 7.

Ps. Deus noster refúgium. 70.

Ant. 7. *d.* Glória Líbani véniet ad ornándum locum sanctificatiónis meæ, & locum pedum meórum glorificábo. *Isai.* 60. 13.

Ps. Magnus Dóminus. 71.

℣. Habitábo in médio filiórum Israël, ℟. Et non derelínquam pópulum meũ. 3. *Reg.* 6. 13.

Sermo sancti Bernárdi abbátis.

In Dedic. Serm. 1. §. 1.

Lectio iv.

FEstívitas hodiérna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidem sanctórum solemnitátes cum ecclésiis áliis habémus communes: hæc verò sic nobis est própria, ut necésse sit, vel à nobis eam, vel à némine celebrári. Nostra est, quia de ecclésia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini forsitan & erubéscitis celebrári festa de vobis: sed nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intelléctus. Quid enim lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dubitet, quæ templum sancti Spíritus sunt, ut sciat unusquísque possidére vas suum in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitántem Spíritum Dei in vobis; sancta sunt cór-

pora propter ánimas; sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Audíte, qui ingredímini per portas has, ut adorétis Dóminum; * Bonas fácite vias vestras. *Jer.* 7. 2. 3. ℣. Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis. *Joan.* 2. 16. * Bonas.

Lectio v. §. 3. 4.

QUando domus ista per manus Pontíficum dedicata est Dómino, propter nos sine dúbio factum est.... In nobis proínde spirituáliter impléri necésse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt; aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Christus assístens Pontífex futurórum bonórum, invisibíliter quotídie operátur in nobis. Primò síquidem aspérgit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur.... Lavat, inquam, nos in confessióne, lavat nos lacrymárum imbre;..... lavat sudóribus pœniténtiæ; magìs autem lavat nos aquâ illâ pretiosíssimâ, quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere emanávit... Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu-sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non jam in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, Prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, & cárneum cor esse datúrum; id est, non durum, non obstinátum, non judáïcum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum.

℟. Nolíte confídere in verbis mendácii, dicéntes: Templum Dómini est: * Quóniam, si benè direxéritis vias vestras, & stúdia vestra, habitábo vobíscum in loco isto. *Jer.* 7. 4. 5. 7. ℣. Appropinquáte Deo, & appropinquábit vobis; emundáte manus, peccatóres; & purificáte corda. *Jac.* 4. 8. * Quóniam.

Lectio vj. §. 6.

JAm verò benedictiónem quidem expectámus in fine, quando apériet manum suam, & implébit omne ánimal benedictióne. Nam in quátuor præmíssis mérita constant, in benedictióne sunt præmia. In benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis, quando jam in domum transíbimus non manufáctam, ætérnam in cœlis. Ipsa est quæ constrúitur vivis ex lapídibus, Angelis scílicet & homínibus. Simul enim ædificátio, & dedicátio ipsa complébitur.

℟. Si convérsus pópulus meus deprecátus me fúerit,

& égerit pœniténtiam ; ego exaúdiam, * Et aures meæ erunt eréctæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit : † Elégi enim, & sanctificávi locum istum. 2. *Par.* 7. 14. 15. 16. ℣. Domus méa, domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus. *Marc.* 11. 17. * Et aures. Glória. † Elégi.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Nescítis quia templum Dei estis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? Templum Dei sanctum est, quod estis vos. 1. *Cor.* 3. 16. 17.

Ps. Te decet hymnus. 84.

Ant. 8. G. Superædificáti estis super fundaméntum Apostolórum, & Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. *Ephes.* 2. 20.

Ps. Quàm dilécta. 111.

Ant. 9. a. In Christo omnis ædificátio constrúcta crescit in templum sanctum in Dómino, in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in spíritu. *Ephes.* 2. 21. 22.

Ps. Fundaménta ejus. 117.

℣. Dei agricultúra estis, ℟. Dei ædificátio estis. 1. *Cor.* 3. 9.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. *c.* 19. 1. *ad* 10.

IN illo témpore ; Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zacchæus ; & hic princeps erat publicanórum, & ipse dives : & quærébat vidére Jesum, quis esset ; & non póterat præ turba, quia statúrâ pusíllus erat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni epíscopi.

Serm. 174. *de Verbis Apostoli*, §. 5. *aliàs Serm.* 8.

DOminus, qui Zacchæum in corde suscéperat, in domum ejus dignátus est súscipi ; & dixit, [Zacchæe, festínans descénde, quóniam in domo tua opórtet me manére.] Magnum benefícium ille arbitrabátur, Christum vidére. Qui magnum & ineffábile benefícium putábat, transeúntem vidére, súbitò méruit in domo habére. Infúnditur grátia, operátur fides per dilectiónem ; suscípitur Christus in domum, qui jam habitábat in corde. Dicit Christo Zacchæus : [Dómine, dimídium rerum meárum do paupéribus, & si quid áliquem fraudávi, quádruplum reddo.] Quasi díceret, Ideo mihi dimídium téneo, non quod hábeam, sed unde reddam. Verè ecce quod est suscípere Jesum, in cor suscípere. Ibi enim erat Christus, in Zacchæo erat, & de illo sibi dicébat, quod ex ore ejus audiébat. Sic enim Apóstolus dicit, Habitáre Christum per fidem in córdibus vestris.

℟. Vos estis templũ Dei vivi, sicut dicit Deus: *Quóniã inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos, & ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi pópulus. 2. *Cor.* 6. 16. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Scient gentes quia ego sanctificátor Israël, cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum. *Ezech.* 37. 21. 28. * Quóniam.

Lectio viij. §. 6.

JAm ergo quia Zacchæus erat, quia princeps publicanórum erat, quia valde peccátor erat; quasi sana illa turba, quæ impediébat vidére Jesum, admiráta est, & reprehéndit quòd in domum peccatóris intrásset Jesus. Hoc erat reprehéndere quòd in domum ægróti intrávit médicus. Quia ergo velut peccátor Zacchæus irrísus est, irrísus est autem ab insánis sanátus, Dóminus respóndit irridéntibus: [Hódie salus huic dómui facta est.] Ecce quare intrávi, [Salus hódie facta est.] Utique si Salvátor non intrásset, salus in illa domo facta non esset.

℟. Membra vestra templum sunt Spíritûs-sancti qui in vobis est, & non estis vestri; empti enim estis prétio magno. * Glorificáte & portáte Deum in córpore vestro. 1. *Cor.* 6. 19. 20. ℣. Nolíte contamináre ánimas vestras; sancti estóte, quia ego sanctus sum. *Lev.* 11. 43. 44. * Glorificáte.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, pro* ix. *Lectione legitur Evangelium & Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

QUid ergo miráris, ægróte? Voca & tu Jesum, noli tibi sanus vidéri. Cum spe ægrótat, qui médicum súscipit: despérátè ægrótat, qui per insániam médicum cædit. Qualis ergo ejus insánia, qui médicum occídit? Quanta verò bónitas & poténtia médici, qui de sánguine suo, insáno interfectóri suo medicaméntum fecit? Neque enim ille qui vénerat quærere & salváre quod períerat, pendens sine causa dicébat: [Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt.] Insáni sunt, médicus sum: sæviant, patiénter fero; cùm occíderint, tunc sanábo. Simus ergo inter illos quos sanat. [Humánus sermo & omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere:] magnos, pusíllos, [peccatóres salvos fácere. Venit Fílius hóminis quærere & salváre quod períerat.]

℟. Ad Dóminum accedéntes lápidem vivum, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem eléctum; & ipsi * Tanquam lápides vivi † Superædificámini, do-

mus spirituális. 1. *Petr.* 2. 4. 5. ℣. Præbéte corda vestra & ánimas vestras, ut quærátis Dóminum, & ædificáte sanctuárium Dómino Deo. 1. *Par.* 22. 19. * Tanquam. Glória. † Superædificámini.

℣. *Sacerd.* Pavéte ad sanctuárium meum. ℟. Ego Dóminus. *Levit.* 26. 2.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. a. DOmine Deus Israël, si cœlum & cœli cœlórum non te cápiunt, quantò magìs domus ista? 2. *Par.* 6. 17. 18.

Ant. 2. D. Tu, Dómine, elegísti domum istam, ut esset domus oratiónis pópulo tuo. 1. *Mach.* 7. 37.

Ant. 3. a. Si deprecáti te fúerint in loco isto, & convérsi à peccátis suis, exaúdi de cœlo, Dómine, & doce eos viam bonam. 2. *Par.* 6. 26. 27.

Ant. 4. E. Dimíttas.

Loco Cantici, Benedícite, *dicitur sequens*

Canticum. *Tob.* 13. 13. *ad fin.*

Templi Dei majestas; maledicti qui contemnunt illud! Qui verò diligunt, beati!

JErúsalem cívitas Dei, luce splendidâ fulgébis, * & omnes fines terræ adorábunt te.

. Natiónes ex longínquo ad te vénient; & múnera deferéntes, adorábunt in te Dóminum, * & terram tuam in sanctificatiónem habébunt.

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

* Maledícti erunt qui contémpserint te; & condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in filiis tuis, * quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum, * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero, si fúerint relíquiæ séminis mei * ad vidéndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex saphíro & smarágdo ædificabúntur: * & ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus sternéntur: * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam: * & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Et dicitur per totam Octavam, cùm sit de Octava.

Ant. Dimíttas pópulo tuo, quamvis peccatóri, & aures tuæ inténtæ sint ad oratiónem quæ fit in loco isto. 2. *Par.* 6. 39. 40.

Ant. 5. a. Tu exaúdies de cœlo, ut sciant omnes pópuli nomen tuum, & cognóscant quia nomen tuum invocátum est super domum hanc. 2. *Par.* 6. 33.

CAPITULUM. 3. *Reg.* 8. 28. 29.

RESpice ad oratiónem servi tui, & ad preces ejus, Dómine Deus meus: audi hymnum & oratiónem quam servus tuus orat coram te hódie; ut sint óculi tui apérti super domum hanc nocte ac die, super domum de qua dixísti: Erit nomen meum ibi.

HYMNUS.

PATRIS ætérni Sóboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaúrat, Deus alme, nostris
Annue votis.

HIC sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátus:
Hìc & infúsum nova membra Christo
Chrisma coáptat.

HIC suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, & fusi prétium cruóris
Ipse propínat.

HIC salus ægris ánimis parátur,
Hìc reos judex fácilis reláxat,
Atque lethálem rediviva pellit
Grátia culpam.

CUJUS in cœlo thronus est perénnis,
Incolit parvam Deus altus ædem.
Hìc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.

NULLUS hanc turbo quatit, irruéntis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs;
Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.

LAUS Deo, virtus, honor, & potéstas
Una sit Patri, paritíque Proli;
Par sit ambórum tibi nexus, omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Domus tua in sanctificatióne tua permáneat: ℟. Et omnes gentes agnóscant quia tu es Deus. *Judith* 9. 18. 19.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. d. Voluísti templum habitatiónis tuæ fieri in nobis. Et nunc, sancte sanctórũ ómniũ Dómine, consérva in ætérnum impollútam domum istam. 2. *Mach.* 14. 35. 36.

Oratio. Orémus.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis repræséntas incólumes; exaudi preces pópuli tui, & præsta, ut quisquis hoc Templum à te beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

[*Ipso die Dedicationis & per Octavam, loco præcedentis Orationis, dicitur sequens*

Oratio. Orémus.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis, Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra; & concéde, ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ consequántur auxílium; Per Dóminum.]

AD HORAS.

In fine Hymnorum dicitur Doxologia,

Qui nos adóptat, laus Patri:
Qui nos coherédes facit,
Laus Fílio; par Flámini,
Qui viva templa nos dicat.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Dómine Deus Israël.

Oratio, Deus, qui nobis, [*ipso die Dedicationis*, Deus, qui invisibíliter,] & Dómine Deus omnípotens, *sub una conclusione.*

Reliqua ut in Dominica.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo. *An.* 1536. *part.* 9. *cap.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tam fidélis ánimæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem..... Quamóbrem nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs agúntur, in nobis spirituáliter impleántur, parùm hinc fructûs nobis accésserit.

AD TERTIAM.

Ant. Tu, Dómine.

Capitulum. *Deut.* 12. 5. 6.

AD locum, quem elégerit Dóminus Deus vester de cunctis tríbubus vestris, ut ponat nomen suum ibi, & hábitet in eo, veniétis; & offerétis in loco illo holocaústa & víctimas vestras.

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * Introíbo in domum tuam; * Allelúia, allelúia. ℟. In multitúdine. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo. * Allelúia, allelúia.

Glória. ℟. In multitúdine. *Ps.* 5. 8.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaústis; ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65. 13.

AD SEXTAM.

Ant. Si deprecáti te fúerint.

CAPITULUM. 3. *Reg.* 8. 38. 39.

SI quis cognóverit plagam cordis sui, & expánderit manus suas in domo hac, tu exaúdies in cœlo, in loco habitatiónis tuæ, & repropitiáberis, & fácies ut des unicuíque secúndùm omnes vias suas, sicut víderis cor ejus.

℟. *br.* Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus, & Deus meus, * Allelúia, allelúia. ℟. Altária. ℣. Beáti qui hábitant in domo tua. * Allelúia, allelúia. Glória. ℟. Altária. *Ps.* 83. 4. 5.

℣. Replébimur in bonis domûs tuæ: ℟. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte. *Ps.* 64. 5.

AD NONAM.

Ant. Tu exaúdies de cœlo.

CAPITULUM. 2. *Par.* 20. 9.

STábimus coram domo hac in conspéctu tuo, in qua invocátum est nomen tuum; & clamábimus ad te in tribulatiónibus nostris, & exaúdies, salvósque fácies.

℟. *br.* In conspéctu Angelórum * Psallam tibi; * Allelúia, allelúia. ℟. In conspéctu. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum; & confitébor nómini tuo. * Allelúia, allelúia. Glória Patri. ℟. In conspéctu. *Ps.* 137. 1. 2.

℣. Exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te; ℟. Dum extóllo manus meas ad templum sanctū tuum. *Ps.* 27. 2.

AD VESPERAS.

Ant. 7. a. UNus de septem Angelis osténdit mihi civitátem sanctam Jerúsalem habéntem claritátem Dei. *Apoc.* 21. 9. 10. 11.

Ps. Crédidi. 49.

Ant. 8. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; & fundaménta muri civitátis, omni lápide pretióso ornáta. *Apoc.* 21. 18. 19.

Ps. Lætátus sum. 67.

Ant. 1. D. Templum non vidi in ea; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, & Agnus. *Apoc.* 21. 22.

Ps. Meménto. 104.

Ant. 3. E. Cívitas non eget sole, neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumínávit eam, & lucérna ejus est Agnus. *Apoc.* 21. 23.

Ps. Confitébor... quóniam audísti. 124.

Ant. 6. C. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens & mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21. 27.

Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum. 147.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. 24. 25. 26.

REges terræ áfferent glóriam suam & honórem in illam; & portæ ejus non claudéntur per diem; nox enim non erit illìc: & áfferent glóriam & honórem géntium in illam.

℟. Quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei? * Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam: quóniam † Transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei. *Ps.* 41. 3. 5. ℣. Oculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. 1. *Cor.* 2. 9. * Hæc recordátus sum. Glória. † Transíbo.

HYMNUS. *Besnault.*

URbs beáta, vera pacis
Vísio, Jerúsalem,
Quanta surgit! celsa saxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coáptat
Sédibus suis Deus.

SINGULIS ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Anguláris petra Christus
Fundat urbis mœnia.

EJUS est sol cæsus Agnus,
Ejus est templum Deus:
Æmulántes hìc Beáti
Purióres Spíritus,
Laude jugi numen unum
Terque sanctum cóncinunt.

UNDEQUAQUE sunt apérta
Civitátis óstia:
Quisquis ambit huc veníre,
Inseríque mœnibus,
Antè duris hic probári
Débuit labóribus.

SIT perénnis laus Parénti,
Sit perénnis Fílio;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inúngens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Ps.* 25. 8.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Quàm diléćta tabernácula tua, Dómine virtútum! concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83. 2.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Habitábo in médio Jerúsalem; & vocábitur cívitas veritátis, & mons Dómini exercítuum, mons sanctificátus. *Zach.* 8. 3.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Implébo domum istam glóriâ, & in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2. 8. 10.

Orationes, Deus, qui nobis, & Véritas, *sub uno*

Per Dóminum ; *& sic per totam Octavam.*

De Dominica, si qua occurrat intrà Octavam Dedicationis, fit Officium ut in Psalterio, cum commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIEBUS

Intrà Octavam Dedicationis Ecclesiæ.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ, ℣. *&* ℟. ℟. ℟. *ex Nocturno Festi, juxta Feriam.*

Lectio j. *&* ij. *de Scriptura occurrente ;* iij. *ut habetur infrà pro qualibet die.*

AD LAUDES.

Ant. sola, Dómine Deus Israël, *prima de Laudibus diei.*

AD VESPERAS.

Ant. sola, Unus de septem Angelis, *prima Vesperarum diei. Non dicitur* ℟.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustini epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Eccl.* §. 1. *aliàs Serm.* 8.

Lectio iij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est ; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sǽculo ædificámur, ut in fine sǽculi dedicémur. Ædificium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hìc fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modò cùm congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim quasi de silvis & móntibus ligna & lápides præcidúntur : cùm verò catechizántur, baptizántur, formántur ; tanquam inter manus fabrórum & opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando caritáte compaginántur.

TERTIA DIE.

De sermóne sancti Augustíni epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Eccl.* §. 6. *aliàs Serm.* 256.

Lectio iij.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus à nobis debéri & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat ; quod utilitáti animárũ vestrárũ, Deo vos intériùs ædificánte, proficiat. Quod hìc factum corporá-

liter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus; & quod hìc perféctum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc ædificánte grátiâ Dei perficiátur in corpóribus vestris.

QUARTA DIE.

De sermóne sancti Augustini epíscopi.

Serm. 336. in Dedic. Eccl. §. 6. aliàs Serm. 256.

Lectio iij.

GRátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, & omne donum perféctum; & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, [qui operátur] in suis [& velle & perficere pro bona voluntáte,] hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspéctu suo nunquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum reliquiis ámpliùs honorári.

QUINTA DIE.

De sermóne sancti Augustini epíscopi.

Serm. 337. in Dedic. Eccl. §. 2. aliàs Serm. 16.

Lectio iij.

DUm cædúntur de móntibus lápides, & ligna de silvis; dum formántur, dolántur, coaptántur; labor & cura est: cùm autem perfécti ædificii dedicátio celebrátur, gaúdium & secúritas labóribus curísque succédunt. Sic étiam ædificátio spirituális, cujus habitátor Deus, non ad tempus, sed in ætérnum erit; dum ex infidéli vita hómines segregántur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque pervérsum est, amputátur & cæditur, dum fiunt aptæ, pacíficæ piæque junctúræ; quantæ tentatiónes timéntur, quantæ tribulatiónes sustinéntur? Cùm verò advénerit dies dedicatiónis domûs ætérnæ, cùm dicétur nobis: [Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum, quod vobis parátum est ab inítio mundi:] quæ illa exultátio, quæ secúritas erit? Cantábit cláritas, nec compungétur infírmitas.

SEXTA DIE.

De sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 1. *in* Vidi Dóminum.

Lectio iij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gaúdeo semper, ut qui non frustra seméntem fécerim, ut qui non incássum labóres pertúlerim, ut qui in frugíferam pinguémque terram, & ad fructificándum idóneam semen jécerim. Unde ígitur hoc lucrum fore conjécto, unde perspício sermónes ad opus profícere? Nimírum ex hoc concúrsu; ex eo quòd Ecclésiam ómnium matrem studióse occupátis; ex hac pernócte perpetuáque statióne; ex eo quòd Angelicórum órdinum statiónem imitántes sine cessatióne, laudes & hymnos offértis Conditóri. O mira Christi dona! In supérnis exércitus Angelórum canunt glóriam; in terris hómines in Ecclésiis choros agéntes, ad illórum exémplum eámdem canunt glóriam. In supérnis Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant; in terris eúmdem hóminum promit multitúdo; communitérque tum cœléstium tum terréstrium festívus convéntus congregátur.

SEPTIMA DIE.

De sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 1. *in* Vidi Dóminum.

Lectio iij.

NUlla res tantùm affert gaúdii vitæ nostræ, quantùm hoc quod ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium conservátur gaúdium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est volúptas. In Ecclésia, defatigatórum respirátio. In Ecclésia, laborántium réquies. [Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis & oneráti estis; & ego refíciam vos.] Quid hâc voce potest esse desiderabílius? Quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat qui in Ecclésiam te vocat Dóminus. Ad revelatiónem pro labóribus adhortátur, ad relaxatiónem à moléstiis transfert, pondus peccatórum állevans; delíciis ánimi moléstiam, gaúdio mœrórem sanat. O miram ejus curam! ô vocatiónem cœléstem!

AD VESPERAS, *Omnia ut in primis Vesperis Festi.*

OCT. DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

DUPLEX-MAJUS.

Officium ut in die, exceptis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Ex enarratióne sancti Augustíni epíscopi, in Psalmum centésimum vigésimum primum.

Lectio iv. §. 4.

JErúsalem, quæ ædificátur ut cívitas.] Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit, quæ modò ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tanquam lápides vivi coædificámini in domum spirituálem, id est, templum sanctum Dei. Quid est, lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis. Si autem credis, efficeris templũ Dei: quia dicit Apóstolus Paulus: [Templũ enim Dei sanctum est, quod estis vos.]

Lectio v.

IPsa ergo modò cívitas ædificátur: præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista [Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas:] fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: [Fundaméntum enim áliud nemo potest pónere, præter id quod pósitũ est, quod est Christus Jesus.]

Lectio vj.

FUndaméntum quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, & pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse, hujus basílicæ; & quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia verò spirituáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ubi ædificémur; quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis Jerúsalem.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

c. 10. 22. *ad* 29.

Lectio vij.

IN illo témpore; Facta sunt Encænia in Jerosólymis; & hiems erat. Et ambulábat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ presbyteri.

Expos. in Evang. Joan. *c.* 10.

ENcænia vocabátur solémnitas Dedicatiónis Templi, quam pópulus Dei

ex antiqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hìc legúntur, non ad primam templi dedicatiónem, sed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur, quia híeme facta referúntur. Prima síquidem ejúsdem templi dedicátio à Salomóne témpore autúmni; secúnda autem à Zoróbabel & Jesu sacerdóte témpore veris; tértia à Juda Machabæo témpore híemis est facta, quando speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur offíciis: quæ étiam ad tempus usque Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cum legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio salúbri consuetúdine in Ecclésiis Christi servári modérno témpore dignóscitur.

Lectio viij. *Post pauca.*

ET ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis.] Si ergo Dei Fílius ambuláre vóluit in templo, in quo caro & sanguis brutórum animálium offerebátur; multò magìs nostram oratiónis domum, ubi carnis ipsíus ac sánguinis sacraménta celebrántur, visitáre gaudébit. Si perambuláre non despéxit pórticum, in quo rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentíssimus ac sapientíssimus, ad orándum stare solébat; quantò magìs penetrália córdium nostrórum invísere atque illustráre desíderat, si tamen ea pórticum esse Salomónis, hoc est, si ea timórem suum, qui est inítium sapiéntiæ, habére perspéxerit.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, pro* ix. *Lectione legitur Evangelium & Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putándum est, quia domus solúmmodo, in qua ad orándum, vel ad mystéria celebránda convenímus, templum sit Dómini; & non ipsi qui in nómine Dómini convenímus, multò ámpliùs templum ejus appellémur & simus; cùm manifèstè dicat Apóstolus: [Vos estis templum Dei vivi,] sicut dicit Deus: [Inhabitábo in eis, & inter illos ambulábo.]

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS *Feria sexta præcedentis.*

CAPITULUM. *Isai.* 11. 1. 2.

EGrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radice ejus ascéndet, & requiéscet super eum Spíritus Dómini.

HYMNUS.

AVE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.
SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.
SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
MONSTRA te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
VIRGO singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.
VITAM præsta puram,
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo: quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ. *Luc.* 1. 47. 48.

Oratio infrà in Laudibus.

Deinde fit Commemoratio de Festo Simplici, si quod occurrat. Denique Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 149.

In Oratione, A Cunctis, *omittitur quod parenthesi includitur.*

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio. In fine Hymni Doxologia*, Qui natus es de Vírgine, &c. *infrà post Laudes; etiamsi in Vesperis facta sit tantùm Commemoratio de B. Maria.*

AD

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Ps. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. *Besnault.*

DAVIDIS sóboles, glória vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

REBUS princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.

PER te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctius:
Tu clausas míseris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réseras fores.

QUI lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fecúnda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus.
Amen.

Psalmi de Sabbato sub tribus Antiph. infrà pósitis.

Ant. 4. f. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non combureretur. *Exod.* 3. 2.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuísset Móyses coram Dómino, invénit germináſſe virgā Aáron. *Num.* 17. 7. 8.

Ant. 5. a. Abscíssus est lapis de monte sine mánibus; lapis autem factus est mons magnus, & implévit univérsam terram. *Dan.* 2. 34. 35.

℣. Fons parvus crevit in flúvium máximum, ℟. Et in aquas plúrimas redundávit. *Esther* 11. 10.

Pater noster.

Benedictio, Deus det nobis, &c. *post Psalterium.*

Lectio prima & secunda de Scriptura occurrente: ex tribus fiunt duæ.

Post 1. *Lect.* ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum; *Constítuam pactum meum illi in fœdus sempitérnum, & sémini ejus post eum. *Gen.* 17. 16. 19. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíssimi vocábitur, & regnábit in domo Jacob in ætérnum. *Luc.* 1. 32. * Constítuam.

Benedictio, Dignos fáciat nos, &c.

Post 2. *Lect.* ℟. Páriet María fílium, & vocábis nomen ejus Jesum; * Ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. *Matt.* 1. 21. ℣. Partúriens páriet, & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad fílios Israël. *Mich.* 5. 3. * Ipse.

Benedict. Aperiántur, &c.

Pro tertia Lectione legitur una ex sequentibus, se-

cundùm diversitatem mensium.

Post 3. *Lect.* ℟. Dêus ex sémine David * Secúndùm promissiónem † Edúxit Israël salvatórem Jesum. *Act.* 13. 23. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem : De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Ps.* 131. 11. * Secúndùm. Glória. † Edúxit.

Te Deum.

℣. SACERD. Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Ps.* 33. 4.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato.

Ant. sola 1. a. Sicut lux auróræ, oriénte sole, manè absque núbibus rútilat. 2. *Reg.* 23. 4.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

QUæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulcra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

HYMNUS. *Santol. Vict.*

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras:
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo refúlges!

O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis.
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?

INTER perpétuos Núminis haustus,
O regína, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus; nostra fuísti,
Summi facta parens Virgo Tonántis.

DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131. 13.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. *f.* * Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. *Gal.* 4. 4. 5.

ORATIO. Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsénti liberári tristítia, & ætérnâ pérfrui lætítiâ; Per Dñum.

Deinde fit Commemoratio de Festo Simplici, si quod occurrat. Denique Suffragia de omnibus Sanctis, ut post Psalterium, 148.

AD HORAS.

In fine Hymnorum Doxologia,

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempitérna sécula.
Amen.

Psalmi de Sabbato, ut in Psalterio.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Multæ filiæ congregavérunt divítias; tu supergréssa es univérsas. *Prov.* 31 29.

Capitulum, Regi seculórum, *ut in Psalterio.*

In ℟. *brevi*, ℣. Qui natus es de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 4. *irreg.* c. Benedíctus Dóminus qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith* 13. 24.

Capitulum. *Gen.* 3. 14. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

℟. *br.* Benedíxit te Dóminus * In virtúte sua; ℟. Benedíxit. ℣. Quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. * In virtúte. Glória. ℟. Benedíxit. *Judith* 13. 22.

℣. Nova bella elégit Dóminus, ℟. Et portas hóstium ipse subvértit. *Judic.* 5. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Per manum féminæ percússit illum Dóminus Deus noster. *Judith* 13. 19.

Capitulum. *Apoc.* 12. 9.

PRojéctus est draco ille magnus, serpens antíquus, qui vocátur diábolus & sátanas, qui sedúcit univérsum orbem.

℟. *br.* Dóminus omnípotens * Nócuit eum, ℟. Dóminus. ℣. Et trádidit eum in manus féminæ. * Nócuit. Glória. ℟. Dóminus. *Judith* 6. 17.

℣. Salvátæ sunt relíquiæ pópuli; ℟. Dóminus in fórtibus dimicávit. *Judic.* 5. 13.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Deus osténdet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. *Bar.* 5. 3.

Capitulum. *Judith* 13. 25.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum.

℟. *br.* Vocábunt te * Civitátem Dómini, ℟. Vocábunt. ℣. Sion sancti Israël. * Civitátem. Glória. ℟. Vocábunt. *Isai.* 60. 14.

℣. Glorióſa dicta sunt de te, ℟. Cívitas Dei. *Ps.* 86. 3.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE SEPTEMBRI.

De Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augustam.

Epist. 27. *Lectio* iij.

SAcraméntum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ; quia nondum supervénerat Spíritus-sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei: ut & intrà intemeráta víscera, ædificánte sibi sapiéntiâ domum, Verbum caro fieret; & formâ Dei ac formâ servi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore; & per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustátem; & consubstantiális Patri, consubstantiális esse dignarétur & Matri; natúrámque sibi nostram solus à peccáto liber uníret; sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas.

MENSE OCTOBRI.

De sermóne S. Procli Epíscopi.

Hom. de Domini nostri J. C. Nativit. §. 1. *Lectio* iij.

SAcra Deípara María illibátæ virginitátis purus est ille thesaúrus decúsque & ornaméntum; hæc spiritális secúndi Adam paradísus; hæc thálamus in quo Verbum humánam carnem sibi desponsávit. Hæc animátus natúræ rubus quem divíni partûs ignis non combússit; hæc verè levis illa nubes quæ super Chérubim sedéntem in córpore suo gestávit. Hæc vellus mundíssimum cœlésti plúviâ madens, ex quo pastor ovem índuit.

MENSE NOVEMBRI.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 18. *c.* 28. §. 36. *Lectio* iij.

MEdiátor Dei atque hóminum, homo Christus Jesus,] non sicut quidam hæréticus désipit, alter in humanitáte, alter in deitáte est. Non purus homo concéptus atque éditus, post per méritum ut Deus esset, accépit; sed nuntiánte Angelo, & adveniénte Spíritu, mox Verbum in útero, mox intrà úterum Verbum caro, & manénte incommutábili esséntiâ, quæ ei est cum Patre & cum sancto-Spíritu coætérna, assúmpsit intrà virgínea víscera, unde & impassíbilis pati, & immortális mori, & ætérnus ante sǽcula, temporális posset esse in fine sæculórum: ut per ineffábile sacraméntum, concéptu sancto, & partu inviolábili, secúndùm veri-

tátem utriúsque natúræ, éadem virgo & ancílla Dómini esset & mater.

MENSE DECEMBRI.

De sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Super Missus est, *Homil.* 1. §. 5.

Lectio iij.

QUæ est hæc Virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo; tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulcra permíxtio virginitátis & humilitátis: nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua & humílitas commméndat virginitátem, & virgínitas exórnat humilitátem. Sed quantâ putas veneratióne digna est, in qua humilitátem exáltat fecúnditas, & partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem, audis húmilem: si non potes virginitátem húmilis, imitáre humilitátem vírginis. Laudábilis virtus virgínitas, sed magis necessária humílitas.

INTONATIONES, MEDIATIONES, ET TERMINATIONES

Psalmorum & Canticorum, secundùm cujusque Modi seu Toni differentias, cum Neumatibus.

INtonatio adhibetur tantùm ad primum Psalmi versum; reliqui versus à Nota Dominante in directum resumuntur: in Canticis verò Benedictus *&* Magnificat, *singuli versus inchoantur ut primus vel secundus.*

Mediatio fit in omnibus versibus ut in primo, nisi sit dictio monosyllaba, vel Hebræa non declinata.

Terminatio in omnibus versibus semper eadem est ac in primo versu.

Notandum est Psalmodiam solemnem infrà notatam pro Canticis Evangelicis, nunquam adhiberi in Officio Feriali nisi expressè notetur, neque in Officio Defunctorum.

Terminationes per litteras alphabeticas a, b, c, d, e, f, g, *designantur: quæ litteræ Notis cantûs respondent hoc modo:*

a	b	c	d	e	f	g
la	si	ut	re	mi	fa	sol

Cùm autem plures sint Terminationes; ut clarè distinguantur, diversos adhibemus characteres; majusculos scilicet pro designandis Terminationibus completis, minusculos pro incompletis. Completæ dicuntur quæ in chordæ finali desinunt; secus incompletæ.

Cùm etiam plures Terminationes completæ & incompletæ diversimodè in eadem chorda desinant; ut distinguantur, characteribus Romano & Italico utimur: quibus etiam non sufficientibus, Asteriscos, vel alios aliquos characteres addimus, ut patet in Tabula sequenti.

DE NEUMATIBUS.

In Festis Annualibus, Solemnibus & Semiannualibus, in fine cujusque Antiphonæ fit Neuma sive Jubilum, ut notatur infrà, pro Modorum diversitate.

Excipitur tamen Dominica Palmarum, in qua non fit Neuma nisi ut in Duplicibus.

In Festis Duplicibus, Semiduplicibus, Simplicibus & diebus Ferialibus, Neuma fit tantùm in fine ultimæ Antiphonæ Vesperarum, cujusque Nocturni, & Laudum; post Antiphonas Canticorum Evangelicorum; & in fine Antiphonæ Primæ, Tertiæ, Sextæ, Nonæ & Completorii.

Fit etiam Neuma in fine Te Deum.

In quacumque Commemoratione non fit Neuma in fine Antiphonæ.

Die Nativitatis Domini, Te Deum *& Antiphona Laudum terminantur sine Neumate.*

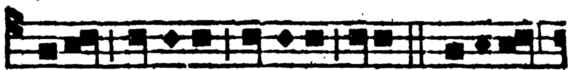
A Feria quinta in Cœna Domini ad Octavam Paschæ inclusivè nullum fit Neuma. Quod & observatur in Officio parvo B. Mariæ Virginis, ac in Officio Defunctorum.

Jubilum, sonus quidam est significans cor parturire quod dicere non potest. Et quem decet ista jubilatio, nisi ineffabilem Deum? Ineffabilis enim est, quem fari non potes: & si eum fari non potes, & tacere non debes, quid restat, nisi ut jubiles; ut gaudeat cor sine verbis, & immensa latitudo gaudiorum metas non habeat syllabarum? *Benè cantate ei in jubilatione.*

S. Aug. Enarr. 2. §. 8. in Psal. 32.

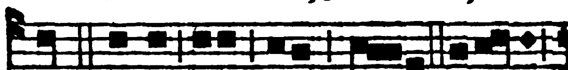
I. MODUS ſeu TONUS.

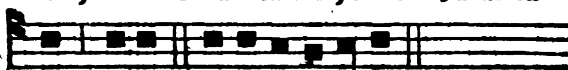
Di-xit Dominus Domino meo. * Cre-di-di...

lo-cu-tus ſum. * Lau-da, Je-ru-ſa-lem, Domi-

num, * lauda De-um tu-um, Si- on. Ju-di-ca

me, De-us, a.

a. â.

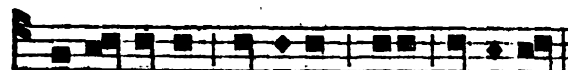

f. *f.*

D. *D.*

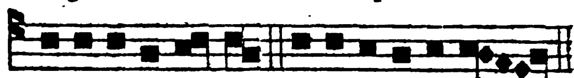
In Canticis Evangelicis, niſi ſint in a, *vel in a, vel in* â.

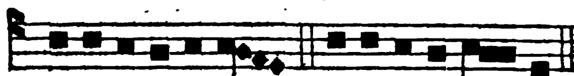
Be-ne-dictus Dominus De-us Iſ-ra-ël. *

Magni- ficat.* Et ex-ultavit ſpiritus me-us. *

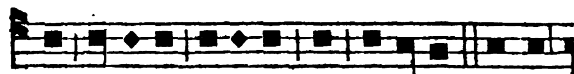

f. f.*

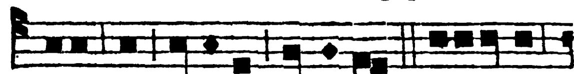

D*. D.

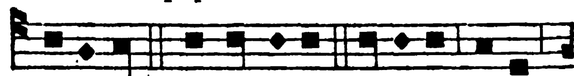
Pſalmodia primi toni per D⁑ *deſignati, etiam pro Canticis Evangelicis.*

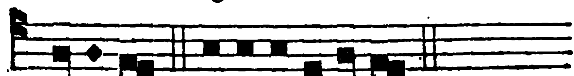
In ex-i tu Iſ-ra- ël de Ægypto,* domus

Jacob de popu-lo barba- ro. Benedictus...

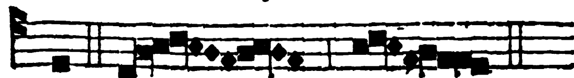

Iſ- ra- ël.* Ma-gni- fi-cat * a-nima me-a

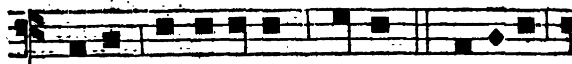

Domi-num. D⁑

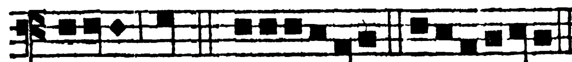
Neuma ſeu Jubilum.

II. MODUS.

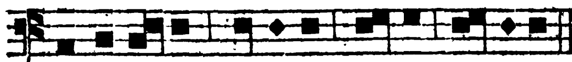

Qua-re fremu-e-runt gentes.* Cre-di-di....

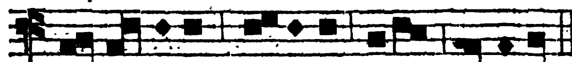

locutus ſum.* D. *D.*

In Canticis Evangelicis.

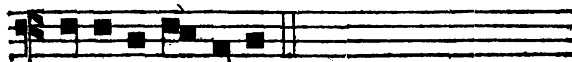
Be-ne-dictus Dominus De-us Iſ-ra-ël.*

Ma-gni-fi-cat * a-nima me-a Dominum.

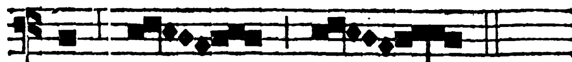

Et ex-ul-ta-vit. Glo-ri-a Pa-tri.

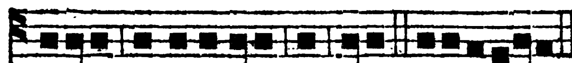

D*.

Neuma.

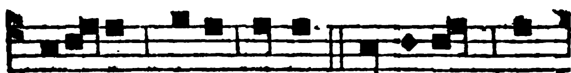

Per Octavam Paſcha, ad Horas.

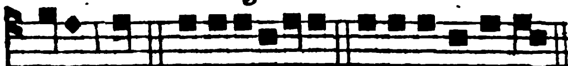

Be-a-ti immacu-la-ti in vi-a.* g.

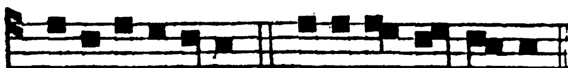
III. MODUS.

Lauda-te... omnes gentes.* Domi-nus... in-

dutus est.* c. *a.*

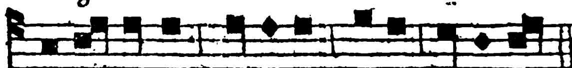

g. g.

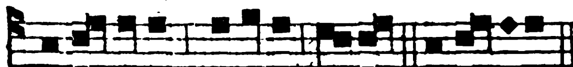

a. E.

In Canticis Evangelicis, nisi sint in c, *vel in a, vel in g.*

Be-ne-dictus Domi-nus De-us If-ra-ël.*

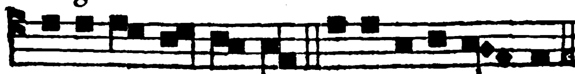
Et e-re xit... sa-lu-tis no-bis.* Magni-fi-cat.*

Glo-ri-a Pa-tri & Fi-li-o.*

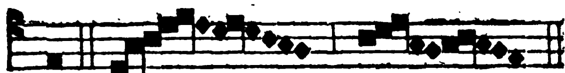

g. a.

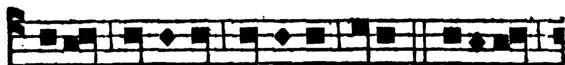

E. *E.*

Neuma.

IV. MODUS.

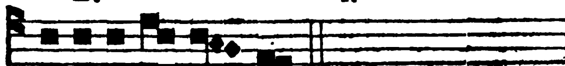
Di-xit Dominus Domino me-o.* Cre-di-di...

lo-cu-tus sum.* a. E.

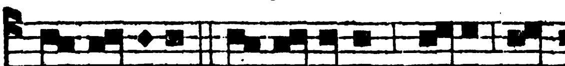

E. f.

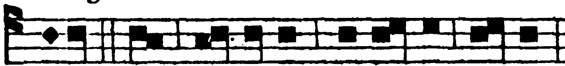

d.

In Canticis Evangelicis, nisi sint in a.

Ma-gni- fi-cat.* Be- ne-dictus... De-us Is-

ra-ël.* Et e - re-xit... sa - lu - tis no-bis.*

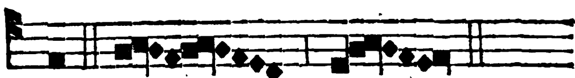

E. *E.*

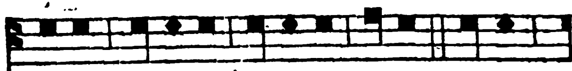
f. d.

Neuma.

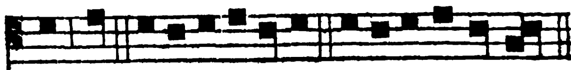

IV. Modi *species altera, vulgò dicta*

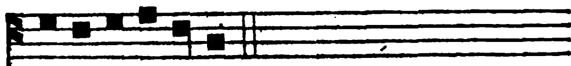
IV. IRREGULARIS.

Di-xit Dominus Domino me- o.* salvum

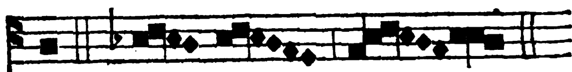
me fac.* d. c.

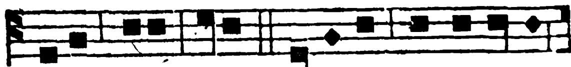
A.

In hac secunda specie Cantica Evangelica non habent Psalmodiam propriam, sed cantantur ut alii Psalmi.

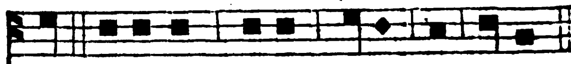
Neuma.

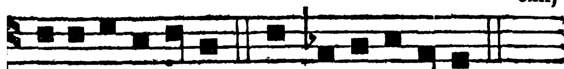
V. MODUS.

De-us De-us meus.* Domine...cogno-visti

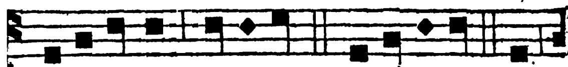

me.* se-cundum verbum tu-um in pa-ce.

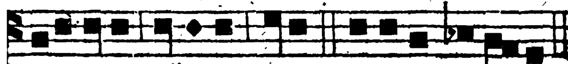

a. *F.*

Cantica Evangelica ſi ſint in F.

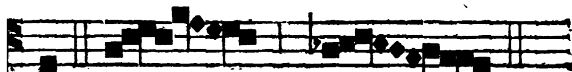

Be-ne-dictus... Iſ-ra-ël.* Magni-fi-cat.* Et

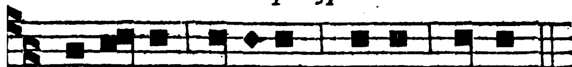
ex ultavit ſpiri-tus me-us.* F.

Neuma:

VI. MODUS.

In utraque ſpecie.

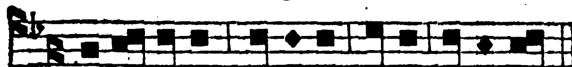

Lau-da-te Dominum, omnes gentes. *

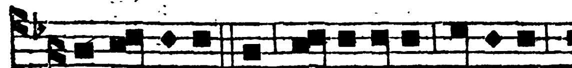

Cre-di-di... locutus ſum.* F. *vel* C.

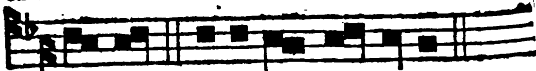
In Canticis Evangelicis.

Be-ne-dictus Dominus De-us Iſ-ra-ël. *

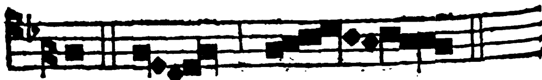

Ma-gni-fi-cat.* Et ex-ul-tavit ſpi-ri-tus

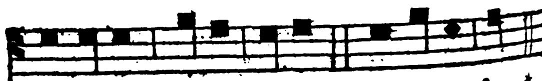

me- us, * F, vel C.

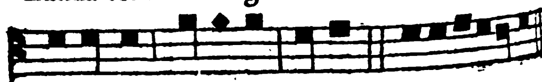
Neuma.

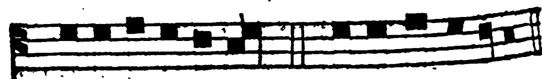
VII. MODUS.

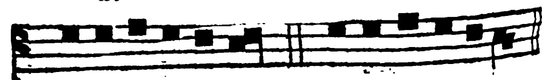
Lauda-te... omnes gentes. * locu-tus sum.*

Memento, Domine, Da-vid. * d,

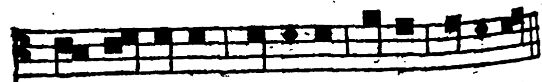

d. b.

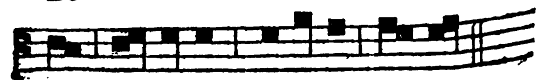

c, a.

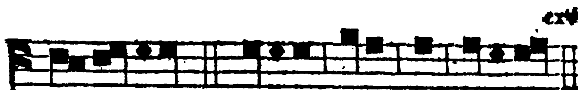
In Canticis Evangelicis, nisi sint in d. *vel in* b.

Be- ne- dictus Dominus De- us If- ra-ël.*

Et e- re-xit... sa-lu-tis no- bis. *

Ma-gni-fi-cat.* Glori-a Patri & Fi-li- o. *

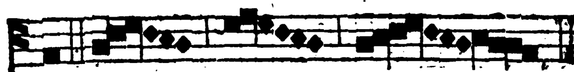

d. c.

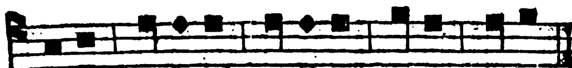

a. G.

Neuma.

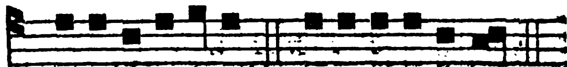
VIII. MODUS.

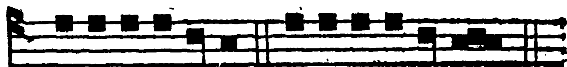
Di-xit Dominus Domino me- o.* Da-vid.*

lo-cu-tus sum.* nomen De- i Ja-cob.

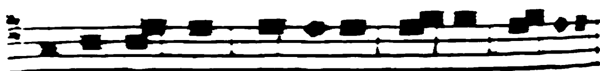

c. a.

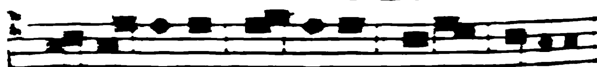

G. G.

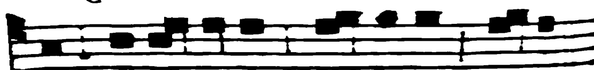
In Canticis Evangelicis, nisi sint in c.

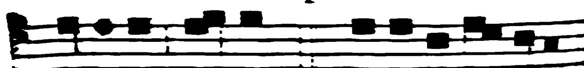
Be- ne- dic-tus Dominus De- us Is- ra- el

Ma-gni- fi-cat * a-nima me-a Dominum.

Et ex- ul-ta-vit spi- ri-tus me- us. *

Glo- ri- a Patri. G. *

G.* a.*

Nunc.

F I N I S.

Typis Cl. Simon, Serenissimorum Principum Condæi, Ducis Borbonii, necnon Illustrissimi DD. Archiepiscopi ... Typographi, viâ Mathurinorum. 1780.

